

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

2017 թ. պետական ավարտական և միասնական քննությունների
թեստային առաջադրանքների շտեմարան

ԳԻՐՔ ԵՐԿՐՈՐԴ

Հինգերորդ՝ լրամշակված հրատարակություն

ՁԱՆԳԱԿ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 2016

Հաստատված է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից

ՀՏԴ 373.1:941(479.25)

ԳՄԴ 74.2+63.3(2Հ)

Հ 282

Հեղինակային խումբ՝

Աշոտ Մելքոնյան (*ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ*), Արամ Նազարյան (*պատմ. գիտ. թեկն.*), Էդիկ Գևորգյան (*պատմ. գիտ. թեկն.*), Հայրապետ Մարգարյան (*պատմ. գիտ. դոկտ.*), Էդիկ Մինասյան (*պատմ. գիտ. դոկտ.*), Արման Մալոյան (*պատմ. գիտ. թեկն.*), Արմինե Սարգսյան (*ՀՊՄՀ, դասախոս*), Թեհմինա Քոչարյան (*պատմաբան, մանկավարժ*), Սուսաննա Սերոբյան (*ԵՊՀ, ընթերակա*), Կարինե Եղիազարյան (*պատմ. գիտ. թեկն.*), Մարինե Գևորգյան (*պատմ. գիտ. թեկն.*), Հակոբ Մուրադյան (*պատմ. գիտ. թեկն.*), Քրիստինե Յախջյան (*ԵՊՀ, դասախոս*), Էդուարդ Զոհրաբյան (*պատմ. գիտ. թեկն.*)

Խմբագրական կազմ՝

Աշոտ Մելքոնյան, Արամ Նազարյան, Էդիկ Գևորգյան,
Էդիկ Մինասյան, Վարդան Պարսամյան

Հայոց պատմություն: 2017 թ. պետական ավարտական և միասնական Հ 282 քննությունների թեստային առաջադրանքների շտեմարան: Գիրք 2.— Եր.: «Զանգակ» հրատ., 2016.— 392 էջ:

Առաջադրանքների շտեմարանը նախատեսված է «Հայոց պատմություն» առարկայի 2017 թ. պետական ավարտական և միասնական քննությունների համար:

ՀՏԴ 373.1:941(479.25)

ԳՄԴ 74.2+63.3(2Հ)

Հինգերորդ՝ լրամշակված հրատարակություն

ISBN 978-9939-68-243-3

© Հեղինակային խումբ, 2016

© «Զանգակ-97» ՍՊԸ, 2016

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայոց պատմություն» առարկայի պետական ավարտական և միասնական քննությունների առաջադրանքների շտեմարանի երկրորդ գիրքը լրամշակվել է 2016 թ. «Հայոց պատմություն. պետական ավարտական և միասնական քննությունների ուղեցույց»-ի պահանջների և մոտեցումների հիման վրա: Առաջադրանքները ներառում են 2014–2016 թթ. լույս տեսած ավագ դպրոցի ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հոսքերի 10–12–րդ դասարանների «Հայոց պատմության» դասագրքերի (Ա. Մելքոնյանի, Ա. Սիմոնյանի և Ա. Նազարյանի խմբագրությամբ) ուսումնական նյութը:

Հաշվի է առնվել նաև ուղեցույցում տեղ գտած «Դասագրքերում առկա վրիպակներ» բաժինը, և առաջադրանքները կազմվել են վրիպակների ուղղված տարբերակների հիման վրա:

Շտեմարանի երկրորդ գիրքը նույնպես կազմված է չորս մասից՝ Մաս Ա. Հայկական քաղաքակրթության ձևավորումն ու զարգացումը, Մաս Բ. Հայկական քաղաքակրթությունը Միջին դարերում, Մաս Գ. Հայկական քաղաքակրթությունը Նոր շրջանում և Մաս Դ. Հայկական քաղաքակրթությունը Նորագույն շրջանում:

Գրքի յուրաքանչյուր մաս ներկայացված է առաջադրանքների 8 տիպերով: Դրանք ներառում են ուղեցույցի «Բովանդակային դասիչ»-ով նախատեսված բաժինների և թեմաների ամբողջ բովանդակությունը: Իրենց բարդության աստիճանով առաջադրանքները համապատասխանում են պետական ավարտական և միասնական քննությունների թեստերի համար ուղեցույցով որոշված Ա և Բ մակարդակներին:

Միասնական քննության թեստը բաղկացած է լինելու Ա և Բ մակարդակներից: Ա մակարդակը վերաբերում է պետական ավարտական քննությանը և միասնական քննության ավարտական մասին, իսկ Ա և Բ մակարդակներն ընդգրկող միասնական տարբերակը՝ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության մրցույթին:

Քննական թեստի Բ մակարդակում կընդգրկվեն Ա մակարդակի համեմատ ավելի խոր իմացություն և պատմական մտածողության ավելի բարձր մակարդակի կարողություններ և հմտություններ պահանջող առաջադրանքներ:

Շտեմարանի երեք գրքերի առաջադրանքներից են կազմվելու 2017 թ. պետական ավարտական և միասնական քննությունների թեստերը:

Հաջողություն ձեզ, սիրելի շրջանավարտներ և դիմորդներ:

1. ՏԱՐԵԹՎԵՐ

1. Ո՞ր թվականներին է Արամ Ուրարտացին դիմակայել ասորեստանյան արշավանքներին.
 - 1) Բ. ա. 845–830 թթ.
 - 2) Բ. ա. 873–869 թթ.
 - 3) Բ. ա. 859–843 թթ.
 - 4) Բ. ա. 839–833 թթ.
2. Հայկազունների Այրարատյան թագավորությունը էրբ հայտնի դարձավ Հայկական լեռնաշխարհի սահմաններից դուրս.
 - 1) Բ. ա. XIII դարում
 - 2) Բ. ա. XI դարում
 - 3) Բ. ա. IX դարի առաջին կեսին
 - 4) Բ. ա. IX դարի երկրորդ կեսին
3. Ո՞ր թվականների նվաճումների արդյունքում է ստեղծվել Վանի աշխարհակալությունը.
 - 1) Բ. ա. 768–764 թթ.
 - 2) Բ. ա. 735–725 թթ.
 - 3) Բ. ա. 781–778 թթ.
 - 4) Բ. ա. 785–781 թթ.
4. Ո՞ր թվականին է Արգիշտի I-ը արշավել դեպի Ալիշտու.
 - 1) Բ. ա. 786 թ.
 - 2) Բ. ա. 782 թ.
 - 3) Բ. ա. 785 թ.
 - 4) Բ. ա. 781 թ.
5. Երբ է գահակալել Ռուսա II-ը.
 - 1) Բ. ա. 786–764 թթ.
 - 2) Բ. ա. մոտ 685–645 թթ.
 - 3) Բ. ա. 735–մոտ 710–ական թթ. վերջ
 - 4) Բ. ա. 645 –625 թթ.
6. Երբ է Սարգուրի III-ը հիշատակվել ասորեստանյան արձանագրություններում.
 - 1) Բ. ա. 645 թ.
 - 2) Բ. ա. 646 թ.
 - 3) Բ. ա. 643 թ.
 - 4) Բ. ա. 644 թ.
7. Երբ է տեղի ունեցել Թիգլաթպալասար III-ի արշավանքը դեպի Տուշպա.
 - 1) Բ. ա. 743 թ.
 - 2) Բ. ա. 735 թ.
 - 3) Բ. ա. 719 թ.
 - 4) Բ. ա. 716 թ.
8. Երբ է Սարգոն II-ը արշավել Վանի թագավորության դեմ.
 - 1) Բ. ա. 735 թ. ձմռանը
 - 2) Բ. ա. 714 թ. գարնանը
 - 3) Բ. ա. 743 թ. աշնանը
 - 4) Բ. ա. 719 թ. ամռանը
9. Երբ են Մարաստանի, Բաբելոնի և Հայաստանի դաշնակից զորքերը գրավել Նինվեն.
 - 1) Բ. ա. 621 թ.
 - 2) Բ. ա. 609 թ.
 - 3) Բ. ա. 605 թ.
 - 4) Բ. ա. 612 թ.

10. Երբ վերացվեց Մարաստանի գերիշխանությունը Հայաստանում.

- 1) Բ. ա. VI դարի կեսին
- 2) Բ. ա. VI դարի սկզբին
- 3) Բ. ա. VI դարի վերջին
- 4) Բ. ա. V դարի կեսին

11. Երբ է գոհվել Կյուրոս Մեծը.

- 1) Բ. ա. 538 թ.
- 2) Բ. ա. 529 թ.
- 3) Բ. ա. 524 թ.
- 4) Բ. ա. 521 թ.

12. Մինչև երբ Հայաստանը մնաց Աքեմենյան տերության կազմում.

- 1) Բ. ա. 190 թ.
- 2) Բ. ա. 201 թ.
- 3) Բ. ա. 401 թ.
- 4) Բ. ա. 331 թ.

13. Երբ է Դարեհ III-ը դարձել Աքեմենյան տերության տիրակալ.

- 1) Բ. ա. 336 թ.
- 2) Բ. ա. 363 թ.
- 3) Բ. ա. 522 թ.
- 4) Բ. ա. 323 թ.

14. Ո՞ր թվականին էր Աքեմենյան արքայի դեմ ապստամբել Կյուրոս Կրտսերը.

- 1) Բ. ա. 522 թ.
- 2) Բ. ա. 520 թ.
- 3) Բ. ա. 410 թ.
- 4) Բ. ա. 401 թ.

15. Երբ է վերջին անգամ հիշատակվել Հայաստանի սատրապ-կառավարիչ Երվանդ II-ը.

- 1) Բ. ա. 460-ական թթ.
- 2) Բ. ա. 410-ական թթ.
- 3) Բ. ա. 360-ական թթ.
- 4) Բ. ա. 330-ական թթ.

16. Երբ է կառավարել Ալեքսանդր Մակեդոնացին.

- 1) Բ. ա. 339-323 թթ.
- 2) Բ. ա. 336-323 թթ.
- 3) Բ. ա. 340-323 թթ.
- 4) Բ. ա. 334-323 թթ.

17. Երբ է տեղի ունեցել Գավգամելայի ճակատամարտը.

- 1) Բ. ա. 335 թ. սեպտեմբերի 2-ին
- 2) Բ. ա. 331 թ. հոկտեմբերի 1-ին
- 3) Բ. ա. 330 թ. սեպտեմբերի 22-ին
- 4) Բ. ա. 334 թ. հոկտեմբերի 1-ին

18. Երբ է ծնվել Արտաշես I արքան.

- 1) Բ. ա. 240 թ.
- 2) Բ. ա. 220 թ.
- 3) Բ. ա. 230 թ.
- 4) Բ. ա. 250 թ.

19. Մարաստանի սելևկյան սատրապ Տիմարքոսի ապստամբությունը տեղի է ունեցել՝

- 1) Բ. ա. 183-179 թթ.
- 2) Բ. ա. 162-160 թթ.
- 3) Բ. ա. 185-180 թթ.
- 4) Բ. ա. 165-164 թթ.

20. Երբ է ծնվել Տիգրան Մեծը.

- 1) Բ. ա. մոտ 160 թ.
- 2) Բ. ա. մոտ 140 թ.
- 3) Բ. ա. մոտ 150 թ.
- 4) Բ. ա. մոտ 130 թ.

21. Երբ Պոնտոսը ռազմակալեց Փոքր Հայքը.

1) ք. ա. 121 թ.	3) ք. ա. 115 թ.
2) ք. ա. 102 թ.	4) ք. ա. 112 թ.

22. Երբ է կնքվել հայ-պոնտական պայմանագիրը.

1) ք. ա. 90 թ.	3) ք. ա. 80 թ.
2) ք. ա. 94 թ.	4) ք. ա. 84 թ.

23. Երբ են հայ-պոնտական զորքերը գրավել Կապադովկիան.

1) ք. ա. 95 թ.	3) ք. ա. 91 թ.
2) ք. ա. 93 թ.	4) ք. ա. 87 թ.

24. Պարթևստանում երբ է գահ բարձրացել Գողերձ II-ը.

1) ք. ա. 88 թ.	3) ք. ա. 84 թ.
2) ք. ա. 93 թ.	4) ք. ա. 94 թ.

25. Լուկուլլոսն իր բանակով երբ մտավ Հայաստան.

1) ք. ա. 70 թ.	3) ք. ա. 69 թ.
2) ք. ա. 67 թ.	4) ք. ա. 66 թ.

26. Տիգրան Մեծի գլխավորած հայկական բանակը երբ մոտեցավ պաշարված Տիգրանակերտին.

1) ք. ա. 68 թ. հոկտեմբերին	3) ք. ա. 68 թ. սեպտեմբերին
2) ք. ա. 69 թ. սեպտեմբերին	4) ք. ա. 69 թ. հոկտեմբերին

27. Երբ է տեղի ունեցել Արածանիի ճակատամարտը.

1) ք. ա. 69 թ. հոկտեմբերի 6-ին	3) ք. ա. 68 թ. հոկտեմբերի 6-ին
2) ք. ա. 68 թ. սեպտեմբերի 22-ին	4) ք. ա. 69 թ. սեպտեմբերի 22-ին

28. Միհրդատ Եվպատորը ո՞ր թվականին ինքնասպան եղավ.

1) ք. ա. 62 թ.	3) ք. ա. 63 թ.
2) ք. ա. 66 թ.	4) ք. ա. 59 թ.

2. ՓԱՍՏԵՐ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐ

1. Ո՞րն է ՀՀ-ի երկրորդ բարձր լեռնագագաթը.

- 1) Արագած 2) Թոնդուրեկ 3) Կապուտջուղ 4) Սիփան

2. Որքան է Սևանա լճի բարձրությունը ծովի մակերևույթից.

- 1) 1620 մ 2) 1916 մ 3) 1816 մ 4) 1720 մ

3. Որքան է Ճորոխ գետի երկարությունը.

- 1) 345 կմ 2) 453 կմ 3) 545 կմ 4) 565 կմ

4. Որքան է Տիգրիս գետի երկարությունը Հայաստանի մասում.

- 1) 500 կմ 2) 1000 կմ 3) 400 կմ 4) 345 կմ

5. Ո՞րն է Մեծ Հայքի ամենանշանավոր աշխարհը.

- 1) Գուգարք 2) Սյունիք 3) Արցախ 4) Այրարատ

6. Քանի՞ գավառ ունեին Մեծ Հայքի բոլոր նահանգները միասին.

- 1) 151 2) 137 3) 191 4) 119

7. Հայկական լեռնաշխարհը հարավից եզերվում է՝

- 1) Հայկական Տավրոսի լեռնաշղթայով և Հյուսիսային Միջագետքի հարթավայրով
2) Պոնտոսի լեռներով
3) Կուր գետով
4) Կասպից ծովով և Իրանական բարձրավանդակով

8. Ո՞րն է Հայկական լեռնաշխարհի կենտրոնում ձգվող լեռնաշղթան.

- 1) Հայկական Տավրոս 3) Գեղամա
2) Հայկական Պար 4) Արցախի

9. Ո՞ր լիճն է գտնվում Արագածի վրա.

- 1) Քարի 2) Ցելի 3) Պարզ 4) Ծովք

10. Որտեղից է սկիզբ առնում Արևելյան Եփրատը.

- 1) Ծովք լճից 3) Ծաղկանց լեռներից
2) Հայկական Տավրոսից 4) Ծաղկավետ լեռներից

11. Ո՞ր գետին է միախառնվում Կուրը.

- 1) Եփրատ 2) Տիգրիս 3) Արաքս 4) Ճորոխ

12. Ինչպե՞ս էր հնում կոչվում Արաքսը.

- 1) Արածանի 2) Ախուրյան 3) Երասխ 4) Հրազդան

13. Ըստ ի՞ր աղբյուրի էր Մեծ Հայքը բաժանված 15 նահանգների.

1) Մ. Խորենացու «Հայոց պատմության»	3) Աստվածաշնչի
2) «Աշխարհացոյց»-ի	4) Քսենոփոնի «Անաբասիս»-ի

14. Որտե՞ղ է գտնվում Կիլիկիան.

- 1) Միջերկրական ծովի հարավ-արևելքում
- 2) Միջերկրական ծովի հյուսիս-արևելքում
- 3) Միջերկրական ծովի հյուսիս-արևմուտքում
- 4) Միջերկրական ծովի հարավ-արևմուտքում

15. Ո՞ր լեռնաշղթան է հարավից եզերում Հայկական լեռնաշխարհը.

1) Հայկական Տավրոս	3) Զանգեզուրի
2) Հայկական Պար	4) Գեղամա

16. Ո՞րն է հնդեվրոպական լեզվաընտանիքի առանձին և ինքնուրույն լեզվաճյուղ.

1) գերմաներեն	3) պարսկերեն
2) հայերեն	4) ռուսերեն

17. Որտե՞ղ է գտնվել Թորգոմա տուն կամ Թեգարոմա երկիրը.

1) Տիգրիսի վերին ավազանում	3) Ճորոխի ստորին ավազանում
2) Արաքսի ստորին ավազանում	4) Եփրատի վերին ավազանում

18. Ովքե՞ր են Նոյի որդիները.

1) Հաբեթը, Քամը, Սեմը	3) Թորգոմը, Սեմը, Հաբեթը
2) Քամը, Բելը, Հայոսը	4) Արմենոսը, Թորգոմը և Հայկը

19. Ըստ վրացական ավանդազրույցի՝ քանի՞ որդի ուներ Թորգոմը.

1) 6	2) 8	3) 10	4) 14

20. Ո՞ր արքան է Վանի թագավորությունը վերածել գերտերության.

1) Սարդուրի I	3) Իշպուհինի
2) Մենուա	4) Ռուսա II

21. Ո՞ր ամրոցն է հիմնադրվել Ք. ա. 782 թ.

1) Էրեբունի	2) Մենուախինիլի	3) Արգիշտիխինիլի	4) Թեյշեբաինի

22. Վանի թագավորության ի՞ր արքան է արձանագրություններում իրեն կոչում «Նաիրի երկրի արքա, մեծ արքա, հզոր արքա, տիեզերքի արքա, արքաների արքա...».

1) Իշպուհինի	2) Ռուսա III	3) Արամու	4) Սարդուրի I

23. Ի՞նչ անունով էր հայտնի Վանի թագավորությունը ասորեստանյան արձանագրություններում.

1) Բիայնիլի	2) Ուրարտու	3) Հայասա	4) Էթիունի

24. Ո՞վ է հաջորդել Մենուային.

- 1) Ռուսա I-ը 2) Արգիշտի I-ը 3) Սարգուրի II-ը 4) Ռուսա II-ը

25. Ուրարտական ճրարքայի կողմից առաջին անգամ նվաճվեց Արդինի-Մուսասիր երկիրը.

- 1) Սարգուրի I 2) Իշպուլինի 3) Ռուսա I 4) Սարգուրի II

26. Ինչ նպատակ էր հետապնդում Մենուայի ձեռնարկած արշավանքը Դիաուխի դեմ.

- 1) Վանի թագավորության հարավարևելյան սահմաններն ամրապնդելու
2) Ուրմիայի ավազանում հաստատվելու
3) Հայկական Տավրոսի կենտրոնական լեռնանցքներում հաստատվելու
4) պետության հյուսիսարևմտյան սահմաններն ամրապնդելու

27. Սարգուրի II-ի տերությունը արևելքից արևմուտք ձգվում էր՝

- 1) Սև ծովից մինչև Փոքր Ասիայի կենտրոնական շրջան
2) Կասպից ծովից մինչև Պարսից ծոց
3) Սև ծովից մինչև Պարսից ծոց
4) Կասպից ծովից մինչև Փոքր Ասիայի կենտրոնական շրջան

28. Ո՞վ էր Վանի թագավորության հստակ թվագրվող վերջին արքան.

- 1) Էրիմենա 2) Ռուսա II 3) Ռուսա III 4) Սարգուրի III

29. Ո՞ւմ անուններով անվանակոչեց Ռուսա I-ը Սևանա լճի ավազանում իր վերակառուցած երկու խոշոր ամրոցները.

- 1) Թեյշեբա աստծո և իր 3) Խալդի և Թեյշեբա աստվածների
2) Խալդի աստծո և իր 4) Սարգուրի II-ի և իր

30. Ո՞վ է հաջորդել Արգիշտի I-ին.

- 1) Արգիշտի II-ը 2) Սարգուրի II-ը 3) Ռուսա I-ը 4) Ռուսա II-ը

31. Ո՞րն էր Խալդի աստծո «սրբազան քաղաքը».

- 1) Տուշպա-Վանը 3) Արդինի-Մուսասիրը
2) Մենուախինիլին 4) Թեյշեբախին

32. Վանի թագավորության ճրարքայի օրոք ավարտվեց կուռ համակարգով կենտրոնացված պետության ստեղծման գործընթացը.

- 1) Ռուսա I 2) Սարգուրի II 3) Արգիշտի II 4) Ռուսա II

33. Վարչական առումով Վանի պետությունը բաժանված էր.

- 1) նահանգների 3) ստրատեգիաների
2) մարզերի 4) սատրապությունների

34. Ուրարտական գինված ուժերի կորիզը կազմում էր.

1) ժողովրդական աշխարհագորը	3) թիկնապահ հեծելազորը
2) արքունի մշտական զորաբանակը	4) թեթևազեն հետևակը

35. Ո՞ւմ գլխավորությամբ էր վերականգնվել Հայկազունների ավագ ճյուղի իշխանությունը.

1) Պարույրի	2) Արամի	3) Երվանդի	4) Սկայորդու

36. Ո՞ւմ քույրն էր Մարաստանի արքա Աժդահակի կինը.

1) Երվանդ II-ի	3) Տիգրան Երվանդյանի
2) Երվանդ Սակավակյացի	4) Վահագնի

37. Աքեմենյան տերության իր սատրապությունն էր կազմում Հայաստանը.

1) XII	2) IX	3) XIII	4) XVII

38. Ո՞վ է «Անաբասիս» աշխատության հեղինակը.

1) Ստրաբոնը	3) Հերոդոտոսը
2) Դիոն Կասիոսը	4) Քսենոփոնը

39. Ո՞վ էր ապաստան տվել Ասորեստանի Սենքերիմ թագավորի որդիներին.

1) Պարույր Նահապետը	3) Տիգրան Երվանդյանը
2) Սկայորդին	4) Երվանդ Սակավակյացը

40. Ո՞ր երկրի թագավորի կողմից է թագադրվել Պարույր Նահապետը.

1) Բաբելոնի	3) Մարաստանի
2) Ասորեստանի	4) Աքեմենյան տերության

41. Ո՞ր պատմիչն էր վկայում Տիգրան I-ի և Կյուրոս Մեծի մտերիմ հարաբերությունների մասին.

1) Պլուտարքոսը	3) Քսենոփոնը
2) Մովսես Խորենացին	4) Դիոն Կասիոսը

42. Ո՞վ է հաջորդել Տիգրան Երվանդյանին.

1) Արամը	2) Վահագնը	3) Տիրիբազը	4) Երվանդ II-ը

43. Քանի՞ արշավանք է ձեռնարկվել Դարեհ I-ի օրոք Հայաստանում բռնկված ապստամբությունը ճնշելու համար.

1) 2	2) 3	3) 5	4) 8

44. Ո՞վ էր Դարեհ I-ի կողմից Հայաստան ուղարկված հայազգի զորավարը.

1) Դադարշիշը	3) Քսենոփոնը
2) Վահումիսան	4) Միթրատատեսը

45. Ո՞վ էր Հայաստանի արևմտյան մասի կառավարիչը, որը ենթարկվում էր Երվանդ II-ին.
- 1) Տիգրան I-ը 2) Տիրիբազը 3) Միթրատատեսը 4) Զարեհը
46. Ո՞րն էր Մեծ Հայքի Հայկազուն-Երվանդականների վերջին մայրաքաղաքը.
- 1) Վան 2) Բագարան 3) Երվանդակերտ 4) Երվանդաշատ
47. Ո՞րն էր Ալեքսանդր Մակեդոնացու տերության մայրաքաղաքը.
- 1) Նինվեն 2) Կարքեմիշը 3) Բաբելոնը 4) Ալեքսանդրիան
48. Ի՞նչ են անվանել Արտաշատը հունահռոմեական պատմիչները.
- 1) «Հայկական Աթենք» 3) «Հայկական Հռոմ»
 2) «Հայկական Անտիոք» 4) «Հայկական Կարթագեն»
49. Արտաշես I-ը քանի՞ գավառների բաժանեց երկիրը.
- 1) 191 2) 190 3) 160 4) 120
50. Ո՞վ էր Մեծ Հայքում Սելևկյանների կողմից նշանակված հայազգի կառավարիչը.
- 1) Արտաշեսը 2) Զարեհը 3) Երվանդը 4) Տիգրանը
51. Ո՞ւմ միջև է մղվել Մագնեսիայի ճակատամարտը.
- 1) Ասորեստանի ու Հայաստանի 3) Սելևկյան տերության ու Հռոմի
 2) Հայաստանի ու Հռոմի 4) Հայաստանի ու Սելևկյան տերության
52. Հյուսիսում Արտաշես I-ը ի՞ր երկրամասն է միացրել Մեծ Հայքին.
- 1) Փայտակարանը և Կասպեից երկիրը
 2) Կարնո երկիրը, Եկեղիք ու Դերջան գավառները
 3) Գուգարքը
 4) Տմորիքը
53. Ո՞վ էր Սելևկյանների դեմ ապստամբած Մարաստանի սատրապը.
- 1) Տիրիբազը 2) Տիմարքոսը 3) Մանկայոսը 4) Զենոնը
54. Բացի Արտաշատից՝ ուրիշ ի՞նչ քաղաքներ է կառուցել Արտաշես I-ը.
- 1) Զարեհավան և Արմավիր 3) Զարեհավան ու Զարիշատ
 2) Աշտարակ ու Զարիշատ 4) Երվանդակերտ և Բագարան
55. Որո՞նք էին արքունիքի կարևոր գործակալությունները Արտաշես I-ի ժամանակ.
- 1) թագադիր ասպետություն և սպարապետություն
 2) հազարապետություն և սպարապետություն
 3) սպարապետություն և մարդպետություն
 4) հազարապետություն և թիկնապահություն

- 56. Ո՞ր երկրի թագավորի դեմ պատերազմում Արտաշեսը վերադարձրեց Տնորիքը.**
- 1) Վիրքի
2) Աղվանքի
3) Բյութանիայի
4) Սելևկյան տերության
- 57. Ո՞րն էր փոխարքա-կառավարիչ Բագարատի նստավայրը.**
- 1) Ադանա
2) Անտիոք
3) Տարսոն
4) Մծբին
- 58. Ո՞ւմ էր Հյուսիսային Միջագետքում փոխարքա նշանակել Տիգրան Մեծը.**
- 1) Գողերծին
2) Գուրասին
3) Մեիրուծանին
4) Բագարատին
- 59. Որքան էր մայրաքաղաք Տիգրանակերտի բնակչության թիվը.**
- 1) շուրջ 100 հազար
2) շուրջ 150 հազար
3) շուրջ 120 հազար
4) շուրջ 80 հազար
- 60. Որտեղ էր «70 հովիտներ» կոչվող տարածքը.**
- 1) Փոքր Հայքի արևելքում
2) Մեծ Հայքի հարավ-արևելքում
3) Ծովքի հյուսիս-արևելքում
4) Մեծ Հայքի հյուսիս-արևմուտքում
- 61. Ո՞րն էր Ասորիքի մայրաքաղաքը.**
- 1) Պտղոմայիսը
2) Անտիոքը
3) Փրասսպան
4) Էկբատանը
- 62. Ըստ հույն պատմիչի՝ քանի՞ լեզվով էին խոսում Տիգրան II-ի տերությունում.**
- 1) 30-ից ավելի
2) 15-ից ավելի
3) մոտ 25
4) 10
- 63. Որո՞նք էին Տիգրան II-ի տերության մեջ մտնող բուն հայկական հողերը.**
- 1) Մեծ Հայք, Փոքր Հայք
2) Մեծ Հայք և Պոնտոս
3) Մեծ Հայք և Կոմմագենե
4) Մեծ Հայք, Փոքր Հայք, Ծովք
- 64. Կիլիկիայի քանի՞ քաղաքների բնակիչներին էր Տիգրան II-ը բռնագաղթեցրել Հայաստան.**
- 1) 10
2) 12
3) 14
4) 16
- 65. Ո՞ր պատմիչն է վկայել, որ Տիգրանակերտում եղել է թատրոն.**
- 1) Տակիտոսը
2) Պոլիբիոսը
3) Պլուտարքոսը
4) Դիոն Կասիոսը
- 66. Որտեղ էր Տիգրան II-ը հռոմեական բանակի՝ Հայաստան ներխուժման պահին.**
- 1) Արմավիրում
2) Վանում
3) Արտաշատում
4) Անտիոքում
- 67. Ո՞ւմ գլխավորությամբ է Տիգրան II-ը զորաջոկատ ուղարկել Լուկուլլոսի դեմ՝ մինչև հայոց զորքը կհասներ Հայաստան.**
- 1) Մանկայոսի
2) Զարեհի
3) Մեիրուծանի
4) Տիգրան Կրտսերի

- 68. Որքան էր հռոմեական բանակի թիվը դաշնակցային զորամասերի հետ միասին Տիգրանակերտի ճակատամարտի նախօրյակին.**
- 1) շուրջ 50 հազար
2) շուրջ 55 հազար
3) շուրջ 70 հազար
4) շուրջ 75 հազար
- 69. Որքան էր Անտոնիոսի տրամադրության տակ եղած բանակի թիվը պարթևական արշավանքի սկզբին.**
- 1) 80 հազար
2) 50 հազար
3) 100 հազար
4) 120 հազար
- 70. Որքան զինվոր էր Անտոնիոսին տրամադրել Արտավազդ II-ը.**
- 1) 13 հազար
2) 16 հազար
3) 24 հազար
4) 40 հազար
- 71. Որքան էր Կրասոսի հրամանատարությամբ Ասորիք ժամանած հռոմեական բանակի թիվը.**
- 1) 100 հազար
2) 80 հազար
3) 60 հազար
4) 50 հազար
- 72. Արտավազդ II-ը որքան զորք էր խոստացել տրամադրել Կրասոսին.**
- 1) 33 հազար
2) 40 հազար
3) 20 հազար
4) 13 հազար
- 73. Ո՞վ էր պարթև զորահրամանատարը Խառանի ճակատամարտում.**
- 1) Վասակը
2) Ատրվշնասպը
3) Սուրենը
4) Բակուրը
- 74. Ո՞վ է «Բաքոսուհիներ» ողբերգության հեղինակը.**
- 1) Վերգիլիոսը
2) Էվրիպիդեսը
3) Տակիտոսը
4) Արտավազդ II-ը
- 75. Արտաշես II-ը ո՞ր թագավորությունն է միացրել Հայոց թագավորությանը.**
- 1) Կապադովկիան
2) Ատրպատականը
3) Ծոփքը
4) Կոմմագենեն
- 76. Ատրպատականում ո՞վ էր Հռոմի կողմից թագավոր կարգված կամակատարը.**
- 1) Արտավազդ III-ը
2) Արիոբարզանեսը
3) Արտանեսը
4) Տիգրան IV-ը
- 77. Ո՞վ է գահընկեց արել Տիգրան IV-ին.**
- 1) Պոմպեոսը
2) Մարկոս Անտոնիոսը
3) Գայոս Կեսարը
4) Հուլիոս Կեսարը
- 78. Ո՞ր քաղաքում է Ջենոնը թագադրվել Մեծ Հայքի թագավոր.**
- 1) Վան
2) Արտաշատ
3) Արմավիր
4) Երվանդաշատ
- 79. Միիրդատ Իբերացու կառավարման օրոք ո՞վ էր գլխավորում հայերի հակահռոմեական ապստամբությունը.**
- 1) Վոնոն Արշակունին
2) Ադրոնը
3) Գիսակ Դիմաքսյանը
4) Բակուր Արշակունին

80. Ինչ դինաստիական անուններ էին տալիս Հայաստանում Հռոմի դրածո այն թագավորներին, ովքեր հեռավոր արյունակցական կապ ունեին Արտաշեսյանների հետ.

- 1) «Տիգրան» և «Երվանդ»
- 2) «Արտաշես» և «Արտավազդ»
- 3) «Արտաշես» և «Տիգրան»
- 4) «Երվանդ» և «Արտաշես»

81. 2 թ. հակահռոմեական ապստամբության ժամանակ ո՞վ էր Արտագերսի բերդապահը.

- 1) Մանկայոսը
- 2) Տրայանոսը
- 3) Ադրոնը
- 4) Մենոնը

82. Ո՞ւմ է պարթև արքա Վաղարշ I-ը գահ բարձրացրել Ատրպատականում.

- 1) Վոնոնին
- 2) Բակուրին
- 3) Տրդատին
- 4) Փարսմանին

83. Որտե՞ղ էր Սանատրուկ արքայի գերեզմանը.

- 1) Շիրակի Անի բերդում
- 2) Աշտիշատում
- 3) Անգեղ բերդում
- 4) Դարանաղիի Անի բերդում

84. Թվարկված հայոց թագավորներից ո՞վ է հաղթել օլիմպիական խաղերում.

- 1) Տրդատ I
- 2) Տրդատ III
- 3) Խոսրով I
- 4) Տրդատ II

85. Նախապես ինչի՞ հետ էր կապված Արայի պաշտամունքը.

- 1) երկրագործության, ցանքի և գարնան աճող բուսականության
- 2) երկրագործության, արհեստի և անասնապահության
- 3) արհեստի, ցանքի և գարնան աճող բուսականության
- 4) արհեստի, անասնապահության և գարնան աճող բուսականության

86. Ո՞րն էր դաշնակից զորքերի՝ դեպի Կարքեմիշ արշավելու նպատակը.

- 1) Միջագետքը գրավելը
- 2) Նինվեն գրավելը
- 3) Բաբելոնը գրավելը
- 4) Ասորեստանը վերջնականապես կործանելը

3. ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՍԿԶԲՆԱԴՐՅՈՒՐՆԵՐԻ ՀԵՏ

1. Ո՞վ է ստորև բերված վկայության հեղինակը.

«Հայաստանն... աճել է Արտաշեսի ջանքերով... , և ուստի այսպեղ բոլորը միավեզու են»:

1) Պոլիբիոսը	3) Ստրաբոնը
2) Պլուտարքոսը	4) Խորենացին

2. Ո՞վ է ստորև բերված վկայության հեղինակը.

«Արտաշեսը հրամայել է որոշել գյուղերի և ագարակների սահմանները..., կոփել է արվել քառակուսի քարեր և փնկել հողի մեջ»:

1) Պոլիբիոսը	3) Ստրաբոնը
2) Պլուտարքոսը	4) Խորենացին

3. Ո՞ւմ անունն է բաց թողնված բերված հատվածում.

«Ես-ին չեմ հանձնի, իսկ եթե հռոմեացիները պատերազմ սկսեն, ապա... հակահարված կտամ նրանց»:

1) Տիգրանի	3) Մեհրուժանի
2) Միհրդատի	4) Արտավազդի

4. Ո՞ր ճակատամարտի մասին են հետևյալ խոսքերը.

«Հայերը, ներսահարելով հռոմեացիներին, շարերին իսկույն սպանեցին, իսկ շար շարերին էլ վիրավորեցին»:

Այնժամ [հռոմեացի զորավարը], քանզի շարերը վիրավորվել էին, և մի մասն էլ մահանում էր, իսկ հաշմվածները հեծեծում էին, և միաժամանակ պարենամթերքը պակասում էր, նահանջեց»:

1) Տիգրանակերտի	3) Արածանիի
2) Հռանդեայի	4) Խառանի

5. Ո՞ւմ մասին են հետևյալ խոսքերը.

«Մեծագույն թագավոր, որ փրակալում էր մեծ փառքով»:

1) Արտաշես I-ի	3) Արտավազդ II-ի
2) Տիգրան II-ի	4) Տրդատ I-ի

6. Ո՞վ է հետևյալ խոսքերի հեղինակը.

«Տիգրան Մեծն իր արժանավոր փեղն է զբաղեցնում Արևելքում երբևէ իշխած փրակալների շարքում...»:

1) Նիկողայոս Ադոնցը	3) Ստրաբոնը
2) Լեոն	4) Պլուտարքոսը

7. Ո՞վ է մեջբերված հատվածի հեղինակը.

«Հայոց թագավոր [.....-ը] ուներ միջակ հասակ, բայց հակված էր դեպի ամեն մի մեծ բան և մանավանդ դեպի պարերազմական գործերը: Նա հավատարիմ պահապան էր արդարադատության և իր կենցաղավարության մեջ զուսպ էր, նաև չափավոր ու ողջամիտ էր, ինչպես լավագույնները հույների և հռոմայեցիների մեջ»:

- 1) Արիանոսը
- 2) Տակիտոսը
- 3) Դիոն Կասիոսը
- 4) Պլուտարքոսը

8. Ո՞ւմ դեմ կատարած արշավանքից էր վերադարձել հայոց արքան.

«Հայոց թագավորը վերադարձավ մեծ հաղթությամբ, շատ ավարով ու ցնձալից ուրախությամբ. նա վերադարձավ Հայաստան՝ Այրարատ գավառը՝ Վաղարշապատ քաղաքը. եկավ մեծ ուրախությամբ, բարի անունով ու շատ ավարով»:

- 1) Հռոմեական կայսրության
- 2) Կովկասի լեռնականների
- 3) Կապադովկիայի
- 4) Պարսկաստանի

9. Ո՞վ է մեջբերված հատվածի հեղինակը.

«Հայոց թագավորը վերադարձավ մեծ հաղթությամբ, շատ ավարով ու ցնձալից ուրախությամբ. նա վերադարձավ Հայաստան՝ Այրարատ գավառը՝ Վաղարշապատ քաղաքը. եկավ մեծ ուրախությամբ, բարի անունով ու շատ ավարով»:

- 1) Տակիտոսը
- 2) Մովսես Խորենացին
- 3) Փավստոս Բուզանդը
- 4) Արիանոսը

10. Հայոց դժբախտ դատապարտության կառուցման մասին է պատմիչի խոսքը.

«Նա քաղաքը շրջապատեց 50 կանգուն բարձրության պարիսպով, որի հաստության մեջ կային ձիերի բազմաթիվ ախոռներ: Քաղաքի արվարձանում նա կառուցեց պալատ՝ ընդարձակ զբոսայգիներով, որսատեղերով և լճերով: Մերձակայքում նա բարձրացրեց նաև հզոր մի բերդ»:

- 1) Արտաշատ
- 2) Երվանդաշատ
- 3) Տիգրանակերտ
- 4) Վաղարշապատ

11. Ո՞ր պատմիչի խոսքերն են.

«Նա քաղաքը շրջապատեց 50 կանգուն բարձրության պարիսպով, որի հաստության մեջ կային ձիերի բազմաթիվ ախոռներ: Քաղաքի արվարձանում նա կառուցեց պալատ՝ ընդարձակ զբոսայգիներով, որսատեղերով և լճերով: Մերձակայքում նա բարձրացրեց նաև հզոր մի բերդ»:

- 1) Ամմիանոսի
- 2) Տակիտոսի
- 3) Ապպիանոսի
- 4) Պլուտարքոսի

12. Ո՞ր արքայի անունն է բաց թողնված ստորև բերված հատվածում.

«..... գնում է այն տեղը, որտեղ և.....-ը խառնվում են, և այնտեղ, բլուրը հավանելով, քաղաք է շինում և իր անունով կոչում»:

1) Տիգրան II-ի	3) Խոսրով Կոտակի
2) Արտաշես I-ի	4) Վաղարշ I-ի

13. Ո՞ր մայրաքաղաքի կառուցման մասին են մեջբերված խոսքերը.

«Կառուցվեց մեծ և շատ գեղեցիկ մի քաղաք, որին թագավորը տվեց իր անունը և այն հռչակեց Հայաստանի քաղաքամայր»:

1) Արտաշատ	3) Մծուրք
2) Տիգրանակերտ	4) Վաղարշապատ

14. Հայոց ո՞ր արքայի կառուցած մայրաքաղաքի մասին են մեջբերված խոսքերը.

«Կառուցվեց մեծ և շատ գեղեցիկ մի քաղաք, որին թագավորը տվեց իր անունը և այն հռչակեց Հայաստանի քաղաքամայր»:

1) Վաղարշ I	3) Տիգրան II
2) Երվանդ IV	4) Արտաշես I

15. Հայոց ո՞ր մայրաքաղաքի մասին են հույն պատմիչի ստորև բերվող տողերը.

«Նոր մայրաքաղաքը բնակեցնելու համար ... այստեղ հրավիրում է հայերից լավագույններին և սպառնում է բռնագանձել այն ամենը, որ իրենց հետ ... չէին տանելու»:

1) Արտաշատ	3) Երվանդաշատ
2) Տիգրանակերտ	4) Դվին

4. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ ԵՎ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Ինչպե՞ս է կոչվում այն լեզվաընտանիքը, որին պատկանում է հայերենը.

1) ասիական	3) սեմական
2) եվրոպական	4) հնդեվրոպական

2. Խաղղյան դարպասը հետագայում ի՞նչ է կոչել ժողովուրդը.

1) Խաղղիի դուռ	3) Մենուայի դուռ
2) Մհերի դուռ	4) Սրբազան մուտք

3. Ի՞նչ է նշանակում «Անաբասիս».

1) «Քսան հազարի նահանջը»	3) «Հույն վարձկանների նահանջը»
2) «Տասը հազարի նահանջը»	4) «Մեծ մարդկանց մասին»

4. Ի՞նչ էր կոչվում Հայաստանի արևմտյան մասի կառավարիչն Աքեմենյան տիրապետության օրոք.

1) սատրապ	3) ստրատեգոս
2) մարզպան	4) հյուպարքոս

5. Հունահռոմեական հեղինակներն ի՞նչ էին անվանում Արտաշես I-ի ստեղծած վարչամիավորների կառավարիչներին.

1) սատրապ	3) ստրատեգոս
2) հյուպարքոս	4) աշխարհակալ

6. Ինչպե՞ս էր կոչվում հայկական հելլենիզմի երկրորդ փուլը.

1) միջին հելլենիզմ	3) վաղ հելլենիզմ
2) ուշ հելլենիզմ	4) նոր հելլենիզմ

7. Ո՞վ էր Վահագնը հայոց դիցարանում.

- 1) գիտության ու արվեստների հովանավորը
- 2) ռազմի, քաջության, ամպրոպի աստվածը
- 3) արևի, լույսի, կրակի և արդարության աստվածը
- 4) դպրության աստվածը

8. Ո՞վ էր Աստղիկը հայոց դիցարանում.

- 1) երկնային լույսի, սիրո և գեղեցկության դիցուհին
- 2) պտղաբերության ու մայրության դիցուհին
- 3) ռազմի աստվածուհին
- 4) հյուրասիրության աստվածուհին

9. Ո՞վ էր Նանե դիցուհին հայկական դիցարանում.

- 1) ընտանիքի հովանավորը
- 2) մայրության և պտղաբերության աստվածուհին
- 3) գիտության և արվեստի հովանավորը
- 4) հյուրընկալության աստվածուհին

10. Ո՞վ էր Տիրը հայկական դիցարանում.

- 1) դպրության աստվածը
- 2) հյուրընկալության աստվածը
- 3) արևի աստվածը
- 4) ռազմի աստվածը

11. Ընտրել ճիշտ բացատրությունները.

- 1) «Սահմանապահ կուսակալ»-ը Վանի թագավորության արձանագրություններում հիշատակված մի շարք գործակալությունների անվանումներից է:
- 2) Արարատյան կամ Վանի համահայկական պետության մեջ թագավորին կից գործող ավագների խորհրդի անդամները կոչվում էին արքայի «գործակալներ»:
- 3) Արարատյան կամ Վանի համահայկական թագավորությունը հինարևելյան տիպի բացարձակ միապետություն էր:
- 4) Վարչական առումով Վանի թագավորությունը բաժանվում էր առանձին նահանգների, որոնք կառավարվում էին արքունի կառավարիչների կողմից:
- 5) «Արքունի հացատար»-ը Վանի թագավորության արձանագրություններում հիշատակված մի շարք գործակալությունների անվանումներից է:

5. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ ՈՒ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ

1. Ո՞ր իրադարձությունը նպաստեց հայ-հռոմեական ռազմական բախմանը Տիգրան II-ի օրոք.

- 1) Հայաստանի կողմից Փոքր Ասիայի զավթումը
- 2) Հայկական տերության՝ Սև ծով դուրս գալը
- 3) Միհրդատ Պոնտացու փախուստը Հայաստան
- 4) Հայաստանի կողմից դեպի Արևելք տանող ճանապարհների փակումը

2. Ստորև տրված են պատմական իրադարձությունների պատճառներ և հետևանքներ: Գտնել ճիշտ պատասխանները.

- 1) Մերձավոր Արևելքում Պարթևստանի դիրքերը թուլացնելու նպատակով Արտաշես I-ը աջակցեց Մարաստանի սատրապ Տիմարքոսի ապստամբությանը:
- 2) Ք. ա. 60 թ. սկսված հռոմեա-պարսկական բանակցությունների արդյունքն էր ազդեցության ոլորտների բաժանման մասին նրանց միջև համաձայնագրի կնքումը:
- 3) Փոքր Ասիայում բռնկված պատերազմի ավարտից հետո հաշտության պայմանագրում Արտաշես I-ը կարողացավ հատուկ կետ մտցնել, որի շնորհիվ Պոնտոսի հաշվին ընդարձակվեց Փոքր Հայքի տարածքը:
- 4) Մերձավոր Արևելքում Հռոմի դիրքերը թուլացնելու նպատակով Արտաշես I-ը աջակցեց Մարաստանի սատրապ Տիմարքոսի ապստամբությանը:
- 5) Փոքր Ասիայում բռնկված պատերազմի ավարտից հետո հաշտության պայմանագրում Արտաշես I-ը կարողացավ հատուկ կետ մտցնել, որի շնորհիվ Պոնտոսի հաշվին ընդարձակվեց Մեծ Հայքի տարածքը:
- 6) Ք. ա. 92 թ. սկսված հռոմեա-պարթևական բանակցությունների արդյունքում Հայաստանի դեմ ուղղված պայմանագիր կնքվեց:
- 7) Մերձավոր Արևելքում Սելևկյան պետության դիրքերը թուլացնելու նպատակով Արտաշես I-ը աջակցեց Մարաստանի սատրապ Տիմարքոսի ապստամբությանը:

3. Ստորև տրված են պատմական իրադարձությունների պատճառներ և հետևանքներ: Գտնել ճիշտ պատասխանները.

- 1) Որպեսզի Կրասոսին ստիպեին Պարթևստանի դեմ արշավել Հայաստանի տարածքով, Օրոդես II-ի գլխավորած ուժերը հարձակվեցին Հայաստանի սահմանամերձ տարածքների վրա:
- 2) Հայաստանը պարթևների ավերածություններից և զոհերից զերծ պահելու նպատակով Արտավազդ II-ը պարթևական ծախողված արշավանքից հետո որոշեց բանակցել Անտոնիոսի հետ:
- 3) Հռոմի Ծերակույտին ուղարկված պաշտոնական գեկուցագրում պարթևական արշավանքի ծախողումն Անտոնիոսը բացատրում էր Միջագետքի տափաստաններում անհաջող ռազմական գործողություններ վարելու պարտադրանքով:

- 4) Պարթևաստանի դեմ ձեռնարկելիք հաջորդ արշավանքի ծրագիրը քննարկելու և հայ-հռոմեական հակապարթևական պայմանագիր կնքելու նպատակով Արտավազդ II-ը պարթևական ձախողված արշավանքից հետո որոշեց բանակցել Անտոնիոսի հետ:
- 5) Հռոմի Ծերակույտին ուղարկած պաշտոնական գեկուցագրում պարթևական արշավանքի ձախողումն Անտոնիոսը բացատրում էր եղանակային անբարենպաստ պայմաններով և զորքում բռնկված համաճարակով:
- 6) Որպեսզի պաշտպանեն իրենց դաշնակից Հայաստանի սահմանները, Օրոդես II-ի գլխավորած ուժերը հարձակվեցին Հայաստանի սահմանամերձ տարածքների վրա:
- 7) Հայաստանը հռոմեացիների ավերածություններից և զոհերից զերծ պահելու նպատակով Արտավազդ II-ը Ք. ա. 34 թ. որոշեց բանակցել Անտոնիոսի հետ:
- 8) Որպեսզի թույլ չտան Արտավազդ II-ի և Կրասոսի ռազմական ուժերի միավորումը, Օրոդես II-ի գլխավորած ուժերը հարձակվեցին Հայաստանի սահմանամերձ տարածքների վրա:
- 9) Հռոմի Ծերակույտին ուղարկած պաշտոնական գեկուցագրում պարթևական արշավանքի ձախողումն Անտոնիոսը բացատրում էր հայոց թագավոր Արտավազդ II-ի դավաճանությամբ:

4. Ստորև տրված են պատմական իրադարձությունների պատճառներ և հետևանքներ: Գտնել ճիշտ պատասխանները.

- 1) Արտավազդ II-ը օգնական զորքեր չուղարկեց Կրասոսին, քանի որ Օրոդես II-ը իր դաշնակից Հայաստանից պահանջել էր չօգնել հռոմեացիներին:
- 2) Հայաստանը հռոմեացիների ավերածություններից և զոհերից զերծ պահելու նպատակով Արտավազդ II-ը Ք. ա. 34 թ. որոշեց բանակցել Անտոնիոսի հետ:
- 3) Քանի որ Արտավազդ II-ը գաղտնի դաշնակցային պայմանագիր էր կնքել պարթևների հետ, ուստի Կրասոսը որոշեց պարթևներին ջախջախելուց հետո պատժել Արտավազդին:
- 4) Արտավազդ II-ը օգնական զորքեր չուղարկեց Կրասոսին, քանի որ վերջինս խախտել էր Հայաստան չմտնելու պայմանավորվածությունը:
- 5) Պարթևաստանի դեմ ձեռնարկելիք հաջորդ արշավանքի ծրագիրը քննարկելու և հայ-հռոմեական հակապարթևական պայմանագիր կնքելու նպատակով Արտավազդ II-ը պարթևական ձախողված արշավանքից հետո որոշեց բանակցել Անտոնիոսի հետ:
- 6) Արտավազդ II-ը օգնական զորքեր չուղարկեց Կրասոսին, քանի որ Օրոդես II-ի գլխավորած ուժերը հարձակվել էին Հայաստանի սահմանամերձ տարածքների վրա:
- 7) Քանի որ հայտնի էր դարձել, թե Արտավազդ II-ը գաղտնի բանակցություններ էր վարել Օրոդես II-ի հետ, ուստի Կրասոսը որոշեց պարթևներին ջախջախելուց հետո պատժել Արտավազդին:
- 8) Քանի որ Արտավազդ II-ը տեղեկացրել էր, որ չի կարող օգնական ուժեր ուղարկել Կրասոսին, ուստի վերջինս որոշեց պարթևներին ջախջախելուց հետո պատժել Արտավազդին:

5. Ստորև տրված են պատմական իրադարձությունների պատճառներ և հետևանքներ: Գտնել ճիշտ պատասխանները.

- 1) Հայաստանի տարածքով անցնող միջազգային առևտրական ուղիները բարեկարգելու նպատակով Ներոն կայսրը Տրդատին մեծ գումար և արհեստավորներ է տալիս:
- 2) Քանի որ Վաղարշի հարձակումը սպառնում էր հռոմեական Կապադովկիա նահանգին, ուստի Կորբուլոնը Ներոնին խնդրեց իր փոխարեն Հայաստան ուղարկել մեկ այլ զորավարի:
- 3) Վաղարշ II-ից հետո Հայաստանի թագավոր նշանակված Սոհեմնո-Տիգրանը դուրս է վտարվում Հայաստանից, քանի որ պարթևներին մեղադրում էր Հռանդեսայի պայմանագիրը խախտելու համար:
- 4) Ավերված Արտաշատը վերականգնելու համար Ներոն կայսրը Տրդատին մեծ գումար և արհեստավորներ է տալիս:
- 5) Քանի որ պարտված Պարսկաստանը հաշտություն էր խնդրել, ուստի Հռոմը համաձայնեց նրա հետ կնքել Մծբինի 40-ամյա հաշտության պայմանագիրը:
- 6) Քանի որ Վաղարշի հարձակումը սպառնում էր հռոմեական Սիրիա (Ասորիք) նահանգին, որի կառավարիչը Կորբուլոնն էր, ուստի վերջինս Ներոնին խնդրեց իր փոխարեն Հայաստան ուղարկել մեկ այլ զորավարի:
- 7) Գառնիի ամրոցը կառուցապատելու և Արեգ-Միհրի տաճարը կառուցելու համար Ներոն կայսրը Տրդատին մեծ գումար և արհեստավորներ է տալիս:
- 8) Քանի որ պարթևների հետ նախորդ բախման ժամանակ Կորբուլոնը վիրավորվել էր ու վատառողջ էր, ուստի վերջինս Նիգրիցի խնդրեց իր փոխարեն Հայաստան ուղարկել մեկ այլ զորավարի:

6. Ստորև տրված են պատմական իրադարձությունների պատճառներ և հետևանքներ: Գտնել ճիշտ պատասխանները.

- 1) Հայաստանի, Բաբելոնի ու Մարաստանի միացյալ զորքերի՝ դեսպի Կարքեմիշ արշավելու նպատակը Ասորեստանը վերջնականապես կործանելն էր:
- 2) Մարաստանի թագավոր Կիաքսարի դեմ պատերազմում պարտություն կրելով՝ Երվանդ Սակավակյացը թեև ճանաչեց մարական գերիշխանությունը, սակայն հրաժարվեց իշխանությունից:
- 3) Մարաստանի թագավոր Կիաքսարի դեմ պատերազմում պարտություն կրելով՝ Երվանդ Սակավակյացը հրաժարվեց իշխանությունից, սակայն չճանաչեց մարական գերիշխանությունը:
- 4) Վանի համահայկական թագավորության անկմանը նպաստեցին հարավից երկիրն ասպատակող մարերը:
- 5) Վանի համահայկական թագավորության անկմանը նպաստեցին հյուսիսից երկիրն ասպատակող սկյութները:
- 6) Վանի համահայկական թագավորության անկմանը նպաստեցին արևելքից երկիրն ասպատակող կիմերները:
- 7) Մարաստանի թագավոր Կիաքսարի դեմ պատերազմում պարտություն կրելով՝ Երվանդ Սակավակյացը թեև պահպանեց իր իշխանությունը, սակայն ճանաչեց մարական գերիշխանությունը:

7. Ստորև տրված են պատմական իրադարձությունների պատճառներ և հետևանքներ: Գտնել ճիշտ պատասխանները.

- 1) Սարգսուրի II-ի կողմից Փյունիկիայի վերանվաճմամբ Հայոց աշխարհակալության արևելյան սահմանը կրկին հասավ մինչև Եգիպտոս:
- 2) Սարգսուրի II-ի կողմից կախյալ թագավորությունները վերացնելու և պետության վարչական միավորներ դարձնելու արդյունքում կառավարման ոլորտում անցում կատարվեց կենտրոնացված պետության:
- 3) Սարգսուրի II-ի կողմից կախյալ թագավորությունները վերացնելու և պետության վարչական միավորներ դարձնելու արդյունքում կառավարման ոլորտում անցում կատարվեց դաշնային կառավարման:
- 4) Մենուայի հաղթարշավների շնորհիվ Հայկական լեռնաշխարհի հիմնական մասը միավորվեց մեկ կենտրոնացված պետության մեջ:
- 5) Սարգսուրի II-ի կողմից Բաբելոնիայի վերանվաճման շնորհիվ Հայոց աշխարհակալության հարավային սահմանը կրկին հասավ Պարսից ծոց:
- 6) Մենուայի հաղթարշավների շնորհիվ Հայկական լեռնաշխարհի հյուսիսային շրջանները թեև մտան Վանի տերության կազմի մեջ, սակայն հարկատու չդարձան:
- 7) Սարգսուրի II-ի կողմից կախյալ թագավորությունները վերացնելու և պետության վարչական միավորներ դարձնելու արդյունքում կառավարման ոլորտում անցում կատարվեց համադաշնային կառավարման:
- 8) Մենուայի հաղթարշավների շնորհիվ Հայկական լեռնաշխարհի հարավային շրջանները թեև մտան Վանի տերության կազմի մեջ, սակայն հարկատու չդարձան:

8. Ընտրել Արտաշես I-ի իրականացրած հողային բարեփոխման հետևանքները.

- 1) Կասեցվեցին համայնական հողերի հետագա զավթումները, և պահպանվեց համայնքային հողային սեփականությունը:
- 2) Հողեր ժառանգելու իրավունք շնորհվեց նաև իշխանական տների իգական սեռի ներկայացուցիչներին:
- 3) Հողեր ժառանգելու իրավունք շնորհվեց իշխանական տների կրտսեր ներկայացուցիչներին և բարձրաստիճան հոգևորականներին:
- 4) Օրինականացվեցին ագարակատերերի՝ մինչ այդ կատարած զավթումները:
- 5) Օրինազանց ագարակատերերը խոշոր տուգանք վճարեցին արքունական գանձարանին, և համայնքներին վերադարձվեցին նրանցից խլված հողերը:
- 6) Կասեցվեցին մասնավոր հողային խոշոր տնտեսությունների հետագա մասնատումն ու փոշիացումը:
- 7) Մասնավոր հողային տնտեսությունների սահմանները հստակորեն սահմանազատվեցին համայնքին պատկանող հողերից:
- 8) Չեղյալ համարվեցին ագարակատերերի՝ մինչ այդ կատարած հողային զավթումները:

9. Ստորև տրված են պատմական իրադարձությունների հետևանքներ: Գտնել ճիշտ պատասխանները.

- 1) Մենուայի հաղթարշավների հետևանքով Հայկական լեռնաշխարհի կենտրոնական փոքր հատվածը միավորվեց մեկ միասնական կենտրոնացված պետության մեջ:

- 2) Սարգուրի II-ի կողմից կախյալ թագավորությունները վերացնելու և պետության վարչական միավորներ դարձնելու հետևանքով Վանի թագավորությունը դարձավ կենտրոնացված պետություն:
- 3) Սարգուրի II-ի կողմից Բաբելոնիայի վերանվաճման հետևանքով հայոց աշխարհակալության հարավային սահմանները կրկին հասան Միջերկրական ծովի արևելյան ավազանին:
- 4) Մենուայի հաղթարշավների հետևանքով Հայկական լեռնաշխարհի հարավային շրջանները մտան Վանի տերության կազմի մեջ, սակայն հարկատու չդարձան:
- 5) Սարգուրի II-ի կողմից Բաբելոնիայի վերանվաճման հետևանքով հայոց աշխարհակալության հարավային սահմանը կրկին հասավ Պարսից ծոց:
- 6) Սարգուրի II-ի կողմից կախյալ թագավորությունները վերացնելու և պետության վարչական միավորներ դարձնելու հետևանքով Վանի թագավորությունը դարձավ դաշնային միապետություն:
- 7) Մենուայի հաղթարշավների հետևանքով Ասորեստանը թուլացավ և, չկարողանալով այլևս վերականգնել իր դիրքերն Առաջավոր Ասիայում, շուտով նվաճվեց Բաբելոնի կողմից:
- 8) Մենուայի հաղթարշավների հետևանքով Հայկական լեռնաշխարհի հիմնական մասը միավորվեց մեկ պետության մեջ:

10. Ստորև տրված են պատմական իրադարձությունների պատճառներ և հետևանքներ: Գտնել ճիշտ պատասխանները.

- 1) Հայկական լեռնաշխարհը Աքքադի կողմից նվաճվելու արդյունքում Ք. ա. I հազարամյակի սկզբին ձևավորվեց հայկական հեթանոսական նոր դիցարանը:
- 2) Ք. ա. 880–870–ական թթ. Հայկազուն–Երվանդականների՝ Ասորեստանի դեմ մղած պատերազմում պարտություն կրելու հետևանքով Հայկական լեռնաշխարհում տիրապետող դիրք գրավեցին Էթիունի և Հայասա համադաշնությունները:
- 3) Փոքր Ասիայում բռնկված պատերազմի ավարտից հետո հաշտության պայմանագրում Արտաշես I-ը կարողացավ հատուկ կետ մտցնել, որի շնորհիվ Պոնտոսի հաշվին ընդարձակվեց Փոքր Հայքի տարածքը:
- 4) Դեպի Բաբելոն, Պարսից ծոց և Միջերկրական ծով կատարած հաղթարշավների հետևանքով Սարգուրի II-ը չորս կողմից շրջափակման մեջ վերցրեց Ասորեստանը:
- 5) Վանի արքայատոհմից իշխանության փոխանցումը Հայկազուններին տեղի ունեցավ Ասորեստանի ռազմական միջամտության և երկրի ներսում ծագած խռովությունների ու պալատական հեղաշրջման հետևանքով:
- 6) Ք. ա. 92 թ. սկսված հռոմեա–պարթևական բանակցությունների արդյունքում Հայաստանի դեմ ուղղված պայմանագիր կնքվեց:
- 7) Մերձավոր Արևելքում Սելևկյան պետության դիրքերը թուլացնելու նպատակով Արտաշես I-ը աջակցեց Մարաստանի սատրապ Տիմարքոսի ապստամբությանը:
- 8) Վանի թագավորության մեջ ստրուկների թվաքանակը հիմնականում ավելանում էր բնական ճանապարհով, ինչպես նաև պարտքի դիմաց և հանցագործների ստրկացման եղանակով:

11. Ստորև տրված են պատմական իրադարձությունների պատճառներ և հետևանքներ: Գտնել ճիշտ պատասխանները.

- 1) Երվանդ Սակավակյացը, նպաստելով Ասորեստանի կործանմանը, իր դաշնակից Բաբելոնի և Մարաստանի համաձայնությամբ ընդարձակեց թագավորության սահմանները՝ ներառելով Օսրոյենեն և Միգդոնիան:
- 2) Տիգրանակերտի գրավման պատճառն այն էր, որ քաղաքը պաշտպանող օտարազգի վարձկանները, կաշառվելով Լուկուլլոսի կողմից, հռոմեացիների առջև դավաճանաբար բացեցին դարպասները:
- 3) Տիգրան Կրտսերն ընդվզել էր Պոմպեոսի դեմ և վիրավորել նրա արժանապատվությունը, ուստի Պոմպեոսի կարգադրությամբ ձերբակալվեց ու ընտանիքի հետ գերեվարվեց Հռոմ:
- 4) Կյուրոս Մեծի հակամարական ապստամբությանն աջակցելու դիմաց Տիգրան Երվանդյանը նրանից ստացավ փոխարքայի և Մարաստանի, Վիրքի, Աղվանքի ու Միջագետքի կառավարչի ու զորքերի գլխավոր հրամանատարի պաշտոնը:
- 5) Ք. ա. 525–522 թթ. ընթացքում կազմակերպած բազմաթիվ արշավանքների արդյունքում Դարեհ I–ը այդպես էլ չկարողացավ վերանվաճել Աքեմենյան կայսրության նախկին հպատակ երկրները:
- 6) Աքեմենյան տիրակալ Արտաքսերքսես II–ի դեմ ապստամբած Կյուրոս Կրտսերը հունական 10–հազարանոց վարձկան բանակի օգնությամբ տապալեց եղբորը և հռչակվեց Աքեմենյան նոր գահակալ:
- 7) Աքեմենյան պետության դեմ կազմակերպած անհաջող ապստամբության արդյունքում Օրոնտես II–ը ձերբակալվեց և աքսորվեց Հարավային Հունաստան:
- 8) Տիգրան Մեծի և Պոմպեոսի միջև կնքված Արտաշատի պայմանագրով Հայաստանը պահպանեց իր տարածքային ամբողջականությունը և պետական անկախությունը:

12. Ստորև տրված են պատմական իրադարձությունների պատճառներ և հետևանքներ: Գտնել սխալ պատասխանները.

- 1) Որպեսզի Կրասոսին ստիպեին Պարթևստանի դեմ արշավել Հայաստանի տարածքով, Օրոդես II–ի գլխավորած ուժերը հարձակվեցին Հայաստանի սահմանամերձ տարածքների վրա:
- 2) Հայաստանը պարթևների արշավանքների ավերածություններից և զոհերից զերծ պահելու նպատակով Արտավազդ II–ը պարթևական ձախողված արշավանքից հետո որոշեց բանակցել Անտոնիոսի հետ:
- 3) Հայաստանը հռոմեացիների ավերածություններից և զոհերից զերծ պահելու նպատակով Արտավազդ II–ը պարթևական ձախողված արշավանքից հետո որոշեց բանակցել Անտոնիոսի հետ:
- 4) Որպեսզի թույլ չտան Արտավազդի և Կրասոսի ռազմական ուժերի միավորումը, Օրոդես II–ի գլխավորած ուժերը հարձակվեցին Հայաստանի սահմանամերձ տարածքների վրա:

- 5) Հռոմի Ծերակույտին ուղարկված պաշտոնական գեկուցագրում պարթևական արշավանքի ծախսողուն Անտոնիոսը բացատրում էր հայոց թագավոր Արտավազդ II-ի դավաճանությամբ:
- 6) Օրոդես II-ը գիտակցում էր, որ Արտավազդի և Կրասոսի ռազմական ուժերի միավորումը պարթևներին հաջողության հեռանկարի որևէ հնարավորություն չէր տալիս:
- 7) Պարթևստանի դեմ ձեռնարկելիք հաջորդ արշավանքի ծրագիրը քննարկելու և հայ-հռոմեական հակապարթևական պայմանագիր կնքելու նպատակով Արտավազդ II-ը պարթևական ծախսողված արշավանքից հետո որոշեց բանակցել Անտոնիոսի հետ:

13. Ստորև տրված են պատմական իրադարձությունների պատճառներ և հետևանքները: Գտնել ճիշտ պատասխանները.

- 1) Հայաստանի տարածքով անցնող միջազգային առևտրական ուղիները բարեկարգելու նպատակով Ներոն կայսրը Տրդատին մեծ գումար և արհեստավորներ է տալիս:
- 2) Հռոմի դաշնակից Հայաստանը խնդրեց զիջումների գնալ, ուստիև Հռոմը Պարսկաստանի հետ կնքեց Մծբինի 40-ամյա հաշտության պայմանագիրը:
- 3) Քանի որ պարտված Պարսկաստանը հաշտություն էր խնդրել, ուստի Հռոմը համաձայնեց նրա հետ կնքել Մծբինի 40-ամյա հաշտության պայմանագիրը:
- 4) Քանի որ Վաղարշի հարձակումը սպառնում էր հռոմեական Սիրիա (Ասորիք) նահանգին, որի կառավարիչը Կորբոլոնն էր, ուստի վերջինս Ներոնին խնդրեց իր փոխարեն Հայաստան ուղարկել մեկ այլ զորավարի:
- 5) Ավերված և մոխրակույտի վերածված Տիգրանակերտ մայրաքաղաքը վերականգնելու համար Ներոն կայսրը Տրդատին մեծ գումար և արհեստավորներ է տալիս:

14. Սարգստի II-ի կողմից կախյալ թագավորությունները վերացնելու և պետության վարչական միավորներ դարձնելու արդյունքում կառավարման ոլորտում անցում կատարվեց՝

- 1) դաշնային կառավարման
- 2) համադաշնային կառավարման
- 3) ամբողջատիրական պետության
- 4) կենտրոնացված պետության

15. Գավգամելայի ճակատամարտի արդյունքում՝

- 1) վերականգնվեց Հայաստանի անկախությունը
- 2) Հայաստանն ընկավ Աքեմենյան տիրապետության տակ
- 3) Մակեդոնացին նվաճեց Հայաստանը
- 4) Դարեհ III-ը գերեվարվեց և Մակեդոնացու հրամանով մահապատժի ենթարկվեց

16. Ք. ա. 92 թ. սկսված հռոմեա-պարթևական բանակցությունների արդյունքում՝

- 1) Պոնտոսի դեմ ուղղված պայմանագիր կնքվեց
- 2) ազդեցության ոլորտների շուրջ համաձայնագիր կնքվեց
- 3) Հայաստանի դեմ ուղղված պայմանագիր կնքվեց
- 4) վիճելի տարածքների վերաբաժանման մասին համաձայնագիր կնքվեց

17. Ո՞րն էր Տիգրանակերտի անկման պատճառը.

- 1) Քաղաքը պաշտպանող կայազորի հրամանատարն անցավ հռոմեացիների կողմը:
- 2) Քաղաքում վերջացել էին սննդամթերքն ու ջուրը, և սկսվել էր համատարած սովը:
- 3) Քաղաքում տարածվել էր համաճարակ, և պաշտպանների թիվը զգալիորեն կրճատվել էր:
- 4) Քաղաքը պաշտպանող օտարազգի վարձկանները հռոմեացիների առջև բացեցին դարպասները:

18. Ինչո՞վ էր Անտոնիոսը բացատրում իր պարթևական արշավանքի ձախողումը Հռոմի Ծերակույտին ուղարկած պաշտոնական զեկուցագրում.

- 1) իր ենթակաների ապաշնորհությամբ և անհեռատես գործելակերպով
- 2) եղանակային անբարենպաստ պայմաններով և զորքում բռնկված համաճարակով
- 3) հայոց թագավոր Արտավազդ II-ի դավաճանությամբ
- 4) պարթևական բանակի թվական գերակշռությամբ

19. Ինչո՞ւ Օրոդես II-ի գլխավորած ուժերը հարձակվեցին Հայաստանի սահմանամերձ տարածքների վրա.

- 1) որպեսզի թույլ չտան Արտավազդի և Կրասոսի ռազմական ուժերի միավորումը
- 2) որպեսզի Անտոնիոսին դիմագրավեն և թույլ չտան մտնել Պարթևստան
- 3) որպեսզի պաշտպանեն իրենց դաշնակից Հայաստանի սահմանները
- 4) որպեսզի ստիպեն Կրասոսին Պարթևստանի դեմ արշավել Հայաստանի տարածքով

20. Ինչո՞ւ Տիգրան V-ը գահակալեց ընդամենը մի քանի ամիս.

- 1) քանի որ զոհ գնաց հայերի կազմակերպած դավադրությանը
- 2) որովհետև գահընկեց եղավ հայերի ապստամբության հետևանքով
- 3) քանի որ նա Հրեաստանի թագավորի թոռն էր
- 4) որովհետև չէր վայելում հռոմեացիների վստահությունը

21. Ինչո՞ւ Փարսմանը սպանեց իր որդի Հռադամիզդին.

- 1) հայերին իր հավատարմությունը ցույց տալու համար
- 2) Հռոմի դեմ պայքարում հայերին իր կողմը գրավելու համար
- 3) թագավորական գահին տիրանալու համար
- 4) հռոմեացիներին իր հավատարմությունը ցույց տալու համար

22. Ինչո՞ւ կնքվեց Մծբինի 40-ամյա խաղաղության պայմանագիրը.

- 1) քանի որ Պարսկաստանի դաշնակից Հայաստանը հանդես եկավ միջնորդությամբ
- 2) քանի որ պարտված հռոմեացիները չցանկացան շարունակել պատերազմը
- 3) Հռոմի դաշնակից Հայաստանը նրան ստիպեց գնալ զիջումների
- 4) քանի որ պարտված Պարսկաստանը հաշտություն էր խնդրել

23. Ինչի հետևանք էին Իշպուհինի արձանագրած առաջին խոշոր հաջողությունները.

- 1) քաղաքային կյանքի աշխուժացման
- 2) Ասորեստանի ցուցաբերած ռազմաքաղաքական օժանդակության
- 3) ռազմական բարեփոխումների
- 4) Բաբելոնի հետ կնքած դաշինքի

24. Ինչ նպատակ էր հետապնդում Սարգուրի II-ը՝ ձգտելով Բաբելոն հասնելու Սիրիայի տարածքով և Եփրատի ավազանով.

- 1) ցանկանում էր տիրանալ Սիրիայի ծովափնյա քաղաքներին
- 2) նպատակ ուներ Վանի թագավորության սահմանները հասցնելու մինչև Եգիպտոս
- 3) ցանկանում էր լիակատար շրջափակման ենթարկել Ասորեստանը
- 4) նպատակ ուներ իր վերահսկողությանը ենթարկելու Միջերկրական ծովի առևտրական ուղիները

25. Ինչո՞ւ անհաջողություններ կրեց Ռուսա I-ը, և Սարգոն II-ը կարողացավ արշավել Վանի թագավորության դեմ.

- 1) Վանի թագավորությունում առաջացան տնտեսական դժվարություններ:
- 2) Երկիրը հայտնվեց երկու ճակատով հարձակվող թշնամիների օղակում:
- 3) Մինչ այդ անհաջողությամբ ավարտվեց Վանի թագավորության գորքերի արշավանքը դեպի Բաբելոն:
- 4) Ասորեստանը նախապես դաշնակցեց Մարաստանի հետ:

26. Ինչո՞ւ ձախողվեց Դարեհ III-ի հետապնդումը, որ սկսել էր Ալեքսանդր Մակեդոնացին Գավգամելայի ճակատամարտում.

- 1) Ճիշտ ժամանակին օգնության հասան Միջին Ասիայից եկած զորքերը:
- 2) Հերոսաբար կռվեցին կենտրոնի և ձախ թևի զորքերը և թույլ տվեցին Աքեմենյան արքային հեռանալ մարտադաշտից:
- 3) Վճռական պահին դանդաղկոտություն ցուցաբերեց մակեդոնական այրուձին:
- 4) Հերոսական գործողություններով աչքի ընկան աջ թևի զորքերը, որոնք հարկադրեցին Ալեքսանդրին դադարեցնել Դարեհի հետապնդումը:

27. Ինչ նպատակ էր հետապնդում Արտաշես I-ը՝ օժանդակելով Մարաստանի սելևկյան սատրապ Տիմարքոսի ապստամբությանը.

- 1) Ձգտում էր թուլացնելու Սելևկյան տերության դիրքերը Մերձավոր Արևելքում:
- 2) Նպատակ ուներ Տիմարքոսի հետ դաշնակցելով ազատվելու Սելևկյանների վերահսկողությունից:
- 3) Ցանկանում էր բարելավել հայ-պոնտական հարաբերությունները:
- 4) Միանալ Սելևկյաններին և պայքարել Հռոմի դեմ:

28. Ինչ նպատակով էր Արտաշես I-ը հրապարակել հողային բարեփոխման վերաբերյալ իր հրամանագիրը.

- 1) Ամրապնդում էր իր քաղաքական հենարանի՝ հողային խոշոր սեփականատերերի հետ դաշինքը և վերջնականապես գրկում էր գյուղացիներին իրենց գոյությունը պահպանելու միակ միջոցից:
- 2) Ստիպելով ազարակատերերին վերադարձնել զավթած հողերը՝ հանդես էր գալիս որպես գյուղացիության պաշտպան և կանխում էր գյուղացիության հողագրկումը:
- 3) Մի կողմից օրինականացնում էր ազարակատերերի մինչ այդ կատարած զավթումները, իսկ մյուս կողմից պահպանում էր համայնքային սեփականությունը:
- 4) Թույլ էր տալիս շարունակել համայնքային հողերի յուրացումը, որովհետև զգուշանում էր խոշոր հողատերերի միահամուռ ապստամբությունից:

29. Ինչ հետևանքներ ունեցան Տիգրան Մեծի նվաճումները.

- 1) Փոխվեց Առաջավոր Ասիայի քաղաքական քարտեզը:
- 2) Հռոմը պարտություն կրեց Միջերկրածովյան ավազանում գերիշխանության հասնելու համար ծավալված պայքարում:
- 3) Առաջին անգամ պատմության մեջ՝ Հայաստանի սահմաններում, ընդգրկվեց ամբողջ Փոքր Ասիան:
- 4) Սելևկյան Ասորիքն ու Պարթևստանը իրենց դիրքերը զիջեցին Հայկական տերությանը:
- 5) Ստեղծվեց Հայկական տերությունը, որը հիմնավորապես տարբերվում էր Ալեքսանդր Մակեդոնացու և Սելևկյանների տերություններից:

30. Ինչն էր Տիգրան Մեծի համար օրակարգի հարց դարձել նոր մայրաքաղաքի կառուցումը.

- 1) Գերեվարված քաղաքային բնակչությունը այլևս հնարավոր չէր տեղավորել հին քաղաքներում, ուստի անհրաժեշտ էր ստեղծել խոշոր մի քաղաք:
- 2) Արտաշատը մնացել էր տերության ծայր հյուսիսում և այլևս չէր կարող մայրաքաղաքի դեր կատարել:
- 3) Անտիոքը չէր կարող Հայկական տերության մայրաքաղաք դիտվել, քանի որ հայկական տարածքներից դուրս էր և ուներ գերազանցապես օտար բնակչություն:
- 4) Հետևելով հին հայկական ավանդույթին՝ Տիգրանը պետք է մայրաքաղաք կառուցեր այն վայրում, որտեղ նա թագադրվել էր:
- 5) Նոր մայրաքաղաք կառուցելով՝ Տիգրանը ցանկանում էր դաշնակից ձեռք բերել անհնազանդ ավազանու դեմ պայքարում:

31. Ինչն էր Հռոմը լրջորեն նախապատրաստվում Հայկական տերության դեմ պատերազմին.

- 1) Նպատակ ուներ խափանելու հայ-պոնտական միացյալ ուժերով Հունաստան ներխուժելու հին ծրագիրը, որը մշակել էր Միհրդատ Եվպատորը:
- 2) Հռոմը համարում էր, որ պետք է շտապել և հարձակվել Հայաստանի վրա մինչև հայ-պարթևական դաշինքի կնքումը:

- 3) Հայկական տերությունը դուրս էր եկել Միջերկրական ծով և ընդհուպ մոտեցել էր Եգիպտոսի սահմաններին:
- 4) Հռոմը ձգտում էր վրեժ լուծելու Տիգրան Մեծից՝ Հռոմի դեմ պատերազմում Միհրդատ Եվպատորին ցուցաբերած ռազմական մեծ օգնության համար:
- 5) Հզոր Հայաստանը Հռոմի առջև փակել էր Արևելք տանող բոլոր ճանապարհները:

32. Ինչ հետևանք ունեցավ Հայաստանի համար Արտաշատի հայ-հռոմեական պայմանագրի կնքումը.

- 1) Հայաստանը պահպանեց իր տարածքային ամբողջականությունը և պետական անկախությունը:
- 2) Տիգրան Մեծը կորցրեց «արքայից արքա» տիտղոսը:
- 3) Հայաստանը Հռոմին զիջեց իր երկրի արևմտյան նահանգները:
- 4) Հայաստանը կորցրեց իր անկախությունը:

33. Սասանյանները, տիրանալով գահին, թշնամական դիրք բռնեցին հայերի նկատմամբ, որովհետև՝

- 1) հայ Արշակունիները հավատարիմ էին մնացել իրենց դաշնակից պարթև Արշակունիներին:
- 2) Մեծ Հայքի թագավորությունը ձգտում էր Սասանյաններից գրավելու Ատրպատականը:
- 3) հայ Արշակունիները սատարում էին Արևելքի քրիստոնեական համայնքներին:
- 4) Մեծ Հայքի թագավորությունը ցանկանում էր ազատագրվել Սասանյանների գերիշխանությունից:

6. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՋՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Վանի թագավորության արքաների անունները դասավորել ըստ նրանց գահակալման հաջորդականության.

- ա. Արգիշտի II
- բ. Ռուսա III
- գ. Իշպուլինի

- դ. Էրիմենա
- ե. Արգիշտի I
- զ. Սարգուրի II

- 1) գ, ե, ա, զ, բ, դ
- 2) ե, զ, ա, գ, բ, դ

- 3) գ, ե, զ, ա, դ, բ
- 4) զ, գ, ե, ա, բ, դ

2. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Արշամաշատ քաղաքի կառուցումը
- բ. Սելևկյան պետության առաջացումը
- գ. Հայկազունների Երվանդական ճյուղի իշխանության վերացումը Մեծ Հայքում
- դ. Հելլենիզմի դարաշրջանի սկիզբն Առաջավոր Ասիայում
- ե. Արտաշեսի և Զարեհի գլխավորությամբ սելևկյան զորքերի արշավանքը Հայաստանի դեմ
- զ. Սամոսատ մայրաքաղաքի կառուցումը

- 1) բ, գ, ա, դ, ե, զ
- 2) դ, բ, ա, զ, գ, ե

- 3) բ, դ, գ, ա, զ, ե
- 4) դ, բ, զ, ա, ե, գ

3. Ճակատամարտերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Արածանիի
- բ. Մագնեսիայի

- գ. Տիգրանակերտի
- դ. Գավգամելայի
- ե. Խառանի

- 1) բ, դ, գ, ա, ե
- 2) դ, բ, ա, ե, գ

- 3) դ, բ, գ, ա, ե
- 4) բ, դ, ե, գ, ա

4. Արտաշեսյան տիրակալների անունները դասավորել ըստ նրանց գահակալման հաջորդականության.

- ա. Արտավազդ III
- բ. Էրատո

- գ. Տիգրան II
- դ. Արտաշես I
- ե. Տիգրան IV

- 1) դ, գ, ե, ա, բ
- 2) գ, դ, ե, բ, ա

- 3) գ, դ, ա, ե, բ
- 4) դ, գ, բ, ա, ե

5. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Արտավազդ II-ի և Կրասոսի հանդիպումը Ասորիքում
- բ. հռոմեա-պոնտական պատերազմների ավարտը
- գ. Արտաշես II-ի դավադիր սպանությունը
- դ. Տիգրան Մեծի և Միհրդատի միջև հայ-պոնտական պայմանագրի կնքումը
- ե. Երկրորդ եռապետության կազմավորումը Հռոմում
- զ. հռոմեա-պոնտական պատերազմների սկիզբը
- է. Հռոմի դրածո Արտավազդ III-ի վտարումը Հայաստանից
- ը. Արտավազդ II-ի եղերական մահը
- թ. Առաջին եռապետության կազմավորումը Հռոմում
- ժ. Ալեցիոմի ճակատամարտը

1) դ, գ, բ, ա, թ, ե, ը, ժ, գ, է

3) գ, բ, դ, թ, ա, ե, է, ժ, ը, գ

2) գ, դ, բ, թ, ե, ա, ժ, գ, ը, է

4) դ, գ, բ, թ, ա, ե, ժ, ը, գ, է

6. Մեծ Հայքի գահակալների անունները դասավորել ըստ նրանց գահակալման հաջորդականության.

- ա. Զենոն-Արտաշես
- բ. Էրատո
- գ. Արիոբարզանես
- դ. Տիգրան V
- ե. Արշակ I
- զ. Սոհեմոս-Տիգրան
- է. Վոնոն Արշակունի
- ը. Տիգրան VI
- թ. Արտավազդ IV
- ժ. Հռադամիզդ

1) գ, թ, դ, է, բ, ա, ե, ժ, գ, ը

3) գ, թ, դ, բ, է, ա, ե, ժ, ը, գ

2) գ, դ, թ, է, ա, բ, ժ, ե, ը, գ

4) թ, գ, բ, դ, ա, ե, է, ը, գ, ժ

7. Դասավորել Հայաստանի գահակալների անունները ըստ նրանց կառավարման հաջորդականության.

- ա. Միհրդատ Իբերացի
- բ. Զենոն-Արտաշես
- գ. Հռադամիզդ
- դ. Վոնոն Արշակունի
- ե. Արիոբարզանես
- զ. Էրատո
- է. Տիգրան VI
- ը. Արտավազդ IV

1) ե, ը, գ, դ, բ, ա, գ, է

3) ե, բ, ա, գ, գ, դ, ը, է

2) գ, ե, բ, ա, դ, գ, է, ը

4) ա, բ, դ, ե, գ, գ, ը, է

8. Հայոց թագավորների անունները դասավորել ըստ նրանց գահակալման հաջորդականության.

- ա. Վաղարշ I
- բ. Տրդատ I
- գ. Վաղարշ II
- դ. Սանատրուկ
- ե. Բակուր Արշակունի

1) դ, բ, ա, գ, ե

3) դ, բ, ա, գ, ե

2) բ, դ, ա, ե, գ

4) բ, ա, դ, ե, գ

9. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Խոսքով I-ի արշավանքը Կովկասի լեռնականների դեմ
- բ. Սասանյան արքայատոհմի հաստատումը պարսից գահին
- գ. հռոմեական լեգեոնների պարտությունն ու նվաստացումը Հռանդեայում
- դ. հայոց գահի բռնազավթումը Որմիզդ-Արտաշիրի կողմից

- 1) ա, գ, բ, դ
- 2) գ, ա, դ, բ
- 3) գ, ա, բ, դ
- 4) գ, բ, ա, դ

10. Հայկազուն-Երվանդունի տիրակալներից ով է գահակալել ութերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Արշամ
- բ. Երվանդ II
- գ. Երվանդ IV
- դ. Տիգրան Երվանդյան
- ե. Շամ (Սամոս)
- զ. Սկայորդի
- է. Երվանդ III
- ը. Վահագն
- թ. Պարոյր
- ժ. Երվանդ Սակավակյաց

- 1) է
- 2) բ
- 3) ա
- 4) ե

11. Տրված իրադարձություններից որոնք են խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Երվանդ Սակավակյացի գահակալության սկիզբը
- 2) Տիգրան Երվանդյանի և Կյուրոս Մեծի միացյալ ապստամբությունը Մարաստանի դեմ
- 3) հունական 10-հազարանոց բանակի նահանջը Հայաստանի տարածքով
- 4) Երվանդ II-ի գլխավորած ապստամբությունն Աքեմենյան տերության դեմ
- 5) զորավար Վահուհիսայի և հայերի ընդհարումը Հյուսիսային Միջագետքում
- 6) Երվանդ III-ի դառնալը Հայաստանի սատրապ
- 7) մեզ հասած առաջին հայկական արքայական դրամների հատումը
- 8) Գավգամելայի ճակատամարտը
- 9) Փոքր Հայքի անկախացումը Միթրաուստեսի գլխավորությամբ

12. Տրված իրադարձություններից որն է խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Հելլենիզմի դարաշրջանի սկիզբն Առաջավոր Ասիայում
- 2) Սելևկյան պետության առաջացումը
- 3) Հայկազունների Երվանդական ճյուղի իշխանության վերացումը Մեծ Հայքում
- 4) Սամոսատ մայրաքաղաքի կառուցումը
- 5) Արշամաշատ քաղաքի կառուցումը

13. Արտաշեսյան տիրակալներից ով է գահակալել յոթերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Արտաշես I
- բ. Տիգրան I
- գ. Տիգրան IV և Էրատո
- է. Արտաշես II

գ. Տիգրան II	ը. Արտավազդ III
դ. Արտավազդ I	թ. Տիգրան III
ե. Արտավազդ II	ժ. Տիգրան IV

- 1) գ 2) է 3) թ 4) ժ

14. Տրված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել երրորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. հայ-հռոմեական ուժերի հաղթանակը Ոսխայի ճակատամարտում
- բ. Ներսես Սասանյանի՝ Հռոմի դեմ պատերազմի սկիզբը
- գ. Խոսրով II-ի գահակալության սկիզբը
- դ. Պետոսի գլխավորած հռոմեական զորքի հասնելը Հռանդես
- ե. Վաղարշ II-ի և Սևերոսի միջև հաշտության կնքումը
- զ. 40-ամյա խաղաղության պայմանագրի կնքումը Մծբինում
- է. Տրդատ Արշակունու հաղթական մենամարտը գործերի իշխանի հետ
- ը. Կարակալա կայսեր ուղարկած զորքի ջախջախումը Տրդատ II-ի գլխավորությամբ
- թ. Վաղարշ II-ի գահակալության ավարտը
- ժ. Տրդատ II-ի հաղթական արշավանքը դեպի Տիգրան

- 1) ը 2) գ 3) ժ 4) թ

15. Թվարկված հայոց գահակալներից ո՞վ է թագավորել ութերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Արշակ I	գ. Տիգրան V
բ. Վոնոն Արշակունի	է. Էրատո
գ. Ջենոն-Արտաշես	ը. Հռադամիզդ
դ. Սոհեմոս-Տիգրան	թ. Տիգրան VI
ե. Արիոբարզանես	ժ. Արտավազդ IV

- 1) ժ 2) ա 3) ե 4) ը

16. Թվարկված հայոց գահակալներից ո՞վ է թագավորել հինգերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Վաղարշ I	գ. Բակուր Արշակունի
բ. Խոսրով I	է. Տրդատ III
գ. Որմիզդ-Արտաշիր	ը. Խոսրով II
դ. Սանատրուկ	թ. Վաղարշ II
ե. Տրդատ I	ժ. Տրդատ II

- 1) է 2) գ 3) բ 4) թ

17. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Արգիշտի I-ի գահակալման սկիզբը
- բ. Արտաշես I-ի հողային բարեփոխման մասին հրամանագրի հրապարակումը
- գ. Տրդատ II-ի գահակալության վերջը
- դ. Պետոս զորավարի մուտքը Հայաստան

- ե. Արեգ-Միհրի տաճարի կառուցումը Գառնիում
- զ. Վաղարշ I-ի գահակալման սկիզբը
- է. Տիգրան Երվանդյանի մահը
- ը. Աքեմենյան տերության բաժանումը 20 վարչական միավորների
- թ. հռոմեա-պարթևական տասնամյա պատերազմի ավարտը
- ժ. Արտաշեսյան թագավորության կործանումը

- 1) ա, է, ը, բ, ժ, թ, գ, ե, դ, զ
- 2) ը, ա, է, ժ, բ, թ, ե, դ, գ, զ
- 3) ա, է, ը, բ, ժ, դ, թ, ե, գ, զ
- 4) ը, ա, է, բ, ժ, ե, դ, թ, գ, զ

18. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Տուշպայի հիմնադրումը
- 2) Վանի թագավորության դաշնային աշխարհագրի՝ արիեստավարժ կանոնավոր բանակով փոխարինման սկիզբը
- 3) «Մենուայի ջրանցքի» կառուցումը
- 4) Իշպուինիի գահակալման սկիզբը
- 5) Սարդուրի II-ի գահակալման սկիզբը

19. Վանի թագավորության արքաներից ո՞վ է գահակալել ութերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Սարդուրի I	զ. Մենուա
բ. Ռուսա II	է. Սարդուրի II
գ. Իշպուինի	ը. Ռուսա III
դ. Արգիշտի I	թ. Արգիշտի II
ե. Ռուսա I	ժ. Սարդուրի III

- 1) է
- 2) բ
- 3) թ
- 4) ժ

20. Հայկազուն-Երվանդունի տիրակալներից ո՞վ է գահակալել իններորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Արշամ	զ. Սկայորդի
բ. Երվանդ II	է. Երվանդ III
գ. Երվանդ IV	ը. Վահագն
դ. Տիգրան Երվանդյան	թ. Պարույր
ե. Շամ (Սամոս)	ժ. Երվանդ Սակավակյաց

- 1) է
- 2) բ
- 3) ա
- 4) ե

21. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Երվանդ Սակավակյացի գահակալության սկիզբը
- 2) Տիգրան Երվանդյանի և Կյուրոս Մեծի միացյալ ապստամբությունը Մարաստանի դեմ
- 3) Երվանդ III-ի դառնալը Հայաստանի սատրապ

- 8) Երկրորդ եռապետության կազմավորումը Հռոմում
- 9) Ակցիումի ճակատամարտը

26. Ո՞ր իրադարձություններն են խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Արտավազդ II-ի և Օրոդես II-ի միջև հայ-պարթևական պայմանագրի կնքումը
- 2) Էվրիպիդեսի «Բաքսուսիներ» ողբերգության բեմադրությունը Արտաշատում Օրոդես II-ի ներկայությամբ
- 3) Կրասոսի պարթևական արշավանքի սկիզբը
- 4) Արտավազդ II-ի և Կրասոսի հանդիպումը Ասորիքում
- 5) Խառանի ճակատամարտը
- 6) թագաժառանգ Բակուրի հրամանատարությամբ հռոմեացիների վտարումը Ասորիքից, Կիլիկիայից, Փյունիկիայից, Պաղեստինից և Հրեաստանից
- 7) Արտավազդ II-ի եղբրական մահը
- 8) Արտաշես II-ի դավադիր սպանությունը
- 9) Հռոմի դրածո Արտավազդ III-ի վտարումը Հայաստանից

27. Ո՞ր իրադարձություններն են խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) հակահռոմեական հուժկու ապստամբությունը և Արտազերս ամրոցի հերոսական դիմադրությունը
- 2) հռոմեական լեգեոնների պարտությունն ու նվաստացումը Հռանդեայում
- 3) Վաղարշի և Տրդատի գլխավորած պարթևական զորքի մուտքը Հայաստան և Հռադամիզդի վտարումը
- 4) հայ-պարթևական միացյալ ուժերի գլուխն անցած Տրդատի մուտքը Արտաշատ և նստելը հայոց գահին
- 5) Արտաշատ քաղաքի ավերումը Կորբուլոնի կողմից
- 6) հակահռոմեական հուժկու ապստամբությունը Գիսակ Դիմաքսյանի գլխավորությամբ
- 7) Խոսրով I-ի արշավանքը Կովկասի լեռնականների դեմ
- 8) Սասանյան արքայատոհմի հաստատումը պարսից գահին
- 9) հայոց գահի բռնազավթումը Որմիզդ-Արտաշիրի կողմից

28. Տրված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել իններորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Արեգ-Միհրի տաճարի կառուցումը Գառնի ամրոցում
- բ. հայ-պարթևական միացյալ ուժերի գլուխն անցած Տրդատի մուտքը Արտաշատ և նստելը հայոց գահին
- գ. Արտաշատ քաղաքի ավերումը Կորբուլոնի կողմից
- դ. հակահռոմեական հուժկու ապստամբությունը և Արտազերս ամրոցի հերոսական դիմադրությունը
- ե. հայոց թագավոր Վաղարշ I Արշակունու գահակալության սկիզբը

32. Թվարկված հայոց գահակալներից ո՞վ է թագավորել վեցերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Սանատրուկ	գ. Տիգրան V
բ. Վոնոն Արշակունի	է. Էրատո
գ. Ջենոն-Արտաշես	ը. Հռադամիզդ
դ. Սոհեմոն-Տիգրան	թ. Տիգրան VI
ե. Արիոբարզանես	ժ. Արտավազդ IV

- 1) ա 2) գ 3) ը 4) բ

33. Թվարկված հայոց գահակալներից ո՞վ է թագավորել երկրորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Վաղարշ I	գ. Բակուր Արշակունի
բ. Խոսրով I	է. Տրդատ III
գ. Որմիզդ-Արտաշիր	ը. Խոսրով II
դ. Սանատրուկ	թ. Վաղարշ II
ե. Տրդատ I	ժ. Տրդատ II

- 1) ա 2) գ 3) ե 4) դ

34. Թվարկված քաղաքներից ո՞րն է հիմնադրվել չորրորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Մծուրք	գ. Սամոսատ
բ. Երվանդաշատ	է. Արշամաշատ
գ. Մենուախինիլի	ը. Ջարիշատ
դ. Տուշպա	թ. Էրեբունի
ե. Տիգրանակերտ	

- 1) բ 2) գ 3) է 4) ը

35. Տրված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել հինգերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Արեգ-Միհրի տաճարի կառուցումը Գառնիում
բ. Երվանդաշատ մայրաքաղաքի հիմնադրումը
գ. Արևելյան Հայաստանում արքունի գրագրության մեջ պահլավերենի գործածության սկիզբը
դ. Անտիոքոս I-ի թագադրումը «Տիգրանյան» կամ «Հայկական» թագով
ե. Արշակ I Արշակունու գահակալության սկիզբը
գ. Բագարանի դառնալը Հայոց թագավորության հոգևոր կենտրոն
է. «Բաքոսուհիներ» ողբերգության բեմադրությունը Արտաշատում պարթև արքա Օրոդես II-ի ներկայությամբ
ը. Տիգրան Մեծի թագադրությունը

- 1) ա 2) դ 3) ե 4) է

7. ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆԵՑՈՒՄ

1. Կատարել համարժեք անունների համապատասխանեցում.

- 1) Ծովք
- 2) Բարձր Հայք
- 3) Մեծ Հայք
- 4) Փոքր Հայք
- 5) Կորճայք

- ա. Արմենիա մայր
- բ. Կարնո աշխարհ
- գ. Տնորիք
- դ. Չորրորդ Հայք
- ե. Արմենիա մինոր
- զ. Կորդուք

- 1) 1-դ, 2-բ, 3-ա, 4-ե, 5-զ
- 2) 1-ե, 2-ա, 3-դ, 4-բ, 5-զ

- 3) 1-զ, 2-ե, 3-ա, 4-բ, 5-դ
- 4) 1-դ, 2-զ, 3-զ, 4-ե, 5-ա

2. Գահակալման տարիները համապատասխանեցնել Վանի թագավորության արքայի անվանը.

- 1) Սարդուրի II
- 2) Ռուսա II
- 3) Արգիշտի I
- 4) Ռուսա I

- ա. Ք. ա. 786-764 թթ.
- բ. Ք. ա. 735-մոտ 710-ական թթ. վերջ
- գ. Ք. ա. 764-735 թթ.
- դ. Ք. ա. մոտ 685-645 թթ.
- ե. Ք. ա. 810-786 թթ.

- 1) 1-ա, 2-դ, 3-զ, 4-ե
- 2) 1-զ, 2-դ, 3-բ, 4-ա

- 3) 1-ե, 2-բ, 3-ա, 4-դ
- 4) 1-զ, 2-դ, 3-ա, 4-բ

3. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Ճակատամարտը	N	Տարեթիվը	N	Գործիչը
1	Գավգամելայի	1	Ք. ա. 31 թ.	1	Տիգրան II
2	Մազնեսիայի	2	Ք. ա. 53 թ.	2	Անտիոքոս III
3	Ակցիումի	3	Ք. ա. 190 թ.	3	Մ. Անտոնիոս
4	Խառանի	4	Ք. ա. 331 թ.	4	Ա. Մակեդոնացի
		5	Ք. ա. 69 թ.	5	Մ. Կրասոս

1.

1	4	3
2	3	2
3	1	5
4	2	1

2.

1	5	4
2	3	1
3	1	3
4	2	5

3.

1	4	4
2	3	2
3	1	3
4	2	5

4.

1	3	3
2	4	2
3	5	4
4	1	5

4. Հայոց արքաների անունները համապատասխանեցնել նրանց կառավարման տարեթվերին.

1) Շամ (Սամոս) Երվանդական	ա. Ք. ա. 220–201 թթ.
2) Երվանդ IV	բ. Ք. ա. 189–160 թթ.
3) Արտաշես I	գ. Ք. ա. 55–34 թթ.
4) Արտավազդ II	դ. Ք. ա. 260–240 թթ.
	ե. Ք. ա. 240–210 թթ.
1) 1–դ, 2–ա, 3–բ, 4–գ	3) 1–բ, 2–գ, 3–ա, 4–դ
2) 1–դ, 2–ե, 3–բ, 4–գ	4) 1–ե, 2–ա, 3–բ, 4–դ

5. Արտաշես I-ի՝ Մեծ Հայքին միացրած տարածքները համապատասխանեցնել ուղղությանը.

1) արևելք	ա. Կարնո երկիր, Եկեղիք, Դերջան
2) հարավ	բ. Գուգարք
3) հյուսիս	գ. Ծոփք, Կոմմագենե
4) արևմուտք	դ. Փայտակարան, Կասպեից երկիր
	ե. Տնորիք
1) 1–դ, 2–բ, 3–ե, 4–գ	3) 1–գ, 2–բ, 3–ե, 4–դ
2) 1–ա, 2–ե, 3–բ, 4–դ	4) 1–դ, 2–ե, 3–բ, 4–ա

6. Կատարել Տիգրան Մեծի գահակալման շրջանի իրադարձությունների և տարեթվերի համապատասխանեցում.

1) Սուլլայի գլխավորած հռոմեական բանակի մուտքը Կապադոկիա	ա. Ք. ա. 71 թ.
2) հայկական բանակների մուտքը Ասորիք	բ. Ք. ա. 87 թ.
3) Պտղոմայիս քաղաքի գրավումը	գ. Ք. ա. 66 թ.
4) հայկական բանակների ներխուժումը Պարթևստան	դ. Ք. ա. 84 թ.
5) Արտաշատի պայմանագրի կնքումը	ե. Ք. ա. 88 թ.
	զ. Ք. ա. 92 թ.
1) 1–գ, 2–ե, 3–բ, 4–գ, 5–ա	3) 1–բ, 2–ա, 3–գ, 4–գ, 5–ե
2) 1–գ, 2–դ, 3–ա, 4–բ, 5–գ	4) 1–գ, 2–ե, 3–բ, 4–ա, 5–գ

7. Կատարել համապատասխանեցում.

ա. Կապադոկիա ներխուժած հռոմեական զորքի հրամանատարը	
բ. Անկախ Ծոփքի վերջին արքան	
գ. Տիգրան Մեծին հավատարմության երդում տված Մարաստանի թագավորը	
դ. Տիգրան Մեծի կողմից մահապատժի ենթարկված Սելևկյան թագուհի	
1) Սելենե	3) Գողերծ II
2) Սուլլա	4) Միհրդատ
	5) Արտանես
1) ա–5, բ–4, գ–3, դ–1	3) ա–5, բ–4, գ–2, դ–1
2) ա–5, բ–4, գ–3, դ–2	4) ա–2, բ–5, գ–4, դ–1

8. Գահակալման տարիները համապատասխանեցնել թագավորի անվանը.

1) Վաղարշ I	ա. 161–163 թթ.
2) Տրդատ I	բ. 88–110 թթ.
3) Բակուր Արշակունի	գ. 117–140 թթ.
4) Սանատրուկ	դ. 110–117 թթ.
	ե. 66–88 թթ.
1) 1–գ, 2–ե, 3–բ, 4–դ	3) 1–դ, 2–ե, 3–գ, 4–բ
2) 1–գ, 2–ե, 3–ա, 4–բ	4) 1–դ, 2–ե, 3–ա, 4–գ

9. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Թագավորը	N	Հիմնադրած քաղաքը	N	Վայրը
1	Արտաշես I	1	Վաղարշապատ	1	Արածանիի ափին՝ Մշո դաշտում
2	Տիգրան II	2	Մծուրք	2	Արարատյան դաշտում՝ ներկայիս Խոր Վիրապի տեղում
3	Սանատրուկ	3	Տիգրանակերտ	3	Արարատյան դաշտում՝ Շրեշ բլրի վրա
4	Վաղարշ I	4	Արտաշատ	4	Աղձնիք նահանգում՝ Տիգրիս գետի վերին հոսանքում
		5	Արմավիր	5	Գառնիի մոտակայքում

1.

1	4	4
2	3	3
3	5	2
4	2	1

 2.

1	4	5
2	3	3
3	5	4
4	1	2

 3.

1	4	2
2	3	4
3	2	1
4	1	3

 4.

1	2	3
2	1	4
3	3	1
4	5	2

10. Կատարել հայոց արքաների անունների և նրանց գահակալման տարիների համապատասխանեցում.

1) Տիգրան IV	4) Արտաշես I
2) Արտաշես II	5) Մենուա
3) Խոսրով I	6) Ռուսա II
	7) Տրդատ II
ա. Ք. ա. մոտ 810–786 թթ.	ե. Ք. ա. 30–20 թթ.
բ. Ք. ա. 189–160 թթ.	գ. Ք. ա. մոտ 685–645 թթ.
գ. Ք. ա. 8–5 թթ.	է. 216–252 թթ.
դ. 198–215 թթ.	ը. 185–198 թթ.
1) 1–ե, 2–գ, 3–ը, 4–բ, 5–ա, 6–գ, 7–է	3) 1–գ, 2–ե, 3–դ, 4–բ, 5–ա, 6–գ, 7–է
2) 1–գ, 2–ե, 3–է, 4–բ, 5–ա, 6–գ, 7–դ	4) 1–գ, 2–ե, 3–գ, 4–բ, 5–դ, 6–ա, 7–է

11. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Իրադարձությունը	N	Տարեթիվը	N	Գործիչը
1	Ակցիումի ճակատամարտը	1	Ք. ա. 785 թ.	1	Տիգրան II
2	Արածանիի ճակատամարտը	2	Ք. ա. 185 թ.	2	Հաննիբալ
3	Էրեբունի ամրոցի հիմնադրումը	3	Ք. ա. 31 թ.	3	Արտաշես II
4	Արտաշատ քաղաքի կառուցումը	4	Ք. ա. 68 թ.	4	Արգիշտի I
		5	Ք. ա. 782 թ.	5	Օկտավիանոս

1.

1	4	3
2	2	1
3	1	2
4	5	5

2.

1	3	5
2	4	1
3	5	4
4	2	2

3.

1	3	5
2	4	1
3	1	4
4	2	3

4.

1	3	1
2	4	2
3	1	4
4	2	5

12. Կատարել համապատասխանեցում.

Հիմնադիր արքա

- 1) Սարգուրի I
- 2) Արգիշտի I
- 3) Արտաշես I
- 4) Շամ Երվանդական
- 5) Սանատրուկ

- 1) 1-գ, 2-ե, 3-բ, 4-դ, 5-զ
- 2) 1-գ, 2-ե, 3-ա, 4-զ, 5-բ

Քաղաք

- ա. Զարիշատ
 - բ. Մծուրք
 - գ. Տուշպա
 - դ. Երվանդաշատ
 - ե. Էրեբունի
 - զ. Սամոսատ
- 3) 1-գ, 2-ե, 3-ա, 4-դ, 5-բ
 - 4) 1-ե, 2-զ, 3-ա, 4-զ, 5-դ

13. Կատարել համապատասխանեցում.

Քաղաք

- 1) Մծուրք
- 2) Վաղարշապատ
- 3) Բագարան
- 4) Տիգրանակերտ

- 1) 1-ա, 2-ե, 3-դ, 4-բ
- 2) 1-գ, 2-ե, 3-բ, 4-ա

Հիմնադիր արքա

- ա. Վաղարշ II
 - բ. Տիգրան II
 - գ. Սանատրուկ
 - դ. Երվանդ IV
 - ե. Վաղարշ I
- 3) 1-գ, 2-ե, 3-դ, 4-բ
 - 4) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ

14. Կատարել համապատասխանեցում.

Տարեթիվ

- 1) Բ. ա. 53 թ. մայիսի 6
- 2) Բ. ա. 331 թ. հոկտեմբերի 1
- 3) Բ. ա. 31 թ. սեպտեմբերի 2
- 4) Բ. ա. 69 թ. հոկտեմբերի 6
- 5) Բ. ա. 68 թ. սեպտեմբերի 22

- 1) 1-գ, 2-ա, 3-ե, 4-գ, 5-բ
- 2) 1-դ, 2-ե, 3-ա, 4-գ, 5-բ

Ճակատամարտ

- ա. Գավգամելայի
- բ. Տիգրանակերտի
- գ. Խառանի
- դ. Չելայի
- ե. Ակցիումի
- զ. Արածանիի
- 3) 1-գ, 2-ա, 3-ե, 4-դ, 5-գ
- 4) 1-գ, 2-ա, 3-ե, 4-բ, 5-գ

15. Կատարել համապատասխանեցում.

Տարեթիվ

- 1) Բ. ա. 54 թ.
- 2) Բ. ա. 92 թ.
- 3) Բ. ա. 188 թ.
- 4) 64 թ.

- 5) Բ. ա. 94 թ.
- 6) Բ. ա. 87 թ.
- 7) Բ. ա. 66 թ.

Իրադարձություն

- ա. Արտաշատի հայ-հռոմեական պայմանագրի կնքումը
- բ. հռոմեա-պարթևական հաշտության պայմանագրի կնքումը Արտաշատում
- գ. հայ-պոնտական պայմանագրի կնքումը
- դ. հայ-պարթևական հաշտության պայմանագրի կնքումը Էկբատանում
- ե. հայ-պարթևական պայմանագրի կնքումը Արտաշատում
- զ. Հռանդեայի խաղաղության պայմանագրի կնքումը
- է. Հայաստանի դեմ ուղղված հռոմեա-պարթևական պայմանագրի կնքումը
- ը. Ապամեայի հաշտության պայմանագրի կնքումը

- 1) 1-ե, 2-է, 3-ը, 4-գ, 5-զ, 6-դ, 7-ա
- 2) 1-դ, 2-է, 3-ը, 4-գ, 5-բ, 6-ե, 7-ա

- 3) 1-գ, 2-բ, 3-ը, 4-ե, 5-զ, 6-դ, 7-ա
- 4) 1-ե, 2-բ, 3-ա, 4-գ, 5-զ, 6-դ, 7-ը

16. Կատարել համապատասխանեցում.

Գործիչ

- 1) Բագարատ
- 2) Տիրիբազ
- 3) Երվանդ II
- 4) Տիմարքոս

- 5) Միթրատատես
- 6) Գուրաս
- 7) Երվազ

Պաշտոն

ա. Հայաստանի սատրապ

բ. Հյուսիսային Միջագետքի փոխարքա

գ. Հայոց երկրի գերագույն քուրմ

դ. Փոքր Հայքի կառավարիչ

1) 1-ը, 2-ե, 3-գ, 4-ա, 5-է, 6-բ, 7-զ

2) 1-է, 2-գ, 3-ա, 4-ը, 5-դ, 6-զ, 7-ե

ե. Հայաստանի արևմտյան մասի կառավարիչ

զ. Հայաստանի ստրատեգոս

է. Ասորիքի փոխարքա-կառավարիչ

ը. Մարաստանի սատրապ

3) 1-է, 2-ը, 3-ա, 4-ե, 5-դ, 6-բ, 7-զ

4) 1-է, 2-ե, 3-ա, 4-ը, 5-դ, 6-բ, 7-զ

17. Կատարել համապատասխանեցում.

Երկիր

1) Ատրպատական

2) Ասորիք

3) Եգիպտոս

4) Կոմմագենե

5) Ասորեստան

6) Հայաստան

1) 1-բ, 2-է, 3-զ, 4-գ, 5-դ, 6-ե

2) 1-բ, 2-է, 3-զ, 4-գ, 5-ա, 6-ե

Մայրաքաղաք

ա. Նինվե

բ. Փրասսպա

գ. Սամոսատ

դ. Մծբին

ե. Երվանդաշատ

զ. Ալեքսանդրիա

է. Անտիոք

3) 1-բ, 2-ա, 3-զ, 4-դ, 5-գ, 6-է

4) 1-զ, 2-է, 3-բ, 4-գ, 5-ա, 6-ե

18. Կատարել պատմական իրադարձությունների և տարեթվերի համապատասխանեցում.

ա. Ալցիոմի ծովային ճակատամարտը

բ. Վաղարշ I Արշակունու գահակալման սկիզբը

գ. Կորբուլոնի ներխուժումը Մեծ Հայք

դ. Արտաշատի պայմանագրի կնքումը

ե. Սանատրուկի գահակալման սկիզբը

զ. Սասանյանների հաստատումը պարսից գահին

է. Խոսրով II-ի որդի Տրդատի մենամարտը գոթերի իշխանի հետ

ը. պարսից Ներսեհ արքայի ճամբար դնելը Ոսխա գյուղում

թ. Ապամեայի հաշտության կնքումը

1) Բ. ա. 31 թ.

2) Բ. ա. 188 թ.

3) 276 թ.

4) 88 թ.

5) 226 թ.

6) 117 թ.

7) 297 թ.

8) Բ. ա. 66 թ.

9) 58 թ.

10) 163 թ.

1) ա-1, բ-6, գ-9, դ-8, ե-4, զ-5, է-3, ը-7, թ-2

2) ա-1, բ-6, գ-9, դ-8, ե-7, զ-5, է-4, ը-3, թ-2

3) ա-1, բ-4, գ-8, դ-7, ե-10, զ-6, է-3, ը-5, թ-2

4) ա-9, բ-4, գ-1, դ-2, ե-10, զ-3, է-7, ը-5, թ-8

19. Համապատասխանեցնել Արշակունյաց գահակալների անուններն իրենց գահակալման տարիներին.

- ա. Վաղարշ I
- բ. Սանատրուկ
- գ. Տրդատ II
- դ. Տրդատ I
- ե. Վաղարշ II
- զ. Խոսրով I
- է. Բակուր Արշակունի

- 1) 88–110 թթ.
- 2) 185–198 թթ
- 3) 198–215 թթ.
- 4) 216–252 թթ.
- 5) 66–88 թթ.
- 6) 161–163 թթ.
- 7) 117–140 թթ.
- 8) 252–298 թթ.

- 1) ա–7, բ–1, գ–2, դ–5, ե–4, զ–3, է–6
- 2) ա–6, բ–1, գ–3, դ–2, ե–8, զ–4, է–7

- 3) ա–7, բ–1, գ–4, դ–5, ե–2, զ–3, է–6
- 4) ա–6, բ–8, գ–4, դ–5, ե–2, զ–3, է–7

20. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Իրադարձությունը	N	Տարեթիվը	N	Գործիչը
1	Նինվեի կործանումը	1	Ք. ա. 539 թ.	1	Տիգրան Երվանդյան
2	Մարաստանի դեմ ապստամբությունը	2	Ք. ա. 612 թ.	2	Քսենոփոն
3	Բաբելոնի նվաճումը	3	Ք. ա. 553 թ.	3	Պարույր Նահապետ
4	Տասը հազար հույների նահանջը	4	Ք. ա. 401 թ.	4	Կյուրոս Մեծ
		5	Ք. ա. 522 թ.	5	Դարեհ III

1.

1	2	3
2	3	4
3	1	1
4	4	2

2.

1	2	3
2	3	4
3	5	1
4	1	2

3.

1	2	3
2	4	1
3	1	4
4	5	5

4.

1	3	4
2	4	2
3	5	4
4	2	1

8. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱՐԿՆԵՐԻ, ՊՆԴՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԴՐՈՒՄ ԵՎ ԽՄԲԱՎՈՐՈՒՄ

1. ԼՂՀ-ի կազմում գավառներ են ընդգրկված Մեծ Հայքի հետևյալ նահանգներից.

1) Արցախ, Այրարատ	3) Սյունիք, Արցախ
2) Արցախ, Ուտիք	4) Սյունիք, Ուտիք

2. Ինչ տարածքներ էր զբաղեցնում հնդեվրոպական նախահայրենիքը.

- 1) Հայկական լեռնաշխարհը, Իրանական սարահարթի հարավարևելյան, Փոքր Ասիայի արևմտյան, Միջագետքի հյուսիսային շրջանները
- 2) Հայկական լեռնաշխարհը, Փոքր Ասիայի արևելյան, Միջագետքի հյուսիսային և Իրանական սարահարթի հյուսիսարևմտյան շրջանները
- 3) Հայկական լեռնաշխարհը, Միջագետքի արևելյան, Փոքր Ասիայի հյուսիսային, Իրանական սարահարթի հարավային շրջանները
- 4) Հայկական լեռնաշխարհը, Փոքր Ասիայի արևելյան, Միջագետքի հյուսիսային և Իրանական սարահարթի հարավարևելյան շրջանները

3. Գտնել ճիշտ փաստարկները.

- 1) Հունական ավանդագրույցի համաձայն՝ Հայաստանում հաստատված արգոնավորը Հունաստանի Արմենոս քաղաքից էր:
- 2) Արգոնավորդները ոսկե գեղմը ձեռք բերելու նպատակով ուղևորվեցին Սև ծովի արևմտյան ափերը:
- 3) Հայոց ազգածագման ավանդագրույցի համաձայն՝ Բուն Հայոց տոմարը սկսվում է Հայկի ու Բելի պատերազմից:
- 4) Հայերի տեղաբնիկությունը գիտության մեջ երբեք կասկածի տակ չի դրվել:
- 5) Արամ անունով երկիրը հիշատակվում է դեռևս Ք. ա. XVIII դարում:
- 6) Սարդուրի I-ի օրոք Վանի թագավորությունը տարածվում էր մինչև Տիգրիսի վերին հովիտը:
- 7) Սարդուրի II-ի զորքը դուրս եկավ Միջերկրական ծովի արևելյան ավազան:

4. Ինչ տարածք էր ընդգրկում Էթիունի համադաշնությունը.

- 1) Վանա լճի ավազանը, Հայկական Տավրոսից հարավ՝ Տիգրիսի վերին հոսանքը
- 2) Արարատյան դաշտը, Սևանա լճի ավազանը, Սյունիքը
- 3) Սյունիքը, Արաքսի վերին հոսանքների շրջանը
- 4) Հայկական Պարից հյուսիս՝ Աղստևի հովիտը

5. Ո՞ր շարքում են ներկայացված Մենուայի նվաճումները.

- 1) Հայկական Պարի արևելյան հատված, Դիաուխի, Մելիդ, Մանայի թագավորություն
- 2) Արդինի-Մուսասիր, Արաքսի վերին հոսանքի շրջաններ, Պարսուա երկիր

- 3) Դիաուխի, Էթիունի, Կարսի սարահարթ, Ջաբախա
- 4) Մելիտեա, Սևանա լճի ավազան, Արմե, Միջերկրական ծովի արևելյան ավազան

6. Արձանագրություններում Վանի թագավորության ղր գործակալություններն են հիշատակվել.

- 1) սպարապետ, հազարապետ, դատավոր
- 2) ամիրսպասալար, աթաբեկ, գունդստաբլ
- 3) աշխարհակալ, գավառակալ, սահմանապահ կուսակալ
- 4) մաղխագ, թագադիր ասպետ, հայր մարդպետ

7. Բացի Հայաստանից՝ ղր երկրների վրա էր տարածվում Տիգրան I Երվանդյանի իշխանությունը.

- 1) Վրաստանի, Աղվանքի և Մարաստանի
- 2) Բաբելոնի, Ասորեստանի ու Աղվանքի
- 3) Կապադովկիայի, Վրաստանի և Աղվանքի
- 4) Կապադովկիայի, Կոմմագենեի և Վիրքի

8. Ք. ա. 331 թ. ովքեր վերականգնեցին Հայաստանի անկախությունը.

- 1) Տիգրան Երվանդյանը՝ Մեծ Հայքում, Միթրաուստեը՝ Փոքր Հայքում
- 2) Արտաշեսը՝ Մեծ Հայքում, Ջարեհը՝ Ծովքում
- 3) Օրոնտես-Երվանդ III-ը՝ Մեծ Հայքում, Միթրաուստեը՝ Փոքր Հայքում
- 4) Երվանդ IV-ը՝ Մեծ Հայքում, Շամը՝ Կոմմագենեում

9. Երբ և ղմ ընտանիքում է ծնվել Արտաշես I-ը.

- 1) Ք. ա. մոտ 260 թ., մեծատոհմիկ Երվանդի
- 2) Ք. ա. մոտ 230 թ., մեծատոհմիկ Ջարեհի
- 3) Ք. ա. մոտ 220 թ., մեծատոհմիկ Տիգրանի
- 4) Ք. ա. մոտ 215 թ., մեծատոհմիկ Սմբատի

10. Ո՞ր շարքի բոլոր երկրներն ու ժողովուրդներն են Տիգրան Մեծի օրոք եղել Հայաստանի քաղաքական ազդեցության ոլորտում.

- 1) Նաբաթեա, Հրեաստան, Մարաստան, Պարսից ծոցի և Կարմիր ծովի ափերին բնակվող արաբներ, Ամուդարյայի վերին ավազանի սկյութական ցեղեր
- 2) Նաբաթեա, Եգիպտոս, Ասորիք, Պարսից ծոցի և Արաբական ծովի ափերին բնակվող արաբներ, Ամուդարյայի ստորին ավազանի քուշանական ցեղեր
- 3) Նաբաթեա, Հրեաստան, Պարթևստան, Պարսից ծոցի և Կարմիր ծովի ափերին բնակվող արաբներ, Ամուդարյայի ստորին ավազանի արիական ցեղեր
- 4) Նաբաթեա, Հրեաստան, Պարթևստան, Պարսից ծոցի և Կարմիր ծովի ափերին բնակվող արաբներ, Ամուդարյայի ստորին ավազանի սկյութական ցեղեր

11. Մինչև ղր էր տարածվում Տիգրան Մեծի ստեղծած Հայկական տերությունը.

- 1) Միջերկրական ծովից ու Եգիպտոսից մինչև Հնդկաստան
- 2) Սև ծովից մինչև Կասպից ծով, Բաբելոնով դեպի Միջերկրական ծով

- 3) Եգիպտոսից ու Կարմիր ծովից մինչև Կովկասյան Մեծ լեռներ, Միջերկրական ծովից մինչև Կասպից ծով
- 4) Միջերկրական ծովից ու Եգիպտոսից մինչև Միջագետք, Կորդվաց լեռներից մինչև Ճորոխի ավազան

12. Երբ և որտեղ է կառուցվել մայրաքաղաք Տիգրանակերտը.

- 1) Ք. ա. 90–80–ական թթ. Արարատյան դաշտում
- 2) Ք. ա. 80–70–ական թթ. Աղձնիք նահանգում
- 3) Ք. ա. 70–60–ական թթ. Արցախում
- 4) Ք. ա. 60–50–ական թթ. Բարձր Հայքում

13. Որտեղ և երբ տեղի ունեցավ Արտավազդի ու Կրասոսի հանդիպումը.

- 1) Արտաշատում, Ք. ա. 56 թ. գարնանը
- 2) Ասորիքում, Ք. ա. 54 թ. գարնանը
- 3) Տիգրանակերտում, Ք. ա. 53 թ. մայիսին
- 4) Ծովիքում, Ք. ա. 55 թ. աշնանը

14. Թագաժառանգ Բակուրի գլխավորությամբ դր տարածքներից դուրս մղվեցին հռոմեացիները.

- 1) Ասորիք, Հրեաստան, Փյունիկիա, Ատրպատական, Օսրոյենե
- 2) Ասորիք, Փյունիկիա, Պաղեստին, Հրեաստան, Կիլիկիա
- 3) Պաղեստին, Կիլիկիա, Ադիաբենե, Միգդոնիա, Ասորիք
- 4) Եգիպտոս, Կիլիկիա, Հրեաստան, Օսրոյենե, Աղվանք

15. Ընտրել ճիշտ փաստարկները.

- 1) 61 թ. անցնելով Արածանի գետը՝ հռոմեական զորքը բանակ է դնում Հռանդեա (Եռանդ) վայրում:
- 2) Հայ-պարթևական զորքը, ջախջախելով Հայկական Պարի լեռնանցքներում տեղակայված հռոմեական կայազորները, Հռանդեա վայրում շրջապատում է Կորբուլոնի բանակը:
- 3) 64 թ. Հայաստան է գալիս Կորբուլոնը և բանակցություններ վարում Վաղարշի ու Տրդատի հետ:
- 4) 65 թ. Տրդատը մեծ ջբախմբով՝ իր ընտանիքով և 3000 հեծյալներով, ուղևորվում է Հռոմ:
- 5) Տրդատ I-ի թագավորության վեցերորդ տարում Մեծ Հայքի խաղաղ կյանքն ընդհատվեց Կովկասից սարմատական ցեղերի ներխուժման հետևանքով:

16. Հայաստանում երբ է սկսվել հելլենիստական ժամանակաշրջանը և որքան է տևել.

- 1) Ք. ա. IV դարից, տևել է 2 դար
- 2) Ք. ա. III դարից, տևել է 6 դար
- 3) Ք. ա. II հազարամյակում, տևել է 4 դար
- 4) Ք. ա. II դարից, տևել է 6 դար

17. Դեռևս վաղնջական ժամանակներում ձևավորված հր կրոնական ըմբռումներն էին շարունակում գոյատևել հելլենիստական ժամանակաշրջանում.

- 1) բնապաշտություն, ոգեպաշտություն, հմայական մոգություն
- 2) բնապաշտություն, պատկերապաշտություն, հմայական մոգություն
- 3) բնապաշտություն, իրապաշտություն, սրբապաշտություն
- 4) իրապաշտություն, պատկերապաշտություն, հմայական մոգություն

18. Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- ա. Հայաստանի աշխարհագրական դիրքով պայմանավորված՝ հայ մշակույթը մշտապես ազդվել է տարաշխարհիկ մշակույթներից և կորցրել է իր յուրօրինակությունն ու եզակիությունը, ազգային մշակույթին բնորոշ գծերը:
- բ. Հայոց առասպելներն ու վիպերգ-ավանդազրույցներն արտացոլել են ժողովրդի աշխարհայացքը, բնության ու հասարակության վերաբերյալ պատկերացումները:
- գ. Հելլենիստական դարաշրջանում հայ մշակույթի երկրորդ՝ հելլենիստական շերտի կրողները գլխավորապես վերին խավերի և քաղաքային ազատ բնակչության ներկայացուցիչներն էին:
- դ. Վանա լճի արևմտյան կողմում գտնվող Նեմրութ լեռան սրբավայրը կառուցել է Անտիոքոս I Երվանդունին:
- ե. Հելլենիստական դարաշրջանի առաջին փուլում Հայաստանում մեծ տարածում է գտնում նաև գրադաշտականությունը, որը դուալիստական կրոն էր և ընդունում էր երկու գերագույն՝ բարի և չար աստվածների նախասակիզք և համազոր գոյությունը:
- զ. Հելլենիստական մշակույթը և հունարենը լայն տարածում գտան հասարակ ժողովրդի մեջ, հայոց արքունիքում և ավագանու շրջանում և ամբողջությամբ վերափոխեցին մեր ազգային մշակույթը:
- է. Քրիստոնեության պետականացումից հետո Հայաստանում արգելվել է հայկական մեհենագրության գործածությունը:

- 1) ա, գ, ե 2) դ, գ, է 3) բ, գ, է 4) բ, գ, ե

19. Ընտրել ճիշտ փաստարկները.

- 1) Եփրատի երկու ճյուղերը միախառնվում են Ակն քաղաքի մոտ:
- 2) ՀՀ-ի՝ բարձրությամբ երկրորդ լեռնագագաթ Կապուտջուղն ունի 3925 մ բարձրություն:
- 3) Վանա լիճը ծովի մակերևույթից ունի 1720 մ բարձրություն և չորս կղզի, որոնցից ամենանշանավորն Աղթամարն է:
- 4) Հայկական լեռնաշխարհի կենտրոնով ձգվում է Հայկական Տավոս լեռնաշղթան, որը սկիզբ է առնում Արարատից:
- 5) Հայկական լեռնաշխարհի երկրորդ բարձր գագաթը Սիփանն է, որը գտնվում է Վանա լճից հյուսիս և ունի 4096 մ բարձրություն:
- 6) Կապուտան կամ Ուրմիա լիճը ծովի մակերևույթից բարձր է 1916 մետր:

- 7) Մեծ Հայքի տարածքը մոտ 400 հազար քառ. կմ է:
- 8) Հայկական լեռնաշխարհի ամենաբարձր լեռնագագաթը Մասիսն է (Մեծ Արարատ), որն ունի 5165 մ բարձրություն:

20. Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- 1) Արտավազդ II-ը Կրասուսին առաջարկում էր պարթևների դեմ արշավել ոչ թե Հայաստանի հարավով, այլ Ասորիքի անապատներով՝ հուսալով երկիրը զերծ պահել հռոմեացիների ասպատակություններից:
- 2) Գահակալության վերջին շրջանում Տիգրան V-ը ձերբագատվեց Հռոմի միջամտություններից և, մերձենալով Պարթևստանին, սկսեց վարել ինքնուրույն քաղաքականություն:
- 3) Հռոմեական կայսրությունում մղված գահակալական կռիվների ընթացքում չեզոքություն պահպանած հայոց Վաղարշ II թագավորը բանակցությունների միջոցով հաշտություն է կնքում հաղթանակած թեկնածուի և Հռոմի նոր կայսր Սեպտիմիոս Սևերոսի հետ:
- 4) Հրահատ IV-ը հիանալի գիտակցում էր, որ Հայաստանից հետո Պարթևստանն է լինելու Հռոմի հաջորդ թիրախը, ուստի փոխեց իր վերաբերմունքը Հայաստանի նկատմամբ և ռազմական զգալի օգնություն տրամադրեց:
- 5) Օգտագործելով պատեհ առիթը՝ պարթևական զինված ուժերը՝ թագաժառանգ Բակուրի հրամանատարությամբ, և հայկական զորամասերը՝ Գիսակ զորավարի գլխավորությամբ, անցան լայնածավալ հարձակման և հռոմեացիներին դուրս մղեցին Կիլիկիայից, Ասորիքից, Եգիպտոսից, Պաղեստինից և Հրեաստանից:
- 6) Պոմպեոսի կողմից Պոնտոսը ռազմակալելուց հետո Միհրդատ Եվպատորը նահանջեց իր տերության հյուսիսային երկրամասերը, որտեղ էլ Ք.ա. 63 թ. ինքնասպանությամբ վերջ տվեց կյանքին:
- 7) Օգտվելով Աքեմենյան վերջին տիրակալ Դարեհ III-ի՝ Մակեդոնացուց կրած պարտություններից՝ հայերը դեռևս Գավգամելայի ճակատամարտից առաջ հռչակում են Մեծ և Փոքր Հայքերի անկախության մասին:

21. Ստորև բերված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ.

- 1) Կյուրոս Մեծի ստեղծած Աքեմենյան աշխարհակալության սահմանները ձգվում էին Միջերկրական ծովից և Եգիպտոսից մինչև Հնդկաստան:
- 2) Մինչ Արտաշես I-ի միավորիչ գործունեությունը հայկական մի շարք երկրամասեր նվաճվել էին Վիրքի, Աղվանքի, Պոնտոսի, Սելևկյան պետության և Պարթևստանի կողմից:
- 3) Արևմուտքում Արտաշես I-ը Մեծ Հայքին միացրեց Կարնո երկիրը, Եկեղիք ու Տնորիք գավառները:
- 4) Հյուսիսում Արտաշես I-ը Մեծ Հայքին է միավորել Կասպեից երկիրն ու Գուգարքը:
- 5) Արտաշատ մայրաքաղաքը կառուցվել է Ք. ա. 185 թ. Երասխ և Մեծամոր գետերի ջրկիցում:

22. Տրված պատմական իրադարձություններից որոնք են տեղի ունեցել Տիգրան II-ի օրոք.

- 1) Պարթևստանի կողմից «70 հովիտների» վերադարձնելը Հայաստանին
- 2) Խառանի ճակատամարտը
- 3) Հռանդեայի պայմանագրի կնքումը
- 4) Ոսխայի ճակատամարտը
- 5) Արածանիի ճակատամարտը

23. Ստորև բերված պնդումներից որոնք են ճիշտ.

- 1) Արաքսը (հնում՝ Երասխ) սկիզբ է առնում Բյուրակնյան (Սրմանց) լեռներից և խառնվելով Կուր գետին՝ թափվում է Կասպից ծով:
- 2) Ճորոխն ունի 500 կմ երկարություն և սկիզբ է առնում Ծովք լճից:
- 3) Հնդեվրոպական նախահայրենիքը տարածվում էր Հայկական լեռնաշխարհում, Իրանական սարահարթի հարավարևելյան, Փոքր Ասիայի արևելյան, Միջագետքի հարավային շրջաններում:
- 4) Աստվածաշնչի առաջին՝ Ծննդոց գրքի համաձայն՝ Համաշխարհային ջրհեղեղից հետո վերացավ ողջ մարդկությունը, փրկվեց միայն Նոյ նահապետը՝ իր ընտանիքով, որի տապանը հանգրվանեց Հայկական լեռնաշխարհում՝ «Արարատ լեռների վրա»:
- 5) Բեհիսթունյան արձանագրությունը գրված է էլամերեն, հունարեն, պարսկերեն:

24. Ստորև բերված փաստարկներից որոնք են սխալ.

- 1) Ք. ա. 522–521 թթ. ընթացքում բռնկված ապստամբության ժամանակ Կամբիզը Հյուսիսային Միջագետքում պարտություն կրեց հայերից:
- 2) Դարեհ I-ի դեմ Բաբելոնում բարձրացած ապստամբությունը գլխավորում էր հայազգի Արախան՝ Խալդիտայի որդին:
- 3) Մինչև Ք. ա. 331 թ. Հայաստանը մնաց Աքեմենյան տերության կազմում՝ որպես սատրապություն:
- 4) Աքեմենյան տերությունում վարչական միավորները կոչվում էին ստրատեգիաներ:
- 5) Աքեմենյան արքա Արտաքսերքսես III-ի դեմ Կյուրոս Կրտսերը ապստամբել է Ք. ա. 360 թ.:
- 6) «Անաբասիս» թարգմանաբար նշանակում է «Տասը հազարի նահանջը»:
- 7) Դարեհ III Կոդրմանոսը ողջ Աքեմենյան տերության տիրակալ դարձավ Ք. ա. 336 թ.:
- 8) Ք. ա. 331 թ. Հայաստանի անկախությունը վերականգնեցին Երվանդ (Օրոնտես) III-ը՝ Մեծ Հայքում, Միթրաուստեսը՝ Փոքր Հայքում:

25. Ստորև բերված փաստարկներից որոնք են ճիշտ.

- 1) Առաջին եռապետության անդամներ էին Գնեոս Պոմպեոսը, Հուլիոս Կեսարը, Մարկոս Կրասոսը:
- 2) Ք. ա. 53 թ. մայիսի 6-ին Խառան քաղաքից ոչ հեռու տեղի ունեցած ճակատամարտում պարթև զորավար Օրոդեսը ջախջախեց հռոմեական բանակին:
- 3) Օկտավիանոսը, որը Ք. ա. 31 թ. պաշտոնապես իրեն հայտարարեց Օգոստոս («Աշխարհակալ»), հիմք դրեց հռոմեական կայսերական վարչակարգին:

- 4) Մարկոս Անտոնիոսը Արևելք ժամանեց Ք. ա. 30 թ.:
- 5) Ալեքսանդրիայում Անտոնիոսը կազմակերպեց հաղթահանդես, որի ընթացքում հայոց արքան ու նրա ընտանիքը անցնում էին քաղաքի փողոցներով:
- 6) Անտոնիոսի ու Օկտավիանոսի միջև վճռական ճակատամարտը տեղի ունեցավ Ք. ա. 31 թ. Մագնեսիայի մոտ:
- 7) Տիգրան VI-ի ինքնությունը և պարթևամետ քաղաքականությունը վարելու ապացույցը պահլավերեն մակագրությամբ դրամների թողարկումն էր:
- 8) 2 թ. հակահռոմեական հուժկու ապստամբության ընթացքում Արտագերս ամրոցը հերոսաբար պայքարեց թշնամու դեմ:

26. Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- 1) «Հայկ և Բել» առասպելում արտացոլվել է Հայաստանի և Իրանի միջև դարավոր հակամարտությունը:
- 2) Գավգամելայի ճակատամարտի արդյունքում Դարեհ III-ը գերեվարվեց և Ալեքսանդր Մակեդոնացու հրամանով մահապատժի ենթարկվեց:
- 3) Աքեմենյանների գերիշխանությունը ճանաչելուց հետո Հայաստանում շարունակեցին իշխել Երվանդականները, որոնք հատում էին սեփական դրամ և վայելում լիակատար ներքին ինքնավարություն:
- 4) Համեմատական լեզվաբանության շնորհիվ պարզ դարձավ, որ հայերը, հույներն ու պարսիկները միակ ժողովուրդներն են, որոնց ծագումն ու կազմավորումը տեղի է ունեցել հնդեվրոպական նախահայրենիքի տարածքում:
- 5) Տիգրան Երվանդյանը, հայոց արքա լինելուց բացի, դարձավ Կյուրոսի տերության արևմտյան կեսի փոխարքան:

27. Ընտրել սխալ պնդումները.

- 1) Արտավազդ II-ը Կրասոսին առաջարկում էր պարթևների դեմ արշավել ոչ թե Հայաստանի հարավով, այլ Ասորիքի անապատներով՝ հուսալով երկիրը գերծ պահել հռոմեացիների ասպատակություններից:
- 2) Գահակալության վերջին շրջանում Տիգրան III-ը ձերբազատվեց Հռոմի միջամտություններից և, մերձենալով Պարթևստանին, սկսեց վարել ինքնություն քաղաքականություն:
- 3) Հռոմեական կայսրությունում մղված գահակալական կռիվների ընթացքում չեզոքություն պահպանած հայոց Վաղարշ II թագավորը բանակցությունների միջոցով հաշտություն է կնքել հաղթանակած թելևածուի և Հռոմի նոր կայսր Սեպտիմիոս Սևերոսի հետ:
- 4) Հրահատ IV-ը հիանալի զիտակցում էր, որ Հայաստանից հետո Պարթևստանն է լինելու Հռոմի հաջորդ թիրախը, ուստի փոխեց իր վերաբերմունքը Հայաստանի նկատմամբ և ռազմական զգալի օգնություն տրամադրեց:
- 5) Օգտագործելով պատեհ առիթը՝ պարթևական զինված ուժերը՝ թագաժառանգ Բակուրի հրամանատարությամբ, և հայկական զորամասերը՝ Գիսակ զորավարի գլխավորությամբ, անցան լայնածավալ հարձակման և հռոմեացիներին դուրս մղեցին Կիլիկիայից, Ասորիքից, Եգիպտոսից, Պաղեստինից և Հրեաստանից:

- 6) Պոմպեոսի կողմից Պոնտոսը ռազմակալվելուց հետո Միհրդատ Եվպատորը նահանջեց իր տերության հյուսիսային երկրամասերը, որտեղ էլ Ք. ա. 63 թ. ինքնասպանությամբ վերջ տվեց կյանքին:
- 7) Օգտվելով Աքեմենյան վերջին տիրակալ Դարեհ III-ի՝ Մակեդոնացուց կրած պարտություններից՝ հայերը դեռևս Գավգամելայի ճակատամարտից առաջ հռչակում են Մեծ և Փոքր Հայքերի անկախության մասին:

28. Ո՞ր հունարեն արձանագրություններն են մեզ հասել Տրդատ I-ից.

1) Գառնիի և Ապարանի	3) Արտաշատի և Գառնիի
2) Տիգրանակերտի և Արմավիրի	4) Արմավիրի և Ապարանի

29. Գտնել սխալ պնդումները.

- 1) Վանի թագավորությունը հինարևելյան տիպի բացարձակ միապետություն էր:
- 2) Վանի տերությունն ամենամեծ տարածքային աճն ունեցել է Արգիշտի I-ի օրոք:
- 3) Ռուսա I-ի օրոք առանձնացվեց «արքայական գունդը»՝ հեծյալ զորամասերից բաղկացած ուժերը:
- 4) Ռուսա II-ը շարունակեց կառավարման համակարգի բարեփոխումը՝ համադաշնությունների համակարգից անցումը գերկենտրոնացված կառավարման:
- 5) Միասնական դիցարանի ստեղծումը կատարվել է Իշպուինիի կառավարման առաջին շրջանում:
- 6) Վանի թագավորությունը ասորեստանյան աղբյուրներում կոչվել է Ուրարտու, իսկ տեղական արձանագրություններում՝ Նաիրի և Բիայնիլի:
- 7) Սարդուրի I-ը Վանի թագավորությունը վերածել է աշխարհակալության:

30. Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- 1) Վանի թագավորության բանակի գերագույն հրամանատարը առաջին սպարապետն էր:
- 2) Միայն Արգիշտի I և Սարդուրի II արքաների օրոք բերվել են 350 հազար ռազմագերիներ:
- 3) Վանի թագավորության բանակը կազմված էր հետևակից, հեծելազորից և մարտակառքերից:
- 4) «Մենուայի ջրանցքն» ունեցել է 72 կմ երկարություն:
- 5) Իշպուինիի և Մենուայի ռազմական բարեփոխումների շնորհիվ արհեստավարձ կանոնավոր բանակը փոխարինվեց դաշնային աշխարհազորով:

31. Արտաշես I-ը արևմուտքում Մեծ Հայքին է վերադարձրել.

- 1) Ծոփքը, Աղձնիքը և Բարձր Հայքը
- 2) Կարնո երկիրը, Եկեղիքը և Դերջանը
- 3) Տայքը, Գուգարքը և Ուտիքը
- 4) Դարանաղին, Եկեղիքը և Մանանաղին

32. Գտնել սխալ փաստարկները.

- 1) Արտավազըը Կրասուհին խոստացավ տրամադրել 24–հազարանոց այրուծի և 16–հազարանոց հետևակ՝ ընդամենը 40 հազար զինվոր:
- 2) Հռոմում ստեղծված Առաջին եռապետության մեջ էին Գնեոս Պոմպեոսը, Հուլիոս Կեսարը և Մարկոս Կրասոսը:
- 3) Անտոնիոսը Արտավազդին հրավիրում էր Ասորիք՝ Արտավազդի քրոջ և իր ու Կլեոպատրայի որդի Ալեքսանդրի ամուսնության հարցը քննարկելու:
- 4) Կրասոսը Ք. ա. 53 թ. գարնանն անցավ Եփրատը և սկսեց իր արշավանքը դեպի Պարթևստան:
- 5) Անտոնիոսը միայն Փրասպայի պարիսպների տակ ունեցավ 20 տազար սպանված զինվորի կորուստ:

33. Ստորև բերված ճիշտ շարքն է ընդգրկում Մեծ Հայքի՝ բացառապես դրածո թագավորներին.

- 1) Տիգրան VI, Խոսրով I, Սանատրուկ, Վաղարշ I, Արշակ I
- 2) Տրդատ I, Սանատրուկ I, Վաղարշ II, Խոսրով II, Արտավազդ III
- 3) Տիգրան V, Տիգրան VI, Արտավազդ IV, Ջենոն–Արտաշես, Սոհեմոս–Տիգրան
- 4) Արիոբարզանես, Վոնոն, Միհրդատ Իբերացի, Վաղարշ II, Տրդատ II

34. Գտնել սխալ պնդումները.

- ա. Միհրդատ Իբերացուց հայոց գահը բռնազավթել է նրա եղբորորդի Հռադամիզըը:
բ. Սոհեմոս–Տիգրանին Հայաստանից վտարելուց հետո գահը հանձնվել է Խոսրով I–ին:
գ. Տրդատ II–ին հաջորդած Արտավազդից հետո հայոց գահն անցնում է Խոսրով II–ին:
դ. Արտաշատի պայմանագրի կնքումից հետո պարթևները հետ ստացան Կորդուքն ու Հյուսիսային Միջագետքը:
ե. Երբ Մարկոս Կրասոսը ժամանեց Ասորիք, Արտավազդ II–ը եկավ նրա մոտ և առաջարկեց պարթևների դեմ արշավանքը սկսել Հայաստանի հարավային լեռնոտ շրջաններով:
զ. Տիգրան III–ը Հռոմի ցանկությամբ հայոց գահը կտակեց իր որդի Տիգրան IV–ին:
է. Հռոմեական զորավար Կորբուլոնը գրավեց Արտաշատ մայրաքաղաքը և քանդեց այն:

1) ա, ե, է

2) ա, գ, զ

3) բ, գ, դ

4) բ, դ, զ

ՄԱՍ Բ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԻՋԻՆ ԴԱՐԵՐՈՒՄ

1. ՏԱՐԵԹՎԵՐ

1. Ո՞ր դարում է հիմնադրվել Հայ առաքելական եկեղեցին.

- 1) IV դ. 2) II դ. 3) I դ. 4) III դ.

2. Երբ է գահակալել Խոսրով III Կոտակը.

- 1) 298–330 թթ. 3) 330–338 թթ.
2) 339–350 թթ. 4) 320–328 թթ.

3. Երբ է գահակալել Արշակ II-ը.

- 1) 339–350 թթ. 3) 350–368 թթ.
2) 353–373 թթ. 4) 330–338 թթ.

4. Երբ է գահակալել Պապ թագավորը.

- 1) 350–368 թթ. 3) 374–378 թթ.
2) 378–387 թթ. 4) 370–374 թթ.

5. Երբ է Մեծ Հայքի թագավորությունը բաժանվել Սասանյան Պարսկաստանի և Հռոմեական կայսրության միջև.

- 1) 387 թ. 2) 378 թ. 3) 591 թ. 4) 571 թ.

6. Երբ է մահացել Խոսրով IV-ը.

- 1) 387 թ. 2) 414 թ. 3) 388 թ. 4) 415 թ.

7. Երբ է գումարվել Արտաշատի եկեղեցական ժողովը.

- 1) 354 թ. 2) 449 թ. 3) 450 թ. 4) 451 թ.

8. Երբ են նահատակվել Հովսեփ Ա Վայոցձորցին և Ղևոնդ Երեցը.

- 1) 454 թ. 2) 452 թ. 3) 451 թ. 4) 455 թ.

9. Ո՞ր թվականին Նիխորն ուղարկվեց Հայաստան.

- 1) 483 թ. 2) 484 թ. 3) 485 թ. 4) 506 թ.

10. Երբ է գումարվել Դվինի II եկեղեցական ժողովը.

- 1) 506 թ. 2) 555 թ. 3) 545 թ. 4) 554 թ.

11. Երբ է կնքվել «հավիտենական» հաշտության պայմանագիրը.

- 1) 527 թ. 2) 532 թ. 3) 536 թ. 4) 591 թ.

- 39. Չինգիզ խանը մտավ Միջին Ասիա և Խորեզմի շահին պարտության մատնեց՝**
 1) 1220 թ. 2) 1206 թ. 3) 1219 թ. 4) 1236 թ.
- 40. Երբ է իշխել Կոստանդին I-ը.**
 1) 1095–1100 թթ. 3) 1100–1129 թթ.
 2) 1129–1137 թթ. 4) 1082–1117 թթ.
- 41. Ո՞ր թվականին է ստեղծվել Երուսաղեմի թագավորությունը.**
 1) 1096 թ. 2) 1098 թ. 3) 1099 թ. 4) 1100 թ.
- 42. Խաչակիրները Եդեսիան գրավեցին՝**
 1) 1095 թ. 2) 1096 թ. 3) 1097 թ. 4) 1098 թ.
- 43. Երբ է Հովհաննես Կոմնենոս կայսրը իր զորքով ներխուժել Կիլիկիա.**
 1) 1145 թ. 2) 1161 թ. 3) 1129 թ. 4) 1137 թ.
- 44. Երբ է Սիսը դարձել Կիլիկյան Հայաստանի մայրաքաղաք.**
 1) 1169 թ. 2) 1173 թ. 3) 1151 թ. 4) 1175 թ.
- 45. Երբ է Կիլիկիայում հռչակվել հայկական թագավորությունը.**
 1) 1080 թ. 2) 1187 թ. 3) 1198 թ. 4) 1226 թ.
- 46. Երբ է մահացել Լևոն Մեծագործը.**
 1) 1215 թ. 2) 1219 թ. 3) 1137 թ. 4) 1226 թ.
- 47. Կաթողիկոսական աթոռը մնաց Հռոմկլայում մինչև՝**
 1) 1295 թ. 2) 1394 թ. 3) 1292 թ. 4) 1441 թ.
- 48. Երբ է տեղի ունեցել Բերդուսի ճակատամարտը.**
 1) 1104 թ. 2) 1100 թ. 3) 1107 թ. 4) 1111 թ.
- 49. Երբ է Մեսրոպ Ա Արտազեսի կաթողիկոսը գումարել Սսի եկեղեցական ժողովը.**
 1) 1307 թ. 2) 1361 թ. 3) 1309 թ. 4) 1316 թ.
- 50. Երբ են մամլուքներն ու կարամանները գրավել Սսի միջնաբերդը.**
 1) 1375 թ. հունվարի 6–ին 3) 1375 թ. ապրիլի 16–ին
 2) 1375 թ. մայիսի 31–ին 4) 1375 թ. օգոստոսի 23–ին
- 51. Ադանայում Երբ ժողով հրավիրվեց՝ վերահաստատելու համար նախորդ ժողովների որոշումները.**
 1) 1314 թ. 2) 1316 թ. 3) 1317 թ. 4) 1321 թ.
- 52. Մամլուքները Երբ գրավեցին Հռոմկլա բերդաքաղաքը.**
 1) 1290 թ. 2) 1285 թ. 3) 1292 թ. 4) 1294 թ.

- 64. Երբ է Շապուհ Երկարակյացը պատերազմ սկսել Հռոմեական կայսրության դեմ և փորձել գրավել Մծբինը.**
 1) 335 թ. 2) 336 թ. 3) 337 թ. 4) 339 թ.
- 65. Երբ է տեղի ունեցել Ջաբելի և Հեթումի ամուսնությունը.**
 1) 1226 թ. 2) 1220 թ. 3) 1222 թ. 4) 1219 թ.
- 66. Երբ է Հեթում I-ը գահը հանձնել Լևոն III-ին.**
 1) 1268 թ. 2) 1260 թ. 3) 1266 թ. 4) 1270 թ.
- 67. Երբ է Թորոս II-ը վերականգնել Ռուբինյան իշխանությունը.**
 1) 1145 թ. 2) 1151 թ. 3) 1137 թ. 4) 1152 թ.
- 68. Երբ են թյուրք-սելջուկները գրավել Արծն քաղաքը.**
 1) 1047 թ. 2) 1048 թ. 3) 1049 թ. 4) 1054 թ.
- 69. Երբ է Կոստանդին Ռուբինյանը գրավել Վահկա բերդը.**
 1) 1095 թ. 2) 1098 թ. 3) 1099 թ. 4) 1096 թ.
- 70. Երբ են տեղի ունեցել Աշոտ III-ին թագադրելու հանդիսությունները.**
 1) 961 թ. 2) 953 թ. 3) 963 թ. 4) 964 թ.
- 71. Երբ են մահացել Աշոտ IV-ը և Հովհաննես-Սմբատը.**
 1) 1041 թ. 2) 1042 թ. 3) 1044 թ. 4) 1045 թ.
- 72. Երբ է Կոստանդնուպոլիս մեկնել Գագիկ II-ը.**
 1) 1042 թ. 2) 1044 թ. 3) 1045 թ. 4) 1043 թ.
- 73. Երբ է Փոքր Ասիայում հաստատվել Սելջուկյան պետության իշխանությունը.**
 1) 1080 թ. 2) 1072 թ. 3) 1071 թ. 4) 1074 թ.
- 74. Երբ է Թորոս I-ը գրավել Սիս և Անավարզա քաղաքները.**
 1) 1107 թ. 2) 1104 թ. 3) 1109 թ. 4) 1100 թ.
- 75. Երբ է Լևոն I իշխանը բյուզանդացիներից գրավել Մսիս, Ադանա և Տարսոն քաղաքները.**
 1) 1124 թ. 2) 1129 թ. 3) 1131 թ. 4) 1132 թ.

2. ՓԱՍՏԵՐ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐ

1. Գրիգոր Լուսավորիչը իր եկեղեցին է հիմնադրել Քարքե լեռան լանջին.

1) Ս. Առաքելոց	3) Ս. Ստեփանոս
2) Ս. Երրորդություն	4) Իննականյան Ս. Կարապետ

2. Ավատատիրական Հայաստանում յուրաքանչյուր նախարարի տեղը արքունիքում իր պետական կարևոր փաստաթղթով էր սահմանվում.

1) զորանամակով	3) դատաստանագրքով
2) գահնամակով	4) աշխարհագրով

3. Ո՞վ էր հայոց զորքի հրամանատարը Օշականի Ցլու գլուխ լեռան մոտ տեղի ունեցած ճակատամարտում.

1) Արտավազդ Մամիկոնյանը	3) Արտավազդ Մանդակունին
2) Վասակ Մամիկոնյանը	4) Վաչե Մամիկոնյանը

4. Որտե՞ղ է նահատակվել Հուսիկ կաթողիկոսը.

- 1) Ծովքի Բնաբեղ բերդում
- 2) Բասենի Բողբերդ ամրոցում
- 3) Միջնաշխարհում՝ Կապույտ լեռան ամրոցում
- 4) Տարոնի Աշտիշատ գյուղում

5. Տրդատ III-ը ի՞նչ էր նշանակել սպարապետ.

1) Մուշեղ Մամիկոնյանին	3) Արտավազդ Մանդակունուն
2) Վաչե Մամիկոնյանին	4) Վահան Մամիկոնյանին

6. Ո՞ւմ հրամանով է սպանվել Գրիգորիսը.

1) Շապուհ II Երկարակյացի	3) մագքթաց թագավոր Սանեսանի
2) Աղծնիքի բղեշխ Բակուրի	4) Տիրան արքայի

7. Հայոց ի՞ր սպարապետն էր Վաղարշապատից դուրս մղել մագքույթներին.

1) Արտավազդ Մամիկոնյանը	3) Վաչե Մամիկոնյանը
2) Մուշեղ Մամիկոնյանը	4) Օտա Ամատունին

8. 336 թ. նախարարներից ովքե՞ր անցան պարսիկների կողմը.

- 1) Մերուժան Արծրունին ու Վահան Մամիկոնյանը
- 2) Բզնունյաց Դատաբեն նախարարն ու Աղծնիքի Բակուր բղեշխը
- 3) Արտավազդ Մամիկոնյանն ու Դատաբեն Բզնունին
- 4) Աղծնիքի Բակուր բղեշխն ու Մերուժան Արծրունին

9. Ո՞ւմ դուստրն էր հայոց թագուհի Փառանծենը.

1) Արշավիր Կամսարականի	3) Մերուժան Արծրունու
2) Անդովկ Սյունու	4) Արտավազդ Մամիկոնյանի

10. Հայոց եկեղեցու առաջին ժողովը գումարվել է՝

1) Շահապիվանում	3) Աղունում
2) Դվինում	4) Աշտիշատում

11. Ովքեր կործանեցին Արշակավանը.

1) հռոմեական զորքերը	3) պարսից զորքերը
2) ապստամբած շինականները	4) թագավորից դժգոհ նախարարները

12. Ո՞ր պատմիչն է 363 թ. կնքված հռոմեա-պարսկական պայմանագիրն անվանել «ամոթալի».

1) Բուզանդ	3) Ամմիանոս
2) Արիանոս	4) Ապպիանոս

13. Ո՞ր բերդում էր բանտարկվել ձերբակալված Արշակ II-ը.

1) Անգեղ	3) Անհուշ
2) Խոր Վիրապ	4) Արտագերս

14. Քանի՞ զորականներով էր Արտագերսում ամրացել Փառանծեն թագուհին.

1) 10 հազար	3) 8 հազար
2) 6 հազար	4) 11 հազար

15. Ո՞ր բերդում պահվող Արշակունյաց գանձերին տեր կանգնեց Պապ թագավորը.

1) Անգեղ	3) Արտագերս
2) Անի	4) Դարույնք

16. Ո՞ր լեռան ստորոտին էր Ձիրավի դաշտը.

1) Արագած	2) Քարքե	3) Արարատ	4) Նպատ

17. Ո՞վ էր Արշակ II-ի եղբայրը, որին սպանել էին Հռոմում՝ Հայաստանին ահաբեկելու նպատակով.

1) Գնեղը	2) Տրդատը	3) Խոսրովը	4) Տիրիթը

18. Արշակ II-ի զորքը որտեղ հաղթանակ տարավ հռոմեացիների նկատմամբ.

1) Ասորիքում	3) Մծբինի մոտ
2) Վրաստանում	4) Տիգրոնի մոտ

19. Ո՞ր պատմիչն է նկարագրում Արշակ II-ի ու Շապուհի՝ Տիգրոնում հանդիպումը, որի ժամանակ պարսից արքան հողով ու ջրով փորձում է հայոց արքային.

1) Եղիշեն	3) Փավստոս Բուզանդը
2) Ղազար Փարպեցին	4) Մովսես Խորենացին

20. Ո՞վ է ձերբակալել Մերուժան Արծրունուն.

1) Մուշեղ Մամիկոնյանը	3) Խորեն Խորխոռունին
2) Սմբատ Բագրատունին	4) Վասակ Մամիկոնյանը

21. Գանձակի մոտ կռվում հայոց զորքը ինչ բացականչություններով է նետվել մարտի.

- 1) «Մահ ոչ իմացեալ մահ է, մահ իմացեալ՝ անմահություն»
- 2) «Հանուն հայոց աշխարհի ու արքայի»
- 3) «Քաջ Արշակի համար»
- 4) «Քաջ Մուշեղի համար»

22. Ո՞վ էր հաջորդել Ներսես Մեծ կաթողիկոսին հայրապետի պաշտոնում.

1) Հուսիկ-Շահակը	3) Սահակ Պարթևը
2) Փառեն Աշտիշատեցին	4) Վրթանես Ա Պարթևը

23. Ո՞ր կայսեր հրամանով Պապին դավադրորեն սպանեցին.

1) Կոստանդինոս II	3) Վաղես
2) Հուլիանոս	4) Հուստինիանոս

24. Հայ Արշակունի իր թագավորն է հայոց կաթողիկոս դարձրել Սահակ Պարթևին.

1) Արշակ III	2) Խոսրով IV	3) Արտաշես	4) Վուսնապուհ

25. Ո՞ւմ հետ է ամուսնացել Արշակ III-ը.

1) Փառանձեմի	3) Վարազդուխտի
2) Աշխենի	4) Խոսրովիդուխտի

26. Ո՞վ է հաջորդել Պապ թագավորին.

1) Արշակ III-ը	3) Վարազդատը
2) Վաղարշակը	4) Վուսնապուհը

27. Մանվել Մամիկոնյանի հրամանով ո՞վ մահապատժի ենթարկվեց.

1) Վահան Մամիկոնյանը	3) Բատ Սահառունին
2) Վասակ Սյունին	4) Մերուժան Արծրունին

28. Ո՞ւմ որդին էր Սահակ Պարթևը.

1) Վրթանեսի	3) Ներսես Մեծի
2) Հուսիկ կաթողիկոսի	4) Արիստակեսի

29. Պարսից իր արքայի համաձայնությունն է ստանում Սահակ Պարթևը Համագասպ Մամիկոնյանին սպարապետ նշանակելու հարցում.

1) Շապուհ III-ի	3) Հազկերտ I-ի
2) Վուսնա IV-ի	4) Հազկերտ II-ի

30. Ո՞վ է գլխավորել Շահապիվանի եկեղեցական ժողովը.

1) Սահակ Պարթևը	3) Գյուտ կաթողիկոսը
2) Հովսեփ Ա Վայոցձորցին	4) Ներսես Ա Պարթևը

- 31. Ո՞ր աղանդավորների դեմ է պատիժներ սահմանել Շահապիվանի ժողովը.**
- 1) մազդեզականների
2) նեստորականների
3) պավլիկյանների
4) մծղնեականների
- 32. Ո՞վ էր Վարդանանց ապստամբության ժամանակ Այրարատում մնացած գնդի հրամանատարը.**
- 1) Վարդան Մամիկոնյանը
2) Ներշապուհ Արծրունին
3) Վասակ Սյունին
4) Խորեն Խորխոռունին
- 33. Ո՞վ էր Վարդանանց ապստամբության ժամանակ Աղվանք և Ճորա պահակ ներխուժած պարսիկների առաջխաղացումը կասեցնելու նպատակով արշաված գնդի հրամանատարը.**
- 1) Վարդան Մամիկոնյանը
2) Ներշապուհ Արծրունին
3) Վասակ Սյունին
4) Խորեն Խորխոռունին
- 34. Ո՞ւմ է Հազկերտ II-ը պատանդ պահել Տիգրանում.**
- 1) Վահան Ամատունուն և Գուգարքի բղեշխ Աշուշային
2) Գուգարքի բղեշխ Աշուշային և Վասակ իշխանի որդիներին՝ Բաբիկին ու Ատրներսեհին
3) Ներշապուհ Արծրունուն և Դատաբեն Բզնունուն
4) Վասակ իշխանի որդիներին՝ Բաբիկին ու Ատրվշնասպին և Աղծնիքի բղեշխ Բակուրին
- 35. Անգղ ավանի զայրացած հայ բնակչությունը ո՞ւմ գլխավորությամբ հարձակվեց հայոց եկեղեցիները ատրուշանների վերածող պարսիկ մոզերի վրա.**
- 1) Սահակ Պարթևի
2) Հովսեփ կաթողիկոսի
3) Ղևոնդ Երեցի
4) Գյուտ կաթողիկոսի
- 36. Խաղխաղի ճակատամարտից հետո որտե՞ղ են հայերը ջախջախում պարսիկներին.**
- 1) Ճարմանայում
2) Ակոռիում
3) Ճորա պահակում
4) Տմորիքում
- 37. Քանի՞ հայ նախարարներ են զոհվել Վարդան Մամիկոնյանի հետ Ավարայրի ճակատամարտում.**
- 1) 5 2) 7 3) 8 4) 10
- 38. Ո՞վ էր Վահանանց ապստամբական կառավարության կողմից սպարապետ նշանակվել.**
- 1) Վարդ Մամիկոնյանը
2) Վասակ Մամիկոնյանը
3) Վահան Մամիկոնյանը
4) Սահակ Բագրատունին
- 39. Ո՞վ էր Վահանանց ապստամբական կառավարության կողմից մեծ դատավոր նշանակվել.**
- 1) Բաբգեն Ա-ն
2) Հովսեփ Ա Վայոցձորցին
3) Գյուտ Ա Արահեզացին
4) Հովհաննես Ա Մանդակունին

- 40. Ո՞ր ճակատամարտում են զոհվել Սահակ Բագրատունին և Վասակ Մամիկոնյանը.**
- 1) Ներսեհապատի
2) Ակոռիի
3) Ճարմանայի
4) Խաղխաղի
- 41. Ո՞ր գավառում էին գտնվում Վարշակի ջերմուկները.**
- 1) Շաղագոմ
2) Բասեն
3) Վանանդ
4) Ծաղկոտն
- 42. Ո՞ր գավառում էր գտնվում Նվարսակ գյուղը.**
- 1) Զարևանդ
2) Հեր
3) Արտազ
4) Բասեն
- 43. Ո՞ւմ որդին էր Վահան Մամիկոնյանը.**
- 1) Վարդան Մամիկոնյանի
2) Հմայակ Մամիկոնյանի
3) Համազասպ Մամիկոնյանի
4) Վասակ Մամիկոնյանի
- 44. Ինչպե՞ս էր Գյուտ կաթողիկոսը պատասխանել Պերոզի՝ կրոնափոխ լինելու առաջարկին.**
- 1) ընդունել էր զրադաշտականությունը և հսկայական կալվածքներ ստացել
2) առերես ընդունել էր և վերադարձել հայրենիք
3) մերժել էր և մահապատժի ենթարկվել
4) մերժել էր և վերադարձել հայրենիք
- 45. Ո՞վ էր գլխավորում հայ ուրացող նախարարներին Վահանանց պատերազմի նախօրեին.**
- 1) Բատ Սահառունին
2) Մերուժան Արծրունին
3) Վասակ Սյունին
4) Գաղիշո մաղխազը
- 46. Ո՞ւմ որդին էր Վազգեն բղեշխը.**
- 1) Բակուր բղեշխի
2) Վախթանգ Գորգասալի
3) Իշխան Աշուշայի
4) Իշխան Գաղիշոյի
- 47. Ո՞վ էր պարսիկ մարզպանը 481 թ.**
- 1) Սուրենը
2) Ատրվշնասպը
3) Ատրնեսեսը
4) Հազարավուխտը
- 48. Ո՞վ էր գլխավորում 484 թ. Հայաստան ներխուժած պարսկական զորքերին.**
- 1) Ատրվշնասպը
2) Հազարավուխտը
3) Նիխորը
4) Սուրենը
- 49. Վահան Մամիկոնյանի ու Նիխորի միջև պայմանագիրը որտե՞ղ է կնքվել.**
- 1) Ավարայրում
2) Դվինում
3) Արտաշատում
4) Նվարսակում
- 50. Ո՞ր արքայի օրոք է ընդունվել «Սահմանադրութիւն կանոնական»-ը.**
- 1) Վռամշապուհ
2) Արշակ II
3) Տրդատ III Մեծ
4) Վաչագան Բարեպաշտ

51. Ո՞վ էր գլխավորում 571–572 թթ. հակապարսկական ապստամբությունը.

1) Վասակ Մամիկոնյանը	3) Մանվել Մամիկոնյանը
2) Վարդան Մամիկոնյանը	4) Մուշեղ Մամիկոնյանը

52. Ո՞ր նահանգներն էին մտնում Հայոց արևելից կողմանց տարածքի մեջ.

1) Փայտակարանն ու Վասպուրականը	3) Արցախն ու Ուտիքը
2) Սյունիքն ու Գուգարքը	4) Սյունիքն ու Ուտիքը

53. Ո՞վ էր V դ. վերջերին գահ բարձրացել Հայոց արևելից կողմերում վերականգնված թագավորությունում.

1) Վարդ Պատրիկը	3) Վաչագան Բարեպաշտը
2) Արտաշես Բարեպաշտը	4) Սմբատ Բագրատունին

54. Թվարկվածներից ո՞րն է ստեղծվել Վաչագան Բարեպաշտի կողմից.

1) «Հավատո հանգանակ»	3) «Սահմանք իմաստասիրութեան»
2) «Սահմանադրութիւն կանոնական»	4) «Եղծ աղանդոց»

55. Ո՞վ էր Դվինի I ժողովը հրավիրած հայոց կաթողիկոսը.

1) Հովհաննես Ա Մանդակունին	3) Բաբգեն Ա–ն
2) Հովհաննես Բ Գաբեղենացին	4) Կոմիտասը

56. Որքան էր պարսիկ զորավար Միհրանի զորքի թվաքանակը Խաղամախյայի ճակատամարտում.

1) 15 հազար	3) 30 հազար
2) 20 հազար	4) 35 հազար

57. Բյուզանդական ո՞ր կայսրից օգնություն խնդրեց պարսից արքա Խոսրով II-ը.

1) Վաղեսից	3) Հուստինիանոսից
2) Մավրիկիոսից	4) Կոստանդին II-ից

58. Ումից էր օգնություն խնդրել Վահրամ Չուբինը.

1) Մուշեղ Մամիկոնյանից	3) Մորիկ կայսրից
2) Վարդան Կրտսերից	4) Հուստինիանոսից

59. Ո՞վ է հաջորդել հայոց իշխան Թեոդորոս Ռշտունուն.

1) Համազասպ Մամիկոնյանը	3) Գրիգոր Մամիկոնյանը
2) Դավիթ Սահառունին	4) Սմբատ Բագրատունին

60. Ո՞ր ճակատամարտում արաբները ջախջախիչ հարված հասցրին պարսիկներին.

1) Յարմուքի	3) Կոտմանի
2) Տիգրոնի	4) Քադիսիայի

61. Գրիգոր Մամիկոնյանը ո՞ր եկեղեցու կառուցումն է իրականացրել.

1) Արուճի Ս. Գրիգոր	3) Զվարթնոցի
2) Քասաղի Ս. Գրիգոր	4) Թալինի

62. Ո՞վ է գլխավորել 703 թ. հակաարաբական ապստամբությունը.

1) Սմբատ Բագրատունին	3) Բագարատ Բագրատունին
2) Աշոտ Բագրատունին	4) Դավիթ Բագրատունին

63. Ո՞ր բերդաքաղաքն էր իր նստավայրը դարձրել Աշոտ Մսակերը.

1) Բագավան	3) Նկան
2) Արտագերս	4) Բագարան

64. Ո՞վ էր հայոց իշխանն ու սպարապետը 748–750 թթ. ապստամբության սկզբին.

1) Արտավազդ Մամիկոնյանը	3) Բագարատ Բագրատունին
2) Գրիգոր Մամիկոնյանը	4) Աշոտ Բագրատունին

65. Խալիֆայությունը ո՞ւմ ճանաչեց «Լեռան» կառավարիչ.

1) Գուրգենին	2) Հովհաննին	3) Սմբատին	4) Աշոտին

66. Ո՞ր ամրոցում ամրացավ Աշոտ Արծրունին՝ արաբներին դիմադրելու համար.

1) Երնջակ	2) Արտագերս	3) Նկան	4) Կապույտ

67. Բուդայի 15 000–անոց զորքի դեմ Գուրգեն Արծրունին կռվում էր.

1) 400 ռազմիկներով	3) 700 ռազմիկներով
2) 600 ռազմիկներով	4) 900 ռազմիկներով

68. Որքան է տևել Քթիշ ամրոցի հերոսական պաշտպանությունը.

1) մոտ 1 տարի	3) մոտ 5 ամիս
2) մոտ 2 տարի	4) մոտ 6 ամիս

69. Ո՞ր գավառում էր գտնվում Դողս գյուղը.

1) Շիրակ	3) Բագրևանդ
2) Արագածոտն	4) Վանանդ

70. Բագրատունի ո՞ր արքայի օրոք է ստեղծվել Վասպուրականի թագավորությունը.

1) Սմբատ I	2) Սմբատ II	3) Աշոտ II	4) Աբաս

71. Ինչ որոշում է ընդունել Ջաքարիա Ձազեցու նախաձեռնությամբ հրավիրված հայ իշխանների հատուկ ժողովը.

- 1) հայոց իշխանաց իշխան Աշոտ Բագրատունու որդուն հռչակել հայոց թագավոր
- 2) Հայաստանի թագավորությունը ճանաչելու խնդրանքով դիմել բյուզանդական Վասիլ I կայսրին
- 3) հայոց իշխանաց իշխան Աշոտ Բագրատունու որդի Սմբատին թագավոր ճանաչելու խնդրանքով դիմել խալիֆին
- 4) հայոց իշխանաց իշխան Աշոտ Բագրատունուն հռչակել հայոց թագավոր

72. Հայաստանում ո՞ր իշխանական տունն առավել հմտորեն օգտվեց խալիֆայության թուլացումից.

1) Բագրատունիների	3) Սյունիների
2) Արծրունիների	4) Մամիկոնյանների

- 73. Սաջյան ամիրայի զորքերը 894 թ. ո՞ր բնակավայրի մոտ պարտություն կրեցին հայկական զորքերից.**
- 1) Բերդուսի 2) Դվինի 3) Դողս գյուղի 4) Երնջակ բերդի
- 74. Յուսուֆն ո՞ւմ թագադրեց Վասպուրականի թագավոր.**
- 1) Սենեքերիմ Արծրունուն 3) Աշոտ Արծրունուն
2) Աշոտ Բագրատունուն 4) Գագիկ Արծրունուն
- 75. Որտեղ էր ամրացել Սմբատ I-ը Յուսուֆի արշավանքի ժամանակ.**
- 1) Կապույտ բերդում 3) Երնջակում
2) Արտագերսում 4) Նախճավանում
- 76. Սևանի ճակատամարտում արաբական զորքերի հրամանատարն էր.**
- 1) Աբուսեթը 2) Յուսուֆը 3) Բեշիրը 4) Ավշինը
- 77. Հայոց ո՞ր կաթողիկոսն է նստավայր դարձրել Արգինայի վանքը.**
- 1) Հովհաննես Դրասխանակերտցին 3) Գևորգ Գառնեցին
2) Զաքարիա Ձագեցին 4) Անանիա Մոկացին
- 78. Բագրատունի ո՞ր արքան է Անին դարձրել մայրաքաղաք.**
- 1) Սմբատ II 2) Աշոտ III 3) Աշոտ II 4) Գագիկ I
- 79. Բագրատունի ո՞ր արքայի օրոք է պետությունը հասել իր հզորության ու ծաղկման գագաթնակետին.**
- 1) Գագիկ I-ի 2) Աշոտ II-ի 3) Աշոտ III-ի 4) Սմբատ II-ի
- 80. Հայոց ո՞ր թագավորի օրոք կառուցվեց Անի քաղաքի պարիսպների երկրորդ գիծը.**
- 1) Սմբատ I-ի 2) Սմբատ II-ի 3) Աշոտ III-ի 4) Գագիկ I-ի
- 81. Կատրամիղե թագուհու պատվերով կառուցվել է՝**
- 1) Անիի Կաթողիկե եկեղեցին 3) Հաղպատի վանքը
2) Սանահինի վանքը 4) Գագկաշեն եկեղեցին
- 82. Խոսրովանույշ թագուհու հիմնած վանքերն են.**
- 1) Հաղպատն ու Գոշավանքը 3) Մարմաշենն ու Այրիվանքը
2) Գոշավանքն ու Նորավանքը 4) Սանահինն ու Հաղպատը
- 83. Արիեստագործության ո՞ր ճյուղից են առանձնացել կոշկակարությունը, մորթեգործությունը, գդակագործությունը.**
- 1) հյուսնություն 3) մանածագործություն
2) կաշեգործություն 4) մետաղագործություն
- 84. Ո՞ւմ օրոք է իր հզորության գագաթնակետին հասել Տաշիր-Ձորագետի թագավորությունը.**
- 1) Կյուրիկե I-ի 3) Դավիթ Անհողինի
2) Գագիկ Կյուրիկյանի 4) Կյուրիկե II-ի

85. Ո՞րն էր Անիի Բագրատունիներին ենթակա թագավորություններից ամենաընդարձակը.

- 1) Սյունիք
- 2) Տաշիր-Ձորագետ
- 3) Վանանդ
- 4) Վասպուրական

86. Բագրատունի ի՞ր արքայի օրոք է առաջացել Վանանդի թագավորությունը.

- 1) Աբաս
- 2) Գագիկ I
- 3) Սմբատ II
- 4) Աշոտ III

87. Ո՞ր տարածքները բաժին հասան Գագիկ I-ի կրտսեր որդի Աշոտին.

- 1) Անին ու Շիրակը
- 2) Գուգարքն ու Խաչենը
- 3) Անին ու Գուգարքը
- 4) Սևանի ավազանը, Գուգարքը և որոշ այլ գավառներ

88. Բյուզանդական ի՞ր կայսրը Սենեքերիմ Արծրունուն հարկադրեց Վասպուրականը հանձնել կայսրությանը.

- 1) Վասիլ I-ը
- 2) Վասիլ II-ը
- 3) Հովհաննես Կոմնենոսը
- 4) Կոստանդին Մոնոմախը

89. Սկզբում ի՞րն էր Սյունիքի թագավորության կենտրոնը.

- 1) Սյունի ավանը
- 2) Կապանը
- 3) Հալիձորը
- 4) Տաթևը

90. Ո՞վ ճնշեց 1259 թ. հակամոնղոլական ապստամբությունը.

- 1) Հուլավու խանը
- 2) Բաթու խանը
- 3) Չարմաղանը
- 4) Մանգու խանը

91. 1220 թ. մոնղոլական և հայ-վրացական բանակների միջև վճռորոշ ճակատամարտը տեղի է ունեցել.

- 1) Ծումբ գյուղի մոտ
- 2) Մառիի մոտ
- 3) Կոտմանի դաշտում
- 4) Բասենի մոտ

92. Ո՞րն էր Վահրամյանների իշխանության կենտրոնը.

- 1) Գագը
- 2) Դվինը
- 3) Թմուկ բերդը
- 4) Ամբերդը

93. Թամար թագուհու օրոք ամիրսպասալարի պաշտոն է վարել.

- 1) Ջաքարե Ջաքարյանը
- 2) Իվանե Ջաքարյանը
- 3) Աբասը
- 4) Վահրամ Ջաքարյանը

94. Դիմանալով սելջուկյան արշավանքներին՝ ի՞ր թագավորությունները շարունակեցին պահպանել իրենց գոյությունը.

- 1) Սյունիքի և Վասպուրականի
- 2) Սյունիքի և Տաշիր-Ձորագետի
- 3) Տաշիր-Ձորագետի և Վասպուրականի
- 4) Վանանդի և Վասպուրականի

95. Կիլիկիայի ի՞ր մասն էր զբաղեցնում Քարուտ Կիլիկիան.

- 1) արևմտյան
- 2) հարավային
- 3) հյուսիսային
- 4) արևելյան

96. Կիլիկիայի ռոման էր զբաղեցնում Լեոնային Կիլիկիան.

1) հարավարևելյան	3) հյուսիսարևմտյան
2) հյուսիսարևելյան	4) հարավարևմտյան

97. Ո՞ր ամրոցում էր հաստատվել Հերոմյան իշխանական տունը.

1) Լամբրոն	2) Կոռոմոզոլ	3) Վահկա	4) Կոռիկոս

98. Օշին իշխանը ո՞ւմ հետ էր ամուսնացած.

1) Ապլլարիպ Արծրունու քրոջ	3) Փիլարտոս Վարաժնունու դստեր
2) Ապլլարիպ Արծրունու դստեր	4) Գող Վասիլի դստեր

99. Որքան էր Կիլիկյան Հայաստանի բանակը Թորոս II-ի օրոք.

1) 40000	2) 80000	3) 30000	4) 60000

100. Հայոց ռոմ կաթողիկոսն է թագավոր օծել Լևոն II Ռուբինյանին.

1) Գրիգոր Զ Ապիրատ	3) Հովհաննես Զ Սսեցի
2) Կոստանդին Ա Բարձրաբերդցի	4) Ներսես Դ Կլայեցի

101. Ռայմոնդ-Ռուբենի գործունեությունից դժգոհ լինելով՝ Լևոնը փոխեց իր որոշումը և Կիլիկիայի թագաժառանգ նշանակեց՝

1) Ռուբենին	3) Ատան իշխանին
2) Զաբելին	4) Ֆիլիպին

102. Ո՞ր կայսրը խեղդվեց Կիլիկիայի գետերից մեկում.

1) Վասիլ I-ը	3) Ֆրիդրիխ Շիկամորուսը
2) Կոմնենոսը	4) Հերակլը

103. Ո՞ւմ որդին էր Թորոս I-ը.

1) Կոստանդինի	2) Սլեիի	3) Լևոն I-ի	4) Ստեփանեի

104. Ո՞վ է հաջորդել Օշին թագավորին.

1) Լևոն IV-ը	3) Հերոմ II-ը
2) Լևոն V-ը	4) Գվիդոն Լուսինյանը

105. Թվարկված կաթողիկոսներից ո՞վ է եղել Զաբելի երեք խնամակալներից մեկը.

1) Մեսրոպ Արտազեցին	3) Կիրակոս Վիրապեցին
2) Գրիգոր Զ Ապիրատը	4) Հովհաննես Սսեցին

106. Հիվանդախնամների միաբանությունը որքան հեծյալ զինվոր էր պարտավորվել ամեն տարի տրամադրել կիլիկյան հայոց բանակին.

1) 1400	2) 400	3) 4000	4) 1000

107. Կիլիկյան արքունիքում ո՞վ էր ղեկավարում օտար երկրների ներկայացուցիչների հետ բանակցությունները.

1) պայլ	3) սենեսկալ
2) կանցլեր	4) գունդստաբլ

108. Կիլիկյան արքունիքում ղվ էր հետևում կարգ ու կանոնի պահպանմանը.

1) սենեսկալը	3) թագադիրը
2) պայլը	4) կանցլերը

109. Ո՞րն էր Աղվանից եկեղեցու կաթողիկոսանիստ կենտրոնը.

1) Գանձասարի վանքը	3) Ամարասի վանքը
2) Տաթևի վանքը	4) Սանահինի վանքը

110. Կիլիկիայի ղր քաղաքում էր կաթողիկոսական աթոռը XV դարի սկզբին.

1) Սիս	3) Ադանա
2) Տարսոն	4) Մամեստիա

111. Ո՞ր քաղաքի մոտ է հիմնվել Նոր Զուղա բնակավայրը.

1) Թավրիզ	3) Թեհրան
2) Արդեբիլ	4) Սպահան

112. Ո՞ր պայմանագրով են ավարտվել XVII դ. թուրք-պարսկական պատերազմները.

1) Կասրե-Շիրինի	3) Ամասիայի
2) Էրզրումի	4) Թավրիզի

113. Ո՞ւմ միջև է կնքվել Ամասիայի հաշտության պայմանագիրը.

- 1) Օսմանյան կայսրության և Սասանյան Պարսկաստանի
- 2) Օսմանյան և Սեֆյան տերությունների
- 3) Թուրքիայի և Ատրպատականի
- 4) Ռուսաստանի և Պարսկաստանի

114. Որտեղ է Սմբատ Արծրունին օծվել հայոց թագավոր.

1) Գանձասարում	3) Աղթամարում
2) Վանում	4) Ս. Էջմիածնում

115. Ո՞վ է գումարել 1562 թ. Սեբաստիայի եկեղեցական գաղտնի ժողովը.

1) Ստեփանոս Աղթամարցին	3) Մխիթար Սեբաստացին
2) Ստեփանոս Սալմաստեցին	4) Միքայել Սեբաստացին

116. Ո՞վ էր գլխավորում 1547 թ. գաղտնի խորհրդակցության որոշմամբ Եվրոպա մեկնած պատվիրակությունը.

1) Ստեփանոս Սալմաստեցին	3) Միքայել Սեբաստացին
2) Աբգար Թոխաթեցին	4) Ստեփանոս Աղթամարցին

117. Որտեղ է հրավիրվել 1547 թ. գաղտնի խորհրդակցությունը՝ Եվրոպա պատվիրակություն ուղարկելու նպատակով.

1) Անգեղակոթում	3) Երևանում
2) Էջմիածնում	4) Սեբաստիայում

118. Ո՞ր քաղաքում է Մեսրոպ Մաշտոցը ստեղծել հայոց գրերը.

- 1) Ուռհա 2) Սամոսատ 3) Ամիդ 4) Վաղարշապատ

119. Ո՞վ էր Մեսրոպ Մաշտոցի վարքագիրը.

- 1) Սահակ Պարթև 3) Վահան Ամատունի
2) Վարդան Մամիկոնյան 4) Կորյուն

120. ԹՎով քանի՞սն էին Մեսրոպ Մաշտոցի ստեղծած նշանագրերը.

- 1) 26 2) 36 3) 39 4) 22

121. Ո՞ր պատմիչի աշխատությունն է ընդգրկում IV դ. սկզբից մինչև 387 թ. ընկած ժամանակաշրջանի հայոց պատմությունը.

- 1) Ագաթանգեղոս 3) Ղազար Փարպեցի
2) Եղիշե 4) Փավստոս Բուզանդ

122. Ո՞ր պատմիչն է նկարագրել Վահանանց ապստամբությունը.

- 1) Մովսես Խորենացին 3) Կորյունը
2) Ղազար Փարպեցին 4) Եղիշեն

123. Ո՞վ է «Անշարժ տոմար» կազմելու փորձ արել.

- 1) Հովհաննես Սարկավազը 3) Հովհան Գ Օձնեցին
2) Անանիա Շիրակացին 4) Գրիգոր Զ Ապիրատը

124. Ո՞ւմ ուսուցչապետության օրոք է զարգացման բարձրակետին հասել Նարեկի վարդապետարանը.

- 1) Անանիա Նարեկացու 3) Գրիգոր Նարեկացու
2) Ներսես Մշեցու 4) Հովհաննես Իմաստասերի

125. Ո՞վ է Աղբերց վանքի դպրոցի հիմնադիրը.

- 1) Մխիթար Գոշը 3) Եսայի Նչեցին
2) Ներսես Մշեցին 4) Ներսես Լամբրոնացին

126. Ո՞ր տիպի դպրոցների հիման վրա են ձևավորվել վարդապետարանները.

- 1) ծխական և տաճարային 3) տաճարային և վանական
2) վանական և ծխական 4) աշխարհիկ և ծխական

127. Ո՞վ է հիմնադրել Սկևռայի դպրոցը.

- 1) Կիրակոս Գանձակեցին 3) Սարգիս Պիճակը
2) Ներսես Լամբրոնացին 4) Ներսես Մշեցին

128. Անիի վարդապետարանում ո՞վ մշակեց վարդապետական կրթության նոր ծրագիր.

- 1) Մխիթար Գոշը 3) Ներսես Մշեցին
2) Սամուել Անեցին 4) Հովհաննես Իմաստասերը

129. Ո՞ր պատմիչն է կրթություն ստացել Նոր Գետիկի վարդապետարանում.

1) Կիրակոս Գանձակեցին	3) Առաքել Դավրիժեցին
2) Թովմա Արծրունին	4) Զաքարիա Քանաքեռցին

130. Ո՞ր պատմիչի աշխատությունն է ընդգրկում քրիստոնեության ընդունումից մինչև 1265 թ. ընկած ժամանակաշրջանի պատմությունը.

1) Ստեփանոս Օրբելյան	3) Արիստակես Լաստիվերցի
2) Ստեփանոս Տարոնեցի	4) Կիրակոս Գանձակեցի

131. Ո՞ր պատմիչի աշխատության շարադրանքն է սկսվում արարչագործությունից և հասնում մինչև 1180 թ.

1) Սամուել Անեցի	3) Սմբատ Գունդստաբլ
2) Մատթեոս Ուռհայեցի	4) Վարդան Արևելցի

132. «Տարեգիրք» աշխատության հեղինակն է՝

1) Գրիգոր Պահլավունի Մագիստրոսը	3) Ասողիկը
2) Սմբատ Գունդստաբլը	4) Անանիա Շիրակացին

133. Ո՞ւմ նախագծով է կառուցվել Անիի Մայր տաճարը.

1) Պողոսի	2) Տրդատի	3) Մոմիկի	4) Մանվելի

134. Ո՞ր դպրոցում է ուսանել Զաքարիա Քանաքեռցին.

1) Ամիրդոլու վանքի	3) Անտոնի անապատի
2) Հարանց անապատի	4) Հովհաննավանքի

135. Երևանի Անանիա առաքյալի անապատի դպրոցը հիմնադրել է՝

1) Անանիա Մոկացին	3) Ոսկան Երևանցին
2) Գրիգոր Տաթևացին	4) Մովսես Տաթևացին

136. Որտե՞ղ է գործել Հարանց անապատի դպրոցը.

1) Սկևռայում	3) Բաղեշում
2) Սյունիքում	4) Նոր Ջուղայում

137. Ո՞վ է հիմնադրել Նոր Ջուղայի հայկական տպարանը.

1) Խաչատուր Կեսարացին	3) Աբգար Թոխաթեցին
2) Հովհաննես Թութունջին	4) Հակոբ Ջուղայեցին

138. Հայաստանում XV դարասկզբին թվարկվածներից ո՞րն էր դարձել կրթական կարևոր կենտրոն.

1) Գլաձորի համալսարանը	3) Սսի համալսարանը
2) Անիի վարդապետարանը	4) Տաթևի համալսարանը

139. Ո՞վ է իր աշխատության մեջ կարևոր տեղեկություններ հաղորդել Արևելյան Եվրոպայի, Մերձավոր Արևելքի, Իտալիայի, Եգիպտոսի և այլ երկրների հայկական գաղթավայրերի մասին.

1) Հակոբ Կարնեցին	3) Գրիգոր Դարանաղցին
2) Թովմա Մեծոփեցին	4) Սիմեոն Լեհացին

140. Ո՞ր ականատես պատմիչն է կարևոր տեղեկություններ հաղորդել Օսմանյան կայսրության արևմտյան տարածաշրջանի XVII դ. քաղաքական իրադարձությունների և հայ բնակչության վերաբերյալ.

1) Թովմա Մեծոփեցին	3) Ջաքարիա Քանաքեռցին
2) Գրիգոր Դարանաղցին	4) Առաքել Դավրիժեցին

141. Որտեղ է գտնվել Ծամնդավ բերդաքաղաքը.

1) Տավուշում	3) Կիլիկյան Տավրոսում
2) Ջավախքում	4) Հայկական Տավրոսում

142. Ի՞նչ որոշում կայացրեց Սսի 1361 թ. եկեղեցական ժողովը.

- 1) Հայոց եկեղեցին միացնել կաթոլիկ եկեղեցուն
- 2) ընդունել Քաղկեդոնի երկաթնակության դավանանքը
- 3) Հայոց եկեղեցին միավորել քրիստոնեական մյուս եկեղեցիների հետ
- 4) չեղյալ հայտարարել Սսի և Աղանայի նախորդ եկեղեցական ժողովների որոշումները

143. Հայոց ի՞ր թագավորի ժամանակ էր գործում սպարապետ Վաչե Մամիկոնյանը.

1) Խոսրով Կոտակ	2) Արշակ II	3) Տիրան	4) Պապ

144. Ո՞ր գավառում էին ապրում Արշակունի թագավորը, թագուհին և թագաժառանգը.

1) Բարձր Հայքի Դարանաղյաց	3) Այրարատի Ոստան Հայոց
2) Ծոփքի Անգեղտուն	4) Բարձր Հայքի Դերջան

145. Ինչպե՞ս է կոչվել Տուրուբերանը Հայաստանի 591 թ. բաժանումից հետո.

1) Ներքսագոյն Հայք	3) Խորագոյն Հայք
2) Մեծ Հայք	4) Մեծ մասն Մեծ Հայոց

146. Հայ հոգևորականության մի մասը ի՞ր կաթողիկոսից պահանջեց կաթողիկոսական աթոռը Սսից տեղափոխել Էջմիածին.

1) Ներսես	2) Ջաքարիա	3) Գրիգոր	4) Ստեփանոս

147. Աղթամարի ի՞ր կաթողիկոսներն էին ձգտում տիրանալու Ամենայն հայոց կաթողիկոսի գահին.

1) Ջաքարիա և Ստեփանոս	3) Անանիա և Մովսես
2) Ջաքարիա և Կիրակոս	4) Ներսես և Ստեփանոս

148. Ո՞ր տարածքի հայ բնակչության հոգևոր և աշխարհիկ կյանքի կարգավորման գործում էր մեծ դեր խաղում Երուսաղեմի հայոց պատրիարքությունը.

- 1) Հնդկաստանի
- 2) Մերձավոր Արևելքի
- 3) Այսրկովկասի արևելյան հատվածի, Արցախի և Ուտիքի
- 4) Բալկանյան երկրների և Հունգարիայի

149. Ո՞ր գյուղի բնակչությունը ընդդիմացավ շահ Աբասի բռնագաղթին.

- 1) Անգեղակոթ
- 2) Գառնի
- 3) Շինուհայր
- 4) Խնձորեսկ

150. Կարա-կոյունլու ճոր տիրակալն էր ապավինում հայ բնակչության օժանդակությանը և նպաստեց հայոց կաթողիկոսության վերահաստատմանը Էջմիածնում.

- 1) Կարա-Յուսուֆ
- 2) Զհանշահ
- 3) Իսքանդար
- 4) Օսման

151. Ո՞ր քաղաքում է 1562 թ. եկեղեցական գաղտնի ժողով գումարել Միքայել կաթողիկոսը.

- 1) Էջմիածին
- 2) Սեբաստիա
- 3) Ամասիա
- 4) Թոխատ

152. Ո՞ր իշխանությունն էր պահպանվել Սասունում XI դ. վերջերին.

- 1) Վարաժնունիների
- 2) Թոռնիկյանների
- 3) Արծրունիների
- 4) Մամիկոնյանների

153. Ո՞վ էր Ծումբի ճակատամարտում աչքի ընկած հայ զորահրամանատարը.

- 1) Գրիգոր Պահլավունին
- 2) Վահրամ Պահլավունին
- 3) Սմբատ Աշոտյանը
- 4) Լիպարիտ սպարապետը

154. Սաջյան ամիրայությունը ստեղծվել էր.

- 1) Աղձնիքում
- 2) Ապահունիքում
- 3) Նախճավանում
- 4) Ատրպատականում

155. Ո՞վ էր հափշտակել Անիի թագավորության արքունի գանձերը.

- 1) Պետրոս կաթողիկոսը
- 2) Դավիթ Անհողինը
- 3) Գագիկ Աբասյանը
- 4) Վեստ Սարգիսը

156. Ո՞վ հաստատվեց հայոց իշխան և սպարապետ Բուղայի հետ կանչվելուց հետո.

- 1) Սմբատ Բագրատունին
- 2) Աշոտ Արծրունին
- 3) Աշոտ Բագրատունին
- 4) Գուրգեն Արծրունին

3. ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՍԿԶԲՆԱԴՐՅՈՒՐՆԵՐԻ ՀԵՏ

1. Ո՞ւմ են պատկանում հետևյալ խոսքերը.

«...եթե կարողանաս հաղթել նրանց և պարտադրես ծառայելու, ես նրանց թիկունքը չեմ պաշտպանի»:

1) Շապուհ II-ին	3) Արշակ II-ին
2) Հուլիանոսին	4) Հովհաննոսին

2. Ըստ պատմիչի՝ ո՞վ է ասել հետևյալ խոսքերը.

«Հեռու ինձանից, չարագործ ծառա, որ տերերիդ վրա տեր ես դարձել, և ես չեմ ների քեզ և քո որդոց իմ նախնիների վրեժը... »:

1) Մուշեղ Մամիկոնյանը	3) Պապը
2) Վասակ Մամիկոնյանը	4) Արշակ II-ը

3. Հայոց ո՞ր սպարապետն է վերականգնել հայ-վրացական նախկին սահմանը.

[վերականգնում է] «... հին սահմանը, որ առաջ գոյություն ուներ Հայոց երկրի և Վրաց երկրի միջև, որպիսին էր մեծ գեպ Կուրը»:

1) Վաչե Մամիկոնյանը	3) Վասակ Մամիկոնյանը
2) Մուշեղ Մամիկոնյանը	4) Վարդան Մամիկոնյանը

4. Ո՞ր ճակատամարտից հետո է տեղի ունեցել պատմիչի նկարագրած դեպքը.

«Քեզ պսակում եմ, Մերուժան, որովհետև դու ձգտում էիր հայոց վրա թագավորելու, և իմ՝ ասպետիս պարտքն է քեզ պսակել իմ հայրերի իշխանության կարգով»:

1) Ակոռիի	3) Խաղխաղի
2) Ձիրավի	4) Արձնիի

5. Ո՞ր պատմիչի աշխատությունից են մեջբերված խոսքերը.

«... հնում Կեսարիայի ուրիշ տասը քաղաք մերն են եղել, էր տուր, Ուռհա (Եղեւսիա) քաղաքն էլ մեր նախնիքն են շինել, ուստի, եթե չես ուզում, որ խոռովություն ծագի մեր մեջ, էր տուր»:

1) Սեբեոս	3) Փավստոս Բուզանդ
2) Ղազար Փարպեցի	4) Մովսես Խորենացի

6. Հայոց ո՞ր կաթողիկոսն է ասել հետևյալ խոսքերը.

«Քավ լիցի՝ իմ մոլորված ոչխարը մատնեմ գայլերին»:

1) Ներսես Ա Պարթևը	3) Սահակ Ա Պարթևը
2) Սուրմակը	4) Հովսեփ Ա Վայոցձորցին

7. Ո՞ր պատմիչի աշխատությունից են մեջբերված խոսքերը.

«Հայոց նախարարներին անցավ թագավորությունը, որովհետև թեպետ հարկը պարսից արքունիքն էր գնում, սակայն հայոց այրուձին ամբողջապես նախարարներն էին առաջնորդում պատերազմի ժամանակ»:

1) Սեբեոս	3) Եղիշե
2) Փավստոս Բուզանդ	4) Մովսես Խորենացի

8. Ո՞ր դեպքի կապակցությամբ են պատմիչի հետևյալ խոսքերը.

«Հայոց նախարարներին անցավ թագավորությունը, որովհետև թեպետև հարկը պարսից արքունիքն էր գնում, սակայն հայոց այրուձին ամբողջապես նախարարներն էին առաջնորդում պատերազմի ժամանակ»:

- 1) ավատատիրության հաստատման
- 2) Արշակունյաց թագավորության անկման
- 3) Հայաստանում մարզպանության հաստատման
- 4) Արտաշեսյան թագավորության անկման

9. Ո՞ր պատմիչի աշխատությունից են մեջբերված խոսքերը.

«Առնում էին ոչ թե ինչպես վայել է արքունի արժանապատվությանը, այլ ավագակարար հակշտրակելով, այն աստիճան, որ իրենք էլ մեծապես զարմանում էին, թե մի տեղից որ այսքան գանձ է դուրս գալիս, էլ ինչպես է շեն մնում այդ աշխարհը»:

1) Սեբեոս	3) Եղիշե
2) Ղազար Փարպեցի	4) Ղևոնդ

10. Ո՞ւմ սխրանքն է բնութագրել պատմիչը վերոհիշյալ խոսքերով.

«Մահ ոչ իմացեալ մահ է, մահ իմացեալ՝ անմահութիւն»:

1) Վահանանց	3) Հռիփսիմյան կույսերի
2) Սուրբ Շուշանիկի	4) Վարդանանց

11. Պարսից արքան ո՞ւմ է ասել հետևյալ խոսքերը.

«Դուք բնավ ոչինչ համարեցիք այս աշխարհը, քաջաբար մեռան նրանք, որ մեռան, և առավել քաջաբար սպրում եք դուք»:

1) Վարդան Մամիկոնյանին	3) Վահան Մամիկոնյանին
2) Մուշեղ Մամիկոնյանին	4) Մանվել Մամիկոնյանին

12. Ո՞ւմ է հետևյալ կերպ գնահատել պատմիչը.

« ... եղավ աստվածագիտության լույսի դուռ և բազմազան բարիքների երջանիկ օրինակ»:

1) Մեսրոպ Մաշտոցին	3) Վռամշապուհին
2) Սահակ Պարթևին	4) Վաչագան Բարեպաշտին

13. Ո՞ր պատմիչի աշխատությունից են մեջբերված խոսքերը.

«Քաջությամբ մեռնենք մեր աշխարհի և մեր ազգի համար»:

1) Հովհաննես Դրասխանակերտցի	3) Ղևոնդ
2) Սեբեոս	4) Թովմա Արծրունի

14. Հայոց ո՞ր արքայի մասին են մեջբերված խոսքերը.

«Եվ տիրապետեց նա բազմաթիվ բերդերի և գավառների Վայոց ձորի, Խաչենի և Փառիսոսի սահմաններում՝ ավելի, քան իր եղբայրը, և չկար մեկը, որ սարսափ պատճառեր Հայաստանին»:

1) Աշոտ III	2) Գագիկ I	3) Սմբատ II	4) Աշոտ II

15. Հայոց ո՞ր գահակալն է ասել հետևյալ խոսքերը.

«Հայոց տան տերն ու թագավորը ես եմ, և ես քեզ չեմ տալիս հայոց երկիրը, որովհետև դու ինձ խաբեությամբ ես բերել Կոստանդնուպոլիս»:

1) Հովհաննես-Սմբատը	3) Գագիկ I Բագրատունին
2) Գագիկ II Բագրատունին	4) Աշոտ II Երկաթը

16. Ո՞վ է բերված վկայության հեղինակը.

«Անիի տիրակալներից հետո «շահնշահ» տիրոջն անցավ Գագիկ Կարսեցուն».

1) Կիրակոս Գանձակեցին	3) Մատթեոս Ուռհայեցին
2) Մովսես Կաղանկատվացին	4) Վարդան Արևելցին

17. Ըստ պատմիչի վկայության՝ ո՞վ է հետևյալ մտքերն արտահայտել.

« ...գոյություն ունեն հայոց լեզվի նշանագրեր, որոնցով հնարավոր է սեփական ծայնով և ոչ թե մուրացած լեզվով եկեղեցիներում շահել տղամարդկանց ու կանանց և առհասարակ ամբողջ բազմության սրտերը»:

1) Սահակ Պարթևը	3) Վռամշապուհը
2) Մեսրոպ Մաշտոցը	4) Կորյունը

18. Ո՞ր պատմիչն է մեջբերված հատվածի հեղինակը.

«Եվ այսպես նա բազում նեղություններ կրեց՝ իր ազգին մի բարի օգնություն գտնելու համար: Ամեն բան շնորհող Աստծուց իսկապես պարզևվեց նրան այդ բախտը. նա իր սուրբ աջով հայրաբար ծնեց նոր և սքանչելի ծնունդներ՝ հայերենի նշանագրեր»:

1) Կորյունը	3) Մովսես Խորենացին
2) Վարդան Արևելցին	4) Ղազար Փարպեցին

19. Պարսից ո՞ր թագավորին են պատկանում հետևյալ խոսքերը.

«Ամեն քրիստոնյա, որ իմ իշխանության տակ է, հայոց հավատին թող հարի»:

1) Խոսրով I	2) Խոսրով II	3) Շապուհ II	4) Հազկերտ III

20. Հայոց դր թագավորի մասին են այս խոսքերը.

«Եվ տիրապետեց նա բազմաթիվ բերդերի և գավառների... սահմաններում՝ ավելի քան իր..., և չկար մեկը, որ սարսափ պատճառեր Հայաստանին»:

- 1) Աշոտ III 2) Սմբատ II 3) Գագիկ I 4) Գագիկ II

21. Ո՞ր քաղաքի բնակչությունն է հանդես եկել հետևյալ կոչով.

«Մենք ամենքս պատրաստ ենք մեռնելու, բայց չենք մեռնի, մինչև չոչնչացնենք մեր թշնամիներին»:

- 1) Սիս 2) Դվին 3) Անի 4) Կարս

22. Ո՞ւմ է դիմել Անի քաղաքի բնակչությունը հետևյալ կոչով.

«Մենք ամենքս պատրաստ ենք մեռնելու, բայց չենք մեռնի, մինչև չոչնչացնենք մեր թշնամիներին»:

- 1) Սմբատ սպարապետին 3) Վահրամ Պահլավունուն
2) Սարգիս Զաքարյանին 4) Լիպարիտ սպարապետին

23. Ովքեր են այս մեջբերման մեջ հիշատակված թշնամիները.

«Մենք ամենքս պատրաստ ենք մեռնելու, բայց չենք մեռնի, մինչև չոչնչացնենք մեր թշնամիներին»:

- 1) բյուզանդացիները 3) պարսիկները
2) արաբները 4) մամլուքները

24. Կարդալ Վահրամ Պահլավունուն ուղղված անեցիների դիմումից մեջբերված հատվածը և նշել ճիշտ շարունակությունը.

«Մենք ամենքս պատրաստ ենք մեռնելու, բայց չենք մեռնի, մինչև չոչնչացնենք մեր թշնամիներին, որոնք»՝

- 1) «ապօրինաբար եկել են մեր դեմ և կամենում են գրավել մեր երկիրը»
2) «ավազակաբար հարձակվել են մեզ վրա և երազում են մեր երկիրը կողոպտելու մասին»
3) «տարապարտ կերպով են գրոհում մեր դեմ և կամենում են կողոպտել մեր երկիրը»
4) «տարապարտ կերպով եկել են մեր դեմ և կամենում են հափշտակել մեր երկիրը»

25. Հայոց դր թագավորին են պատկանում հետևյալ խոսքերը.

«Հայոց տան տերն ու թագավորը ես եմ, և ես քեզ չեմ տալիս հայոց երկիրը»:

- 1) Աշոտ III 2) Աշոտ IV 3) Գագիկ II 4) Գագիկ I

26. Ընտրել հայոց թագավորի խոսքի ճիշտ շարունակությունը.

«Հայոց տան տերն ու թագավորը ես եմ, և ես քեզ չեմ տալիս հայոց երկիրը»:

- 1) «որովհետև դու ինձ խաբեությամբ ես կալանավորել»
2) «որովհետև դու ինձ խաբեությամբ ես դուրս բերել Հայոց տանից»
3) «որովհետև դու ինձ խաբեությամբ ես հեռացրել Հայոց տանից»
4) «որովհետև դու ինձ խաբեությամբ ես բերել Կոստանդնուպոլիս»

27. Ո՞ր քաղաքում են ասվել այս խոսքերը.

«Հայոց տան տերն ու թագավորը ես եմ, և ես քեզ չեմ տալիս հայոց երկիրը»:

1) Հռոմ	3) Կոստանդնուպոլիս
2) Բաղդադ	4) Տիգրն

28. Ո՞ր իրադարձության մասին է մեջբերումը.

«Առնում էին ոչ թե ինչպես վայել է արքունի արժանապատվությանը, այլ ավագակարար հափշտակելով»:

- 1) Դենշապուհի անցկացրած աշխարհագրի
- 2) Հերթ ոստիկանի աշխարհագրի
- 3) մոնղոլական հարկահավաքության
- 4) շահ Աբասի իրականացրած հարկահավաքության

29. Հայոց ո՞ր սպարապետի մասին են ասվել այս խոսքերը.

«Ճերմակաձին գինի արբցէ»:

- 1) Արտավազդ Մամիկոնյանի
- 2) Վաչե Մամիկոնյանի
- 3) Մուշեղ Մամիկոնյանի
- 4) Մանվել Մամիկոնյանի

6. Ինչ էին կոչվում հայ նախարարներից բռնագրավված տիրույթներից արաբների ստեղծած վարչաքաղաքական միավորները.

- 1) փոխարքայություն
- 2) ոստիկանություն
- 3) նախարարություն
- 4) ամիրայություն

7. Ո՞րն է «շահնշահ» հասկացության ճիշտ բացատրությունը.

- 1) տիեզերքի թագավոր
- 2) հզոր թագավոր
- 3) աշխարհակալ թագավոր
- 4) թագավորների թագավոր

8. Ինչ է արքունական գունդը.

- 1) հայկական բանակում Բագրատունիների օրոք իշխաններին ենթակա զորամասերից կազմված զորամիավորում
- 2) հայկական բանակում Բագրատունիների օրոք լեզգիներից և այլ ցեղերից հավաքագրված զորամիավորում
- 3) հայկական բանակում Բագրատունիների օրոք Հայաստանում արաբական ամիրայությունների տրամադրած զորամասերից կազմված զորամիավորում
- 4) հայկական բանակում Բագրատունիների օրոք թագավորական տիրույթներից հավաքագրված ռազմիկներից կազմված զորամիավորում

9. Ինչ էր կոչվում միջնադարյան Հայաստանի քաղաքներում առևտրին, արհեստներին, հարկահանությանն ու շուկաներին հետևող հատուկ պաշտոնյան.

- 1) քալանթար
- 2) մուխթասիբ
- 3) շահապ
- 4) ամիրա

10. Ինչ էր կոչվում միջնադարյան Հայաստանում արտաքին պարսպով շրջապատված՝ բուն քաղաքից դուրս գտնվող և ընչազուրկներով բնակեցված քաղաքամասը.

- 1) արվարձան
- 2) աղքատանոց
- 3) քաղաքատեղի
- 4) շահաստան

11. Վրացական արքունիքում ինչ էր կոչվում թագաժառանգի խնամակալը.

- 1) աթաբեկ
- 2) ամիրսպասալար
- 3) մարդպետ
- 4) պայլ

12. Ինչ էր կոչվում մոնղոլական բանակի զորաջոկատի հրամանատարը.

- 1) մամլուք
- 2) նոյն
- 3) խան
- 4) ամիրա

13. Ինչ էր կոչվում արքունական հեծելազորի հրամանատարը Կիլիկիայում.

- 1) սպասալար
- 2) գունդստարլ
- 3) աթաբեկ
- 4) մարաջախտ

14. Գործառույթները համապատասխանեցնել Կիլիկյան Հայաստանի արքունի գործակալին.

- 1) սենեսկալ
- 2) կանցլեր
- 3) թագադիր
- 4) պայլ
- 5) գունդստարլ

- ա. արքունի պալատի կառավարիչը. տնօրինում էր արքունի եկամուտները և ծախսերը
- բ. թագավորի առաջին խորհրդականը. արքայի բացակայության դեպքում փոխարինում էր նրան, իսկ թագավորի անչափահասության դեպքում իրականացնում էր արքայի և ամբողջ երկրի խնամակալությունը
- գ. իրականացնում էր արքունի կալվածքների ու գանձարանի հսկողությունը, գահաժառանգների դաստիարակությունը, տնօրինում հանրային աշխատանքները, պետական պարիակներն ու հարկահանության գործը
- դ. բանակի ընդհանուր հրամանատարը Կիլիկիայում
- ե. հանդիսությունների ժամանակ թագ էր դնում թագավորի գլխին, կապում արքայական նշանները, հետևում էր արքունի կարգ ու կանոնի պահպանմանը
- զ. ղեկավարում էր բանակցություններն օտար երկրների ներկայացուցիչների հետ

- 1) 1-գ, 2-ա, 3-ե, 4-բ, 5-դ
- 2) 1-ա, 2-գ, 3-ե, 4-բ, 5-դ
- 3) 1-դ, 2-գ, 3-գ, 4-բ, 5-ա
- 4) 1-ա, 2-գ, 3-ե, 4-գ, 5-բ

15. Թվարկված գործառույթներից առանձնացնել երկուսը, որոնք Կիլիկյան Հայաստանում չէր տնօրինում թագադիրը.

- ա. Հետևում էր արքունի կարգ ու կանոնի պահպանմանը:
- բ. Ղեկավարում էր բանակցություններն օտար երկրների ներկայացուցիչների հետ:
- գ. Հանդիսությունների ժամանակ կապում էր արքայի թագավորական նշանները:
- դ. Հանդիսությունների ժամանակ թագ էր դնում արքայի գլխին:
- ե. Թագավորի առաջին խորհրդականն էր և արքունի պալատի կառավարիչը:

- 1) բ, գ
- 2) բ, ե
- 3) դ, ե
- 4) ա, գ

16. Կատարել համապատասխանեցում.

- ա. աթաբեկ
- բ. ամիրսպասալար
- գ. մելիք
- դ. յուզբաշի
- ե. պարոնտեր
- զ. շահապ

- 1) թագաժառանգի խնամակալ
- 2) զորքերի գլխավոր հրամանատար
- 3) հայկական իշխանության կառավարիչ
- 4) հարյուրապետ
- 5) քաղաքապետ
- 6) հոգևոր կոչում ընդունած աշխարհիկ իշխան
- 7) արքունի քարտուղար

- 1) ա-1, բ-2, գ-3, դ-4, ե-6, զ-5
- 2) ա-1, բ-5, գ-3, դ-2, ե-7, զ-6
- 3) ա-6, բ-3, գ-4, դ-5, ե-1, զ-7
- 4) ա-7, բ-4, գ-3, դ-2, ե-1, զ-6

17. «Յոթ ազատ արվեստների» եռյակ ենթահամակարգի բաղադրիչներն էին.

ա. երաժշտություն
բ. քերականություն
գ. թվաբանություն

դ. երկրաչափություն
ե. ճարտասանություն
զ. տրամաբանություն
է. աստղագիտություն

1) բ, ե, գ

2) բ, գ, ե

3) գ, դ, է

4) ա, ե, գ

18. Ընտրել ճիշտ բացատրությունները.

- 1) Հայկական բանակում Բագրատունիների օրոք թագավորական տիրույթներում ապրող ռամիկներից հավաքագրված զորամիավորումը կոչվում էր մարզպանական գունդ:
- 2) Հայկական բանակում Բագրատունիների օրոք Հայաստանում կազմավորված արաբական ամիրայությունների տրամադրած զորամասերից, լեզգիներից և այլ ցեղերից հավաքագրված զորամիավորումը կոչվում էր մարզպանական գունդ:
- 3) Հայկական բանակում Բագրատունիների օրոք իշխաններին ենթակա զորամասերից կազմված զորամիավորումը կոչվում էր մարզպանական գունդ:
- 4) Հայկական բանակում Բագրատունիների օրոք իշխաններին ենթակա զորամասերից կազմված զորամիավորումը կոչվում էր արքունական գունդ:
- 5) Հայկական բանակում Բագրատունիների օրոք թագավորական տիրույթներում ապրող ռամիկներից հավաքագրված զորամիավորումը կոչվում էր արքունական գունդ:

19. Ընտրել սխալ բացատրությունները.

- 1) Միջնադարյան Հայաստանում եկեղեցուն վճարվող բերքի մեկ տասներորդ մասը կոչվում էր տասանորդ:
- 2) Հարկատու մեկ միավոր կազմող գյուղացիական ընտանիքը կամ գերդաստանը վաղ միջնադարյան Հայաստանում կոչվում էր երդ:
- 3) Արաբական տիրապետության շրջանում Արմինիա փոխարքայության կառավարիչը կոչվում էր ոստիկանապետ կամ փոխարքա:
- 4) Վաղ միջնադարյան Հայաստանում իշխանական տների կրտսեր ներկայացուցիչները կոչվում էին սեպուհներ:
- 5) Ժամանակի ընթացքում Արշակունյաց շառավիղներից ձևավորված առանձին ազնվական խավը հայտնի էր «ոստանիկներ» անունով:
- 6) Մեծ Հայքի սահմանակալ չորս նահանգների տերերը կոչվում էին բդեշխներ:
- 7) Հայաստանի համար կարևորագույն հարցերը քննարկելու նպատակով մինչև VI դարի երկրորդ կեսը հրավիրվող համաժողովրդական ժողովը կոչվում էր երկրային ժողով:
- 8) Արշակունյաց արքունիքում յուրաքանչյուր նախարարի տեղը սահմանվում էր կարևոր պետական փաստաթղթով, որը կոչվում էր Աշխարհագիր:
- 9) Հայ նախարարներից բռնագրավված տիրույթներից արաբների ստեղծած վարչաքաղաքական միավորները կոչվում էին ամիրայություններ:

20. Ինչպէս էին անվանվում հռոմեական զորամիավորումները.

- 1) գունդ 2) վաշտ 3) լեգեոն 4) փաղանգ

21. Արշակունիների օրոք զոր պաշտոնյան էր իրականացնում արքունի կալվածքների ու գանձարանի հսկողությունը, Արշակունյաց սեպուհիների դաստիարակությունը.

- 1) հազարապետ 2) մաղխազ 3) թագադիր ասպետ 4) հայր մարդպետ

22. Ինչ գործառույթ ուներ «մաղխազ» պաշտոնյան Արշակունյաց Հայաստանում.

- 1) ղեկավարում էր հանրօգուտ աշխատանքների կատարումը
2) արքունի արարողապետն էր
3) արքունիքի և թագավորական պահակազորի հրամանատարն էր
4) վերահսկում էր օրենքների անխափան կատարումը թագավորության ողջ տարածքում

23. Ինչ էր նշանակում «բդեշխ» Արշակունյաց Հայաստանում.

- 1) արքունի դիվանի (արխիվի) ղեկավար
2) սահմանակալ նահանգի տեր
3) գլխավոր հարկահավաք
4) արքունի այրուձիի հրամանատար

24. Ինչ էր նշանակում «պտղի և տասանորդի կարգ» վաղ ավատատիրական Հայաստանում.

- 1) բերքից արքունիքին վճարվող տուրք
2) բերքից եկեղեցուն վճարվող տուրք
3) բերքից գավառակալ իշխանին վճարվող տուրք
4) բերքից գլխավոր հարկահավաքին վճարվող տուրք

25. Տերմինները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

1) բանակ արքունի	4) մաղխազ
2) հազարապետություն	5) երդ
3) թագադիր (թագակապ) ասպետ	

ա. թագավորի մշտական խորհրդատու

բ. պալատական արարողությունների և օտար երկրների դեսպանների ընդունելության համար պատասխանատու

գ. արքունիքի և թագավորական պահակազորի հրամանատար

դ. տնտեսական-հարկային վարչություն, նաև տնօրինում էր հանրային աշխատանքները կամ պետական պարիակները

ե. հարկատու մեկ միավոր

զ. թագավորի հեծելազորի տեղակայման վայր

1) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-գ, 5-ե	3) 1-գ, 2-ե, 3-բ, 4-դ, 5-ա
2) 1-ե, 2-բ, 3-դ, 4-գ, 5-ա	4) 1-բ, 2-ա, 3-դ, 4-ե, 5-գ

26. Տերմինները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

1) գահնամակ	4) աշխարհագր
2) ոստանիկ այրուձի	5) պարզևական
3) հայրենիք	6) ոռճիկ

ա. պատերազմի ժամանակ քաղաքացիներից ու գյուղացիներից հավաքագրված զորք
բ. ժառանգաբար հորից որդուն անցնող մասնավոր հողեր
գ. դրամական և բնամթերք նպաստ
դ. արքունիքին կից հատուկ հեծյալ ջոկատներից կազմված զորամաս
ե. պայմանական հողատիրություն
զ. երկրի միացյալ ռազմական ուժերը
է. փաստաթուղթ, որը սահմանում էր հայ նախարարների կարգը՝ ըստ զբաղեցրած պաշտոնական դիրքի, հզորության և զորաքանակի

1) 1-դ, 2-ա, 3-գ, 4-բ, 5-զ, 6-ե	3) 1-է, 2-դ, 3-բ, 4-ա, 5-ե, 6-զ
2) 1-գ, 2-է, 3-դ, 4-զ, 5-ա, 6-բ	4) 1-դ, 2-գ, 3-ա, 4-ե, 5-բ, 6-զ

27. Տերմինները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

1) մարզպանություն	4) ոստանիկ
2) սատրապություն	5) շահապ
3) գանձագին	6) ստրատեգիա

ա. գավառ
բ. վարչաքաղաքական խոշոր միավոր Սասանյան Պարսկաստանում
գ. առանձին ազնվական խավ
դ. վարչաքաղաքական խոշոր միավոր Պարսկաստանում Նադիր շահի օրոք
ե. առուվաճառքի ենթակա մասնավոր հող
զ. քաղաքի կառավարիչ Բագրատունյաց Հայաստանում
է. վարչաքաղաքական մեծ միավոր Աքեմենյան Պարսկաստանում

1) 1-բ, 2-է, 3-ե, 4-գ, 5-զ, 6-ա	3) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-ա, 5-ե, 6-է
2) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-զ, 5-ա, 6-է	4) 1-բ, 2-է, 3-ե, 4-զ, 5-գ, 6-ա

28. Տրված տերմինները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

1) սենեսկալ	4) հայրենիք
2) պարզևական	5) զորանամակ
3) ագարակ և դաստակերտ	6) մաղխազ

ա. հորից որդուն ժառանգաբար անցնող մասնավոր հողեր
բ. արքունի եկամուտները և ծախսերը տնօրինող պաշտոնյա
գ. թագավորական հեծելազորի տեղակայման վայր
դ. մասնատիրական տնտեսություններ
ե. պայմանական հողատիրություն

գ. հայ նախարարների զորաքանակը սահմանող փաստաթուղթ

է. արքունիքի և թագավորական պահակազորի հրամանատար

1) 1-բ, 2-ե, 3-դ, 4-ա, 5-գ, 6-է

3) 1-բ, 2-ա, 3-դ, 4-ե, 5-գ, 6-է

2) 1-գ, 2-ա, 3-գ, 4-ե, 5-դ, 6-բ

4) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ, 5-գ, 6-ե

29. Տրված տերմինները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

1) գործակալություն

5) յուզբաշի

2) սպասալարություն

6) բդեշխ

3) ձիավոր

7) վաշտ

4) արքունի գունդ

8) ոստանիկ այրուծի

ա. 50-ական զինվորից բաղկացած ստորաբաժանում

բ. կենտրոնական կառավարման մարմին

գ. թագավորական այրուծի

դ. արքունական հեծելազորի ղեկավարում

ե. սահմանակալ նահանգի տեր

զ. անմիջականորեն թագավորին ենթարկվող գունդ

է. զինվորական աստիճան, որը ստանալու համար պետք էր քննություն հանձնել

ձիավարությունից և զենքերի գործածությունից

ը. հարյուրապետ

թ. հազար հեծյալ ունեցող

1) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-զ, 5-թ, 6-ա, 7-ե, 8-է

2) 1-բ, 2-դ, 3-է, 4-զ, 5-ը, 6-ե, 7-ա, 8-զ

3) 1-բ, 2-դ, 3-է, 4-զ, 5-ը, 6-ե, 7-ա, 8-զ

4) 1-դ, 2-բ, 3-է, 4-զ, 5-թ, 6-ա, 7-ե, 8-զ

30. Ինչպես էր կոչվում ըստ գերդաստանների հավաքվող հարկը, որը ոչ մահմեդականներից գանձում էին արաբները.

1) ծխահարկ

2) աշար

3) տասանորդ

4) գլխահարկ

31. Ինչ է նշանակում մամուլք.

1) սուլթանի անձնական գվարդիայում ծառայող գնված ստրուկ

2) խալիֆի թիկնազորի պետ

3) սուլթանի անձնական կալվածքների կառավարիչ

4) մոնղոլական զինվոր

32. Ինչպես էր կոչվում արքունի եկամուտներն ու ծախսերը տնօրինող պաշտոնյան Կիլիկյան Հայաստանում.

1) պայլ

2) ասպետ

3) մարաջախտ

4) սենեսկալ

33. Ինչ է նշանակում աթաբեկ.

- 1) թագաժառանգի խնամակալ
- 2) սենեկապետ
- 3) հեծելազորի հրամանատար
- 4) արքունիքի կառավարիչ

34. Ինչ է նշանակում ամիրսպասալար.

- 1) հեծելազորի հրամանատար
- 2) սպարապետ
- 3) արքունի կալվածքների կառավարիչ
- 4) թագաժառանգի խնամակալ

35. Ինչ է նշանակում շահապ.

- 1) շահական թիկնազորի հրամանատար Սասանյան Իրանում
- 2) սելջուկյան զորահրամանատար
- 3) քաղաքի կառավարիչ Բագրատունյաց Հայաստանում
- 4) փոխարքայության կառավարիչ Արաբական խալիֆայությունում

36. Ինչպե՞ս էր կոչվում մանրավաճառ առևտրականը Բագրատունյաց Հայաստանում.

- 1) խոջա
- 2) փերեզակ
- 3) շահապ
- 4) քալանթար

37. Ընտրել տերմինների կամ հասկացությունների ճիշտ բացատրությունները.

- 1) Արքունի եկամուտներն ու ծախսերը տնօրինող պաշտոնյան Կիլիկյան Հայաստանում կոչվում էր պայլ:
- 2) Բագրատունիների ժամանակաշրջանում բուն քաղաքը կոչվում էր շահաստան:
- 3) Արշակունյաց Հայաստանում արքունիքը կոչվում էր երիցանի:
- 4) Հայր մարդպետ կոչվում էր արքունի թիկնազորի հրամանատարը:
- 5) Բագրատունյաց Հայաստանում հարկահանությանը, շուկաներին, առևտրին, արհեստներին հետևող հատուկ պաշտոնյան կոչվում էր մուխթասիբ:

38. Ընտրել տերմինների կամ հասկացությունների ճիշտ բացատրությունները.

- 1) Բագրատունյաց Հայաստանում մարզպանական գնդերն իշխաններին ենթակա զորամասերն էին:
- 2) Խնամակալության (պայլության) գործակալությունը Կիլիկյան Հայաստանում ստեղծվեց թագավորության հոչակումից հետո:
- 3) Կիլիկյան Հայաստանում արքունի ծախսերն ու եկամուտները տնօրինում էր կանցլերը:
- 4) Կիլիկյան Հայաստանում ևս սահմանվել էր ասպետի (ծիավորի) աստիճան:
- 5) Պարոնտերը Բագրատունյաց Հայաստանում փոխարինում էր Արշակունիների շրջանի հայր մարդպետին:

39. Բագրատունյաց Հայաստանում իշխանաց իշխանի գործառույթներից էր.

- 1) ոստանիկ պյրոնիի հրամանատարությունը
- 2) ենթակա իշխանների գործունեության համար թագավորին հաշվետու լինելը
- 3) նրան էին ենթարկվում արքայական կալվածքները տնօրինողները, պետական գանձարանը, երկրի մեծ ու փոքր պաշտոնյաները
- 4) արքունիքի պահպանությունը, արքունի պահակազորի հրամանատարությունը
- 5) թագաժառանգի դաստիարակությունը և խնամակալությունը

40. Կիլիկյան Հայաստանում պայլի գործառույթներից էր.

- 1) արքայի բացակայության դեպքում նրան փոխարինելը
- 2) արքունի կարգ ու կանոնի պահպանումը
- 3) պետական գանձարանի վերահսկումը
- 4) թագավորի անչափահասության դեպքում ոչ միայն նրա, այլև ամբողջ երկրի խնամակալության իրականացումը
- 5) արքունի պալատի կառավարումը

41. Կիլիկյան Հայաստանում թագադիր գործակալի գործառույթներից էր.

- 1) թագավորի գլխին թագ դնելը
- 2) տնտեսական կյանքին հետևելը
- 3) պալատի եկամուտները և ծախսերը տնօրինելը
- 4) արքունի պահակազորի ղեկավարումը
- 5) արքայական նշանները կապելը
- 6) արքունի կարգ ու կանոնին հետևելը
- 7) արքունի գանձարանի վերահսկումը

42. Հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

- 1) արքունի պալատի կառավարիչ Կիլիկյան Հայաստանում
- 2) Հայոց եկեղեցին քրիստոնեական մյուս եկեղեցիների հետ միավորելու հակառակորդ Կիլիկյան Հայաստանում
- 3) օտար երկրների ներկայացուցիչների հետ բանակցություններ վարող պաշտոնյա Կիլիկյան Հայաստանում
- 4) գնված ստրուկ, որը ծառայում էր եգիպտական սուլթանի անձնական գվարդիայում
- 5) արքունիքի մեջ մտնող պետական կառավարման մարմին
- 6) կիրակնօրյա շուկա
- 7) արքունական հեծելազորի հրամանատար Կիլիկյան Հայաստանում
- 8) Քաղկեդոնի 451 թ. եկեղեցական ժողովի կողմնակից

ա. բարձրագույն դատական ատյան

բ. հակաունիթոր

գ. երկաթնակ

դ. մամլուք

ե. կանցլեր

զ. սենեսկալ

է. սպասալար

ը. ամիրսպասալար

թ. տոնավաճառ

- 1) 1-ե, 2-դ, 3-ա, 4-գ, 5-զ, 6-է, 7-ը, 8-բ
- 2) 1-զ, 2-բ, 3-ե, 4-դ, 5-ա, 6-թ, 7-է, 8-գ
- 3) 1-զ, 2-բ, 3-ե, 4-դ, 5-թ, 6-ա, 7-է, 8-գ
- 4) 1-զ, 2-դ, 3-գ, 4-ա, 5-ե, 6-է, 7-ը, 8-բ

43. Հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

1) սպասալարություն	3) գործակալություն
2) խնամակալություն	4) մարաջախտություն

- ա. կենտրոնական կառավարման մարմին
- բ. արքունի պահակազորի հրամանատարության իրականացում
- գ. թագավորի առաջին խորհրդականի գործառույթի իրականացում
- դ. հեծելազորի հրամանատարության իրականացում
- ե. բանակի սպառազինության և պարենամթերքով ապահովման իրականացում

1) 1-ա, 2-բ, 3-դ, 4-գ	3) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-ե
2) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ե	4) 1-դ, 2-գ, 3-ա, 4-ե

44. Տերմինները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

1) արքայական գունդ	4) արքունի գունդ
2) բանակ արքունի	5) մաղխազ
3) վաշտ	

- ա. 50-ական զինվորից բաղկացած ստորաբաժանում
- բ. հեծյալ զորամիավորումներից բաղկացած ընտրյալ ուժեր
- գ. թագավորական պահակազորի հրամանատար
- դ. թագավորի հեծելազորի տեղակայման վայր
- ե. անմիջականորեն թագավորին ենթարկվող գունդ
- զ. արքունի կալվածքների և գանձարանի հսկողությունն իրականացնող պաշտոնյա

1) 1-ե, 2-բ, 3-ա, 4-դ, 5-զ	3) 1-գ, 2-ե, 3-դ, 4-ա, 5-բ
2) 1-ե, 2-գ, 3-բ, 4-ա, 5-զ	4) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-ե, 5-զ

45. Տերմինները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

1) գահնամակ	4) աշխարհազոր
2) սենեսկալ	5) պարզևական
3) հայրենիք	

- ա. պատերազմի ժամանակ քաղաքացիներից ու գյուղացիներից հավաքագրվող զորք
- բ. ժառանգաբար հորից որդուն անցնող մասնավոր հողատարածք
- գ. փաստաթուղթ, որը սահմանում էր հայ նախարարների կարգը՝ ըստ զբաղեցրած պաշտոնական դիրքի և հզորության
- դ. արքունի եկամուտները և ծախսերը տնօրինող պաշտոնյա
- ե. պայմանական հողատիրություն
- զ. երկրի միացյալ ռազմական ուժերը

1) 1-դ, 2-ա, 3-գ, 4-բ, 5-զ	3) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա, 5-ե
2) 1-գ, 2-բ, 3-դ, 4-գ, 5-ա	4) 1-դ, 2-գ, 3-ա, 4-ե, 5-բ

46. Հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց նշանակությանը.

1) արքունիք	3) հիսնավոր
2) ինքնակալ միապետ	4) երդ.
	5) այրուձի

- ա. հեծելազորային ուժերի միավորում
բ. մեկ հարկատու միավոր
գ. հիսուն հեծյալ ունեցող
դ. պետության կառավարման գլխավոր մարմին
ե. հիսուն մարտիկից բաղկացած վաշտի հրամանատար
զ. պետության գործերը անձամբ լուծող թագավոր

1) 1-գ, 2-բ, 3-ա, 4-զ, 5-դ	3) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-զ, 5-ե
2) 1-դ, 2-գ, 3-զ, 4-բ, 5-ա	4) 1-զ, 2-դ, 3-զ, 4-բ, 5-ա

47. Տերմինները համապատասխանեցնել իրենց բացատրությանը.

1) ոստանիկներ	6) երդ.
2) աթաբեկ	7) նորք
3) սպասալար	8) հայրենիք
4) ամիրսպասալար	9) խուրալ
5) դաստակերտ	

- ա. թագաժառանգի խնամակալ
բ. զորքերի գլխավոր հրամանատար վրացական արքունիքում
գ. մասնատիրական տնտեսություն
դ. Արշակունյաց շառավիղներից կազմված առանձին ազնվական խավ
ե. ավատատիրական խոշոր տնտեսություն
զ. արքունական հեծելազորի հրամանատար Կիլիկյան Հայաստանում
է. հարկատու մեկ միավոր
ը. ժառանգաբար հորից որդուն անցնող մասնավոր հողատարածք
թ. մոնղոլական ցեղերի ժողով
ժ. մշակելի դարձած հողային տարածք

1) 1-ե, 2-ը, 3-դ, 4-զ, 5-ժ, 6-զ, 7-բ, 8-է, 9-թ
2) 1-դ, 2-ա, 3-զ, 4-բ, 5-զ, 6-է, 7-ժ, 8-ը, 9-թ
3) 1-դ, 2-ա, 3-զ, 4-բ, 5-զ, 6-ժ, 7-է, 8-ը, 9-ե
4) 1-ե, 2-ը, 3-դ, 4-զ, 5-բ, 6-զ, 7-ա, 8-է, 9-ժ

5. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ ՈՒ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ

1. Հայաստանի ռազմական ուժը թուլացնելու նպատակով ինչ կատարեց Հազկերտ II-ը.

- 1) Հայոց գնդերն ուղարկեց հյուսիս՝ բյուզանդացիների դեմ պատերազմելու
- 2) Հայոց գնդերն ուղարկեց արևելք՝ քոչվոր հոների դեմ պատերազմելու
- 3) Հայոց գնդերն ուղարկեց հարավ՝ քոչվոր արաբների դեմ պատերազմելու
- 4) Հայոց գնդերն ուղարկեց արևմուտք՝ քոչվոր քուշանների դեմ պատերազմելու

2. Ինչո՞ւ էր Վարդան Մամիկոնյանը Աղվանքից շուտափոյթ վերադարձել Հայաստան.

- 1) Որովհետև լուր էր ստացել, որ պարսից մեծաքանակ զորքը մոտեցել էր Հայաստանի սահմաններին:
- 2) Հայտնի էր դարձել, որ Վասակ Սյունին փոխել էր իր վերաբերմունքը և ժողովրդին հորդորում էր հետ կանգնել ապստամբությունից:
- 3) Հայտնի էր դարձել, որ բյուզանդական կայսրը ոչ միայն հրաժարվել էր ապստամբներին օգնելուց, այլև դաշինք էր կնքել Հազկերտ II-ի հետ:
- 4) Որովհետև լուր էր ստացել, որ բյուզանդական զորքերը ներխուժել էին Հայաստանի սահմաններ:

3. Ինչո՞ւ պարսից զորքը 484 թ. Հայաստանից արագորեն վերադարձավ Պարսկաստան.

- 1) Որովհետև պարսից զորքերը Ներսեհապատի ճակատամարտում պարտություն էին կրել և մեծ քանակությամբ զոհեր տվել:
- 2) Որովհետև պարսից զորքերը Ճարմանայի ճակատամարտում հաղթանակ տանելուց հետո շարժվելու էին դեպի Բյուզանդիա:
- 3) Որովհետև պարսից զորքերը Ճորա պահակի մոտ պարտություն էին կրել հեփթաղներից, իսկ Պերոզ արքան գերի էր ընկել:
- 4) Որովհետև պարսից զորքերը Միջին Ասիայում պարտություն էին կրել հեփթաղներից, իսկ Պերոզ արքան սպանվել էր:

4. Հուստինիանոս I-ը պաշտոնանկ էր արել և պալատում արգելափակել Արտավան Արշակունուն, որովհետև՝

- 1) նա գաղտնի բանակցել էր պարսիկների հետ:
- 2) նա գլխավորել էր Սիտուաս զորավարի դեմ կազմակերպված մահափորձը:
- 3) նա Հյուսիսային Աֆրիկայում պարտություններ էր կրել, և նրա զորքը զգալի մարդկային կորուստներ էր ունեցել:
- 4) նա մասնակցել էր Արշակ Արշակունու՝ Հուստինիանոսի դեմ կազմակերպած դավադրությանը:

5. Թվարկվածներից ո՞րը 571–572 թթ. հակապարսկական ապստամբության պատճառներից չէ.

- 1) հարկերի ու տուրքերի ծանրացումը
- 2) պարսից արքայի կողմից սեպուհիներին հողեր ժառանգելու իրավունքի շնորհումը
- 3) վարչական ու կրոնական ճնշումների ուժեղացումը
- 4) հայ բնակչության հարստահարության շարունակումը

6. Ինչո՞վ ավարտվեց Զիրավի ճակատամարտը.

- 1) հայ–հռոմեական զորքերի պարտությամբ
- 2) պարսկական ուժերի հաղթանակով
- 3) հայ–հռոմեական զորքերի հաղթանակով
- 4) հայկական բանակի պարտությամբ

7. Հայոց իշխանաց իշխան Աշոտ Բագրատունու կողմից հայ նախարարների միջև երկպառակությունները վերացնելը և իր ազդեցությունը նրանց վրա ամրապնդելը հետևանք էր այն բանի, որ նա՝

- 1) հայ իշխաններին ստիպեց մշտապես բնակվել արքունիքում:
- 2) հայ ազդեցիկ գահերեց իշխանների ավագ որդիներին պատանդ պահեց արքունիքում:
- 3) խնամիական կապեր հաստատեց Վիրքի և Արցախի գահերեց իշխանների հետ:
- 4) խնամիական կապեր հաստատեց Սյունիքի և Վասպուրականի գահերեց իշխանների հետ:

8. Բագրատունյաց թագավորության ժամանակաշրջանում տնտեսության զարգացման հետևանքն այն եղավ, որ.

- 1) արհեստագործությունն անջատվեց երկրագործությունից:
- 2) երկրագործությունն անջատվեց անասնապահությունից:
- 3) ձկնորսությունը դարձավ առաջատար ճյուղ:
- 4) Հայաստանը դարձավ մանուֆակտուրային երկիր:

9. Ս. Էջմիածնում Հայոց կաթողիկոսության վերահաստատման հետևանքն այն եղավ, որ՝

- 1) թեև ավելի բարձրացավ Այրարատյան աշխարհի ազգային–քաղաքական դերը, սակայն բուն հայրենիքում հայ ժողովրդի հետագա համախմբում տեղի չունեցավ:
- 2) ավելի բարձրացավ Այրարատյան աշխարհի ազգային–քաղաքական դերը, և բուն հայրենիքում իրականացավ հայ ժողովրդի հետագա համախմբումը:
- 3) թեև Այրարատյան աշխարհը չդարձավ համահայկական կենտրոն, սակայն ուշ միջնադարում հայոց պետականությունը պահպանվեց, և կիսանկախ նոր իշխանություններ առաջացան:
- 4) ավելի պառակտվեց Հայ առաքելական եկեղեցին, նվիրապետական նոր աթոռներ առաջացան, և Մայր Աթոռը չկարողացավ պահպանել նախորդ դարերում իր ունեցած միավորիչ և պետականապահական գործառույթը:

10. Որո՞նք էին V դարի հայ ապստամբական շարժման հետևանքները.

- 1) Արցախ և Ուտիք նահանգներում և հարակից տարածքներում հայոց թագավորության հիմնումը
- 2) Փոքր Հայքի անկախ պետականության վերականգնումը
- 3) Մեծ Հայքի անկախության վերականգնումը
- 4) հայ ժողովրդին ֆիզիկական բնաջնջումից փրկելը
- 5) հայոց պետականության փաստական վերականգնումը

11. Ինչո՞ւ էր շահ Աբասը թուրքական բանակի շարժման ճանապարհին ընկած հայկական բնակավայրերի բնակչությանը գաղթեցրել Պարսկաստանի խորքերը.

- ա. Դրանով թուրքական բանակը կզրկվեր պարենից ու օթևանի հնարավորությունից և ի վիճակի չէր լինի շարունակելու արշավանքը:
- բ. Հայ որակյալ երկրագործներին ու արհեստավորներին բնակեցնելով երկրի ներքին գավառներում՝ շահը հույս ուներ զարգացնելու Պարսկաստանի տնտեսությունը:
- գ. Պարսկաստանի սահմանամերձ շրջաններ տեղափոխված հայերը կզինվորագրվեին պարսկական բանակին և կկասեցնեին թուրքական զորքերի առաջխաղացումը:
- դ. Թուրքիայի համար այլևս իմաստ չէր ունենա ավերված շրջանների գրավումը, և թուրքական բանակը չէր շարունակի արշավանքը:
- ե. Հայ առևտրականներին փոխադրելով երկրի հարավ՝ նա ձգտում էր հյուսիսում զարգացած մետաքսի առևտուրը տեղափոխելու Պարսից ծոց, ինչը տնտեսական մեծ վնաս կհասցներ Օսմանյան պետությանը:

- 1) ա, բ, ե 2) գ, դ, ե 3) բ, գ 4) ա, դ

12. Բերված պատճառներից գտնել երկուսը, որոնք անհրաժեշտ էին դարձնում կաթողիկոսական աթոռի տեղափոխումը Սիսից Էջմիածին.

- ա. Անհրաժեշտ էր հայոց կաթողիկոսի գլխավորությամբ ազատագրական պայքար ծավալել Արևելյան Հայաստանում:
- բ. Կիլիկիայում թագավորական իշխանության վերացումից հետո այնտեղ գտնվող կաթողիկոսական աթոռը մնացել էր անպաշտպան:
- գ. Ամենայն հայոց կաթողիկոսությունը Էջմիածին տեղափոխելը պայմանավորված էր պարսկական իշխանությունների գործադրած հարկադրանքով:
- դ. Կտրված լինելով բուն Հայաստանից՝ Կիլիկիայում գտնվող կաթողիկոսական աթոռը չէր կարող լիարժեքորեն իրականացնել իր համահայկական դերակատարումը:
- ե. Կարա-կոյունլուները ձգտում էին տիրանալու Էջմիածնին ու դարձնելու իրենց մայրաքաղաքը, ուստի պետք էր կանխել նրանց մտադրության իրականացումը:

- 1) ա, ե 2) գ, դ 3) բ, դ 4) բ, ե

13. Ո՞րն էր Բագրատունյաց Հայաստանում կենտրոնացված պետության ստեղծման ջանքերի ձախողման գլխավոր պատճառը.

- 1) երկրի՝ տնտեսական առումով հետամնաց լինելը
- 2) արտաքին գործոնները
- 3) հայ իշխանների անհնազանդությունը
- 4) Հայոց եկեղեցու ղեկավարության դիրքորոշումը

14. Ո՞րն էր Անին բյուզանդացիներին հանձնելու պատճառը.

- 1) Արքունիքում մեծացել էր բյուզանդասերների թիվը, թուլացել էր բնակչության դիմադրական կորովը:
- 2) Բնակչությունը չհամախմբվեց սպարապետի շուրջը և չցանկացավ կռվել ռոսխի դեմ:
- 3) Հայ իշխանները միացան բյուզանդական բանակին և սատարեցին թշնամիներին:
- 4) Պետրոս Գետադարձ կաթողիկոսը համաձայնեց բյուզանդացիների քաղկեդոնականություն ընդունելու առաջարկի հետ և միացավ թշնամուն:

15. Ի՞նչ հետևանք ունեցավ Չաբելի և Հեթումի ամուսնությունը.

- 1) Թագավորությունը ենթարկվեց Անտիոքի իշխանությանը:
- 2) Ներքաղաքական պայքարում հաղթանակ տարան կենտրոնախույս ուժերը:
- 3) Թագավորական իշխանությունը թուլացավ և կորցրեց հզորությունը:
- 4) Վերջապես լուծվեց գահակալության խնդիրը:

16. Ի՞նչ հետևանք ունեցավ Կիլիկյան Հայաստանում ունիթորների և հակաունիթորների պայքարը.

- 1) Ամրապնդեց թագավորական իշխանությունը:
- 2) Խախտեց Կիլիկիայի հասարակության միասնությունը և թուլացրեց երկիրը:
- 3) Նախադրյալներ ստեղծեց առաջադիմական ուժերի հաղթանակի համար:
- 4) Ամրապնդեց երկրում հոգևորականության դիրքերը:

17. Կիլիկյան Հայաստանի գահը որոշվեց հանձնել ֆրանսիական ծագում ունեցող Լուսինյաններին, որովհետև՝

- 1) Լուսինյանները գահի միակ օրինական ժառանգորդներն էին:
- 2) փորձ էր արվում Կիլիկիայի համար ապահովելու Արևմուտքի և Կիպրոսի ռազմաքաղաքական օժանդակությունը:
- 3) անհրաժեշտ էր այդ ճանապարհով երկիրը դուրս բերել քաղաքական մեկուսացումից:
- 4) Կիպրոսում կառավարող Լուսինյանները կարող էին իրական օգնություն ցույց տալ Բյուզանդիայի դեմ պայքարում:

18. Գտնել Կիլիկյան Հայաստանում ռազմական նավատորմի ստեղծման պատճառները.

- ա. Անհրաժեշտ էր պաշտպանել պետության ծովային սահմանները:
- բ. Առանց ռազմական նավատորմի մասնակցության հնարավոր չէր պաշտպանել մայրաքաղաք Սիսը:
- գ. Կիլիկյան Հայաստանը դարձել էր ծովահենների գլխավոր հենակետը, իսկ հայոց պետությունը նրանց հետ մշտական բախումների մեջ էր գտնվում:

դ. Անհրաժեշտ էր ապահովել ծովային առևտրի անվտանգությունը:

ե. Անհրաժեշտ էր խորտակել թուրքական նավերը, մինչև որ նրանք կհասցնեին ներխուժել Կիլիկյան Հայաստան:

- 1) ա, գ 2) գ, դ 3) ա, դ 4) բ, ե

19. Գտնել Հայաստանում ենթակա թագավորությունների առաջացման պատճառները.

ա. Երկրի նշանավոր իշխանությունները տնտեսական և ռազմական բավարար հզորություն ունեին և անկախության էին ձգտում:

բ. Կենտրոնախույս ուժերին օժանդակում էր Արաբական խալիֆայությունը:

գ. Միջնադարյան քաղաքներն անկում էին ապրել և հանդես չէին գալիս որպես թագավորական իշխանության դաշնակից:

դ. Բագրատունիները կենտրոնացված և միասնական պետություն ստեղծելու ձգտում չէին ցուցաբերում:

ե. Բյուզանդիան հայոց պետությունը թուլացնելու քաղաքականություն էր վարում:

զ. Կենտրոնախույս ուժերին աջակցում էր հայոց կաթողիկոսությունը:

է. Հայ վաճառականությունը լիակատար աջակցություն էր ցույց տալիս երկրի մասնատման քաղաքականությանը:

ը. Արտաքին գործոնների պատճառով Հայաստանի տնտեսական զարգացումը չհանգեցրեց միասնական կենտրոնացված պետության ստեղծմանը:

- 1) ա, բ, ե, ը 2) բ, գ, ե, ը 3) գ, դ, զ, է 4) ա, բ, գ, ե

20. Թվարկվածներից որո՞նք են IX–XI դարերում Հայաստանում քաղաքների առաջացման պատճառ հանդիսացել.

1) Խորացել էր աշխատանքի հասարակական բաժանումը, արհեստագործությունն անջատվել էր երկրագործությունից:

2) Հայաստանում երկրագործությունը խոր անկման վիճակում էր գտնվում, ուստի հայոց արքաները նոր քաղաքներ հիմնադրելու և տնտեսությունը զարգացնելու քաղաքականություն էին վարում:

3) Արհեստավորներին ու առևտրականներին ստիպում էին բնակվել քաղաքներում:

4) Զարգանում էր միջազգային առևտուրը:

5) Արաբների և բյուզանդացիների միջև պատերազմներն ընթանում էին Հայաստանի տարածքում, և պատերազմական ավարը նպաստում էր քաղաքների վերելքին:

6) Երկրում զարգանում էին արհեստներն ու ներքին առևտուրը:

7) Հայաստանը խզել էր տնտեսական կապերը Արաբական խալիֆայության և Բյուզանդիայի հետ ու ձգտում էր զարկ տալու տեղական քաղաքներում արհեստագործությանն ու ներքին առևտրին:

21. Թվարկվածներից որո՞նք են Կիլիկիայի հայերի և մոնղոլների միջև դաշինքի կնքման պատճառ հանդիսացել.

1) Մոնղոլները ծրագրել էին գրավել Ասորիքը և Պաղեստինը, ուստի վստահելի դաշնակցի կարիք ունեին, որպիսին կարող էր լինել Կիլիկյան Հայաստանը:

- 2) Հայերն արդեն մոնղոլների հետ դաշինքի հարուստ փորձ էին ձեռք բերել բուն Հայաստանում և կարողացել էին խուսափել աղետից:
- 3) Մոնղոլները ձգտում էին շահելու քրիստոնյա հայերի համակրանքը, որովհետև Կիլիկյան Հայաստանը ռազմաքաղաքական դաշինքի մեջ էր գտնվում Ֆրանսիայի և Անգլիայի հետ:
- 4) Մոնղոլները խոստացան պահպանել Կիլիկյան Հայաստանի անկախությունը և տարածքային ամբողջականությունը:
- 5) Հայերը խոստացան մոնղոլներին հանձնել վանքերի և եկեղեցիների կուտակած հարստությունները:
- 6) Մոնղոլները խոստացան հայերին վերադարձնել մահմեդականների խլած տարածքները և օգնություն ցույց տալ Իկոնիայի սելջուկների հարձակումների ժամանակ:
- 7) Կիլիկյան Հայաստանը կարող էր օգնել մոնղոլներին ծովով եվրոպական երկրներ արշավանքներ իրականացնելիս:

22. Ընտրել այն երեք պատճառները, որոնք նպաստեցին XII դարի վերջին Կիլիկյան Հայաստանի համար բարենպաստ միջազգային իրադրության ստեղծմանը.

- ա. Բյուզանդիան մեկընդմիշտ հրաժարվել էր Կիլիկիայից:
- բ. Կիլիկյան Հայաստանը դարձել էր միջազգային առևտրի ամենախոշոր կենտրոնը Մերձավոր Արևելքում:
- գ. Խաչակիրների պետությունները դադարել էին գոյություն ունենալուց Արևելքում:
- դ. Եգիպտոսի սուլթանությունը որոշ ժամանակ զբաղված էր խաչակրաց տիրույթների նվաճումով:
- ե. Կիլիկյան Հայաստանը ռազմաքաղաքական դաշինք էր հաստատել Վենետիկի և Զենովայի հետ:
- զ. Իկոնիայի սուլթանությունը պատրաստվում էր դիմագրավելու խաչակրաց երրորդ արշավանքին:
- է. Ամրապնդվել էր դաշինքը մոնղոլների հետ:

- 1) բ, դ, ե 2) ա, գ, է 3) ա, դ, գ 4) բ, ե, գ

23. Ընտրել այն պատճառները, որոնք նպաստեցին Անին մայրաքաղաք հռչակելուն.

- ա. Բագրատունիները հիմնական նստավայր չունեին:
- բ. Անհրաժեշտ էր Անիի հինավուրց ամրոցը հենակետ դարձնել սելջուկների դեմ պայքարում:
- գ. Դվինը արաբների ձեռքում էր և դուրս էր գտնվում Շիրակից:
- դ. Բարգավաճող Հայաստանին անհրաժեշտ էր մի միավորող կենտրոն:
- ե. Անին երկրի հնագույն քաղաքներից էր և տնտեսական խոշոր կենտրոն էր դարձել դեռևս հելլենիստական դարաշրջանում:
- զ. Անին պարիսպներ չունեւր և կարող էր ընդարձակվել բոլոր ուղղություններով:
- է. Անին Արշակունիների օրոք եղել էր հայոց թագավորների հուղարկավորման վայրը, ուստի մայրաքաղաք հռչակվելով՝ ժամանակակիցների աչքում կբարձրացներ Բագրատունիների հեղինակությունը՝ որպես Արշակունիների ժառանգորդի:

- 1) բ, ե, գ 2) ա, գ, դ 3) բ, դ, է 4) ա, գ, գ

24. Թվարկվածներից որո՞նք են Գագիկ I Բագրատունու գործունեության հետևանքներից.

- ա. Անիի թագավորությանը միացվեցին Դվինի և Ատրպատականի ամիրայությունները:
- բ. Հայկական զորքը նրա օրոք դարձավ հզոր ուժ, և հետևողականորեն ընդարձակվեցին պետության սահմանները:
- գ. Ճնշվեց Տայքի Դավիթ Կյուրապաղատի անհնազանդությունը:
- դ. Կառուցվեց Անիի երկրորդ պարիսպների գիծը:
- ե. Բագրատունյաց թագավորությունը հասավ իր հզորության ու ծաղկման գագաթնակետին:
- զ. Գագիկ I-ի կինը՝ Կատրամիդե թագուհին, Ձորագետի հովտում հիմնեց Սանահինի և Հաղպատի վանքերը:
- է. Հայկական տարածքների մեծ մասը փաստորեն միավորվեց Բագրատունիների կենտրոնական թագավորության գերիշխանության ներքո:

- 1) ա, գ, դ 2) բ, ե, է 3) գ, ե, զ 4) բ, գ, է

25. Թվարկվածներից որո՞նք են IX–XI դարերում միասնական և կենտրոնացված հայկական պետության ստեղծման փորձերի ձախողման պատճառ հանդիսացել.

- ա. Հայաստանի նշանավոր իշխանությունները հաճախ անկախության էին ձգտում:
- բ. Թագավորական իշխանությունը և եկեղեցին մշտական բախումների մեջ էին և հոգ չէին տանում երկրի միասնականությունը պահպանելու մասին:
- գ. Բագրատունյաց Հայաստանը որդեգրել էր արևելյան կողմնորոշում և համագործակցում էր Իրանի հետ:
- դ. Բյուզանդիան հայոց պետությունը թուլացնելու, երկրի արևմտյան տարածքները կայսրությանը միացնելու քաղաքականություն էր վարում:
- ե. Բագրատունի թագավորները պայքար չէին մղում կենտրոնախույս ուժերի դեմ:
- զ. Կենտրոնացված պետության ստեղծմանը խանգարեցին մոնղոլների արշավանքները:
- է. Արաբական խալիֆայությունը չէր հաշտվում Հայաստանը կորցնելու իրողության հետ և ամեն կերպ օժանդակում էր երկրի կենտրոնախույս ուժերին:

- 1) ա, դ, է 2) բ, գ, է 3) ա, դ, ե 4) բ, գ, է

26. Թվարկվածներից որո՞նք մոնղոլական տիրապետության հաստատման հետևանքներից չեն.

- 1) Լինելով քոչվոր անասնապահներ՝ մոնղոլները դաշտավայրերը և հատկապես քաղաքները սկսեցին վերածել արոտավայրերի:
- 2) Մոնղոլները խոչընդոտում էին միջազգային առևտրի զարգացումը:
- 3) Մոնղոլները բոլոր հպատակ ժողովուրդներին սկզբից ևեթ պարտադրեցին մահմեդականություն ընդունել:

- 4) Վերսկսվեց բնակչության արտագաղթը:
- 5) Ասորիքն ու Եգիպտոսը նվաճելուց հետո մոնղոլներին անցավ ողջ միջերկրածովյան առևտրի վերահսկողությունը:
- 6) Նվաճված երկրների բնակչությունը տուժում էր ծանր հարկերից:
- 7) Հայատակ ժողովուրդները պարտավոր էին կազմել զինական ջոկատներ, որոնց ուղարկում էին ամենավտանգավոր ճակատները կռվելու:

27. Կասրե-Շիրհնում կնքված պայմանագրի հետևանքով՝

- 1) Հայաստանն առաջին անգամ բաժանվեց Սեֆյան Պարսկաստանի և Օսմանյան կայսրության միջև:
- 2) Հայաստանն ամբողջությամբ ընկավ Օսմանյան կայսրության տիրապետության տակ:
- 3) Հայաստանը կրկին վերաբաժանվեց Օսմանյան կայսրության և Սեֆյան Պարսկաստանի միջև:
- 4) Հայաստանն ամբողջությամբ ընկավ Սեֆյան Պարսկաստանի տիրապետության տակ:

6. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՋՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հայոց Մեծ դարձի ժամանակ տեղի ունեցած իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Ս. Էջմիածնի Մայր տաճարի կառուցումը
- բ. Հռիփսիմյան կույսերի վկայարանների կառուցումը
- գ. Տրդատ III-ի և Գրիգորի վերադարձը Հայաստան
- դ. Մաժակում Սուրբ Գրիգորի եպիսկոպոս ձեռնադրվելը
- ե. Հայոց թագավորի մոտ Գրիգորի ծառայության անցնելը
- զ. Հայոց արքայի և բազմության մկրտությունը Արածանի գետում
- է. Հռիփսիմյան կույսերի նահատակությունը
- ը. Վաղարշապատում Գրիգոր Լուսավորչին եպիսկոպոսապետ կարգելը
- թ. Խոսրովի դուխտի տեսիլքը
- ժ. Գրիգորի բանտարկությունը Խոր Վիրապում

1) գ, ե, ժ, է, թ, բ, ը, դ, զ, ա

3) դ, գ, է, ժ, թ, ը, զ, ե, ա, բ

2) գ, ե, ժ, թ, է, դ, ը, զ, բ, ա

4) դ, գ, է, ժ, թ, ը, զ, բ, ե, ա

2. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Հուսիկի ձեռնադրվելը հայոց կաթողիկոս
- բ. Յլու գլուխ լեռան ճակատամարտը
- գ. «Ամոթալի» պայմանագրի կնքումը
- դ. Սասանյան զորքերի ներխուժումը Հայաստան և Դատաբեն Բզնունու դավաճանությունը
- ե. Աշտիշատի եկեղեցական ժողովի հրավիրումը
- զ. Ձիրավի ճակատամարտը

1) դ, բ, գ, զ, ե, ա

3) բ, ա, դ, գ, զ, ե

2) բ, դ, ա, ե, գ, զ

4) դ, բ, ա, գ, ե, զ

3. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Շապուհ II-ի զորքերի ջախջախումը Գանձակի մոտ և Հայաստանում խաղաղության վերականգնումը
- բ. Պապի վերադարձը Հայաստան Տերենտիոսի գլխավորած զորաջոկատով
- գ. Պապ թագավորի խուսափելը ծուղակից և վերադառնալը Տարսոնից Հայաստան
- դ. Ատրպատականում Շապուհ II-ի գանձարանին և կանանոցին տիրանալը հայերի կողմից
- ե. Մերուժան Արծրունու ձերբակալությունը և մահապատիժը

1) բ, դ, ե, ա, գ

3) բ, գ, ե, ա, դ

2) բ, ե, գ, ա, դ

4) ե, բ, գ, դ, ա

4. Լուսավորչի տոհմին պատկանող կաթողիկոսներին դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Ներսես Մեծ

գ. Վրթանես

բ. Հուսիկ

դ. Արիստակես

1) գ, դ, ա, բ

3) դ, գ, ա, բ

2) գ, դ, բ, ա

4) դ, գ, բ, ա

5. Արշակունյաց Հայաստանի թագավորների անունները դասավորել ըստ նրանց գահակալման հաջորդականության.

ա. Պապ

դ. Արշակ II

բ. Արտաշես

ե. Արշակ III

գ. Շապուհ

զ. Վարազդատ

1) դ, ա, ե, գ, բ, գ

3) գ, դ, ա, բ, ե, գ

2) դ, ա, գ, ե, գ, բ

4) ա, դ, ե, գ, բ, գ

6. Իրադարձությունները դասավորել ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Ակոռիի ճակատամարտը

բ. Խոսրով IV-ի՝ առաջին անգամ Մեծ Հայքի թագավոր դառնալը

գ. հայոց այբուբենի ստեղծումը

դ. Արշակունյաց թագավորության անկումը

ե. Խաղխաղի ճակատամարտը

զ. Արտաշատի ժողովը Հովսեփ Ա Վայոցձորցի կաթողիկոսի գլխավորությամբ

է. Արշակավան քաղաքի կառուցումը

1) բ, է, գ, ե, ա, դ, գ

3) է, բ, գ, դ, գ, ե, ա

2) է, գ, բ, գ, դ, ե, ա

4) բ, է, դ, գ, գ, ա, ե

7. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Մաշտոցի դամբարանի վրա գմբեթավոր եկեղեցու կառուցումը Վահան Ամատունու կողմից

բ. հայերի մերժողական նամակը Հազկերտ II-ին

գ. հազարապետ Վահան Ամատունու պաշտոնանկությունը Դենշապուհի կողմից

դ. Սահակ Պարթևի մահը

ե. Հազկերտ II-ի հրամանը քրիստոնեությունից հրաժարվելու և զրադաշտականություն ընդունելու մասին

1) ա, դ, ե, գ, բ

3) դ, գ, ա, ե, բ

2) ա, դ, բ, գ, ե

4) դ, ա, գ, ե, բ

8. Իրադարձությունները դասավորել ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա) Ճարմանայի ճակատամարտը
- բ) Նվարսակի պայմանագրի կնքումը
- գ) Շահապիվանի եկեղեցաժողովի հրավիրումը
- դ) Ավարայրի ճակատամարտը
- ե) Ակոռիի ճակատամարտը
- զ) Խաղխաղի ճակատամարտը

1) գ, դ, զ, ե, բ, ա

3) գ, զ, դ, ե, ա, բ

2) գ, գ, դ, ա, բ, ե

4) բ, գ, դ, ե, գ, ա

9. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Վարդ Պատրիկի հաստատվելը մարզպանի պաշտոնում
- բ. Նվարսակի պայմանագրի կնքումը
- գ. Նիխորի ժամանելը Նվարսակ
- դ. Վահան Մամիկոնյանի ճանաչվելը Մամիկոնյան տոհմի գահերեց և հայոց սպարապետ
- ե. Վահան Մամիկոնյանի մեկնելը Նիխորի ճամբար

1) դ, գ, բ, ե, ա

3) ե, գ, դ, բ, ա

2) գ, ե, բ, դ, ա

4) բ, գ, ե, ա, դ

10. V դ. վերջերի դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. պարսից արքա Վաղարշի գահ բարձրանալը
- բ. Վախթանգ Գորգասալի կողմից Վազգեն բղեշխի սպանությունը
- գ. Ճարմանայի ճակատամարտը
- դ. Ներսեհապատի ճակատամարտը
- ե. Գյուտ կաթողիկոսի Տիգրան կանչվելը Պերոզի կողմից
- զ. պարսից 7000-անոց զորքի հասնելը Ակոռի
- է. հայ նախարարների հավաքը Շիրակում
- ը. մարզպան Ատրվշնասպի սպանվելը
- թ. Հազարավուխտի զորքի ներխուժումը Արտաշատի շրջակա տարածք

1) բ, ե, է, գ, դ, ը, գ, ա, թ

3) բ, ե, գ, է, ը, դ, գ, թ, ա

2) ե, բ, է, գ, ը, դ, գ, թ, ա

4) ե, բ, է, գ, ը, դ, ա, գ, թ

11. VII դ. երկրորդ կեսի հայոց իշխանների անունները դասավորել ըստ նրանց գործունեության ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Աշոտ Բագրատունի
- բ. Սմբատ Բագրատունի
- գ. Համազասպ Մամիկոնյան
- դ. Ներսեհ Կամսարական
- ե. Թեոդորոս Ռշտունի
- զ. Գրիգոր Մամիկոնյան

1) բ, գ, գ, դ, ա, ե

3) գ, ե, գ, ա, բ, դ

2) ե, գ, գ, ա, դ, բ

4) ե, գ, ա, գ, բ, դ

12. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. հայ-արաբական պայմանագրի կնքումը Դամասկոսում
- բ. Հայաստանի բաժանումը Բյուզանդիայի և Պարսկաստանի միջև
- գ. Նիկեայի առաջին տիեզերական ժողովի հրավիրումը
- դ. Մծբինի պայմանագրի կնքումը
- ե. Տիեզերական 4-րդ ժողովի հրավիրումը Քաղկեդոնում
- զ. Խաչափայտի վերադարձը Երուսաղեմ

- 1) գ, ա, դ, գ, բ, ե
- 2) դ, գ, բ, գ, ա, ե
- 3) դ, գ, ե, բ, գ, ա
- 4) դ, գ, ե, գ, բ, ա

13. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. արաբական առաջին արշավանքը Հայաստան
- բ. Ս. Հռիփսիմե տաճարի կառուցումը
- գ. Վրաց եկեղեցու անջատումը Հայոց եկեղեցուց
- դ. Վարազտիրոցի մահը
- ե. Քաղիսիայի ճակատամարտը
- զ. Զվարթնոց տաճարի շինարարական աշխատանքների ավարտը

- 1) բ, գ, ա, ե, դ, գ
- 2) գ, ե, բ, ա, գ, դ
- 3) գ, բ, ե, ա, դ, գ
- 4) գ, բ, ե, դ, գ, ա

14. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Քաղկեդոնի տիեզերական ժողովի հրավիրումը
- բ. Գյուտ կաթողիկոսի աթոռակալության սկիզբը
- գ. Վռամշապուհի գահակալման սկիզբը
- դ. «Հավիտենական» հաշտության կնքումը Բյուզանդիայի և Պարսկաստանի միջև
- ե. Հուստինիանոս I-ի գահակալման սկիզբը
- զ. արաբների առաջին հարձակումը Դվինի վրա

- 1) ա, բ, գ, ե, գ, դ
- 2) գ, ա, գ, բ, դ, ե
- 3) գ, բ, ա, ե, դ, գ
- 4) գ, ա, բ, ե, դ, գ

15. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Հերթ ոստիկանի կողմից աշխարհագրի անցկացումը
- բ. հայ նախարարների ողջակիզումը Նախիջևանի և Խրամի եկեղեցիներում
- գ. Արմինիա փոխարքայության կազմավորումը
- դ. արաբական զորամասի ջախջախումը Վանանդում Կամսարական իշխանի հեծյալ գնդի կողմից
- ե. Վարդանակերտի ճակատամարտը

- 1) գ, ե, դ, բ, ա
- 2) ե, գ, բ, դ, ա
- 3) գ, ե, ա, դ, բ
- 4) ե, գ, դ, ա, բ

16. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Հովնան Խուֆեցու և Աշոտ ու Դավիթ Բագրատունիների գլխավորությամբ արաբների ոչնչացումը Տարոնում
- բ. Աշոտ Մսակերի նստավայրի տեղափոխումը Դարույնքից Բագարան
- գ. Նկան ամրոցի հերոսական դիմադրությունն Աշոտ Արծրունու գլխավորությամբ
- դ. Բագարատ Բագրատունու գլխավորությամբ հայ նախարարների կողմից արաբ հարկահանի Հայաստան մտնելն արգելելը
- ե. Խալիֆի կողմից Աշոտ Մսակերի ճանաչվելը հայոց իշխան
- զ. հայոց իշխանաց իշխան Բագարատ Բագրատունու գահակալության սկիզբը

- 1) բ, գ, ե, դ, գ, ա
- 2) բ, գ, դ, ա, ե, գ
- 3) ե, բ, դ, ա, գ, գ
- 4) ե, բ, գ, դ, ա, գ

17. Կաթողիկոսների անունները դասավորել ըստ հայրապետական տարիների ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Ներսես Ա Պարթև
- բ. Հովհաննես Բ Գաբրելենացի
- գ. Հովսեփ Վայոցձորցի
- դ. Կոմիտաս Մամիկոնյան
- ե. Հուսիկ
- զ. Սահակ Ձորովորցի

- 1) ա, ե, գ, դ, բ, գ
- 2) ե, ա, բ, գ, գ, դ
- 3) ա, ե, գ, գ, բ, դ
- 4) ե, ա, գ, բ, դ, գ

18. Թվարկված ճակատամարտերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Ավարայրի
- բ. Վարդանակերտի
- գ. Արձնիի
- դ. Ճարմանայի
- ե. Ներսեհապատի
- զ. Խաղխաղի

- 1) գ, գ, բ, ա, դ, ե
- 2) ա, բ, ե, դ, գ, գ
- 3) բ, ա, ե, գ, գ, դ
- 4) գ, ա, ե, դ, բ, գ

19. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Զաքարիա Ձագեցու նախաձեռնած հայ իշխանների հատուկ ժողովի գումարումը
- բ. Աշոտ Բագրատունու գահակալության ճանաչումը Վասիլ I-ի կողմից
- գ. Աշոտ Բագրատունու կողմից Վասիլ I-ին թագ ուղարկելը
- դ. Վասիլ I կայսեր գահակալության սկիզբը
- ե. Աշոտ Բագրատունու օծվելը հայոց թագավոր

- 1) դ, ա, բ, գ, ե
- 2) դ, ա, գ, բ, ե
- 3) դ, գ, ա, բ, ե
- 4) ա, դ, ե, բ, գ

20. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Սանահին և Հաղպատ վանքերի հիմնադրումը
- բ. Դվինի ամիրայության ջախջախումը և միացնելը Անիի թագավորությանը
- գ. կաթողիկոսական աթոռի հաստատումն Արգինայում
- դ. Բագրատունյաց արքունիքի հաստատումը Կարսում

- 1) գ, դ, բ, ա
- 2) դ, գ, բ, ա
- 3) դ, գ, ա, բ
- 4) դ, ա, գ, բ

21. Հայոց արքաների անունները դասավորել ըստ նրանց գահակալման ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Աշոտ II
բ. Սմբատ II
գ. Սմբատ I

դ. Աշոտ I
ե. Աշոտ III
զ. Աբաս

1) գ, դ, ա, զ, ե, բ
2) դ, ա, գ, զ, ե, բ

3) դ, գ, ա, ե, բ, զ
4) դ, գ, ա, զ, ե, բ

22. Ո՞ր իրադարձությունն է խախտել տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

1) Թամար թագուհու գահակալության սկիզբը
2) Բասենի ու Բագրևանդի ազատագրումը Ջաքարյանների կողմից
3) Ամբերդ ամրոցի ազատագրումը Ջաքարյանների կողմից
4) Անիի ազատագրումը Ջաքարյանների կողմից
5) Դվինի ազատագրումը Ջաքարյանների կողմից
6) Խլաթի պաշարումը Ջաքարյանների կողմից

23. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. մոնղոլ պատվիրակների սպանությունը անեցիների կողմից
բ. Կարինի գրավումը մոնղոլների կողմից
գ. Տարոնի, Վասպուրականի և Աղձնիքի հպատակվելը մոնղոլներին
դ. Անիի գրավումը մոնղոլների կողմից
ե. Իկոնիայի սուլթանության պարտությունը մոնղոլներից
զ. Կարսի և Դվինի գրավումը մոնղոլների կողմից

1) ա, դ, գ, բ, ե, գ
2) ա, դ, գ, ե, բ, գ

3) դ, ա, գ, բ, գ, ե
4) ա, դ, բ, գ, գ, ե

24. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Անիի հռչակումը մայրաքաղաք
բ. Տուրքիլի արշավանքը Հայաստան
գ. Ծումբի ճակատամարտը
դ. մոնղոլների առաջին արշավանքը Հայաստան
ե. Բուղայի արշավանքը Հայաստան

1) ա, դ, ե, գ, բ
2) գ, ե, ա, բ, դ

3) ե, դ, ա, գ, բ
4) ե, ա, գ, բ, դ

25. Կիլիկյան Հայաստանի հայոց իշխանների անունները դասավորել ըստ գահակալման ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Լևոն I
բ. Ռուբեն I
գ. Թորոս II

դ. Թորոս I
ե. Կոստանդին I

1) բ, ե, դ, ա, գ

2) դ, բ, ա, ե, գ

3) բ, դ, ե, գ, ա

4) դ, ե, բ, գ, ա

26. Հայոց կաթողիկոսների անունները դասավորել ըստ գահակալման ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Մեսրոպ Արտազեցի

բ. Կոստանդին Կեսարացի

գ. Պողոս Սսեցի

դ. Կոստանդին Լամբրոնացի

1) ա, գ, բ, դ

2) բ, դ, ա, գ

3) գ, դ, բ, ա,

4) բ, դ, գ, ա

27. Կիլիկյան Հայաստանի թագավորների անունները դասավորել ըստ գահակալման ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Օշին

բ. Կոստանդին Նորեցի

գ. Լևոն V

դ. Լևոն VI

ե. Լևոն IV

զ. Գվիդոն Լուսինյան

1) ա, ե, գ, գ, դ, բ

2) գ, ա, ե, գ, բ, դ

3) ե, ա, գ, գ, բ, դ

4) ե, ա, գ, գ, բ, դ

28. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Ամենայն հայոց կաթողիկոսության վերահաստատումը Ս. Էջմիածնում

բ. Կ. Պոլսի հայոց պատրիարքության հիմնադրումը

գ. Բյուզանդական կայսրության կործանումը

դ. Գանձասարի վանքի դառնալը Աղվանից եկեղեցու կաթողիկոսանիստ

ե. Սսից Էջմիածին փոխադրվելու առաջարկի մերժումը Գրիգոր կաթողիկոսի կողմից

1) դ, ե, ա, գ, բ

2) ե, դ, ա, բ, գ

3) դ, ե, բ, գ, ա

4) ե, դ, գ, ա, բ

29. Պատմիչների անունները դասավորել ըստ նրանց աշխատությունների ընդգրկած վերջին իրադարձությունների ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Սմբատ Գունդստաբլ

բ. Արիստակես Լաստիվերցի

գ. Կիրակոս Գանձակեցի

դ. Թովմա Արծրունի

ե. Ստեփանոս Տարոնեցի

1) ե, դ, բ, ա, գ

2) դ, ե, բ, գ, ա

3) դ, ա, ե, գ, բ

4) դ, ե, գ, բ, ա

30. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Երևանի Անանիա առաքյալի անապատի դպրոցի հիմնումը

բ. Բաղեշի Ամիրդոլու վանքի դպրոցի հիմնումը

գ. Հովհաննավանքի դպրոցի հիմնումը

դ. Նոր Ջուղայի տպարանի հիմնումը

ե. Գլաձորի համալսարանի հիմնումը

զ. Աբգար դպիրի կողմից «Տաղարանի» տպագրումը

1) գ, ե, բ, ա, գ, դ

3) ե, գ, բ, դ, գ, ա

2) գ, ե, գ, բ, ա, դ

4) ե, գ, բ, ա, գ, դ

31. Պատմական գործիչների անունները դասավորել ըստ նրանց գործունեության ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Անանիա Շիրակացի

դ. Վրթանես Ա Պարթև

բ. Լևոն Մեծագործ

ե. Կիրակոս Վիրապեցի

գ. Գյուտ կաթողիկոս

զ. Ստեփանոս Սալմաստեցի

է. Գրիգոր Դարանաղցի

1) ա, գ, դ, բ, ե, գ, է

3) դ, գ, ա, բ, ե, գ, է

2) դ, գ, ա, է, ե, գ, բ

4) գ, դ, է, բ, ա, ե, գ

32. Պատմական գործիչների անունները դասավորել ըստ նրանց գործունեության ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Ներսես Կամսարական

դ. Ներսես Մեծ

բ. Վարազտիրոց Բագրատունի

ե. Աշոտ II

գ. Կոմիտաս կաթողիկոս

զ. Արշակ I

1) դ, գ, գ, ա, բ, ե

3) գ, գ, դ, բ, ե, ա

2) գ, բ, գ, ա, ե, դ

4) գ, դ, գ, բ, ա, ե

33. Իրադարձությունները դասավորել ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. արաբների առաջին արշավանքը Հայաստան

բ. Խոսրով IV–ի երկրորդ անգամ բազմելը հայոց գահին

գ. Սահակ Պարթևի մահը

դ. Արշակունյաց թագավորության անկումը

ե. Խաղամախյայի ճակատամարտը

զ. Արտաշատի ժողովի գումարումը

է. Մծբինի պայմանագրի կնքումը

1) գ, ե, բ, ա, դ, գ, է

3) է, բ, դ, գ, գ, ե, ա

2) է, բ, գ, ա, դ, գ, ե

4) բ, ա, է, դ, գ, գ, ե

34. Տրված իրադարձություններից որո՞նք են խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

1) քրիստոնեական եկեղեցու «Հավատո հանգանակի» ընդունումը

2) մագքութների ներխուժումը Հայաստան և Վաղարշապատի գրավումը

3) Սանեսանի պարտությունը Ցլու գլուխ լեռան ճակատամարտում

4) Արիստակես կաթողիկոսի սպանությունը

5) Դատաբեն Բզնունու և Բակուր բղեշխի մահապատիժը

6) Վրթանես Ա կաթողիկոսի գահակալման ավարտը

- 7) Շապուհ II-ի կողմից պատերազմ սկսելը Հռոմեական կայսրության դեմ և Մծբինի գրավման անհաջող փորձը
- 8) Վաչե Մամիկոնյան սպարապետի և իր զինակիցների նահատակությունը
- 9) Տիրան թագավորի բնակություն հաստատելը Կուաշում

35. Տրված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել հինգերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Հայոց եկեղեցու առաջին ժողովի գումարումը
 - բ. Շապուհ II-ի կողմից պատերազմ սկսելը Հռոմեական կայսրության դեմ և Մծբինի գրավման անհաջող փորձը
 - գ. «Ամոթալի» պայմանագրի կնքումը
 - դ. Սանեսանի պարտությունը Ցլու գլուխ լեռան ճակատամարտում
 - ե. Հուլիանոս Ուրացող կայսեր պարտությունը և մահը
 - զ. Տիրան թագավորի բնակություն հաստատելը Կուաշում
 - է. Արշակ II-ի գահակալության սկիզբը
 - ը. մագքութների ներխուժումը Հայաստան և Վաղարշապատի գրավումը
- 1) ա 2) դ 3) զ 4) է

36. Իրադարձություններից որո՞նք են խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Պապի վերադարձը Հայաստան՝ Տերենտիոսի գլխավորած զորաջոկատով
- 2) Մուշեղ Մամիկոնյանի դառնալը հայոց սպարապետ
- 3) Պապի հրամանով հայոց զորքերի հավաքվելը Ձիրավի դաշտում
- 4) Ձիրավի ճակատամարտի սկիզբը
- 5) Մուշեղ Մամիկոնյանի սպանությունը
- 6) Մերուժան Արծրունու ձերբակալությունը և մահապատիժը
- 7) Շապուհ II-ի զորքերի ջախջախումը Գանձակի մոտ և խաղաղության վերականգնումը Հայաստանում
- 8) Ատրպատականում Շապուհ II-ի գանձարանին և կանանցին տիրանալը հայերի կողմից
- 9) Պապ թագավորի փախուստը ծուղակից և վերադառնալը Տարսոնից Հայաստան

37. Տրված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել վերջինը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. հայոց գրերի գյուտը
- բ. հազարապետ Վահան Ամատունու պաշտոնազրկումը և փոխարինումը պարսիկ պաշտոնյայով
- գ. Սահակ Պարթևի զրկվելը կաթողիկոսությունից
- դ. Մուշեղ Մամիկոնյանի դավադիր սպանությունը
- ե. Բատ Սահառունու մահապատիժը
- զ. Վարազդատ Արշակունու գահակալության սկիզբը

- է. Արտաշես Արշակունու գահակալության ավարտը
- ը. Մամիկոնյան տոհմի տանուտերության և սպարապետության գործի ստանձնումը
Մանվել Մամիկոնյանի կողմից
- թ. Շահապիվանի եկեղեցական ժողովի գումարումը
- ժ. Վարազդատ Արշակունու գահազրկումը

- 1) բ 2) գ 3) է 4) թ

38. Իրադարձություններից որոնք են խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Սահակ Պարթևի մահը
- 2) Մեսրոպ Մաշտոցի մահը
- 3) Շահապիվանի եկեղեցական ժողովի գումարումը
- 4) հազարապետ Վահան Ամատունու պաշտոնանկությունը Դենշապուհի կողմից
- 5) Հովսեփ Վայոցձորցի կաթողիկոսի նահատակվելը
- 6) Հազկերտ II-ի հրամանը քրիստոնեությունից հրաժարվելու և զրադաշտականություն ընդունելու մասին
- 7) Ավարայրի ճակատամարտը
- 8) Գյուտ կաթողիկոսի գահակալության սկիզբը
- 9) Խաղխաղի ճակատամարտը

39. Տրված իրադարձություններից որն է տեղի ունեցել վերջինը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. գերի վերցված պարսից մոգերի մահապատիժը Ջարեհավանում
- բ. Աշուշա բռնշխին և Վասակ Սյունու զավակներին պատանդ թողնելը Տիգրանում
- գ. հայ նախարարների ժամանումը Տիգրան՝ Հազկերտ II-ի արքունիք
- դ. Վարդանանց ապստամբական կառավարության կազմումը
- ե. Խաղխաղի ճակատամարտը
- զ. Անգղի եկեղեցին քանդելու փորձը պարսից զորքի և մոգերի կողմից
- է. Վարդան Մամիկոնյանի և հոների միջև Սասանյանների դեմ ուղղված դաշինքի կնքումը
- ը. Դենշապուհի կողմից աշխարհագրի անցկացումն Արևելյան Հայաստանում
- թ. Արտաշատի եկեղեցական ժողովի գումարումը
- ժ. հայ նախարարների՝ քրիստոնեության առերես ուրացումը Տիգրանում

- 1) ա 2) դ 3) ե 4) է

40. Իրադարձություններից որոնք են խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Դենշապուհի կողմից աշխարհագրի անցկացումն Արևելյան Հայաստանում
- 2) Արտաշատի եկեղեցական ժողովի գումարումը
- 3) Վարդանանց ապստամբական կառավարության կազմումը
- 4) հայ նախարարների ժամանումը Տիգրան՝ Հազկերտ II-ի արքունիք
- 5) հայ նախարարների՝ քրիստոնեության առերես ուրացումը Տիգրանում

- 6) Աշուշա բդեշխին և Վասակ Սյունու զավակներին պատանդ թողնելը Տիգրանում
- 7) Վարդան Մամիկոնյանի և հոների միջև Սասանյանների դեմ ուղղված դաշինքի կնքումը
- 8) Անգղի եկեղեցին քանդելու փորձը պարսից զորքի և մոգերի կողմից
- 9) գերի վերցված պարսից մոգերի մահապատիժը Ջարեհավանում

41. Իրադարձություններից որն է խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Վախթանգ Գորգասալի գահակալության սկիզբը
- 2) Գյուտ կաթողիկոսի գահակալության սկիզբը
- 3) Հովսեփ Վայոցձորցու և Ղևոնդ Երեցի նահատակությունը
- 4) Պերոզի հրամանով Գյուտ կաթողիկոսի մեկնումը Տիգրան
- 5) Գյուտ կաթողիկոսի վերադարձը Տիգրանից և հաստատվելը Վանանդում
- 6) Ուրացյալ Վազգեն բդեշխի սպանությունը

42. Թվարկված եկեղեցիներից որն է կառուցվել վերջինը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Ջվարթնոցի տաճար
- բ. Ավանի եկեղեցի
- գ. Մրենի եկեղեցի
- դ. Ս. Հռիփսիմե եկեղեցի
- ե. Անիի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի
- զ. Վաղարշապատի Ս. Գայանե եկեղեցի
- է. Թալինի եկեղեցի
- ը. Ծիծեռնավանքի եռանավ բազիլիկ եկեղեցի
- թ. Արուճի Ս. Գրիգոր եկեղեցի
- ժ. Աղթամարի Ս. Խաչ եկեղեցի

- 1) ը 2) ե 3) է 4) ժ

43. Իրադարձություններից որոնք են խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Վարդանակերտի ճակատամարտը
- 2) Արծնիի ճակատամարտը
- 3) խալիֆի կողմից Աշոտ Մսակերի ճանաչվելը հայոց իշխան
- 4) Մուշեղ Մամիկոնյանի ամրանալը Արտագերս ամրոցում
- 5) Աշոտ Մսակերի նստավայրի տեղափոխումը Դարույնքից Բագարան
- 6) «Արյան լճի» ճակատամարտը
- 7) հայոց իշխանաց իշխան Բագարատ Բագրատունու գահակալության սկիզբը
- 8) Հովնան Խուրթեցու և Աշոտ ու Դավիթ Բագրատունիների գլխավորությամբ արաբների ոչնչացումը Տարոնում

44. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. մամլուքների կողմից Հռոմկլայի ավերումն ու թալանը
- բ. Կոստանդին թագավորահոր մեկնումը մոնղոլների իրամանատարի մոտ
- գ. Կիլիկյան հայոց թագավորների և 40 իշխանների սպանությունը մոնղոլների կողմից
- դ. Ռայմոնդ-Ռուբենին Կիլիկիայի թագաժառանգ հռչակելը
- ե. հայոց գահը Հեթումյաններին ազգակից Նորեցիներին հանձնելը

- 1) ա, գ, դ, բ, ե
- 2) բ, գ, դ, ա, ե
- 3) դ, բ, ա, գ, ե
- 4) բ, դ, ա, ե, գ

45. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Դենշապուհի կողմից աշխարհագրի անցկացումը Հայաստանում
- բ. Մեսրոպ Մաշտոցի մահը
- գ. Վարազդատ թագավորի հեռանալը Հայաստանից
- դ. Սահակ Պարթևի մահը
- ե. Բաբգեն Ա կաթողիկոսի կողմից եկեղեցական ժողովի գումարումը Դվինում
- զ. Նիխորի ժամանումը Հայաստան
- է. Մուշեղ Մամիկոնյանի դավադիր սպանությունը
- ը. Խոսրով IV-ի երկրորդ գահակալությունը
- թ. Գյուտ կաթողիկոսի գահակալության ավարտը
- ժ. Վահան Մամիկոնյանի նշանակվելը մարզպանի պաշտոնում

- 1) է, գ, ը, դ, թ, բ, գ, ե, ա, ժ
- 2) է, գ, ը, դ, բ, ա, թ, գ, ժ, ե
- 3) ը, բ, գ, է, ե, գ, դ, ա, թ, ժ
- 4) գ, է, ը, դ, գ, թ, ա, բ, ե, ժ

46. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Խաղամախյայի ճակատամարտը
- բ. Վարդ Պատրիկ Մամիկոնյանի կառավարումը որպես Հայաստանի մարզպան
- գ. Դվինի II եկեղեցական ժողովի գումարումը
- դ. Հուստինիանոս կայսեր կողմից չորս Հայքերի ստեղծումը
- ե. հայերի ապստամբությունը Հովհաննես Արշակունու և նրա որդի Արտավանի գլխավորությամբ
- զ. Հուստինիանոս կայսեր կողմից ռազմավարչական բաժանման կատարումը և Արևմտյան Հայաստանի նախարարական տների համակարգի խախտումը
- է. պարսիկ Սուրենի նշանակվելը Հայաստանի մարզպան

- 1) բ, ե, դ, գ, գ, ա, է
- 2) բ, գ, դ, ե, գ, է, ա
- 3) գ, բ, ե, գ, դ, է, ա
- 4) գ, ե, դ, ա, բ, է, գ

47. Թվարկվածներից որո՞նք են խախտում VIII դ. դեպքերի ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- ա. արաբներին ջախջախելը Ռշտունիքի Գուկանք գյուղի մոտ
- բ. հայ նախարարների ողջակիզումը Նախիջևանում և Խրամում
- գ. հայոց իշխան և սպարապետ Աշոտ Բագրատունու կուրացումը
- դ. Արմինիա փոխարքայության ստեղծումը
- ե. Արճեշի ճակատամարտը
- զ. Արձնիի ճակատամարտը
- է. Արտավազդ Մամիկոնյանի հարձակումը արաբ գլխավոր հարկահանի վրա Շիրակում

- 1) բ, ե 2) դ, գ 3) դ, է 4) ա, է

48. Իրադարձությունները դասավորել ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Կ. Պոլսի հայոց պատրիարքության ստեղծումը
- բ. Հովհաննավանքի դպրոցի հիմնադրումը
- գ. Ջաքարիա կաթողիկոսի եղբորորդի Սմբատի օծումը հայոց թագավոր
- դ. Լվովի տպարանի հիմնադրումը
- ե. Կասրե-Շիրինի պայմանագրի կնքումը
- զ. օսմանյան զորքերի արշավանքը Սեֆյան Իրանի դեմ Սելիմ Ահեղ սուլթանի գլխավորությամբ
- է. Երևանի գրավումը շահ Աբասի զորքերի կողմից

- 1) գ, դ, ե, բ, է, ա, գ 3) ա, գ, գ, է, դ, բ, է
2) ա, գ, գ, է, դ, ե, բ 4) գ, ա, գ, է, դ, ե, բ

49. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. շահ Աբասի կառավարման ավարտը
- բ. կաթողիկոս Ստեփանոս Սալմաստեցու պատվիրակության մեկնումը Եվրոպա
- գ. Աբգար Թոխաթեցու տպարանի տեղափոխությունը Կ. Պոլիս
- դ. Ջհանշահի գահակալությունը
- ե. Չալդրանի ճակատամարտը
- զ. Բաղդադի գրավումը թուրքերի կողմից
- է. Նոր Ջուղայի հիմնադրումը

- 1) դ, ե, բ, գ, է, ա, գ 3) ե, ա, բ, գ, գ, դ, է
2) դ, բ, ե, ա, է, գ, գ 4) ե, ա, բ, դ, գ, գ, է

50. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Սմբատ I-ի մահը
- բ. Սյունիների և Արծրունիների վեճը Նախճավան քաղաքի համար
- գ. Բուղայի հետ կանչվելը Հայաստանից
- դ. Աշոտ II-ի ճանաչվելը շահնշահ

- 1) գ, ա, դ, բ 2) բ, դ, ա, գ 3) գ, բ, ա, դ 4) գ, դ, բ, ա

51. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Տաշիր–Ձորագետի թագավորության անկումը
- բ. Գագիկ II թագավորի կառավարման սկիզբը
- գ. բյուզանդական զորքերի առաջին արշավանքը՝ Անին գրավելու նպատակով
- դ. Անիի Կաթողիկե եկեղեցու շինարարության ավարտը

- 1) բ, ա, գ, դ 2) դ, գ, բ, ա 3) դ, գ, ա, բ 4) բ, դ, ա, գ

52. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. թյուրք–սելջուկների իշխանության հաստատումը Փոքր Ասիայում
- բ. Ռուբինյան իշխանության հիմնադրումը
- գ. Երուսաղեմի գրավումը խաչակիրների կողմից
- դ. Եդեսիայի գրավումը խաչակիրների կողմից

- 1) ա, բ, դ, գ 2) դ, գ, ա, բ 3) բ, ա, դ, գ 4) ա, դ, գ, բ

53. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Բասենի ճակատամարտը
- բ. Հովհաննես–Սմբատի կտակի ստորագրումը
- գ. Աշոտ IV–ի մահը
- դ. թյուրք–սելջուկների երրորդ արշավանքը

- 1) գ, բ, ա, դ 2) բ, գ, ա, դ 3) բ, ա, գ, դ 4) դ, բ, գ, ա

54. Արքաներին դասավորել ըստ գահակալման ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Դավիթ Անհողին դ. Օշին
- բ. Աշոտ III ե. Գվիդոն Լուսինյան
- գ. Հեթում I

- 1) բ, գ, ա, դ, ե 3) բ, գ, դ, ա, ե
2) բ, ա, գ, դ, ե 4) ա, բ, գ, ե, դ

55. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Լամբրոնի գրավումը Լևոն II–ի կողմից
- բ. Ֆրիդրիխ Շիկամորուսի խեղդվելը Կիլիկիայի գետերից մեկում
- գ. թագաժառանգի իրավունքների փոխանցումը Ջաբելին
- դ. Կիլիկիայի հայկական իշխանության ժամանակավոր անկումը
- ե. Ռուբեն III–ի կառավարումը

- 1) ե, ա, դ, գ, բ 2) դ, ա, ե, գ, բ 3) դ, ե, բ, ա, գ 4) ե, բ, գ, դ, ա

56. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. բյուզանդական կայսր Դիոգենեսի՝ սելջուկների մոտ գերի ընկնելը
- բ. Անիի թագավորության բաժանումը երկու մասի
- գ. Գագիկ Աբասյանի գահակալությունը

դ. Տայքի միացումը Բյուզանդիային

ե. Դավիթ Շինարարի գահ բարձրանալը Վրաստանում

1) դ, ե, բ, ա, գ

2) դ, բ, գ, ա, ե

3) գ, ե, ա, դ, բ

4) գ, բ, դ, ե, ա

57. Ճակատամարտերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Ծումբի

դ. Մանազկերտի

բ. Մառիի

ե. Սևանի

գ. Դոդսի

1) գ, ե, ա, դ, բ

2) գ, դ, բ, ե, ա

3) դ, բ, ա, ե, գ

4) դ, ե, ա, գ, բ

58. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Թորոս II-ի փախուստը գերությունից

բ. բյուզանդական զորքերի ջախջախումը Մսիս քաղաքի մոտ Թորոս II-ի կողմից

գ. Գագիկ II-ի սպանության համար վրեժխնդիր լինելը հույն Մանդակե եղբայրներից

դ. Կիլիկիայի արևմտյան շրջանների գրավումը՝ բյուզանդական տիրապետության վերջին հենակետերի վերացումը

ե. Մսիս, Ադանա, Տարսոն քաղաքների ազատագրումը Սլեհի օրոք

1) դ, բ, գ, ա, ե

2) ա, բ, դ, ե, գ

3) գ, ա, բ, ե, դ

4) գ, ե, ա, բ, դ

59. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Լռոե և Շամբոր քաղաքների գրավումը մոնղոլների կողմից

բ. գահակալական պայքարը Գագիկ I-ի որդիների միջև

գ. խաչակիրների առաջին մուտքը Դաշտային Կիլիկիա

դ. Թորոս I-ի և Գող Վասիլի միացյալ զորքերի հաղթանակը սելջուկների նկատմամբ Բերդուսի մոտ

ե. հայոց կաթողիկոսության տեղափոխումը Սիս

1) բ, դ, գ, ա, ե

2) գ, ա, դ, ե, բ

3) բ, գ, դ, ա, ե

4) գ, դ, ա, բ, ե

60. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. «Արյան լճի» ճակատամարտը

բ. թյուրք-սելջուկների առաջին արշավանքը

գ. Արծնի գրավումը և ավերումը թյուրք-սելջուկների կողմից

դ. Տարոնի միացումը Բյուզանդական կայսրությանը

ե. Բուղայի հետ կանչվելը Հայաստանից

գ. Մանազկերտի ճակատամարտը

1) ա, ե, դ, բ, գ, գ

3) ա, բ, գ, ե, գ, դ

2) ե, ա, դ, գ, բ, գ

4) ե, բ, դ, գ, ա, գ

61. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Դավիթ Անհողինի կառավարման ավարտը Տաշիր-Ձորագետում
- բ. Մանազկերտի գրավումը Բյուզանդիայի կողմից
- գ. Վանանդի թագավոր Գագիկ Աբասյանի հեռանալը Փոքր Ասիա
- դ. Գագիկ Արծրունու կառավարումը Վասպուրականում
- ե. Կոզովիտ և Ծաղկոտն գավառների միացումը Բագրատունիների թագավորությանը
- զ. Անիի պարիսպների առաջին գծի կառուցումը

1) դ, ե, գ, բ, գ, ա,	3) բ, դ, ա, գ, գ, ե
2) դ, գ, ա, ե, բ, գ	4) դ, գ, բ, ե, ա, գ

62. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Թամար թագուհու գահակալության ավարտը Վրաստանում
- բ. Կարսի ազատագրումը Ջաքարյանների գլխավորած հայ-վրացական զորքերի կողմից
- գ. խաչակրաց առաջին արշավանքը և խաչակիրների մուտքը Կիլիկիա
- դ. Ռուբինյան իշխանության ժամանակավոր անկումը
- ե. Սսի հռչակումը Կիլիկյան Հայաստանի մայրաքաղաք
- զ. Խլաթի պաշարումը Ջաքարյանների կողմից

1) ե, դ, գ, ա, բ, գ	3) բ, գ, ա, ե, գ, դ
2) գ, դ, ե, բ, ա, գ	4) գ, ե, դ, բ, գ, ա

63. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Լևոն I իշխանի ամրանալը Վահկա բերդում
- բ. Բերդուսի ճակատամարտը
- գ. Տաշիր-Ձորագետի թագավորության վերացումը
- դ. Թորոս II-ի կառավարման սկիզբը
- ե. կաթողիկոսական աթոռի հաստատումը Հռոմկլայում
- զ. թյուրք-սելջուկների կողմից Անիի հանձնումը Շադդադյաններին

1) գ, բ, գ, ա, դ, ե	3) բ, գ, ե, դ, գ, ա
2) գ, բ, գ, ե, դ, ա	4) գ, բ, ա, դ, գ, ե

64. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Անիի գրավումը մոնղոլների կողմից
- բ. Կարինի գրավումը մոնղոլների կողմից
- գ. Հեթում I-ի ուղևորությունը Կարակորում
- դ. Լոռե և Շամքոր քաղաքների գրավումը մոնղոլների կողմից
- ե. մոնղոլների կողմից Զալալեդդինին ջախջախիչ պարտության մատնելը
- զ. Չմանկատուկի ճակատամարտը

1) դ, բ, ե, ա, գ, գ	3) ա, բ, ե, գ, դ, գ
2) ե, դ, ա, բ, գ, գ	4) ե, ա, գ, բ, դ, գ

65. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- ա. զվարթնոցատիպ եկեղեցու կառուցումը Անիում
- բ. Տրապիզոնի վրացա-բյուզանդական բանակցությունները
- գ. Հովհաննես-Սմբատ և Աշոտ թագավորների մահը
- դ. Փիլարտոսի իշխանության հիմնադրումը
- ե. հայ բնակչության կոտորածը Մանանաղի Սմբատաբերդ լեռան մոտ
- զ. Ալփ Արսլանի զորքերի կողմից Անիի գրավումը և ավերումը

- 1) բ 2) գ 3) դ 4) զ

66. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- ա. Անտիոքի իշխան Բոհեմունդ III-ի ձերբակալությունը Լևոն II-ի կողմից
- բ. Լևոնի II-ի բանակցությունները Հռոմի պապի հետ՝ թագ ստանալու նպատակով
- գ. Անտիոքի գրավումը Լևոն II-ի կողմից
- դ. Հենրիխ VI-ի կողմից թագ ուղարկելը Լևոնին
- ե. Լամբրոն բերդի միացումը Կիլիկյան Հայաստանի թագավորական տիրույթներին

- 1) բ 2) գ 3) դ 4) զ

67. Գտնել այն երկու իրադարձությունները, որոնք խախտում են ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- ա. Վանանդի թագավորության հիմնադրումը
- բ. Անիի պարիսպների երկրորդ գծի կառուցման ավարտը
- գ. Տարոնի միացումը Բյուզանդիային
- դ. Դվինի ամիրայության միացումը Բագրատունիների թագավորությանը
- ե. Գագիկի I-ի կողմից զվարթնոցատիպ եկեղեցու կառուցումը Անիում
- զ. Բագրատունյաց արքունիքի տեղափոխումը Կարս

- 1) բ, դ 2) գ, ե 3) բ, գ 4) ա, դ

68. Ճակատամարտերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Մառիի	զ. Բերդուսի
բ. Սևանի	է. Վարդանակերտի
գ. Արճեշի	ը. Արձնիի
դ. Մանազկերտի	թ. Չմանկատուկի
ե. Բասենի	ժ. Դողսի

- 1) ը, ե, ժ, է, բ, դ, ա, թ, գ, գ 3) է, գ, թ, ը, բ, ժ, ե, գ, ա, դ
2) է, գ, ը, ժ, բ, ե, դ, գ, թ, ա 4) ե, է, ը, ա, ժ, գ, դ, բ, թ, գ

69. Ճակատամարտերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Ծումբի	զ. Յարմուք գետի
բ. «Արյան լճի»	է. Վարդանակերտի
գ. Քաղիսիայի	ը. Մառիի
դ. Կոտմանի	թ. Բերդուսի
ե. Խաղամախյայի	ժ. Միրիոկեֆալունի

1) է, ե, ժ, գ, բ, դ, գ, ը, թ, ա	3) գ, է, թ, ե, գ, բ, ա, դ, ը, ժ
2) ե, գ, թ, ը, է, ժ, դ, գ, բ, ա	4) ե, գ, գ, է, բ, ա, թ, ժ, դ, ը

70. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Անտիոքի գրավումը թյուրք-սելջուկների կողմից
- բ. Անիի Բագրատունյաց թագավորության անկումը
- գ. Ռուբեն I-ի կառավարման սկիզբը
- դ. Տաշիր-Ձորագետի թագավորության հիմնադրումը
- ե. Տուրիլի գործերի արշավանքը Հայաստան
- զ. Սյունիքի Վասակ թագավորի մահը
- է. Ալի Արսլանի գործերի ներխուժումը Հայաստան
- ը. Տայքի միացումը Բյուզանդիային
- թ. սելջուկյան պետության իշխանության հաստատումը Փոքր Ասիայում
- ժ. Բասենի ճակատամարտը թյուրք-սելջուկների դեմ

1) բ, գ, ե, գ, դ, է, թ, ժ, ա, ը	3) դ, ը, գ, բ, ժ, ե, է, թ, գ, ա
2) դ, ը, բ, գ, ե, է, ժ, ա, թ, գ	4) բ, դ, գ, է, ը, գ, ե, ժ, թ, ա

71. Պատմական գործիչներին դասավորել ըստ գործունեության ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Աշոտ III	զ. Գագիկ I
բ. Հեթում II	է. Գագիկ Աբասյան
գ. Կոստանդին Նորեցի	ը. Թորոս I
դ. Ջաբել Ռուբինյան	թ. Սմբատ I
ե. Աշոտ Մսակեր	ժ. Հովնան Խութեցի

1) ե, ժ, թ, է, դ, ա, գ, ը, բ, գ	3) ե, ժ, թ, ա, գ, է, ը, դ, բ, գ
2) ա, ը, ե, դ, է, գ, գ, թ, ժ, բ	4) ե, դ, ա, թ, բ, է, գ, ը, գ, ժ

72. Թվարկված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել առաջինը.

- ա. Յուսուֆի սպանությունը Տարոնում
- բ. Ավանի եկեղեցու կառուցումը
- գ. Վարդանակերտի ճակատամարտը
- դ. հայ իշխանների հատուկ ժողովը՝ կաթողիկոս Ջաքարիա Ջազեցու նախաձեռնությամբ

- ե. Հովհաննես-Սմբատի մահը
- զ. Մանազկերտի ճակատամարտը
- է. Դավիթ Անհողինի ապստամբությունը
- ը. Աշտիշատի ժողովը
- թ. Շահապիվանի ժողովը

- 1) գ 2) ը 3) բ 4) թ

73. Թվարկված իրադարձություններից որն է տեղի ունեցել առաջինը.

- ա. Հերթ ոստիկանի աշխարհագիրը
- բ. Արմինիա փոխարքայության ստեղծումը
- գ. Ներսեհ Կամսարականի կառավարումը
- դ. Սահակ Բագրատունու զոհվելը Ճարմանայի ճակատամարտում
- ե. Ոսխայի ճակատամարտը
- զ. մոնղոլների առաջին ներխուժումը Այսրկովկաս
- է. Վաչագան Բարեպաշտի գահակալման սկիզբը
- ը. Կոստանդին թագավորահոր մեկնումը մոնղոլական զորահրամանատար Բաչուի մոտ
- թ. Լևոն I-ի կողմից Մսիս, Ադանա և Տարսոն քաղաքների գրավումը
- ժ. Հուսիկ կաթողիկոսի սպանությունը

- 1) դ 2) է 3) ժ 4) ե

7. ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆԵՑՈՒՄ

1. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Գործակալի անվանումը	N	Նախարարական տոհմը	N	Իրականացրած աշխատանքների բնութագիրը
1	Հազարապետ	1	Խորխոռունիներ	1	Թագաժառանգների դաստիարակություն
2	Սպարապետ	2	Բագրատունիներ	2	Մեծ Հայքի զինված ուժերի ղեկավարում
3	Մաղխազ	3	Մամիկոնյաններ	3	արքունիքի և թագավորական պահակազորի հրամանատար
4	Ասպետ	4	Գնունիներ, Ամատունիներ	4	երկրի տնտեսական-հարկային վարչությունը
		5	Մարդպետունիներ	5	պալատական արարողությունների և օտար երկրների դեսպանների ընդունելության կազմակերպումը

1.

1	4	4
2	3	2
3	1	5
4	5	1

2.

1	3	1
2	4	5
3	1	3
4	2	4

3.

1	4	4
2	3	2
3	1	3
4	2	5

4.

1	3	3
2	4	2
3	5	4
4	2	5

2. Համապատասխանեցնել հայոց թագավորների և նրանց գահակալման շրջանի հռոմեական կայսրերի անունները.

- ա. Արշակ II
բ. Տիրան
գ. Տրդատ I
դ. Խոսրով I
ե. Տրդատ III

- 1) Կոստանդիանոս Մեծ
2) Կարակալլա
3) Ներոն
4) Հովիանոս
5) Սեպտիմիոս Սևերոս
6) Կոստանդիոս

- 1) ա-6, բ-4, գ-2, դ-3, ե-1
2) ա-6, բ-4, գ-3, դ-2, ե-5

- 3) ա-4, բ-6, գ-3, դ-2, ե-1
4) ա-4, բ-6, գ-2, դ-3, ե-5

3. Պատմական իրադարձությունը համապատասխանեցնել տարեթվին.

- ա. Առաջին տիեզերական ժողովի գումարումը
բ. Միլանի կայսերական հրովարտակի ընդունումը
գ. Մծբինի 40-ամյա հաշտության կնքումը

- դ. Վրթանես Ա Պարթևի հայոց կաթողիկոս դառնալը
 ե. Հայոց առաջին եկեղեցական ժողովի գումարումը
 գ. Ներսես Ա Մեծի հայոց կաթողիկոս կարգվելը
 է. Վասակ սպարապետի հաղթանակը Շապուհ II-ի պարսից զորքի դեմ

- 1) 298 թ. 5) 336 թ.
 2) 313 թ. 6) 353 թ.
 3) 325 թ. 7) 354 թ.
 4) 333 թ. 8) 363 թ.

- 1) ա-3, բ-2, գ-1, դ-4, ե-7, զ-6, է-8
 2) ա-3, բ-1, գ-6, դ-4, ե-7, զ-2, է-5
 3) ա-2, բ-3, գ-1, դ-7, ե-4, զ-6, է-8
 4) ա-3, բ-2, գ-1, դ-7, ե-4, զ-6, է-5

4. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Պատմական իրադարձությունը	N	Տարեթիվը	N	Գործիչը
1	Մերուժան Արծրունու «պսակումը»	1	449 թ.	1	Սմբատ Բագրատունի
2	«Ամոթալի» պայմանագրի կնքումը	2	447 թ.	2	Հովհանոս
3	Հայոց եկեղեցու առաջին ժողովը	3	371 թ.	3	Վասակ Մամիկոնյան
4	Արևելյան Հայաստանում պարսիկների կողմից աշխարհագրի անցկացումը	4	363 թ.	4	Ներսես Ա
		5	354 թ.	5	Դենշապուհ

1.

1	4	4
2	3	2
3	1	5
4	2	1

 2.

1	3	1
2	4	2
3	1	3
4	2	4

 3.

1	4	4
2	3	1
3	5	3
4	1	5

 4.

1	3	1
2	4	2
3	5	4
4	2	5

5. Պատմական իրադարձությունը համապատասխանեցնել տարեթվին.

- ա. Նիկեայի տիեզերական առաջին ժողովի գումարումը
 բ. Շահապիվանի եկեղեցական ժողովի գումարումը
 գ. Աշտիշատի եկեղեցական ժողովի գումարումը
 դ. Միլանի հրովարտակի ընդունումը

- 1) 443 թ. 3) 325 թ.
 2) 354 թ. 4) 381 թ.
 5) 313 թ.
- 1) ա-3, բ-1, գ-2, դ-5 3) ա-4, բ-1, գ-3, դ-5
 2) ա-4, բ-1, գ-2, դ-3 4) ա-3, բ-2, գ-5, դ-1

6. Կատարել համապատասխանեցում.

- ա. Ակոռիի ճակատամարտը
- բ. Խաղխաղի ճակատամարտը
- գ. Ճարմանայի ճակատամարտը
- դ. Հովսեփ Վայոցձորցու գլխավորած եկեղեցական ժողովն Արտաշատում
- ե. Նվարսակի պայմանագիրը
- զ. Պերոզ արքայի օրոք գերությունից նախարարների վերադարձը հայրենիք
- է. Գյուտ կաթողիկոսի մեկնելը Տիգրան
- ը. Ավարայրի ճակատամարտը
- թ. Հովսեփ Վայոցձորցու մահը

1) 443 թ.	6) 464 թ.
2) 449 թ.	7) 471 թ.
3) 450 թ.	8) 481 թ.
4) 451 թ.	9) 482 թ.
5) 454 թ.	10) 484 թ.

- 1) ա-8, բ-3, գ-9, դ-2, ե-10, զ-6, է-7, ը-4, թ-5
- 2) ա-9, բ-8, գ-3, դ-2, ե-10, զ-5, է-7, ը-4, թ-6
- 3) ա-9, բ-8, գ-3, դ-2, ե-7, զ-5, է-10, ը-4, թ-1
- 4) ա-8, բ-3, գ-2, դ-9, ե-7, զ-6, է-10, ը-1, թ-5

7. Կատարել համապատասխանեցում.

- ա. Հայ եկեղեցական առաջին ժողովը
- բ. Շահապիվանի եկեղեցական ժողովը
- գ. Դվինի առաջին եկեղեցական ժողովը
- դ. Նիկեայի եկեղեցական ժողովը
- ե. Դվինի II եկեղեցական ժողովը

1) 443 թ.	4) 554 թ.
2) 506 թ.	5) 381 թ.
3) 325 թ.	6) 354 թ.

1) ա-3, բ-1, գ-6, դ-5, ե-2	3) ա-3, բ-6, գ-2, դ-5, ե-4
2) ա-6, բ-1, գ-2, դ-3, ե-4	4) ա-6, բ-2, գ-1, դ-3, ե-5

8. Համապատասխանեցնել պատմական իրադարձությունը, տարեթիվը և ամիսը.

N	Պատմական իրադարձությունը	N	Տարեթիվը	N	Ամիսը
1	Վարդանակերտի ճակատամարտը	1	572 թ.	1	փետրվար
2	Դվինի ազատագրումը պարսիկներից	2	703 թ.	2	սեպտեմբեր
3	Արճեշի ճակատամարտը	3	631 թ.	3	ապրիլ
4	Խաչափայտը Երուսաղեմ վերադարձնելը	4	775 թ.	4	հունվար
		5	774 թ.	5	օգոստոս

1.

1	1	1
2	2	3
3	5	5
4	4	2

 2.

1	2	4
2	1	1
3	4	3
4	3	2

 3.

1	3	1
2	5	2
3	4	5
4	1	3

 4.

1	3	4
2	2	1
3	5	3
4	4	5

9. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Թագավորը	N	Գահակալման տարեթիվերը	N	Ժամանակի կաթողիկոսը
1	Աբաս	1	885-890 թթ.	1	Պետրոս Գետադարձ
2	Աշոտ I	2	928-953 թթ	2	Ներսես Մեծ
3	Գագիկ II	3	1042-1045 թթ.	3	Անանիա Մոկացի
4	Արշակ II	4	350-368 թթ.	4	Գևորգ Գառնեցի

1.

1	2	3
2	4	4
3	3	1
4	1	2

 2.

1	4	2
2	1	3
3	2	4
4	3	1

 3.

1	4	2
2	3	4
3	2	1
4	1	3

 4.

1	2	3
2	1	4
3	3	1
4	4	2

10. Համապատասխանեցնել տեղանունները.

- ա. Աշոտ Մսակերի սկզբնական նստավայրը
 բ. Ատրպատականի Մամլան ամիրայի՝ հայ-վրացական զորքերից կրած պարտության վայրը
 գ. Անանիա Մոկացու կաթողիկոսական աթոռանիստը Շիրակում
 դ. Աշոտ II-ի օրոք հայ-բյուզանդական հակաարաբական դաշինքի կնքման վայրը
- 1) Բագարան
 2) Կոստանդնուպոլիս
 3) Ծումբ
 4) Դարույնք
 5) Արգինա
- 1) ա-4, բ-3, գ-5, դ-2
 2) ա-1, բ-4, գ-5, դ-2
 3) ա-1, բ-3, գ-4, դ-5
 4) ա-1, բ-3, գ-5, դ-2

11. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Ենթակա թագավորությունը	N	Հիմնադիրը	N	Հիմնադրման ժամանակը	N	Մայրաքաղաքը
1	Տաշիր-Ձորագետ	1	Սմբատ	1	908 թ.	1	Կապան
2	Վանանդ	2	Գագիկ Արծրունի	2	978 թ.	2	Վան
3	Վասպուրական	3	Գուրգեն Բագրատունի	3	987 թ.	3	Լոռի
4	Սյունիք	4	Մուշեղ Բագրատունի	4	963 թ.	4	Կարս

1.

1	3	3	4
2	4	4	3
3	1	2	2
4	2	1	1

2.

1	4	2	3
2	3	3	4
3	2	1	2
4	1	4	1

3.

1	4	2	3
2	3	4	4
3	2	1	1
4	3	3	2

4.

1	3	2	3
2	4	4	4
3	2	1	2
4	1	3	1

12. Կատարել պատմական իրադարձությունների և տարեթվերի համապատասխանեցում.

- ա. թյուրք-սելջուկների առաջին արշավանքը
- բ. թյուրք-սելջուկների երկրորդ արշավանքը
- գ. թյուրք-սելջուկների երրորդ արշավանքը
- դ. Մանազկերտի ճակատամարտը

- 1) 1071 թ.
- 2) 1047 թ.

- 3) 1054 թ.
- 4) 1048 թ.
- 5) 1064 թ.

- 1) ա-2, բ-3, գ-4, դ-5
- 2) ա-4, բ-3, գ-5, դ-2

- 3) ա-5, բ-2, գ-4, դ-1
- 4) ա-2, բ-4, գ-3, դ-1

13. Ջաքարյան Հայաստանի իշխանությունների կենտրոնները համապատասխանեցնել իշխանությունների անվանումներին.

- 1) Ջաքարյանների իշխանապետություն
- 2) Ջավախքի իշխանություն
- 3) Վահրամյանների իշխանություն
- 4) Վաչուտյանների իշխանություն

- ա. Ամբերդ
- բ. Լոռե
- գ. Անի
- դ. Թմուկ (Թմկա) բերդ
- ե. Գագ

- 1) 1-գ, 2-դ, 3-ե, 4-ա
- 2) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-ե

- 3) 1-դ, 2-բ, 3-ե, 4-ա
- 4) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա

14. Կատարել համապատասխանեցում.

- 1) 963-1065 թթ.
- 2) 977-989 թթ.

- 3) 978-1113 թթ.
- 4) 1072-1090 թթ.

- ա. Կարսի թագավորությունը
- բ. Գող Վասիլի իշխանությունը

- գ. Փիլարտոսի իշխանությունը
- դ. Սմբատաշեն պարիսպների կառուցումը
- ե. Տաշիր-Ձորագետի թագավորությունը

- 1) 1-դ, 2-գ, 3-ա, 4-ե
- 2) 1-ա, 2-բ, 3-ե, 4-գ

- 3) 1-ա, 2-դ, 3-ե, 4-գ
- 4) 1-բ, 2-գ, 3-ե, 4-դ

15. Գահակալման տարիները համապատասխանեցնել Կիլիկյան Հայաստանի հայոց իշխանի անվանը.

- 1) Լևոն I
- 2) Թորոս II
- 3) Կոստանդին I
- 4) Ռուբեն I
- 5) Թորոս I

- ա. 1145–1169 թթ.
- բ. 1080–1095 թթ.
- գ. 1129–1137 թթ.
- դ. 1169–1175 թթ.
- ե. 1095–1100 թթ.
- զ. 1100–1129 թթ.

- 1) 1-գ, 2-ա, 3-զ, 4-բ, 5-ե
- 2) 1-գ, 2-ա, 3-ե, 4-բ, 5-զ

- 3) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-ե, 5-զ
- 4) 1-գ, 2-ա, 3-ե, 4-բ, 5-զ

16. Արքաների անունները համապատասխանեցնել իրենց արքայատոհմերին.

- 1) Խոսրով Կոտակ
- 2) Արտավազդ II
- 3) Աշոտ Ողորմած
- 4) Լևոն III

- ա. Ռուբինյան
- բ. Արշակունի
- գ. Հեթումյան
- դ. Արտաշեսյան
- ե. Բագրատունի

- 1) 1-բ, 2-դ, 3-ե, 4-ա
- 2) 1-գ, 2-ե, 3-ա, 4-դ

- 3) 1-բ, 2-դ, 3-ե, 4-ա
- 4) 1-բ, 2-դ, 3-ե, 4-գ

17. Կաթողիկոսներին համապատասխանեցնել նրանց հայրապետական տարիներին.

- ա. Վրթանես Ա Պարթև
- բ. Ստեփանոս Հոռմկլայեցի
- գ. Մեսրոպ Արտազեցի

- դ. Ներսես Ա Պարթև
- ե. Գյուտ կաթողիկոս
- զ. Հովսեփ Ա Վայոցձորցի

- 1) 439–452 թթ.
- 2) 353–373 թթ.
- 3) 333–341 թթ.

- 4) 1290–1293 թթ.
- 5) 461–478 թթ.
- 6) 1359–1372 թթ.
- 7) 452–464 թթ.

- 1) ա-7, բ-3, գ-6, դ-1, ե-5, զ-2
- 2) ա-4, բ-7, գ-6, դ-2, ե-5, զ-1

- 3) ա-3, բ-4, գ-6, դ-2, ե-5, զ-1
- 4) ա-3, բ-4, գ-5, դ-2, ե-6, զ-1

18. Իրադարձությունը համապատասխանեցնել տարեթվին.

1) 1453 թ.	4) 1441 թ.
2) 1639 թ.	5) 1587 թ.
3) 1555 թ.	6) 1437 թ.

- ա. կաթողիկոսական աթոռի վերահաստատումը Ս. Էջմիածնում
 բ. Բյուզանդական կայսրության կործանումը
 գ. Ջհանշահի գահակալման սկիզբը
 դ. Էջմիածնի գաղտնի խորհրդակցության գումարումը Ստեփանոս Սալմաստեցու կողմից
 ե. Ամասիայի հաշտության պայմանագրի կնքումը
 զ. շահ Աբաս I-ի գահակալման սկիզբը
 է. Կասրե-Շիրհնի պայմանագրի կնքումը

1) 1-բ, 2-է, 3-ե, 4-ա, 5-դ, 6-գ	3) 1-բ, 2-է, 3-ե, 4-ա, 5-գ, 6-գ
2) 1-գ, 2-է, 3-գ, 4-ա, 5-ե, 6-բ	4) 1-գ, 2-է, 3-ե, 4-ա, 5-գ, 6-դ

19. Կատարել համապատասխանեցում.

ա. Դավիթ Անհաղթ	գ. Անանիա Շիրակացի
բ. Եզնիկ Կողբացի	դ. Ղազար Փարպեցի
	ե. Կորյուն

1) «Եղծ աղանդոց»	4) «Վարք Մաշտոցի»
2) «Աշխարհացոյց»	5) «Պատմութիւն հայոց»
3) «Սահմանք իմաստասիրութեան»	6) «Գիրք թղթոց»

1) ա-3, բ-1, գ-2, դ-5, ե-4	3) ա-1, բ-3, գ-2, դ-6, ե-4
2) ա-3, բ-6, գ-2, դ-5, ե-4	4) ա-2, բ-1, գ-3, դ-4, ե-5

20. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Իրադարձությունը	N	Վայրը	N	Տարեթիվը
1	Ս. Գայանե եկեղեցու կառուցումը	1	Տղմուտ գետի ափին	1	652 թ.
2	Հայ-արաբական պայմանագրի կնքումը	2	Վաղարշապատում	2	482 թ.
3	Նվարսակի պայմանագրի կնքումը	3	Կուր գետի ափին	3	451 թ.
4	Ճարմանայի ճակատամարտը	4	Դամասկոսում	4	484 թ.
		5	Հեր գավառում	5	631 թ.

1.

1	3	3
2	2	1
3	5	2
4	1	5

2.

1	3	3
2	4	5
3	1	2
4	5	4

3.

1	2	5
2	4	1
3	5	4
4	3	2

4.

1	2	5
2	4	1
3	5	4
4	3	3

21. Կատարել համապատասխանեցում.

- 1) Ստեփանոս Տարոնեցի
- 2) Մատթեոս Ուռհայեցի

- 3) Թովմա Արծրունի
- 4) Ստեփանոս Օրբելյան

- ա. «Արծրունիների տան պատմություն»
- բ. «Տիեզերական պատմություն»
- գ. «Պատմություն նահանգին Սիսական»
- դ. «Ժամանակագրություն»
- ե. «Տարեգիրք»

- 1) 1-բ, 2-ե, 3-ա, 4-գ
- 2) 1-ե, 2-դ, 3-ա, 4-գ

- 3) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ե
- 4) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-գ

22. Միջնադարյան հայ մշակույթի նշանավոր գործչի անունը համապատասխանեցնել դպրոցին.

- 1) Հռոմկլա
- 2) Սկևռա
- 3) Գոշավանք
- 4) Գլաձոր
- 5) Սիս

- ա. Սարգիս Պիծակ
- բ. Թորոս Տարոնացի
- գ. Գրիգոր Մլիճեցի
- դ. Թորոս Ռոսլին
- ե. Պողոս
- զ. Մանուել

- 1) 1-գ, 2-դ, 3-ե, 4-բ, 5-զ
- 2) 1-դ, 2-գ, 3-զ, 4-բ, 5-ա

- 3) 1-դ, 2-գ, 3-ե, 4-բ, 5-ա
- 4) 1-ա, 2-գ, 3-ե, 4-զ, 5-դ

23. Կատարել հեղինակների և նրանց աշխատությունների համապատասխանեցում.

- ա. Ստեփանոս Օրբելյան
- բ. Սմբատ Գունդստաբլ

- գ. Հովհաննես Դրասխանակերտցի
- դ. Մխիթար Հերացի
- ե. Ասողիկ

- 1) «Հայոց պատմություն»
- 2) «Տարեգիրք»
- 3) «Տիեզերական պատմություն»

- 4) «Ջերմանց մխիթարություն»
- 5) «Պատմություն նահանգին Սիսական»
- 6) «Եղծ աղանդոց»

- 1) ա-5, բ-1, գ-4, դ-2, ե-6
- 2) ա-1, բ-2, գ-6, դ-3, ե-5

- 3) ա-5, բ-2, գ-1, դ-4, ե-3
- 4) ա-1, բ-4, գ-2, դ-5, ե-3

24. Կատարել համապատասխանեցում.

Կրթօջախը

- ա. Բաղեշի Ամիրդուլու վանքի դպրոց
- բ. Տաթևի համալսարան
- գ. Սյունյաց Հարանց անապատի դպրոց
- դ. Վաղարշապատի վարդապետարան
- ե. Սյունյաց Հերմոնի դպրոց

Հիմնադրման ժամանակաշրջանը

- 1. XVII դարի սկիզբ
- 2. XVI դարի վերջ
- 3. XV դարի առաջին կես
- 4. XIV դարի կեսեր
- 5. IV դար
- 6. V դար

- 1) ա-2, բ-3, գ-1, դ-5, ե-6
- 2) ա-4, բ-3, գ-2, դ-5, ե-6

- 3) ա-2, բ-4, գ-1, դ-6, ե-3
- 4) ա-1, բ-4, գ-2, դ-6, ե-3

25. Կատարել համապատասխանեցում.

1) Վռամշապուհ	ա. 338–350 թթ.
2) Պապ	բ. 333–341 թթ.
3) Վրթանես Ա Պարթև	գ. 388–414 թթ.
4) Վարազդատ	դ. 370–374 թթ.
5) Ներսես Ա Պարթև	ե. 374–378 թթ.
6) Արշակ II	զ. 353–373 թթ.
7) Տիրան	է. 350–368 թթ.
	ը. 298–330 թթ.

- 1) 1-գ, 2-դ, 3-է, 4-բ, 5-ե, 6-զ, 7-ա
- 2) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ե, 5-զ, 6-է, 7-ա
- 3) 1-է, 2-ա, 3-զ, 4-բ, 5-զ, 6-ը, 7-դ
- 4) 1-գ, 2-բ, 3-ա, 4-ը, 5-դ, 6-զ, 7-ե

26. Իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերին.

- 1) Մծբինի պայմանագրի կնքումը
- 2) հայ-մոնղոլական դաշինքի կնքումը
- 3) Նվարսակի պայմանագրի կնքումը
- 4) Դվինի I եկեղեցական ժողովի հրավիրումը
- 5) Եգիպտոսի սուլթանի կողմից Երուսաղեմի գրավումը
- 6) Քաղկեդոնի ժողովի հրավիրումը
- 7) Անիի Մայր տաճարի շինարարության ավարտը

ա. 298 թ.	դ. 1001 թ.	է. 484 թ.
բ. 1187 թ.	ե. 1254 թ.	ը. 506 թ.
գ. 451 թ.	զ. 1219 թ.	

- 1) 1-ա, 2-բ, 3-զ, 4-զ, 5-է, 6-ե, 7-դ
- 2) 1-ա, 2-ե, 3-զ, 4-դ, 5-բ, 6-զ, 7-է
- 3) 1-բ, 2-ա, 3-դ, 4-զ, 5-ը, 6-զ, 7-է
- 4) 1-ա, 2-ե, 3-է, 4-ը, 5-բ, 6-զ, 7-դ

27. Կատարել իրադարձության և տարեթվի համապատասխանեցում.

- ա. բյուզանդական կայսեր կողմից Սենեքերիմ Արծրունուն Փոքր Հայքի Սեբաստիա քաղաքն իր շրջակայքով տրամադրելը
- բ. Ապղարիպ Արծրունու նշանակվելը Կիլիկիայի կառավարիչ
- գ. Գագիկ Կարսեցու տեղափոխվելը Կիլիկիա
- դ. խաչակիրների կողմից Եդեսիայի գրավումը
- ե. խաչակիրների կողմից Երուսաղեմի թագավորության հիմնումը

գ. առաջին խաչակիրների մուտքը Կիլիկիա
է. Գող Վասիլի իշխանության հիմնադրումը
ը. Սսի՝ Կիլիկյան Հայաստանի մայրաքաղաք դառնալը

1) 1021 թ.	4) 1082 թ.	7) 1099 թ.
2) 1042 թ.	5) 1097 թ.	8) 1199 թ.
3) 1065 թ.	6) 1098 թ.	9) 1173 թ.

- 1) ա-1, բ-2, գ-3, դ-6, ե-7, զ-5, է-4, ը-9
- 2) ա-1, բ-2, գ-4, դ-6, ե-7, զ-8, է-3, ը-9
- 3) ա-2, բ-3, գ-4, դ-5, ե-1, զ-8, է-9, ը-6
- 4) ա-2, բ-4, գ-3, դ-8, ե-7, զ-5, է-1, ը-6

28. Կատարել համապատասխանեցում.

Ճակատամարտ

ա. Կոտմանի	գ. Ձիրավի
բ. Մանազկերտի	դ. Բերդուաի
ե. Դոդսի	է. Հռանդեայի
զ. Բասենի	ը. Չմանկատուկի

Տարեթիվ

1) 62 թ.	6) 1071 թ.
2) 370 թ.	7) 1107 թ.
3) 371 թ.	8) 1220 թ.
4) 894 թ.	9) 1243 թ.
5) 1048 թ.	

- 1) ա-8, բ-6, գ-3, դ-7, ե-4, զ-5, է-1, ը-9
- 2) ա-9, բ-6, գ-2, դ-4, ե-7, զ-5, է-1, ը-8
- 3) ա-9, բ-6, գ-2, դ-4, ե-7, զ-8, է-3, ը-5
- 4) ա-8, բ-2, գ-3, դ-7, ե-5, զ-6, է-1, ը-9

29. Կիլիկիայի հայոց թագավորների և իշխանների անունները համապատասխանեցնել նստավայրերին.

ա. Գող Վասիլ	դ. Օշին
բ. Գագիկ II	ե. Կոստանդին I
գ. Փիլարտոս	

1) Վահկա	4) Քեսուն
2) Մարաշ	5) Լամբրոն
3) Պիզու	6) Անավարզա

- 1) ա-4, բ-3, գ-2, դ-5, ե-1
- 2) ա-3, բ-4, գ-2, դ-5, ե-6

- 3) ա-3, բ-4, գ-1, դ-5, ե-6
- 4) ա-4, բ-3, գ-5, դ-6, ե-1

30. Կատարել համապատասխանեցում.

Իրադարձություն

- ա. Թորոս I-ի գահակալման սկիզբը
 բ. Թորոս I-ի և Գող Վասիլի միացյալ զորքի հաղթանակը Իկոնիայի սելջուկների նկատմամբ
 գ. Թորոս I-ի կողմից հույն եղբայրների մահապատիժը
 դ. Թորոս I-ի կողմից Սսի և Անավարզայի գրավումը

Տարեթիվ

1) 1107 թ.	4) 1111 թ.
2) 1104 թ.	5) 1101 թ.
3) 1100 թ.	
1) ա-5, բ-2, գ-1, դ-4	3) ա-5, բ-1, գ-4, դ-2
2) ա-3, բ-1, գ-4, դ-2	4) ա-3, բ-2, գ-1, դ-4

31. Կատարել համապատասխանեցում.

- ա. Այուբյան սուլթանության սուլթան, որը գրավեց Երուսաղեմը
 բ. բյուզանդական կայսր, որը գերեվարեց Լևոն I-ին
 գ. Կիլիկիայի իշխան, որը Վահկա բերդը դարձրեց իշխանության կենտրոն
 դ. Սրբազան հռոմեական կայսրության կայսր, որը խեղդվեց Կիլիկիայի գետերից մեկում
 ե. Անտիոքի իշխան, որն իր մոտ հրավիրեց Լևոն II-ին՝ սահմանային վեճերը լուծելու պատրվակով
 գ. Ռուբինյան իշխան, որ Անավարզան դարձրեց մայրաքաղաք
 է. Բյուզանդիայի կայսր, որը թագ ուղարկեց Լևոն II-ին
 ը. Լևոն II-ի ազգականը, որը զրկվեց թագաժառանգի իրավունքներից
 թ. Ջաբելի խնամակալ հայոց կաթողիկոսը
 ժ. մոնղոլական զորահրամանատար, որի մոտ մեկնեց Կոստանդին թագավորահայրը՝ դաշինքի առաջարկով

1) Կոստանդին Ռուբինյան	7) Հովհաննես Կոմնենոս
2) Բաշու	8) Պողոս Սսեցի
3) Ֆրիդրիխ Շիկամորուս	9) Թորոս I
4) Հովհաննես Սսեցի	10) Ռայմոնդ-Ռուբեն
5) Սալահ ադ Դին	11) Ալեքսիոս III Անգելոս
6) Բոհեմունդ III	

- 1) ա-5, բ-7, գ-1, դ-3, ե-6, գ-9, է-11, ը-10, թ-4, ժ-2
- 2) ա-5, բ-11, գ-1, դ-7, ե-10, գ-9, է-3, ը-6, թ-8, ժ-2
- 3) ա-2, բ-11, գ-9, դ-7, ե-10, գ-1, է-3, ը-6, թ-4, ժ-5
- 4) ա-2, բ-3, գ-9, դ-11, ե-7, գ-1, է-10, ը-4, թ-8, ժ-5

32. Կատարել համապատասխանեցում.

- ա. Սսի անկումից հետո Կահիրե գերեվարված կաթողիկոսը
- բ. Լևոն II-ին թագավոր օժող կաթողիկոսը
- գ. արքայադուստր Զաբելի խնամակալ կաթողիկոսը
- դ. մամլուքների կողմից Հռոմկլայի ավերումից հետո գերեվարված կաթողիկոսը
- ե. Ադանայի 1317 թ. ժողովը հրավիրած կաթողիկոսը

- 1) Գրիգոր Ապիրատ
- 2) Հովհաննես Սսեցի
- 3) Պողոս Սսեցի
- 4) Ստեփանոս Հռոմկլայեցի
- 5) Կոստանդին Կեսարացի
- 6) Մեսրոպ Արտազեցի

- 1) ա-2, բ-5, գ-3, դ-4, ե-1
- 2) ա-3, բ-1, գ-2, դ-4, ե-5
- 3) ա-2, բ-4, գ-6, դ-5, ե-3
- 4) ա-3, բ-4, գ-6, դ-2, ե-5

33. Լևոն II-ի գահակալման շրջանի իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերին.

- ա. Անտիոքի իշխան Բոհեմունդ III-ի հետ հաշտության պայմանագրի կնքումը
- բ. Անտիոքի գրավումը
- գ. Լամբրոնի իշխանին Տարսոնում բանտարկելը
- դ. Սրբազան հռոմեական կայսրության կայսեր կողմից թագ ստանալը

- 1) 1198 թ.
- 2) 1202 թ.
- 3) 1197 թ.
- 4) 1194 թ.
- 5) 1216 թ.

- 1) ա-4, բ-5, գ-2, դ-3
- 2) ա-1, բ-3, գ-2, դ-5
- 3) ա-4, բ-3, գ-5, դ-1
- 4) ա-2, բ-5, գ-4, դ-3

34. Իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերին.

- ա. Աղթամարում Զաքարիա կաթողիկոսի եղբորորդի Սմբատի օծվելը հայոց թագավոր
- բ. շահ Աբասի գահակալման սկիզբը
- գ. Ամասիայում հաշտության կնքումը Թուրքիայի և Պարսկաստանի միջև
- դ. Բյուզանդական կայսրության մայրաքաղաքի գրավումը թուրք-օսմանների կողմից
- ե. Կասրե-Շիրինի պայմանագրի կնքումը

- 1) 1550 թ.
- 2) 1555 թ.
- 3) 1639 թ.
- 4) 1587 թ.
- 5) 1465 թ.
- 6) 1453 թ.

- 1) ա-5, բ-4, գ-1, դ-2, ե-3
- 2) ա-3, բ-2, գ-1, դ-6, ե-5
- 3) ա-5, բ-4, գ-2, դ-6, ե-3
- 4) ա-3, բ-4, գ-2, դ-1, ե-5

35. Պատմական գործիչների անունները համապատասխանեցնել զբաղեցրած պաշտոններին.

- ա. Հուսիկ
- բ. Վաչե Մամիկոնյան
- 1) սպարապետ
- 2) հայոց կաթողիկոս

գ. Բակուր
դ. Օտա Ամատունի

3) հազարապետ
4) բղեշխ
5) մաղխազ

1) ա-4, բ-3, գ-5, դ-2
2) ա-2, բ-1, գ-4, դ-3

3) ա-2, բ-1, գ-4, դ-5
4) ա-5, բ-3, գ-4, ե-2

36. Կատարել Բագրատունի արքաների և նրանց կառավարման տարեթվերի համապատասխանեցում.

ա. Աշոտ II
բ. Աբաս
գ. Սմբատ II
դ. Գագիկ I

1) 977–990 թթ.
2) 928–953 թթ.
3) 990–1020 թթ.
4) 953–977 թթ.
5) 914–928 թթ.

1) ա-3, բ-2, գ-1, դ-5
2) ա-1, բ-4, գ-5, դ-3

3) ա-5, բ-3, գ-2, դ-1
4) ա-5, բ-2, գ-1, դ-3

37. Կատարել Ռուբինյան իշխանների և նրանց կառավարման տարեթվերի համապատասխանեցում.

ա. Կոստանդին I
բ. Թորոս II
գ. Լևոն I
դ. Մլեհ

1) 1169–1175 թթ.
2) 1145–1169 թթ.
3) 1095–1100 թթ.
4) 1100–1129 թթ.
5) 1129–1137 թթ.

1) ա-1, բ-2, գ-4, դ-3
2) ա-3, բ-2, գ-5, դ-1

3) ա-2, բ-3, գ-4, դ-1
4) ա-3, բ-2, գ-1, դ-4

38. Պատմական գործիչների անունները համապատասխանեցնել պաշտոններին.

1) սպարապետ
2) ստրատեգոս
3) խնամակալ
4) իշխանաց իշխան

ա. Վեստ Սարգիս
բ. Վահրամ Պահլավունի
գ. Ջաքարիա Ջագեցի
դ. Ապլղարիպ Արծրունի
ե. Բազարատ Բագրատունի

1) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա
2) 1-դ, 2-գ, 3-ա, 4-բ

3) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-ե
4) 1-ա, 2-բ, 3-գ, 4-ե

39. Պատմական գործիչ անունը համապատասխանեցնել մականվանը.

1) Ողորմած
2) Անհողին
3) Գող
4) Երկաթ

ա. Դավիթ Բագրատունի
բ. Աշոտ II
գ. Աշոտ III
դ. Վասիլ
ե. Սմբատ II

- 1) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ
- 2) 1-դ, 2-գ, 3-ե, 4-ա

- 3) 1-բ, 2-ա, 3-դ, 4-գ
- 4) 1-բ, 2-գ, 3-դ, 4-ե

40. Պատմական գործչի անունը համապատասխանեցնել մականվանը.

- 1) Մագիստրոս
- 2) Շնորհալի
- 3) Րաբունի
- 4) Մսակեր

- ա. Աշոտ Բագրատունի
- բ. Գրիգոր Պահլավունի
- գ. Վահրամ
- դ. Ներսես
- ե. Աշոտ III

- 1) 1-գ, 2-ե, 3-ա, 4-բ
- 2) 1-բ, 2-դ, 3-ե, 4-ա

- 3) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-գ
- 4) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ա

41. Պատմական գործիչների անունները համապատասխանեցնել պաշտոններին.

- 1) սպարապետ
- 2) աթաբեկ
- 3) իշխանաց իշխան
- 4) կաթողիկոս

- ա. Իվանե Զաքարյան
- բ. Շապուհ Բագրատունի
- գ. Կոստանդին Լամբրոնացի
- դ. Ապլղարիպ Արծրունի
- ե. Բագարատ Բագրատունի

- 1) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-բ
- 2) 1-դ, 2-ա, 3-գ, 4-բ

- 3) 1-բ, 2-ա, 3-ե, 4-գ
- 4) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-ե

42. Իշխանական տոհմերի անվանումները համապատասխանեցնել այն տեղանուններին, որտեղ գտնվում էին նրանց հիմնական տիրույթները.

- 1) Վայոց ձոր
- 2) Արցախ (Խաչեն)
- 3) Սյունիք
- 4) Արագածոտն

- ա. Օրբելյաններ
- բ. Վաչուտյաններ
- գ. Պոռոջյաններ
- դ. Հասան-Ջալալյաններ
- ե. Վահրամյաններ

- 1) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ
- 2) 1-բ, 2-ե, 3-ա, 4-գ

- 3) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-բ
- 4) 1-ա, 2-գ, 3-բ, 4-ե

43. Ենթակա թագավորությունների անվանումները համապատասխանեցնել դրանց հիմնադիրների անուններին.

- 1) Տաշիր-Ձորագետ
- 2) Սյունիք
- 3) Վասպուրական
- 4) Վանանդ

- ա. Սմբատ
- բ. Գագիկ
- գ. Գուրգեն
- դ. Մուշեղ
- ե. Դավիթ

- 1) 1-ա, 2-դ, 3-գ, 4-բ
- 2) 1-ե, 2-գ, 3-դ, 4-ա

- 3) 1-ե, 2-ա, 3-բ, 4-գ
- 4) 1-գ, 2-ա, 3-բ, 4-դ

44. Ենթակա թագավորությունների անվանումները համապատասխանեցնել դրանց հիմնադրման տարեթվերին.

1) Տաշիր-Ձորագետ	ա. 963 թ.
2) Վասպուրական	բ. 978 թ.
3) Վանանդ	գ. 908 թ.
4) Սյունիք	դ. 987 թ.
	ե. 966 թ.

1) 1-բ, 2-ե, 3-գ, 4-ա	3) 1-բ, 2-գ, 3-ա, 4-դ
2) 1-գ, 2-բ, 3-դ, 4-ե	4) 1-ե, 2-բ, 3-դ, 4-գ

45. Հայոց կաթողիկոսների անունները համապատասխանեցնել նրանց ժամանակ գահակալած հայոց արքաների անուններին.

1) Կոստանդին Կեսարացի	ա. Աշոտ IV
2) Գևորգ Գառնեցի	բ. Աբաս
3) Պողոս Սսեցի	գ. Օշին
4) Անանիա Մոկացի	դ. Լևոն VI
	ե. Աշոտ I

1) 1-դ, 2-ե, 3-գ, 4-բ	3) 1-բ, 2-դ, 3-ե, 4-ա
2) 1-գ, 2-ե, 3-դ, 4-բ	4) 1-բ, 2-գ, 3-ա, 4-դ

46. Կիլիկիայում և հարակից շրջաններում ստեղծված հայկական իշխանությունների անունները համապատասխանեցնել դրանց կենտրոնների անվանումներին.

1) Գող Վասիլի իշխանություն	ա. Վահկա բերդ
2) Հեթումյան իշխանություն	բ. Մարաշ
3) Ռուբինյան իշխանություն	գ. Քեսուն
4) Փիլարտոս Վարաժնունու իշխանություն	դ. Լամբրոն
	ե. Ծամնդավ

1) 1-գ, 2-բ, 3-դ, 4-ա	3) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-բ
2) 1-ա, 2-ե, 3-գ, 4-դ	4) 1-բ, 2-գ, 3-դ, 4-ե

47. Ենթակա թագավորությունների անվանումները համապատասխանեցնել դրանց տարածքում գտնվող քաղաքների անվանումներին.

1) Սյունիք	ա. Բերկրի
2) Վասպուրական	բ. Կապան
3) Վանանդ	գ. Լոռե
4) Տաշիր-Ձորագետ	դ. Կարս
	ե. Կարին

1) 1-դ, 2-բ, 3-ա, 4-գ	3) 1-ե, 2-ա, 3-բ, 4-դ
2) 1-ա, 2-դ, 3-գ, 4-բ	4) 1-բ, 2-ա, 3-դ, 4-գ

48. Պատմական իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերին.

- 1) Գող Վասիլի իշխանության վերացումը
- 2) Եղեսիայի գրավումը խաչակիրների կողմից և քաղաքի հայազգի կառավարչի սպանությունը
- 3) Փիլարտոս Վարաժնունու իշխանության վերացումը
- 4) Երուսաղեմի գրավումը խաչակիրների կողմից

ա. 1090 թ.

գ. 1099 թ.

բ. 1098 թ.

դ. 1105 թ.

ե. 1117 թ.

1) 1-գ, 2-բ, 3-դ, 4-ա

3) 1-ե, 2-բ, 3-ա, 4-գ

2) 1-ե, 2-գ, 3-ա, 4-բ

4) 1-բ, 2-ե, 3-գ, 4-դ

49. Հայ արքաների անունները համապատասխանեցնել արքայատոհմերի անվանումներին.

- 1) Դավիթ Անհողին
- 2) Կոստանդին
- 3) Սենեքերիմ
- 4) Վարազդատ
- 5) Լևոն V

ա. Հեթումյաններ

բ. Արծրունիներ

գ. Սյունիներ

դ. Արշակունիներ

ե. Բագրատունիներ

զ. Նդրեցիներ

1) 1-բ, 2-գ, 3-գ, 4-դ, 5-ե

3) 1-դ, 2-ե, 3-ա, 4-գ, 5-բ

2) 1-ե, 2-գ, 3-բ, 4-դ, 5-ա

4) 1-ե, 2-գ, 3-ա, 4-բ, 5-դ

50. Պատմական գործիչների անունները համապատասխանեցնել նրանց զբաղեցրած պաշտոններին.

- 1) Պաղտին
- 2) Ատան
- 3) Կոստանդին Հեթումյան

4) Ապլղարիպ Արծրունի

5) Պողոս Սսեցի

ա. գունդստարլ

դ. մարաջախտ

բ. կաթողիկոս

ե. պայլ

գ. ստրատեգոս

զ. կյուրապաղատ

1) 1-դ, 2-ե, 3-ա, 4-գ, 5-բ

3) 1-բ, 2-գ, 3-դ, 4-ա, 5-գ

2) 1-ե, 2-դ, 3-գ, 4-գ, 5-ա

4) 1-գ, 2-գ, 3-բ, 4-դ, 5-ե

51. Արքունիքի կամ նստավայրի տեղափոխություն կատարած պատմական գործիչների անունները համապատասխանեցնել նրանց ընտրած կենտրոնների անվանումներին.

1) Աշոտ Մսակեր

4) Թորոս I

2) Աբաս

5) Ալեհ

3) Աշոտ III

ա. Անավարզա

դ. Սիս

բ. Անի

ե. Կարս

գ. Վահկա բերդ

զ. Բագարան

1) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ե, 5-զ

3) 1-ե, 2-բ, 3-գ, 4-դ, 5-ա

2) 1-գ, 2-ե, 3-բ, 4-ա, 5-դ

4) 1-բ, 2-ե, 3-գ, 4-զ, 5-դ

52. Պատմական գործիչների անունները համապատասխանեցնել նրանց գործունեության հետ առնչվող փաստերին.

1) Գագիկ I

4) Ռայմոնդ-Ռուբեն

2) Սալահ ադ Դին

5) Մանգու

3) Հենրիխ VI

ա. թագի ուղարկում Կիլիկյան Հայաստան

բ. հայերի հետ դաշինքի կնքում

գ. Կիլիկյան Հայաստանի թագաժառանգ հռչակվելը

դ. Երուսաղեմի գրավում

ե. Տաշիր-Ձորագետի թագավորության հպատակեցում

զ. Հոռմկլայի գրավում

1) 1-ա, 2-գ, 3-դ, 4-ե, 5-բ

3) 1-ե, 2-դ, 3-ա, 4-զ, 5-բ

2) 1-գ, 2-ե, 3-զ, 4-դ, 5-ա

4) 1-դ, 2-բ, 3-գ, 4-զ, 5-ե

53. Թվարկված գործիչներին համապատասխանեցնել այն ռազմական գործողություններին, որտեղ նրանք աչքի են ընկել.

1) Թաթուլ

4) Վահրամ Պահլավունի

2) Գող Վասիլ

5) Աշոտ Երկաթ

3) Լևոն I

ա. Վահկա բերդի գրավում

դ. Անիի պաշտպանություն

բ. Սևանի ճակատամարտ

ե. Մառիի ճակատամարտ

գ. Կարսի պաշտպանություն

զ. Բերդուսի ճակատամարտ

1) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ե, 5-ա

3) 1-ա, 2-գ, 3-դ, 4-զ, 5-բ

2) 1-գ, 2-զ, 3-ա, 4-դ, 5-բ

4) 1-ա, 2-զ, 3-ե, 4-բ, 5-դ

54. Զաքարյանների ազատագրած վայրերի անվանումները համապատասխանեցնել դրանց ազատագրման տարեթվերին.

1) Դվին	3) Ամբերդ
2) Կարս	4) Անի
ա. 1206 թ.	դ. 1203 թ.
բ. 1199 թ.	ե. 1209 թ.
գ. 1196 թ.	

1) 1-ա, 2-գ, 3-դ, 4-բ	3) 1-գ, 2-բ, 3-դ, 4-ե
2) 1-դ, 2-ե, 3-գ, 4-ա	4) 1-դ, 2-ա, 3-գ, 4-բ

55. Հայ տիրակալների անունները համապատասխանեցնել Կիլիկիայի և հարակից շրջանների այն քաղաքների ու ամրոցների անվանումներին, որտեղ նրանք հաստատվել էին.

1) Փիլարտոս Վարաժնունի	4) Օշին Հեթումյան
2) Գագիկ Աբասյան	5) Գող Վասիլ
3) Գագիկ II	
ա. Լամբրոն	դ. Պիզու
բ. Կոռոմոզուլ	ե. Ծամնդավ
գ. Քեսուն	զ. Մարաշ

1) 1-գ, 2-ե, 3-դ, 4-ա, 5-զ	3) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-ա, 5-զ
2) 1-գ, 2-դ, 3-ե, 4-բ, 5-զ	4) 1-ե, 2-բ, 3-ա, 4-զ, 5-գ

8. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱՐԿՆԵՐԻ, ՊՆԴՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԴՐՈՒՄ ԵՎ ԽՄԲԱՎՈՐՈՒՄ

1. Ընտրել այն շարքը, որտեղ նշված են բացառապես հազարավոր նախարարական տոհմեր.

- 1) Սյունի, Պատասպարունի, Բագրատունի, Խորխոռունի
- 2) Կաղմեա, Բզնունյաց, Տագրյան, Գուգարաց
- 3) Բագրատունի, Աղձնյաց, Սողացի, Խորխոռունի
- 4) Բագրատունի, Գուգարաց, Բզնունյաց, Խորխոռունի

2. Լուսավորչի թոռ Գրիգորիսի հոգևոր իշխանությանն էին ենթարկվում Մեծ Հայքի հետևյալ նահանգները.

- 1) Ուտիք, Արցախ, Փայտակարան
- 2) Արցախ, Ուտիք, Պարսկահայք
- 3) Սյունիք, Արցախ, Փայտակարան
- 4) Ուտիք, Սյունիք, Պարսկահայք

3. Ինչ քայլեր ձեռնարկեց Պապ թագավորը՝ Հայոց պետության անվտանգության և ռազմատնտեսական հզորության ամրապնդման ուղղությամբ: Գտնել սխալ պատասխանները.

- ա. Սահմանափակեց եկեղեցական հողատիրությունը, ընդլայնեց թագավորական հողատիրությունը:
- բ. Ավելացրեց կուսանոցների և այրիների ապաստարանների թիվը:
- գ. Թվապես ավելացրեց հայոց բանակը:
- դ. Բազմապատկեց հոգևորականների թիվը:
- ե. Հաստատեց Հայոց կաթողիկոսական աթոռի ինքնուրույնությունը:
- զ. Ավելացրեց երկրի բերքից եկեղեցուն վճարվող հարկը:

- 1) ա, բ, ե 2) գ, ե, զ 3) գ, դ, ե 4) բ, դ, զ

4. Գտնել այն փաստարկները, որոնք բնութագրում են Տրդատ Մեծի՝ կենտրոնական-թագավորական իշխանության ամրապնդման նպատակով վարած քաղաքականությունը.

- 1) Բարձրացրեց գործակալությունների դերը:
- 2) Թագավորական իշխանության համար նոր հենարան ստեղծելու նպատակով հիմնեց նոր քաղաք:
- 3) Պատերազմեց Պարթևստանի դեմ:
- 4) Կրճատեց հոգևորականների թիվը:
- 5) Հզորացրեց հայոց բանակը:

5. Ընտրել այն կետերը, որոնք չեն համապատասխանում Աշտիշատի ժողովի ընդունած որոշումներին.

- 1) կառուցել վանքեր, դպրոցներ, հիվանդանոցներ, աղքատանոցներ, իջևանատներ
- 2) ընդունել Քաղկեդոնի երկաթնակույթյան դավանանքը
- 3) գթասիրտ լինել ծառաների նկատմամբ
- 4) անվավեր ճանաչել նախորդ եկեղեցական ժողովի որոշումները
- 5) հավատարիմ մնալ տերերին
- 6) արգելել բազմակնությունը և մահացածների վրա անվայելույ լացը
- 7) ծառաներին հարկերից ազատել և նրանց բնակարաններ հատկացնել

6. Ընտրել ճիշտ փաստարկները.

- 1) Սասանյանների զորքերը 364 թ. Հայաստան ներխուժեցին երեք ուղղություններով:
- 2) Շապուհ II-ի մեծաքանակ զորքերը գրավեցին Գառնի ամուր բերդը, որտեղ Արշակունի արքաների գերեզմաններն ու գանձերն էին:
- 3) Վասակ սպարապետի գլխավորությամբ հայոց 30-հազարանոց զորքը ջախջախեց թշնամուն, ազատեց թագավորների ոսկորները և վերաթաղեց Դարանա-ղյաց գավառի Անի բերդում:
- 4) Մերուժան Արծրունու դավաճանական օրինակին հետևեց նաև Մուշեղ Մամիկոնյանը:
- 5) Արշակ թագավորը Վասակ սպարապետի ուղեկցությամբ 368 թ. մեկնեց Պարսկաստան:
- 6) Փառանձեմ թագուհին 15 հազար ընտիր զորականներով ամրացել էր Անգեղ բերդում և հերոսական դիմադրություն էր ցույց տալիս պարսիկներին:

7. Ովքեր էին մտնում 450 թ. ապստամբների կազմած կառավարության մեջ.

- 1) Վարդան Մամիկոնյանը, Վասակ Սյունին, Ներշապուհ Արծրունին, Ղևոնդ Երեցը
- 2) Վարդան Մամիկոնյանը, Վասակ Սյունին, Թաթույ Վանանդեցին, Հովսեփ կաթողիկոսը
- 3) Վասակ Սյունին, Վարդան Մամիկոնյանը, Հովսեփ Վայոցձորցին, Խորեն Խորխոռունին
- 4) Վարդան Մամիկոնյանը, Վասակ Սյունին, Խորեն Խորխոռունին, Հովհաննես Ա կաթողիկոսը

8. Տրված պայմաններից առանձնացնել երկուսը, որոնք տեղ են գտել Վահան Մամիկոնյանի և Նիխորի միջև Նվարսակում կնքված պայմանագրում.

- ա. պաշտոններ չտալ անարժան և ուրացյալ նախարարներին ու հարգել հայ նախարարների ժառանգական իրավունքները
- բ. ճանաչել Հայաստանի պետական անկախությունը
- գ. վերականգնել հողեր ժառանգելու՝ իշխանների ավագ որդիների բացառիկ իրավունքը
- դ. հրաժարվել կրոնափոխության առաջարկից
- ե. Հայաստանի մարզպան նշանակել միայն հայ նախարարներից

1) ա, դ

2) ա, ե

3) բ, գ

4) գ, դ

- 3) բուն Աղվանք, Հայաստան, Վիրք, Մերձկասպյան շրջաններ
- 4) Հայաստան, Իրան, բուն Աղվանք, Մերձկասպյան շրջաններ

13. Թվարկված քաղաքներից որո՞նք են եղել Արաբական խալիֆայության «Արմինիա» փոխարքայության VIII–IX դարերի վարչական կենտրոններ.

- 1) Բագարանը և Դվինը
- 2) Կարսը և Դվինը
- 3) Դվինը և Պարտավը
- 4) Բագարանը և Պարտավը

14. Ստորև բերված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- ա. Հայ ժողովուրդը VIII–IX դարերում բազմիցս ապստամբել է օտար լծի դեմ:
- բ. Հայ նախարարական համակարգը, չնայած խալիֆայության դաժան բռնություններին, պահպանվել էր. դրա հողատիրական հիմքը կազմում էին Բագրատունյաց, Սյունյաց, Մամիկոնյանների և Արծրունիների իշխանական տիրույթները:
- գ. Հայ եկեղեցին արաբական տիրապետության շրջանում շարունակում էր իր ազգապահպան գործունեությունը:
- դ. Արմինիայի առաջին արաբ ոստիկանի դաժան հարկահանությանը և կրոնական հալածանքներին հայերը պատասխանեցին ապստամբությամբ, որը գլխավորեց Աշոտ իշխանի որդին՝ Գագիկ Բագրատունին:
- ե. Դավիթ Սահառունին մինչև VII դարի 40–ական թթ. վերջը գլխավորում էր Հայաստանի վերամիավորման գործը:
- զ. Սասուն–Խոյթ գավառում տեղի ունեցած հուժկու ապստամբությունը ղեկավարում էր Աշոտ Մսակերը:
- է. Կարինը պաշարող ապստամբները, տեղեկանալով Արճեշի ճակատամարտի տխուր վախճանի մասին, Մուշեղի գլխավորությամբ շարժվեցին դեպի Բագրևանդ գավառ:

- 1) ա, բ, դ
- 2) դ, ե, է
- 3) գ, գ, է
- 4) դ, ե, գ

15. Ստորև բերված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ.

- ա. Երբ Սմբատ Բագրատունու 2000–անոց այրուձին գտնվում էր Արձնի գյուղի մոտ, արաբական 5000–անոց պատժիչ ջոկատը հասավ նրանց:
- բ. Վարդանակերտի մոտ արաբները չկարողացան դիմադրել և սկսեցին խուճապահար անցնել Արածանին:
- գ. Ռշտունիք գավառի Ակոռի գյուղի մոտ ապստամբները Վասպուրականի Սմբատ իշխանի գլխավորությամբ ջախջախում են թշնամուն, միայն 280 արաբ զինվոր փախչում է ու թաքնվում եկեղեցում:
- դ. Արաբների տիրապետության ժամանակ հայ հոգևորականությունը հարկատու չէր:
- ե. Վարդանակերտի մոտ պարտված արաբները փախուստի դիմեցին, Երասխի սահույցը ջարդվեց, և նրանցից շատերը խեղդվեցին:
- զ. VIII դ. սկզբի հակաարաբական ապստամբությունն ընդգրկել էր Երևանը, Վանանդը, Վասպուրականը:
- է. Հերթ ոստիկանի աշխարհագրով հարկահանությունը խիստ ծանրացավ:

- 1) բ, գ, դ
- 2) ա, ե, գ
- 3) ե, գ, է
- 4) բ, գ, է

16. Ո՞ր հինավուրց հայկական իշխանական տները հզորացան IX դարում.

- 1) Արծրունիներ, Մամիկոնյաններ, Բագրատունիներ, Գնունիներ
- 2) Բագրատունիներ, Արծրունիներ, Սյունիներ, Արցախի իշխաններ
- 3) Բագրատունիներ, Գնունիներ, Արծրունիներ, Սյունիներ
- 4) Բագրատունիներ, Գնունիներ, Սյունիներ, Արցախի իշխաններ

17. Աշոտ Մսակերն ընդարձակեց իր տիրույթները.

- 1) Տայքում, Գուգարքում, Սյունիքում
- 2) Այրարատում, Տարնում, Տայքում
- 3) Սյունիքում, Տայքում, Վասպուրականում
- 4) Վասպուրականում, Սյունիքում, Արցախում

18. Ստորև բերված պնդումներից ո՞ր երկուսն են սխալ.

- ա. Հայոց իշխան Եսայի Աբու-Մուսեի քաջարի զինվորները Քթիշ ամրոցը (Տող գյուղի մոտ) մոտ երկու տարի անառիկ պահեցին:
- բ. Բուղան դիմում է խաբեության. բանակցելու պատրվակով իր մոտ է կանչում ու ձերբակալում Եսայի իշխանին:
- գ. Վասպուրականում ապստամբները Գուրգեն Արծրունու գլխավորությամբ ջախջախում և դուրս են մղում արաբներին:
- դ. Հայոց հզորագույն ապստամբությունը (850–855 թթ.) սասանեց արաբական տիրապետությունը Հայաստանում:
- ե. Սմբատ սպարապետի որդին՝ Աբաս Բագրատունին, 862 թ. ճանաչվեց հայոց իշխան ու սպարապետ:

- 1) ա, բ
- 2) գ, դ
- 3) գ, ե
- 4) ա, ե

19. Ստորև բերված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- ա. Արաբական խալիֆայությունը IX դարում սկսեց թուլանալ և անկման ուղի բռնել:
- բ. Զարգացման տարբեր աստիճաններում գտնվող, տարբեր լեզու, դավանանք ունեցող ժողովուրդներին Արաբական խալիֆայության մեջ բռնի միավորումը կայուն ու երկարատև լինել էր կարող:
- գ. Արաբական խալիֆայության ենթակա երկրներում, այդ թվում՝ Հայաստանում, աստիճանաբար ավելի ու ավելի էր ուժեղանում արաբական լուծը թոթափելու ձգտումը:
- դ. Խալիֆայության ծանր դրությունից օգտվում էր նրա վաղեմի հակառակորդ Պարսկաստանը, որն ամեն կերպ աջակցում էր խալիֆայության կենտրոնախույս ուժերին:
- ե. Արաբական խալիֆայության թուլացումից Հայաստանում հմտորեն օգտվում էին հատկապես ժամանակի նշանավոր իշխանական տներից Վաչուտյանները:
- զ. Գերազանցապես օտար վարձկաններից բաղկացած արաբական բանակը միշտ չէ, որ ենթարկվում էր խալիֆներին:

- 1) ա, գ
- 2) գ, ե
- 3) դ, ե
- 4) բ, գ

20. Պնդումներից որն է սխալ.

- 1) Արիեստների զարգացման հետ խորացավ աշխատանքի բաժանումը նրանց ներսում, առաջ եկան արիեստի նոր ճյուղեր և մասնագիտություններ:

- 2) Բագրատունիների օրոք երկրի տնտեսական կյանքի ընդհանուր վերելքին մեծապես խթանեց վճարովի դպրոցների ստեղծումը:
- 3) Մեծ քաղաքներում հաճախ կազմակերպվում էին կիրակնօրյա տոնավաճառներ:
- 4) Հայաստանով էին անցնում արևելքը արևմուտքի, հյուսիսը հարավի հետ կապող առևտրական կարևոր մայրուղիներ:

21. Ստորև բերված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ.

- 1) Բագրատունյաց թագավորները ձգտում էին ամբողջ Հայաստանը միավորելու մեկ միասնական, կենտրոնացված պետության մեջ:
- 2) Զարգացած միջնադարում Հայաստանի կենտրոնախույս ուժերը խրախուսվում էին սահմանակից երկու հզոր պետությունների՝ Բյուզանդիայի և Աղվանքի կողմից:
- 3) Հայաստանի, հատկապես ծայրագավառների նշանավոր իշխանությունները տնտեսական և ռազմական բավարար հզորություն ունեին և ինքնաբավ կյանք էին վարում՝ հաճախ ձգտելով անկախության:
- 4) Բյուզանդիան հայոց պետությունը թուլացնելու, երկրի արևելյան երկրամասերը կայրությանը միացնելու հետևողական քաղաքականություն էր վարում:
- 5) Բյուզանդիան XI դարի երկրորդ կեսից Հայաստանի նկատմամբ որդեգրեց նվաճողական քաղաքականություն:

22. Գտնել միայն հայոց կաթողիկոսների անուններն ընդգրկող շարքը.

- 1) Սահակ Պարթև, Ներսես Շնորհալի, Զաքարիա Ձագեցի, Մուշեղ Բագարանցի, Անանիա Մոկացի
- 2) Ներսես Մեծ, Սահակ Պարթև, Զաքարիա Ձագեցի, Գևորգ Գառնեցի, Պետրոս Գետադարձ
- 3) Ներսես Մեծ, Սահակ Ձորովորցի, Ներսես Տայեցի, Դավիթ Անհողին, Հովհաննես Ա Մանդակունի
- 4) Ներսես Բ Բագրևանդացի, Զաքարիա Ձագեցի, Վահրամ Պահլավունի, Անանիա Մոկացի, Գագիկ Արծրունի

23. Ստորև բերված փաստարկներից ո՞ր երկուսն են սխալ.

- ա. Խորեզմի շահի որդին՝ Ջալալեդդինը, նահանջելով պայքարը շարունակեց Իրանում և Այսրկովկասում՝ իր հերթին կողոպտելով ու կոտորելով տեղի բնակչությանը:
- բ. Կոտմանի դաշտում տեղի ունեցած ճակատամարտում հայ-վրացական միացյալ զորքերին հաղթելուց հետո, շրջանցելով Զաքարյանների տիրույթներն ու Վրաստանը, մոնղոլներն անցան Հյուսիսային Կովկաս և Ռուսիա:
- գ. 1231 թ. մոնղոլները, հետապնդելով Ջալալեդդինին, կարողացան նրան ջախջախիչ պարտության մատնել:
- դ. Դվին և Կարին քաղաքները գրավելուց հետո մոնղոլները պաշարեցին Անին:
- ե. 1240 թ. մոնղոլներն իրենց ենթարկեցին ամբողջ Հարավային Հայաստանը:

- 1) բ, դ 2) ա, ե 3) գ, ե 4) դ, ե

24. Ինչ տարածք էր ընդգրկում Փիլարտոս Վարաժնունու իշխանությունը.

- 1) Հյուսիսային Ասորիքը և Կիլիկիայի արևելյան շրջանները
- 2) Հարավային Միջագետքը և Կիլիկիայի հարավային շրջանները
- 3) Միջերկրական ծովի հարավ-արևելքը
- 4) Հարավային Ասորիքն ու Կիլիկիայի արևելյան շրջանները

25. Բերված պնդումներից որոնք են սխալ.

- 1) Կիլիկիայի հայկական պետության ժամանակաշրջանում հայկական աղբյուրներում երկիրն անվանվել է «Հայոց աշխարհ», «Կիլիկյան Հայաստան»:
- 2) Խաչակիր մատենագիրները Կիլիկիան անվանել են «Հայաստան», «Փոքր Հայք»:
- 3) Կիլիկիան՝ որպես աշխարհագրական միավոր, բաժանվում է երկու մասի՝ Քարուտ և Դաշտային Կիլիկիա:
- 4) Ք. ա. I դարում Տիգրան Մեծը նվաճել և հայկական տերությանն էր միացրել Կիլիկիայի արևելյան շրջանները:
- 5) Կիլիկիայում հայկական պետականության առաջացման նախօրյակին տեղում հաստատված հայ բնակչությունն արդեն ուներ կայուն կազմակերպված սոցիալական միջավայր և Հայոց եկեղեցու թեմեր:
- 6) 1065 թ. Կարսի թագավոր Գագիկ Կարսեցին իր թագավորության դիմաց բյուզանդական կայսրից ստացավ Կիլիկյան Տավրոսում գտնվող Լամբրոն բերդը:

26. Ստորև բերված պնդումներից որոնք են սխալ.

- 1) Իկոնիայի սուլթանությունը ընդարձակում էր իր տարածքները Բյուզանդիայի հաշվին:
- 2) Իկոնիայի սուլթանությունը և Եգիպտոսը թշնամաբար էին տրամադրված Կիլիկիայի նկատմամբ:
- 3) Միրիոկեֆալոնի ճակատամարտից հետո Իկոնիայի սուլթանությունը մեկընդմիջտ հրաժարվել էր Կիլիկիայից:
- 4) Երուսաղեմը գրավելուց հետո Եգիպտոսի Այուբյան սուլթանությունը որոշ ժամանակ զբաղված էր խաչակրաց տիրույթների նվաճումով:
- 5) Երուսաղեմը մահմեդականներից հետո գրավելու համար 1189 թ. սկսվեց խաչակրաց երկրորդ արշավանքը:
- 6) Լևոն II-ը կապեր հաստատեց խաչակիրների առաջնորդներից մեկի՝ Սրբազան հռոմեական կայսրության կայսր Ֆրիդրիխ Շիկամորուսի հետ:

27. Ստորև բերված պնդումներից որոնք են սխալ.

- ա. Մառիի ճակատամարտում զոհվեց արքայորդի Ստեփանեն:
- բ. Մառիի ճակատամարտում արքայի որդի Լևոնը գերի ընկավ:
- գ. Մառիի ճակատամարտից հետո բարդացավ նաև խաչակիրների վիճակը:
- դ. Մառիի պարտությունը և Անտիոքի անկումը վերջ դրեցին քրիստոնեա-մոնղոլական դաշինք ստեղծելու Հեթում I-ի ծրագրին:
- ե. Հեթում I-ը 1270 թ. գահը հանձնեց եգիպտական գերությունից ազատված Հեթում II-ին:

- 1) ա, գ 2) ա, ե 3) բ, դ 4) բ, ե

28. Որո՞նք էին Կիլիկիայի հայկական պետության զինված ուժերի կազմակերպման ու ղեկավարման համար ստեղծված երեք գործակալությունները՝

ա. սպարապետությունը

դ. ասպետությունը

բ. խնամակալությունը

ե. մարաջախտությունը

գ. սպասալարությունը

զ. սենեսկալությունը

1) բ, դ, գ

2) ա, բ, գ

3) ա, գ, ե

4) բ, գ, ե

29. Ստորև բերված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

1) Կիլիկյան Հայաստանի թագավորն էր պատերազմ հայտարարում, հաշտություն և դաշինք կնքում, քաղաքներ և ամրոցներ հիմնադրում, դրամներ հատում և լուծում գահաժառանգության խնդիրը:

2) Կիլիկյան Հայաստանում երկրի կառավարումը թագավորն իրականացնում էր գործակալությունների միջոցով, որոնք քսանից ավելի էին:

3) Կիլիկյան Հայոց թագավորության հոչակումից հետո վերականգնվեց նաև թագադիր ասպետություն գործակալությունը, որը կրկին հանձնվեց Բագրատունիներին:

4) Խնամակալության (պայլության) գործակալությունը Կիլիկյան Հայաստանում գոյություն ուներ դեռևս իշխանության շրջանում:

5) Պայլը թագավորի առաջին խորհրդականն էր, իսկ արքայի բացակայության դեպքում փոխարինում էր նրան:

6) Գործակալությունների մեջ բավական ազդեցիկ տեղ էր զբաղեցնում արքունի քարտուղարությունը, որի գլխավոր պաշտոնյան կոչվում էր ասպետ:

7) Կիլիկիայի հայոց բանակում կարևոր տեղ ուներ նաև ռազմական նավատորմը:

30. Ո՞ր շարքի բոլոր ինքնավար իշխանություններն էին գտնվում Արևմտյան Հայաստանում.

1) Սասուն, Դիզակ, Շատախ

3) Մոկս, Սասուն, Շատախ

2) Շատախ, Վարանդա, Սասուն

4) Մոկս, Խաչեն, Սասուն

31. Ընտրել սխալ պնդումները.

1) IV դ. վերջին մայրենի լեզվով գիր և գրականություն ունենալն ազգապահպանության խնդիր էր դարձել, քանի որ հայոց գրավոր լեզուն կենսական անհրաժեշտություն էր թե՛ պետության, թե՛ եկեղեցու համար:

2) Հայոց գրերը դարձան հայ ժողովրդի համար գոյատևման, ազգային ինքնության և արժեհամակարգի պահպանման հզոր միջոց բոլոր ժամանակներում:

3) Ըստ Կորյունի՝ IV դ. սկզբին Սահակ Պարթևի նախաձեռնությամբ Արտաշատում եկեղեցական ժողով է գումարվել, որտեղ որոշվել է «հայ ազգի համար նշանագրեր գտնել»:

4) Հայաստանում լուսավորչական գործունեությունն ընդարձակելով՝ Մաշտոցը հետազայում տառեր է ստեղծել նաև վրացիների և Աղվանքի ցեղերից մեկի՝ գարգարացիների համար:

5) Հայ պատմիչները վկայում են հայկական նախամաշտոցյան այբուբենի մասին, որը V դարի սկզբին պահվում էր Ասորիքում՝ ասորի մատենագիր Բարդաճանի մոտ:

32. Թվարկված գործիչներից ովքեր են ղեկավարել Տաթևի համալսարանի ուսումնագիտական աշխատանքները.

ա. Գրիգոր Միհրեցին	դ. Մովսես Տաթևացին		
բ. Գրիգոր Տաթևացին	ե. Հովհան Որոտնեցին		
գ. Կիրակոս Գանձակեցին	զ. Թովմա Մեծփեցին		
1) ա, գ	2) բ, դ	3) բ, ե	4) դ, զ

33. Ստորև բերված պնդումներից որն է սխալ.

- 1) X–XIV դարերում կրթական համակարգը բաղկացած էր տարրական և բարձրագույն տիպի դպրոցներից:
- 2) Վարդապետարաններում ուսման տևողությունը 7–8 տարի էր:
- 3) Վարդապետական գավազան ստացած շրջանավարտներն իրավունք էին ստանում զբաղվելու ուսուցչությամբ, քարոզչությամբ և գիտական գործունեությամբ:
- 4) Միջնադարյան Հայաստանի նշանավոր ուսումնագիտական կենտրոններից էր Հաղպատի վարդապետարանը, որտեղ իրենց գիտամանկավարժական գործունեությունն են անցկացրել Դավիթ Ալավկատրոդին, Գրիգոր Դարանաղցին, Գրիգոր Տաթևացին:

34. Ստորև բերված պնդումներից որն է սխալ.

- 1) Անիի Բագրատունյաց թագավորության, Կիլիկյան Հայաստանի և Զաքարյանների իշխանության ժամանակաշրջանում նպաստավոր պայմաններ էին ստեղծվել նոր կրթական համակարգի առաջացման և զարգացման համար:
- 2) Զարգացած միջնադարը նախորդ ժամանակաշրջանից ժառանգեց կրթության կազմակերպման և գիտելիքների հաղորդման այնպիսի կարևոր բաղադրիչ, ինչպիսին էր «յոթ ազատ արվեստների» համակարգը:
- 3) Դպրոցները, որոնք եկեղեցու տնօրինության տակ էին, բաժանվում էին ծխական, վանական և պետական տիպերի:
- 4) Քաղաքներում եկեղեցու իրավասությունից դուրս հիմնվում էին աշխարհիկ դպրոցներ, որոնց մի մասը վերածվում էր բարձրագույն տիպի դպրոցների:

35. Ստորև թվարկված մշակութային նշանավոր գործիչներից ովքեր են գիտամանկավարժական գործունեություն ծավալել Սանահինի և Հաղպատի վարդապետարաններում.

1) Հովհաննես Իմաստասեր	5) Դավիթ Ալավկատրոդի
2) Գրիգոր Նարեկացի	6) Մխիթար Գոշ
3) Հովհաննես Երզնկացի	7) Վարդան Արևելցի
4) Ներսես Մշեցի	8) Հովհան Որոտնեցի

36. Գտնել IX–X դարերում ապրած և ստեղծագործած հայ պատմիչների անունները.

1) Սեբեոս	4) Վարդան Արևելցի
2) Հովհաննես Դրասխանակերտցի	5) Կիրակոս Գանձակեցի
3) Թովմա Արծրունի	6) Սամուել Անեցի

37. Ստորև տրված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- 1) Աստղիկի աշխատությունը բաղկացած է երեք բաժիններից:
- 2) Հովհաննես Դրասխանակերտցին դեպքերի շարադրանքը սկսել է Հայաստանում քրիստոնեության ընդունումից:
- 3) Վարդան Արևելցին իր աշխատությունը սկսել է «անսկիզբ» ժամանակներից:
- 4) Մատթեոս Ուռհայեցու «Ժամանակագրությունը» սկսվում է 1136 թ. դեպքերի շարադրումից:
- 5) Սամուել Անեցու աշխատությունը սկսվում է արարչագործությունից:
- 6) Սմբատ Գունդստաբլը դեպքերի շարադրանքը սկսում է 951 թվականից:

38. Թվարկված գործիչներից իրավագետներ են՝

ա. Հովհաննես Դրասխանակերտցին	դ. Գրիգոր Տաթևացին
բ. Դավիթ Ավակատորդին	ե. Սմբատ Գունդստաբլը
գ. Մխիթար Գոշը	զ. Թովմա Արծրունին

1) բ, գ, ե	3) բ, դ, ե
2) ա, գ, դ	4) գ, դ, զ

39. Թվարկված շինություններից որ երկուսի ճարտարապետն է Տրդատը.

- ա. Անիի Մայր տաճարի
- բ. Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ զվարթնոցատիպ եկեղեցու
- գ. Տաթևի
- դ. Նորավանքի
- ե. Աղթամարի Ս. Խաչ եկեղեցու

1) ա, բ	2) ա, գ	3) գ, ե	4) բ, դ

40. Ստորև տրված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- 1) Կիլիկյան Հայաստանում կար 112 բերդ:
- 2) VII–VIII դարերում քանդակագործության մեջ ինքնուրույն ճյուղ դարձավ խաչքարերի արվեստը:
- 3) Միջնադարում ճարտարապետության բնագավառում հատկապես զարգացան քաղաքաշինությունը, ամրոցաշինությունը և եկեղեցաշինությունը:
- 4) Աղթամարի Ս. Խաչ եկեղեցու որմնանկարներում պատկերված են Գագիկ II–ը և Ս. Գրիգոր Լուսավորիչը:
- 5) Միջնադարյան նշանավոր խաչքարագործ վարպետներ էին Մոմիկը և Պողոսը:

41. Ստորև բերված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- 1) Առաջին Բագրատունի թագավորները հաստատվել էին Բագարանում և Երագավորսում (Շիրակական):
- 2) Բագրատունիները նպատակահարմար գտան Կամսարականներից իրենց անցած Շիրակի նշանավոր Անի ամրոցը դարձնել մայրաքաղաք:

- 3) Աշոտ II-ը հարձակվեց նաև Տփղիսի (Թիֆլիսի) ամիրայության վրա, ջախջախեց Յուսուֆի կայազորը:
- 4) Աշոտ II-ը 922 թ. մեկնեց Կոստանդնուպոլիս, որտեղ հակաարաբական դաշինք կնքեց:
- 5) Խաղաղ ու նպաստավոր էին Աշոտ II-ի թագավորության վերջին տարիները. նա անգավակ էր, ուստի նրա մահվանից հետո գահին անցավ եղբորը՝ Կարսի կառավարիչ Մուշեղին:
- 6) Անիից հյուսիս գտնվող Արգինայի վանքը 948 թ. դարձավ հայոց կաթողիկոսների նստավայր:
- 7) 893 թ. երկրաշարժի հետևանքով Դվինում շատ շենքեր ավերվել էին, և երկրի մայրաքաղաքի դերը Դվինը զիջեց Վանին:

42. Տրված պնդումներից որոնք են ճիշտ.

- 1) Արարատյան կամ Վանի համահայկական թագավորությունը հինարևելյան տիպի դաշնային պետություն էր:
- 2) Արշակունյաց Հայաստանը չպահպանեց նախորդ ժամանակներում ձևավորված Մեծ Հայքի վարչական բաժանումը, և նախկին նահանգների փոխարեն ստեղծվեցին 191 նախարարություններ:
- 3) Վաղ միջնադարում Արշակունի թագավորները պետությունը կառավարում էին արքունի գործակալությունների միջոցով:
- 4) Հայ Արշակունիների թագավորության անկումից հետո պահպանված հայ նախարարական համակարգը միջնադարում դարձավ հայոց պետականության կրողն ու պահպպանը:
- 5) Վարդանանց և Վահանանց ազատագրական ապստամբությունները նշանավորեցին հայոց անկախ պետականության վերականգնումը և հայոց տանուտիրական համակարգի կատարելագործումը Հայաստանում:
- 6) Վաղ միջնադարյան Հայաստանում շինականները թեև չունեին սեփականություն՝ հող, գյուղատնտեսական գործիքներ կամ անասուն, սակայն իրավունք ունեին օգտվելու գյուղական համայնքի հողերից՝ պետությանը հարկեր վճարելու պայմանով:
- 7) Բագրատունիների օրոք չկար Արշակունյաց ժամանակաշրջանին այնքան բնորոշ հակասությունը թագավորի և եկեղեցու միջև, հայոց կաթողիկոսը ճանաչում էր թագավորի գերիշխանությունը:

43. Ընտրել սխալ պնդումները.

- 1) Հայերենի հմուտ թարգմանիչներ պատրաստելու նպատակով Գրիգոր Լուսավորիչը և Տրդատ III-ը Հայաստանի տարբեր գավառներից հավաքված մանուկների մի մասին տալիս են ասորի դպրության, մյուսներին՝ հելլենական:
- 2) Միլանի հրովարտակի ընդունումից հետո սրվեցին Հռոմեական կայսրության և Մեծ Հայքի թագավորության հարաբերությունները, և նախկին բարեկամ երկրները դարձան ակոյաններ:

- 3) Խոսքով Կոտակի օրոք Դվինը դարձավ Հայաստանի մայրաքաղաք:
- 4) Շապուհն օգնության խնդրանքով դիմել էր Արշակ II-ին, և վերջինս հայոց զորքով պարսիկներից շուտ հասնում է Մծբին քաղաքի մոտ և հաղթանակ տանում հռոմեացիների նկատմամբ:
- 5) Վաղես կայսեր հրամանով հռոմեացի հրամանատարները խնջույքի ժամանակ դավադրորեն սպանում են հայոց նշանավոր արքաներից մեկին՝ Պապին, և սպարապետ Մուշեղ Մամիկոնյանին:

44. Գտնել այն երկու իրադարձությունները, որոնք տեղի են ունեցել 1098 թվականին.

- ա. Ռուբինյան իշխանի կողմից Վահկա բերդի գրավումը
 - բ. Մլեհի սպանությունը
 - գ. Խաչակիրների կողմից Եդեսիայի գրավումը
 - դ. Ռուբեն իշխանի ապստամբությունը Բյուզանդիայի դեմ
 - ե. Երուսաղեմի թագավորության ստեղծումը
- 1) բ, գ 2) ա, գ 3) բ, ե 4) ա, ե

45. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

- ա. Փիլարտոսը հիմնադրեց ընդարձակ իշխանություն Հյուսիսային Ասորիքում և Կիլիկիայի արևելյան շրջաններում:
 - բ. Լևոն I-ի օրոք Կիլիկյան Հայաստանի սահմանները հարավում հասան մինչև Միջերկրական ծով:
 - գ. Թորոս II-ի ջանքերով կաթողիկոսական աթոռը տեղափոխվեց Սիս, ուր մնաց մինչև 1441 թ.:
 - դ. Մլեհը դաշնակցեց Հալեպի ամիրայի հետ:
 - ե. Թորոս II-ը իր իշխանությանը միացրեց Եդեսիայի կոմսությունը:
- 1) ա, գ 2) գ, ե 3) դ, ե 4) բ, դ

46. Գտնել այն երկու իրադարձությունները, որոնք տեղի են ունեցել 1307 թվականին.

- 1) մամլուքների առաջին արշավանքը Կիլիկիա
- 2) Սսի եկեղեցական ժողովը
- 3) Ադանայի եկեղեցական ժողովը
- 4) Կիլիկյան հայոց թագավորների և 40 իշխանների սպանությունը
- 5) մամլուքների կողմից Սսի պաշարումը

47. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

- ա. Կիլիկյան Հայաստանում մշտական բանակ պահելու համար մտցվել էր ռազմական հարկ:
- բ. Հիվանդախնամների հոգևոր-ասպետական միաբանությունը հայոց բանակին ամեն տարի տրամադրում էր 4000 ռազմիկ:

- գ. Կիլիկյան Հայաստանում հեծելազորը բանակի հիմնական կորիզն էր:
- դ. Կիլիկյան Հայաստանում ռազմական նավատորմի համար կառուցված բերդերից կարևոր էր Վահկա բերդը:
- ե. Այսան ուներ ծովային և ցամաքային բերդեր:

- 1) ա, գ
- 2) բ, գ
- 3) բ, դ
- 4) դ, ե

48. Գտնել սխալ փաստարկները.

- 1) Տիրան արքային ձերբակալել էր Ատրպատականի մարզպան Ատրվշնասպը:
- 2) Սահակ Պարթևը կարողացավ չեզոքացնել իրեն հակաթոռ նշանակված ասորի Շամուելի գործունեությունը:
- 3) «Ամոթալի» պայմանագրի համաձայն՝ Հռոմը պարտավորվել էր այլևս չօգնել Հայաստանին:
- 4) Վաչե Մամիկոնյանը մագքութներին ջախջախել է Օշականի Յլու գլուխ լեռան մոտ:
- 5) Տրդատ Մեծը հազարապետ է նշանակել Արտավազը Մանդակունուն:
- 6) Արիստակես կաթողիկոսի սպանությունից հետո կաթողիկոս է դառնում նրա ավագ եղբայր Վրթանեսը:

49. Թվարկվածներից որո՞նք են Պապ թագավորի բարեփոխումներից.

- ա. Արքունի հողերի հաշվին ավելացվում են Տրդատ Մեծի օրոք եկեղեցուն տրված հողերը:
- բ. Բանակի թիվը հասցվում է մոտ 100 հազարի:
- գ. Վերացվում է «պտղի և տասանորդի կարգը»՝ բերքից վճարվող տուրքը:
- դ. Բացվում են նոր կուսանոցներ և այրիների ապաստաններ:
- ե. Հոգևորականների հարազատներին արգելվում է պետական ծառայություն կատարել:

- 1) բ, գ
- 2) դ, ե
- 3) ա, դ
- 4) ա, գ

50. Ջհանշահի օրոք որտեղի՞ հայ իշխանական տների շառավիղները սկսեցին մելիք կոչվել.

- 1) Վասպուրականի, Սյունիքի, Արցախի, Գեղարքունիքի, Վայոց ձորի
- 2) Գուգարքի, Սյունիքի, Արցախի, Գեղարքունիքի, Վայոց ձորի
- 3) Սասունի, Սյունիքի, Արցախի, Գեղարքունիքի, Վայոց ձորի
- 4) Սյունիքի, Արցախի, Գեղարքունիքի, Վայոց ձորի, Համշենի

51. Արևմտյան Հայաստանում հայ ավատատերերի մանր իշխանություններ էին պահպանվել՝

- 1) Մոկսում, Տայքում, Սյունիքում, Վասպուրականում
- 2) Սասունում, Մոկսում, Շատախում, Ջեյթունում
- 3) Սպեր-Բաբերդում, Կարնո երկրում, Գեղամա երկրում, Սյունիքում
- 4) Խաչենում, Վարանդայում, Ջրաբերդում, Դիզակում

52. Վասպուրականի թագավորությունում կար՝

- 1) 4 000 գյուղ, 8 քաղաք, 72 ամրոց, 115 վանք
- 2) 4 000 գյուղ, 2 քաղաք, 115 ամրոց, 40 վանք
- 3) 1 000-ից ավելի գյուղ, 4 քաղաք, 43 ամրոց, 40 վանք
- 4) 4 000-ից ավելի գյուղ, 6 քաղաք, 115 վանք, 72 ամրոց

53. XI դարի կեսերից սկսվեց հայ բնակչության զանգվածային արտագաղթը դեպի՝

- 1) Կիլիկիա, Ասորիք, Կապադովկիա, Հյուսիսային Միջագետք
- 2) Կիլիկիա, Բալկաններ, Իրան, Հնդկաստան
- 3) Կիլիկիա, Ուկրաինա, Լեհաստան, Իրան
- 4) Կիլիկիա, Ասորիք, Փոքր Ասիա, Հյուսիսային Կովկաս

54. Անին ազատագրելուց հետո Ջաքարյանները թշնամուց մաքրեցին.

- 1) Տարոնը, Վասպուրականը, Տաշիր-Ձորագետը
- 2) Տայքը, Սպերը, Բարձր Հայքը
- 3) Աղձնիքը, Գուգարքը, Ուտիքը
- 4) Արարատյան դաշտը, Սյունիքը, Արցախը

55. Զարգացած միջնադարի Հայաստանի տնտեսական կյանքին վերաբերող պնդումներից որը ճիշտ չէ.

- 1) Հայաստանից արտահանվում էին ձիեր և ջորիներ:
- 2) Հայաստանը ներմուծում էր ռուսական մորթիներ ու մուշտակներ:
- 3) Հայաստանից արտահանվող ապրանքների մեջ զգալի տեղ էր գրավում արհեստագործական արտադրանքը:
- 4) Հայաստանից արտահանվում էին համեմունքներ և ճենապակի:

56. Տրված կետերից որն է առնչվում Հայաստանը նվաճելուց հետո Բյուզանդիայի վարած քաղաքականությանը.

- 1) Հայկական զորքերը կենտրոնացվեցին երկրում և պետք է պաշտպանեին սահմանները թյուրք-սելջուկների հարձակումներից:
- 2) Բյուզանդական արքունիքը ձգտում էր հզորացնելու Հայաստանը և, այդպիսով, պատվար դարձնելու թյուրք-սելջուկների ներխուժումների դեմ:
- 3) Հայ իշխաններին շնորհվեցին բարձր տիտղոսներ, իսկ կայսրության արևմտյան շրջաններում տրվեցին ընդարձակ կալվածքներ:
- 4) Բյուզանդացիների առանձնահատուկ հովանավորությանն էր արժանանում միայն Հայոց եկեղեցին:

57. Անիից ու Դվինից բացի՝ Բագրատունյաց Հայաստանի նշանավոր քաղաքներից էին նաև՝

- 1) Կարսը, Արձնը, Վանը
- 2) Կարինը, Արտաշատը, Մանազկերտը
- 3) Երևանը, Կապանը, Ոստանը
- 4) Արճեշը, Բերկրին, Սիսը

58. Ընտրել ճիշտ պնդումները, որոնք արտացոլում են Կիլիկյան Հայաստանի բանակի բնութագրական կողմերը և առանձնահատկությունները.

- ա. Կիլիկյան Հայաստանում արքունական հեծելազորի հրամանատարը կոչվում էր սպասալար:
 - բ. Սպարապետությունը Կիլիկյան Հայաստանում որևէ իշխանական տան ժառանգական պաշտոնը չէր:
 - գ. Կիլիկյան Հայաստանում պատերազմներին մասնակցում էր միայն մշտական կանոնավոր բանակը. աշխարհագրորդ ճակատամարտերին չէր մասնակցում:
 - դ. Կիլիկյան Հայաստանի բանակում հոգևոր-ասպետական միաբանությունների գորքերը ազատված էին ռազմական ծառայություն կատարելու պարտականությունից:
 - ե. Հիվանդախնամների միաբանությունը պարտավոր էր Կիլիկյան Հայաստանի բանակին տարեկան տրամադրել 1400 հեծյալ ռազմիկ:
- 1) ա, բ 2) բ, ե 3) գ, դ 4) գ, ե

59. Ընտրել ճիշտ պնդումները, որոնք արտացոլում են Կիլիկյան Հայաստանի պետական կարգի բնութագրական կողմերը և առանձնահատկությունները.

- ա. Սենեսկալը հետևում էր նաև արքունի կարգ ու կանոնի պահպանմանը:
 - բ. Թագավորի անչափահասության դեպքում պայլը իրականացնում էր ոչ միայն նրա, այլև ամբողջ երկրի խնամակալությունը:
 - գ. Թագադիր գործակալն էր լուծում գահաժառանգության խնդիրը:
 - դ. Արքունիքի մեջ մտնում էին արքունի խորհուրդը, բարձրագույն դատական ատյանը և գործակալությունները:
 - ե. Կանցլերը թագավորի առաջին խորհրդականն էր:
 - զ. Թագադիր գործակալությունը ստեղծվել էր դեռևս Ռուբինյան առաջին իշխանների օրոք:
 - է. Կանցլերը ղեկավարում էր օտար երկրների ներկայացուցիչների հետ բանակցությունները:
- 1) ա, գ, զ 2) բ, դ, ե 3) ա, գ, է 4) բ, դ, է

60. Թվարկված պնդումներից որոնք են բնութագրում Բագրատունյաց Հայաստանի պետական կառավարման համակարգը.

- ա. Բագրատունի թագավորը կարող էր խորհրդակցել հայր մարդպետի, իշխանաց իշխանի, մաղխազի և սպարապետի հետ:
- բ. Բագրատունի թագավորները ինքնակալ միապետներ չէին. նրանց իրավունքները սահմանափակված էին աշխարհաժողովի կողմից:
- գ. Բագրատունիների օրոք Հայաստանը տարբեր թագավորություններից և իշխանություններից կազմված յուրահատուկ համադաշնություն էր:
- դ. Հայոց կաթողիկոսը ճանաչում էր Բագրատունի թագավորի գերիշխանությունը:
- ե. Բագրատունի թագավորների գահը ժառանգում էր ավագ որդին. թագավորի եղբայրները գահը զբաղեցնելու իրավունք չունեին:

- գ. Իշխանաց իշխանին ենթարկվում էին արքայական կալվածքները տնօրինողները, պետական գանձարանը, երկրի մեծ ու փոքր պաշտոնյաները:
- է. Պատերազմների ժամանակ մանր թագավորությունների զորքերը ինքնուրույն էին գործում. նրանք չէին ենթարկվում հայոց սպարապետին:

- 1) ա, բ, է 2) ա, գ, զ 3) գ, դ, զ 4) բ, ե, է

61. Գտնել սխալ պնդումները.

- 1) Բագրատունիների օրոք Հայաստանը տարբեր թագավորություններից և իշխանություններից կազմված յուրահատուկ համադաշնություն էր:
- 2) Բագրատունի թագավորներին հաջողվեց կենտրոնախույս ուժերի դեմ պայքարում լիակատար հաղթանակ տանել:
- 3) Ենթակա թագավորություններից ամենից ընդարձակը Սյունիքի թագավորությունն էր:
- 4) Վանանդի կամ Կարսի թագավորությունը գոյություն ունեցավ մեկ դար:
- 5) Սյունիքի թագավորության կենտրոնը մշտապես եղել է Կապանը:
- 6) Տարոնում հաստատվել էր Բագրատունիների ինքնուրույն մի իշխանություն:
- 7) Տաշիր-Ձորագետի թագավորությունը զբաղեցնում էր Գուգարքի մեծագույն մասը:
- 8) Արաբական խալիֆայությունը ամեն կերպ խրախուսում էր Հայաստանի կենտրոնախույս ուժերին:

62. Թվարկվածներից որո՞նք տեղ չեն գտել 1254 թ. հայ-մոնղոլական բանակցությունների օրակարգում.

- 1) Մոնղոլները խոստացան հոգալ հայոց բանակի պահպանման ծախսերը:
- 2) Մոնղոլները համաձայնեցին պահպանել Կիլիկյան Հայաստանի անկախությունը և տարածքային ամբողջականությունը:
- 3) Հայերի բարեկամությունը շահելու համար մոնղոլները խոստացան վերադարձնել այն տարածքները, որոնք մահմեդականները խլել էին Կիլիկիայից:
- 4) Մոնղոլները պարտավորվեցին Կիլիկյան Հայաստանին միացնել Ասորիքի մի մասը:
- 5) Մոնղոլները պարտավորվեցին ռազմական օգնություն ցույց տալ Կիլիկիային Իկոնիայի սելջուկների հարձակումների ժամանակ:
- 6) Հայերը պարտավորվեցին օգնության խնդրանքով չդիմել Արևմուտքի քրիստոնյաներին:
- 7) Երկու կողմերը պարտավորվում էին օգնել միմյանց պատերազմների ժամանակ:

63. Ստորև բերված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ.

- 1) Անտիոքի և Կիլիկիայի միջև խնդիրներ ծագեցին Դաշտային Կիլիկիայի արևմտյան շրջանների պատճառով:
- 2) Լևոն II-ի և Բոհեմունդի միջև հաշտության պայմանագիր կնքվեց Սիս քաղաքում:
- 3) Պայմանագրի համաձայն՝ Բոհեմունդը հսկայական փրկագին պետք է վճարեր:
- 4) Բոհեմունդի ժառանգորդ Ռայմոնդի և Լևոնի եղբայր Ռուբենի դուստր Ալիսի արու զավակը պետք է ժառանգեր միայն Անտիոքը:
- 5) Անտիոքի և Կիլիկիայի միավորմամբ Լևոնը փորձում էր ստեղծել հայ-խաչակրաց միացյալ պետություն:

64. Առանձնացնել չորս պնդումներ, որոնք արտացոլում են Լևոն II-ի ներքին ու արտաքին քաղաքականության արդյունքները.

- ա. Լիակատար հաջողությամբ պսակվեց Անտիոքի համար պայքարը, այն միացվեց Կիլիկյան Հայաստանին:
- բ. Կարգավորվեց երկրի դրամական շրջանառությունը:
- գ. Նա կարևոր հաղթանակներ տարավ մամլուքների նկատմամբ:
- դ. Հայոց պետությունը ստեղծեց ռազմական և առևտրական նավատորմ:
- ե. 1216 թ. նա գրավեց Անտիոք քաղաքը և իշխանությունը հանձնեց իր ազգական Ռայմոնդ-Ռուբենին:
- զ. Վերաշինվեցին և բարեկարգվեցին Այաս և Կոռդիկոս նավահանգիստները:
- է. Նա այդպես էլ չկարողացավ թագավորական տիրույթներին միացնել Լամբրոն բերդը:
- ը. Թագավորը արտոնություններից զրկեց Վենետիկի և Ջենովայի վաճառականներին:

- 1) ա, բ, գ, զ 2) բ, դ, ե, զ 3) գ, դ, զ, է 4) դ, ե, է, ը

65. Ընտրել այն իրադարձությունները, որոնք տեղի են ունեցել 1187 թվականին.

- 1) Լևոն II-ի գահակալության սկիզբը
- 2) Սարգիս Ջաքարյանի նշանակվելը ամիրսպասալար
- 3) Երուսաղեմի գրավումը Եգիպտոսի սուլթան Սալահ ադ Դինի կողմից
- 4) Խաչակրաց երրորդ արշավանքի սկիզբը
- 5) Անտիոքի իշխան Բոհեմունդի ձերբակալությունը Լևոն II-ի կողմից

66. Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- 1) Բագրատունյաց շրջանում հայոց բանակի հիմքը հեծելազորից քանակով կրկնակի մեծ հետևակն էր:
- 2) Բագրատունի թագավորների օրոք բանակը կազմված էր արքունական և մարզպանական գնդերից:
- 3) Իշխանաց իշխանի պաշտոնը սովորաբար տրվում էր արքայի եղբայրներին կամ գահաժառանգներին:
- 4) Բագրատունիների օրոք հայոց բանակում մեծամասնությունը կազմում էին վարձկանները:
- 5) Երկրի միասնականությունն ապահովում էր 120-հազարանոց մշտական բանակը:
- 6) Բագրատունի թագավորների համար եկեղեցու դերը ավելի մեծացավ X դարի երկրորդ կեսից սկսած:
- 7) Հայոց կաթողիկոսի ընտրության ժամանակ վճռական էր սպարապետի դիրքորոշումը:

71. Մոնղոլների դեմ ապստամբելու համար մահապատժի ենթարկվեցին՝

- 1) Արագածոտնի տիրակալ Վաչե Վաչուտյանը և Հասան Պոռոշյանը
- 2) Սյունիքի տիրակալ Լիպարիտ Օրբելյանը և Վասակ Պոռոշյանը
- 3) Գագի տիրակալ Զաքարե Վահրամյանը և Սարգիս Զաքարյանը
- 4) Խաչենի տիրակալ Հասան-Ջալալը և Զաքարե Զաքարյանը

72. Բերված պնդումներից ո՞ր երկուսն են սխալ.

- ա. Գագիկ Արծրունին, խիստ դժգոհ մնալով Սմբատ թագավորից, բանակցություններ սկսեց Ատրպատականի ամիրա Յուսուֆի հետ:
- բ. Յուսուֆի միջնորդությամբ խալիֆը 921 թ. Սմբատի փոխարեն Հայաստանի թագավոր ճանաչեց Գագիկ Արծրունուն:
- գ. Բագրատունիների թագավորությանը վերջ տալու նպատակով Յուսուֆ ամիրան Գագիկ Արծրունու հետ հարձակվեց Հայաստանի վրա:
- դ. Սմբատ I-ին օգնելու նպատակով բյուզանդական կայսրը մեծ զորքով շարժվեց դեպի Հայաստան, բայց ճանապարհին մահացավ, և նրա զորքը հետ դարձավ:
- ե. Վանանդ գավառի Երնջակ բերդը հերոսաբար դիմադրում էր արաբներին:

- 1) ա, գ 2) բ, դ 3) բ, ե 4) դ, ե

73. Մինչև Ս. Գրիգոր Լուսավորիչը որտե՞ղ էին գտնվում Հայոց եկեղեցու առաջնորդական աթոռները.

- 1) Սյունիքում, Եդեսիայում, Արտագում
- 2) Բագրևանդում, Եկեղիքում, Տարոնում
- 3) Աշտիշատում, Խոր Վիրապում, Բագավանում
- 4) Վաղարշապատում, Դվինում, Զվարթնոցում

1. ՏԱՐԵԹՎԵՐ

1. Մահտեսի Շահմուրատը ժամանել է Փարիզ՝

- 1) 1663 թ. 2) 1666 թ. 3) 1669 թ. 4) 1672 թ.

2. Հակոբ Զուղայեցու գլխավորած պատվիրակությունը Կ. Պոլիս է հասել.

- 1) 1678 թ. 2) 1679 թ. 3) 1680 թ. 4) 1677 թ.

3. Երբ է մահացել Հակոբ Զուղայեցին.

- 1) 1677 թ. 2) 1678 թ. 3) 1679 թ. 4) 1680 թ.

4. Երբ է Իսրայել Օրին, որպես ռուսական դեսպանության ղեկավար, եղել Սպահանում.

- 1) 1711 թ. 2) 1705 թ. 3) 1708 թ. 4) 1709 թ.

5. Երբ է մահացել Իսրայել Օրին.

- 1) 1710 թ. 2) 1711 թ. 3) 1712 թ. 4) 1713 թ.

6. Ո՞ր թվականին է զոհվել Արաբոն.

- 1) 1891 թ. 2) 1892 թ. 3) 1893 թ. 4) 1895 թ.

7. Երբ է նոր ձևավորված սահմանադրական հանձնաժողովը ներկայացրել արևմտահայ համայնքի ներքին կյանքին վերաբերող կանոնադրության բարեփոխված տարբերակը.

- 1) 1860 թ. մայիսին 3) 1863 թ. մարտին
2) 1859 թ. դեկտեմբերին 4) 1857 թ. օգոստոսին

8. Երբ է թուրքական 10-հազարանոց բանակը չերքեզների ավազակային ջոկատների ուղեկցությամբ արշավել Զեյթունի վրա.

- 1) 1860 թ. 2) 1862 թ. 3) 1864 թ. 4) 1863 թ.

9. Երբ է Նադիրը Ղարաբաղի բեկլարբեկությունը բաժանել երկու մասի՝ Գանձակի խանությունից անջատելով Արցախը.

- 1) 1736 թ. 2) 1735 թ. 3) 1730 թ. 4) 1747 թ.

10. Երբ են աֆղանները գրավել Պարսկաստանի մայրաքաղաք Սպահանը.

- 1) 1722 թ. 2) 1723 թ. 3) 1720 թ. 4) 1724 թ.

- 11. Երբ է տեղի ունեցել Կարբի գյուղի պաշտպանությունը թուրքական զորքի դեմ.**
 1) 1723 թ. գարնանը
 2) 1724 թ. գարնանը
 3) 1725 թ. գարնանը
 4) 1726 թ. ամռանը
- 12. Երբ է Օսմանյան կայսրությունն անվանապես հայտարարվել սահմանադրական միապետություն.**
 1) 1876 թ.
 2) 1878 թ.
 3) 1863 թ.
 4) 1860 թ.
- 13. Երբ է Եսայի Հասան-Ջալալյանը դարձել Գանձասարի կաթողիկոս.**
 1) 1700 թ.
 2) 1701 թ.
 3) 1705 թ.
 4) 1711 թ.
- 14. Երբ է ծնվել Հովսեփ Էմինը.**
 1) 1726 թ.
 2) 1731 թ.
 3) 1716 թ.
 4) 1722 թ.
- 15. Երբ է Հովսեփ Էմինը Անգլիայից ճանապարհվել Պետերբուրգ.**
 1) 1751 թ.
 2) 1759 թ.
 3) 1761 թ.
 4) 1766 թ.
- 16. Երբ է տեղի ունեցել Շամքորի ճակատամարտը.**
 1) 1826 թ. սեպտեմբերի 3-ին
 2) 1826 թ. սեպտեմբերի 13-ին
 3) 1827 թ. օգոստոսի 17-ին
 4) 1827 թ. հոկտեմբերի 13-ին
- 17. Երբ է կնքվել Ադրիանուպոլսի պայմանագիրը.**
 1) 1812 թ. մայիսի 16-ին
 2) 1813 թ. հոկտեմբերի 12-ին
 3) 1829 թ. սեպտեմբերի 2-ին
 4) 1828 թ. փետրվարի 10-ին
- 18. Երբ է ստեղծվել Կ. Պոլսի Ազգային ժողովը.**
 1) 1844 թ.
 2) 1846 թ.
 3) 1857 թ.
 4) 1859 թ.
- 19. Երբ է ձևավորվել «Սև խաչ» կազմակերպությունը.**
 1) 1878–1879 թթ.
 2) 1881–1882 թթ.
 3) 1877–1878 թթ.
 4) 1883–1884 թթ.
- 20. Գր. Արծրունու գաղտնի խմբակը գործել է մինչև՝**
 1) 1884 թ.
 2) 1888 թ.
 3) 1886 թ.
 4) 1887 թ.
- 21. Երբ է Դրոյի խումբը մեկնել ռազմի դաշտ.**
 1) 1914 թ. նոյեմբերի 6-ին
 2) 1915 թ. ապրիլի 7-ին
 3) 1914 թ. հոկտեմբերի 31-ին
 4) 1915 թ. նոյեմբերի 5-ին
- 22. Երբ է հրապարակվել ՀՅԴ հռչակագիրը.**
 1) 1894 թ.
 2) 1890 թ.
 3) 1893 թ.
 4) 1892 թ.
- 23. Երբ է տեղի ունեցել Գյալխտրի կռիվը.**
 1) 1893 թ.
 2) 1891 թ.
 3) 1892 թ.
 4) 1898 թ.

24. Երբ է տպագրվել Միքայել Չամչյանի «Պատմութիւն Հայոց» աշխատությունը.

1) 1781–1782 թթ.

3) 1784–1786 թթ.

2) 1779–1781 թթ.

4) 1795–1799 թթ.

25. Երբ է առաջին անգամ հրատարակվել «Նոր բառգիրք Հայկազեան լեզուի» բանարանը.

1) 1824–1825 թթ.

3) 1836–1837 թթ.

2) 1830–1831 թթ.

4) 1847–1848 թթ.

26. Երբ է Խ. Սինանյանը հայտնաբերել Յուպիտերի վեցերորդ արբանյակը.

1) 1895 թ.

2) 1893 թ.

3) 1892 թ.

4) 1894 թ.

27. Երբ է հրատարակվել «Գիտական շարժում» առաջին գիտական հայ պարբերականը.

1) 1885–1887 թթ.

3) 1890–1893 թթ.

2) 1887–1888 թթ.

4) 1888–1896 թթ.

28. Երբ է զոհվել IV գնդի հրամանատար Քեռին.

1) 1915 թ. ապրիլի 24–ին

3) 1916 թ. մայիսի 15–ին

2) 1915 թ. մայիսի 15–ին

4) 1917 թ. մարտի 15–ին

29. Երբ է ձևավորվել Ժամանակավոր կառավարությունը.

1) 1917 թ. մարտի 9–ին

3) 1917 թ. փետրվարի 27–ին

2) 1917 թ. մարտի 2–ին

4) 1917 թ. ապրիլի 2–ին

30. Երբ է սկսվել Բալկանյան երկրորդ պատերազմը.

1) 1912 թ. նոյեմբերի 29–ին

3) 1913 թ. հունիսի 29–ին

2) 1913 թ. նոյեմբերի 29–ին

4) 1912 թ. հունիսի 29–ին

31. Երբ է կայացել Հայոց ազգային համախորհրդակցությունը Թիֆլիսում.

1) 1917 թ. սեպտեմբերի 25–ից հոկտեմբերի 3–ը

2) 1917 թ. սեպտեմբերի 29–ից հոկտեմբերի 6–ը

3) 1917 թ. մայիսի 2–11–ը

4) 1917 թ. սեպտեմբերի 29–ից հոկտեմբերի 13–ը

32. Երբ է տեղի ունեցել հայ եկեղեցու գույքի բռնագրավման մասին ցարական օրենքի դեմ առաջին ցույցը.

1) 1903 թ. հունիսի 12–ին

3) 1903 թ. հուլիսի 29–ին

2) 1903 թ. հուլիսի 2–ին

4) 1903 թ. սեպտեմբերի 12–ին

33. Երբ են Կ. Պոլսի ուսումնական խորհրդի անդամները մշակել արևմտահայերի ներքին կյանքին վերաբերող կանոնադրությունը.

1) 1860 թ.

2) 1862 թ.

3) 1863 թ.

4) 1857 թ.

34. Երբ է Մկրտիչ Խրիմյանը դարձել Կ. Պոլսի հայոց պատրիարք.

1) 1869 թ.

2) 1872 թ.

3) 1867 թ.

4) 1865 թ.

35. Երբ է ցարական իշխանությունների կողմից հայտնաբերվել «Բարենպաստակ ընկերություն» խմբակը.
- 1) 1875 թ. 2) 1869 թ. 3) 1868 թ. 4) 1872 թ.
36. Երբ է ցարական իշխանությունների կողմից հայտնաբերվել «Հայրենիքի սիրո գրասենյակ» խմբակը.
- 1) 1871 թ. 2) 1875 թ. 3) 1874 թ. 4) 1878 թ.
37. Երբ է թուրքական ոստիկանությունը հայտնաբերել «Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպությունը.
- 1) 1881 թ. 2) 1882 թ. 3) 1884 թ. 4) 1885 թ.
38. Երբ է սկսվել «Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպության անդամների դատավարությունը.
- 1) 1883 թ. ապրիլին 3) 1883 թ. մայիսին
2) 1882 թ. նոյեմբերին 4) 1882 թ. օգոստոսին
39. Երբ է հիմնադրվել «Հնչակ» պաշտոնաթերթը.
- 1) 1886 թ. 2) 1887 թ. 3) 1889 թ. 4) 1890 թ.
40. Երբ է տեղի ունեցել Հնչակյան կուսակցության Լոնդոնի համագումարը, որտեղ կուսակցությունը պառակտվեց երկու թևի.
- 1) 1896 թ. 2) 1894 թ. 3) 1897 թ. 4) 1898 թ.
41. Ո՞ր թվականին են հայ հայդուկները վրեժխնդիր եղել՝ սպանելով քուրդ ցեղապետ Բշարե Խալիլին.
- 1) 1900 թ. 2) 1901 թ. 3) 1899 թ. 4) 1898 թ.
42. Ո՞ր թվականին է գրվել «Մարտական հրահանգներ» հայտնի կանոնագիրը.
- 1) 1902 թ. 2) 1904 թ. 3) 1906 թ. 4) 1908 թ.
43. Երբ են ստեղծվել համիդիե գնդերը.
- 1) 1890 թ. 2) 1892 թ. 3) 1891 թ. 4) 1894 թ.
44. Երբ է Ռուսաստանը պաշտոնապես պատերազմ հայտարարել Օսմանյան կայսրությանը.
- 1) 1914 թ. սեպտեմբերի 21–ին 3) 1914 թ. հոկտեմբերի 21–ին
2) 1914 թ. օգոստոսի 10–ին 4) 1914 թ. դեկտեմբերի 9–ին
45. Երբ է տեղի ունեցել հայ կամավորական ջոկատների վերակազմակերպումը վեց գումարտակի.
- 1) 1915 թ. մայիս–հուլիսին 3) 1916 թ. մարտ–օգոստոսին
2) 1917 թ. մարտ–օգոստոսին 4) 1917 թ. մայիս–հուլիսին

46. Երբ է Բարձր դուռը հատուկ հրամանով արգելել «Հայաստան» անվան գործածությունը.

1) 1880 թ. օգոստոսին	3) 1882 թ. սեպտեմբերին
2) 1881 թ. օգոստոսին	4) 1883 թ. սեպտեմբերին

47. Երբ է ԱՄՆ-ի կառավարությունն իր բողոքը հայտնել հայերի նկատմամբ իրագործվող բռնությունների դեմ.

1) 1916 թ. փետրվարին	3) 1915 թ. հունիսին
2) 1915 թ. ապրիլին	4) 1916 թ. մայիսին

48. Երբ է լորդ Ջ. Բրայսը հրատարակել հայերի բնաջնջման վերաբերյալ փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածու.

1) 1916 թ.	2) 1917 թ.	3) 1918 թ.	4) 1920 թ.

49. Երբ են Անտանտի երեք գլխավոր երկրներն իրենց բողոքը հայտնել հայկական ջարդերի կապակցությամբ.

1) 1915 թ. մայիսի 11-ին	3) 1915 թ. հունիսի 11-ին
2) 1916 թ. մայիսի 11-ին	4) 1916 թ. հունիսի 11-ին

50. Երբ է տեղի ունեցել Արևմտահայերի առաջին համագումարը.

1) 1917 թ. մայիսի 2-11-ին	3) 1917 թ. մարտի 2-11-ին
2) 1918 թ. մայիսի 2-11-ին	4) 1918 թ. մարտի 2-11-ին

51. Երբ է Ալեքսանդրապոլում տեղի ունեցել հայ ազգային-քաղաքական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների խորհրդակցությունը.

1) 1918 թ. ապրիլին	3) 1918 թ. հոկտեմբերին
2) 1918 թ. նոյեմբերին	4) 1918 թ. հունվարին

52. Երբ է լուծարվել ԱՀԿ-ն.

1) 1917 թ. հունիսին	3) 1917 թ. նոյեմբերին
2) 1918 թ. հունվարին	4) 1918 թ. նոյեմբերին

53. Երբ է ստորագրվել Երզնկայի զինադադարի համաձայնագիրը.

1) 1917 թ. դեկտեմբերի 5-ին	3) 1918 թ. դեկտեմբերի 5-ին
2) 1917 թ. հոկտեմբերի 5-ին	4) 1918 թ. մարտի 3-ին

54. Երբ է սկսել կազմավորվել արևմտահայ զորաբաժինը (դիվիզիա).

1) 1917 թ. դեկտեմբերին	3) 1918 թ. դեկտեմբերին
2) 1917 թ. հոկտեմբերին	4) 1918 թ. մարտին

55. Երբ է կնքվել Բրեստ-Լիտովսկի հաշտության պայմանագիրը.

1) 1917 թ. մարտի 3-ին	3) 1918 թ. հունիսի 4-ին
2) 1917 թ. դեկտեմբերի 5-ին	4) 1918 թ. մարտի 3-ին

2. ՓԱՍՏԵՐ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐ

- 1. Ո՞ւմ է նամակ գրել Խաչատուր Գաղատացի կաթողիկոսը 1663 թ.**
 - 1) Հռոմի պապին
 - 2) Լյուդովիկոս XIV-ին
 - 3) Պետրոս I-ին
 - 4) Հովհան Վիլիելմին
- 2. Ո՞ւմ կոչով է հայկական զորքը մեկնել Չոլակ վայր.**
 - 1) Վախթանգ VI-ի
 - 2) Դավիթ բեկի
 - 3) Եսայի Հասան-Ջալալյանի
 - 4) Մխիթար սպարապետի
- 3. Քանի՞ անուն հայ պարբերական է հրատարակվել XIX դարի առաջին կեսին.**
 - 1) 18
 - 2) 23
 - 3) 35
 - 4) 40
- 4. Թվարկվածներից ո՞վ բնագետ չէ.**
 - 1) Նիկողայոս Մառը
 - 2) Անդրեաս Արծրունին
 - 3) Զակոմո Չամչյանը
 - 4) Խորեն Սինանյանը
- 5. Թվարկվածներից ո՞վ հայագետ չէ.**
 - 1) Հ. Աճառյանը
 - 2) Լ. Օրբելին
 - 3) Գ. Ղափանցյանը
 - 4) Մ. Աբեղյանը
- 6. Ո՞վ է հայ օպերային արվեստի հիմնադիրը.**
 - 1) Գ. Սինանյանը
 - 2) Տ. Չուխաճյանը
 - 3) Մ. Եկմալյանը
 - 4) Ա. Տիգրանյանը
- 7. Թվարկվածներից ո՞վ մասնագիտությամբ դերասան չէ.**
 - 1) Պետրոս Ադամյանը
 - 2) Հովհաննես Աբեղյանը
 - 3) Արմեն Տիգրանյանը
 - 4) Սիրանույշը
- 8. 1877-1878 թթ. ռուս-թուրքական պատերազմում ո՞վ է եղել Բայազետի կայազորի պետը.**
 - 1) Լևոն Մելիքովը
 - 2) Ստեփան Քիշմիշևը
 - 3) Ֆյոդոր Շտոկվիչը
 - 4) Հակոբ Ալխազովը
- 9. Ո՞վ է կազմել Հայ առաքելական եկեղեցու ունեցվածքի բռնագրավման ծրագիրը.**
 - 1) Գ. Գոլիցինը
 - 2) Մ. Նակաշիձեն
 - 3) Ի. Վորոնցով-Դաշկովը
 - 4) Մ. Գիրսը
- 10. Ովքեր են ստեղծել «Բարենպատակ ընկերություն» խմբակը.**
 - 1) Խաչատուր Կերեքցյանը և Կարապետ Նշկյանը
 - 2) Արսեն Կրիտյանը և Պետրոս Հայկազունին
 - 3) Ներսես Աբեղյանը և Գարեգին Սրվանձտյանը
 - 4) Հակոբ Կալոյանը և Կոստանդին Կամսարականը

11. Որքան է եղել Ջեյթոնի հայ բնակչության թիվը 1860–ական թթ.

1) 10–12 հազար	3) 45–50 հազար
2) 35–40 հազար	4) 7–8 հազար

12. Որտեղ է ստեղծվել «Հայրենասերների միությունը».

1) Երևանում	3) Վանում
2) Թիֆլիսում	4) Մոսկվայում

13. Քանի տանուտեր էր ղեկավարում Ջեյթոնի համայնքը.

1) 2	2) 5	3) 6	4) 4

14. 1862 թ. Ջեյթոնի ապստամբության ընթացքում ծուղակն ընկած թշնամին Կոտորածի ձորում կորցրել է ավելի քան՝

1) 570 հոգի	2) 600 հոգի	3) 750 հոգի	4) 670 հոգի

15. Ո՞ր կռվում է զոհվել Արաբոն.

1) Բաբշենի	2) Գյալիսորի	3) Գարահիսարի	4) Գելիեգուլանի

16. Անգեղակոթի ժողովում որոշում է կայացվել լիազորելու Ի. Օրուն Հայաստանի ազատագրման նպատակով բանակցելու՝

- 1) Ռեչ Պոսպոլիտայի թագավոր Յան Սոբեսկուի հետ
- 2) Եվրոպական երկրների և ռուսական իշխանությունների հետ
- 3) Թուրքիայի հետ
- 4) Պարսկաստանի հետ

17. XIX դարի սկզբին Արևելյան Հայաստանի մեծագույն մասը ենթակա էր Իրանին և կազմված էր Երևանի, Նախիջևանի, Ղարաբաղի, ու Մակուի խանություններից.

1) Օրդուբադի	2) Կարսի	3) Գանձակի	4) Ղարադաղի

18. Արցախի մելիքությունների սահմանները տարածվում էին Գանձակի շրջաններից մինչև Արաքս գետ.

1) հյուսիսային	3) արևելյան
2) հարավային	4) արևմտյան

19. Ո՞վ էր մահմեդականություն ընդունած Տաթևի վանքի մերձակա ամրոցի տերը.

1) մելիք Փարսադանը	3) մելիք Բաղդը
2) մելիք Ֆրանգյուլը	4) մելիք Հովսեփը

20. Ո՞ր ցեղերն էին XVIII դարի սկզբներին ասպատակում Արցախի և Շիրվանի բնակավայրերը.

1) լեզգիները	3) աղվանները
2) աֆղանները	4) եզդիները

21. Ո՞վ է հայ մելիքներից Նադիր շահի օրոք նշանակվել Խամսայի մելիքությունների կառավարիչ.

1) Հակոբջանը	3) Եգանը
2) Շահնազարը	4) Մանուչարը

22. Ո՞վ էր Հովսեփ Էմինի հետ համագործակցող վրաց թագավորը.

1) Վախթանգ VI-ը	3) Գեորգի XIV-ը
2) Հերակլ II-ը	4) Արչիլը

23. Թվարկված մտավորականներից ո՞վ չի հանդիսացել 1826–1828 թթ. ռուս-պարսկական պատերազմի օրերին ռուսական արքունիք ներկայացված Հայաստանի ազատագրության նախագծի հեղինակ.

1) Խաչատուր Լազարյանը	3) Հովսեփ Արղությանը
2) Կարապետ Արղությանը	4) Ալեքսանդր Խուդաբաշյանը

24. Ո՞վ է մինչև 1833 թ. հանդիսացել Հայկական մարզի վարչության միակ հայ ներկայացուցիչը.

1) Սահակ Մելիք-Աղամալյանը	3) Մանուկ Բանեյանը
2) Սահակ Մելիք-Գեղամյանը	4) Ռուստամ Աբովյանը

25. Թվարկվածներից ո՞ր գավառը չէր մտնում 1849 թ. ստեղծված Երևանի նահանգի մեջ.

1) Երևանի	3) Օրդուբադի
2) Նոր Նախիջևանի	4) Նոր Բայազետի

26. Ո՞ր գեներալն էր Հայկական մարզի վարչության պետը մինչև 1830 թ.

1) Ա. Ճավճավաձեն	3) Ն. Մուրավյովը
2) Վ. Բեհբուդովը	4) Ա. Կրասովսկին

27. Ո՞վ էր 1877 թ. Բայազետի բերդի պաշտպանության ղեկավարը.

1) Ֆյոդոր Շտոկվիչը	3) Ստեփան Քիշմիշևը
2) Արշակ Տեր-Ղուկասովը	4) Հովհաննես Լազարևը

28. Որտե՞ղ է գտնվել Ավետարանոցի սղնախը.

1) Արցախում	3) Գեղարքունիքում
2) Սյունիքում	4) Շիրվանում

29. Ո՞վ է XIX դարի առաջին ռուս-պարսկական պատերազմի ժամանակ պարզևատրվել Գեորգիայան IV աստիճանի խաչով.

1) Գրիգոր Մանուչարյանը	3) Հակոբ Հարությունյանը
2) Մարտիրոս Վեքիլյանը	4) Ռուստոմ բեկը

30. Որտե՞ղ է ծնվել Հովսեփ Էմինը.

1) Կալկաթայում	3) Մադրասում
2) Համադանում	4) Նոր Ջուղայում

- 31. Անգեղակոթի ժողովի որոշման համաձայն՝ ո՞վ է ուղեկցող կարգվել Ի. Օրուն.**
- 1) Մելիք Սաֆրազը
2) Հակոբ Ջուղայեցին
3) Մինաս վարդապետ Տիգրանյանը
4) Գրիգոր վարդապետ Մանուչարյանը
- 32. Ո՞վ էր ռուս-թուրքական 1877-1878 թթ. պատերազմի ժամանակ Ալեքսանդրապոլ-Կարս ուղղությամբ գործող ռուսական զորամիավորման հրամանատարը.**
- 1) Մ. Լոռիս-Մելիքովը
2) Ա. Տեր-Ղուկասովը
3) Վ. Բեիբուֆովը
4) Հ. Լազարևը
- 33. Թվարկված գործիչներից ո՞վ չի հանդիսացել Բեռլին մեկնած հայկական պատվիրակության անդամ.**
- 1) Մկրտիչ Խրիմյանը
2) Ներսես Վարժապետյանը
3) Մինաս Չերազը
4) Խորեն Նարբեյը
- 34. Ո՞վ է Բեռլինի կոնգրեսի նախօրյակին Լոնդոնում գլխավորել հայասիրական շրջանների աշխատանքները.**
- 1) Դիգրայելին
2) Ջեյմս Բրայսը
3) Լլոյդ Ջորջը
4) Առնոլդ Թոյինբին
- 35. 1840 թ. Անդրկովկասում ստեղծվել է՝**
- 1) Վրացա-Իմերեթական նահանգ և Կասպիական մարզ
2) Երևանի և Ելիզավետպոլի նահանգներ
3) Երևանի, Թիֆլիսի և Գանձակի նահանգներ
4) Կովկասի փոխարքայություն
- 36. Ո՞ր գավառը չէր մտնում ռուս-թուրքական 1877-1878 թթ. պատերազմից հետո ձևավորված Կարսի մարզի մեջ.**
- 1) Օլթի
2) Կաղզվան
3) Կարս
4) Ալաշկերտ
- 37. 1850 թ. ինչքան էր կազմում Երևան քաղաքի բնակչությունը.**
- 1) 12 600
2) 11 300
3) 18 500
4) 15 800
- 38. Հերակլ II-ը ո՞ւմ է տվել իշխանի կոչում.**
- 1) Շահամիր Շահամիրյանին
2) Մովսես Բաղրամյանին
3) Հովսեփ Էմինին
4) Հակոբ Շահամիրյանին
- 39. Ո՞վ է Նադիր շահի կողմից ստացել խանի տիտղոս.**
- 1) մելիք Շահնազարը
2) մելիք Հակոբջանը
3) մելիք Եգանը
4) մելիք Մանուչարը
- 40. Բեռլինի վեհաժողովի մասնակից մեծ տերություններին հանձնված Կ. Պոլսի հայոց պատրիարքարանի կազմած նախագիծը նախատեսում էր՝**
- 1) Արևմտյան Հայաստանի՝ ռուսների կողմից գրաված և Թուրքիային վերադարձվելիք տարածքը, որը գերազանցապես հայաբնակ էր, պետք է ստանար ինքնավարություն և կառավարվեր հայ նահանգապետի կողմից

- 2) ռուսների տիրապետության տակ անցած Արևմտյան Հայաստանի տարածքներին պետք է տալ ինքնավարություն և նշանակել հայ նահանգապետ
- 3) ռուսների տիրապետության տակ անցած Արևմտյան Հայաստանի տարածքներում ստեղծել անկախ հայկական կառավարություն
- 4) ռուսների տիրապետության տակ անցած տարածքներում հայերին ընձեռել տնտեսական և քաղաքական ազատություններ

41. Ինչ տիտղոս է ստացել Դիզակի մելիք Եզանը Նադիր շահից.

- 1) խանի
- 2) բեգի
- 3) փաշայի
- 4) բեյի

42. Զինվորական ինչ աստիճան է շնորհվել Իսրայել Օրուն Ռուսաստանում.

- 1) գեներալի
- 2) գնդապետի
- 3) կապիտանի
- 4) մայորի

43. Ո՞վ է եղել ռուսական հիմնական ուժերի հրամանատարը 1829 թ. Հասան կալայի գրավման ժամանակ.

- 1) Պասկևիչը
- 2) Երմոլովը
- 3) Գուդովիչը
- 4) Պանյուտինը

44. Որտե՞ղ է հրատարակվել Հ. Գաթրոճյանի «Տիեզերական պատմություն» աշխատությունը.

- 1) Վենետիկում
- 2) Վիեննայում
- 3) Պետերբուրգում
- 4) Մոսկվայում

45. Ո՞րն է հայ իրականության մեջ առաջին քաղաքական լրագիրը.

- 1) «Ուրբաթագիրք»
- 2) «Արարատ»
- 3) «Ազդարար»
- 4) «Ազատության ավետարբեր»

46. Որտե՞ղ է գործել «Հայասեր-ազգասեր» խմբակը.

- 1) Երևանում
- 2) Ղարաքիլիսայում
- 3) Վանում
- 4) Մոսկվայում

47. 1828 թ. գարնանից քանի՞ ընտանիք է Իրանից անցել Արաքսի ձախ ափ.

- 1) 45 000
- 2) 8 000
- 3) 3 200
- 4) 75 000

48. Թվարկվածներից ո՞ւմ հետ է հանդիպել Հովսեփ Էմինը Շուշիում.

- 1) Իբրահիմ խանի
- 2) Փանահ խանի
- 3) Մելիք Սաֆրազի
- 4) Հովհան Եպիսկոպոսի

49. Ո՞ւմ ամառանոցում է կնքվել Սան Ստեֆանոյի պայմանագիրը.

- 1) Սարգիս Համամջյանի
- 2) Առաքել Դադյանի
- 3) Ստեփան Ասլանյանի
- 4) Մանուկ բեյ Միրզայանի

50. Ո՞վ էր Ջեյթունի 1862 թ. ապստամբության ընդհանուր ղեկավարը.

- 1) Կարապետ Բասիլոյանը
- 2) Մկրտիչ Յաղոբյանը
- 3) Նազարեթ Չավուշը
- 4) Աղասին

51. Ստորև թվարկված գործիչներից ո՞վ չի հանդիսացել «Թուրքահայաստանի մասին» հրովարտակի նախագիծ կազմելու համար ստեղծված հանձնաժողովի անդամ.

1) Վառլամ Ավանեսյանը	3) Ռոստոմը
2) Սարգիս Լուկաշինը	4) Ստեփան Շահումյանը

52. Թվարկված պարբերականներից ո՞րն է հրատարակվել Կ. Պոլսում.

1) «Գիտական շարժում»	3) «Բազմավեպ»
2) «Կովկաս»	4) «Ազգասեր»

53. Ո՞ւմ անվան հետ է կապված հեռավորության վրա գունավոր պատկեր հաղորդելու առաջին փորձի կատարումը.

1) Խորեն Սինանյանի	3) Հովհաննես Ադամյանի
2) Տիգրան Լևոնյանի	4) Արտեմ Ալիսանյանի

54. Ո՞վ է «Հայաստանը Հուստինիանոսի դարաշրջանում» աշխատության հեղինակը.

1) Լեոն	3) Նիկողայոս Ադոնցը
2) Ղևոնդ Ալիշանը	4) Մկրտիչ Էմինը

55. Ո՞վ է «Ազգապատում» եռահատոր աշխատության հեղինակը.

1) Ղևոնդ Ալիշանը	3) Ստեփանոս Պալասանյանը
2) Մաղաքիա Օրմանյանը	4) Անտոն Գարագաշյանը

56. Ո՞վ է «Քննական պատմություն հայոց» աշխատության հեղինակը.

1) Լեոն	3) Ալեքսանդր Երիցյանը
2) Նիկողայոս Ադոնցը	4) Անտոն Գարագաշյանը

57. Ո՞վ է «Ամենայն հայոց կաթողիկոսությունը և Կովկասի հայք XIX դարում» երկհատոր ուսումնասիրության հեղինակը.

1) Ստեփանոս Պալասանյանը	3) Ալեքսանդր Երիցյանը
2) Նիկողայոս Ադոնցը	4) Հովսեփ Գաթրըճյանը

58. Ո՞ւմ նախագծով է կառուցվել Բաքվի հասարակական ժողովարանի ակումբը.

1) Գ. Տեր-Միքելյանի	3) Ն. Բակի
2) Հ. Քաջազնունու	4) Ա. Թամանյանի

59. Ո՞վ է 1893–1917 թթ. ընթացքում պեղումներ իրականացրել Անիում.

1) Հ. Աճառյանը	3) Հ. Օրբելին
2) Ն. Մառը	4) Գ. Ղափանցյանը

60. Թվարկված ուսումնասիրություններից ո՞րն է պատկանում Ն. Ադոնցի գրչին.

- 1) «Քննական պատմություն հայոց»
- 2) «Հայաստանը Հուստինիանոսի դարաշրջանում»
- 3) «Ազգապատում»
- 4) «Հայ ժողովրդի պատմության տեսություն»

61. Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական Կենտրոնական ժողովի նախագահ է ընտրվել՝

1) Ստեփան Շահումյանը	3) Սիմոն Զավարյանը
2) Անդրանիկ Օզանյանը	4) Վահան Փափազյանը

62. Ո՞վ էր սպանել Բաքվի նահանգապետ Մ. Նակաշիձենին.

1) Մեծն Մուրադը	3) Վարդանը
2) Գևորգ Զավուշը	4) Դրոն

63. Ո՞վ է եղել Կեսարիայի շրջանում հայտնի «Մեծ չեչլոյի» առաջնորդը.

1) Մարգար Վարժապետը	3) Թորոս Ծառուկյանը
2) Արարն	4) Անդրանիկ Օզանյանը

64. Ո՞ւմ առաջարկությամբ է արևմտահայերի ներքին կյանքին վերաբերող կանոնադրությունը կոչվել «Ազգային սահմանադրություն».

1) Նիկողայոս Պալյանի	3) Նահապետ Ռուսինյանի
2) Գրիգոր Օտյանի	4) Սերովբե Վիչենյանի

65. Կ. Պոլսի դր պատրիարքի օրոք է Ազգային սահմանադրությունը գործարկվել Արևմտյան Հայաստանում.

1) Մկրտիչ Խրիմյանի	3) Ներսես Վարժապետյանի
2) Հովհաննես Արշարունու	4) Մաղաքիա Օրմանյանի

66. Թվարկվածներից ո՞վ է Վանի «Միություն ի փրկություն» խմբակի անդամներից.

1) Հակոբ Կալոյան	3) Պետրոս Հայկազունի
2) Պապիկ Նորաշխարհյան	4) Արսեն Կրիտյան

67. Ո՞ր վանքում են 1862 թ. հուլիսի 29-ի գիշերը Զեյթունի ինքնապաշտպանության ղեկավարները խորհրդակցություն հրավիրել.

1) Ս. Աստվածածին	3) Ս. Կարապետ
2) Ս. Առաքելոց	4) Ս. Գր. Լուսավորիչ

68. Հայոց եկեղեցու գույքի բռնագրավման դեմ կազմակերպված բողոքի ցույցերի ժամանակ առաջին զինված ընդհարումը տեղի է ունեցել՝

1) Գանձակում	3) Ալեքսանդրապոլում
2) Երևանում	4) Ախալքալաքում

69. Ո՞վ էր Ամենայն հայոց կաթողիկոսը 1903 թ.

1) Մկրտիչ Խրիմյանը	3) Գարեգին Հովսեփյանը
2) Գևորգ Ե Սուրենյանցը	4) Խորեն Մուրադբեգյանը

70. Որտեղ է թաղված ազգային-ազատագրական պայքարի գործիչ Դժոխք Հրայրը.

1) Կողթերում	3) Շենիկում
2) Գելիեգուզանում	4) Տավորիկում

71. Ո՞վ է գլխավորել Բաքվի հայերի ինքնապաշտպանությունը հայ-թաթարական ընդհարումների ժամանակ.

1) Վարդանը	3) Նիկոլ Դումանը
2) Փարամազը	4) Արմեն Գարոն

72. Ո՞վ է գլխավորել հայերի ինքնապաշտպանությունը հայ-թաթարական ընդհարումների ժամանակ Երևանի նահանգում.

1) Առաքելը	3) Նիկոլ Դումանը
2) Հակոբ Կոտոյանը	4) Արմեն Գարոն

73. Ո՞վ է գլխավորել հայերի ինքնապաշտպանությունը Ղարաբաղում հայ-թաթարական ընդհարումների ժամանակ.

1) Վարդանը	3) Նիկոլ Դումանը
2) Հակոբ Կոտոյանը	4) Դրոն

74. Որտե՞ղ է հրավիրվել Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական կենտրոնական ժողովը.

1) Էջմիածնում	3) Թիֆլիսում
2) Երևանում	4) Մոսկվայում

75. Որտե՞ղ է ստեղծվել Հայոց ազգային կենտրոնական բյուրոն.

1) Բաքվում	3) Էջմիածնում
2) Ալեքսանդրապոլում	4) Թիֆլիսում

76. Ո՞վ էր Կովկասի փոխարքան 1914 թ.

1) Ի. Վորոնցով-Դաշկովը	3) Ն. Ռոմանովը
2) Մ. Գիրսը	4) Գ. Գոլիցինը

77. Ո՞վ է եղել թուրքական երրորդ բանակի հրամանատարը 1914 թ. վերջին.

1) Էնվեր փաշան	3) Զեքի փաշան
2) Կարաբեքիր փաշան	4) Զեմալ փաշան

3. ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՍԿԶԲՆԱԴԲՅՈՒՐՆԵՐԻ ՀԵՏ

1. Թվարկվածներից ո՞ր պատերազմում տեղի ունեցած դեպքերի մասին է վկայում գեներալ Գ. Պոպովը.

«Հայերը կռվում և մեռնում էին իբրև հերոսներ, նրանց ղեկավարները, որ միշտ առջևի գծում էին, գրեթե բոլորն էլ վիրավոր էին»:

1) 1804–1813 թթ. ռուս–պարսկական	3) 1826–1828 թթ. ռուս–պարսկական
2) 1806–1812 թթ. ռուս–թուրքական	4) 1828–1829 թթ. ռուս–թուրքական

2. Որտեղի՞ հայ կամավորների մասին է մեջբերված խոսքը.

«Հայերը, — ինչպես վկայում է գեներալ Պոպովը, — կռվում և մեռնում էին իբրև հերոսներ, նրանց ղեկավարները, որ միշտ առջևի գծում էին, գրեթե բոլորն էլ վիրավոր էին»:

1) Կարսի	2) Էրզրումի	3) Բայազետի	4) Երևանի

3. Ո՞ր փաստաթղթից են մեջբերված խոսքերը.

«Ցույց տանք աշխարհին, որ երկչոր, անզգա սպրուկներ չենք, որ մենք ևս ընդունակ ենք դիմադրելու, երբ ուրնահարվում են մեր անկապտելի իրավունքները»:

- 1) ՀՅԴ–ի առաջին ընդհանուր ժողովի արձանագրությունից
- 2) Անդրանիկի «Մարտական հրահանգներից»
- 3) Եվրոպայի հայ ուսանողների միության հեռագրից
- 4) Կ. Պոլսում ռուսական ռազմական գործակալի զեկուցագրից

4. Ո՞ւմ ստորագրած հրամանից են մեջբերված խոսքերը.

Իսկ ով «կընդդիմանա այս սրբազան և հայրենասիրական գործին և չի կատարի իր վրա դրված պարտականությունները կամ որևէ եղանակով կփորձի պաշտպանել կամ թաքցնել այս կամ այն հային, կճանաչվի հայրենիքի ու կրոնի թշնամի և դրան համապատասխան կպատժվի»:

- 1) Ջեմալի, Շաքիրի, Ջևդեթի
- 2) Նազըմի, Էնվերի, Ջեմալի
- 3) Թալեաթի, Էնվերի, Նազըմի
- 4) Շաքիրի, Շյուքրիի, Ջևդեթի

5. Ո՞ւմ խոսքերն են մեջբերված.

«Մի տեսակ արտահոռային պեպրություն էր ստեղծվում՝ կենտրոնական և տեղական իշխանություններով: Ապագայում, երբ Թուրքահայաստանը դառնար ազատ, կառավարման մեքենան արդեն պատրաստ էր»:

1) Անդրանիկ Օզանյանի	3) Արամ Մանուկյանի
2) Սիմոն Վրացյանի	4) Ստեփան Շահումյանի

6. Ո՞ր իրադարձությունից հետո են ասվել հետևյալ խոսքերը.

«Մի տեսակ արտահողային պետություն էր ստեղծվում՝ կենտրոնական և տեղական իշխանություններով: Ապագայում, երբ Թուրքահայաստանը դառնար ազատ, կառավարման մեքենան արդեն պատրաստ էր»:

- 1) Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական Կենտրոնական ժողովից հետո
- 2) Արևմտահայ ազգային խորհրդի կազմավորումից հետո
- 3) Հայոց ազգային խորհրդի կազմավորումից հետո
- 4) Հայոց ազգային համախորհրդակցությունից հետո

7. Ո՞ւմ խոսքերն են մեջբերված.

«Մենք այնպես մաքրագարդեցինք այդ շրջանը, որ ապագայում այնտեղ (հուզումներ)... այլևս տեղի ունենալ չեն կարող»:

1) Քյամիլ փաշայի	3) Ջեքի փաշայի
2) Թալեաթ փաշայի	4) Էնվեր փաշայի

8. Ո՞ր շրջանի մասին են մեջբերված խոսքերը.

«Մենք այնպես մաքրագարդեցինք այդ շրջանը, որ ապագայում այնտեղ (հուզումներ)... այլևս տեղի ունենալ չեն կարող»:

1) Ջեյթունի	3) Կարինի
2) Սասունի	4) Վանի

9. Ե՞րբ են ասվել հետևյալ խոսքերը.

«Յուրյ տանը աշխարհին, որ երկչոտ, անզգա ստրուկներ չենք, որ մենք ևս ընդունակ ենք դիմադրելու, երբ ոտնահարվում են մեր անկապտելի իրավունքները»:

- 1) հայ-թաթարական ընդհարումներից հետո
- 2) 1914 թ. ռուս-թուրքական համաձայնագրի ստորագրումից հետո
- 3) Հայ եկեղեցու ունեցվածքի բռնագրավման մասին օրենքի հրատարակումից հետո
- 4) Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական Կենտրոնական ժողովից հետո

10. Ո՞ր իրադարձության հետ է կապված հետևյալ մեջբերումը.

«Մենք այնպես մաքրագարդեցինք այդ շրջանը, որ ապագայում այնտեղ (հուզումներ)... այլևս տեղի ունենալ չեն կարող»:

- 1) Սասունի 1894 թ. հերոսամարտի
- 2) Վանի 1896 թ. ինքնապաշտպանության
- 3) Սասունի 1904 թ. ապստամբության
- 4) Ջեյթունի 1895–1896 թթ. ապստամբության

11. Ո՞ր կառույցի մասին են հետևյալ խոսքերը.

«Մի տեսակ արտահողային պետություն էր ստեղծվում՝ կենտրոնական ու տեղական իշխանություններով: Ապագայում, երբ Թուրքահայաստանը դառնար ազատ, կառավարման մեքենան արդեն պատրաստ էր»:

- 1) Արևմտահայ ազգային խորհրդի
- 2) Արևելահայ ազգային խորհրդի
- 3) Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտեի
- 4) Կ. Պոլսի Ազգային ժողովի

12. Ո՞ր իրադարձության կապակցությամբ է հրապարակվել հետևյալ կոչը.

«Տնյց տանք աշխարհին, որ երկչոտ, անզգա ստրուկներ չենք, որ մենք ևս ընդունակ ենք դիմադրելու, երբ ոտնահարվում են մեր անկապտելի իրավունքները»:

- 1) Սասունի 1904 թ. իրադարձությունների
- 2) հայ-թաթարական ընդհարումների
- 3) Հայոց եկեղեցու գույքի բռնագրավման
- 4) արևմտահայության կոտորածների

13. Որտե՞ղ է հնչել հետևյալ ելույթը.

«Ամեն ոք իր մասին է մտածում: Իր երկրի սահմաններից այն կողմ եթե նայող կա, նայում է միայն հանուն իր շահերի: Ոչ ոք ոչ մի մարդ չի ուղարկի տաճկական ճակատ՝ տուն գնացող ռուսներին փոխարինելու համար... Մենակ ենք և պետք է ապավինենք միայն մեր ուժերին՝ թե՛ ճակատը պաշտպանելու և թե՛ երկրի ներսում կարգ հաստատելու համար»:

- 1) Թիֆլիսի Հայոց ազգային խորհրդի նիստում
- 2) Արևմտահայերի ազգային համագումարում
- 3) Երևանի Հայոց ազգային խորհրդի նիստում
- 4) Հայոց ազգային համախորհրդակցությունում

14. Ո՞վ է հետևյալ խոսքերի հեղինակը.

«...Եվրոպայում օձ սնուցելով՝ զրկվեցինք Բուլղարիայից. որպեսզի նույնը տեղի չունենա Ասիայում, անհրաժեշտ է բնաջնջել հայությանը»:

1) Քյամիլ փաշան	3) Աբդուլ Համիդը
2) Թալեաթ փաշան	4) Ջեքի փաշան

15. Ո՞վ է հետևյալ գնահատականի հեղինակը.

«Արևմտահայերը այսուհետ կապրեն արդարադատ և ապահով վարչության ներքո»:

1) Պողոս Նուբարը	3) Գևորգ Ե-ն
2) Անդրեյ Մանդելշտամը	4) Անդրանիկը

16. Ո՞վ է ստորև բերված վկայության հեղինակը.

«Հայերը կռվում և մեռնում էին որպես հերոսներ, նրանց ղեկավարները, որ միշտ առջևի գծում էին, գրեթե բոլորն էլ վիրավոր էին»:

1) Ն. Մուրավյով	3) Ի. Պասկևիչ
2) Ա. Պոպով	4) Ա. Գրիբոյեդով

17. Հայ բանաստեղծներից ո՞վ է այսպես բնութագրել Չեչյունի ապստամբությունը.

«Հայկական քաջասիրտության փառավոր ապացույց»:

1) Մ. Նալբանդյան	3) Ս. Շահազիզ
2) Մ. Պեշիկթաշլյան	4) Ռ. Պատկանյան

18. Ո՞ր փաստաթղթից են ստորև բերված տողերը.

Ով «որևէ եղանակով կփորձի պաշտպանել կամ թաքցնել այս կամ այն հային, կճանաչվի հայրենիքի ու կրոնի թշնամի և դրան համապատասխան կպատժվի»:

- 1) Աբդուլ-Համիդ II-ի հրամանից
- 2) Մեծ վեզիր Քյամիլ փաշայի հրամանից
- 3) Թուրքիայի մահմեդական հոգևորականության առաջնորդի հրամանից
- 4) Թալեաթի, Էնվերի և Նազըմի հրամանից

4. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ ԵՎ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Տրված բացատրություններից որոնք են սխալ.

- 1) 1917 թ. մարտի 2-ին Ռուսաստանում ձևավորված բարձրագույն գործադիր իշխանությունը կոչվել է Ժամանակավոր կառավարություն:
- 2) 1917 թ. հոկտեմբերի 25-ին Ռուսաստանում ստեղծված իշխանության նոր մարմինը կոչվել է Սեյմ:
- 3) 1917 թ. մարտի 9-ին Կովկասի նախկին փոխարքայության սահմաններում կազմված նոր մարմինը կոչվել է Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտե:
- 4) 1917 թ. նոյեմբերի 15-ին Անդրկովկասում կազմավորված գործադիր նոր մարմինը կոչվել է Անդրկովկասյան կոմիսարիատ:
- 5) 1917 թ. փետրվարի 10-ին Ռուսաստանի Սահմանադիր ժողովի պատգամավորներից կազմված օրենսդիր բարձրագույն մարմինը կոչվել է Ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդ:

2. «Արարատյան գունդ» հասկացությունը համապատասխանեցնել իր բովանդակությանը.

- 1) II, III, IV կամավորական ջոկատները V-ին միավորվելու արդյունքում ստեղծված զորամիավորի անվանում
- 2) ռուսական հրամանատարության հրամանով 1917 թ. վերջերին կազմավորված զորամիավորում, որի հրամանատարը գեներալ Թովմաս Նազարբեկյանն էր
- 3) I կամավորական ջոկատ, որի հրամանատարն Անդրանիկ Օզանյանն էր
- 4) 1918 թ. մայիսյան հերոսամարտերի օրերին գեներալ Մովսես Սիլկյանի հրամանատարությամբ կովոզ զորախմբին տրված անվանում

3. Ինչ է Արևելյան լեգեոնը.

- 1) Հայաստանի բոլշևիկյան կազմակերպության զորամիավոր
- 2) Մ. Սայքսի, Ժ. Պիկոյի և Պոլոս Նուբարի միջև Լոնդոնում ձեռք բերված համաձայնությամբ հիմնականում հայ կամավորներից կազմված զորամաս
- 3) Առաջին աշխարհամարտի ժամանակ հայ ռազմագերիներից կազմված զորամիավոր
- 4) Երևանի բերդի պաշտպանությունն իրականացնող զորամաս

4. «Երևանյան զորախումբ» հասկացությունը համապատասխանեցնել իր բովանդակությանը.

- 1) ռուսական հրամանատարության հրամանով 1917 թ. վերջերին կազմավորված զորամիավորում, որի հրամանատարը գեներալ Թովմաս Նազարբեկյանն էր
- 2) արևմտահայերից կազմավորված դիվիզիա, որի հրամանատարն Անդրանիկն էր

- 3) 1918 թ. մայիսյան հերոսամարտերի օրերին գեներալ Մովսես Սիլիկյանի հրամանատարությամբ գործող զորամիավորման անվանումը
- 4) Առաջին աշխարհամարտի տարիներին ռուսական բանակի շարքերում գործող հայկական կամավորական ջոկատին տրված անվանումը

5. Գտնել «սարդար» հասկացության ճիշտ բացատրությունը.

- 1) նահանգապետ
2) բեկ
3) զորագլուխ
4) խան

6. 1828 թ. մարտի 21-ի Նիկոլայ I-ի հրամանագրով կազմված վարչական նոր միավորը կոչվել է՝

- 1) Հայկական նահանգ
2) Հայկական մարզ
3) Հայկական օկրուգ
4) Հայկական ինքնավարություն

7. 1844 թ. Ռուսական կայսրության կազմում ստեղծված վարչական միավորը կոչվել է՝

- 1) Կասպիական մարզ
2) Վրացա-իմերեթական նահանգ
3) Կովկասի փոխարքայություն
4) Երևանի նահանգ

8. Հայոց եկեղեցու վարչական իրավունքներն ու պարտականությունները, եկեղեցու ու պետության փոխհարաբերությունները սահմանող կանոնադրությունը կոչվել է՝

- 1) թանգիմաթ
2) հրովարտակ
3) պոլոժենիե
4) կոնդակ

9. 1839 թ. սուլթանական կառավարության հրապարակած բարենորոգումների հրովարտակը կոչվում էր՝

- 1) թանգիմաթ
2) պոլոժենիե
3) դեկրետ
4) կանոնադրություն

10. Կ. Պոլսում գործող արևմտահայերի հոգևոր կենտրոնը կոչվել է՝

- 1) սինոդ
2) կաթողիկոսարան
3) Ազգային հոգևոր խորհուրդ
4) պատրիարքարան

11. 1863 թ. Ազգային սահմանադրության համաձայն՝ արևմտահայության կյանքը կազմակերպող մարմիններից Ազգային ժողովը կոչվել է նաև՝

- 1) Երեսփոխանական ժողով
2) Կենտրոնական վարչություն
3) Ազգային խորհուրդ
4) Սահմանադիր ժողով

12. XX դ. սկզբին Ռուսաստանի հետադիմական վարչակարգի դեմ հայ ժողովրդի դիմադրությունը կազմակերպելու համար Թիֆլիսում ստեղծված մարմինը կոչվում էր՝

- 1) Ինքնապաշտպանության կենտրոնական կոմիտե
2) Ազգային կենտրոնական վարչություն
3) պատգամավորական Կենտրոնական ժողով
4) Պաշտպանության պետական կոմիտե

13. «Պատգամավորական Կենտրոնական ժողով» հասկացությունը համապատասխանեցնել իր բովանդակությանը.

- 1) Կ. Պոլսում ստեղծված արևմտահայության կյանքը կազմակերպող մարմին
- 2) կաթողիկոս Մկրտիչ Խրիմյանի նախաձեռնությամբ հրավիրված Ռուսաստանում ապրող հայերի ժողով
- 3) Ռուսաստանում ապրող հայերի կողմից հրավիրված Սահմանադիր ժողով
- 4) ՀՅԴ նախաձեռնությամբ հրավիրված Արևելյան Հայաստանում ապրող հայերի ժողով

14. 1912 թ. հոկտեմբերին Թիֆլիսում ստեղծված մարմինը կոչվում էր՝

- 1) պատգամավորական Կենտրոնական ժողով
- 2) Ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդ
- 3) Հայոց ազգային կենտրոնական բյուրո
- 4) Արևմտահայ ազգային խորհուրդ

15. Երիտթուրքերի կուսակցության գաղափարախոս Բ. Շաքիրի անմիջական դեկավարությամբ ստեղծված մարմինը կոչվել է՝

- 1) Երեքի գործադիր կոմիտե
- 2) Հատուկ կազմակերպություն
- 3) Միություն և առաջադիմություն
- 4) Երեքի հատուկ կոմիտե

16. 1917 թ. արևմտահայ զորաբաժինը կյանքի կոչելու համար ստեղծված գործադիր մարմինը կոչվել է՝

- 1) Կովկասի գործերի արտակարգ կոմիսարիատ
- 2) Հայաստանի ապահովության խորհուրդ
- 3) Հայ զինվորական միություն
- 4) Հայոց ազգային խորհուրդ

17. Ինչպես է կոչվել 1917 թ. մարտի 9–ին Անդրկովկասի սահմաններում կազմված նոր մարմինը.

- 1) Ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդ
- 2) Ժամանակավոր կառավարություն
- 3) Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտե
- 4) Անդրկովկասյան կոմիսարիատ

18. «Առանձին հայկական կորպուս» հասկացությունը համապատասխանեցնել իր բովանդակությանը.

- 1) Անդրանիկի գլխավորությամբ ստեղծված զորամաս
- 2) ֆրանսիական բանակի կազմում գործող հատուկ զորամաս
- 3) Հայկական կորպուսի և արևմտահայ զինուժի միավորումից ստեղծված զորամիավոր
- 4) Մերձավոր Արևելքում ձևավորված զորամաս, որի անձնակազմի մեծ մասը հայեր էին

19. Ինչպես էին կոչվում քրդական հակակառավարական ջոկատները.

- 1) չետնիկներ
- 2) չերքեզներ
- 3) չելլոներ
- 4) սարբազներ

20. Հայոց ապագա պետության բարձրագույն օրենսդիր մարմինը, ըստ «Որոգայթ փառացի», կոչվում էր՝

1) Հայոց խորհրդարան	3) Հայոց ազգային ժողով
2) Հայոց տուն	4) Հայոց կառավարություն

21. Ռուսաստանի կառավարական մարմինը, որին աստրախանցի մեծահարուստ Մովսես Սարաֆյանը ներկայացրել է Հայաստանի ազատագրության իր ծրագիրը, կոչվում էր՝

1) արտաքին գործերի կոմիտե	3) արտաքին գործերի կոլեգիա
2) արտաքին գործերի վարչություն	4) արտաքին գործերի դեպարտամենտ

22. 1918 թ. գարնանը ստեղծված 50-հազարանոց թուրքական զորամիավորումը ինչ անվանում ուներ.

1) Էրզրում	2) Կարս	3) Սարիղամիշ	4) Սարդարապատ

23. Տրված հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

1) Հայոց ազգային կենտրոնական բյուրո	4) Ազգային ժողով
2) Ազգային պատվիրակություն	5) Հայոց տուն
3) Ազգային սահմանադրություն	

ա. Պողոս Նուբար փաշայի գլխավորությամբ 1912 թ. ստեղծված մարմին
բ. օրենսդիր մարմին, որն, ըստ Ազգային սահմանադրության, ընտրվում էր ամբողջ ազգի կողմից

գ. Թիֆլիսում ստեղծված մարմին, որի գլխավոր նպատակը Հայկական հարցի լուծմանը նպաստելն էր

դ. արևմտահայերի ներքին կյանքը կազմակերպող իրավական փաստաթուղթ

ե. ըստ «Որոգայթ փառացի»՝ հայոց ապագա պետության բարձրագույն օրենսդիր մարմին

զ) դաշնակցության ղեկավար մարմին

1) 1-բ, 2-ա, 3-դ, 4-գ, 5-ե	3) 1-ա, 2-բ, 3-դ, 4-ե, 5-գ
2) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ, 5-ե	4) 1-գ, 2-բ, 3-գ, 4-դ, 5-ա

24. Հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

1) շահապ	5) ջիհադ
2) չելլո	6) թանզիմաթ
3) սարդար	7) համիդիե
4) բեկ	8) շահաստան

ա. մելիքական տոհմի կրտսեր ներկայացուցիչ

բ. քրդերից կազմված պատժիչ հեծելազնդեր

գ. քաղաքի կառավարիչ, քաղաքապետ

դ. զորագլուխ

ե. բուն քաղաք

- գ. սրբազան պատերազմ
- է. վիլայեթի կառավարիչ
- ը. քրդական հակակառավարական ջոկատ
- թ. բարենորոգումների հրովարտակ

- 1) 1-ե, 2-գ, 3-է, 4-թ, 5-ա, 6-բ, 7-զ, 8-դ
- 2) 1-զ, 2-ը, 3-դ, 4-ա, 5-գ, 6-թ, 7-բ, 8-ե
- 3) 1-զ, 2-բ, 3-դ, 4-ա, 5-գ, 6-թ, 7-ը, 8-ե
- 4) 1-թ, 2-ա, 3-դ, 4-զ, 5-բ, 6-է, 7-ե, 8-զ

25. Հասկացությունները համապատասխանեցնել բացատրություններին.

- 1) ջիհադ
- 2) գյավուր
- 3) հայդուկ
- 4) ֆիդայի

ա. սրբազան պատերազմ

բ. զոհ

գ. չեղլո

դ. անհավատ

ե. հետևակ

1) 1-ե, 2-ա, 3-զ, 4-բ

2) 1-դ, 2-ա, 3-ե, 4-բ

3) 1-ա, 2-դ, 3-ե, 4-բ

4) 1-ա, 2-բ, 3-զ, 4-ե

5. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ ՈՒ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ

1. Ո՞րն էր Պետրոս I-ի ձեռնարկած Կասպիական արշավանքի առիթը.

- 1) թուրքական արշավանքն Անդրկովկաս
- 2) աֆղանների կողմից Սպահանի գրավումը
- 3) օսմանյան Թուրքիայի կողմից Կասպից ծովի արևմտյան ափերի գրավումը
- 4) հայ և վրաց ժողովուրդների ազատագրական շարժումների ակտիվացումը

2. Ինչո՞ւ Ի. Օրին Գերմանիայից վերադարձավ Հայաստան.

- 1) հայ-վրացական զինական համագործակցությունն ապահովելու համար
- 2) տեղում իրավիճակին ծանոթանալու և Հայաստանի ազատագրման խնդրի շուրջ բանակցություններ վարելու համար
- 3) հայ եկեղեցական նոր ժողովին մասնակցելու համար
- 4) հայկական զինված ուժերը վարժեցնելու համար

3. Ինչո՞ւ Վիեննայի արքունիքում մերժեցին Օրուն և հրաժարվեցին Հայաստանի ազատագրության գործին մասնակցելուց.

- 1) սկսված ավստրո-ֆրանսիական պատերազմի պատճառով
- 2) ֆինանսական միջոցների անբավարարության պատճառով
- 3) Թուրքիայի հետ կնքված հաշտության պայմանագրի պատճառով
- 4) չցանկացան վատթարացնել հարաբերությունները պարսկական տերության հետ

4. Թվարկվածներից որո՞նք են Սյունիքի ազատագրական պայքարի պարտության պատճառներ.

- 1) սյունեցիների ազատասիրական ոգու անկումը
- 2) հայկական զորքերի միայնակ մնալը թշնամու գերակշիռ ուժերի դեմ
- 3) Մխիթար սպարապետի՝ թշնամու հետ բանակցելու մտքին հակվելը
- 4) հայկական զորքերի հրամանատարության մեջ տեղի ունեցած պառակտումը
- 5) Եսայի Հասան-Ջալալյանի մահը

5. Թվարկվածներից որո՞նք են Արևելյան Հայաստանի՝ Ռուսաստանին միացման հետևանքներից.

ա. Հայերը ձեռք բերեցին անձի և գույքի ապահովություն:

բ. Հայերը ձեռք բերեցին ազգային կյանքի կազմակերպման ավելի նպաստավոր պայմաններ:

գ. Արևելյան Հայաստանի տարածքի մեծի մասի վրա կրկին սկսվեց ազգահավաքման գործընթաց:

դ. Արևելյան Հայաստանը ձեռք բերեց պետական ինքնավարություն:

ե. Հայ ժողովուրդն ազատվեց ազգային–գաղութային ճնշումներից ու հալածանքներից:

զ. Հայ ժողովուրդը ստացավ քաղաքական ազատ գործունեության իրավունքներ:

- 1) ա, բ, գ 2) գ, դ, ե 3) ա, բ, գ 4) դ, ե, գ

6. Ինչ հետևանք ունեցավ Պետրոս I-ի արշավանքը դեպի Անդրկովկաս.

1) Ռուսական զորքերը գրավեցին Դեբեժենդը՝ ամրանալով Կասպից ծովի արևմտյան ափերին:

2) Ռուսական զորքերը գրավեցին Կասպից ծովի արևմտյան և հարավային ափերը:

3) Ռուսական զորքերը, գրավելով Կասպից ծովի հարավային ափերը, դրանք հանձնեցին աֆղաններին:

4) Ռուսական զորքերը տեր դարձան Շամախիից արևմուտք ընկած տարածքներին:

7. Թվարկվածներից որո՞նք են օսմանյան Թուրքիայի համար 1723 թ. Անդրկովկաս արշավելու պատճառ հանդիսացել.

1) ռուսական ազդեցության ուժեղացումը Անդրկովկասում

2) աֆղանների կողմից Սպահանի գրավումը

3) հայ և վրաց ժողովուրդների ազատագրական շարժումների աշխուժացումը

4) լեզգիների արշավանքները Անդրկովկաս

5) հայ և վրաց ժողովուրդների չընդհատվող բանակցությունները Արևմուտքի հետ

8. Թվարկվածներից որո՞նք են ճիշտ բնութագրում Սյունիքում և Արցախում 1720–ական թթ. ծավալված ազատագրական պայքարի նշանակությունը.

ա. Հայկական ուժերի տարած բազում հաղթանակների շնորհիվ հնարավոր եղավ մոտ կես դար թոթափել օսմանյան և պարսկական տիրապետությունները:

բ. Ազատագրական այդ պայքարը մեծապես բարձրացրեց հայ ժողովրդի ինքնագիտակցությունն ու ազատասիրական ոգին:

գ. Ազատագրական այդ պայքարը հավատ ներշնչեց սեփական ուժերի նկատմամբ:

դ. Ստիպեց պարսից պետությանն իր հետագա քաղաքականության մեջ հաշվի նստել հայկական մելիքությունների հետ, ճանաչել նրանց իրավունքները:

ե. Կասեցրեց օսմանյան զորքերի՝ դեպի Արարատյան դաշտ արշավանքը:

զ. Ապահովեց Նադիր շահի հաղթանակը՝ Պարսկաստանից աֆղանական և թուրքական նվաճողներին դուրս քշելու գործում:

- 1) ա, բ, գ 2) բ, դ, ե 3) բ, գ, դ 4) ա, ե, գ

9. Ինչն է հանդիսացել XIX դարի կեսերին Օսմանյան կայսրությունում միջազգային ազդեցության համար պայքարի սրվելու պատճառ.

1) Կրետե կղզուն տիրելու համար տարբեր երկրների միջև ծավալված պայքարը

2) Օսմանյան պետությանը պատկանող Կիպրոս կղզուն տիրելու համար ծավալված վեճը

3) Երուսաղեմի սուրբ վայրերին տիրելու համար քրիստոնեական տարբեր եկեղեցիների միջև ընթացող վեճը

4) բարեփոխումների պահանջով հայ հասարակական–քաղաքական շրջանակների դիմումը

10. Ռուսաստանի համար ինչ հետևանք ունեցավ 1856 թ. կնքված Փարիզի հաշտության պայմանագիրը.

- 1) ամրապնդեց իր դիրքերը Բալկանյան թերակղզում
- 2) Ռուսական տերության կազմում ամրագրվեցին պատերազմի ժամանակ Արևմտյան Հայաստանում գրաված տարածքները
- 3) ստացավ Փոթի նավահանգիստը, Ախալքալաքն ու Ախալցխան
- 4) կորցրեց Արևմտյան Հայաստանում գրաված հողերը և միջազգային ասպարեզում իր ազդեցիկ դերը

11. Ինչ նպատակով էր Արցախ ժամանել հայազգի Իվան Կարապետը.

- 1) հայերի ազատագրական զինված պայքարին ռուսական իշխանությունների օժանդակությունը հավաստելու
- 2) տեղեկացնելու Պետրոս I-ի Կասպիական արշավանքը սկսելու մասին
- 3) հայտնելու Նիկոլայ I-ի՝ հայ ազատագրական ուժերին զորական աջակցություն ցուցաբերելու վճռականությունը
- 4) Սյունիքի և Արցախի ազատագրական ուժերին հաշտեցնելու

12. Ինչ նպատակով 1720–ական թթ. Շիրվանի հայկական բնակավայրերից Արցախ ժամանեցին ռազմական գործի կազմակերպիչներ Ավան ու Թարխան հարյուրապետերը.

- 1) որպեսզի կասեցնեին պարսկական արշավանքը դեպի Արցախ
- 2) որպեսզի օգնեին ռուսական զորքերին
- 3) որպեսզի օժանդակեին տեղի ազատագրական պայքարին
- 4) որպեսզի ի կատար ածեին Պետրոս I-ի հրամանները

13. 1736 թ. Էրզրումի պայմանագրի արդյունքում՝

- 1) Պարսկաստանը ճանաչեց Թուրքիայի տիրապետությունն Անդրկովկասում
- 2) Թուրքիան ճանաչեց Պարսկաստանի տիրապետությունն Արևելյան Հայաստանում և Արևելյան Վրաստանում
- 3) Ռուսաստանին անցան Արևելյան Հայաստանի զգալի մասը, Երևանի ու Նախիջևանի խանությունները
- 4) Արաքսից հարավ ընկած պատմական Պարսկահայքի ու Ատրպատականի գավառները վերադարձվեցին թուրքերին

14. XVIII դարի 70–80–ական թթ. ռուսահայ կենտրոններն ակտիվացան Հայաստանի ազատագրման հարցում, որովհետև՝

- 1) դեպի հարավ տարածվելու Ռուսաստանի ձգտումները և Հայաստանն ազատագրելու հայոց շարժումներն ու ծրագրերը համահունչ էին
- 2) տվյալ պահին հյուսիս տարածվելու Ռուսաստանի ձգտումները, հայոց շարժումներն ու ծրագրերը համահունչ էին
- 3) Ռուսաստանում խրախուսվում էին հայ բնակչության արագ աճը և ազատագրական ձգտումները
- 4) ռուս–պարսկական պատերազմը ռուսահայ գործիչներին ազատագրության հույսեր էր ներշնչում

15. 1813 թ. Գյուլիստանի պայմանագրով՝

- 1) Ռուսաստանին անցան Արևելյան Հայաստանի զգալի հատվածը՝ Լոռին, Փամբակը, Շամշադինը, Գանձակը, Ղարաբաղը, Շիրակը
- 2) Ռուսաստանին անցան Երևանի ու Նախիջևանի խանությունները, սակայն Արաքսից հարավ ընկած պատմական Պարսկահայքի ու Ատրպատականի գավառները վերադարձվեցին պարսիկներին
- 3) Դանուբյան շրջանում ստանալով Բեսարաբիան՝ ռուսական դիվանագիտությունը Ախալքալաքի գավառը, Անապան ու Փոթին վերադարձրեց Թուրքիային
- 4) Ռուսական կայսրությանն անցան Անդրկովկասի սևծովյան առափնյա շրջանները՝ Փոթի նավահանգստով հանդերձ, ինչպես նաև Ախալցխան ու Ախալքալաքը

16. 1812 թ. Բուխարեստի պայմանագրով՝

- 1) Դանուբյան շրջանում ստանալով Բեսարաբիան՝ Ռուսաստանը Ախալքալաքի գավառը, Անապան ու Փոթին վերադարձրեց թուրքերին
- 2) Ռուսական կայսրությանն անցան Անդրկովկասի սևծովյան առափնյա շրջանները՝ Փոթի նավահանգստով հանդերձ, ինչպես նաև Ախալցխան ու Ախալքալաքը
- 3) Ռուսաստանին անցան Կարսի, Կաղզվանի, Օլթիի, Արդահանի, Ալաշկերտի, Բայազետի գավառները, Սև ծովի առափնյա շրջանները՝ Բաթում նավահանգստով
- 4) Արևմտյան Հայաստանի մեծ մասը, այդ թվում նաև Էրզրումն ու Վանը վերադարձվեցին Օսմանյան կայսրությանը

17. 1828 թ. Թուրքմենչայի պայմանագրով՝

- 1) Ռուսաստանին անցան Կարսի, Կաղզվանի, Օլթիի, Արդահանի, Ալաշկերտի, Բայազետի գավառները, Սև ծովի առափնյա շրջանները՝ Բաթում նավահանգստով
- 2) Արևմտյան Հայաստանի մեծ մասը, այդ թվում Էրզրումն ու Բասենը, մնաց Օսմանյան կայսրությանը
- 3) Արևելյան Հայաստանի ևս մի մեծ հատված՝ Երևանի ու Նախիջևանի խանությունները, անցավ Ռուսաստանին, սակայն Արաքսից հարավ ընկած պատմական Պարսկահայքի ու Ատրպատականի գավառները վերադարձվեցին պարսիկներին
- 4) Ռուսաստանին անցավ Արևելյան Հայաստանի մի հատվածը՝ Լոռին, Փամբակը, Շամշադինը, Գանձակը, Ղարաբաղը, Շիրակը

18. Ինչո՞ւ 1830–ական թթ. ռուսական իշխանությունները ձեռնամուխ եղան Հայոց եկեղեցու բարեփոխմանը.

- 1) որովհետև եկեղեցու միջոցով լիովին կհսկեին արևմտահայ ազատագրական շարժումը
- 2) որովհետև ձգտում էին հսկողության տակ պահելու Հայ առաքելական եկեղեցուն
- 3) որովհետև քրիստոնեական հավատքը միավորում էր հայ և ռուս ժողովուրդներին
- 4) որովհետև Ռուսաստանը ձգտում էր լայն արտոնություններ ու լիազորություններ շնորհելու Հայ առաքելական եկեղեցուն

19. Ո՞րն էր Հովսեփ Էմինի Արցախից հեռանալու պատճառը.

- 1) Հայաստանի ազատագրության հարցի շուրջ սուր տարաձայնությունները Հերակլ II-ի հետ
- 2) Արցախում Էմինին չընդունելու և չօժանդակելու՝ Սիմեոն Երևանցի կաթողիկոսի հրամանը
- 3) բանակ ստեղծելու համար անհրաժեշտ գումարների և հանգանակությունների տրամադրելը Խոյի և Սալմաստի հայ բնակչության կողմից
- 4) Հովսեփ Էմինին ձերբակալելու Ղարաբաղի Իբրահիմ խանի մտադրությունը

20. Որո՞նք էին Բեռլինի վեհաժողովի որոշումներից հայերի խոր հիասթափության պատճառները.

- ա. Արևմտահայությանը մերժեցին դառնալ Ազգերի լիգայի անդամ:
բ. Ռուսական զորքերի անհապաղ դուրսբերումով բարեփոխումների կենսագործման որևէ երաշխիք չէր մնում:
գ. Մեծ տերությունները հանդես էին գալիս հայկական բարեփոխումների պահանջներով՝ նպատակ ունենալով զիջումներ կորզել Թուրքիայից:
դ. Արևմտահայությունը ստանում էր միայն մշակութային ինքնավարություն:
ե. Բարենորոգումները արևմտահայությանն ազգային կառավարություն ձևավորելու հնարավորություն չտվեցին:

- 1) բ, գ 2) բ, դ 3) ա, դ 4) գ, ե

21. Թվարկվածներից որո՞նք են արտացոլում 1826–1828 թթ. ռուս-պարսկական պատերազմի անմիջական հետևանքները.

- ա. Արևելյան Հայաստանի ևս մի մեծ հատված՝ Երևանի և Նախիջևանի խանությունները, անցան Ռուսաստանին:
բ. Ռուսական իշխանություններն արագորեն բնակեցրին Արևելյան Հայաստանը ռուս կազակներով:
գ. Ռուսաստանը Պարսկաստանին վերադարձրեց Արաքսից հարավ ընկած պատմական Պարսկահայքի և Ատրպատականի տարածքները:
դ. Պատերազմի արդյունքները գոհունակությամբ չընդունվեցին արևմտահայերի կողմից:
ե. Պարսկական տիրապետությունից ազատագրվելու արևելահայության հույսերը չարդարացան:
զ. Տասնյակ հազարավոր հայեր, չկամենալով մնալ պարսկական տիրապետության տակ, 1828 թ. գարնանից սկսեցին վերաբնակվել Արևելյան Հայաստանի՝ Ռուսաստանին անցած տարածքներում:
է. Պատերազմի ավարտից հետո Արևմտյան և Արևելյան Հայաստանները վերամիավորվեցին:

- 1) գ, զ, է 2) ա, գ, զ 3) բ, ե, է 4) ա, ե, դ

22. Թվարկվածներից որո՞նք են 1905–1906 թթ. հայ-թաթարական ընդհարումների հետևանքներ.

- ա. Հայությունը մարտական լուրջ փորձառություն անցավ:
- բ. Ավելի գերիշխող դարձավ հայ ժողովրդի երկու հատվածների միասնականության գաղափարը:
- գ. Ամրապնդվեց հայերի և կովկասյան թաթարների ռազմաքաղաքական դաշինքը:
- դ. Բարձրացավ հայերի վստահության աստիճանը. նրանք պատրաստ էին հակահարված տալու իրենց ոչ բարյացակամ հարևաններին:
- ե. Հայ հոգևորականության հեղինակությունը աճեց որպես զինված պայքարի կազմակերպիչ:
- զ. Սկսեց արձարծվել երկրամասի հայկական բնակավայրերը միավորելու և անկախ Հայաստան ստեղծելու գաղափարը:
- է. Ռուսական մեծապետական շովինիզմն սկսեց տեղի տալ, թուլացավ ոչ ռուս ժողովուրդների ազգային-գաղութային ճնշումը:

- 1) բ, գ, ե 2) ա, դ, զ 3) ա, բ, է 4) ա, բ, դ

23. Գտնել սխալ պատասխանները.

Որո՞նք էին Թուրքիայի՝ Առաջին համաշխարհային պատերազմի մեջ ներքաշվելու պատճառները.

- ա. պատերազմը պատեհ առիթ էր Բալկանյան երկրների հետ դարավոր «հաշիվները» մաքրելու համար
- բ. Անգլիայի և Իտալիայի հետ ունեցած դարավոր հակասությունները
- գ. Ռուսաստանի հետ հակամարտությունը
- դ. ԱՄՆ–ի հակաթուրքական դիրքորոշումը
- ե. Ռուսաստանում ապրող թուրքալեզու, ինչպես նաև մահմեդական մյուս ժողովուրդներին ռուսների դեմ օգտագործելու և ապագայում նրանց «Մեծ Թուրանի» մեջ միավորելու նպատակը:
- զ. «Հայկական խոչընդոտի» վերացումը

- 1) ա, գ 2) ա, զ 3) բ, դ 4) դ, ե

24. Թվարկվածներից որո՞նք է 1828 թ. Ռուսաստանի կողմից Թուրքիայի դեմ պատերազմ սկսելու գլխավոր պատճառը.

- 1) մեծ ծավալ էր ընդունել հույների և բալկանյան այլ ժողովուրդների ազատագրական պայքարը
- 2) ցարիզմը ձգտում էր պահպանելու Բաթումի նավահանգիստը
- 3) Ռուսաստանը ձգտում էր տեր դառնալու սևծովյան նեղուցներին՝ Բոսֆորին ու Դարդանեյին, ամրապնդելու իր դիրքերը Բալկաններում և Արևմտյան Հայաստանում
- 4) Ռուսաստանը ձգտում էր ազատագրելու արևմտահայությանը և Հայաստանին տալու ինքնավարություն

25. Ռուս-թուրքական 1914 թ. համաձայնագիրը չիրագործվեց, որովհետև՝

- 1) եվրոպական երկրները չուղարկեցին իրենց ներկայացուցիչներին Արևմտյան Հայաստանում բարենորոգումներն սկսելու համար
- 2) քրդական համիդիե ջոկատները հարձակվեցին քրիստոնյա կառավարչի վրա և սպանեցին նրան
- 3) Ռուսաստանը Արևմտյան Հայաստանը բնակեցրեց կազակներով
- 4) օգտվելով Առաջին աշխարհամարտն սկսելու առիթից՝ Թուրքիան չեղյալ համարեց բարենորոգումների ծրագիրը

26. Թվարկվածներից որո՞նք են արտացոլում արևմտահայերի սահմանադրական շարժման հետևանքները.

- ա. 1863 թ. Ազգային սահմանադրությունը արևմտահայ բուրժուազիայի շոշափելի հաղթանակն էր:
- բ. Ամիրաները զրկվեցին ազգային գործերը տնօրինելու մենաշնորհից:
- գ. Կանոնադրությունն ապահովեց արևմտահայերի անձի և գույքի պաշտպանությունը:
- դ. Այն դրական դեր կատարեց արևմտահայության հասարակական-քաղաքական կյանքում:
- ե. Արևմտահայերը ստանում էին սահմանադրական ժողովի ընտրություններ անցկացնելու իրավունք:

- 1) ա, բ 2) գ, ե 3) բ, դ 4) ա, դ

27. Թվարկվածներից որո՞նք 1918 թ. Մայիսյան հերոսամարտերի հետևանքներից չեն.

- ա. Հերոսամարտերի շնորհիվ բնաջնջումից փրկվեց արևելահայությունը, ինչպես և Եղեռնից մազապուրծ հարյուր հազարավոր արևմտահայեր:
- բ. Հերոսամարտերից հետո թուրքական զորքերը սրընթաց առաջ շարժվեցին և գրավեցին Թիֆլիսը:
- գ. Հայկական ուժերի ռազմական հաջող գործողություններն ստիպեցին թուրքական կողմին Բաթումի բանակցություններում մեղմացնել իրենց պահանջները:
- դ. Թուրքիան ստիպված էր նորաստեղծ Հայաստանի Հանրապետության հետ 1918 թ. հունիսի 4-ին կնքել հաշտության պայմանագիր:
- ե. Հերոսամարտերից հետո հայությունը չկարողացավ ազգովին ինքնակազմակերպվել:
- զ. Ճակատամարտերը հնարավորություն տվեցին թուրքական զորքերին առանց դիմադրության գրավելու Բաքուն:
- է. Հերոսամարտերով դրվեց ամբողջական հայրենիքի վերականգնման ճանապարհի սկիզբը:

- 1) գ, դ, է 2) բ, ե, գ 3) բ, դ, ե 4) ա, գ, է

28. Հայաստանի Հանրապետությունը կարողացավ իրավական (դե յուրե) ճանաչում ստանալ Անտանտի երկրների կողմից և մասնակցել հաշտության խորհրդա-ժողովին, որովհետև՝

- 1) այդ մասին տերությունների ղեկավարները պայմանավորվել էին Բեռլինի վեհա-ժողովում
- 2) նորահռչակ հայկական պետությունը դարձավ աշխարհամարտի մասնակից կողմ
- 3) Հայաստանի Հանրապետությունը այդ իրավունքը ստացել էր Ազգերի լիգայի կողմից
- 4) նորահռչակ հայկական պետության զինված ուժերը պատերազմում էին Խորհրդա-յին Ռուսաստանի դեմ

29. Թվարկվածներից որո՞նք են արևմտահայության նկատմամբ Ռուսաստանի Ժա-մանակավոր կառավարության որդեգրած քաղաքականության արդյունքներ.

- ա. Առաջին անգամ պաշտոնապես ճանաչվեց և ձևակերպում ստացավ Օսման-յան կայսրությունից նվաճված տարածքի հայկական մասը՝ որպես վարչական առանձին միավոր՝ Թուրքահայաստան անունով:
- բ. Ժամանակավոր կառավարությունը ճանաչեց Արևմտյան Հայաստանի անկախու-թյունը:
- գ. Ռուսական զորքերը անհապաղ դուրս էին բերվում թուրքերից գրաված տարածք-ներից:
- դ. Ռուսական նոր իշխանությունը սկսեց հայկական մարզերում հայանպաստ քա-ղաքականություն իրականացնել:
- ե. Ժամանակավոր կառավարությունը հրահանգեց թույլատրել արևմտահայերին վե-րաբնակվելու հայկական մարզերում:
- զ. Հատուկ որոշմամբ Արևմտյան Հայաստանում հաստատված բոլոր քրդերը տեղա-հանվելու և ենթարկվելու էին արտագաղթի:
- 1) ա, դ, գ 2) բ, գ, գ 3) ա, դ, ե 4) գ, ե, գ

30. Բերված պատճառներից ընտրել երեքը, որոնք պայմանավորել են Հայաստանի ազատագրության գաղափարախոսության որակապես նոր մակարդակի ձևա-վորումը 1860–ական թթ. սկզբներին.

- ա. Եվրոպայում ընթացող հեղափոխությունները
- բ. սլավոնական ժողովուրդների ազատագրական շարժումները
- գ. ռուսական իշխանությունների սադրիչ գործունեությունը
- դ. հայոց ազգային–հասարակական կյանքի զարթոնքը
- ե. ազատագրական խմբակների ծավալած գործունեությունը
- զ. հայ ազգային կուսակցությունների ծավալած գործունեությունը
- է. Սասունում նախապատրաստվող ապստամբությանն օժանդակելու ցանկությունը
- 1) ա, բ, դ 2) բ, ե, է 3) դ, ե, գ 4) ա, դ, ե

31. «Համիդիե» հեծելազորների ստեղծումով Բարձր դուռը ինչ խնդիր էր լուծում.

- 1) Պաշտպանում էր Օսմանյան կայսրության սահմանները, ապահովում էր պետության ներքին կայունությունը:
- 2) Քրդերին հեռու էր պահում հակակառավարական գործողություններից և վերցնում իր հսկողության տակ, ուղղորդում էր նրանց հայերի դեմ:
- 3) Հայերին պաշտպանում էր չերքեզների և թուրքմենների հարձակումներից, կարգու կանոն էր հաստատում պետության մեջ:
- 4) Քրդերին զրկում էր հայերին հալածելու հնարավորությունից:

32. Թվարկվածներից որո՞նք են ներկայացնում 1890–ական թվականների հայերի գանգվածային կոտորածների հետևանքներ.

- ա. Ոչնչացվեց մոտ 300 հազար հայ:
- բ. Գերմանական կառավարությունը ստանձնեց որբ մնացած հայ երեխաների խնամքը:
- գ. Հայերն ամբողջությամբ ոչնչացվեցին անգամ Կ. Պոլսում և Զմյուռնիայում:
- դ. Հայերի ժառանգները պահպանեցին իրենց ունեցվածքը:
- ե. 100 հազար հայ գաղթեց Ռուսաստան, 200 հազարը՝ Եվրոպա և Ամերիկա:
- զ. Արևմտահայ բազմաթիվ գավառներ հայաթափվեցին և բնակեցվեցին քրդերով ու թուրքերով:
- է. Տեղահանված հայերը բնակեցվեցին Միջագետքի ապահով շրջաններում:

- 1) բ, դ, է 2) գ, ե, զ 3) ա, գ, է 4) ա, ե, զ

33. Գտնել սխալ պատասխանները.

1894–1896 թթ. հայերի դիմադրական մարտերի հետևանքով՝

- ա. հայերին հաջողվեց որոշ նահանգներում կիսանկախ վիճակ ստեղծել
- բ. բազմաթիվ վայրերում հաջողվեց խուսափել զանգվածային ջարդերից
- գ. հայերը քրդերի հետ համատեղ պայքարի դուրս եկան թուրքական բռնապետության դեմ
- դ. հայերը հարկադրեցին մեծ տերություններին քայլեր կատարել կոտորածները կանխելու ուղղությամբ
- ե. հնարավորություն առաջացավ Հայկական հարցի լուծման համար

- 1) ա, դ 2) բ, ե 3) գ, դ 4) ա, գ

34. Թվարկվածներից որո՞նք են 1905–1906 թթ. հայ–թաթարական ընդհարումների հետևանքներ.

- ա. Ավելի գերիշխող դարձավ հայ ժողովրդի երկու հատվածների առանձին անկախության հասնելու գաղափարը:
- բ. Բարձրացավ հայերի վստահության աստիճանը. նրանք պատրաստ էին հակահարված տալու իրենց ոչ բարյացակամ հարևաններին:
- գ. Ընդգծված դարձան Ռուսաստանից անկախանալու տրամադրությունները:

դ. Հայությունը մարտական լուրջ փորձ ձեռք բերեց:

ե. Բարձրացավ հայ հոգևորականության հեղինակությունը. բնակչության լայն շրջաններում հոգևորականները իրավամբ դիտվում էին որպես զինված պայքարի միակ կազմակերպիչներ:

1) գ, ե

2) բ, դ

3) ա, դ

4) բ, գ

35. Ո՞րն էր թուրքերի՝ Առաջին համաշխարհային պատերազմի մեջ ներքաշվելու գլխավոր պատճառը.

1) Անգլիայի և Ֆրանսիայի հետ ունեցած տարածքային վեճերը

2) թուրք-ռուսական հակամարտությունը

3) ԱՄՆ-ի հակաթուրքական դիրքորոշումը

4) Ռուսաստանում ապրող մահմեդականների համար անկախ պետականության ստեղծման ձգտումը

36. Ցարական Ռուսաստանը մասնակցեց Առաջին աշխարհամարտին, որովհետև ձգտում էր՝

ա. վերահսկողություն ձեռք բերելու Պաղեստինի սրբավայրերի նկատմամբ

բ. օգնության հասնելու Բալկանյան թերակղզու ժողովուրդներին

գ. տեր դառնալու սևծովյան նեղուցներին և Կ. Պոլսին, ազատորեն դուրս գալու Միջերկրական ծով

դ. նվաճելու Արևմտյան Հայաստանը

ե. վերականգնելու Ղրիմի պատերազմի ժամանակ կորցրած դիրքերը

զ. ամրապնդելու իր դիրքերն Իրանում

1) գ, դ, զ

2) գ, դ, ե

3) ա, գ, զ

4) բ, դ, ե

37. Թվարկվածներից որո՞նք են Մեծ եղեռնի հետևանքներ.

ա. Ոչնչացվեց Օսմանյան կայսրության հայ բնակչության մեծ մասը՝ 300 հազարը:

բ. Մահմեդականացվեցին մոտ 250 հազար հայեր, հիմնականում՝ կանայք և երեխաներ:

գ. Հայերն ամբողջությամբ ոչնչացվեցին անգամ Կ. Պոլսում և Զմյուռնիայում:

դ. Հայերի ժառանգները մի կերպ փրկեցին իրենց ունեցվածքը:

ե. Ավերվեցին կամ կողոպտվեցին 2350 եկեղեցի և վանք, վերացվեցին 1500 դպրոց ու վարժարան:

զ. Հայությանը հասցվեց 20 մլրդ ֆրանկ ոսկու վնաս:

է. Տեղահանված հայերը բնակեցվեցին Կիլիկիայի հայաշատ շրջաններում:

1) բ, դ, է

2) ա, գ, ե

3) ե, գ, է

4) բ, ե, զ

38. Թվարկվածներից որո՞նք են 1918 թ. Մայիսյան հերոսամարտերի հետևանքներ.

ա. Հայաստանը վճռական պահին օգնության հասավ Ռուսաստանին, որը շարունակում էր կռվել թուրքերի դեմ:

բ. Դրվեց ամբողջական հայրենիքի վերականգնման ճանապարհի սկիզբը:

- գ. Դրական դեր խաղաց թուրքերի դեմ պայքարում Անդրկովկասի ժողովուրդների փոխհամաձայնեցված ու համատեղ պայքարը խրախուսելու համար:
- դ. Բնաջնջումից փրկվեցին Անդրկովկասի ժողովուրդները:
- ե. Թուրքական կողմը ստիպված եղավ մեղմացնել պահանջները և նորաստեղծ Հայաստանի Հանրապետության հետ կնքել Բաթումի հաշտության պայմանագիրը:
- զ. Նորահռչակ հայկական պետությունը դարձավ աշխարհամարտի մասնակից կողմ և այս հիմքի վրա իրավական (դե յուրե) ճանաչում ստացավ Անտանտի երկրների կողմից:
- է. Հայությունը հնարավորություն ստացավ պարտված թշնամուն թելադրելու հաշտության սեփական պայմանները:

- 1) ա, բ, է 2) գ, դ, զ 3) բ, ե, զ 4) բ, դ, է

39. Գտնել սխալ պատասխանները:

Ինչո՞ւ 1918 թ. հնարավոր չէր պաշտպանել մեր հայրենիքի արևմտյան մասը.

- 1) մենշևիկների և մուսավաթականների հակահայկական դաշինքի պատճառով
- 2) հայկական կանոնավոր զորամասերի համալրումը դեռ չէր ավարտվել, և նրանց զգալի մասն էլ թիկունքում էր
- 3) Անտանտի երկրների՝ ստանձնած պարտավորությունները չկատարելու պատճառով
- 4) Խորհրդային Ռուսաստանի բրեստյան պարտվողական քաղաքականության պատճառով
- 5) Ռուսաստանը պարտավորվել էր հայկական տարածքները հանձնել Թուրքիային՝ վճարելիք ռազմատուգանքի փոխարեն

40. Արցախահայության ազատագրական ուժերի մի մասը 1720–ական թթ. վերջին գերադասեց թուրքերի հետ բանակցել, որովհետև չստացավ՝

- 1) Ռուսաստանի կողմից խոստացված օգնությունը
- 2) Իրանի կողմից խոստացված օգնությունը
- 3) Պֆալց երկրամասի կայսրընտիր իշխան Հովհան Վիլիելմի կողմից խոստացված օգնությունը
- 4) Ֆլորենցիայի և Վիեննայի կողմից խոստացված օգնությունը

41. Ինչո՞ւ Սիմեոն Երևանցի կաթողիկոսը կարգադրեց հավաքել և այրել «Նոր տետրակը», փակել Մադրասի տպարանը և հեռացնել Մովսես Բաղրամյանին.

- 1) օսմանահպատակ, մասնավորապես բալկանյան ժողովուրդների ազատագրական շարժումը չվտանգելու պատճառով
- 2) ճիշտ էր համարում պայքարի պարտիզանական ուղին
- 3) Ռուսաստանից ակնկալվող օգնությունը չվտանգելու պատճառով
- 4) զգուշացավ հայ երիտասարդների անժամանակ ապստամբելու վտանգից

42. Կովկասյան իշխանությունները 1906 թ. օգոստոսի 30–ին փակեցին Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական Կենտրոնական ժողովը, որովհետև՝

- 1) Հայաստանն ինքնավար հռչակելու հայտարարություն ընդունվեց
- 2) հեղափոխական տրամադրություններ նկատեցին պատգամավորների ելույթներում
- 3) հայերը հրաժարվեցին համագործակցել Պետական դոմայի հետ
- 4) Ռուսաստանի մղած պատերազմներին այլևս չմասնակցելու որոշում ընդունվեց

43. Ինչ պատճառներով 1896 թ. ինքնապաշտպանական կռիվների մասնակից վանեցիներն ընդունեցին անգլիական հյուպատոսի միջնորդությունը.

- 1) թուրքական իշխանությունների՝ զինված վանեցիների անարգել անցումը Կիլիկիա ապահովելու խոստման
- 2) զինամթերքի պակասի
- 3) հայերի կոտորածը անհապաղ դադարեցնելու կառավարական հրամանը հաշվի առնելու
- 4) փախստականների ներհոսքի հետևանքով առաջացած անմխիթար վիճակի
- 5) հայկական ուժերի շրջանում սկիզբ առած բախումների

6. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՋՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. XIX դ. կեսերի հայ քաղաքական կյանքի հետ կապված իրադարձություններից որն է խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.
- 1) Ազգային սահմանադրության ստեղծումը Կ. Պոլսի ուսումնական խորհրդի անդամների կողմից
 - 2) ՀՅԴ կուսակցության ստեղծումը
 - 3) «Բարենպատակ ընկերություն» խմբակի ստեղծումը
 - 4) «Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպության ստեղծումը
 - 5) Արմենական կուսակցության ստեղծումը
2. XX դարի սկզբի հայ ազատագրական շարժումների հետ կապված իրադարձություններից որն է խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.
- ա) ինքնապաշտպանության ղեկավար մարմնի ստեղծումը Գելիեզուզան գյուղում
 - բ) Սասունի ճանապարհների գրավումը թուրքական զորքերի կողմից
 - գ) պաշարված հայդուկների աննկատ հեռանալը Ս. Առաքելոց վանքից
 - դ) Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական Կենտրոնական ժողովի բացումը Էջմիածնում
 - ե) Ադանայի կոտորածը
- 1) դ 2) բ 3) գ 4) ե
3. 1918 թ. իրադարձություններից որն է խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.
- ա) Ալեքսանդրապոլի գրավումը թուրքական զորքի կողմից
 - բ) Սարդարապատի գրավումը թուրքական զորքի կողմից
 - գ) Սարիղամիշի գրավումը թուրքական զորքի կողմից
 - դ) Դրոյի տված առաջին հաղթական մարտը Բաշ Ապարանում
 - ե) Ղարաքիլիսայի ճակատի կազմակերպումը
- 1) գ 2) բ 3) ա 4) ե
4. 1918 թ. իրադարձություններից որն է խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.
- 1) Կարսի հանձնումը թուրքերին
 - 2) Ղարաքիլիսայի գրավումը թուրքերի կողմից
 - 3) Ներքին Թալինի բերդի գրավումը հայ կամավորների կողմից
 - 4) Սարդարապատ կայարանի հետգրավումը հայկական զորքի կողմից
 - 5) Բաշ Ապարանի ճակատամարտի ավարտը

5. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Արևելահայերի համաժողովի գումարումը Թիֆլիսում
- 2) Բոլշևիկյան հեղաշրջումը Ռուսաստանում
- 3) Անդրկովկասյան կոմիսարիատի ստեղծումը
- 4) Արևմտահայերի առաջին համագումարը
- 5) Երզնկայի զինադադարի կնքումը

6. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Ս. Կուկունյանի արշավանքը
- 2) Սան Ստեֆանոյի հաշտության պայմանագրի կնքումը
- 3) Բեռլինի վեհաժողովը
- 4) Գում Գափուի ցույցը
- 5) Անգլիայի, Ֆրանսիայի և Ռուսաստանի կողմից Բարենորոգումների մայիսյան ծրագրի հանձնումը սուլթանին

7. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Արևելյան պատերազմի սկիզբը
- 2) XIX դ. երկրորդ կեսի ռուս-թուրքական երկրորդ պատերազմի սկիզբը
- 3) Փարիզի հաշտության պայմանագրի կնքումը
- 4) Ազգային կանոնադրության հաստատումը Կ. Պոլսի Ազգային ընդհանուր ժողովի կողմից
- 5) Չեյթոնի պաստամբությունը Մկրտիչ Յաղուբյանի ղեկավարությամբ

8. XX դ. սկզբների իրադարձություններից որն է խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Սարիղամիշի ճակատամարտի ավարտը
- 2) Շատախի կենտրոն Թաղի ինքնապաշտպանության սկիզբը
- 3) Վանի ինքնապաշտպանության սկիզբը
- 4) Արևմտյան Հայաստանում բարենորոգումներ կատարելու վերաբերյալ ռուս-թուրքական համաձայնագրի ստորագրումը
- 5) Դիլմանի ճակատամարտը

9. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) ԱՀԿ-ի ստեղծումը
- 2) Շատախի կենտրոն Թաղի ինքնապաշտպանության սկիզբը
- 3) Վանի ինքնապաշտպանության սկիզբը
- 4) «Արևելյան լեգեոնի» ստեղծումը
- 5) Արևմտահայերի առաջին համագումարը

10. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Լազարյան ճեմարանի բացումը
- 2) Ներսիսյան դպրոցի հիմնադրումը
- 3) Երևանի թեմական դպրոցի բացումը
- 4) Աղաբաբյան դպրոցի հիմնադրումը
- 5) Շուշիի թեմական դպրոցի բացումը

11. Սյունիքի ազատագրական պայքարի 1720–ական թթ. դեպքերից ո՞րն է խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) ջևանշիր քոչվոր ցեղի դեմ տարած հաղթանակը
- 2) Տաթև գյուղի մերձակա ամրոցի գրավումը
- 3) Հալիձորի ճակատամարտը
- 4) Չավնդուրի ճակատամարտը
- 5) Ջևայի և Որոտանի բերդերի ազատագրումը
- 6) Մեղրիի ազատագրումը

12. 1890–ական թթ. հայ ազատագրական պայքարի իրադարձություններից ո՞րն է խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Գում Գափուի ցույցը
- 2) Կուկունյանի արշավանքը
- 3) Բաբշենի հաղթական կռիվը
- 4) Սասունի հերոսամարտը
- 5) Վանի ինքնապաշտպանությունը
- 6) Խանասորի արշավանքը

13. Իրադարձություններից ո՞րն է խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Ս. Շահումյանի նշանակվելը Կովկասի արտակարգ կոմիսար
- 2) Շիրակի գոյամարտի սկիզբը
- 3) Առանձին հայկական կորպուսի ստեղծումը
- 4) Տրապիզոնի թուրք–անդրկովկասյան բանակցությունների ավարտը
- 5) ԱԺԴՀ–ի ստեղծումը
- 6) Բաշ Ապարանի ճակատամարտի հաղթական ավարտը

14. Թվարկվածներից ո՞րն է խախտում Առաջին աշխարհամարտի տարիներին տեղի ունեցած իրադարձությունների տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) «Արևելյան լեգեոնի» ստեղծումը
- 2) ԱԺԴՀ–ի ստեղծումը
- 3) Արևմտահայերի առաջին համագումարը
- 4) Երզնկայում զինադադարի ստորագրումը
- 5) Բրեստ–Լիտովսկի հաշտության պայմանագրի կնքումը
- 6) Սարդարապատի հերոսամարտի սկիզբը

15. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) «Արևելյան թատրոնի» կազմավորումը Կ. Պոլսում
- 2) Հ. Վարդոյանի երկլեզու թատրոնի ստեղծումը
- 3) 600 կմ հեռավորության վրա գունավոր պատկեր հաղորդելու առաջին փորձի իրագործումը
- 4) «Գիտական շարժում» պարբերականի հրատարակումը
- 5) Յուպիտերի վեցերորդ արբանյակի հայտնաբերումը

16. XIX դ. երկրորդ կեսի հայ քաղաքական կյանքի հետ կապված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել հինգերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Արմենական կուսակցության ստեղծումը
 - բ. «Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպության ստեղծումը
 - գ. Հնչակյան կուսակցության ստեղծումը
 - դ. Ազգային սահմանադրության ստեղծումը Կ. Պոլսի ուսումնական խորհրդի անդամների կողմից
 - ե. «Բարենպաստակ ընկերություն» խմբակի ստեղծումը
 - զ. ՀՅԴ կուսակցության ստեղծումը
 - է. «Հայրենասերների միություն» կազմակերպության ստեղծումը
 - ը. Գում Գափուի ցույցը
- 1) բ 2) դ 3) ա 4) է

17. Գտնել այն երկու իրադարձությունները, որոնք խախտում են տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Իսրայել Օրու ժամանումը Ռուսաստան
- 2) Գեորգիևսկի դաշնագրի կնքումը
- 3) Բուխարեստի պայմանագրի կնքումը
- 4) Գյուլիստանի պայմանագրի կնքումը
- 5) Արևելյան Վրաստանի բռնակցումը Ռուսաստանին
- 6) Թուրքմենչայի պայմանագրի կնքումը
- 7) Հայոց եկեղեցու կանոնադրության հրապարակումը
- 8) Հայկական մարզի ստեղծումը
- 9) Ադրիանուպոլսի պայմանագրի կնքումը

18. Տրված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել վերջինը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտեի կազմավորումը
- բ. Արևմտահայերի ազգային խորհրդի ստեղծումը
- գ. Արարատյան գնդի կազմավորումը
- դ. ժամանակավոր կառավարության ձևավորումը Ռուսաստանում

- ե. Արևելահայ ազգային խորհրդի ստեղծումը
- զ. Հայկական կորպուսի կազմավորումը
- է. Անդրկովկասյան կոմիսարիատի կազմավորումը
- ը. Անդրկովկասի ժողովրդավարական Դաշնային Հանրապետության ստեղծումը
- թ. Առանձին հայկական կորպուսի կազմավորումը

- 1) է 2) դ 3) թ 4) ը

19. Գտնել այն երկու իրադարձությունները, որոնք խախտում են տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Արարատյան գնդի կազմավորումը
- 2) Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտեի կազմավորումը
- 3) Արևմտահայերի ազգային խորհրդի ստեղծումը
- 4) Ժամանակավոր կառավարության ձևավորումը Ռուսաստանում
- 5) Արևելահայ ազգային խորհրդի ստեղծումը
- 6) Առանձին հայկական կորպուսի կազմավորումը
- 7) Անդրկովկասյան կոմիսարիատի կազմավորումը
- 8) Հայկական կորպուսի կազմավորումը
- 9) Անդրկովկասի ժողովրդավարական Դաշնային Հանրապետության ստեղծումը

20. Գտնել այն երկու իրադարձությունները, որոնք խախտում են տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Զեյթունի ապստամբությունը Նազարեթ Չավուշի ղեկավարությամբ
- 2) հայ-թաթարական ընդհարումների ավարտը
- 3) Դիլմանի ճակատամարտը
- 4) Վանի հերոսամարտը Մկրտիչ Ավետիսյանի ղեկավարությամբ
- 5) Շապին Կարահիսարի ինքնապաշտպանության սկիզբը
- 6) Երզնկայում զինադադարի ստորագրումը
- 7) Մուսա լեռան հերոսամարտը
- 8) Անդրկովկասյան կոմիսարիատի ստեղծումը
- 9) ԱԺԴՀ-ի ստեղծումը

21. Գտնել այն երկու իրադարձությունները, որոնք խախտում են տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Սարիղամիշի ճակատամարտի ավարտը՝ թուրքերի ջախջախումը
- 2) Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական Կենտրոնական ժողովը Էջմիածնում
- 3) հայերի կոտորածն Ադանայում թուրքերի կողմից
- 4) Արևմտյան Հայաստանում բարենորոգումներ կատարելու վերաբերյալ ուսթուրքական համաձայնագրի ստորագրումը
- 5) ԱՀԿ-ի ստեղծումը
- 6) Շատախի կենտրոն Թաղի ինքնապաշտպանության սկիզբը

- 7) Վանի Քաղաքամեջ թաղամասի ինքնապաշտպանության սկիզբը Հ. Կոստյանի գլխավորությամբ
- 8) «Արևելյան լեգեոնի» ստեղծումը

22. 1918 թ. տեղի ունեցած իրադարձություններից որոնք են խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Սարիղամիշի գրավումը թուրքական զորքի կողմից
- 2) Շիրակի գոյամարտի սկիզբը
- 3) Կարսի հանձնումը թուրքերին
- 4) Ներքին Թալինի բերդի գրավումը արևմտահայ կամավորների կողմից
- 5) Ալեքսանդրապոլի գրավումը թուրքական զորքի կողմից
- 6) Բաշ Ապարանի ճակատամարտի ավարտը
- 7) Սարդարապատի գրավումը թուրքական զորքի կողմից
- 8) Սարդարապատի կայարանի հետգրավումը հայկական զորքի կողմից
- 9) Ղարաքիլիսայի ճակատի կազմակերպումը

23. Տրված իրադարձություններից որն է տեղի ունեցել վերջինը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության

- ա. Թուրք-անդրկովկասյան պատերազմի սկիզբը
 - բ. Բուլշևիկյան հեղաշրջումը Ռուսաստանում
 - գ. Բաշ Ապարանի ճակատամարտի հաղթական ավարտը
 - դ. Երզնկայի զինադադարի կնքումը
 - ե. Շիրակի գոյամարտի սկիզբը
 - զ. Ս. Շահումյանի նշանակվելը Կովկասի արտակարգ կոմիսար
 - է. Առանձին հայկական կորպուսի ստեղծումը
 - ը. Բրեստ-Լիտովսկի հաշտության պայմանագրի կնքումը
 - թ. Անդրկովկասյան կոմիսարիատի ստեղծումը
 - ժ. Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտեի ստեղծումը
- 1) թ 2) ը 3) գ 4) է

24. Տրված իրադարձություններից որն է տեղի ունեցել երկրորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Բեռլինի վեհաժողովը
- բ. Արևելյան պատերազմի սկիզբը
- գ. Գում Գափուի ցույցը
- դ. Ազգային կանոնադրության հաստատումը Կ. Պոլսի Ազգային ընդհանուր ժողովի կողմից
- ե. Ս. Կուկունյանի արշավանքը
- զ. Ջեյթունի ապստամբությունը Մկրտիչ Յաղուբյանի ղեկավարությամբ
- է. Փարիզի հաշտության պայմանագրի կնքումը
- ը. XIX դ. երկրորդ կեսի ռուս-թուրքական երկրորդ պատերազմի սկիզբը

թ. Անգլիայի, Ֆրանսիայի և Ռուսաստանի կողմից Բարենորոգումների մայիսյան ծրագրի հանձնումը սուլթանին

ժ. Սան Ստեֆանոյի հաշտության պայմանագրի կնքումը

1) գ

2) է

3) ը

4) ժ

25. Առաջին աշխարհամարտի տարիների իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել վեցերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Արևմտահայերի առաջին համագումարը

բ. «Արևելյան լեգեոնի» ստեղծումը

գ. ԱՀԿ-ի ստեղծումը

դ. Սարդարապատի հերոսամարտի սկիզբը

ե. Երզնկայում զինադադարի ստորագրումը

զ. ԱԺԴՀ-ի ստեղծումը

է. Ուրֆայի հերոսամարտը

ը. Էրզրումի գրավումը ռուսական զորքի կողմից

թ. Սայքս-Պիկոյի համաձայնագրի կնքումը

ժ. Բրեստ-Լիտովսկի հաշտության պայմանագրի կնքումը

1) բ

2) ե

3) ա

4) գ

26. Առաջին աշխարհամարտի տարիների իրադարձություններից որո՞նք են խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

1) Ուրֆայի հերոսամարտը

2) ԱՀԿ-ի ստեղծումը

3) Էրզրումի գրավումը ռուսական զորքի կողմից

4) Սայքս-Պիկոյի համաձայնագրի կնքումը

5) «Արևելյան լեգեոնի» ստեղծումը

6) ԱԺԴՀ-ի ստեղծումը

7) Արևմտահայերի առաջին համագումարը

8) Երզնկայում զինադադարի ստորագրումը

9) Բրեստ-Լիտովսկի հաշտության պայմանագրի կնքումը

27. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Սարիղամիշի ճակատամարտի ավարտը

բ. Խանասորի արշավանքը

գ. Արևմտահայերի առաջին համագումարը

դ. «Արևելյան լեգեոնի» ստեղծումը

ե. հայերի կոտորածն Ադանայում

զ. Շատախի կենտրոն Թաղի ինքնապաշտպանության սկիզբը

է. Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական Կենտրոնական ժողովը Էջմիածնում

ը. Վանի Այգեստան թաղամասի ինքնապաշտպանության սկիզբը Ա. Եկարյանի գլխավորությամբ

թ. ԱՀԿ-ի ստեղծումը

ժ. Արևմտյան Հայաստանում բարենորոգումներ կատարելու վերաբերյալ ռուս-թուրքական համաձայնագրի ստորագրումը

1) Ե, Բ, Է, Ա, Ժ, Գ, Ը, Գ, Դ, Թ

3) Ե, Բ, Է, Ա, Դ, Ժ, Ը, Գ, Թ, Գ

2) Բ, Է, Ը, Ա, Ե, Ժ, Գ, Դ, Գ, Թ

4) Բ, Է, Ե, Ժ, Ա, Գ, Ը, Դ, Թ, Գ

28. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Սարդարապատի հերոսամարտի սկիզբը

բ. Վանի հերոսամարտը Մկրտիչ Ավետիսյանի ղեկավարությամբ

գ. Երզնկայում զինադադարի ստորագրումը

դ. Դիլմանի ճակատամարտը

ե. հայ-թաթարական ընդհարումների ավարտը

զ. Ջեթոնի ապստամբությունը Նազարեթ Չավուշի ղեկավարությամբ

է. Մուսա լեռան հերոսամարտը

ը. ԱժԴՀ-ի ստեղծումը

թ. Ուրֆայի հերոսամարտը Մ. Յոթնեղբայրյանի գլխավորությամբ

ժ. Շապին Կարահիսարի ինքնապաշտպանության սկիզբը

1) Գ, Բ, Ե, Դ, Ժ, Է, Թ, Գ, Ը, Ա

3) Է, Բ, Ե, Ժ, Գ, Գ, Ը, Դ, Թ, Ա

2) Է, Թ, Բ, Ժ, Ե, Գ, Ա, Գ, Ը, Դ

4) Գ, Ժ, Ե, Է, Գ, Դ, Բ, Թ, Ա, Ը

29. Տրված իրադարձություններից որն է տեղի ունեցել վեցերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Սարիղամիշի ճակատամարտի ավարտը

բ. Խանասորի արշավանքը

գ. Արևմտահայերի առաջին համագումարը

դ. «Արևելյան լեգեոնի» ստեղծումը

ե. հայերի կոտորածն Ադանայում

զ. Շատախի կենտրոն Թաղի ինքնապաշտպանության սկիզբը

է. Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական Կենտրոնական ժողովը էջմիածնում

ը. Դիլմանի ճակատամարտը

թ. ԱՀԿ-ի ստեղծումը

ժ. Արևմտյան Հայաստանում բարենորոգումներ կատարելու վերաբերյալ ռուս-թուրքական համաձայնագրի ստորագրումը

1) Ե

2) Է

3) Ը

4) Գ

30. Տրված իրադարձություններից որն է տեղի ունեցել առաջինը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Սարդարապատի հերոսամարտի սկիզբը
- բ. Վանի հերոսամարտը Մկրտիչ Ավետիսյանի ղեկավարությամբ
- գ. Երզնկայում զինադադարի ստորագրումը
- դ. Դիլմանի ճակատամարտը
- ե. հայ-թաթարական ընդհարումների ավարտը
- զ. Ջեյթունի ապստամբությունը Նազարեթ Չավուշի ղեկավարությամբ
- է. Մուսա լեռան հերոսամարտը
- ը. ԱժԴՀ-ի ստեղծումը
- թ. Ս. Առաքելոց վանքի կոիվը
- ժ. Խանասորի արշավանքը

- 1) ժ 2) թ 3) գ 4) բ

31. Տրված իրադարձություններից որն է տեղի ունեցել երրորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Աղաբաբյան դպրոցի հիմնադրումը
- բ. Խորենացու «Հայոց պատմության» լույսընծայումը ռուսերենով Պետերբուրգում
- գ. «Գիտական շարժում» պարբերականի հրատարակումը
- դ. «Խելքից պատուհաս» պիեսի բեմադրումը Երևանում հեղինակի ներկայությամբ
- ե. Յուպիտերի վեցերորդ արբանյակի հայտնաբերումը
- զ. Լազարյան ճեմարանի բացումը
- է. «Անուշ» օպերայի բեմադրումը Ալեքսանդրապոլում
- ը. «Տարեգրություն» պարբերականի հրատարակումը
- թ. Ներսիսյան դպրոցի հիմնադրումը
- ժ. «Ազդարարի» լույսընծայումը

- 1) ը 2) բ 3) ա 4) գ

32. XVIII դ. առաջին կեսի իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Եղվարդի ճակատամարտը
- բ. Նադիրի շահի հռչակվելը
- գ. Խամսայի մելիքությունների ձևավորումը
- դ. թուրքերի ներխուժումը Երևան
- ե. աֆղանների կողմից Սպահանի գրավումը

- 1) ե, դ, ա, բ, գ 3) դ, ե, բ, ա, գ
2) ե, բ, ա, գ, դ 4) դ, ե, ա, գ, բ

33. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Շահամիր Շահամիրյանի կողմից Մադրաս քաղաքում հայկական տպարանի հիմնումը

բ. անգլիական «Արևելահնդկական ընկերության» և հայ վաճառականության միջև պայմանագրի կնքումը

գ. «Որոգայթ փառաց» գրքի հրատարակումը

դ. «Նոր տետրակ, որ կոչի յորդորակ» գրքի հրատարակումը

ե. Արևելյան Վրաստանի բռնակցումը Ռուսաստանին

զ. Հովսեփ Էմինի վերջնական վերադարձը Հնդկաստան

1) գ, բ, ա, դ, գ, ե

3) ե, ա, գ, դ, գ, բ

2) բ, գ, ա, գ, դ, ե

4) բ, գ, ա, դ, գ, ե

34. XVII դ. երկրորդ կեսի և XVIII դ. սկզբների իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Անգեղակոթի գաղտնի խորհրդակցությունը

բ. Մեղրիի ճակատամարտը

գ. Հալիձորի ճակատամարտը

դ. թուրքական բանակի ներխուժումն Արարատյան դաշտ

ե. Հակոբ Ջուղայեցու գլխավորությամբ գաղտնի ժողովի գումարումն Էջմիածնում

զ. Պետրոս I-ի Կասպիական արշավանքի սկիզբը

է. Մխիթար սպարապետի մահը

ը. Ավան հարյուրապետի գլխավորությամբ պատվիրակության մեկնումը ռուսական բանակ՝ օգնական զորք ստանալու նպատակով

թ. Երևանի պաշտպանությունը թուրքական զորքերից

ժ. թուրքական զորքերի ներխուժումը Վարանդա գավառ

1) ա, գ, դ, բ, գ, ե, ը, թ, է, ժ

3) ե, ա, գ, դ, թ, ժ, գ, բ, ը, է

2) ա, ե, բ, գ, դ, գ, ը, թ, ժ, է

4) ե, ա, գ, ժ, թ, դ, գ, բ, է, ը

35. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. անգլիական Արևելահնդկական ընկերության և հայ վաճառականների միջև պայմանագրի կնքումը

բ. Հովսեփ Էմինի վերջնական վերադարձը Հնդկաստան

գ. «Որոգայթ փառաց» աշխատության հրատարակումը

դ. Մովսես Սարաֆյանի՝ Հայաստանի ազատագրության ծրագրի ներկայացնելը Ռուսաստանի արտաքին գործերի կոլեգիային

1) դ, ա, գ, բ

2) ա, գ, բ, դ

3) ա, բ, գ, դ

4) ա, դ, բ, գ

36. 1720–ական թթ. իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Հալիճորի ճակատամարտը

բ. թուրքական երեք զորամասերի ներխուժումն Արցախ

գ. Թիֆլիսի գրավումը թուրքական զորքերի կողմից

դ. Աբրահամ սպարապետի հրամանատարությամբ Գյուլիստանի սղնախի հերոսական դիմադրությունը

1) բ, ա, գ, դ

2) գ, բ, ա, դ

3) բ, դ, ա, գ

4) գ, դ, բ, ա

37. 1828–1829 թթ. ռուս–թուրքական պատերազմում ռուսական զորքերի տարած հաղթանակները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Ախալցխայի գրավումը

գ. Էրզրումի գրավումը

բ. Բայազետի գրավումը

դ. Հասան կալայի գրավումը

1) ա, բ, դ, գ

2) ա, բ, գ, դ

3) բ, գ, դ, ա

4) դ, բ, ա, գ

38. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Հայկական մարզի ստեղծումը

բ. Կովկասի փոխարքայության հիմնումը

գ. Երևանի նահանգի կազմավորումը

դ. Եկեղեցական կանոնադրության (պոլիժենիե) հրապարակումը

1) ա, դ, բ, գ

2) դ, ա, գ, բ

3) ա, բ, գ, դ

4) բ, ա, գ, դ

39. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Կ. Պոլսի Ազգային ժողովի ստեղծումը

բ. թանգիմաթի հրապարակումը

գ. Վ. Բեհբուժովի նշանակումը Հայկական մարզի վարչության պետ

դ. Եկեղեցական կանոնադրության (պոլիժենիե) հրապարակումը

1) գ, դ, բ, ա

2) ա, գ, դ, բ

3) ա, դ, գ, բ

4) գ, դ, ա, բ

40. Բեռլինի վեհաժողովի նախօրյակին տեղի ունեցած իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Լոնդոնում ռուս–անգլիական համաձայնագրի կնքումը

բ. անգլո–թուրքական գաղտնի պայմանագրի կնքումը

գ. հայկական պատվիրակության այցելությունը Իտալիա և Ֆրանսիա

դ. հայկական պատվիրակության հանդիպումները Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարար Սոլսբերիի հետ

1) գ, դ, ա, բ

2) ա, բ, գ, դ

3) դ, գ, ա, բ

4) գ, ա, դ, բ

41. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Մադրասի տպարանի հիմնումը
- բ. Մովսես Սարաֆյանի ծրագրի ներկայացնելը Ռուսաստանի արտաքին գործերի կոլեգիային
- գ. Հալիձորի ճակատամարտը
- դ. Եղվարդի ճակատամարտը
- ե. հայ և վրացական զորքերի հանդիպումը Չոլակ վայրում

- 1) բ, դ, ա, գ, ե 2) ե, գ, դ, բ, ա 3) ե, գ, դ, ա, բ 4) դ, ե, գ, ա, բ

42. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Էրզրումի պայմանագրի կնքումը
- բ. Գանձակի մահմեդականների և Արցախի ազատագրական ուժերի միջև պայմանագրի կնքումը
- գ. Ավան հարյուրապետի մեկնումը ռուսական բանակ
- դ. Դավիթ Բեկի հաղթական մարտը ջլանշիր ցեղի դեմ
- ե. Եղվարդի ճակատամարտը

- 1) դ, բ, գ, ե, ա 2) բ, դ, ե, գ, ա 3) դ, բ, ե, ա, գ 4) գ, բ, դ, ա, ե

43. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Կարսի մարզի ձևավորումը
- բ. Հայկական մարզի ձևավորումը
- գ. Խամսայի մելիքությունների ձևավորումը
- դ. Կ. Պոլսի Ազգային ժողովի ստեղծումը
- ե. Երևանի նահանգի ստեղծումը
- զ. Դավիթ Բեկի հայկական իշխանության ստեղծումը

- 1) գ, գ, բ, դ, ե, ա 3) գ, գ, ե, դ, բ, ա
2) գ, գ, դ, բ, ե, ա 4) գ, գ, ա, ե, բ, դ

44. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Չավնդուրի ճակատամարտը
- 2) Հալիձորի պաշտպանությունը
- 3) Եղվարդի ճակատամարտը
- 4) Նադիրի՝ Պարսկաստանի շահ հռչակվելը
- 5) Կարբի գյուղի 40-օրյա դիմադրությունը

45. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Հայկական մարզի վարչության պետի պաշտոնում Վ. Բեհբույանի նշանակումը
- 2) Վրացա-իմերեթական նահանգի և Կասպիական մարզի ձևավորումը

- 3) Հայոց եկեղեցու կանոնադրության հրապարակումը
- 4) թանգիմաթի հրապարակումը
- 5) Կ. Պոլսի Ազգային ժողովի ստեղծումը
- 6) Երևանի նահանգի ձևավորումը

46. Պայմանագրերը դասավորել ըստ կնքման ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Գեորգիևսկի	դ. Բուխարեստի
բ. Սան Ստեֆանոյի	ե. Գյուլիստանի
գ. Թուրքմենչայի	զ. Ադրիանուպոլսի
1) ա, դ, ե, գ, զ, բ	3) ա, ե, դ, գ, զ, բ
2) դ, ե, գ, զ, բ, ա	4) ե, ա, գ, զ, բ, դ

47. Ստորև թվարկված հայ քաղաքական խմբակներն ու կազմակերպությունները դասավորել ըստ ստեղծման ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. «Հայրենասերների միություն»	դ. «Պաշտպան հայրենյաց»
բ. «Սև խաչ»	ե. «Հայրենիքի սիրո գրասենյակ»
գ. «Բարենպատակ ընկերություն»	
1) գ, ե, բ, դ, ա	3) ե, գ, ա, դ, բ
2) գ, ե, ա, բ, դ	4) ա, դ, բ, ե, գ

48. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. «Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպության անդամների դատավարությունը	
բ. «Հայրենասերների միություն» կազմակերպության հիմնադրումը	
գ. «Հայրենիքի սիրո գրասենյակ» խմբակի հիմնադրումը	
դ. Արմենական կուսակցության հիմնադրումը	
ե. «Վերակազմյալ հնչակյաններ» անունով Ա. Արփիարյանի թեկ հանդես գալը	
զ. Համիդիե զնդերի ստեղծումը	
է. «Ազգային սահմանադրության» վավերացումը սուլթանական իշխանության կողմից	
ը. Ազիզ փաշայի զորքի լայնածավալ հարձակումը Զեյթունի վրա	
թ. «Հայաստան» անվան գործածության արգելումը Աբդուլ Համիդ II-ի կողմից	
ժ. «Բարենպատակ ընկերություն» խմբակի հիմնադրումը	
1) ը, է, ժ, գ, թ, բ, ա, դ, գ, ե	3) ը, է, ժ, գ, ա, թ, դ, բ, գ, ե
2) է, ը, ժ, գ, ա, թ, բ, դ, ե, գ	4) է, ժ, ը, թ, գ, բ, ա, դ, ե, գ

49. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. թուրքական զորքերի դեմ Պապիկ իշխանի գլխավորությամբ զեյթունցիների մղած կռիվների ավարտը	
բ. Հնչակյան կուսակցության պառակտումը երկու թևի	
գ. «Բազմավեպ» պարբերականի տպագրման սկիզբը	

- դ. ՀՅԴ հռչակագրի հրատարակումը «Դրոշակ» թռուցիկ թերթում
- ե. «Հայաստան» անվան գործածության արգելումը Աբդուլ Համիդ II-ի կողմից
- զ. ՀՅԴ առաջին ծրագրի հրատարակումը «Դրոշակում»
- է. Հնչակյան կուսակցության ծրագրի հրատարակումը
- ը. Հնչակյան կուսակցության պաշտոնաթերթի հիմնադրումը
- թ. «Խարիսխ» զինագործական արհեստանոցի հիմնադրումը
- ժ. ՀՅԴ առաջին ընդհանուր ժողովի հրավիրումը

- 1) գ, ա, ե, ը, է, դ, թ, ժ, զ, ք
- 2) գ, ե, ա, ը, է, թ, ժ, դ, ք, զ
- 3) ա, ը, թ, գ, ե, է, դ, ժ, ք, զ
- 4) ա, գ, ը, ե, է, դ, ժ, գ, թ, ք

50. Ո՞ր իրադարձությունն է տեղի ունեցել վերջինը.

- 1) Հնչակյան կուսակցության ծրագրի հրատարակումը
- 2) Հնչակյան կուսակցության պաշտոնաթերթի հիմնադրումը
- 3) ՀՅԴ առաջին ընդհանուր ժողովի հրավիրումը
- 4) ՀՅԴ հռչակագրի հրատարակումը «Դրոշակ» թռուցիկ թերթում

51. XIX դարի ռուս-պարսկական երկրորդ պատերազմի իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Թավրիզի գրավումը
- բ. Շուշիի պաշարման սկիզբը
- գ. Երևանի բերդի գրավումը
- դ. Շամքորի ճակատամարտը

- 1) դ, գ, ա, ք
- 2) ք, դ, գ, ա
- 3) գ, ա, դ, ք
- 4) ք, դ, ա, գ

52. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է դեպքերի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- ա. Բաբշենի կռիվը
- բ. հնայ-թաթարական ընդհարումները
- գ. Օսմանյան կայսրության ընդդիմադիր ուժերի երկրորդ համաժողովը
- դ. Բալկանյան առաջին պատերազմը
- ե. երիտթուրքերի հեղաշրջումը
- զ. հայերի կոտորածը Ադանայի նահանգում

- 1) ա
- 2) դ
- 3) ե
- 4) գ

53. 1918 թ. իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Ներքին Թալինի բերդի գրավումը արևմտահայ կամավորների կողմից
- բ. Սարդարապատի կայարանի հետգրավումը հայկական զորքի կողմից
- գ. Բաշ Ապարանի ճակատամարտի ավարտը
- դ. Սարիղամիշի գրավումը թուրքերի կողմից

- ե. Ղարաքիլիսայի գրավումը թուրքերի կողմից
- զ. Կարսի գրավումը թուրքերի կողմից
- է. Սոգյուլուի հաղթական կռիվների սկիզբը թուրքերի դեմ

1) բ, դ, գ, է, ա, ե, գ	3) դ, գ, գ, ա, բ, է, ե
2) դ, գ, ա, է, բ, գ, ե	4) բ, դ, գ, ա, է, ե, գ

54. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. գեյթունցիների հաղթական մարտը Ազիզ փաշայի դեմ
- բ. «Բարենպաստակ ընկերության» հիմնադրումը
- գ. «Հայրենասերների միություն» կազմակերպության գործունեության դադարեցումը
- դ. «Դրոշակում» ՀՅԴ առաջին ծրագրի տպագրումը
- ե. Կարինի «Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպության անդամների դատավարությունը
- զ. Հնչակյան կուսակցության Լոնդոնի առաջին համագումարը
- է. «Հնչակ» թերթում Հնչակյան կուսակցության ծրագրի հրատարակումը
- ը. Կարինի և Տրապիզոնի հնչակյան մասնաճյուղերի ստեղծումը
- թ. ՀՅԴ առաջին ընդհանուր ժողովի հրավիրումը
- ժ. «Խարիսխ» զինագործական արիեստանոցի հիմնադրումը Թավրիզում

1) բ, ե, գ, է, ա, ը, ժ, թ, գ, դ	3) ա, բ, ե, գ, է, ը, ժ, թ, դ, գ
2) ա, բ, գ, ե, է, ը, թ, դ, գ, ժ	4) ա, բ, գ, ե, ը, ժ, է, դ, թ, գ

55. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Խանասորի արշավանքը
- բ. Մայիսյան բարենորոգումների ծրագրի կազմումը
- գ. Ջեքի փաշայի 12-հազարանոց զորքի հարձակումը Սասունի վրա
- դ. Անդրկովկասյան կոմիսարիատի ստեղծումը
- ե. համիդիե գնդերի ստեղծումը
- զ. «Թուրքահայաստանի մասին» հրովարտակի ընդունումը
- է. անգլիացի պատմաբան լորդ Զ. Բրայսի փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածուի հրատարակումը
- ը. Արարատյան գնդի ձևավորումը
- թ. Դրոյի գլխավորած հայկական երկրորդ կամավորական ջոկատի մուտքը Շատախի կենտրոն Թաղ
- ժ. Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական Կենտրոնական ժողովի հրավիրումը

1) գ, ե, բ, ա, ը, թ, է, դ, ժ, գ	3) ե, բ, գ, ժ, ա, ը, է, թ, դ, գ
2) գ, ե, ժ, բ, ա, ը, է, թ, գ, դ	4) ե, գ, բ, ա, ժ, ը, թ, է, դ, գ

56. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև բերված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) «Բարենպատակ ընկերության» ստեղծումը
- 2) «Հայրենասերների միության» ստեղծումը
- 3) Արևմտահայերի «Ազգային սահմանադրության» ընդունումը
- 4) Արմենական կուսակցության ստեղծումը
- 5) Հայ-թաթարական ընդհարումների սկիզբը

57. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Հ. Լիմոնճյանի կողմից հայկական ծայնագրության ստեղծումը
բ. Բաշ Ապարանի ճակատամարտը
գ. Ս. Առաքելոց վանքի կռիվը
դ. Յուպիտերի 6-րդ արբանյակի հայտնաբերումը
ե. Հայ առաքելական եկեղեցու ունեցվածքի բռնագրավման մասին ցարական օրենքի ընդունումը
զ. Առանձին հայկական կորպուսի ստեղծումը
է. Բաբշենի կռիվը
ը. համիդիե ջոկատների ստեղծումը

1) ա, ը, դ, է, գ, ե, զ, բ	3) դ, ա, ը, գ, բ, գ, ե, է
2) ա, ը, դ, գ, գ, ե, բ, է	4) դ, ա, ը, գ, գ, ե, է, բ

58. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Անդրանիկի գլխավորությամբ կամավորական առաջին ջոկատի ստեղծումը
բ. «Թուրքահայաստանի մասին» դեկրետի ընդունումը
գ. Մուսա լեռան հերոսական ինքնապաշտպանության սկիզբը
դ. Հայոց եկեղեցու գույքի բռնագրավման մասին օրենքի չեղյալ հայտարարվելը
ե. Սարդարապատի ճակատամարտի սկիզբը
զ. Դժոխք Հրայրի գոհվելը
է. Արևմտահայերի առաջին համագումարը
ը. Առաջին աշխարհամարտում ռուսական զորքերի կողմից Էրզրումի գրավումը

1) գ, դ, ա, գ, ը, է, բ, ե	3) դ, գ, ա, գ, է, ը, բ, ե
2) գ, ա, դ, ը, է, գ, ե, բ	4) դ, գ, ը, է, բ, ա, գ, ե

59. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) հայ-թաթարական ազգամիջյան բախումների սկիզբը
- 2) Պողոս Նուբար փաշայի նշանակվելը Եվրոպայում հայոց կաթողիկոսի լիազոր ներկայացուցիչ
- 3) Ադանայի նահանգի հայության կոտորածները
- 4) Բալկանյան առաջին պատերազմի սկիզբը
- 5) Առաջին աշխարհամարտի սկիզբը

60. Գտնել այն երկու իրադարձությունները, որոնք խախտում են ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- ա. Գյուլիստանի պայմանագրի կնքումը
- բ. Երևանի գրավումը ռուսների կողմից
- գ. Շամքորի ճակատամարտը
- դ. Օջականի ճակատամարտը
- ե. ռուսական զորքերի կողմից Սարդարապատի գրավումը
- զ. Թուրքմենչայի պայմանագրի կնքումը
- է. «Նոր տետրակի» ռուսերեն թարգմանությունն ու լույսընծայումը Պետերբուրգում
- ը. Ադրիանուպոլսի պայմանագրի կնքումը
- թ. հայազգի գեներալ Վ. Բեիբուֆոլի նշանակվելը Հայկական մարզի կառավարչի պաշտոնում

- 1) գ, է 2) բ, է 3) ե, զ 4) բ, թ

61. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական ճիշտ դասավորությունը.

- 1) Սայքս-Պիկոյի համաձայնագրի նախնական տարբերակի հանձնումը Ռուսաստանի արտաքին գործերի նախարար Սազոնովին
- 2) Փետրվարյան հեղափոխությունը Ռուսաստանում
- 3) Դիլմանի ճակատամարտը
- 4) Անդրկովկասյան Հատուկ կոմիտեի ստեղծումը
- 5) Արևմտահայերի առաջին համագումարը
- 6) Հայոց ազգային խորհրդի ստեղծումը

62. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Երզնկայի զինադադարի կնքումը
- բ. Լևոն VI–ի մահը Փարիզում
- գ. Օսմանյան պետության հիմնադրումը
- դ. Աբգար դպիր Թոխաթեցու գլխավորած պատվիրակության մեկնումը Վենետիկ
- ե. Առաքել Դավրիժեցու «Պատմության» տպագրումը հեղինակի կենդանության օրոք
- զ. Սսի հռչակումը Կիլիկյան Հայաստանի մայրաքաղաք
- է. Աղաբաբյան դպրոցի հիմնումը
- ը. Առանձին հայկական կորպուսի ստեղծումը
- թ. Երիտթուրքական հեղաշրջումն օսմանյան Թուրքիայում
- ժ. բարենորոգումների հրովարտակի (թանգիմաթ) հրապարակումը

- 1) բ, գ, գ, դ, թ, է, է, ա, ը, ժ 3) գ, գ, բ, է, է, դ, թ, ժ, ա, ը
2) գ, բ, գ, դ, է, է, ժ, ա, ը, թ 4) գ, գ, բ, դ, է, է, ժ, թ, ա, ը

63. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Սյունիքում առաջին հաղթական մարտը ջևանշիր քոչվոր ցեղի դեմ
- բ. Իսրայել Օրու մեկնումը Շամախի
- գ. Իսրայել Օրու կողմից ծրագրի ներկայացումը Պետրոս I-ին
- դ. Եղվարդի ճակատամարտը
- ե. Մեղրիի ճակատամարտը
- զ. Կարբի գյուղի 40-օրյա դիմադրությունը թուրքական զորքին
- է. Հալիձորի ճակատամարտը
- ը. Հովսեփ Էմինի մեկնումը Անգլիա
- թ. Մխիթար սպարապետի մահը
- ժ. Իսրայել Օրու մահը

1) գ, բ, զ, ժ, ա, է, ե, թ, դ, ը

3) բ, գ, ժ, ա, զ, ե, է, թ, ը, դ

2) բ, գ, ժ, զ, ա, է, ե, դ, թ, ը

4) գ, բ, ժ, ա, զ, է, ե, թ, դ, ը

64. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Բուխարեստի հաշտության պայմանագրի կնքումը
- բ. «Արևելահնդկական ընկերության» և հայ վաճառականների միջև պայմանագրի կնքումը
- գ. թանգիմաթի հրապարակումը
- դ. Խանասորի արշավանքը
- ե. Աղաբաբյան դպրոցի հիմնադրումը
- զ. Դրոյի ջոկատի կողմից Խնուսի գրավումը
- է. Բաթումի հաշտության պայմանագրի կնքումը
- ը. «Խելքից պատուհաս» պիեսի բեմադրումը Երևանում հեղինակի ներկայությամբ

1) բ, ե, ա, ը, գ, դ, զ, է

3) ե, բ, գ, ա, զ, դ, ը, է

2) բ, ե, ա, ը, զ, գ, դ, է

4) ե, բ, ա, գ, ը, դ, զ, է

65. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Սան Ստեֆանոյի հաշտության պայմանագրի կնքումը
- բ. Իսրայել Օրու ժամանումը Ռուսաստան
- գ. «Խելքից պատուհաս» պիեսի բեմադրումը Երևանում հեղինակի ներկայությամբ
- դ. Բրեստ-Լիտովսկի հաշտության պայմանագրի կնքումը
- ե. Դիլմանի ճակատամարտը
- զ. «Թուրքահայաստանի մասին» հրովարտակի ընդունումը
- է. Վանի ազատագրումը ռուս-հայկական ուժերի կողմից

1) բ, գ, ա, ե, է, գ, դ

3) գ, ա, բ, է, ե, գ, դ

2) բ, ա, գ, ե, է, դ, գ

4) գ, ա, բ, ե, է, դ, գ

66. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Եղվարդի ճակատամարտը
- բ. Էջմիածնի գաղտնի ժողովի գումարումը Հակոբ Զուղայեցու գլխավորությամբ
- գ. Բաղիշեցի վաճառական մահտեսի Շահմուրատի ժամանումը Փարիզ՝ բանակցությունները շարունակելու համար
- դ. Օրու ժամանումը Սպահան
- ե. Դավիթ բեկի մահը
- զ. Էրզրումի թուրք-պարսկական պայմանագրի կնքումը

1) գ, բ, դ, ե, զ, ա

3) դ, բ, գ, ե, ա, զ

2) գ, ա, բ, ե, զ, դ

4) բ, գ, դ, ե, ա, զ

67. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Սայքս-Պիկոյի համաձայնագրի նախնական տարբերակի հանձնումը Ռուսաստանին
- բ. երիտթուրքերի հեղաշրջումը
- գ. Առաջին համաշխարհային պատերազմի սկիզբը
- դ. Ա. Մանդելշտամի նախագծի ներկայացումը Անտանտի երեք երկրների դեսպանների քննությանը
- ե. Հայոց ազգային կենտրոնական բյուրոյի ստեղծումը
- զ. Բալկանյան երկրորդ պատերազմի սկիզբը
- է. Արևմտյան Հայաստանի բարենորոգումների ծրագրի կազմումը դեսպաններ Մ. Գիրսի և Հ. Վանգենհայմի կողմից
- ը. օսմանյան Թուրքիայի ներքաշվելը Առաջին համաշխարհային պատերազմի մեջ

1) բ, ե, դ, գ, է, զ, ը, ա

3) բ, ե, գ, գ, դ, է, ա, ը

2) դ, ե, գ, բ, ը, է, ա, գ

4) գ, բ, դ, ե, է, ը, գ, ա

68. Իրադարձություններից ո՞րն է խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Երզնկայի զինադադարի ստորագրումը
- 2) Էրզրումի անկումը՝ հայկական զորամասերի նահանջը
- 3) Տրապիզոնի թուրք-անդրկովկասյան բանակցությունների ավարտը
- 4) Անդրկովկասը Ռուսաստանից անջատելու մասին Սեյմի հայտարարությունը
- 5) Բրեստ-Լիտովսկի հաշտության պայմանագրի կնքումը
- 6) Անդրկովկասի ժողովրդավարական Դաշնային Հանրապետության լուծարումը

69. Պայմանագրերը դասավորել ըստ կնքման ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Փարիզի

գ. Թուրքմենչայի

բ. Սան Ստեֆանոյի

է. Բուխարեստի

գ. Էրզրումի

ը. Բեռլինի

դ. Գյուլիստանի

թ. Ադրիանուպոլսի

ե. Կ. Պոլսի

1) գ, ե, է, դ, ա, թ, զ, բ, ը

3) ե, գ, է, թ, ա, դ, զ, բ, ը

2) գ, է, ե, դ, զ, թ, բ, ը, ա

4) ե, գ, է, դ, զ, թ, ա, բ, ը

70. XVII դարի դեպքերը դասավորել ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Հովհաննավանքի դպրոցի փոխադրվելը Էջմիածին

բ. Օրու հաստատվելը Դյուսելդորֆ քաղաքում

գ. շահ Աբասի մուտքը Ջուղա

դ. Առաքել Դավրիժեցու «Գիրք պատմութեանց» աշխատության հրատարակումը հեղինակի կենդանության օրոք

ե. Նոր Ջուղայի հայկական տպարանի հիմնադրումը

զ. Անգեղակոթի գաղտնի խորհրդակցությունը

է. Հակոբ Ջուղայեցի կաթողիկոսի մահը

1) ա, գ, բ, է, դ, զ, ե

3) գ, ա, ե, բ, է, դ, զ

2) ա, բ, ե, դ, գ, է, զ

4) գ, ա, ե, դ, է, բ, զ

71. Գտնել այն երկու իրադարձությունները, որոնք խախտում են ստորև բերված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

ա. «Բարենպատակ ընկերության» ստեղծումը

բ. Սան Ստեֆանոյի պայմանագրի կնքումը

գ. «Հայասեր–ազգասեր» խմբակի գործունեությունը

դ. Խանասորի արշավանքը

ե. Արմենական կուսակցության ստեղծումը

զ. Մայիսյան բարենորոգումների ծրագրի հանձնումը սուլթանին

է. Կ. Պոլսի Ազգային ժողովի ստեղծումը, որի անդամների մեծ մասը հայ մեծահարուստ ամիրաներն էին

ը. հայերի ջարդերը Դիարբեքիրում, Մուշում և Բիթլիսում Աբդուլ Համիդ II–ի օրոք

թ. «Մրրիկ» ձիավոր խմբի հասնելը Սասուն

ժ. Հրայրի զոհվելը Սասունի ինքնապաշտպանության ժամանակ

1) բ, գ

2) դ, է

3) ե, ը

4) դ, թ

72. Առաջին աշխարհամարտի տարիներին տեղի ունեցած իրադարձությունները դասավորել ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. օսմանյան բանակ զորակոչված հայ զինվորների զինաթափման սկիզբը

բ. Էրզրումի գրավումը ռուսական բանակի կողմից

գ. Վանի ռուսական զորախմբի անսպասելի նահանջը

դ. Դիլմանի ճակատամարտը

ե. գերմանական երկու ռազմանավերի հարձակումը ռուսական նավահանգիստների վրա

զ. Սարիղամիշի ճակատամարտի ավարտը

է. Էնվերի փախուստը Կ. Պոլիս

1) ե, գ, է, ա, դ, զ, բ

3) ե, գ, է, դ, ա, գ, բ

2) գ, ե, է, գ, բ, ա, դ

4) գ, է, ե, գ, դ, բ, ա

73. 1917–1918 թթ. դեպքերը դասավորել ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Թ. Նազարբեկյանի նշանակվելը Կովկասյան ճակատի գլխավոր հրամանատար
- բ. պատերազմի վերսկսումը Կովկասյան ճակատում
- գ. Արևմտահայերի առաջին համագումարը
- դ. Անդրկովկասյան Սեյմի լուծարումը
- ե. Կարսի հանձնումը թուրքերին
- զ. Անդրկովկասի անջատվելը Խորհրդային Ռուսաստանից
- է. Արամ Մանուկյանի գործուղումը Թիֆլիսից Երևան

- 1) գ, է, ա, բ, ե, գ, դ
- 2) գ, է, բ, ա, գ, ե, դ
- 3) է, բ, ա, դ, գ, ե, գ
- 4) է, ա, բ, գ, ե, գ, դ

74. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Հակոբ Ջուղայեցի կաթողիկոսի գլխավորությամբ պատվիրակության ժամանումը Կ. Պոլիս
- բ. «Պֆալցյան ծրագրի» ներկայացումը Հովհան Վիլիելմին
- գ. Իսրայել Օրու տեղափոխվելը Ֆրանսիա
- դ. բաղիշեցի հայազգի վաճառական մահտեսի Շահմուրատի առաջին ժամանումը Փարիզ
- ե. Գանձասարի կաթողիկոս Եսայի Հասան–Ջալալյանի միանալը Իսրայել Օրուն
- զ. Իսրայել Օրու դեսպանական խմբի ժամանումը Շամախի

- 1) դ, ա, գ, գ, բ, ե
- 2) դ, ա, գ, բ, գ, ե
- 3) ա, ե, գ, դ, բ, գ
- 4) ա, բ, գ, ե, գ, դ

75. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Անդրանիկին գեներալ–մայորի աստիճան շնորհելը
- բ. Անդրկովկասյան Սեյմի կողմից Տրապիզոնում ընթացող բանակցություններն ընդհատելը և երկրամասը ռազմական դրության մեջ հայտարարելը
- գ. Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտեի ստեղծումը
- դ. Անդրկովկասյան կոմիսարիատի կազմավորումը
- ե. Ռուսաստանում միապետական կարգերի տապալումը
- զ. Անդրկովկասի Ժողովրդավարական Դաշնային Հանրապետության ստեղծումը

- 1) գ, բ, ե, դ, ա, գ
- 2) գ, բ, գ, ե, դ, ա
- 3) ե, գ, դ, ա, բ, գ
- 4) ե, բ, ա, գ, գ, դ

76. Թվարկվածներից որո՞նք են խախտում 1720–ական թթ. տեղի ունեցած դեպքերի տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Գանձասարի կաթողիկոս Եսայի Հասան–Ջալալյանի կոչով մելիքների և 10–հազարանոց հայկական զորքի շարժվելը Գանձակի մոտակա Չուլակ վայրը
- 2) թուրքական բանակի կողմից Թիֆլիսի գրավումը

- 3) պարսից շահին ապստամբներից պաշտպանելու պատրվակով Պետրոս Առաջինի կազմակերպած արշավանքի սկիզբը Անդրկովկաս
- 4) Կարբի գյուղի դիմադրությունը թուրքական բանակին
- 5) Կ. Պոլսի ռուս-թուրքական պայմանագրի կնքումը
- 6) Հալիձորի ճակատամարտը
- 7) Երևանի պաշարման սկիզբը թուրքական զորքերի կողմից
- 8) հայ զինվորականության մի մասի՝ Ավան և Թարխան հարյուրապետերի գլխավորությամբ, ռուսական բանակ տեղափոխվելը
- 9) Գյուլիստանի տղնախի պայքարի շարունակումը թուրքական նվաճողների դեմ Աբրահամ սպարապետի գլխավորությամբ

77. Ո՞ր իրադարձություններն են խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Սարգիս Կուկունյանի արշավանքը
- 2) Թավրիզում «Խարիսխ» զինագործական արհեստանոցի հիմնադրումը
- 3) Գում Գափու թաղամասում հնչակյանների կազմակերպած խաղաղ ցույցը
- 4) Գյալիսորի ձորի կռիվը Արաբոյի խմբի կողմից
- 5) Խանասորի արշավանքը
- 6) Բաբշենի կռիվը
- 7) Բաբը Ալիի ցույցը
- 8) Աղբյուր Սերոբի սպանությունը
- 9) Ս. Առաքելոց վանքի կռիվը

78. Թվարկվածներից որո՞նք են խախտում 1918 թ. թուրք-հայկական պատերազմի դեպքերի տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) թուրքական զորքերի կողմից Սարիղամիշի գրավումը
- 2) Կարսի՝ առանց դիմադրության թուրքերին հանձնվելը
- 3) Ալեքսանդրապոլի գրավումը թուրքերի կողմից
- 4) Սասունցի Մանուկի և Մուշեղի գլխավորությամբ Ներքին Թալինի գրավումը
- 5) թուրքական զորքերի ներխուժումը Ջավախք հարավ-արևմուտքից
- 6) հայկական զորքերի կողմից Սարդարապատի հետգրավումը
- 7) Բաշ Ապարանի ճակատում հայկական ուժերի վերջնական հաղթանակը
- 8) Ղարաքիլիսայի հերոսամարտի ավարտը
- 9) Շիրակում՝ Սոգյուլուի (Սառնաղբյուր) ճակատում, հայկական ուժերի հաղթական կռիվների ավարտը

79. Ըստ ժամանակագրական հաջորդականության՝ թվարկված իրադարձություններից որն է տեղի ունեցել առաջինը.

- ա. օսմանյան պետության և Վենետիկի հանրապետության միջև պատերազմի սկիզբը
- բ. մահտեսի Շահնուրատի ժամանումը Փարիզ
- գ. թուրքերի կողմից Թիֆլիսի գրավումը
- դ. Անգեղակոթի գաղտնի խորհրդակցությունը
- ե. Կարբի գյուղի բնակիչների 40–օրյա դիմադրությունը թուրքերին

- գ. Հակոբ Զուղայեցի կաթողիկոսի բանակցությունները Ռեչ Պոսպոլիտայի թագավոր Յան Սոբեսկու հետ
- է. Իվան Կարապետի ժամանումը Արցախ
- ը. Պետրոս I-ի կազմակերպած արշավանքը դեպի Անդրկովկաս

- 1) գ 2) ա 3) գ 4) ք

80. Ըստ ժամանակագրական հաջորդականության՝ թվարկված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել առաջինը.

- ա. թուրքերի կողմից Հալիձորի պաշարումը
- բ. Եղվարդի ճակատամարտը
- գ. Չավնդուրի ճակատամարտը
- դ. Նադիրի հռչակումը Պարսկաստանի շահ
- ե. Դավիթ բեկի առաջին հաղթական մարտը
- զ. պարսկական շահի կողմից Դավիթ բեկի իշխանության ճանաչումը
- է. Դավիթ բեկի կողմից մելիք Բաղրին պատկանող Տաթև գյուղի մերձակա ամրոցի գրավումը
- ը. Մխիթար սպարապետի և տեր Ավետիսի հրամանատարությամբ Մեղրիի ազատագրումը
- թ. Խամսայի մելիքությունների ստեղծումը
- ժ. Մխիթար սպարապետի դավադիր սպանությունը

- 1) է 2) ե 3) գ 4) զ

81. Ըստ ժամանակագրական հաջորդականության՝ թվարկված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել առաջինը.

- ա. Եղիշե քահանա Խաչատրյանի գլխավորությամբ Մալաթիայի հերոսամարտը
- բ. Մայիսյան բարենորոգումների ծրագրի հանձնումը սուլթանին
- գ. Խանասորի արշավանքը
- դ. Գում Գափուի խաղաղ ցույցը
- ե. Շենիկի գյուղապետ Գրգոյի (Գրիգոր Մոսեյան) տանը ինքնապաշտպանական ժողովի հրավիրումը
- զ. Աղասու նախագահությամբ Ջեյթունի ժամանակավոր կառավարության կազմվելը
- է. Սարգիս Կուկունյանի արշավանքը
- ը. Գևորգ Չավուշի ու Անդրանիկի վրեժխնդիր լինելը Բշարե Խալիլից
- թ. Մարաշի փաշայի կողմից Պապիկ Նորաշխարհյան իշխանին Ջեյթունի քաղաքագլուխ ճանաչելը
- ժ. Բաբը Ալիի ցույցը

- 1) է 2) ժ 3) թ 4) դ

7. ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆԵՑՈՒՄ

1. Կատարել համապատասխանեցում.

Կազմակերպություն

- 1) «Բարենպատակ ընկերություն»
- 2) «Միություն ի փրկություն»
- 3) «Պաշտպան հայրենյաց»
- 4) «Հայրենասերների միություն»

- 1) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ե
- 2) 1-ե, 2-ա, 3-բ, 4-գ

Գործիչ

- ա. Հակոբ Կալոյան
- բ. Գրիգոր Արծրունի
- գ. Կարապետ Նշկյան
- դ. Ներսես Աբելյան
- ե. Պետրոս Հայկազունի

- 3) 1-ե, 2-ա, 3-գ, 4-դ
- 4) 1-դ, 2-գ, 3-ա, 4-բ

2. Կատարել համապատասխանեցում.

Մականուն

- 1) Արաբո
- 2) Աղբյուր Սերոբ
- 3) Հրայր Դժոխք
- 4) Վարդան
- 5) Իշխան
- 6) Նիկոլ Դուման
- 7) Գրգո
- 8) Գարուն Աղասի
- 9) Մխո Շահեն

- 1) 1-ժ, 2-ա, 3-ը, 4-դ, 5-թ, 6-բ, 7-գ, 8-է, 9-զ
- 2) 1-թ, 2-ը, 3-զ, 4-ժ, 5-դ, 6-ա, 7-գ, 8-է, 9-ե
- 3) 1-բ, 2-դ, 3-զ, 4-ը, 5-ժ, 6-ա, 7-գ, 8-ե, 9-է
- 4) 1-թ, 2-ը, 3-զ, 4-ժ, 5-ա, 6-զ, 7-ե, 8-է, 9-բ

Անուն

- ա. Հովսեփ Արղության
- բ. Մխիթար Սեֆերյան
- գ. Նիկողայոս Տեր-Հովհաննիսյան
- դ. Նազարեթ Նորաշխարհյան
- ե. Գրիգոր Մոսեյան
- զ. Արմենակ Ղազարյան
- է. Կարապետ Թուր-Սարգսյան
- ը. Սերոբ Վարդանյան
- թ. Առաքել Մխիթարյան
- ժ. Սարգիս Մեհրաբյան

3. Կատարել համապատասխանեցում.

Գործիչ

- 1) Մեծն Մուրադ
- 2) Ղազար Շովրոյան
- 3) Եղիշե քահանա Խաչատրյան
- 4) Մկրտիչ Ավետիսյան
- 5) Անդրանիկ

- 6) Արմեն Գարո
- 7) Բաղդիկ Սիմոնյան
- 8) Հայկակ Կոստյան
- 9) Ղուկաս Տեովլեթյան

Իրադարձություն

- ա. Հայ-թաթարական ընդհարումների ժամանակ ղեկավարել է Թիֆլիսի հայության ինքնապաշտպանությունը:
- բ. 1895 թ. աշնանը ղեկավարել է Մալաթիայի հերոսամարտը:
- գ. Ընտրվել է 1915 թ. Շատախի կենտրոն Թաղում ստեղծված զինվորական մարմնի ղեկավար:
- դ. Ստանձնել է Սասունի 1894 թ. պաշտպանության ընդհանուր ղեկավարությունը:
- ե. Ղեկավարել է Շապին Կարահիսարի ինքնապաշտպանության Չինվորական խորհուրդը:
- զ. Ղեկավարել է 1903 թ. աշնանը Սասունի Գելիեգուզան գյուղում ստեղծված ինքնապաշտպանության զինվորական մարմինը:
- է. Ղեկավարել է 1915 թ. Վանի Քաղաքամեջ թաղամասի ինքնապաշտպանության զինվորական մարմինը:
- ը. Գարուն Աղասու հետ միասին ղեկավարել է զեյթունցիների կողմից մինչև 1895 թ. հոկտեմբերի 18-ի լուսաբացը թուրքական 700-հոգանոց կայազորի զինաթափումը:
- թ. Ղեկավարել է 1915 թ. Ուրֆայի ինքնապաշտպանությունը կազմակերպելու համար ստեղծված Չինվորական խորհուրդը:
- ժ. Ղեկավարել է 1896 թ. Վանի ինքնապաշտպանական ուժերի միասնական ճակատը:

- 1) 1-գ, 2-ա, 3-ը, 4-դ, 5-թ, 6-բ, 7-ե, 8-է, 9-զ
- 2) 1-դ, 2-ը, 3-բ, 4-ժ, 5-զ, 6-ա, 7-գ, 8-է, 9-ե
- 3) 1-բ, 2-դ, 3-զ, 4-ը, 5-ժ, 6-ա, 7-գ, 8-ե, 9-է
- 4) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-ժ, 5-զ, 6-գ, 7-ե, 8-է, 9-թ

4. Պատմական իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերին.

- 1) թուրքական բանակի կողմից Շուշիի գրավման փորձը
- 2) Ռուսաստանի և Թուրքիայի միջև Կ. Պոլսի պայմանագրի կնքումը
- 3) թուրքական բանակի կողմից Թիֆլիսի գրավումը
- 4) Դավիթ բեկի մահը
- 5) թուրքական բանակի կողմից Երևանի գրավումը

ա. 1723 թ. հունիս	դ. 1726 թ.
բ. 1724 թ. հունիսի 12	ե. 1728 թ.
գ. 1724 թ. սեպտեմբերի 26	զ. 1729 թ. սկիզբ

1) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-ե, 5-զ	3) 1-դ, 2-բ, 3-ա, 4-գ, 5-ե
2) 1-դ, 2-բ, 3-ա, 4-ե, 5-զ	4) 1-բ, 2-ա, 3-գ, 4-դ, 5-զ

5. Պատմական գործիչների անունները համապատասխանեցնել պաշտոններին.

- 1) սպարապետ
- 2) Խամսայի մելիքությունների կառավարիչ
- 3) Երևանի և Նախիջևանի զորահրամանատար
- 4) Արարատյան երկրի քալանթար

- ա. մելիք Մանուչար
- բ. Մելիքջան Մելիք-Շահնազարյանց
- գ. մելիք Եսայի

- դ. Թարխան
- ե. Մխիթար

- 1) 1-ե, 2-գ, 3-ա, 4-բ
- 2) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-ա

- 3) 1-ե, 2-դ, 3-ա, 4-բ
- 4) 1-ա, 2-գ, 3-ե, 4-բ

6. Պատմական իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերին.

- 1) Ավան և Թարխան հարյուրապետների գլխավորած պատվիրակության մեկնումը ռուսական բանակ
- 2) Մխիթար սպարապետի հաղթանակը Օրդուբադում
- 3) Էրզրումի թուրք-պարսկական պայմանագրի կնքումը
- 4) Շուշիի գրավման՝ թուրքական բանակի անհաջող փորձը

- ա. 1729 թ.
- բ. 1726 թ.

- գ. 1730 թ.
- դ. 1736 թ.
- ե. 1735 թ.

- 1) 1-ա, 2-գ, 3-դ, 4-բ
- 2) 1-բ, 2-ա, 3-դ, 4-ե

- 3) 1-ա, 2-գ, 3-ե, 4-բ
- 4) 1-գ, 2-բ, 3-ե, 4-դ

7. Ստեղծագործությունը համապատասխանեցնել հեղինակի անվանը.

- ա. «Բայազետ»
- բ. «Նոր տեսրակ, որ կոչի յորդորակ»
- գ. «Համառոտ պատմութիւն Աղուանից»
- դ. «Պատմութիւն Դավիթ բեկին»

- 1) Եսայի Հասան-Ջալալյան
- 2) Մովսես Բաղրամյան

- 3) Վ. Պիկուլ
- 4) Շահամիր Շահամիրյան
- 5) Ստեփանոս Շահումյան

- 1) ա-3, բ-4, գ-2, դ-5
- 2) ա-5, բ-4, գ-2, դ-1

- 3) ա-3, բ-2, գ-1, դ-5
- 4) ա-5, բ-4, գ-1, դ-2

8. Պատմական գործիչների անունները համապատասխանեցնել նրանց հետ կապված իրադարձություններին.

- 1) Դավիթ բեկ
- 2) Նադիր շահ
- 3) Մխիթար սպարապետ

- 4) Հովհաննես Հունդիբեկյան
- 5) Վալերիան Մադաթով
- 6) Իվան Պասկևիչ

- ա. Շամքորի ճակատամարտը
- բ. Գանձակի ճակատամարտը
- գ. Մեղրիի ճակատամարտը
- դ. Չավնդուրի ճակատամարտը

- ե. Փոքր Ղարաբիլիսայի ճակատամարտը
- գ. Երևանի 1724 թ. պաշտպանությունը
- է. Եղվարդի ճակատամարտը

- 1) 1-է, 2-դ, 3-գ, 4-գ, 5-բ, 6-ա
- 2) 1-ե, 2-դ, 3-գ, 4-է, 5-բ, 6-ա

- 3) 1-դ, 2-գ, 3-գ, 4-է, 5-ա, 6-բ
- 4) 1-դ, 2-է, 3-գ, 4-գ, 5-ա, 6-բ

9. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Իրադարձությունը	N	Տարեթիվը	N	Գործիչը
1	Եղվարդի ճակատամարտը	1	1735 թ.	1	Ի. Պասկևիչ
2	Օջականի ճակատամարտը	2	1877 թ.	2	Ա. Կրասովսկի
3	Կարսի գրավումը	3	1826 թ.	3	մելիք Հակոբջան
4	Գանձակի ճակատամարտը	4	1853 թ.	4	Վ. Մադաթով
		5	1827 թ.	5	Հ. Լազարև

1.

1	3	4
2	4	3
3	1	5
4	2	1

2.

1	1	3
2	5	2
3	2	5
4	3	1

3.

1	5	3
2	1	2
3	2	5
4	4	4

4.

1	1	3
2	5	2
3	4	4
4	3	5

10. Կատարել համապատասխանեցում.

Իրադարձություն

- 1) թանգիմաթի հրապարակումը
- 2) Կովկասի փոխարքայության հիմնադրումը
- 3) Եկեղեցական կանոնադրության հրապարակումը
- 4) Երևանի նահանգի ձևավորումը
- 5) Հայկական մարզի վերացումը

Տարեթիվ

ա. 1844 թ.	դ. 1878 թ.
բ. 1849 թ.	ե. 1840 թ.
գ. 1836 թ.	զ. 1839 թ.

1) 1-գ, 2-ա, 3-գ, 4-բ, 5-ե	3) 1-գ, 2-ե, 3-գ, 4-բ, 5-ա
2) 1-գ, 2-ա, 3-գ, 4-ե, 5-բ	4) 1-գ, 2-դ, 3-գ, 4-ե, 5-ա

11. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Իրադարձությունը	N	Վայրը	N	Տարեթիվը	N	Գործիչը
1	Հովսեփի Էմինի ժամանումը Ռուսաստան	1	Մադրաս	1	1761 թ.	1	Եսայի Հասան-Ջալալյան
2	Հայ-վրացական զորքերի հանդիպումը	2	Չոլակ	2	1722 թ.	2	Իսրայել Օրի
3	Հայ մելիքների գաղտնի խորհրդակցությունը	3	Անգեղակոթ	3	1699 թ.	3	Մովսես Բաղրամյան
4	«Նոր տետրակ, որ կոչի յորդորակ» գրքի հրատարակումը	4	Պետերբուրգ	4	1772 թ.	4	Վորոնցով

1.

1	4	1	4
2	2	2	1
3	3	3	2
4	1	4	3

2.

1	4	4	3
2	3	1	2
3	2	3	4
4	1	2	1

3.

1	4	1	4
2	3	2	1
3	2	3	2
4	1	4	3

4.

1	1	3	4
2	2	2	1
3	3	1	2
4	4	4	3

12. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Իրադարձությունը	N	Վայրը	N	Տարեթիվը	N	Գործիչը
1	Վերին Բասենի վարչական կենտրոնի գրավումը ռուսական զորքերի կողմից	1	Դերբենտ	1	1736 թ.	1	Ի. Պասկևիչ
2	Ռուս-թուրքական պայմանագրի կնքումը	2	Էրզրում	2	1878 թ.	2	Առաքել Դադյան
3	Թուրք-պարսկական պայմանագրի կնքումը	3	Հասան կալա	3	1829 թ.	3	Պետրոս I
4	Ռուսական զորքերի Կասպիական արշավանքը	4	Սան Ստեֆանո	4	1722 թ.	4	Նադիր շահ

1.

1	3	3	1
2	4	2	2
3	2	1	4
4	1	4	3

2.

1	2	3	1
2	4	2	2
3	3	1	4
4	1	4	3

3.

1	1	4	1
2	2	1	2
3	4	2	4
4	3	3	3

4.

1	2	1	4
2	4	2	1
3	1	4	3
4	3	3	2

13. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Իրադարձությունը	N	Վայրը	N	Տարեթիվը
1	Թնդանոթաձիգ Հակոբ Հարությունյանի սիրանքը	1	Օջական	1	1829 թ. հունիս
2	Վերին Բասենի վարչական կենտրոնի գրավումը	2	Ախալցխա	2	1827 թ. գարուն
3	Կամավորական գումարտակների կազմավորումը	3	Հասան կալա	3	1829 թ. փետրվար
4	Վ. Բեհրութովի գլխավորած պաշտպանությունը	4	Թիֆլիս	4	1827 թ. օգոստոս
		5	Ախալքալաք	5	1828 թ. հունիս

1.

1	1	4
2	3	1
3	4	2
4	2	3

2.

1	1	4
2	2	5
3	4	2
4	5	3

3.

1	4	2
2	5	1
3	3	3
4	2	5

4.

1	5	2
2	3	3
3	4	4
4	2	1

14. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Իրադարձությունը	N	Տարեթիվը	N	Գործիչը
1	Շուշիի բերդի պաշարման սկիզբը	1	1827 թ. օգոստոսի 17	1	Ա. Ճավճավաճե
2	Շամքորի ճակատամարտը	2	1826 թ. հուլիս	2	Ի. Պասկևիչ
3	Օջականի ճակատամարտը	3	1828 թ. օգոստոսի 15	3	Ա. Կրասովսկի
4	Ախալցխայի գրավումը	4	1826 թ. սեպտեմբերի 3	4	Աբաս-Միրզա
		5	1826 թ. սեպտեմբերի 13	5	Վ. Մադաթով

1.

1	2	4
2	4	5
3	1	3
4	3	2

2.

1	5	4
2	4	2
3	2	3
4	1	5

3.

1	5	3
2	4	5
3	1	2
4	2	4

4.

1	2	4
2	5	2
3	3	1
4	1	3

15. Իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերին.

- ա. «Նոր տետրակ»-ի լույսընծայումը Պետերբուրգում
- բ. Հովսեփ Էմինի վերադարձը Հնդկաստան
- գ. Գեորգիևսկի դաշնագրի կնքումը Ռուսաստանի և Վրաստանի միջև
- դ. Մովսես Սարաֆյանի՝ Հայաստանի ազատագրության ծրագիրը Ռուսաստանի արտաքին գործերի կոլեգիային ներկայացնելը
- ե. XVIII դարի երկրորդ կեսի ռուս-թուրքական առաջին պատերազմի սկիզբը
- զ. «Նոր տետրակ»-ի լույսընծայումը Մադրասում

- 1) 1768 թ.
- 2) 1769 թ.
- 3) 1770 թ.
- 4) 1783 թ.
- 5) 1786 թ.
- 6) 1790 թ.
- 7) 1772 թ.

- 1) ա-7, բ-2, գ-4, դ-5, ե-1, զ-6
- 2) ա-7, բ-1, գ-2, դ-3, ե-4, զ-6
- 3) ա-5, բ-3, գ-4, դ-2, ե-1, զ-7
- 4) ա-5, բ-3, գ-4, դ-1, ե-2, զ-6

16. Պատմական իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերին.

- ա. Վրացա-իմերեթական նահանգի և Կասպիական մարզի ստեղծումը
- բ. Եկեղեցական կանոնադրության ընդունումը
- գ. Կովկասի փոխարքայության հիմնումը
- դ. Երևանի բերդի գրավումը ռուսական զորքերի կողմից
- ե. Երևանի նահանգի հիմնումը
- զ. Հայկական մարզի ստեղծումը
- է. Շուշիի թեմական դպրոցի բացումը
- ը. Վ. Բեհբուջուվի՝ Հայկական մարզի կառավարիչ նշանակվելը

- 1) 1827 թ.
- 2) 1828 թ.
- 3) 1830 թ.
- 4) 1833 թ.
- 5) 1836 թ.
- 6) 1840 թ.
- 7) 1844 թ.
- 8) 1838 թ.
- 9) 1849 թ.

- 1) ա-6, բ-5, գ-7, դ-1, ե-9, զ-2, է-8, ը-3
- 2) ա-6, բ-2, գ-9, դ-8, ե-1, զ-7, է-5, ը-4
- 3) ա-5, բ-6, գ-7, դ-1, ե-4, զ-2, է-8, ը-9
- 4) ա-7, բ-6, գ-5, դ-8, ե-1, զ-2, է-9, ը-4

17. Կատարել համապատասխանեցում.

Տարեթիվ

- 1) 1888 թ. աշուն
- 2) 1891 թ.
- 3) 1890 թ. սեպտեմբեր
- 4) 1896 թ.
- 5) 1898 թ.
- 6) 1887 թ. վերջ

Իրադարձություն

- ա. «Դրոշակ» թերթում դաշնակցության հռչակագրի հրապարակումը
- բ. Հնչակյան կուսակցության ծրագրի հրատարակումը
- գ. Դաշնակցության առաջին ծրագրի հրատարակումը
- դ. Վերակազմյալ հնչակյանների հանդես գալը
- ե. Հնչակյանների՝ Լոնդոնի համագումարի հրավիրումը
- զ. «Խարիսխ» զինագործական արհեստանոցի հիմնադրումը Թավրիզում
- է. «Հնչակ» պաշտոնաթերթի հիմնադրումը

- 1) 1-բ, 2-գ, 3-ա, 4-ե, 5-դ, 6-է
- 2) 1-է, 2-ա, 3-գ, 4-դ, 5-գ, 6-բ
- 3) 1-է, 2-գ, 3-ե, 4-ա, 5-դ, 6-բ
- 4) 1-բ, 2-գ, 3-ա, 4-ե, 5-գ, 6-է

18. Կատարել համապատասխանեցում.

Քաղաքական կազմակերպություն

- 1) «Բարենպատակ ընկերություն»
- 2) «Հայրենասերների միություն»
- 3) «Միություն ի փրկություն»
- 4) «Պաշտպան հայրենյաց»
- 5) Հնչակյան կուսակցություն
- 6) Հայ հեղափոխական դաշնակցություն
- 7) Արմենական կուսակցություն

Գործիչ

- ա. Մկրտիչ Թերլեմեզյան
- բ. Խաչատուր Մալումյան
- գ. Խաչատուր Կերեքցյան
- դ. Հակոբ Կալոյան
- ե. Ներսես Աբելյան
- զ. Սիմոն Զավարյան
- է. Գաբրիել Կաֆյան
- ը. Արսեն Կրիտյան
- 1) 1-բ, 2-գ, 3-ա, 4-ե, 5-դ, 6-է, 7-գ
- 2) 1-ը, 2-ե, 3-գ, 4-դ, 5-բ, 6-գ, 7-ա
- 3) 1-է, 2-գ, 3-ե, 4-ա, 5-դ, 6-բ, 7-գ
- 4) 1-ը, 2-ե, 3-դ, 4-գ, 5-է, 6-բ, 7-ա

19. Տարեթվերը համապատասխանեցնել իրադարձություններին.

- 1) 1913 թ. մայիսի 24
- 2) 1912 թ. նոյեմբերի 10
- 3) 1913 թ. հունիսի 30
- 4) 1913 թ. սեպտեմբերի 10

- ա. Պողոս Նուբար փաշայի գլխավորությամբ ստեղծվել է Ազգային պատվիրակությունը:
- բ. Սկսվել է վեց տերությունների դեսպանների խորհրդաժողովը:
- գ. Ռուսաստանի արտգործնախարարությունը մեծ տերությունների ուշադրությունը հրավիրել է Արևմտյան Հայաստանում խոստացված բարենորոգումների իրագործման անհրաժեշտության վրա:
- դ. Ստորագրվել է Արևմտյան Հայաստանում բարենորոգումներ անցկացնելու վերաբերյալ ռուս-թուրքական համաձայնագիր:
- ե. Մ. Գիրսի և Հ. Վանգենհայմի կողմից կազմվել է Արևմտյան Հայաստանի համար բարենորոգումների ծրագիր:

- 1) 1-ա, 2-բ, 3-ե, 4-գ
- 2) 1-գ, 2-ա, 3-բ, 4-ե
- 3) 1-ա, 2-բ, 3-գ, 4-ե
- 4) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ

20. Իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերին.

- 1) թուրքական բանակի կողմից Հալիժորի բերդի պաշարումը
- 2) Ռուսաստանի և Թուրքիայի միջև Կ. Պոլսի պայմանագրի կնքումը
- 3) թուրքական բանակի կողմից Թիֆլիսի գրավումը
- 4) թուրքական բանակի կողմից Երևանի գրավումը

ա. 1723 թ. հունիս

գ. 1724 թ. սեպտեմբերի 26

բ. 1724 թ. հունիսի 12

դ. 1727 թ. մարտ

ե. 1724 թ. հուլիսի 7

1) 1-գ, 2-ե, 3-բ, 4-դ

3) 1-դ, 2-բ, 3-ա, 4-գ

2) 1-դ, 2-բ, 3-ա, 4-ե

4) 1-գ, 2-ա, 3-բ, 4-ե

21. Կատարել համապատասխանեցում.

Հայ կամավորական ջոկատ

Իրադարձություն

1) I

ա) Խնուսի գրավումը

2) II

բ) Բիթլիսի գրավումը

3) VI

գ) Խիզանի գրավումը

4) III

դ) Կարսի գրավումը

ե) Էրզրումի գրավումը

1) 1-ե, 2-գ, 3-ա, 4-բ

3) 1-բ, 2-ա, 3-ե, 4-գ

2) 1-ա, 2-դ, 3-գ, 4-բ

4) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-ե

22. Պատմական իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերին.

- 1) թանգիմաթի հրապարակումը
- 2) Կ. Պոլսի Ազգային ժողովի ստեղծումը
- 3) Եկեղեցական կանոնադրության (պոլոժենիե) հրապարակումը
- 4) Երևանի նահանգի ձևավորումը
- 5) Ադրիանուպոլսի պայմանագրի կնքումը
- 6) Հայկական մարզի ստեղծումը

ա. 1844 թ.

դ. 1840 թ.

բ. 1849 թ.

ե. 1829 թ.

գ. 1836 թ.

զ. 1839 թ.

է. 1828 թ.

1) 1-գ, 2-ա, 3-զ, 4-բ, 5-ե, 6-է

2) 1-գ, 2-ա, 3-զ, 4-ե, 5-բ, 6-դ

3) 1-գ, 2-ե, 3-զ, 4-բ, 5-ա, 6-դ

4) 1-գ, 2-դ, 3-զ, 4-ե, 5-ա, 6-է

23. Ստեղծագործությունը համապատասխանեցնել հեղինակի անվանը.

- ա. «Պատմութիւն Հայոց»
- բ. «Նոր տետրակ, որ կոչի յորդորակ»
- գ. «Համառօտ պատմութիւն Աղուանից»
- դ. «Պատմութիւն Դավիթ բեկին»
- ե. «Հայաստանը Հուստինիանոսի դարաշրջանում»
- զ. «Քննական պատմություն հայոց»

- 1) Եսայի Հասան-Ջալալյան
- 2) Մովսես Բաղրամյան
- 3) Ստեփանոս Պալասանյան
- 4) Շահամիր Շահամիրյան
- 5) Ստեփանոս Շահումյան
- 6) Անտոն Գարագաշյան
- 7) Նիկողայոս Ադոնց

- 1) ա-3, բ-4, գ-6, դ-5, ե-2, զ-1
- 2) ա-4, բ-3, գ-2, դ-1, ե-7, զ-6
- 3) ա-3, բ-2, գ-1, դ-5, ե-7, զ-6
- 4) ա-3, բ-4, գ-1, դ-2, ե-6, զ-5

24. Իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերին.

- 1) Օրդուբադում թուրքերի պարտությունը Մխիթար սպարապետից
- 2) Արցախի ազատագրական ուժերի և Գանձակի մահմեդականների միջև համատեղ պայքարի մասին պայմանագրի կնքումը
- 3) Շուշին գրավելու օսմանյան բանակի անհաջող փորձը
- 4) Եսայի Հասան-Ջալալյանի մահը
- 5) Նադիրի հռչակվելը պարսից շահ
- 6) Գեորգիևսկի դաշնագրի կնքումը

- ա. 1728 թ.
- բ. 1769 թ.
- գ. 1724 թ.
- դ. 1736 թ.
- ե. 1730 թ.
- զ. 1783 թ.
- է. 1726 թ.

- 1) 1-ե, 2-գ, 3-է, 4-զ, 5-ա, 6-բ
- 2) 1-է, 2-դ, 3-զ, 4-ե, 5-բ, 6-ա
- 3) 1-ե, 2-զ, 3-է, 4-ա, 5-դ, 6-գ
- 4) 1-դ, 2-զ, 3-է, 4-ե, 5-ա, 6-գ

25. Կատարել համապատասխանեցում.

- 1) Ջակոմո (Հակոբ) Չամչյան
- 2) Հովհաննես Ադամյան
- 3) Լևոն Օրբելի
- 4) Նիկողայոս Մառ
- 5) Մաղաքիա արքեպիսկոպոս Օրմանյան
- 6) Նիկողայոս Ադոնց

- ա) «Անի» աշխատության հեղինակը
- բ) «Ազգապատում» աշխատության հեղինակը
- գ) Ժամանակակից երկրաքիմիա գիտաճյուղի հիմնադիրը
- դ) Ժամանակակից օրգանական լուսաքիմիայի հիմնադիրը
- ե) Էվոլյուցիոն ֆիզիոլոգիայի հիմնադիրը
- զ) հեռավորության վրա գունավոր պատկեր հաղորդելու առաջին փորձը
- է) «Հայաստանը Հուստինիանոսի դարաշրջանում» աշխատության հեղինակը

- 1) 1-դ, 2-գ, 3-ե, 4-ա, 5-բ, 6-է
- 2) 1-ե, 2-գ, 3-դ, 4-գ, 5-ա, 6-բ
- 3) 1-գ, 2-դ, 3-ե, 4-գ, 5-բ, 6-է
- 4) 1-դ, 2-գ, 3-ե, 4-գ, 5-ա, 6-բ

26. Համապատասխանեցնել հեղինակների և նրանց ստեղծագործությունների անունները.

- 1) Ստեփանոս Շահումյան
- 2) Ստեփանոս Պալասանյան
- 3) Աբրահամ Երևանցի
- 4) Հովսեփ Գաթրըճյան
- ա. «Տիեզերական պատմություն»
- բ. «Համառոտ պատմութիւն Աղուանից»
- գ. «Պատմութիւն Դավիթ բեկին»
- դ. «Պատմութիւն Հայոց»
- ե. «Պատմութիւն պատերազմաց»

- 1) 1-գ, 2-դ, 3-ե, 4-ա
- 2) 1-բ, 2-դ, 3-ե, 4-ա
- 3) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ե
- 4) 1-բ, 2-ա, 3-գ, 4-ե

27. Համապատասխանեցնել հեղինակների և նրանց ստեղծագործությունների անունները.

- 1) Անտոն Գարագաշյան
- 2) Սերգեյ Գլինկա
- 3) Ալեքսանդր Երիցյան
- 4) Նիկոլայոս Մառ
- ա. «Հայ ժողովրդի պատմության տեսություն»
- բ. «Քննական պատմութիւն Հայոց»
- գ. «Անի»
- դ. «Ամենայն Հայոց կաթողիկոսութիւնը և Կովկասի հայք XIX դարում»
- ե. «Պատմութիւն Հայոց»

- 1) 1-բ, 2-ա, 3-գ, 4-ե
- 2) 1-դ, 2-բ, 3-ա, 4-գ
- 3) 1-բ, 2-ա, 3-դ, 4-գ
- 4) 1-ա, 2-բ, 3-դ, 4-ե

28. Համապատասխանեցնել հեղինակների և նրանց ստեղծագործությունների անունները.

- 1) Հովհաննես Այվազովսկի
- 2) Եղիշե Թադևոսյան
- 3) Գևորգ Բաշինջաղյան
- 4) Վարդգես Սուրենյանց

ա. «Չանգեզուր»
բ. «Նոյր իջնում է Արարատից»

գ. «Արևածաղիկը»
դ. «Ս. Հռիփսիմե»
ե. «Սալմե»

- 1) 1-բ, 2-գ, 3-ա, 4-դ
2) 1-ա, 2-դ, 3-բ, 4-գ

- 3) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-ե
4) 1-ե, 2-բ, 3-գ, 4-դ

29. Կատարել համապատասխանեցում.

Իրադարձություն

ա. Հայկական մարզի ստեղծումը
բ. Սան Ստեֆանոյի պայմանագրի կնքումը
գ. Եկեղեցական կանոնադրության (պոլոժենիե) ընդունումը
դ. Սարիղամիշի ճակատամարտի սկիզբը
ե. Սայքս-Պիկոյի համաձայնագրի կնքումը
զ. «Թուրքահայաստանի մասին» հրովարտակի ընդունումը
է. Խանասորի արշավանքը
ը. Բաբը Ալիի ցույցը
թ. ՀՅԴ առաջին ընդհանուր ժողովի հրավիրումը

Տարեթիվ

- 1) 1828 թ. մարտի 21
2) 1916 թ. մայիսի 16
3) 1917 թ. դեկտեմբերի 29
4) 1878 թ. փետրվարի 19
5) 1914 թ. դեկտեմբերի 9
6) 1836 թ. մարտի 11
7) 1897 թ. հուլիսի 25
8) 1895 թ. սեպտեմբերի 18
9) 1892 թ. հունիս
10) 1890 թ. հուլիսի 15

- 1) ա-1, բ-4, գ-6, դ-7, ե-9, զ-2, է-3, ը-8, թ-10
2) ա-1, բ-4, գ-7, դ-6, ե-5, զ-3, է-8, ը-9, թ-10
3) ա-1, բ-4, գ-6, դ-5, ե-2, զ-3, է-7, ը-8, թ-9
4) ա-2, բ-7, գ-6, դ-5, ե-4, զ-3, է-10, ը-8, թ-9

30. Կատարել համապատասխանեցում.

Հեղինակ

- 1) Ստեփանոս Պալասանյան
2) Մաղաքիա Օրմանյան
3) Անտոն Գարագաշյան
4) Ալեքսանդր Երիցյան

Ստեղծագործություն

ա. «Ամենայն Հայոց կաթողիկոսութիւնը և Կովկասի հայք XIX դարում»
բ. «Ազգապատում»
գ. «Քննական պատմութիւն Հայոց»
դ. «Պատմութիւն Հայոց»
ե. «Հայոց պատմության տեսություն»

- 1) 1-ե, 2-բ, 3-գ, 4-ա
2) 1-բ, 2-ե, 3-գ, 4-դ

- 3) 1-դ, 2-բ, 3-գ, 4-ա
4) 1-դ, 2-բ, 3-ե, 4-գ

31. Կատարել համապատասխանեցում.

Հեղինակ

- 1) Հովհաննես Այվազովսկի
2) Եղիշե Թադևոսյան
3) Գևորգ Բաշինջաղյան

- 4) Վարդգես Սուրենյանց
5) Տիգրան Չուխաճյան
6) Անդրեաս Տեր-Մարտիրոսյան

Ստեղծագործություն

- ա. «Արշակ Բ»
բ. «Սևանա լիճ»
գ. «Դեպի Արագած տանող ճանապարհը»
դ. «Գրիգոր Լուսավորչի տեսիլքը»
ե. «Շամիրամն Արա Գեղեցիկի դիակի մոտ»
զ. Խաչատուր Աբովյանի հուշարձանը
է. «Տիրամայրը»

- 1) 1-դ, 2-է, 3-բ, 4-ե, 5-գ, 6-ա
2) 1-բ, 2-է, 3-գ, 4-գ, 5-ա, 6-ե

- 3) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ե, 5-ա, 6-գ
4) 1-գ, 2-է, 3-բ, 4-դ, 5-ա, 6-ե

32. Կատարել համապատասխանեցում:

N	Հեղինակը	N	Աշխատությունը, գործը	N	Բնագավառը
1	Անտոն Գարագաշյան	1	«Արարատ»	1	Երաժշտություն
2	Նիկողայոս Մառ	2	«Քննական պատմություն Հայոց»	2	Կովկասագիտություն
3	Գևորգ Բաշինջաղյան	3	«Անի»	3	Կերպարվեստ
4	Տիգրան Չուխաճյան	4	«Արշակ Բ»	4	պատմագրություն
		5	«Սալումե»	5	բնական գիտություններ

1.

1	2	4
2	3	1
3	5	3
4	4	2

2.

1	3	3
2	4	1
3	5	4
4	2	2

3.

1	2	1
2	5	2
3	1	5
4	4	4

4.

1	2	4
2	3	2
3	1	3
4	4	1

33. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Իրադարձությունը	N	Սկիզբը	N	Գործիչը
1	Վանի ինքնապաշտպանության սկիզբը	1	1915 թ. սեպտեմբերի 29	1	Արմենակ Եկարյան
2	Սուետիայի ինքնապաշտպանությունը	2	1915 թ. ապրիլի 7	2	Մկրտիչ Յոթնեղբայրյան
3	Շապին Կարահիսարի ինքնապաշտպանության սկիզբը	3	1915 թ. հուլիսի վերջ	3	Ղուկաս Տեովլեթյան
4	Ուրֆայի ինքնապաշտպանության սկիզբը	4	1915 թ. հունիսի 3	4	Տիգրան Անդրեասյան
		5	1915 թ. հունիսի 28	5	Փարամազ (Մաթևոս Սարգսյան)

1.

1	2	1
2	3	2
3	5	4
4	1	5

2.

1	3	5
2	4	1
3	5	4
4	2	2

3.

1	2	1
2	3	4
3	4	3
4	1	2

4.

1	3	3
2	5	2
3	1	4
4	2	1

34. Կատարել համապատասխանեցում.

Գործիչ

- 1) Ղուկաս Ինճիճյան
- 2) Ստեփանոս Ներսիսյան
- 3) Գալուստ Շերմազանյան
- 4) Համբարձում Լիմոնճյան
- 5) Նիկողայոս Մառ
- 6) Մարի Բրոսե
- 7) Լեո
- 8) Լևոն Օրբելի
- 9) Երվանդ Ոսկան

Մասնագիտություն

- ա. նկարիչ
- բ. դրամատուրգ
- գ. ֆիզիոլոգ
- դ. պատմաաշխարհագրագետ
- ե. ճարտարապետ
- զ. պատմաբան
- է. երաժշտագետ
- ը. քանդակագործ
- թ. արևելագետ
- ժ. կովկասագետ

- 1) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-ժ, 5-ը, 6-թ, 7-է, 8-զ, 9-ե
- 2) 1-ա, 2-ժ, 3-զ, 4-է, 5-բ, 6-դ, 7-ե, 8-զ, 9-ը
- 3) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-է, 5-ժ, 6-թ, 7-զ, 8-զ, 9-ը
- 4) 1-բ, 2-զ, 3-զ, 4-թ, 5-ժ, 6-ա, 7-դ, 8-ե, 9-է

35. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Իրադարձությունը	N	Գործիչը	N	Տարեթիվը
1	Սուլուխի կոիվը	1	Ներսես Աբելյան	1	1862 թ. ամառ
2	Զեյթունի ապստամբությունը	2	Գևորգ Չավուշ	2	1901 թ. նոյեմբեր
3	«Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպության հիմնումը	3	Հակոբ Կոտոյան	3	1882 թ. սեպտեմբեր
4	Ս. Առաքելոց վանքի կոիվը	4	Մկրտիչ Յաղուբյան	4	1881 թ. մայիս
		5	Խաչատուր Կերեցյան	5	1907 թ. մայիս

1.

1	3	5
2	2	1
3	5	2
4	1	3

2.

1	3	3
2	4	1
3	1	2
4	5	4

3.

1	2	5
2	4	1
3	5	4
4	3	2

4.

1	5	1
2	4	2
3	2	4
4	3	3

36. Կատարել համապատասխանեցում.

Հեղինակ

1) Ստեփանոս Շահումյան	3) Եսայի Հասան-Ջալալյան
2) Հովսեփ Գաթրոնյան	4) Աբրահամ Երևանցի

Ստեղծագործություն

ա. «Տիեզերական պատմություն»	գ. «Գիրք պատմութեանց»
բ. «Պատմութիւն Դավիթ բեկին»	դ. «Պատմութիւն պատերազմաց»
	ե. «Համառոտ պատմութիւն Աղուանից»

1) 1-ե, 2-ա, 3-դ, 4-բ	3) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-ե
2) 1-բ, 2-ե, 3-գ, 4-դ	4) 1-բ, 2-ա, 3-ե, 4-դ

37. Կատարել համապատասխանեցում.

Անուն

- 1) Համբարձում Լիմոնճյան
- 2) Անդրեաս Արծրունի
- 3) Առաքել Բաբախանյան
- 4) Գալուստ Շերմազանյան
- 5) Զակոմո (Հակոբ) Չամչյան
- 6) Հովհաննես Ադամյան
- 7) Նազարեթ Տաղավարյան

Մասնագիտություն

ա. բժիշկ, գյուղատնտես
բ. ֆիզիկոս
գ. ռենտգենաբան
դ. երաժշտագետ
ե. ֆիզիոլոգ
զ. տպագրիչ
է. երկրաբան

- 8) Խորեն Սինանյան
- 9) Միհրան Ղասաբյան
- 10) Լևոն Օրբելի

- ը. քիմիկոս
- թ. դրամատուրգ
- ժ. աստղագետ
- ժա. պատմաբան

- 1) 1-դ, 2-է, 3-ժա, 4-թ, 5-ը, 6-բ, 7-ա, 8-ժ, 9-գ, 10-ե
- 2) 1-ա, 2-ժ, 3-գ, 4-է, 5-բ, 6-դ, 7-ե, 8-գ, 9-ը, 10-ժա
- 3) 1-դ, 2-է, 3-գ, 4-ա, 5-ժ, 6-թ, 7-բ, 8-գ, 9-ը, 10-ե
- 4) 1-դ, 2-ը, 3-թ, 4-գ, 5-ժա, 6-բ, 7-ժ, 8-ա, 9-է, 10-ե

38. Կատարել համապատասխանեցում

Ղեկավար

հնքնապաշտպանության վայր

- 1) Արմենակ Եկարյան
- 2) Հայկակ Կոսոյան
- 3) Հակոբ Կոսոյան
- 4) Ղուկաս Տեովլեթյան
- 5) Տիգրան Անդրեասյան
- 6) Մկրտիչ Յոթնեղբայրյան

- ա. Մուսա լեռ (Սուետիա)
- բ. Շատախ
- գ. Վան՝ Քաղաքամեջ
- դ. Ուրֆա
- ե. Շապին Կարահիսար
- զ. Վան՝ Այգեստան
- է. Մուշ

- 1) 1-գ, 2-գ, 3-բ, 4-ե, 5-ա, 6-դ
- 2) 1-գ, 2-գ, 3-է, 4-ե, 5-ա, 6-դ

- 3) 1-դ, 2-է, 3-գ, 4-ե, 5-ա, 6-բ
- 4) 1-գ, 2-ա, 3-է, 4-գ, 5-բ, 6-դ

39. Գործիչներին համապատասխանեցնել նրանց զբաղեցրած պաշտոնին.

- 1) Ս. Շահումյան
- 2) Գ. Լվով
- 3) Վ. Փափագյան
- 4) Վ. Խառլամով
- 5) Ա. Օզանյան
- 6) Ավերյանով

- ա. Արևմտահայերի Ազգային խորհրդի նախագահ
- բ. Կովկասի գործերի արտակարգ ժամանակավոր կոմիսար
- գ. Արևելահայերի Ազգային խորհրդի նախագահ
- դ. Արևմտյան Հայաստանի գլխավոր կոմիսար
- ե. Ռուսաստանի ժամանակավոր կառավարության նախագահ
- զ. Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտեի նախագահ
- է. Արևմտահայերի Ազգային խորհրդի պատվավոր նախագահ

- 1) 1-ե, 2-գ, 3-է, 4-ա, 5-գ, 6-դ
- 2) 1-գ, 2-ե, 3-է, 4-բ, 5-ա, 6-գ

- 3) 1-բ, 2-ե, 3-ա, 4-գ, 5-է, 6-դ
- 4) 1-բ, 2-ե, 3-է, 4-գ, 5-ա, 6-գ

40. Կատարել համապատասխանեցում.

Մականուն

- 1) Մեծն Մուրադ
- 2) Հրայր Դժոխք
- 3) Գարուն Աղասի

- 4) Նեմրուդի հսկա
- 5) Նիկոլ Դուման

Անուն-ազգանուն

- ա. Սերոբ Վարդանյան
- բ. Համբարձում Պոյաջյան
- գ. Սարգիս Մեհրաբյան

- դ. Կարապետ Թուր-Սարգսյան
- ե. Արմենակ Ղազարյան
- զ. Նիկողայոս Տեր-Հովհաննիսյան

- 1) 1-գ, 2-ե, 3-դ, 4-բ, 5-զ
- 2) 1-գ, 2-դ, 3-զ, 4-ա, 5-ե

- 3) 1-բ, 2-ե, 3-դ, 4-ա, 5-զ
- 4) 1-բ, 2-զ, 3-դ, 4-ա, 5-ե

41. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Իրադարձությունը	N	Վայրը	N	Տարեթիվը	N	Գործիչը
1	Ռուսական զորքերի արշավանքը	1	Դերբենտ	1	1736 թ.	1	Ի. Պասկևիչ
2	Ռուս-թուրքական պայմանագրի կնքումը	2	Էրզրում	2	1812 թ.	2	Մանուկ բեյ Միրզայան
3	Թուրք-պարսկական պայմանագրի կնքումը	3	Ախալցխա	3	1828 թ.	3	Պետրոս I
4	Ռուսական զորքերի Կասպիական արշավանքը	4	Բուխարեստ	4	1722 թ.	4	Նադիր շահ

1.

1	3	2	2
2	4	3	1
3	2	1	4
4	1	4	3

2.

1	2	3	1
2	4	2	2
3	3	1	4
4	1	4	3

3.

1	3	3	1
2	4	2	2
3	2	1	4
4	1	4	3

4.

1	2	1	4
2	4	2	1
3	1	4	3
4	3	3	2

42. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Իրադարձությունը	N	Տարեթիվը	N	Գործիչը
1	Կուսակցության հիմնադրումը	1	1898 թ.	1	Վարդան
2	Վրեժխնդրական գործողությունը	2	1895-1896 թթ.	2	Դրաստամատ Կանայան
3	Ս. Առաքելոց վանքի կոիվը	3	1885 թ.	3	Գարուն Աղասի
4	Ջեյթունի ապստամբությունը	4	1897 թ.	4	Գևորգ Չավուշ
		5	1901 թ.	5	Մկրտիչ Ավետիսյան

1.

1	4	5
2	2	1
3	5	2
4	3	3

2.

1	3	5
2	4	1
3	5	4
4	2	3

3.

1	5	3
2	4	1
3	1	2
4	2	5

4.

1	3	5
2	4	2
3	5	4
4	2	1

43. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Իրադարձությունը	N	Տարեթիվը	N	Գործիչը	N	Վայրը
1	Ինքնապաշտպանության զինվորական մարմնի ղեկավարումը	1	1905 թ.	1	Նազարեթ Չավուշ	1	Բաքու, Երևան
2	Ապստամբության փաստական ղեկավարումը	2	1903–1904 թթ.	2	Նիկոլ Դուման	2	Էջմիածին
3	Ինքնապաշտպանական կռիվների ղեկավարումը	3	1906 թ.	3	Սիմոն Չավարյան	3	Սասուն
4	Պատգամավորական Կենտրոնական ժողովի նախագահում	4	1895–1896 թթ.	4	Անդրանիկ Օզանյան	4	Զեյթուն

1.

1	2	4	3
2	4	1	4
3	1	2	1
4	3	3	2

2.

1	4	2	2
2	3	1	3
3	2	4	4
4	1	3	1

3.

1	1	4	3
2	3	3	2
3	2	2	1
4	4	1	4

4.

1	2	4	3
2	4	1	2
3	3	2	1
4	1	3	4

44. Կատարել համապատասխանեցում.

Հեղինակ

- 1) Անտոն Գարագաշյան
- 2) Մովսես Բաղրամյան
- 3) Ալեքսանդր Գրիբոյեդով
- 4) Մաղաքիա Օրմանյան
- 5) Ալեքսանդր Երիցյան

Աշխատություն

- ա. «Նոր տետրակ, որ կոչի յորդորակ»
- բ. «Քննական պատմութիւն Հայոց»
- գ. «Ազգապատում»
- դ. «Խելքից պատուհաս»

ե. «Ամենայն Հայոց կաթողիկոսութիւնը և Կովկասի հայք XIX դարում»
 գ. «Հայաստանը Հուստինիանոսի դարաշրջանում»

- 1) 1-բ, 2-ա, 3-դ, 4-գ, 5 -ե
 2) 1-ա, 2-բ, 3-գ, 4-դ, 5 -ե
 3) 1-բ, 2-ա, 3-գ, 4-ե, 5-դ
 4) 1-բ, 2-ա, 3-ե, 4-գ, 5-գ

45. Կատարել համապատասխանեցում.

N	Իրադարձությունը	N	Տարեթիվը	N	Հեղինակը
1	«Արշակ Բ» օպերայի ստեղծումը	1	1912 թ	1	Տիգրան Չուխաճյան
2	«Արևելյան թատրոնի» ստեղծումը	2	1815 թ.	2	Պետրոս Մաղաքյան
3	«Անուշ» օպերայի բեմադրությունը	3	1868 թ.	3	Համբարձում Լիմոնճյան
4	Հայկական նոր ծայնագրության ստեղծումը	4	1861 թ.	4	Արմեն Տիգրանյան
		5	1863 թ.	5	Կոմիտաս

1.

1	1	4
2	4	1
3	5	2
4	2	3

2.

1	3	1
2	4	2
3	1	4
4	2	3

3.

1	2	5
2	5	2
3	1	4
4	3	3

4.

1	3	1
2	5	2
3	1	3
4	2	4

46. Կատարել համապատասխանեցում.

Իրադարձություն

- Կեսարիայի շրջանում հայտնի «Մեծ չեղոյի» առաջնորդ
- «Մարտական հրահանգներ» հայտնի կանոնագրքի հեղինակ
- Գյալիսորի ծորում քրդերի և թուրքերի դեմ կռվի բռնված և զոհված ֆիդայի
- Բաբշենի կռվում տարած հաղթանակի շնորհիվ հայ ժողովրդի ազատարարի խորհրդանիշ դարձած ֆիդայի

Գործիչ

- ա. Արաբո
 բ. Աղբյուր Սերոբ
 գ. Նիկոլ Դուման
 դ. Թորոս Ծառուկյան
 ե. Անդրանիկ

- 1) 1-դ, 2-գ, 3-ա, 4-ե
 2) 1-դ, 2-ե, 3-ա, 4-բ
 3) 1-ե, 2-գ, 3-բ, 4-ա
 4) 1-գ, 2-ե, 3-դ, 4-ա

47. Կատարել գործիչ և նրա զբաղեցրած պաշտոնի համապատասխանեցում.

- 1) Գ. Լվով
 2) Հ. Ջավրյան
 3) Ե. Գեգեչկորի
 4) Վ. Խառլամով
 5) Ավերյանով

- ա. Արևմտյան Հայաստանի գլխավոր կոմիսարի՝ քաղաքացիական գծով տեղակալ
- բ. Ռուսաստանի ժամանակավոր կառավարության նախագահ
- գ. Արևմտյան Հայաստանի գլխավոր կոմիսար
- դ. Ռուսաստանի ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի նախագահ
- ե. Անդրկովկասյան կոմիսարիատի նախագահ
- զ. Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտեի նախագահ

- 1) 1-ա, 2-բ, 3-ե, 4-դ, 5-զ
- 2) 1-զ, 2-ե, 3-դ, 4-բ, 5-ա

- 3) 1-բ, 2-ա, 3-ե, 4-զ, 5-գ
- 4) 1-ա, 2-զ, 3-ե, 4-դ, 5-գ

48. Կատարել համապատասխանեցում.

Պայմանագիր

- 1) Բուխարեստի
- 2) Գյուլիստանի
- 3) Թուրքմենչայի

- 4) Ադրիանուպոլսի
- 5) Փարիզի

Տարեթիվ

- ա. 1856 թ. մարտ
- բ. 1812 թ. մայիսի 16
- գ. 1828 թ. փետրվարի 10

- դ. 1813 թ. հոկտեմբերի 12
- ե. 1829 թ. սեպտեմբերի 2
- զ. 1878 թ. հունիս

- 1) 1-դ, 2-ե, 3-բ, 4-զ, 5-ա
- 2) 1-բ, 2-զ, 3-զ, 4-դ, 5-ե

- 3) 1-ա, 2-բ, 3-զ, 4-ե, 5-դ
- 4) 1-բ, 2-դ, 3-զ, 4-ե, 5-ա

49. Կատարել համապատասխանեցում.

Պայմանագիր կամ համաձայնագիր

- 1) Սան Ստեֆանոյի պայմանագիր
- 2) Բրեստ-Լիտովսկի պայմանագիր
- 3) Լոնդոնի ռուս-անգլիական համաձայնագիր
- 4) Բաթումի պայմանագիր
- 5) Երզնկայի զինադադարի համաձայնագիր

Տարեթիվ

- ա. 1918 թ. հունիսի 4
- բ. 1917 թ. դեկտեմբերի 5
- գ. 1918 թ. փետրվարի 10

- դ. 1878 թ. փետրվարի 19
- ե. 1918 թ. մարտի 3
- զ. 1878 թ. մայիսի 18

- 1) 1-դ, 2-ե, 3-բ, 4-զ, 5-ա
- 2) 1-բ, 2-զ, 3-զ, 4-դ, 5-ե

- 3) 1-դ, 2-ե, 3-զ, 4-ա, 5-բ
- 4) 1-բ, 2-դ, 3-զ, 4-ե, 5-ա

50. Կատարել համապատասխանեցում.

Գործիչ

1) Աբրահամ Երևանցի	4) Համբարձում Լիմոնճյան
2) Ստեփանոս Ներսիսյան	5) Հովհաննես Աբելյան
3) Գալուստ Շերմազանյան	

Բնագավառ

ա. Երաժշտություն	դ. պատմագրություն
բ. թատրոն	ե. կերպարվեստ
գ. կինո	զ. դրամատուրգիա
1) 1-դ, 2-ե, 3-գ, 4-ա, 5-զ	3) 1-դ, 2-ե, 3-գ, 4-ա, 5-բ
2) 1-բ, 2-գ, 3-զ, 4-դ, 5-ե	4) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ե, 5-ա

51. Գործչի անունը համապատասխանեցնել մասնագիտությանը.

1) Նիկողայոս Մառ	4) Լևոն Օրբելի
2) Մարի Բրոսե	5) Խորեն Սինանյան
3) Միհրան Ղասաբյան	
ա. աստղագետ	դ. արևելագետ
բ. կովկասագետ	ե. ֆիզիոլոգ
գ. ռենտգենաբան	զ. բյուրեղաքիմիկոս
1) 1-դ, 2-ե, 3-գ, 4-զ, 5-բ	3) 1-դ, 2-ե, 3-գ, 4-ա, 5-բ
2) 1-բ, 2-գ, 3-զ, 4-դ, 5-ա	4) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ե, 5-ա

52. Կատարել համապատասխանեցում.

Գործիչ

- 1) Մանուկ բեյ Միրզայան
- 2) Մարտիրոս Վեքիլյան
- 3) Սասունցի Մանուկ
- 4) Մելիք-Մարտիրոսյան
- 5) Ստեփան Քիչմիշև

Պատերազմ

ա. 1877-1878 թթ. ռուս-թուրքական	
բ. 1918 թ. թուրք-հայկական	
գ. 1828-1829 թթ. ռուս-թուրքական	
դ. 1806-1812 թթ. ռուս-թուրքական	
ե. 1826-1828 թթ. ռուս-պարսկական	
զ. 1853-1856 թթ. ռուս-թուրքական	
1) 1-դ, 2-ե, 3-բ, 4-գ, 5-ա	3) 1-դ, 2-ե, 3-գ, 4-ա, 5-բ
2) 1-բ, 2-գ, 3-զ, 4-դ, 5-ե	4) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ե, 5-ա

8. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱՐԿՆԵՐԻ, ՊՆԴՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԴՐՈՒՄ ԵՎ ԽՄԲԱՎՈՐՈՒՄ

1. Հյուսիսային Հայաստանի ո՞ր տարածքներն էին XIX դարի սկզբին ներառված Քարթլի-Կախեթի թագավորության սահմաններում.

- 1) Մոկս, Փամբակ, Շամշադին, Շատախի հարավային մաս
- 2) Ջավախք, Փամբակ, Շամշադին, Ղազախի հարավային մաս
- 3) Լոռի, Փամբակ, Շամշադին, Ղազախի հարավային մաս
- 4) Լոռի, Մոկս, Շամշադին, Շատախի հարավային մաս

2. Տրված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- ա. 1877 թ. ամռանը թուրքերը, մեծ ուժեր կենտրոնացնելով, պաշարում են Բայազետի բերդը, և ավելի քան 23 հազար հոգուց բաղկացած թուրքական զորքերը կատաղի գրոհներ են գործում բերդի վրա, բայց գրավել չեն կարողանում:
- բ. 1877-1878 թթ. ռուս-թուրքական պատերազմի Կովկասյան ճակատում՝ Ալեքսանդրապոլ-Կարս ուղղությամբ, հիմնական հարվածող ուժը հայազգի զենեռալ Միխայիլ Լոռիս-Մելիքովի հրամանատարությամբ գործող 52-հազարանոց Կովկասյան կորպուսն էր:
- գ. 1877-1878 թթ. ռուս-թուրքական պատերազմում Մ. Լոռիս-Մելիքովի և Ա. Տեր-Ղուկասովի կողքին մարտնչում էին զենեռալներ Հովհաննես Լազարևը, Բեհբուջե Շելկովնիկովը, Հակոբ Ալխազովը, Լևոն Մելիքովը, Ստեփան Քիշմիշևը և տարաստիճան բազմաթիվ զորահրամանատարներ ու զինվորականներ:
- դ. Մկրտիչ Խրիմյանի 1869 թ. պատրիարք դառնալուց հետո «Ազգային սահմանադրությունը» գործադրվեց Արևմտյան Հայաստանի բազմաթիվ գավառներում:
- ե. XIX դարի կեսերին Ջեյթունն անվանապես էր ենթարկվում Մարաշի փաշայությանը, սակայն միայն իշխանություններին տարեկան որոշ քանակությամբ հարկ էր վճարում:
- զ. 1860 թ. մայիսի 24-ին սուլթանի կողմից վավերացված արևմտահայերի «Ազգային սահմանադրությունը» Արևմտյան Հայաստանի ու ամբողջ կայսրության հայ բնակչության կրթամշակութային կյանքը կարգավորող իրավական կարևոր փաստաթուղթ էր:
- է. Ըմբոստ Ջեյթուն լեռնագավառը իրեն ենթարկելու թուրքական կառավարության ջանքերն ավելի եռանդուն են դարձել, երբ Կովկասից ներգաղթած չերքեզները բնակեցվել են Մարաշի շրջակայքում:
- ը. 1860 թ. չերքեզների ավազակային ջոկատների ուղեկցությամբ թուրքական 50-հազարանոց բանակը արշավել է Ջեյթունի վրա և ջախջախիչ պարտություն կրել:
- թ. 1862 թ. Ազիզ փաշայի կազմակերպած գրոհը Ջեյթունի վրա ավարտվել է նրանով, որ թուրքերը, կորցնելով ավելի քան 2000 մարդ և իրենց ունեցած հրանոթները, փախուստի են դիմել:

1) գ, թ, ե

2) ա, գ, թ

3) ա, գ, ը

4) բ, դ, է

3. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

- ա. Բեռլինի պայմանագրով Ալաշկերտն ու Բայազետը վերադարձվեցին Օսմանյան կայսրությանը:
- բ. Բեռլինի վեհաժողովի նախօրյակին՝ մայիսի 25-ին կնքված համաձայնագրով Մեծ Բրիտանիան Թուրքիայից ստանում էր Կիպրոս կղզին՝ փոխարենը խոստանալով պաշտպանել թուրքական պահանջները:
- գ. Սայքս-Պիկոյի համաձայնագրով Օսմանյան կայսրության տարածքները բաժանվելու էին Մեծ Բրիտանիայի, Ֆրանսիայի և Ռուսաստանի միջև:
- դ. Բեռլինի վեհաժողովին մասնակցելու նպատակով Եվրոպա ուղևորված հայկական պատվիրակության կազմում ընդգրկված էր Մինաս Չերազը:
- ե. «Հայասեր-ազգասեր» խմբակը գաղտնի կերպով տպագրում էր «Ազատության ավետաբեր» թերթը:
- զ. 1878 թ. հունիսի 1-ին Բեռլինում սկսված վեհաժողովն ընթացել է Մեծ Բրիտանիայի մշակած սցենարով:
- է. Սան Ստեֆանոյի պայմանագրի 61-րդ հոդվածով Բարձր դուռը պարտավորվում էր Արևմտյան Հայաստանում ռուսների գրաված և Թուրքիային վերադարձվող գավառներում անհապաղ անցկացնել բարեփոխումներ:
- ը. Ազգային գործիչ Մինաս Չերազի առաջարկությամբ Բեռլինի վեհաժողովին մասնակցելու նպատակով Եվրոպա մեկնող հայկական պատվիրակությունը գլխավորել է Մկրտիչ Խրիմյանը:
- թ. Մկրտիչ Խրիմյանն ու Մինաս Չերազը Բեռլինի վեհաժողովի վերջին օրը բողոք ներկայացրին մեծ տերություններին:

- 1) ա, ե, է 2) բ, գ, ը 3) դ, գ, թ 4) ե, է, ը

4. Բերված փաստարկներից որոնք են սխալ.

- ա. 1918 թ. մայիսի 11-ից Բաթումում Անդրկովկասի իշխանությունները վերսկսել են հաշտության բանակցությունները թուրքերի հետ:
- բ. 1918 թ. ապրիլի 6-8-ը Ալեքսանդրապոլում տեղի է ունեցել հայ ազգային-քաղաքական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների խորհրդակցություն:
- գ. 1918 թ. մայիսի 23-29-ը տեղի է ունեցել Բաշ Ապարանի հերոսամարտը:
- դ. 1918 թ. մայիսի 7-ից հունիսի 4-ը ընթացել են Բաթումի հաշտության բանակցությունները Թուրքիայի և Հայաստանի միջև:
- ե. 1918 թ. մայիսի 22-ից մինչև մայիսի 28-ը տեղի է ունեցել Սարդարապատի հերոսամարտը:
- զ. 1918 թ. մարտի 1-ից մինչև ապրիլի 1-ը ընթացել են Տրապիզոնի բանակցությունները՝ Անդրկովկասյան Սեյմի և Թուրքիայի միջև:
- է. 1918 թ. մայիսի 16-27-ը Ներքին Ախտայում հայկական ուժերը հաղթական կռիվներ են մղել թուրքերի դեմ:
- ը. 1917 թ. հունիսի 12-25-ը կայացել է արևելահայերի ներկայացուցչական համաժողովը:
- թ. 1917 թ. մայիսի 2-11-ը կայացել է արևմտահայերի առաջին համագումարը:

- 1) բ, գ, զ 2) դ, ե, ը 3) ա, գ, թ 4) դ, է, ը

5. Ընտրել սխալ պնդումները.

- ա. Լազարյան ճեմարանը ժամանակին եղել է Օսմանյան կայսրության միակ արևելագիտական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունը:
- բ. Միհրան Ղասաբյանի ռենտգենաբանությանը նվիրված աշխատություններն այժմ էլ որպես դասագիրք օգտագործվում են ԱՄՆ բժշկական ինստիտուտներում:
- գ. XIX դ. առաջին կեսին տարրական, հոգևոր-ծխական դպրոցների կողքին ստեղծվել են բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ:
- դ. Անդրեաս Արծրունին ուսումնասիրել է Ուրալի օգտակար հանածոների հանքավայրերը, հետազոտել Կովկասի և Հայաստանի մի շարք տեղանքներ:
- ե. Աղաբաբյան դպրոցը հատկապես մեծ ճանաչում է ձեռք բերել Խաչատուր Աբովյանի տեսուչ եղած ժամանակ:
- զ. «Ազդարարը» ունեցել է քաղաքական, տնտեսական և լուրերի բաժիններ, նրանում տպագրվել են նաև բանավեճային ու պատմական բնույթի հոդվածներ:
- է. Միքայել Չամչյանի «Պատմութիւն Հայոց» աշխատությունը, ինչպես Խորենացու «Հայոց պատմությունը», ամբողջական պատկերացում է տալիս հայ ժողովրդի անցած ուղու մասին:
- ը. Ճանաչված քիմիկոս Հովհաննես Աղամյանը համարվում է ժամանակակից օրգանական լուսաքիմիայի հայրը:
- թ. «Տարեգրություն» պարբերականը հայ ժողովրդին տեղեկություններ է հաղորդել աշխարհում տեղի ունեցող իրադարձությունների մասին:

1) ա, ե, ը

2) բ, ե, գ

3) գ, թ, ը

4) ա, դ, է

6. Բերված փաստարկներից որո՞նք են սխալ.

- ա. 1854 թ. Ղրիմի պատերազմում Թուրքիային են միանում Անգլիան, Ֆրանսիան և Սարդինական թագավորությունը:
- բ. 1876 թ. Թուրքիայում գահ բարձրացած սուլթան Աբդուլ Համիդ II-ը հանդիսավորությամբ ազդարարում է երկրում սահմանադրության ընդունումը, որով կայսրությունն անվանապես դառնում է սահմանադրական միապետություն:
- գ. 1877 թ. ապրիլի 12-ին Ռուսաստանը պատերազմ է սկսում Օսմանյան Թուրքիայի դեմ:
- դ. 1877 թ. Բալկանյան թերակղզում 160-հազարանոց ռուսական զորակազմը խոշոր հաղթանակներ է տանում թուրքական 185-հազարանոց բանակի դեմ:
- ե. 1877 թ. անցնելով Դանուբ գետը՝ ռուսական զորքերը համառ մարտերից հետո Բուլղարիայում գրավում են Շիպկայի լեռնանցքը:
- զ. 1878 թ. սկզբին ռուսական զորքերը մտնում են Սոֆիա, ապա Պլովդիվ և մոտենում Ադրիանուպոլսին ու Կ. Պոլսին:
- է. 1877-1878 թթ. ռուս-թուրքական պատերազմի Կովկասյան ճակատում կռվող 52-հազարանոց ռուսական բանակի առջև խնդիր է դրվում շեշտակի հարվածներով հնարավորինս մխրճվելու Արևմտյան Հայաստանի խորքերը:
- ը. 1877 թ. ամռանը թուրքերը, մեծ ուժեր կենտրոնացնելով, պաշարում են Բայազետի բերդը, և ավելի քան 10 հազար հոգուց բաղկացած թուրքական զորքերը կատաղի գրոհներ են գործում բերդի վրա, բայց գրավել չեն կարողանում:

թ. 1877–1878 թթ. ռուս–թուրքական պատերազմի Կովկասյան ճակատում՝ Ալեքսանդրապոլ–Կարս ուղղությամբ, հիմնական հարվածող ուժը հայազգի զեներալ Միխայիլ Լոռիս–Մելիքովի հրամանատարությամբ գործող 70–հազարանոց Կովկասյան կորպուսն էր:

1) ա, ե, գ

2) բ, է, ը

3) դ, է, թ

4) գ, դ, թ

7. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

ա. 1877–1878 թթ. պատերազմի օրերին կրկին ապստամբած գեյթունցիները, օգնություն չստանալով Հ. Լազարևից, չեն ընկճվում և իշխան Պապիկ Նորաշխարհյանի ղեկավարությամբ թուրքերի դեմ կռվում են մինչև 1878 թ. վերջը:

բ. «Բարենպատակ ընկերություն» խմբակը վեց տարի գործելուց հետո հայտնաբերվում է Երևանի նահանգի ժանդարմական վարչության կողմից և դադարում է գործելուց:

գ. XIX դ. երկրորդ կեսին հայ քաղաքական կյանքում առաջնայինը օսմանյան տիրապետությունից հայ ժողովրդի ազատագրության հիմնախնդիրն էր:

դ. «Հայասեր–ազգասեր» խմբակն իր մասնաճյուղերն է ունեցել Վանի նահանգի տարբեր բնակավայրերում և գործել է մոտ երկու տարի:

ե. «Սև խաչ» կազմակերպությանն աջակցում էր Վանի ռուսական փոխյուպատոս, հայազգի Կոստանդին Կամսարականը:

զ. «Հայրենիքի սիրո գրասենյակ» խմբակի մեջ ընդգրկված էր ավելի քան 2400 մարդ՝ ուսուցիչներ, աշակերտներ, ծառայողներ, արհեստավորներ:

է. «Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպությունն ուներ սարք, որով տպագրում և տարածում էր հայրենասիրական կոչեր, անդամության տոմսեր:

ը. «Միություն ի փրկություն» խմբակը, որ նպատակ էր դրել ոչ միայն ազատագրելու Արևմտահայաստանը, այլև հասնելու ազգի երկու հատվածների միավորմանը, բացահայտվում է մոտ մեկ տարի գործելուց հետո:

թ. 1883 թ. ապրիլին Կարինում տեղի է ունեցել «Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպության անդամների դատավարությունը, որն առաջին քաղաքական դատավարությունն էր Օսմանյան կայսրությունում:

1) ա, ե, ը

2) դ, է, թ

3) դ, գ, ը

4) բ, գ, է

8. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

ա. 1893 թ. Արաբոն 16 հոգով կրկին անցնում է Արևմտյան Հայաստան և Գյալիսորի կռվում հերոսաբար զոհվում է իր ընկերների հետ:

բ. Հնչակյանների շարքերն արագորեն աճում են, մինչև 1890–ական թթ. սկիզբը նրանք միայն Վանի վիլայեթում հիմնում են մոտ 90–ից ավել կազմակերպական խմբեր:

գ. XIX դարի վերջերին, մինչև հայ մտավորական շրջանակները զբաղված էին համիդյան վարչակարգին հակազդելու ուղիների որոնմամբ, արևմտահայ գյուղացին ինքնաբոլս նախընտրում է պայքարի իր ձևը՝ անհատական–պարտիզանական, վրեժխնդրական ընդվզումը:

- դ. «Հայրենասերների միությունը» հայ ժողովրդին ուղղված կոչով հորդորում է հույս չդնել Եվրոպայի վրա, այլ Հունաստանի օրինակով ապստամբությամբ ազատագրվել թուրքական լծից:
- ե. Առաջին հայ ֆիդայական խմբերը հանդես են եկել 1880-ական թթ. կեսերին, որոնց ղեկավարներից հայտնի են Մարգար Վարժապետի, Արաբոյի, Արամ Աչըզբաշյանի և այլոց անունները:
- զ. ՀՅԴ ձևավորման գործընթացում, որը շարունակվում է երկու տարի, առաջնակարգ դեր են կատարում Քրիստափոր Միքայելյանը, Սիմոն Զավարյանը, Ստեփան Զորյանը, Խաչատուր Մալումյանը և ուրիշներ:
- է. Ընդօրինակելով նարոդնիկների պայքարի ահաբեկչական ձևերը՝ արմենականները փորձում էին դրանք կիրառել Արևմտյան Հայաստանում ատելի թուրք և քուրդ պաշտոնյաների նկատմամբ:
- ը. 1882 թ. Թիֆլիսում մի խումբ հայ երիտասարդներ՝ Գ. Արծրունու գլխավորությամբ, հիմնում են գաղտնի խմբակ, որի անդամներին ոգեշնչում էին Ռաֆֆին, Գ. Սունդուկյանը և ուրիշներ:
- թ. Հնչակյանները կարևոր դեր են ունենում Սասունի 1895 թ. ինքնապաշտպանության, 1894 թ. Բաբը Ալիի ցույցի և հատկապես Չեյթունի 1896 թ. ապստամբության կազմակերպման գործում:

- 1) բ, է, թ 2) ա, գ, զ 3) դ, ե, թ 4) բ, է, ը

9. Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- 1) 1724 թ. Երևանի պաշտպանությունը շարունակվել է ավելի քան երեք ամիս:
- 2) Գանձասարի հայոց կաթողիկոս Եսայի Հասան-Ջալալյանը խոչընդոտել է արցախահայության պայքարին:
- 3) Սղնախների շնորհիվ Արցախում ստեղծվել են կիսանկախ հայկական թագավորություններ:
- 4) 1724 թ. Կարբի գյուղի բնակիչները 4 ամիս դիմադրություն են ցույց տվել թուրքական բանակին:
- 5) Պարսկական շահը ճանաչել է Դավիթ բեկի իշխանությունը, իրավունք վերապահել դրամ հատելու և նրա հետ դաշինք է կնքել:
- 6) Ռուսաստանի վարչապետ Գոլիցինին ներկայացված Հովսեփ Էմինի ծրագիրը կոչվել է «Հյուսիսային»:
- 7) 1724 թ. Արցախի ազատագրական ուժերը թուրքական բանակի դեմ համատեղ պայքարի պայմանագիր են կնքել Գանձակի մահմեդականների հետ:
- 8) Հովհաննես Թութունջին 1666 թ. ժամանել է Փարիզ և հավաստիացրել ֆրանսիական արքունիքին, որ հայերը հույների հետ միասին պատրաստ են ապստամբելու Օսմանյան կայսրության դեմ:
- 9) Հալիձորի ճակատամարտից հետո Կապանի զինվորական հրամանատարությունն ամբողջությամբ անցել է տեր Ավետիսի ձեռքը:

10. Ընտրել միայն համաայի մեկիքություններից կազմված շարքը.

- 1) Զրաբերդի, Գյուլիստանի, Խաչենի, Վարանդայի, Դիզակի
- 2) Ղարաբաղի, Գետաշենի, Խաչենի, Վարանդայի, Դիզակի
- 3) Զրաբերդի, Գեղարքունիքի, Խաչենի, Վարանդայի, Դիզակի
- 4) Գանձակի, Գյուլիստանի, Խաչենի, Վարանդայի, Դիզակի

11. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

- ա. Լոնդոնի հաշտության պայմանագրով Ռուսաստանի և Թուրքիայի միջև կատարվել է գրավված տարածքների փոխանակում:
- բ. Սան Ստեֆանոյի հաշտության պայմանագրով Էրզրումը և Բասենը մնալու էին Օսմանյան կայսրության կազմում:
- գ. Օսմանյան կայսրությունում ազդեցություն տարածելու նպատակով եվրոպական մեծ տերությունների միջև պայքարի արդյունքում առաջացած միջազգային հարաբերությունների հիմնախնդիրը ստացել է «Արևելյան հարց» անվանումը:
- դ. Սան Ստեֆանոյի պայմանագրի 16–րդ հոդվածով Բարձր դուռը պարտավորվում էր Արևմտյան Հայաստանում անհապաղ բարեփոխումներ անցկացնել և ապահովել հայերի անվտանգությունը քրդերից ու չերքեզներից:
- ե. Արևմտյան Հայաստանի խնդիրն ուղղակիորեն դարձել է Արևելյան հարցի բաղկացուցիչ մաս և «Հայկական հարց» անունով հայտնվել միջազգային դիվանագիտության կիզակետում:
- զ. XIX դարի կեսերին մեծ տերությունների միջև պայքար էր սկսվել Ռուսաստանում ազդեցություն տարածելու համար:
- է. Սան Ստեֆանոյի պայմանագրի 25–րդ հոդվածը իրավունք էր տալիս ռուսական զորքին 6 ամիս ժամկետով մնալու Հայաստանում:
- ը. Ղրիմը վերադարձնելու համար Ռուսաստանը հերթական անգամ հրաժարվեց Արևմտյան Հայաստանի գրաված հողերից և կորցրեց իր ազդեցիկ դիրքը միջազգային ասպարեզում:
- թ. Սան Ստեֆանոյի հաշտության պայմանագրով Թուրքիային էին անցնելու Կարսի, Կաղզվանի, Օլթիի, Արդահանի, Ալաշկերտի և Բայազետի գավառները:

- 1) ա, բ, թ 2) գ, զ, է 3) ա, գ, թ 4) դ, ե, ը

12. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

- ա. Արմենականները Հայկական հարցի լուծումը կապել են Եվրոպայի օգնության և համաժողովրդական ապստամբության հետ:
- բ. Արմենականները կրել են «Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպության գաղափարական ազդեցությունը:
- գ. Վան քաղաքի մտավորականների գաղափարական ոգեշնչողներն են եղել Խրիմյան Հայրիկը, Մկրտիչ Փորթուգալյանը և Մկրտիչ Ավետիսյանը:
- դ. Որպես հեռավոր նպատակ՝ հնչակյանները սահմանել են մարդու կողմից մարդու շահագործման վերացումը և սոցիալիզմի կառուցումը, իսկ մոտակա խնդիր՝

Արևմտյան Հայաստանի ազատագրումը թուրքական բռնապետությունից:

ե. Հայ ազգային-քաղաքական կուսակցություններից դաշնակցականներն առաջինն են եղել, որ Հայկական հարցի լուծումը համարել են ամբողջական հայրենիքում պետության վերստեղծումը:

զ. Արմենականների սոցիալիստական թևը, որը կարևոր խնդիր է համարել սոցիալական ազատագրությունը, կազմել է մեծամասնություն, իսկ ազգայինը՝ փոքրամասնություն:

է. Արմենականները եղել են հայրենի հողի վրա ստեղծված առաջին ազգային կուսակցությունը:

ը. ՀՅԴ ծրագրի «Միջոցներ» բաժնում նախատեսվել է ժողովրդի զինում, մարտական խմբերի ձևավորում, ապստամբական և ահաբեկչական գործողությունների իրականացում:

թ. Հնչակյանների ազգային թևը Ա. Արփիարյանի գլխավորությամբ հեռացել է կուսակցությունից և հանդես է եկել «Վերակազմյալ հնչակյաններ» անունով:

1) բ, ե, գ

2) բ, գ, զ

3) դ, ե, թ

4) ա, է, ը

13. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

ա. 15-հոգանոց գործադիր մարմնի՝ Հայոց ազգային խորհրդի նախագահն էր Ն. Աղբալյանը, քարտուղարը՝ Ա. Ահարոնյանը:

բ. Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտեի նախագահն էր Վ. Խառլամովը:

գ. Նորաստեղծ Առանձին հայկական կորպուսի հրամանատարն էր Թ. Նազարբեկյանը:

դ. Ռուսաստանի ժամանակավոր կառավարության նախագահ է ընտրվել Լ. Տրոցկին:

ե. Էրզրումի պաշտպանական շրջանի ղեկավար է նշանակվել Անդրանիկը:

զ. Մայիսյան հերոսամարտերի նախօրեին Կովկասի գործերի արտակարգ ժամանակավոր կոմիսար է նշանակվել Ա. Մանուկյանը:

է. Արևմտահայ ազգային խորհրդի նախագահ է ընտրվել Վահան Փափազյանը:

ը. Անդրկովկասյան կոմիսարիատի նախագահ է ընտրվել Ե. Գեգեչկորին:

թ. ԱՀԿ-ում հայերից ընդգրկված էր Մ. Պապաջանյանը:

1) բ, դ, է

2) ա, դ, գ

3) ա, գ, թ

4) ե, գ, ը

14. Ընտրել երեք ճիշտ պնդում.

1) Մաղաքիա Օրմանյանը գալիք սերունդներին ավանդել է զգուշանալ եվրոպական տերությունների քաղաքականությունից:

2) XIX դ. վերջին հայ գեղանկարչության մեջ մինչ այդ բացառիկ նշանակություն ունեցող բնանկարի ժանրն իր տեղը զիջել է դիմանկարին:

3) Հմուտ հայագետներ Հ. Հյուբշմանը և Ա. Մեյեն ճշտել են հայերենի տեղը հնդեվրոպական լեզվաընտանիքում՝ որպես նրա առանձին ճյուղ:

4) Ականավոր արևելագետ Մ. Բրոսեն ուսումնասիրել է Էջմիածնի և Սևանի մատենադարանների հայկական ձեռագրերը, հիմնավորապես զբաղվել Անիի պեղումներով:

- 5) Ժամանակի քննությանն են դիմացել ականավոր պատմաբան Ղևոնդ Ալիշանի այն մտքերը, թե մեծ տերությունների համար Հայկական հարցը սուսկ միջոց էր Օսմանյան կայսրության գլխին մտրակ ճոճելու:
- 6) Հայ ազգային բնանկարի հիմնադիրը Պետերբուրգի գեղարվեստի ակադեմիայի սան Մարտիրոս Սարյանն է:
- 7) Ղևոնդ Ալիշանը հետևել է ժամանակին մեծ համարում ստացած այն հայեցակետին, ըստ որի՝ մարդկային հասարակության զարգացման հիմնական գործոնը աշխարհագրական դիրքն է:

15. Տրված պնդումներից որոնք են ճիշտ.

- 1) Աղաբաբյան դպրոցը հատկապես մեծ ճանաչում է ձեռք բերել Խաչատուր Աբովյանի տեսուչ եղած ժամանակ:
- 2) Լազարյան ճեմարանը ժամանակին եղել է Օսմանյան կայսրության միակ արևելագիտական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունը:
- 3) Առաքել Դավրիժեցու «Գիրք պատմութեանց»-ը տպագրվել է հեղինակի կենդանության օրոք:
- 4) Ստեփանոս Պալասանյանը հետևել է ժամանակին մեծ համարում ստացած այն հայեցակետին, ըստ որի՝ մարդկային հասարակության զարգացման հիմնական գործոնը աշխարհագրական դիրքն է:
- 5) Միքայել Չամչյանի «Պատմութիւն Հայոց» աշխատությունը, ինչպես Խորենացու «Հայոց պատմությունը», ամբողջական պատկերացում է տալիս հայ ժողովրդի անցած ուղու մասին:
- 6) XIX դ. կեսին ասպարեզ են իջնում բնանկարիչ Մկրտում Հովնաթանյանը և նրա որդիները՝ Հակոբն ու Աղաթոնը:
- 7) Ղուկաս Ինճիճյանը ամենայն մանրամասնությամբ անդրադարձել է հին և նոր Հայաստանի նահանգների, բնակավայրերի, դրանց բնակչության ու տեղագրության հարցերին:

16. Տրված պնդումներից որոնք են ճիշտ.

- ա. Հայոց Մեծ եղեռնը փաստացի սկսվել է 1914 թ. հոկտեմբերի վերջին և շարունակվել մինչև 1916 թ. ամառը:
- բ. 1892 թ. Երևանում տեղի է ունեցել ՀՅԴ առաջին համագումարը:
- գ. Բեռլինի պայմանագրով Բայազետի գավառը տրվել է Ռուսաստանին:
- դ. Սան Ստեֆանոյի պայմանագրով Ռուսաստանին էին անցնելու Կարսը, Արդահանը, Կաղզվանը, Օլթին, Վանը, Ալաշկերտը:
- ե. Վանի հայության 1915 թ. ինքնապաշտպանությունն ավարտվել է փայլուն հաղթանակով, և Վանի նահանգում թեև կարճ, բայց գոյություն է ունեցել ազգային տեղական իշխանություն:
- զ. Երիտթուրքերի իշխանության օրոք Օսմանյան կայսրության ժողովուրդները չեն ստացել իրական ազատություն և հավասարություն:
- է. Ռուսաստանի կողմից գրավված տարածքում 1916 թ. հունիսի 5-ի ցարական հրամանագրով ստեղծվել է վեց մարզ:

ը. 1891 թ. սկզբին կնքված համաձայնագրով Արմենական կուսակցությունը միացել է ՀՅԴ-ին:

1) ա, գ, ը

2) դ, ե, ը

3) ա, ե, գ

4) բ, գ, է

17. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

ա. Ռուսական զորքը 1918 թ. փետրվարի 10-ին վերսկսեց պատերազմը Կովկասյան ճակատում:

բ. 1918 թ. մարտին կնքված Բրեստ-Լիտովսկի հաշտության պայմանագրի IV հոդվածով և ռուս-թուրքական լրացուցիչ պայմանագրի համաձայն՝ Օսմանյան Թուրքիային անցան Արևմտյան Հայաստանի ազատագրված մարզերը:

գ. Անդրկոմիսարիատի 12 կոմիսարներից երեքը հայեր էին՝ Խ. Կարճիկյան, Հ. Օհանջանյան, Գ. Տեր-Ղազարյան:

դ. 1918 թ. մարտի 1-ին ստեղծվել է Առանձին հայկական կորպուսը:

ե. Հայոց ազգային խորհուրդը 1917 թ. դեկտեմբերի վերջերին Թիֆլիսից Երևան է գործուղել Արամ Մանուկյանին՝ օժտելով նրան արտակարգ լիազորություններով:

զ. Կովկասյան բանակի գլխավոր հրամանատար Ե. Գեգեչկորու 1917 թ. դեկտեմբերի 7-ի գաղտնի հրամանի համաձայն՝ սկսվել է նվաճված մարզերի հայ բնակչությունից չորս գնդերի կազմավորումը:

է. Հայկական կորպուսի ճակատային և պահեստային զորամասերի կազմավորման գլխավոր վայր դարձավ Երևանի նահանգը:

ը. Ռուսական բանակի գերագույն սպայակույտի 1917 թ. նոյեմբերի 16-ի հրամանով Կովկասյան ճակատում սկսեց կազմավորվել Առանձին հայկական կորպուսը:

1) ա, դ, գ

2) ա, գ, ը

3) գ, գ, ը

4) բ, ե, է

18. Ընտրել սխալ պնդումները.

1) 1918 թ. մարտի 1-ին Հայկական կորպուսի և արևմտահայ զինուժի միավորումից ստեղծվում է Առանձին հայկական կորպուսը՝ Թ. Նազարբեկյանի հրամանատարությամբ:

2) 1918 թ. հունվարի երկրորդ կեսին Երևան է ժամանում Դրոն և ստանձնում Հայկական կորպուսի առաջին դիվիզիայի զորամասերի ու սպայակույտի ձևավորման ղեկավարությունը:

3) Դրոն նշանակվել է հայկական կորպուսի կոմիսար:

4) Անդրկովկասյան Սեյմը, ուր գերակշռում էր վրաց-թաթարական խմբավորումը, 1918 թ. ապրիլի 9(22)-ին հայտարարում է Ռուսաստանից երկրամասի անջատման և անկախության հռչակման մասին:

5) Հայկական կորպուսի երկրորդ դիվիզիայի հրամանատարն էր գնդապետ Ա. Բեյ-Մամիկոնյանը:

6) 1918 թ. մայիսի 11-ից հունիսի 4-ը Բաթումում վերսկսված բանակցություններում թուրքերը պահանջում են իրենց տնօրինմանը հանձնել Կարս-Ալեքսանդրապոլ-Ջուլֆա երկաթուղին:

- 7) Թուրքական կանոնավոր բանակի դեմ 1918 թ. մայիսին առաջին լուրջ դիմադրական մարտերը տեղի են ունեցել Ջավախքում և Շիրակում:
- 8) 1918 թ. մարտի 1-ին Դրոն նշանակվում է Առանձին հայկական կորպուսի հրամանատար:

19. Տրված պնդումներից որոնք են ճիշտ.

- 1) Սայքս–Պիկոյի համաձայնագրով Անգլիան և Ֆրանսիան միմյանց միջև բաժանելու էին նեղուցները, Արևմտյան Հայաստանի մեծագույն մասը և Կիլիկիան:
- 2) Սան Ստեֆանոյի հաշտությամբ Ռուսաստանին են անցնում Կարսի, Կաղզվանի, Օլթիի, Արդահանի, Ալաշկերտի և Բայազետի գավառները, Սև ծովի առափնյա շրջանները՝ Բաթում նավահանգստով:
- 3) Սան Ստեֆանոյի հաշտության պայմանագրի 61-րդ հոդվածով Բարձր դուռը պարտավորվում է Արևմտյան Հայաստանի՝ ռուսների գրաված և Թուրքիային վերադարձվող գավառներում անհապաղ բարեփոխումներ անցկացնել:
- 4) Ըստ 1917 թ. ապրիլի 26-ի՝ Ժամանակավոր կառավարության հրապարակած որոշման՝ առաջին անգամ պաշտոնապես ճանաչվեց և ձևակերպում ստացավ Օսմանյան կայսրությունից նվաճված տարածքի հայկական մասը՝ «Թուրքահայաստան» անունով:
- 5) Բեռլինի պայմանագրով Ռուսաստանին էին անցնելու Վանը, Կարսը, Արդահանը, Կաղզվանը, Օլթին, Ալաշկերտը:
- 6) Սայքս–Պիկոյի համաձայնագրով Օսմանյան կայսրության տարածքները բաժանվում են Մեծ Բրիտանիայի, Ֆրանսիայի և Ռուսաստանի միջև:
- 7) 1914 թ. հունվարի 26-ի ռուս–թուրքական համաձայնագրով Արևմտյան Հայաստանում ստեղծվում էր միացյալ ինքնավար հայկական տարածք:
- 8) 1916 թ. հունիսի 5-ի ցարական հրամանագրով Ռուսաստանի կողմից գրավված տարածքում ստեղծվել է երկու մարզ:

20. Ընտրել սխալ պնդումները.

- 1) Վանի հայության 1915 թ. ինքնապաշտպանությունն ավարտվեց փայլուն հաղթանակով, և Վանի նահանգում թեև կարճ, բայց գոյություն ունեցավ ազգային տեղական իշխանություն:
- 2) Դժոխք Հրայրը զգալի աշխատանք է տարել հայ–քրդական դաշինք ստեղծելու ուղղությամբ:
- 3) Սղնախների շնորհիվ Արցախում ստեղծվել են կիսանկախ հայկական թագավորություններ:
- 4) Զեյթունի 1862 թ. ապստամբությունը մեծապես բարձրացրել է հայ ժողովրդի ազգային ինքնագիտակցությունը:
- 5) Առաջին աշխարհամարտի Կովկասյան ճակատում պատերազմը 1918 թ. գարնանը թուրք–անդրկովկասյանից վերաճել է թուրք–հայկականի:
- 6) 1895 թ. Մայիսյան բարենորոգումների ծրագիրը գործնականում ինքնավարություն տվեց արևմտահայությանը:

- 7) Թուրք–հայկական պատերազմում թշնամին առաջին խոշոր պարտությունը կրել է Սարդարապատում:
- 8) Ղարաքիլիսայի ճակատամարտում հայոց զորքը փայլուն հաղթանակ է տարել թուրքերի նկատմամբ:

21. Թվարկվածներից որոնք Խամսայի մելիքություններից չեն.

1) Գանձասարի	5) Խաչենի
2) Զրաբերդի	6) Գանձակի
3) Հադրութի	7) Վարանդայի
4) Գյուլիստանի	8) Դիզակի

22. Թվարկվածներից որոնք 1914 թ. ռուս–թուրքական համաձայնագրի պայմաններից չեն.

- 1) Յոթ նահանգներից՝ Էրզրում, Տրապիզոն, Սեբաստիա և Վան, Բիթլիս, Խարբերդ, Դիարբեքիր, ձևավորվելու էր երկու վարչական միավոր:
- 2) Արևմտյան Հայաստանի տարածքում ստեղծվելու էր հատուկ գեներալ–նահանգապետություն:
- 3) Ստեղծված վարչական միավորները կառավարվելու էին երկու օտարերկրյա ընդհանուր տեսուչների կողմից:
- 4) Տեսուչներն իրավունք էին ստանում նշանակելու և պաշտոնանկ անելու ապաշնորհ կամ օրինազանց պաշտոնյաներին:
- 5) Հողային հարցերը պետք է վճռվեին տեսուչի անմիջական վերահսկողությամբ:
- 6) Ռուսաստանի գրաված տարածքում ստեղծված երեք հայկական մարզերը կառավարվելու էին գեներալ–կոմիսարի և նրա երկու օգնականների միջոցով:

23. Ընտրել երկու ճիշտ պնդում.

- ա. Արևմտահայերի առաջին համագումարի ավարտից քիչ անց, ըստ նրա որոշման, ձևավորվում է նոր մարմին՝ 35 անդամներից կազմված Ազգային ժողով:
- բ. 1917 թ. ռուս–թուրքական ճակատում նշանակալի ռազմական իրադարձություններ տեղի չեն ունեցել:
- գ. 1917 թ. Ռուսաստանի կողմից Արևմտյան Հայաստանի գրավված տարածքում ստեղծված երեք հայկական մարզերի (Էրզրում, Խնուս, Վան) գլխավոր կոմիսար է նշանակվում Հակոբ Զավրյանը:
- դ. Անդրկովկասում 1917 թ. նոյեմբերի 15–ին կազմավորվում է գործադիր նոր մարմին՝ Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտեն:
- ե. Արևմտահայերի առաջին համագումարը տեղի է ունեցել Երևանում 1917 թ. մայիսի 2–11–ը, իսկ արևելահայերի ներկայացուցչական համաժողովը՝ Հայոց ազգային համախորհրդակցությունը՝ Թիֆլիսում 1917 թ. սեպտեմբերի 29–ից մինչև հոկտեմբերի 13–ը:
- զ. Անդրկովկասյան պատվիրակությունը Տրապիզոնի բանակցությունների արդյունքում ընդունել է Բրեստ–Լիտովսկի պայմանագիրը:

1) բ, գ	2) դ, ե	3) ա, գ	4) բ, ե

24. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

- 1) Պարսկական շահը ճանաչել է Դավիթ բեկի իշխանությունը, իրավունք վերապահել դրամ հատելու և նրա հետ դաշինք կնքել:
- 2) Արևմտյան Հայաստանի խնդիրն ուղղակիորեն դարձել է Արևելյան հարցի բաղկացուցիչ մաս և «Հայկական հարց» անունով հայտնվել միջազգային դիվանագիտության կիզակետում:
- 3) Սան Ստեֆանոյի պայմանագրում արժարժվել է նաև Հայկական հարցը:
- 4) Ժամանակի քննությանն են դիմացել Ն. Ադոնցի այն մտքերը, թե մեծ տերությունների համար Հայկական հարցը սուկ միջոց էր Օսմանյան կայսրության գլխին մտրակ ճոճելու:
- 5) Ազատագրական պայքարի այն ձևը, երբ թուրքահպատակ ժողովուրդներն իրենց ապրելու իրավունքն ու արժանապատվությունը պաշտպանելու համար անկազմակերպ դուրս են եկել կենաց ու մահու կռվի, հայտնի է հայդուկային կամ ֆիդայական շարժում անունով:
- 6) Հայկական հարցը միջազգային դիվանագիտության առարկա է դարձել Փարիզի հաշտության պայմանագրով:

25. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

Ըստ սուլթանի կողմից վավերացված արևմտահայերի Ազգային սահմանադրության՝

- ա. ստեղծվելու էին արևմտահայության կյանքը կազմակերպող մարմիններ՝ Ազգային ժողով, Ազգային կենտրոնական վարչություն, տարբեր բնագավառներ սպասարկող խորհուրդներ:
- բ. գործադիր իշխանություն ստեղծելու նպատակով փոխանորդներից պետք է ընտրվեին տասներեք հոգի, որոնցից մեկը վիճակահանությամբ դառնալու էր նախարար:
- գ. կարգավորվում էր Օսմանյան կայսրության հայ բնակչության կրթամշակութային կյանքը:
- դ. նախկին հողատերերին վերադարձվելու էին իրենց կալվածքներն ու վերականգնվելու էին նրանց իրավունքները:
- ե. երեսփոխանների մեջ մեծ թիվ էին կազմելու պոլսահայերը. 140 տեղից նրանց բաժին էր հանվելու 100-ը:
- զ. Ազգային ժողովը՝ որպես օրենսդիր մարմին, ընտրվելու էր ամբողջ ազգի կողմից:
 - 1) ա, գ
 - 2) դ, ե
 - 3) բ, դ
 - 4) բ, գ

26. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

- 1) 1895 թ. Մայիսյան բարենորոգումների ծրագիրը իրական ինքնավարություն է տվել արևմտահայությանը:
- 2) Տարբեր վայրերում ձևավորված գաղտնի խմբակները հող նախապատրաստեցին հայ ազգային կուսակցությունների ձևավորման համար:
- 3) Հայկական հարցը միջազգային դիվանագիտության առարկա է դարձել Բրեստի հաշտության պայմանագրով:

- 4) Ջեյթունի 1862 թ. ապստամբությունը մեծապես բարձրացրել է հայ ժողովրդի ազգային ինքնագիտակցությունը:
- 5) Արևմտահայ համայնքի ներքին կյանքին վերաբերող 1863 թ. կանոնադրությունը հայտնի է նաև «Ազգային սահմանադրություն» անվամբ:

27. Ընտրել երկու սխալ պնդում.

- 1) Հրայր Դժոխքը այն կարծիքին էր, որ կուսակցությունները միայն միջոց են ժողովրդի ազատագրական պայքարը կազմակերպելու համար:
- 2) Մեծն Մուրադը հաղթանակի հասնելու միակ ուղին համարել է ժողովրդին համընդհանուր ապստամբության նախապատրաստելը:
- 3) Ազատագրական պայքարի այն ձևը, երբ թուրքահպատակ ժողովուրդներն իրենց ապրելու իրավունքն ու արժանապատվությունը պաշտպանելու համար անկազմակերպ դուրս են եկել կենաց ու մահու կռվի, հայտնի է հայդուկային կամ ֆիդայական շարժում անունով:
- 4) Աղբյուր Սերոբը զգալի աշխատանք է տարել հայ-արաբական դաշինք ստեղծելու ուղղությամբ:
- 5) Հրայրի համոզմամբ՝ օսմանյան բռնատիրությունից ազատագրումը հնարավոր է միայն կայսրության բոլոր ժողովուրդների համատեղ պայքարի շնորհիվ:

28. Առանձնացնել երեք պայմաններ, որոնք տեղ են գտել 1829 թ. Ադրիանուպոլսի հաշտության պայմանագրում.

- 1) Ռուսաստանին էին անցնում Ախալքալաքը և Ախալցխան:
- 2) Ռուսաստանին էր անցնում նաև Արևմտյան Հայաստանի զգալի մասը՝ Կարսը, Արդահանը, Կաղզվանը և Օլթին:
- 3) Ռուսաստանը Դանուբյան շրջանում ստանում էր Բեսարաբիան:
- 4) Ռուսաստանին էին անցնում սևծովյան առափնյա շրջանները՝ Փոթի նավահանգստով:
- 5) Ազատ առևտրի իրավունք էին ստանում երկու կողմերի հպատակները:
- 6) Թուրքիան պարտավորվում էր Ռուսաստանին վճարել 20 միլիոն ռուբլի ռազմատուգանք:
- 7) Կարսը, Էրզրումը, Մուշը և Արևմտյան Հայաստանից ռուսների գրաված մյուս տարածքների մեծ մասը վերադարձվում էին Օսմանյան կայսրությանը:

29. Թվարկվածներից որոնք են առնչվում 1836 թ. եկեղեցական կանոնադրությանը.

- ա. Ռուսական կայսրության տարածքում ստեղծվում էր հայկական հոգևոր 8 թեմ:
- բ. Հայոց եկեղեցին զբաղվելու էր միայն դպրոցի, ծեսերի և այլ հարցերով:
- գ. Հայոց եկեղեցու տնօրինության տակ մնում էին բացառապես թեմական դպրոցները:
- դ. Հայությանը տալիս էր հոգևոր-մշակութային որոշ ինքնավարություն:
- ե. Հայոց եկեղեցու տնօրինմանն էին թողնվում միայն այն հողերը, որոնց վրա կառուցվելու էին վանքեր և եկեղեցիներ:
- զ. Հայ ժողովուրդը ձեռք էր բերում կրոնական ինքնուրույն համայնքի կարգավիճակ:
- է. Սահմանվում էին Հայոց եկեղեցու իրավասությունները պետական գործերում:

- 1) բ, դ, գ
- 2) ա, գ, է
- 3) դ, գ, է
- 4) բ, գ, է

30. Բերված փաստարկներից ընտրել երեքը, որոնք բովանդակում են Հովհան Վիլիելմին ուղղված Անգեղակոթի ժողովի մասնակիցների նամակը.

- ա. Հայ մելիքները խնդրում էին Հայաստան օգնական զորք ուղարկել:
- բ. Առաջարկում էին Հովհան Վիլիելմին Արևմտյան Հայաստանի ազատագրումը սկսել երկու ուղղություններով:
- գ. Ռազմական օգնության դիմաց մելիքները պատրաստակամություն էին հայտնում Հովհան Վիլիելմին ճանաչելու Հայաստանի թագավոր:
- դ. Առաջարկում էին Հովհան Վիլիելմին համագործակցել Ռուսաստանի հետ՝ Հայաստանն ազատագրելու նպատակով:
- ե. Հայ մելիքները հավաստիացնում էին, թե իրենք պատրաստ են հայոց թագավորությունը վերականգնելու համար անմիջապես զինված ապստամբություն բարձրացնել:

- 1) ա, բ, ե 2) բ, գ, դ 3) ա, դ, ե 4) ա, գ, ե

31. Տրված պնդումներից ճիշտ է սխալ.

- 1) Արցախի մելիքներից Դիզակի մելիք Եզանը ստացել է խանի տիտղոս:
- 2) Նադիր շահի օրոք իրենց տիրապետությունները պահպանել են Սյունիքի և Ղարադաղի հայկական մելիքությունները:
- 3) Սևանի հարավարևմտյան մասում իշխող Մելիք-Շահնազարյանները Նադիր շահի օրոք ավելի են ամրապնդել իրենց դիրքերը:
- 4) Մելիքջան Մելիք-Շահնազարյանցի որդի Մանուչարը իր զորամասով մասնակցել է Նադիրի՝ Հնդկաստան կատարած արշավանքին:

32. Տրված փաստարկներից ճիշտ է սխալ.

- 1) Ֆլորենցիայում դուքսը Օրոն խոստացավ զորք տրամադրել՝ Հայաստանն ազատագրելու նպատակով:
- 2) Ի. Օրո՝ Հայաստանի ազատագրման «Պֆայցյան» ծրագիրը ներկայացվել է Հովհան Վիլիելմին Անգեղակոթի ժողովից հետո:
- 3) Վիեննայի արքունիքը համաձայնություն տվեց՝ մասնակցելու Հայաստանի ազատագրման գործին:
- 4) XVIII դարի սկզբին Ռուսաստանը պայքար էր մղում Բալթիկ, Սև և Կասպից ծովերի ափերին հաստատվելու համար:

33. Բերված փաստարկներից որո՞նք են տեղ գտել Մովսես Սարաֆյանի կողմից ներկայացված Հայաստանի ազատագրության ծրագրում.

- ա. Ռուսաստանում բնակվող հայերից ու վրացիներից կազմված կամավորական ջոկատները, որոնց հրամանատարը պետք է լիներ հայազգի և ենթարկվեր ռուսական բանակի հրամանատարությանը, ռուսական զորքերի հետ ուղարկվելու էին Վրաստան:
- բ. Հերակլ II-ը պետք է Վրաստանում կատարեր երկիրը հզորացնող բարեփոխումներ, որպեսզի օգնություն ցուցաբերեր հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարին:

- գ. Հերակլ II-ը պետք է օժանդակեր ռուսական զորքին՝ գրավելու Երևանի խանությունը՝ զինվորներ ուղարկելով և գահընկեց անելով իրենից կախման մեջ գտնվող Երևանի խանին:
- դ. Հակաթուրքական պայքարի մեջ պետք է ընդգրկվեին Արցախի մելիքները՝ նրանց տրամադրելով զենք և ռազմական հանդերձանք:
- ե. Ազատագրված Հայաստանը պետք է հռչակվեր հանրապետություն՝ պառլամենտական կառուցվածքով:
- զ. Թուրքիայի դեմ արշավանքը պետք է կատարվեր երկու ուղղություններով:
- է. Հայաստանի թագավոր պետք է հռչակվեր Ղարադաղի մելիքներից մեկը:

- 1) ա, գ, դ 2) բ, գ, է 3) բ, դ, ե 4) ա, գ, է

34. Բերված փաստարկներից որո՞նք են տեղ գտել Հայաստանի ազատագրության Հյուսիսային ծրագրում.

- ա. Հայաստանի կառավարությունը պետք է ղեկավարեր ազգությամբ հայ նախարարը:
- բ. Արցախի մելիքներից մեկը պետք է դառնար Հայաստանի թագավոր:
- գ. Հայոց թագավորի ընտրությունը պետք է կատարեր ռուսական կայսրը, իսկ օծումը պետք է տեղի ունենար Էջմիածնում:
- դ. Հայաստանի մայրաքաղաք պետք է հռչակվեր Վաղարշապատը կամ Անին:
- ե. Հայաստանի կառավարությունը Աստրախանում պետք է ունենար իր դեսպանը:
- զ. Սահմանվելու էին Հայաստանի դրոշը, զինանշանը, շքանշանները և այլն:
- է. Հայաստանը պետք է ունենար իր նավահանգիստը Սև ծովի ափին:

- 1) ա, դ, է 2) բ, գ, ե 3) գ, դ, զ 4) ա, գ, է

35. Տրված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- ա. 1701 թ. մինչև իր կյանքի վերջը Արցախում եռանդուն գործունեություն է ծավալել Եսայի Հասան-Ջալալյանը:
- բ. 1758 թ. Հ. Էմինը գալիս է Հայաստան մոտիկից ծանոթանալու այստեղ տիրող իրավիճակին:
- գ. Նիկոլայ I-ի 1828 թ. մարտի 21-ի հրամանագրով Երևանի և Նախիջևանի նախկին խանություններից կազմվեց Հայկական մարզը:
- դ. 1844 թ. Կ. Պոլսում ստեղծված Ազգային ժողովի անդամների մեծ մասը հայ մեծահարուստ ամիրաներն էին:
- ե. Բեռլինի վեհաժողովի նախօրյակին՝ 1878 թ. մայիսի 18-ին, Լոնդոնում կնքված անգլո-թուրքական գաղտնի համաձայնագրով Մեծ Բրիտանիան Թուրքիայից ստացավ Կիպրոս կղզին:

- 1) գ, դ 2) գ, ե 3) ա, դ 4) բ, ե

36. Տրված պնդումներից որոնք են ճիշտ.

- ա. Արցախում կազմակերպված սղնախներից առավել հայտնի էին Գյուլիստանի, Շոշի, Ավետարանոցի, Ջրաբերդի և Քարագլխի սղնախները:
 - բ. Մովսես Սարաֆյանն առաջարկում էր Թուրքիայի դեմ արշավանք սկսել Հերակլ II-ի միջնորդությամբ:
 - գ. Հայաստանի ազատագրության Հյուսիսային ծրագրով առաջարկվում էր Հայաստանի և Ռուսաստանի միջև կնքել առևտրական պայմանագիր և Սև ծովի ափին Հայաստանին տրամադրել նավահանգիստ:
 - դ. Պարսիկ հրոսակախմբերի դեմ Բորչալում, Ղազախ-Շամշադինում և Լոռի-Փամբակում գործում էր Մելիք-Մարտիրոսյանի 500-հոգանոց ջոկատը:
 - ե. Նադիր շահի օրոք իրենց տիրապետությունը պահպանել են նաև Սյունիքի և Ղարադաղի հայկական մելիքությունները:
- 1) բ, գ 2) ա, ե 3) դ, ե 4) ա, դ

37. Տրված պնդումներից որոնք են ճիշտ.

- ա. Մ. Սարաֆյանի ծրագրի համաձայն՝ Հայաստանն ազատագրելուց հետո պետք է ստեղծվեր հայկական պետություն, և Արցախի մելիքներից մեկը պետք է դառնար Հայաստանի թագավոր:
 - բ. Հայաստանի ազատագրության Հարավային ծրագրի համաձայն՝ հայոց թագավորին ընտրելու էր ռուսական կայսրը, որն այնուհետև պետք է օժվեր էջմիածնում:
 - գ. Հայաստանի ազատագրության Հարավային ծրագրի համաձայն՝ նախկին հողատերերին վերադարձվելու էին իրենց հողատարածքները, սակայն առանց գյուղացիներին ճորտացնելու իրավունքի:
 - դ. Ըստ Շ. Շահամիրյանի առաջարկած Հայաստանի ազատագրության նախագծի՝ Ռուսաստանի օգնությամբ ազատագրված Հայաստանը պետք է հռչակվեր հանրապետություն՝ խորհրդարանական կառուցվածքով:
 - ե. «Նոր տետրակ, որ կոչի յորդորակ» գիրքը ապագա հայկական պետության կառավարման համար նախատեսված օրենքների հավաքածու էր, որը պետք է կիրառվեր անկախության վերականգնումից հետո:
- 1) բ, գ 2) ա, դ 3) ա, բ 4) գ, ե

38. Ո՞րն է ճիշտ պատասխանը.

Սան Ստեֆանոյի պայմանագրի 25-րդ հոդվածը՝

- 1) նախատեսում էր Արևմտյան Հայաստանում ռուսների գրաված և կրկին Թուրքիային վերադարձվելիք գավառներում անհապաղ բարեփոխումներ անցկացնել և ապահովել հայերի անվտանգությունը քրդերից ու չերքեզներից:
- 2) իրավունք էր տալիս ռուսական զորքերին 6 ամիս մնալու Հայաստանում:
- 3) թուրքական կառավարությանը պարտավորեցնում էր չհալածել պատերազմում ռուսներին աջակցած քրիստոնյաներին:
- 4) հպատակ հայերին հնարավորություն էր ընձեռում տեղափոխվելու Ռուսական կայսրության նորահաստատ տարածքներ:

39. Պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- ա. Հակոբ Դ Ջուղայեցին բանակցություններ է վարել Ռեչ Պոսպոլիտայի թագավոր Լյուդովիկոս XIV-ի հետ:
- բ. 1707 թ. Իսրայել Օրին դեսպանական խմբով ժամանեց Շամախի քաղաք:
- գ. Արցախում կազմակերպված հենակետային ամրոցներից առավել հայտնի էին Գյուլիստանի, Շոշի, Ավետարանոցի, Ջրաբերդի և Քարազլիսի սղնախները:
- դ. Հայ զինվորականության մի մասը Ավան և Թարխան հարյուրապետերի գլխավորությամբ փոխադրվեց ռուսական բանակ:
- ե. 1723 թ. հունիսին թուրքական բանակը ներխուժում է Թիֆլիս, գրավում է քաղաքը և շարժվում դեպի Գանձակ:

- 1) ա, բ 2) բ, դ 3) դ, ե 4) գ, ե

40. Ստորև տրված քաղաքական կազմակերպություններից առանձնացնել միայն Վանում հիմնադրված կամ գործած կազմակերպություններն ու խմբակները.

- ա. «Ջինակիր» դ. «Սև խաչ»
- բ. «Հայրենասերների միություն» ե. «Պաշտպան Հայրենյաց»
- գ. «Միություն ի փրկություն» զ. «Հայրենիքի սիրո գրասենյակ»

- 1) ա, գ, դ 2) բ, գ, դ 3) բ, դ, ե 4) ա, բ, գ

41. Բերված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- 1) Բյուզանդիայի պատմության, հայոց միջնադարի և Հայկական հարցի ուսումնասիրության ասպարեզում զգալի ներդրում է ունեցել Նիկողայոս Ադոնցը:
- 2) Ն. Բակը կլասիցիզմի ոճով կառուցել է Բաքվի Մայիլովի անվան հայկական թատրոնի շենքը:
- 3) Տիգրան Զուխաճյանը հայ օպերային արվեստի հիմնադիրն է:
- 4) Անդրեաս Տեր-Մարտիչյանի կերտած՝ Րաֆֆու հուշարձանը նոր շրջանի հայ կերպարվեստի առաջին կոթողային քանդակն է:
- 5) Լեոն պատմագրության ազատական ուղղության հետևորդ է:
- 6) Միհրան Ղասաբյանի ռենտգենաբանությանը նվիրված աշխատություններն այսօր էլ որպես դասագիրք օգտագործվում են ԱՄՆ-ի բժշկական ինստիտուտներում:
- 7) Աղաբաբյան դպրոցը հատկապես լայն ճանաչում է ձեռք բերել Սերովբե Լևոնյանի տեսուչ եղած ժամանակ:
- 8) Վիեննայում լույս տեսած Հ. Գաթրոճյանի «Տիեզերական պատմություն» երկհատորյակը հայերենով գրված համաշխարհային պատմության առաջին ձեռնարկն էր:

42. Ստորև տրված պատմական իրադարձություններից որո՞նք են տեղի ունեցել 1915 թվականին.

- 1) հայ ժողովրդի հակացարական պայքարի սկիզբն Ալեքսանդրապոլում
- 2) Մկրտիչ Խրիմյանի նախաձեռնությամբ Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական կենտրոնական ժողովի հրավիրումը
- 3) Դիլմանի ճակատամարտը

- 4) Օսմանյան կայսրության ընդդիմադիր ուժերի երկրորդ համաժողովը
- 5) Հ. Արղությանի գլխավորությամբ VII կամավորական ջոկատի ստեղծումը
- 6) երիտթուրքական հեղաշրջումն օսմանյան Թուրքիայում
- 7) Գևորգ Ե-ի կոնդակով Պողոս Նուբարի նշանակվելը Եվրոպայում կաթողիկոսի լիազոր ներկայացուցիչ և ազգային պատվիրակության ստեղծումը
- 8) Արևմտյան Հայաստանում բարենորոգումներ կատարելու վերաբերյալ ռուս-թուրքական համաձայնագրի ստորագրումը
- 9) Շապին Կարահիսարի ինքնապաշտպանությունը

43. Ստորև բերված փաստարկներից որո՞նք են սխալ.

- 1) Կիլիկիայում հայտնի «Փոքր չեյլոյի» առաջնորդը խիզախ գործիչ Թորոս Ծառուկյանն էր:
- 2) 1893 թ. Արաբոն 16 հոգով անցնում է Արևմտյան Հայաստան և, Գյալիսորի ձորում կռվի բռնվելով քրդերի ու թուրքերի դեմ, իր ընկերների հետ հերոսաբար զոհվում է:
- 3) 1901 թ. Գևորգ Չավուշն ու Անդրանիկը վրեժխնդիր են լինում Աղբյուր Սերոբի սպանության համար՝ սպանելով Բշարե Խալիլին:
- 4) Հրայրը, որ հայտնի է Դժոխք մականունով, ծնվել է 1864 թ. Սասունի Ահարոնք գյուղում, սովորել Թիֆլիսի Ներսիսյան դպրոցում, զբաղվել ուսուցչությամբ:
- 5) Անդրանիկ Օզանյանը ծնվել է 1865 թ. փետրվարի 25-ին Շապին Կարահիսար քաղաքում, սովորել է տեղի Մուշեղյան վարժարանում:
- 6) 1906 թ. Անդրանիկը հեղինակել է «Մարտական հրահանգներ» կանոնագիրքը:
- 7) 1891 թ. Թավրիզում դաշնակցության հիմնադրած «Խարիսխ» զինագործական արհեստանոցը վերածվել է զենքի արտադրության կարևոր կենտրոնի:
- 8) Հնչակյանները 1890 թ. հուլիսին Կ. Պոլսի Գում Գափու թաղամասում կազմակերպեցին խաղաղ ցույց:

44. Ստորև բերված փաստարկներից որո՞նք են ճիշտ.

- 1) 1918 թ. մայիսի 16–27-ը Շիրակում՝ Սոգյութլուի (Սառնաղբյուր) ճակատում, հայկական ուժերը հաղթական կռիվներ մղեցին թուրքերի դեմ:
- 2) Վանի նահանգապետ Ջևդեթ փաշան 1915 թ. փետրվարին սպանել է տալիս Իշխանին և Վոսմյանին:
- 3) 1904 թ. հունվարին թուրքական զորքերը գրավում են Սասունի ճանապարհները՝ կտրելով այն Մուշից:
- 4) 1914 թ. ապրիլին Վեստենենկը նշանակվեց Էրզրումի, Տրապիզոնի և Սեբաստիայի նահանգներն ընդգրկող մասի տեսուչ (նստավայրը՝ Տրապիզոն), իսկ Հոֆը՝ Վանի, Բիթլիսի, Խարբերդի և Դիարբեքրի նահանգներն ընդգրկող մասի տեսուչ (նստավայրը՝ Բիթլիս):
- 5) 1916 թ. մայիսի 15-ին Դիլմանի ճակատամարտում իր մահկանացուն կնքեց 4-րդ գնդի հրամանատար, նշանավոր հայդուկ Քեռին:
- 6) 1915 թ. փետրվարի 25-ի հրամանով օսմանյան բանակում ծառայող հայերին արգելվել է նշանակել հրամանատարական պաշտոններում, ծառայել ռուս-թուրքական ճակատային գծում:

- 7) 1915 թ. հունվարի 5-ին երիտթուրքական կառավարությունը օրենքով արգելեց կայսրության քաղաքացիների մուտքն ու ելքը տերությունից:
- 8) Հայոց ազգային համախորհրդակցությունը գումարվեց Երևանում 1917 թ. սեպտեմբերի 29-ից մինչև հոկտեմբերի 13-ը:

45. Ստորև բերված փաստարկներից որո՞նք են սխալ.

- ա. 1857 թ. Կ. Պոլսի ուսումնական խորհրդի անդամներ Ն. Ռուսինյանը, Գ. Օտյանը, Ս. Վիչենյանը (Սերվիչեն), Ն. Պալյանը և ուրիշներ մշակում են արևմտահայ համայնքի ներքին կյանքին վերաբերող մի կանոնադրություն և ներկայացնում համայնքի ընդհանուր ժողովի հաստատմանը:
- բ. 1863 թ. մայիսի 24-ին Կ. Պոլսի Ազգային ընդհանուր ժողովը հաստատում է կանոնադրությունը:
- գ. Մկրտիչ Խրիմյանի 1869 թ. պատրիարք դառնալուց հետո Ազգային սահմանադրությունը գործադրվեց Արևմտյան Հայաստանի բազմաթիվ գավառներում:
- դ. Ուսուցիչ Արսեն Կրիստյանի և զինագործ Պետրոս Հայկազունու գլխավորությամբ 1874 թ. Մեծ Ղարաքիլիսայում (այժմ՝ Վանաձոր) ստեղծվում է «Բարենպաստակ ընկերություն» խմբակը:
- ե. 1882 թ. նոյեմբերի վերջերին թուրքական ոստիկանությունը հայտնաբերում է Կարինի «Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպությունը, բանտարկում շուրջ 70 մարդ:
- զ. 1882 թ. ղեկավարներին տեղի է ունենում Կարինի «Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպության անդամների դատավարությունը, որին անձամբ հետևում էր սուլթան Աբդուլ Համիդ II-ը:
- է. Մկրտիչ Խրիմյանի խորհրդով Մկրտիչ Փորթուզալյանը և նրա 12 սաները ստեղծում են մի միություն, որը կազմում է ապագա Արմենական կուսակցության կորիզը:

- 1) բ, դ, զ 2) բ, դ, ե 3) գ, ե, է 4) ա, գ, է

46. Ստորև բերված փաստարկներից որո՞նք են ճիշտ.

- ա. 1905 թ. փետրվարի 18-ին հայ-թաթարական ընդհարումներ սկսվեցին Երևանում, ապա կրկնվեցին մայիսի վերջերին և սեպտեմբերին:
- բ. Վարդանը Բաքվում սպանեց հայ-թաթարական ընդհարումների կազմակերպիչ Ավերյանով-Ավարսկուն:
- գ. Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական Կենտրոնական ժողովը բացվեց 1906 թ. օգոստոսի 17-ին Երևանում, որի նախագահ ընտրվեց նշանավոր ազգային գործիչ Դրոն:
- դ. 1901 թ. նոյեմբերի 3-ին Անդրանիկը 37 հայդուկների և 20 զինված գյուղացիների հետ մտավ Մուշից հարավ-արևելք ընկած Ս. Առաքելոց վանք և այն վերածեց ինքնապաշտպանական ամրոցի:
- ե. 1903 թ. գարնանը Սասունի հայտնի Շենիկ գյուղում ստեղծվել է ինքնապաշտպանական ղեկավար մարմին՝ Անդրանիկի գլխավորությամբ:

գ. Ժամանակավոր կառավարությունը 1917 թ. մարտի 9-ին կազմեց երկրամասի իշխանության նոր մարմին՝ Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտե (ԱՀԿ), որի նախագահն էր Մ. Պապաջանյանը (կադետ):

է. Երևանում 1917 թ. մայիսի 2-11-ը կայացավ արևմտահայերի առաջին համագումարը:

1) ա, դ, է

2) բ, գ, է

3) դ, ե, գ

4) ա, դ, գ

47. Ստորև բերված պնդումներից որոնք են սխալ.

1) XVIII դարում ստեղծված կարևոր պատմագիտական երկերից են Եսայի Հասան-Ջալալյանի «Համառոտ պատմութիւն Աղուանից», Աբրահամ Երևանցու «Հայոց պատմություն», Ստեփանոս Շահումյանի «Պատմութիւն Դավիթ բեկին» և այլ աշխատություններ:

2) Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Ներսես Աշտարակեցին 1824 թ. Թիֆլիսում հիմնեց հայկական ուսումնարան, որը շուտով հռչակվեց Ներսիսյան դպրոց անունով:

3) 1837 թ. Շուշիում և 1838 թ. Երևանում բացվել են թեմական դպրոցներ:

4) Հայ իրականության համար դարակազմիկ նշանակություն ունեցավ Միքայել Չամչյանի երկհատոր «Պատմութիւն Հայոց» աշխատության տպագրությունը:

5) 1794-1796 թթ. Մադրասում Հարություն Շմավոնյանի նախաձեռնությամբ և հենց իր տպարանում լույս ընծայվեց հայոց առաջին պարբերականը՝ «Ազդարարը»:

6) Ճանաչված քիմիկոս Ջակոմո (Հակոբ) Չամչյանը իր գիտամանկավարժական գործունեությունը սկսել է Հռոմի համալսարանում, ընտրվել Պադուայի և Բոլոնիայի համալսարանների պրոֆեսոր:

7) Երևանի վերակառուցումն սկսվեց ըստ քաղաքի զարգացման առաջին գլխավոր հատակագծի, որը կազմվել էր 1856 թ.:

48. Ստորև բերված փաստարկներից որոնք են սխալ.

1) 1769 թ. հուլիսին Աստրախանի մեծահարուստ Հովսեփ Արղությանը այլ գործիչների գիտությամբ Ռուսաստանի արտաքին գործերի կոլեգիային (նախարարություն) է ներկայացրել Հայաստանի ազատագրության իր կազմած ծրագիրը:

2) 1882 թ. Մոսկվայում հայ ուսանողները հիմնել են «Հայրենասերների միություն» կազմակերպությունը:

3) 1917 թ. դեկտեմբերի 5-ին Երզնկայում ստորագրվել է զինադադարի համաձայնագիր Անդրկովկասի և Թուրքիայի միջև:

4) Գևորգ Բաշինջաղյանի վրձինն են պատկանում «Ջանգեզուր», «Արարատ», «Սևանա լիճ», «Հայերի ջարդը Տրապիզոնում», «Ս. Հռիփսիմե» կտավները:

5) Սարիղամիշի ճակատամարտն ավարտվել է 1915 թ. դեկտեմբերի 22-ին:

6) Ռուս պատմաբան Սերգեյ Գլինկան գրել է «Հայ ժողովրդի պատմության տեսություն» աշխատությունը:

7) Կ. Պոլսում Հ. Վարդույանի գլխավորությամբ ստեղծվել է թատրոն, որը հանդես է եկել հայերեն ու թուրքերեն ներկայացումներով:

49. Ստորև բերված փաստարկներից որո՞նք են ճիշտ.

- 1) 1895 թ. ամռանը Ջեյթուն տեղափոխվեցին հնչակյան Գարուն Աղասին (Կարապետ Թուր-Սարգսյան), վանեցի հայդուկ Մխո Շահենը (Մխիթար Սեֆերյան) և ուրիշներ:
- 2) Ջեյթունի 1895–1896 թթ. ապստամբության փաստական ղեկավար դարձավ Նազարեթ Չավուշը (Նորաշխարհյան):
- 3) 1897 թ. հուլիսի 25–ին Հայաստանի տարբեր ծայրերից եկած շուրջ 250 հայդուկներ՝ Վարդանի, Իշխանի, Ն. Դումանի, Սևքարեցի Սաքոյի և այլոց գլխավորությամբ, անցան պարսկա–թուրքական սահմանը և Խանասորի դաշտում անակնկալ հարձակվեցին քրդական մազրիկ ցեղի վրա ու կոտորեցին շատերին:
- 4) 1903 թ. ապրիլին հնչակյանները Գ. Գոլիցինի դեմ մահափորձ կազմակերպեցին. հարձակվելով կառավարչապետի կառքի վրա՝ դաշույնի հարվածներ հասցրին նրան, սակայն վերջինս կենդանի մնաց:
- 5) «Միություն և առաջադիմություն» կազմակերպությունը քաղաքական պայքարի ասպարեզ էր մտել 1880–ական թթ.՝ 1871 թ. սահմանադրության վերականգնման և ազատության կարգախոսներով:

50. Բերված փաստարկներից որո՞նք են սխալ.

- ա. 1829 թ. հունիսի 24–ին Ի. Պասկևիչի գլխավորած ռուսական հիմնական ուժերը գրավել են Վերին Բասենի վարչական կենտրոն Հասան Կալան:
- բ. «Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպությունը ստեղծվել է 1882 թ. Խաչատուր Կերեքցյանի ջանքերով:
- գ. Ժողովրդավարական հեղափոխությունը Ռուսաստանում սկսվել է 1905 թ. հունվարի 9–ին Պետերբուրգում բանվորների խաղաղ ցույցի գնդակոծությամբ:
- դ. 1917 թ. դեկտեմբերի 5–ին ընդունվել է «Թուրքահայաստանի մասին» հրովարտակը:
- ե. 1917 թ. մայիսի 2–ին բացվել է Արևմտահայերի առաջին համագումարը:
- զ. Հրայրը ծնվել է 1864 թ. Սասունի Ահարոնք գյուղում, սովորել Մշո Ս. Կարապետ վանքի դպրոցում:
- է. Նազարեթ Տաղավարյանը Կ. Պոլսում հրատարակել է առաջին գիտական հայ պարբերականը՝ «Ազդարար» խորագրով:

- 1) բ, դ, է 2) ա, ե, գ 3) բ, գ, է 4) ա, դ, է

51. Տրված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- ա. Հայկական մարզի մարզային վարչությունում մեծամասնություն էին կազմում ռուս պաշտոնյաները, իսկ հայերը, որոնց մինչև 1833 թ. ներկայացնում էր Սահակ Մելիք–Աղամալյանը, տեղի մահմեդականների նման ունեին միայն մեկ ձայն:
- բ. 1826–1828 թթ. ռուս–պարսկական պատերազմի ժամանակ Արցախում հատկապես աչքի էր ընկնում Մարտիրոս Վեքիլյանի գլխավորած հեծյալ ջոկատը:
- գ. Մեծ տերությունների միջամտությամբ 1896 թ. հունվարի 30–ին Հալեպում կնքվում է հաշտություն, որից հետո կառավարությունը պարտավորվում է զորքերը հետ քաշել Ջեյթունից, ներում շնորհել հայերին, ապահովել նրանց կյանքն ու գույքը:

դ. 1916 թ. սկզբից մինչև ամառ ժամանակաշրջանում ռուսական զորքերը հաջորդաբար գրավեցին Խնուս, Մուշ, Բիթլիս, Տրապիզոն, Դերջան, Երզնկա և Բաբերդ քաղաքները:

ե. 1918 թ. մայիսի 16–ին Տարոնի 300 կամավորները Սասունցի Մանուկի և Մուշեղի գլխավորությամբ գրավեցին Ներքին Թալինի բերդը:

1) ա, բ

2) բ, ե

3) դ, ե

4) ա, գ

52. Տրված փաստարկներից որո՞նք են սխալ.

1) 1888 թ. օգոստոսին Ժնևի համալսարանի մի խումբ ուսանողներ՝ Ավետիս Նազարբեկյանը, Ռուբեն Խանազատը, Գաբրիել Կաֆյանը, Մարո Վարդանյանը, ստեղծեցին հայ իրականության մեջ երկրորդ քաղաքական կուսակցությունը:

2) Հակահամիդյան շարժման մեջ ազդեցիկ դեր ուներ երիտթուրքերի «Միություն և առաջադիմություն» կազմակերպությունը, որը քաղաքական պայքարի ասպարեզ էր իջել 1890–ական թթ.:

3) 1913 թ. հունիսի 30–ին վեց տերությունների դեսպանների մասնակցությամբ սկսվեց խորհրդաժողով, և Հայկական հարցի քննարկումը զուգահեռաբար Բալկաններում սկսված նոր ճգնաժամին, քանի որ նախորդ օրը սկսվել էր Բալկանյան երկրորդ պատերազմը:

4) 1915 թ. ապրիլի 11–ին (24–ին) և հաջորդ մի քանի օրերին Կ. Պոլսում, վաղօրոք կազմված ցուցակների համաձայն, ոստիկանությունը, ըստ թուրքական պաշտոնական տվյալների, կալանեց 2300–ից ավելի հայ ազգային գործիչների և մտավորականների:

5) 1915 թ. Շապին Կարահիսարի ինքնապաշտպանությունը ղեկավարելու համար կազմակերպվել էր Զինվորական խորհուրդ, որը գլխավորում էր Տիգրան Անդրեասյանը:

53. Տրված փաստարկներից որո՞նք են սխալ.

ա. 1857 թ. Կ. Պոլսի ռուսումնական խորհրդի անդամներ Ն. Ռուսինյանը, Գ. Օտյանը, Ս. Վիչենյանը (Սերվիչեն), Ն. Պալյանը և ուրիշներ մշակեցին արևմտահայ համայնքի ներքին կյանքին վերաբերող մի կանոնադրություն, որը Գ. Օտյանի առաջարկությամբ կոչեցին «Ազգային սահմանադրություն»:

բ. Մկրտիչ Խրիմյանի 1869 թ. պատրիարք դառնալուց հետո սահմանադրությունը գործադրվեց Արևմտյան Հայաստանում:

գ. «Սև խաչ» կազմակերպությանն աջակցում էր Վանի ռուսական փոխիշյուպատոս հայազգի Կոստանդին Կամսարականը:

դ. 1900 թ. Գևորգ Չավուշն ու Աղբյուր Սերոբը վրեժխնդիր եղան թշնամուց՝ սպանելով Բշարե Խալիլին:

ե. 1891 թ. Վանում դաշնակցության հիմնադրած «Խարիսխ» զինագործական արհեստանոցը վերածվել է գենքի արտադրության կարևոր կենտրոնի:

զ. 1890–ական թթ. օսմանյան Թուրքիայում ոչնչացվեցին շուրջ 300 հազար հայեր:

1) ա, գ, ե

2) ա, դ, ե

3) բ, գ, ե

4) բ, դ, գ

54. Թվարկվածներից որո՞նք չեն վերաբերում Հովսեփ Արղությանի և Հովհաննես Լազարյանի կազմած՝ Հայաստանի ազատագրման հայ-ռուսական դաշնագրի նախագծին.

- ա. Հայաստանի և Ռուսաստանի միջև կնքվելու էր հավիտենական դաշինք:
 - բ. Հայաստանում լինելու էր որոշակի քանակությամբ ռուսական զորք՝ երկիրը հնարավոր հարձակումներից պաշտպանելու համար:
 - գ. հայ, վրաց և ռուս զինվորներ պետք է ուղարկել Երևան և գահընկեց անել Երևանի խանին:
 - դ. Հայաստանը պետք է նավահանգիստ ունենար Կասպից ծովի ափին:
 - ե. հայոց թագավորն ընտրվելու էր ռուսական կայսեր կողմից, որն այնուհետև պետք է օժվեր էջմիածնում:
 - զ. Հայաստանում 20 տարի ժամանակով անհրաժեշտ էր համարում տեղակայել 6-հազարանոց ռուսական զորք:
 - է. Հայաստանի կառավարությունը պետք է Պետերբուրգում ունենար իր դեսպանը:
 - ը. առաջարկվում էր Հայաստանի մայրաքաղաք դարձնել Վաղարշապատը կամ Անին:
- 1) ա, գ, է 2) բ, ե, ը 3) գ, գ, է 4) դ, գ, ը

55. Բերված փաստարկներից որո՞նք են սխալ.

- ա. 1769 թ. հունիսին Աստրախանի մեծահարուստ Հովսեփ Արղությանը այլ գործիչների գիտությամբ Ռուսաստանի արտաքին գործերի կոլեգիային (նախարարություն) է ներկայացնում Հայաստանի ազատագրության իր կազմած ծրագիրը:
 - բ. Սարիղամիշի ճակատամարտն ավարտվել է 1915 թ. դեկտեմբերի 9-ին:
 - գ. Համազասպի գլխավորած IV ջոկատը մեծ հաջողությունների հասավ Վանի, ապա Խիզանի շրջանում:
 - դ. Շատախում 1915 թ. գարնանը ստեղծված զինվորական մարմինը ղեկավարում էր Բաղդիկ Սիմոնյանը:
 - ե. Ուրֆայի ինքնապաշտպանությունը սկսվել է 1915 թ. սեպտեմբերի 29-ին:
 - զ. Կ. Պոլսում 1861 թ. ստեղծվեց առաջին մշտական թատերական խումբը՝ Պետրոս Մաղաքյանի ղեկավարությամբ:
- 1) ա, բ, գ 2) ա, գ, ե 3) ա, բ, գ 4) բ, դ, ե

56. Տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ.

- ա. Արևմտահայ զորաբաժին ստեղծելու համար կյանքի կոչվեց գործադիր նոր մարմին՝ Հայաստանի ազատության կոմիտե:
- բ. Տրապիզոնի թուրք-անդրկովկասյան բանակցություններին անդրկովկասյան պատվիրակության կազմում էին հայերից Ա. Խատիսյանը և Դրոն:
- գ. 1918 թ. մայիսի 5-ին Տարոնի հայ կամավորները Սասունցի Մանուկի և Մուշեղի գլխավորությամբ գրավեցին Ներքին Թալինի բերդը:
- դ. Սարդարապատի ճակատամարտի օրերին՝ 1918 թ. մայիսի 22-ից մինչև 28-ը, թշնամին կորցրեց 2500 սպանված և նահանջեց մոտ 80 կմ:

ե. Համբարձում Լիմոնճյանի ամենամեծ ծառայությունը 1815 թ. հայկական նոր ծայնագրության ստեղծումն էր:

զ. 1861 թ. Կ. Պոլսում Հ. Վարդոլյանի գլխավորությամբ ստեղծվում է թատերական երկրորդ կազմակերպությունը, որը հանդես էր գալիս հայերեն և թուրքերեն:

- 1) գ, ե 2) բ, դ 3) ա, զ 4) գ, զ

57. Բերված փաստարկներից որոնք են ճիշտ արտահայտում ժամանակավոր կառավարության կողմից Թուրքահայաստանի գեներալ-կոմիսարին տրված ղեկավար հրահանգների բովանդակությունը.

- 1) Վանի և նրա շրջակա տարածքների ժամանակավոր նահանգապետ էր դառնալու Արամ Մանուկյանը:
- 2) Արևմտյան Հայաստանի տարածքը բաժանվելու էր 29 օկրուգից կազմված 4 մարզի:
- 3) Արևմտյան Հայաստանի տարածքի հայ բնակչությունից կազմավորվելու էր 4 գունդ:
- 4) Թուլյատրվում էր նախկին թուրքահպատակ բոլոր հայերին վերադառնալ կամ վերաբնակվել Վանի, Էրզրումի և Խնուսի մարզերում:
- 5) Թուրքական զորքի հետ փախած թուրքերին, քրդերին և լազերին չէր թույլատրվում վերադառնալ Վանի, Էրզրումի և Խնուսի մարզեր:

58. Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- 1) Առաջին աշխարհամարտում կազմավորված Արարատյան գունդը Էջմիածնում օրինություն ստացավ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գևորգ Ե-ից:
- 2) Ցարիզմի հակահայ քաղաքականության դեմ բուռն գործունեություն է ծավալել Մաղաքիա Օրմանյանը:
- 3) Հայաստանի ազատագրության Հյուսիսային ծրագրի համահեղինակ էր Ներսես Աշտարակեցին:
- 4) 1903 թ. հունիսի 12-ին Նիկոլայ II-ի հրամանագրով վերադարձվեց Հայոց եկեղեցուց խլված գույքը:
- 5) 1896 թ. Վանի ինքնապաշտպանության ղեկավարներից էր Եղիշե քահանա Խաչատրյանը:

59. Ստորև թվարկվածներից ո՞ր իրադարձություններն են տեղի ունեցել 1892 թ.

- 1) ՀՅԴ առաջին ընդհանուր ժողովի (համագումարի) հրավիրումը
- 2) Աստրախանում Մ. Առուստամովի պայքարը խոլերայի համաճարակի դեմ
- 3) Յուպիտերի վեցերորդ արբանյակի հայտնաբերումը Խորեն Սինանյանի կողմից
- 4) Կ. Պոլսում Հ. Վարդոլյանի թատրոնի հիմնումը
- 5) «Արշակ Բ» օպերայի ստեղծումը
- 6) Արաբոյի՝ ՀՅԴ-ին անդամագրվելը
- 7) Ս. Կուկունյանի արշավանքը

60. Բերված փաստարկներից որո՞նք են ճիշտ.

- ա. Խաչատուր Գաղատացին ազատագրության ակնկալիքով դիմել է Լյուդովիկոս XIV–ին:
- բ. Պարսկական տիրապետության դեմ առավել եռանդուն գործող աֆղանները 1722 թ. պաշարում և գրավում են Պարսկաստանի մայրաքաղաք Թեհրանը:
- գ. 1725 թ. մարտին թուրքական երեք զորամաս ներխուժեց Արցախի Ջրաբերդի գավառ:
- դ. 1730 թ. մահացավ Դավիթ բեկը, և դադարեց Սյունիքի զինված պայքարը:
- ե. Հովսեփ Էմինը, Անգլիայում ռուսական դեսպան Գորչակովից վերցնելով Ռուսաստանի վարչապետ Վորոնցովին ուղղված հանձնարարական ուղերձը, 1759 թ. ճանապարհվում է Պետերբուրգ:
- զ. Մ. Սարաֆյանի ծրագրի համաձայն՝ Հայաստանն ազատագրելուց հետո պետք է ստեղծվեր խորհրդարանական հանրապետություն:
- է. Ըստ «Որոգայթ փառաց»–ի՝ հայոց պետության բարձրագույն օրենսդիր մարմինը՝ «Հայոց տունը», պետք է կազմվեր ժողովրդի կողմից ընտրված փոխանորդներից:
- ը. 1810 թ. ռուսական զորքերը հեշտությամբ գրավում են Ախալցխան:
- թ. Գահաժառանգ Աբաս–Միրզան 60–հազարանոց բանակով 1826 թ. հուլիսին ներխուժում է Արցախ և պաշարում Շուշիի բերդը:

- 1) ա, դ, է 2) ա, է, թ 3) գ, ե, ը 4) բ, դ, գ

61. Բերված փաստարկներից որո՞նք են սխալ.

- ա. 1827 թ. հոկտեմբերի 1–ի առավոտյան ռուսական զորքերը և հայ կամավորները գրոհով մտան Երևանի բերդ:
- բ. 1878 թ. գահ բարձրացած սուլթան Աբդուլ Համիդ II–ը կայսրությունը հանդիսավորությամբ հռչակեց սահմանադրական հանրապետություն:
- գ. 1863 թ. մարտի 17–ին Կ. Պոլսի Ազգային ընդհանուր ժողովը վավերացրեց «Ազգային սահմանադրությունը»:
- դ. 1892 թ. Թիֆլիսում սկսվել է ՀՅԴ առաջին ընդհանուր ժողովը՝ համագումարը:
- ե. 1891 թ. սուլթան Աբդուլ Համիդը քրդական անհնազանդ ջոկատներից ստեղծեց մոտ 50 հեծելազններ, որոնք կոչվեցին համիդիե:
- զ. 1895 թ. սեպտեմբերի 18–ին Կ. Պոլսում հնչակյանները կազմակերպեցին 4–հազարանոց խաղաղ ցույց:
- է. 1906 թ. օգոստոսի 17–ին Մ. Խրիմյանի նախաձեռնությամբ Էջմիածնում իր աշխատանքները սկսեց Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական Կենտրոնական ժողովը:
- ը. 1914 թ. հոկտեմբերի 21–ին Նիկոլայ II–ը պաշտոնապես պատերազմ հայտարարեց Օսմանյան կայսրությանը:

- 1) բ, ե, ը 2) ա, դ, գ 3) բ, գ, ե 4) գ, է, ը

62. 1918 թ. Մայիսյան հերոսամարտերին վերաբերող պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- 1) Մայիսյան հերոսամարտերը հայ ժողովրդի աննկուն կամքի, անկախության համար մինչև վերջ ազգովին պայքարելու պատրաստակամության և վճռականության դրսևորում եղան:
- 2) Հայ ժողովրդի մայիսյան հաղթանակները վիժեցրին հայերին իսպառ ոչնչացնելու՝ Աբդուլ Համիդի կառավարության ծրագիրը:
- 3) Հերոսամարտերը միայն բարոյական նշանակություն ունեցան:
- 4) Մայիսյան հերոսամարտերով դրվեց ամբողջական հայրենիքի վերականգնման ճանապարհի սկիզբը:
- 5) Հետագայում Հայաստանի Հանրապետությունը կարողացավ իրավական ճանաչում ստանալ Անտանտի երկրների կողմից:
- 6) Մայիսյան հերոսամարտերից հետո հայ ժողովուրդը հետ ստացավ թուրքերի կողմից գրավված Արևմտյան Հայաստանի տարածքները:
- 7) Հերոսամարտերի շնորհիվ բնաջնջումից փրկվեցին արևելահայությունը, ինչպես և Եղեռնից մազապուրծ 100–հազարավոր արևմտահայեր:

63. Բրեստի–Լիտվսկի պայմանագրին վերաբերող պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- ա. Ռուսաստանը ապահովելու էր Արևմտյան Հայաստանի ազատագրված մարզերի մաքրումը և նրանց վերադարձը Թուրքիային:
- բ. Արևմտյան Հայաստանում անհապաղ իրականացվելու էին Ռուսաստանի երաշխավորությամբ բարենորոգումներ:
- գ. Ռուսաստանը պարտավորվում էր իր զորքերը շուտափույթ դուրս հանել Կարսի և Բաթումի մարզերից:
- դ. Նախկին պետական սահմանից որոշակի հեռավորության վրա գտնվող տարածքից Ռուսաստանը պետք է հեռացներ բոլոր ուժերը և զորացրեր հայկական կամավորական ջոկատները:
- ե. Արևմտյան Հայաստանի մի շարք շրջաններից Ռուսաստանի կազմում ձևավորվելու էր Կարինի մարզը:
- զ. Կովկասում Ռուսաստանը պահելու էր ընդամենը մեկ դիվիզիա, իսկ Թուրքիան իր բանակը պահելու էր պատերազմական վիճակում:

- 1) գ, զ 2) բ, ե 3) բ, ե, զ 4) ա, գ, դ

64. Խանասորի արշավանքի ղեկավարներն էին՝

- 1) Գևորգ Չավուշը, Աղբյուր Սերոբը, Անդրանիկը, Հրայրը
- 2) Սևքարեցի Սաքոն, Վարդանը, Իշխանը, Ն. Դումանը
- 3) Թորգոմը, Դրոն, Մեծն Մուրադը, Սեբաստացի Մուրադը
- 4) Գուրգենը, Վազգենը, Թորոս Ծառուկյանը, Մարգար վարժապետը

65. «Թուրքահայաստանի մասին» հրովարտակի նախագիծը կազմող հանձնաժողովի մեջ մտնում էին՝

- 1) Ս. Շահումյանը, Ա. Մյասնիկյանը, Ս. Լուկաշինը, Մ. Պապաջանյանը, Ա. Զուրաբյանը
- 2) Վ. Ավանեսյանը, Վ. Տերյանը, Ս. Լուկաշինը, Պ. Պռոշյանը, Ռոստոմը

- 3) Լ. Կարախանը, Գ. Չիչերինը, Ի. Ստալինը, Վ. Լենինը, Ա. Բեկզադյանը
- 4) Ս. Կասյանը, Ա. Մռավյանը, Գ. Աթարբեկյանը, Գ. Ալիխանյանը, Ա. Նուրիջանյանը

66. Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- 1) Ֆլորենցիայում Իսրայել Օրուն մերժեցին Հայաստանի ազատագրման գործին մասնակցել, քանի որ Թուրքիայի հետ 1688 թ. արդեն կնքել էին հաշտության պայմանագիր:
- 2) Հայերի պայքարին օժանդակելու ռուսական խոստումներով Ռուսաստանից Արցախ ժամանեց նաև հայազգի Իվան Կարապետը:
- 3) Պարսկական իշխանությունը ճանաչեց Դավիթ բեկի իշխանությունը՝ իրավունք վերապահելով դրամ հատելու, և նրա հետ դաշինք կնքեց:
- 4) Խամսայի մելիքություններից բացի՝ Արցախի ինքնավարության մարմնավորում էր նաև Աղթամարի կաթողիկոսությունը:
- 5) Աստրախանի մեծահարուստ Մովսես Սարաֆյանի ծրագրով առաջարկվում էր Հայաստանն ազատագրելուց հետո ստեղծել հանրապետություն՝ խորհրդարանական կառուցվածքով:

67. Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- 1) Ֆրանսիայի կայսր Նապոլեոն I-ը Օսմանյան կայսրությունում գտնվող Երուսաղեմի սուրբ վայրերին տիրելու համար տարբեր եկեղեցիների (կաթոլիկ, ուղղափառ, Հայ առաքելական, բողոքական) միջև ընթացող վեճը միջազգային քննարկման հարց դարձրեց:
- 2) Ղրիմի պատերազմում կրած պարտությունից հետո Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականության գլխավոր խնդիրը դարձավ միջերկրածովյան տարածաշրջանում և Միջին Ասիայում իր թուլացած դիրքերի ամրապնդումն ու միջազգային հեղինակության վերականգնումը:
- 3) 1876 թ. գահ բարձրացած սուլթան Աբդուլ Համիդ II-ը հանդիսավորությամբ ազդարարեց երկրում սահմանադրության ընդունումը, որով կայսրությունն անվանապես դարձավ սահմանադրական միապետություն:
- 4) Աբդուլ Համիդը, ստանալով Մեծ Բրիտանիայի աջակցությունը, մերժեց մյուս տերությունների՝ կայսրության քրիստոնյա ժողովուրդների համար անհապաղ բարենորոգումներ իրագործելու պահանջը:
- 5) 1877–1878 թթ. ռուս–թուրքական պատերազմում գեներալ Միխայիլ Լոռիս–Մելիքովի ղեկավարած ուժերը գրավեցին Սոֆիան և Պլովդիվը:

68. Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- 1) Սան Ստեֆանոյի ռուս–թուրքական հաշտությունը կնքվեց Մանուկ բեյ Միրզայանի ամառանոցում:
- 2) Ըստ Սան Ստեֆանոյի պայմանագրի 16–րդ հոդվածի՝ ստացվում էր, որ Օսմանյան կայսրությունում հայերի հալածանքների մեղավորները ոչ թե թուրքական իշխանություններն են, այլ արաբներն ու քրդերը:

- 3) Լոնդոնում լորդ Ջեյմս Բրայսի գլխավորած հայասիրական շրջանները, ի պաշտպանություն Հայկական հարցի, մեծ հանրահավաք կազմակերպեցին, սակայն Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարարը Խրիմյանին և Չերազին տալիս է խուսափողական պատասխաններ:
- 4) Բեռլինի վեհաժողովի նախօրյակին՝ մայիսի 25-ին կնքված ֆրանս-թուրքական գաղտնի համաձայնագրով Ֆրանսիան ստանում էր Կրետե կղզին՝ փոխարենը խոստանալով պաշտպանել թուրքական պահանջները:
- 5) Հայկական հարցը, Արևելյան հարցի բաղկացուցիչ մաս լինելով, վերաբերում էր արևմտահայության ազատագրության կամ ինքնավարության խնդրին:

69. Ընտրել սխալ պնդումները.

- ա. Հայ երիտասարդության համար XIX դ. 30-ական թթ. առաջնային էր շարունակում մնալ այդ շրջանում մեծ տարածում ունեցող սոցիալիստական (ընկերվարական) գաղափարախոսությունը, որի գլխավոր բովանդակությունը արդար, իրավահավասար հասարակության ստեղծումն էր:
 - բ. Հնչակյանների հայացքներում առանձնակի տեղ ուներ սոցիալիզմի գաղափարը, որին հասնելու միջոցը նրանք համարում էին գյուղական համայնքը:
 - գ. Փաստորեն հայ ազգային-քաղաքական կուսակցությունների մեջ հնչակյաններն առաջինն էին, որ Հայկական հարցի լուծումը համարում էին ամբողջական հայրենիքում պետականության վերստեղծումը:
 - դ. ՀՅԴ ծրագրի «Նպատակ» բաժնում ասվում էր, որ ապստամբության ճանապարհով անհրաժեշտ է հասնել Արևմտյան Հայաստանի ազատությանը, որով այդ փուլում հասկացվում էր հայկական նահանգների անկախության հաստատում:
 - ե. ՀՅԴ-ն, հաշվի առնելով, որ հայ ժողովուրդն իր հայրենիքում գտնվում է տարբեր երկրների տիրապետության տակ և սիռված է աշխարհով մեկ, կուսակցության կազմակերպական ձև ընտրեց ապակենտրոն սկզբունքը:
- 1) ա, գ 2) բ, գ 3) դ, ե 4) ա, դ

70. Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- 1) Ֆիդայական շարժման հանդես գալն Արևմտյան Հայաստանում հայ ժողովրդի քաղաքական և տնտեսական ծանր ու օրհասական վիճակի հետևանք էր, այսինքն՝ ուներ իրական պատճառներ:
- 2) Առաջին հայրուկները հայերի նկատմամբ թուրքական իշխանությունների կողմից նոր բռնությունների առիթ չտալու նպատակով հաճախ ներկայացել են որպես քրդեր և հանդես եկել «չեղուներ» կոչվող քրդական հակակառավարական ջոկատների կազմում:
- 3) Արաբոն սկզբում հանդես է եկել իբրև անհատ վրիժառու և 1885 թ. «որպես քուրդ» զինված հարձակումներ գործել թուրքական հարկահավաքների վրա:
- 4) Աղբյուր Սերոբը զգալի աշխատանք է տարել հայ-քրդական և հայ-ասորական դաշինք ստեղծելու ուղղությամբ:

- 5) Աբդուլ Համիդ II–ը Բեռլինի վեհաժողովի 61–րդ հողվածի պահանջները կատարելով էր փորձում լուծել Հայկական հարցը:
- 6) Հրայր Դժոխքը հեղինակել է հայդուկային պայքարի իսկական դասագիրք՝ «Մարտական հրահանգներ» հայտնի կանոնագիրքը:
- 7) 1890–ական թթ. կեսերին հայդուկապետերի մեծ մասն արդեն հնչակյան էր, իսկ միավորված ջոկատները գլխավորապես գործում էին Հնչակյան կուսակցության հովանու ներքո:

71. Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- 1) Հրայր Դժոխքի կարծիքով՝ կուսակցությունները միայն միջոց են ժողովրդի ազատագրական պայքարը կազմակերպելու համար:
- 2) Աբդուլ Համիդ II–ն ընտրեց Հայկական հարցի լուծման ուրույն ճանապարհ՝ հայերի ֆիզիկական բնաջնջումը:
- 3) Հեղափոխության ուժերը մասնատելու նպատակով ցարական իշխանությունները սկսեցին վարել բազմազգ կայսրության ժողովուրդների կրոնական, դավանական և ազգային իրավունքների ընդլայնման քաղաքականություն:
- 4) 1905–1906 թթ. ազգամիջյան կռիվներից հետո հայ հասարակական–քաղաքական շրջանակներում սկսեցին արձարծել երկրամասի հայկական բնակավայրերը միավորելու և Հայաստանի անկախություն հռչակելու գաղափարը:
- 5) Օսմանյան կայսրության հայ և այլ քրիստոնյա ժողովուրդների կոտորածների դարավոր քաղաքականությունը 1890–ական թթ. սկզբից դրվեց պետական մակարդակի վրա:
- 6) 1905–1906 թթ. հայ–թաթարական ընդհարումների փորձը ցույց տվեց, որ հայերը չեն կարող հակահարված տալ իրենց ոչ բարյացակամ հարևաններին:
- 7) Օսմանյան Թուրքիայի դեմ ընդհանուր ապստամբության կազմակերպման կողմնակիցները՝ Վարդանը (Վասպուրականում), Աղբյուր Սերոբը (Սասուն–Տարոնում) և նրանց համախոհները, XX դ. սկզբին անդուլ աշխատանք էին տանում ժողովրդին վճռական ելույթի պատրաստելու համար:

72. Ընտրել սխալ պնդումները.

- 1) Ֆիդայական շարժումը դրսից՝ Այսրկովկասից ներմուծված խորթ երևույթ էր, և դրա համար Օսմանյան կայսրությունում նախադրյալներ չկային:
- 2) Հայդուկային պայքարի մարտավարության կողմնակիցներ Անդրանիկը, Գևորգ Չավուշն ու նրանց համախոհները փորձում էին պարտիզանական ու վրեժխնդրական ձեռնարկներով կանխել բռնությունները, ոգևորել ժողովրդին:
- 3) Ֆիդայական շարժումը լայն թափ ստացավ հատկապես XX դարի սկզբներին, երբ դուրս եկավ քաղաքական կուսակցությունների, մասնավորապես դաշնակցության ազդեցությունից և հսկողությունից ու դարձավ ավելի անկաշկանդ:
- 4) 1904 թ. Սասունի ինքնապաշտպանությունից հետո ազատագրական պայքարի ղեկավարները Մշո դաշտի հայությանը չվտանգելու մտահոգությամբ վերջ տվեցին պարտիզանական գործողություններին և հայդուկներին հանեցին Երկրից:

- 5) Ազատագրական պայքարի ղեկավարները 1904 թ. Սասունի ինքնապաշտպանությունից հետո որոշեցին կազմակերպական աշխատանքները շարունակելու նպատակով Գևորգ Չավուշին մի փոքր խմբով հետ ուղարկել Մուշ և Սասուն:
- 6) Գևորգ Չավուշը, մի շարք, հատկապես Բաբշենի կռվում տարած հաղթանակների շնորհիվ դարձել էր հայ ժողովրդի ազատարարի խորհրդանիշ:
- 7) Սասունի 1904 թ. հերոսական ինքնապաշտպանությունն ավարտվեց պարտությամբ: Այն ցույց տվեց, որ մասնակի ընդհարումներով հնարավոր չէ լուծել արևմտահայության ազատագրման խնդիրը:

73. Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- 1) Գլխավոր պատճառը, որ դրդեց երիտթուրքերին ներքաշվելու Առաջին համաշխարհային պատերազմի մեջ, թուրք-ռուսական հակամարտությունն էր:
- 2) 1914 թ. բռնկված ռուս-թուրքական պատերազմում Ռուսաստանը ձգտում էր ընդլայնելու իր ազդեցության ոլորտները՝ տեր դառնալու սևծովյան նեղուցներին և Կ. Պոլսին, ազատորեն դուրս գալու դեպի Միջերկրական ծով, նվաճելու Արևմտյան Հայաստանը, ամրապնդելու իր դիրքերն Իրանում:
- 3) Ռուսաստանի ժամանակավոր կառավարությունը Հայկական հարցի լուծումը տեսնում էր անկախ Հայաստանի ստեղծման մեջ:
- 4) Անդրկովկասի կոմիսարիատը երկրամասի սոցիալ-դեմոկրատական և սոցիալիստական կուսակցությունների դաշինք էր, որին արգելվեց մաս կազմել մուսուլմանների ներկայացուցիչներին:
- 5) Անդրկովկասի գրեթե բոլոր ուժերը ողջունեցին բոլշևիկյան հեղաշրջումը և պատրաստակամություն հայտնեցին համագործակցելու խորհրդային իշխանության հետ:

74. Բերված պնդումներից որոնք են ճիշտ.

- ա. Հայաստանի ազատագրությունը, ըստ Մ. Սարաֆյանի ծրագրի, պետք է իրականանար միայն հայերի ուժերով՝ օտար լծի դեմ համաժողովրդական ապստամբության շնորհիվ:
- բ. Արևելյան Վրաստանն ընդգրկող Քարթլի-Կախեթի թագավորության սահմաններում էին ներառված հարավային Հայաստանի մի քանի գավառներ՝ Լոռին, Փամբակը, Շամշադինը, Սյունիքը, Օրդուբադը:
- գ. Ռուսական արքունիքը Հայ եկեղեցու միջոցով իր ազդեցությունն էր պահպանում նաև արևմտահայության և գաղութահայության վրա:
- դ. Բեռլինում մեծ տերությունների ներկայացուցիչներն ուշադրությամբ ծանոթացան Մ. Խրիմյանի գլխավորած հայ պատվիրակների խնդրագրերին և նրանց թույլ տվեցին մասնակցել վեհաժողովին:
- ե. Կայսերական Գերմանիան և Ավստրո-Հունգարիան գործնական լուրջ քայլերի դիմեցին՝ կանխելու կամ արգելակելու իրենց դաշնակից օսմանյան Թուրքիայի կողմից կատարվող հայերի ցեղասպանությունը:
- զ. 1917 թ. Փետրվարյան հեղափոխությունից հետո ռուսական նոր իշխանությունը չփոխեց իր վերաբերմունքն Արևմտյան Հայաստանի և հայերի նկատմամբ և հայկական մարզերում շարունակեց նախկին քաղաքականությունը վարել:

է. Երզնկայի զինադադարից հետո կովկասյան ռուսական զորքերը սկսեցին լքել իրենց դիրքերը:

ը. Անդրանիկը, Ղարաքիլիսայից հյուսիս ընկած հատվածից հետ մղելով թուրքական երեք հարձակում, գաղթականության հետ անցավ Դսեղ:

1) գ, է, ը

2) ա, դ, է

3) գ, ե, գ

4) բ, դ, ը

75. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

ա. XIX դ. կեսերին եվրոպական մեծ տերությունների միջև սրվեց պայքարն Օսմանյան կայսրությունում ազդեցություն տարածելու համար:

բ. Ֆրանսիայի կայսր Նապոլեոն I-ը Օսմանյան կայսրությունում գտնվող Երուսաղեմի սուրբ վայրերին տիրելու նպատակով տարբեր եկեղեցիների միջև ընթացող վեճը միջազգային քննարկման հարց է դարձրել և ավելի լայն իրավունքներ է պահանջել կաթոլիկ եկեղեցու համար:

գ. XIX դ. կեսերին Օսմանյան կայսրությունում ազդեցություն տարածելու համար եվրոպական մեծ տերությունների միջև հարաբերությունների հետագա սրումը 1853 թ. աշնանը հանգեցրել է ռուս-թուրքական պատերազմի:

դ. Ղրիմի պատերազմում կրած պարտությունից հետո սևծովյան տարածաշրջանում և Բալկանյան թերակղզում իր թուլացած դիրքերն ամրապնդելու և միջազգային հեղինակությունը վերականգնելու նպատակով Անգլիան 1870-ական թթ. կեսերին պաշտպանել է օսմանյան տիրապետության դեմ ապստամբած բալկանյան ժողովուրդներին:

ե. 1876 թ. Կ. Պոլսի ժողովում սուլթան Աբդուլ Համիդ II-ը, ստանալով Սարդինական թագավորության աջակցությունը, մերժում է կայսրության քրիստոնյա ժողովուրդների համար անհապաղ բարեփոխումներ իրագործելու մեծ տերությունների պահանջը, ինչն ավելի է սրում ռուս-թուրքական հարաբերությունները և հանգեցնում նոր պատերազմի:

զ. 1877-1878 թթ. ռուս-թուրքական պատերազմի ընթացքում հայության լայն զանգվածներ, հատկապես ոգեշնչվելով այն հանգամանքից, որ ռուսական բանակի հրամանատարական կազմում զգալի թիվ էին կազմում ազգությամբ հայ ակա-նավոր զորավարներ, զինվորագրվում են ռուսական բանակին, պարեն մատակարարում զորքերին, իրականացնում հետախուզական աշխատանք, հանգանակություններ կատարում:

է. 1877 թ. Արշակ Տեր-Ղուկասովի ջոկատը, հաղթական կոիվներ մղելով թուրքական զորքերի դեմ և հաջորդաբար գրավելով Բայազետը, Դիադինն ու Ալաշկերտը, աջ թևում գործող ռուսական զորամասի պարտության պատճառով հունիսին նահանջի հրաման է ստանում:

1) ա, գ, գ

2) գ, ե, գ

3) բ, դ, ե

4) բ, դ, է

76. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

- ա. Եվրոպայում ընթացող հեղափոխությունները, սլավոնական ժողովուրդների ազատագրական շարժումները՝ մի կողմից, իսկ հայոց ազգային-հասարակական կյանքի զարթոնքը՝ մյուս կողմից, պայմանավորեցին Հայաստանի ազատագրության գաղափարախոսության որակական նոր մակարդակի ձևավորումը XIX դ. երկրորդ կեսին:
- բ. Փարիզի հաշտության նախօրյակին՝ 1856 թ. փետրվարին, Բարձր դուռը Մեծ Բրիտանիայի և Գերմանիայի խորհրդով հրապարակել է բարեփոխումների հրովարտակ՝ կանխելու համար թուրքահպատակ ժողովուրդների ազատագրական շարժումները:
- գ. 1877-1878 թթ. ռուս-թուրքական պատերազմում Օսմանյան կայսրության պարտությունը ոգեշնչեց արևմտահայ գործիչներին, և նրանք սկսեցին ավելի համարձակորեն խոսել հայկական խնդրի լուծման մասին և այդ նպատակով դիմումներ հղեցին Ռուսաստանին ու մյուս մեծ տերություններին:
- դ. 1863 թ. մարտի 17-ին սուլթանի կողմից վավերացված արևմտահայերի Ազգային սահմանադրությունը դրական դեր է կատարել հայ հասարակական-քաղաքական կյանքում և նոր լիցք է հաղորդել հայ ազատագրական շարժմանը:
- ե. Ջեյթունի 1862 թ. ապստամբության ազդեցության ներքո Ս. Շահազիզը գրեց երգերի հանրահայտ զեյթունյան շարքը, իսկ հայ նշանավոր բանաստեղծ Մ. Պեշկեաշյանը ապստամբությունը համարեց «հայկական քաջասրտության փառավոր ապացույց»:
- զ. Թուրքական կառավարության՝ ըմբոստ Ջեյթուն լեռնագավառը իրեն ենթարկելու ջանքերն ավելի եռանդուն են դարձել, երբ Կովկասից ներգաղթած չերքեզները բնակեցվել են Մարաշի շրջակայքում:
- է. 1862 թ. Աշիր փաշայի կազմակերպած գրոհը Ջեյթունի վրա ավարտվում է նրանով, որ թուրքերը, կորցնելով ավելի քան 20 000 մարդ և իրենց ունեցած հրանոթները, փախուստի են դիմում:
- ը. Ջեյթունի 1862 թ. ապստամբությունը խոշոր ազդեցություն է ունեցել հայ ազատագրական շարժման հետագա ողջ ընթացքի վրա, և չնայած նրան, որ գավառակը կորցրել է իր կիսանկախ վիճակը, բայց համայնքի ներքին գործերում հայերը պահպանել են ինքնուրույնություն:

1) բ, ե, է

2) բ, գ, է

3) ա, դ, ը

4) գ, գ, ը

77. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

- ա. Հայկական հարցի հանդես գալը նոր խթան է դառնում ազատագրական խմբակների ու կազմակերպությունների ստեղծման, դրանց գաղափարական հասունացման համար:
- բ. Վախենալով հայերի ըմբոստացումից՝ «Սև խաչ» կազմակերպության՝ դատապարտված 40 հոգուց 5-ի նկատմամբ 1883 թ. ապրիլին կայացված մահվան դատավճիռը փոխարինվում է երկարաժամկետ բանտարկությամբ:
- գ. Վտանգավոր համարելով Փորթուգալյանի գործունեությունը՝ 1885 թ. մարտին իշխանությունները նրան վտարում են Վանից:

- դ. Հաշվի առնելով, որ հայ ժողովուրդն իր հայրենիքում գտնվում է տարբեր երկրների տիրապետության տակ և սփռված է աշխարհով մեկ՝ ՀՅԴ կուսակցության կազմակերպական ձև ընտրվեց ապակենտրոն սկզբունքը:
- ե. Արևմտահայության Ազգային սահմանադրության շուրջ մղվող պայքարի հետ միասին հայերի մեջ Ջեյթունի 1862 թ. հերոսամարտն ամրապնդում է ազգային իրավունքները զինված պայքարով պաշտպանելու մտայնությունը:
- զ. «Միություն ի փրկություն» կազմակերպությունն իր բուն նպատակները չբացահայտելու համար պաշտոնապես հանդես է եկել «Երկրագործական ընկերություն» անունով:
- է. 1880–ական թթ. երկրորդ կեսին օսմանյան իշխանությունների օրեցօր սաստկացող բռնությունների դեմ ընդհանուր ճակատ ստեղծելու, միավորվելու, միմյանց հետ «դաշնակցելու» նպատակով ռուս նարոդնիկական և եվրոպական սոցիալիստական գաղափարներով տոգորված արևելահայ հեղափոխական երիտասարդությունը սկսում է գումարել միավորիչ ժողովներ:
- ը. «Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպության ղեկավարներից Գրիգոր Արծրունին զենք ու դրամական միջոցներ հայթայթելու նպատակով ուղարկվել է Արևելյան Հայաստան:
- թ. 1877–1878 թթ. պատերազմի օրերին կրկին ապստամբած զեյթունցիների պայքարի արդյունքում Մարաշի փաշան ստիպված է լինում Պապիկ իշխանին ճանաչել Ջեյթունի քաղաքագլուխ:

- 1) բ, գ, ը 2) բ, գ, ը 3) ա, դ, զ 4) ե, է, թ

78. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

- ա. XIX դարի երկրորդ կեսին ստեղծված հայ ազգային կուսակցությունների շնորհիվ հնարավոր դարձավ որոշ չափով մեղմել ժողովրդի հարստահարումը, կազմակերպել նրա ինքնապաշտպանությունը, ուղղորդել ազատագրական շարժումները, պահպանել ազգային ոգին և սերունդներին նախապատրաստել նոր ու ավելի վճռական կռիվների:
- բ. Աբդուլ Համիդ II–ը հայերի ֆիզիկական բնաջնջման իր հրեշավոր ծրագրին տերության մահմեդական բնակչությանը նախապատրաստելու համար պաշտոնական գաղափարախոսություն դարձրեց պանիսլամիզմը և պանթյուրքիզմը:
- գ. Հնչակյան կուսակցության կազմակերպման ձև ընտրված ապակենտրոն սկզբունքի պայմաններում տարբեր կառույցների գործունեությունը համակարգելու նպատակով ստեղծվեցին հատուկ մարմիններ:
- դ. XIX դարի վերջի հայդուկային պայքարը ցույց տվեց, որ անհատական պարտիզանական կռիվներով հնարավոր է հասնել ազգի ազատագրությանը:
- ե. Հայդուկային շարժման հանդես գալն Արևմտյան Հայաստանում հայ ժողովրդի քաղաքական ու տնտեսական ծանր ու օրհասական վիճակի հետևանք էր:

գ. Բեռլինի վեհաժողովում Թուրքիայից ստանալով որոշակի զիջումներ՝ մեծ տե-
րություններն ամենևին մտադիր չէին ճնշել նրան հայկական բարենորոգումնե-
րը կատարելու համար, ուստի օսմանյան կառավարությունը, օգտվելով առիթից,
արևմտահայության նկատմամբ սաստկացրեց բռնությունները:

է. Ֆիդայական շարժման հայտնի դեմքերից Հրայրը 1900 թ. Բշարե Խալիլի սպա-
նությունն իրականացնելուց հետո ստացել է Դժոխք մականունը:

- 1) ա, գ, է 2) գ, դ, է 3) բ, դ, գ 4) բ, ե, գ

79. Տրված փաստարկներից որո՞նք են սխալ.

ա. Անդրկովկասյան կոմիսարիատը չկարողացավ բարելավել երկրամասի իրա-
վիճակը. ավելի վատացան ժողովրդի կենսապայմանները և այն, ըստ էության,
դարձավ լուկ մենշևիկների կամակատարը:

բ. 1917 թ. դեկտեմբերին արևմտահայ խորհրդի կայացրած արևմտահայ զորաբա-
ժին (դիվիզիա) ստեղծելու որոշման իրագործման նպատակով կյանքի է կոչվում
գործադիր նոր մարմին՝ Հայաստանի ապահովության խորհուրդը:

գ. «Թուրքահայաստանի մասին» դեկրետի նախագիծը կազմելու նպատակով
դեռևս 1917 թ. ապրիլին ստեղծվել էր հանձնաժողով, որի կազմում էին Վառ-
լամ Ավանեսյանը, Ավետիք Իսահակյանը, Սարգիս Լուկաշինը, ձախ էսեռ Պոռոշ
Պոռոշյանը, իսկ դեկտեմբերից՝ Ռոստոմը:

դ. 1917 թ. արևմտահայերից կազմվող դիվիզիայի հրամանատար է նշանակվում
Արամ Մանուկյանը, և նրան շնորհվում է գեներալ-մայորի աստիճան:

ե. 1917 թ. դեկտեմբերի սկզբներից Ռուսաստանի և Քառյակ միության երկրների
միջև ընթացող հաշտության բանակցությունների պայմաններում «Թուրքահա-
յաստանի մասին» հրովարտակը վերածվեց ձևական փաստաթղթի, իսկ ռուսա-
կան զորքերի դուրսբերումը Արևմտյան Հայաստանից գրոյի հավասարեցրեց այն:

զ. 1917 թ. վերջերին Անդրկովկասում և ռուս-թուրքական ճակատում ձևավորված
ռազմաքաղաքական նոր իրադրությունը և «Թուրքահայաստանի մասին» հրո-
վարտակը խանգարեցին, որ արևմտահայ զինուժի ստեղծման հարցը դրական
ընթացք ստանա:

է. «Թուրքահայաստանի մասին» հրովարտակի դրական նշանակությունն այն էր,
որ Խորհրդային Ռուսաստանը պաշտոնապես ճանաչում էր հայ ժողովրդի ազատ
ինքնորոշման և ազգային անկախ պետություն ունենալու իրավունքը:

ը. Բրեստի հաշտության պայմանագրով ոտնահարվեցին հայ ժողովրդի իրավունք-
ները, բոլշևիկները գործարքի գնացին Ռուսաստանի երեկվա թշնամիների հետ,
որպեսզի պահպանեն իրենց իշխանությունը:

- 1) ա, ե, գ 2) ա, բ, է 3) գ, դ, ը 4) գ, դ, գ

**80. Թվարկված ձեռնարկումներից որո՞նք իրականացրեց Նադիրը՝ հայերի համակ-
րանքն ու օժանդակությունը ստանալու նպատակով.**

ա. Ճանաչեց Սևանի հյուսիսարևմտյան մասում գտնվող Մելիք-Շահնազարյանների
տոհմի իշխանությունը:

- բ. Արշավեց Արևմտյան Հայաստան և օգնեց Մուշի ու Բաղեշի ապստամբ հայերին:
- գ. Էջմիածնի վանքի վերանորոգման համար հատկացրեց գումար և տաճարը զարդարեց 15 կգ կշռող ոսկե ջահով:
- դ. Արևելյան Հայաստանը նվաճելուց հետո իր նստավայրը փոխադրեց Էջմիածին:
- ե. Կարգադրեց Էջմիածին ուղարկել ընտիր գորգեր և այլ նվերներ:
- զ. Այցելեց Էջմիածին և ներկա գտնվեց պատարագին:

- 1) գ, ե, զ 2) գ, դ, ե 3) ա, գ, զ 4) բ, ե, զ

81. Թվարկվածներից որո՞նք են ներկայացնում ցարիզմի կողմից հրապարակված Հայ եկեղեցու կանոնադրության բովանդակությունը.

- ա. Հայոց եկեղեցու գլուխ նախկինի նման մնում էր Կիլիկիայի հայոց կաթողիկոսը:
- բ. Հայ եկեղեցին թեև դրվում էր ռուսական պետությունից կախվածության մեջ, սակայն հայությանը տալիս էր հոգևոր–մշակութային որոշ ինքնավարություն:
- գ. Հայ ժողովուրդը ձեռք էր բերում կրոնական ինքնուրույն համայնքի կարգավիճակ, իրավունք էր ստանում պահպանելու սեփական լեզուն, դպրոցը, եկեղեցական–ճիսական համակարգը:
- դ. Ռուսական կայսրության տարածքում ստեղծվում էր հայկական հոգևոր 6 թեմ, որոնց ղեկավարումն իրականացնելու էին կայսեր կողմից առաջադրված և կաթողիկոսի կողմից հաստատված թեմակալ առաջնորդները:
- ե. Ամրապնդվում էին Հայ առաքելական եկեղեցու իրավունքները:
- զ. Հայության ընդհանուր ժողովն առաջադրելու էր կաթողիկոսի երկու թեկնածու, որոնցից մեկին պիտի ընտրեր ռուսական կայսրը:

- 1) բ, գ, դ 2) ա, գ, զ 3) ա, դ, ե, 4) բ, գ, զ

82. Թվարկվածներից որո՞նք են ներկայացնում 1896 թ. հունվարի 30–ին Հալեպում կնքված հաշտության պայմանագրի պայմանները.

- ա. Օսմանյան կառավարությունը պարտավորվում էր զորքերը հետ քաշել Ջեյթունից:
- բ. Տեղական պաշտոնյաներ էին լինելու երկու հայ և երկու մահմեդական:
- գ. Օսմանյան կառավարությունը պարտավորվում էր ապահովել հայերի կյանքն ու գույքը:
- դ. Ջեյթունում պետք է նշանակվեր եվրոպացի կառավարիչ:
- ե. Ներում էր շնորհվում երկու կողմի գերիներին:
- զ. Դաշնակցական գործիչները պետք է հանձնեին զենքը և հեռանային Ջեյթունից:

- 1) բ, գ, դ 2) ա, գ, դ 3) ա, գ, ե 4) բ, ե, զ

83. Տրված պնդումներից որն է սխալ.

- 1) Բաղիշեցի վաճառական մահտեսի Շահմուրատը 1666 թ. ժամանել էր Փարիզ և հավաստիացրել ֆրանսիական արքունիքին, որ հայերը ասորիների և քրդերի հետ միասին պատրաստ են ապստամբելու Օսմանյան կայսրության դեմ:
- 2) Հովհաննես Թութունջին ճանապարհորդել էր Եթովպիա՝ այդ երկիրը ևս հակաթուրքական պայքարի մեջ ընդգրկելու նպատակով:

- 3) Սսի կաթողիկոս Խաչատուր Գաղատացին 1663 թ., օգնություն ակնկալելով, նամակով դիմել է Ֆրանսիայի Լյուդովիկոս XIV թագավորին:
- 4) Հակոբ Ջուղայեցի կաթողիկոսը 1679 թ. բանակցություններ է սկսում Ռեչ Պոսպոլիտայի թագավոր Յան Սոբեսկու հետ:

84. Տրված փաստարկներից որն է սխալ.

- 1) Կ. Պոլսի 1724 թ. հունիսի 12-ի ռուս-թուրքական պայմանագրի համաձայն՝ Թուրքիան ճանաչեց Մերձսևծովյան շրջանների միացումը Ռուսաստանին, իսկ ռուսական կողմը Թուրքիայի տնօրինությանը թողեց Արաքսից արևմուտք ընկած երկրամասերը:
- 2) 1812 թ. մայիսի 16-ին Բուխարեստում ստորագրված հաշտությանը Դանուբյան շրջանում Բեսարաբիան ստանալով՝ ռուսական դիվանագիտությունը Ախալքալաքի գավառը, Անապան ու Փոթին վերադարձրեց թուրքերին:
- 3) 1813 թ. հոկտեմբերի 12-ի Արցախի Գյուլիստան գյուղում ստորագրված հաշտության պայմանագրի համաձայն՝ Ռուսաստանին անցավ նաև Արևելյան Հայաստանի մի զգալի հատվածը՝ Լոռին, Փամբակը, Շամշադինը, Գանձակը, Ղարաբաղը, Շիրակը:
- 4) 1828 թ. փետրվարի 10-ի Թուրքմենչայի պայմանագրով Ռուսաստանը Արաքսից հարավ ընկած պատմական Պարսկահայքի և Ատրպատականի գավառները վերադարձրեց պարսիկներին:

85. Տրված փաստարկներից որն է սխալ.

- 1) 1829 թ. սեպտեմբերի 2-ի Ադրիանուպոլսում կնքված հաշտության պայմանագրով Ռուսաստանին են անցնում Անդրկովկասի սևծովյան առափնյա շրջանները՝ Փոթի նավահանգստով, ինչպես նաև Ախալցխան ու Ախալքալաքը:
- 2) 1856 թ. մարտին Փարիզում կնքված հաշտության պայմանագրով Ղրիմը վերադարձնելու համար Ռուսաստանը կրկին հրաժարվում է Արևմտյան Հայաստանում գրաված հողերից:
- 3) 1878 թ. փետրվարի 19-ի Սան Ստեֆանոյի պայմանագրով Ռուսաստանին են անցնում Կարսի, Կաղզվանի, Օլթիի, Արդահանի, Էրզրումի և Բասենի գավառները:
- 4) 1895 թ. մայիսի 11-ի Մայիսյան բարենորոգումների ծրագրի համաձայն՝ հայկական 6 նահանգներում (Կարին, Վան, Բիթլիս, Խարբերդ, Դիարբեքիր և Սեբաստիա) սուլթանի կողմից նահանգապետեր պիտի հաստատվեին միայն տեղական բնակչության համար ցանկալի մարդիկ՝ առանց ազգային ու կրոնական խտրականության:

1. ՏԱՐԵԹՎԵՐ

1. Երբ է հրավիրվել Հայ ժողովրդական կուսակցության երկրորդ համագումարը.

1) 1918 թ. հոկտեմբերին	3) 1919 թ. սեպտեմբերին
2) 1919 թ. դեկտեմբերին	4) 1919 թ. մարտին
2. Հայաստանում խորհրդային իշխանությունը որ թվականից հրաժարվեց բնամթերային հարկաձևից.

1) 1924 թ. սկզբից	3) 1923 թ. սկզբից
2) 1924 թ. վերջից	4) 1923 թ. վերջից
3. Ո՞ր թվականներին խորհրդային իշխանության հողային քաղաքականությունն ուղղվեց գյուղի սոցիալ-տնտեսական վիճակի բարելավմանը.

1) 1918–1920 թթ.	3) 1910–ական թթ.
2) 1920–ական թթ.	4) 1990–ական թթ.
4. Որո՞նք են առաջին հնգամյակի տարիները.

1) 1924–1929 թթ.	3) 1926–1930 թթ.
2) 1925–1930 թթ.	4) 1928–1932 թթ.
5. Ո՞ր թվականներն են ընդգրկում երկրորդ հնգամյակի տարիները.

1) 1928–1932 թթ.	3) 1934–1938 թթ.
2) 1933–1937 թթ.	4) 1935–1939 թթ.
6. ՀԽՍՀ–ում բանվորների թիվը էրբ հասավ 92,4 հազարի.

1) 1940 թ.	3) 1929 թ.
2) 1930 թ.	4) 1935 թ.
7. Երբ է անցում կատարվել նէպից հրաժարվելու և կուլակությունը որպես դասակարգ վերացնելու քաղաքականությանը.

1) 1929 թ.	2) 1928 թ.	3) 1930 թ.	4) 1927 թ.
------------	------------	------------	------------
8. Երբ «համատարած կոլեկտիվացում» անցկացվեց Երևանի ամբողջ գավառում, Լենինականի և Լոռու գավառների մեծ մասում և առանձին շրջաններում.

1) 1928 թ. հունիսից մինչև 1930 թ. օգոստոս ամիսը
2) 1928 թ. փետրվարից մինչև 1930 թ. հունվար ամիսը
3) 1929 թ. դեկտեմբերից մինչև 1930 թ. փետրվար ամիսը
4) 1928 թ. դեկտեմբերից մինչև 1930 թ. մարտ ամիսը

- 9. Երբ է ՀՍԽՀ-ում շուրջ 1100 տնտեսություն ունեզրկվել որպես «կուլակ».**
1) 1930 թ. մարտի դրությամբ	3) 1930 թ. ապրիլի դրությամբ
2) 1931 թ. մայիսի դրությամբ	4) 1931 թ. ապրիլի դրությամբ
- 10. Երբ էր Դարալագյազի ամբողջ շրջանը գտնվում ապստամբած գյուղացիների ձեռքին.**
1) 1931 թ. ապրիլ-հունիս ամիսներին	3) 1930 թ. մարտ-հունիս ամիսներին
2) 1931 թ. մարտ-մայիս ամիսներին	4) 1930 թ. մարտ-մայիս ամիսներին
- 11. Ապրուստի միջոցներ հայթայթելու համար շուրջ 6750 ընտանիք էրբ լքեց Սևանա լճի ավազանը.**
1) 1930 թ.	2) 1933 թ.	3) 1932 թ.	4) 1936 թ.
- 12. Հայաստանում գյուղացիության ճնշող մեծամասնությունը էրբ անդամագրվեց կոլտնտեսություններին.**
1) 1933-1935 թթ.	3) 1935-1937 թթ.
2) 1934-1936 թթ.	4) 1936-1938 թթ.
- 13. Ո՞ր թվականին կազմակերպվեց դաշնակցության երիտասարդական միության «ինքնավերացման» համագումարը.**
1) 1924 թ. փետրվարին	3) 1925 թ. փետրվարին
2) 1926 թ. հոկտեմբերին	4) 1923 թ. հոկտեմբերին
- 14. Հնչակյան կուսակցությունը ԽՍՀՄ տարածքում էրբ դադարեցրեց իր գործունեությունը.**
1) 1921 թ.	2) 1922 թ.	3) 1923 թ.	4) 1924 թ.
- 15. Խորեն արքեպիսկոպոս Մուրադբեգյանը էրբ է ընտրվել կաթողիկոս.**
1) 1931 թ.	2) 1932 թ.	3) 1933 թ.	4) 1934 թ.
- 16. Երբ է սկսել ձևավորվել Ստալինի պաշտամունքը.**
1) 1934 թ.	2) 1935 թ.	3) 1937 թ.	4) 1929 թ.
- 17. Կաթողիկոս Խորեն Մուրադբեգյանին էրբ են խեղդամահ արել.**
1) 1935 թ. ապրիլին	3) 1937 թ. ապրիլին
2) 1936 թ. ապրիլին	4) 1938 թ. ապրիլին
- 18. Երբ է սպանվել Աղասի Խանջյանը.**
1) 1935 թ. հուլիսին	3) 1937 թ. հուլիսին
2) 1936 թ. հուլիսին	4) 1938 թ. հուլիսին
- 19. Երբ է գնդակահարվել մարշալ Արմենակ Խանփերյանցը.**
1) 1949 թ. վերջերին	3) 1949 թ. սկզբներին
2) 1950 թ. մարտի 1-ին	4) 1951 թ. հունվարի 13-ին

20. Պոտսդամի կոնֆերանսի դր նիստերում քննարկվեց հայկական տարածքների հարցը.

- 1) 1945 թ. օգոստոսի 2-ի և 5-ի
- 2) 1945 թ. հուլիսի 22-23-ի

- 3) 1945 թ. հուլիսի 24-25-ի
- 4) 1946 թ. հունիսի 22-23-ի

21. Երբ է մահացել Ի. Ստալինը.

- 1) 1953 թ. մարտի 20-ին
- 2) 1953 թ. մարտի 1-ին

- 3) 1953 թ. մայիսի 5-ին
- 4) 1953 թ. մարտի 5-ին

22. Երբ ձևավորվեցին առաջին այլախոհական կազմակերպությունները Հայաստանում.

- 1) 1940-ական թթ.
- 2) 1960-ական թթ.

- 3) 1950-ական թթ.
- 4) 1970-ական թթ.

23. Երբ է ստեղծվել Ազգային միացյալ կուսակցությունը (ԱՄԿ).

- 1) 1964 թ. ապրիլի 24-ին
- 2) 1966 թ. ապրիլի 24-ին

- 3) 1965 թ. ապրիլի 24-ին
- 4) 1967 թ. ապրիլի 24-ին

24. Երբ է իր աշխատանքներն սկսել ԽՄԿԿ XX համագումարը.

- 1) 1956 թ. փետրվարի 10-ին
- 2) 1956 թ. փետրվարի 14-ին

- 3) 1957 թ. մարտի 2-ին
- 4) 1953 թ. մարտի 5-ին

25. Հայաստանում այլախոհական շարժումը երբ վերելք ապրեց.

- 1) 1960-ական թվականներին
- 2) 1970-ական թվականներին

- 3) 1950-ական թվականներին
- 4) 1940-ական թվականներին

26. Երբ է ձևավորվել ԱՄԿ ղեկավար մարմինը՝ խորհուրդը.

- 1) 1972 թ.
- 2) 1973 թ.

- 3) 1974 թ.
- 4) 1975 թ.

27. Հակախորհրդային գործունեության մեղադրանքով Անդրանիկ Մարգարյանը երբ դատապարտվեց երեք տարվա ազատազրկման.

- 1) 1975 թ. հունվարին
- 2) 1975 թ. մարտին

- 3) 1976 թ. հունվարին
- 4) 1976 թ. մարտին

28. Թիֆլիսի մամուլում երբ հրապարակվեց Հայոց ազգային խորհրդի կոչը Հայաստանի անկախության մասին.

- 1) 1918 թ. մայիսի 28-ին
- 2) 1919 թ. մայիսի 30-ին

- 3) 1919 թ. մայիսի 28-ին
- 4) 1918 թ. մայիսի 30-ին

29. Բաթումում երբ վերսկսվեցին թուրք-անդրկովկասյան բանակցությունները.

- 1) 1918 թ. մայիսի 15-ին
- 2) 1918 թ. մայիսի 11-ին

- 3) 1918 թ. մարտի 1-ին
- 4) 1918 թ. հունիսի 4-ին

- 30. Հովհաննես Քաջազնունին Հայոց ազգային խորհրդի կողմից էրբ ընտրվեց կառավարության նախագահ.**
- 1) 1918 թ. հունիսի 17-ին
2) 1918 թ. օգոստոսի 1-ին
3) 1918 թ. հուլիսի 17-ին
4) 1918 թ. հունիսի 7-ին
- 31. Երբ հրաժարական տվեց Ալեքսանդր Խատիսյանի կառավարությունը.**
- 1) 1920 թ. մայիսի 10-ին
2) 1920 թ. մայիսի 5-ին
3) 1920 թ. մայիսի 13-ին
4) 1920 թ. նոյեմբերի 25-ին
- 32. Գ. Նժդեհի ուժերը Որոտանի կիրճում էրբ ջախջախիչ պարտության մատնեցին Նուրի փաշայի զորքերին.**
- 1) 1919 թ. ապրիլի վերջին
2) 1920 թ. ապրիլի սկզբին
3) 1920 թ. ապրիլի վերջին
4) 1919 թ. ապրիլի սկզբին
- 33. Երբ է հրավիրվել Հայոց ազգային համագումարը Փարիզում.**
- 1) 1919 թ. հունվարի 11-ից փետրվարի 24-ը
2) 1919 թ. փետրվարի 24-ից ապրիլի 22-ը
3) 1919 թ. փետրվարի 24-ից ապրիլի 20-ը
4) 1919 թ. հունվարի 28-ից փետրվարի 24-ը
- 34. Երբ է տեղի ունեցել Արարայի ճակատամարտը.**
- 1) 1918 թ. փետրվարի 14-ին
2) 1919 թ. սեպտեմբերի 19-ին
3) 1918 թ. սեպտեմբերի 19-ին
4) 1918 թ. հոկտեմբերի 30-ին
- 35. Երբ է ԼՂ Ազգային խորհրդի անդամների և Հայաստանի Գերագույն խորհրդի արտահերթ նստաշրջանն ընդունել «Հայկական ԽՍՀ-ի և ԼՂ վերամիավորման մասին» որոշումը.**
- 1) 1988 թ. դեկտեմբերի 1-ին
2) 1989 թ. դեկտեմբերի 1-ին
3) 1990 թ. մայիսի 20-ին
4) 1991 թ. սեպտեմբերի 21-ին
- 36. Արցախցիների պատվիրակությունը ԽՍՀՄ ղեկավարությանն իր պահանջները ներկայացնելու համար Մոսկվա մեկնեց՝**
- 1) 1988 թ. հունվարի 15-ին
2) 1988 թ. փետրվարի 15-ին
3) 1988 թ. փետրվարի 20-ին
4) 1988 թ. հունվարի 5-ին
- 37. Երբ է ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի նախագահության նիստը քննարկել «Լեռնային Ղարաբաղի վերաբերյալ Հայկական ԽՍՀ և Ադրբեջանական ԽՍՀ Գերագույն խորհուրդների որոշումների մասին» հարցը.**
- 1) 1988 թ. մարտի 24-ին
2) 1988 թ. հունիսի 15-ին
3) 1988 թ. հուլիսի 18-ին
4) 1988 թ. հունիսի 6-ին
- 38. Երբ է անցկացվել բարեփոխված ԽՍՀՄ-ի պահպանման վերաբերյալ հանրաքվեն.**
- 1) 1990 թ. մարտի 17-ին
2) 1991 թ. մարտի 17-ին
3) 1991 թ. օգոստոսի 19-ին
4) 1991 թ. դեկտեմբերի 8-ին

- 39. Երբ է դադարեցվել ՀԽՍՀ նախարարների խորհրդին առընթեր ներգաղթի կոմիտեի գործունեությունը.**
1) 1949 թ. մայիսին	3) 1949 թ. օգոստոսին
2) 1948 թ. օգոստոսին	4) 1950 թ. ապրիլին
- 40. Երբ է Մոսկվայում ավարտվել խորհրդա-քեմալական բանակցությունների առաջին փուլը.**
1) 1920 թ. օգոստոսի 10-ին	3) 1920 թ. օգոստոսի 20-ին
2) 1920 թ. օգոստոսի 24-ին	4) 1921 թ. մարտի 16-ին
- 41. Բաքվում հրավիրված Արևելքի ժողովուրդների առաջին համագումարը տեղի է ունեցել՝**
1) 1920 թ. սեպտեմբերի 1-8-ը	3) 1920 թ. հոկտեմբերի 1-8-ը
2) 1920 թ. սեպտեմբերի 7-14-ը	4) 1920 թ. հոկտեմբերի 7-14-ը
- 42. Հայաստանը սոցիալիստական խորհրդային հանրապետություն հայտարարելու մասին համաձայնագիրը ստորագրվել է՝**
1) 1920 թ. նոյեմբերի 29-ին	3) 1921 թ. ապրիլի 2-ին
2) 1920 թ. դեկտեմբերի 2-ին	4) 1920 թ. մայիսի 10-ին
- 43. Երբ է հիմնվել ՀՍԽՀ Արտակարգ հանձնաժողովը (ՉԵԿԱ).**
1) 1920 թ. դեկտեմբերի 8-ին	3) 1920 թ. դեկտեմբերի 10-ին
2) 1920 թ. դեկտեմբերի 6-ին	4) 1920 թ. դեկտեմբերի 2-ին
- 44. Երբ է ստորագրվել Շարուր-Նախիջևանը Հայաստանին հանձնելու մասին հրամանը.**
1) 1919 թ. մայիսի 28-ին	3) 1919 թ. մայիսի 3-ին
2) 1919 թ. ապրիլի 16-ին	4) 1920 թ. մայիսի 6-ին
- 45. Արևելակովկասյան մուսուլմանական հանրապետության մասին հայտարարությունն արվել է.**
1) 1918 թ. հունիսի 27-ին	3) 1918 թ. մայիսի 27-ին
2) 1918 թ. սեպտեմբերի 15-ին	4) 1918 թ. մայիսի 26-ին
- 46. Հայոց ազգային խորհրդի պատվիրակությունը թուրքերի հետ բանակցելու նպատակով Բաթում հասավ՝**
1) 1918 թ. մայիսի 30-ին	3) 1918 թ. մայիսի 28-ին
2) 1918 թ. հունիսի 4-ին	4) 1918 թ. մայիսի 11-ին
- 47. Հայոց ազգային խորհուրդը չճանաչելու մասին Խալիլ բեյը հայտարարել էր՝**
1) 1918 թ. մարտի 3-ին	3) 1918 թ. ապրիլի 22-ին
2) 1918 թ. մայիսի 27-ին	4) 1918 թ. մայիսի 30-ին

48. Համայնքային ինքնավարության (զեմստվոներ) ներդրումը Հայաստանի Հանրապետությունում տեղի է ունեցել՝

1) 1918–1919 թթ.	3) 1920–1922 թթ.
2) 1919–1920 թթ.	4) 1920–1921 թթ.

49. Պետական լեզվին չտիրապետող պաշտոնյաներին աշխատանքից ազատելու պայմանների մասին ՀՀ օրենքն ընդունվել է՝

1) 1920 թ. մայիսի 30–ին	3) 1919 թ. ապրիլի 15–ին
2) 1920 թ. հունիսի 25–ին	4) 1919 թ. դեկտեմբերի 2–ին

50. Երբ է Առանձին հայկական կորպուսը վերակազմավորվել դիվիզիայի.

1) 1918 թ. հոկտեմբերին	3) 1918 թ. մայիսին
2) 1918 թ. սեպտեմբերին	4) 1918 թ. դեկտեմբերին

51. Երբ է Հայաստանի մի շարք շրջաններում անցկացվել հողային բարեփոխում.

1) 1920 թ. ամռանը	3) 1918 թ. գարնանը
2) 1919 թ. աշնանը	4) 1919 թ. ձմռանը

52. Ո՞ր ժամանակահատվածում է ՀՅԴ–ն ՀԺԿ–ի հետ կազմել կոալիցիոն կառավարություն.

1) 1919 թ. նոյեմբեր – 1920 թ. մայիս	3) 1919 թ. մայիս – 1919 թ. դեկտեմբեր
2) 1918 թ. նոյեմբեր – 1919 թ. հունիս	4) 1919 թ. հունիս – 1920 թ. հունիս

53. Հայաստանի կոմունիստական կազմակերպությունների Երևանի I կոնֆերանսը տեղի է ունեցել՝

1) 1919 թ. սեպտեմբերին	3) 1920 թ. մայիսին
2) 1920 թ. հունվարին	4) 1920 թ. մարտին

54. Զորավար Անդրանիկը Նախիջևանից Զանգեզուր տեղափոխվեց՝

1) 1918 թ. հուլիսի սկզբին	3) 1918 թ. հուլիսի վերջին
2) 1918 թ. մայիսի վերջին	4) 1918 թ. օգոստոսի վերջերին

55. Երբ է Անդրանիկն իրեն հռչակել Զանգեզուրի գերագույն զինվորական հրամանատար.

1) 1918 թ. հուլիսի սկզբին	3) 1918 թ. հոկտեմբերի սկզբին
2) 1918 թ. օգոստոսի վերջին	4) 1918 թ. նոյեմբերի վերջին

56. Հայկական լեգեոնը լուծարվեց՝

1) 1919 թ. մայիսին	3) 1920 թ. օգոստոսին
2) 1920 թ. մայիսին	4) 1921 թ. օգոստոսին

57. Թուրքական զորքերը Էրբ ներխուժեցին Մարաշ.

1) 1920 թ. մայիսին	3) 1920 թ. հունվարին
2) 1919 թ. օգոստոսին	4) 1919 թ. դեկտեմբերին

58. «Քարոզչության և գործողության խորհրդի» կողմից Հայաստանի Հանրապետության և հայ ժողովրդի դեմ ուղղված բանաձև-փաստաթուղթն ընդունվեց՝
- 1) 1920 թ. սեպտեմբերի 18-ին
2) 1920 թ. օգոստոսի 24-ին
3) 1920 թ. սեպտեմբերի 23-ին
4) 1920 թ. սեպտեմբերի 8-ին
59. Թուրք-հայկական պատերազմի ժամանակ թուրքերի առաջարկած զինադադարի նոր ծանր պայմանները մերժվեցին՝
- 1) 1920 թ. նոյեմբերի 18-ին
2) 1920 թ. նոյեմբերի 10-ին
3) 1920 թ. նոյեմբերի 9-ին
4) 1920 թ. նոյեմբերի 7-ին
60. Հ. Օհանջանյանի և զինվորական նախարար Ռուբեն Տեր-Մինասյանի հանդիպումը Խորհրդային Ռուսաստանի կառավարության լիազոր ներկայացուցիչներ Պ. Մդիվանու և Բ. Լեգրանի հետ տեղի ունեցավ՝
- 1) 1920 թ. հոկտեմբերի 24-ին
2) 1920 թ. հոկտեմբերի 19-ին
3) 1920 թ. նոյեմբերի 19-ին
4) 1920 թ. նոյեմբերի 25-ին
61. Հայ ավանդական երեք կուսակցություններն առաջին անգամ համազգային կենտրոնական մարմին կազմեցին՝
- 1) 1975 թ.
2) 1974 թ.
3) 1988 թ.
4) 1987 թ.
62. Հայաստանի և Ադրբեջանի կոմկուսի կենտկոմների քարտուղարներ Կ. Դեմիրճյանն ու Բ. Բաղիրովը զբաղեցրած պաշտոններից ազատվեցին՝
- 1) 1988 թ. մայիսի 17-ին
2) 1988 թ. մարտի 21-ին
3) 1988 թ. մայիսի 21-ին
4) 1989 թ. մայիսի 21-ին
63. Երբ է Հովսեփ Օրբելին նշանակվել ԱրմՖանի նախագահ.
- 1) 1935 թ.
2) 1938 թ.
3) 1937 թ.
4) 1943 թ.
64. Երբ է բացվել Հայաստանի առաջին պետական դրամատիկական թատրոնը.
- 1) 1921 թ. հունիսի 5-ին
2) 1922 թ. հունվարի 22-ին
3) 1921 թ. հունվարի 25-ին
4) 1922 թ. հունվարի 25-ին
65. Երբ է կազմակերպվել պետական շրջիկ թատրոնը Ա. Խարազյանի ղեկավարությամբ.
- 1) 1926 թ.
2) 1932 թ.
3) 1928 թ.
4) 1929 թ.
66. Երբ է ցուցադրվել հայկական կինեմատոգրաֆի առաջնեկ «Նամուսը».
- 1) 1935 թ.
2) 1931 թ.
3) 1925 թ.
4) 1928 թ.
67. Երբ է էկրան բարձրացել հայկական առաջին հնչյունային կինոնկար «Պեպո»-ն.
- 1) 1925 թ.
2) 1935 թ.
3) 1929 թ.
4) 1937 թ.
68. Ալեքսանդր Թամանյանը Երևանի գլխավոր հատակագիծը կազմել է՝
- 1) 1924 թ.
2) 1926 թ.
3) 1925 թ.
4) 1928 թ.

69. Թաթուլ Ալթունյանի գլխավորությամբ հայկական ժողովրդական երգի-պարի պետական անսամբլը ստեղծվել է՝

- 1) 1937 թ. 2) 1935 թ. 3) 1938 թ. 4) 1932 թ.

70. Երբ է սկսվել նորանկախ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային ճանաչումը.

- 1) 1991 թ. փետրվարից 3) 1991 թ. վերջերից
2) 1992 թ. սկզբից 4) 1992 թ. կեսերից

71. Հայաստանի խորհրդարանը երբ է օրենք ընդունել Հայաստանում բազմակուսակցական համակարգ ստեղծելու մասին.

- 1) 1990 թ. օգոստոսին 3) 1992 թ. նոյեմբերին
2) 1992 թ. փետրվարին 4) 1991 թ. փետրվարին

72. Հայտեղկումը երբ է հրապարակել «Պարենային մթերքների և այլ նյութերի հայտնաբերման մասին» հրամանը.

- 1) 1920 թ. դեկտեմբերի 1-ին 3) 1921 թ. հունիսի 24-ին
2) 1920 թ. դեկտեմբերի 8-ին 4) 1920 թ. դեկտեմբերի 28-ին

73. Երբ է կնքվել Անկարայի ֆրանս-թուրքական պայմանագիրը.

- 1) 1920 թ. օգոստոսի 4-ին 3) 1920 թ. հոկտեմբերի 13-ին
2) 1921 թ. հոկտեմբերի 20-ին 4) 1921 թ. մայիսի 30-ին

74. ԽՍՀՄ պաշտպանության ժողկոմի հրամանով երբ կազմացրվեց 390-րդ դիվիզիան.

- 1) 1942 թ. մարտի 5-ին 3) 1943 թ. նոյեմբերի 29-ին
2) 1942 թ. հունիսի 14-ին 4) 1945 թ. հուլիսի 2-ին

75. Երբ է տեղի ունեցել արցախահայության 9-րդ համագումարը.

- 1) 1918 թ. սեպտեմբերի 10-14-ը 3) 1920 թ. ապրիլի 25-ին
2) 1919 թ. փետրվարի 6-13-ը 4) 1920 թ. նոյեմբերի 22-ին

76. Երբ է Թուրքիան ճանաչել Հայաստանի անկախությունը.

- 1) 1991 թ. հուլիսին 3) 1992 թ. մարտին
2) 1991 թ. դեկտեմբերին 4) 1996 թ. սեպտեմբերին

77. Երբ ահաբեկչության զոհ դարձավ «Ակոս» թերթի խմբագիր Հրանտ Դինքը Ստամբուլում.

- 1) 2007 թ. ապրիլի 10-ին 3) 2008 թ. սեպտեմբերի 6-ին
2) 2007 թ. հունվարի 19-ին 4) 2008 թ. հոկտեմբերի 10-ին

78. Լիտվայի Հանրապետությունը ՀՀ-ի անկախությունը ճանաչել է՝

- 1) 1991 թ. նոյեմբերի 21-ին 3) 1992 թ. ապրիլի 24-ին
2) 1991 թ. դեկտեմբերի 21-ին 4) 1991 թ. օգոստոսի 23-ին

- 79. Երբ է Թուրքիան փակել ՀՀ-ի հետ պետական սահմանը.**
1) 1991 թ. դեկտեմբերին	3) 1992 թ. փետրվարին
2) 1992 թ. մայիսին	4) 1993 թ. ապրիլին
- 80. ՀՀ և Թուրքիայի միջև երբ ստորագրվեցին «Երկկողմ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման ու զարգացման մասին» արձանագրությունները.**
1) 2008 թ. հունվարի 19-ին	3) 2009 թ. հոկտեմբերի 10-ին
2) 2008 թ. սեպտեմբերի 6-ին	4) 2009 թ. ապրիլի 22-ին
- 81. Երբ է ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանը հրամանագիր ստորագրել հայ-թուրքական արձանագրությունների վավերացման գործընթացը կասեցնելու մասին.**
1) 2009 թ. հունվարի 19-ին	3) 2009 թ. հոկտեմբերի 10-ին
2) 2010 թ. սեպտեմբերի 6-ին	4) 2010 թ. ապրիլի 22-ին
- 82. Երբ է Արցախում ստեղծվել ինքնապաշտպանության ընդհատակյա կոմիտեն.**
1) 1990 թ. օգոստոսին	3) 1991 թ. հուլիսին
2) 1991 թ. մայիսին	4) 1992 թ. հունիսին
- 83. Երբ է Արցախում ստեղծվել ինքնապաշտպանական ուժերի շտաբ.**
1) 1990 թ. օգոստոսին	3) 1991 թ. հուլիսին
2) 1991 թ. ապրիլին	4) 1991 թ. դեկտեմբերին
- 84. Երբ է ԼՂՀ Գերագույն խորհուրդը հատուկ որոշում ընդունել ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերի մասին.**
1) 1991 թ. հուլիսին	3) 1992 թ. փետրվարին
2) 1991 թ. դեկտեմբերին	4) 1992 թ. հունիսին
- 85. Երբ են Ադրբեջանի ՕՄՕՆ-ը և խորհրդային բանակը բացահայտ պատերազմ սկսել Հյուսիսային Արցախի հայ բնակչության դեմ.**
- 1) 1991 թ. փետրվար-մարտ ամիսներին
 - 2) 1990 թ. նոյեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին
 - 3) 1991 թ. ապրիլ-մայիս ամիսներին
 - 4) 1992 թ. մարտ-ապրիլ ամիսներին
- 86. Երբ է Ադրբեջանի Գերագույն խորհրդի կողմից ընդունվել անկախության վերականգնման մասին հռչակագիրը.**
1) 1991 թ. ապրիլի 30-ին	3) 1991 թ. սեպտեմբերի 2-ին
2) 1991 թ. օգոստոսի 30-ին	4) 1991 թ. դեկտեմբերի 28-ին
- 87. Երբ է Ստեփանակերտում տեղի ունեցել Լեռնային Ղարաբաղի պատգամավորների մարզային և Շահումյանի շրջանային խորհուրդների համատեղ նստաշրջանը.**
1) 1988 թ. փետրվարի 20-ին	3) 1991 թ. դեկտեմբերի 10-ին
2) 1991 թ. սեպտեմբերի 2-ին	4) 1992 թ. հունվարի 8-ին

88. Երբ են տեղի ունեցել ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրությունները.

1) 1991 թ. դեկտեմբերի 10-ին	3) 1992 թ. հունվարի 8-ին
2) 1991 թ. դեկտեմբերի 28-ին	4) 1992 թ. հունիսի 2-ին

89. Երբ է Արթուր Մկրտչյանն ընտրվել ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի նախագահ.

1) 1991 թ. դեկտեմբերի 10-ին	3) 1992 թ. հունվարի 8-ին
2) 1991 թ. սեպտեմբերի 2-ին	4) 1992 թ. հունիսի 2-ին

90. Երբ է ԼՂՀ Գերագույն խորհուրդը հաստատել երկրի զինանշանն ու օրհներգը.

1) 1991 թ. դեկտեմբերի 28-ին	3) 1992 թ. հունիսի 2-ին
2) 1992 թ. հունվարի 8-ին	4) 1992 թ. նոյեմբերի 17-ին

91. Երբ են հայ ազատամարտիկներն ազատագրել Կրկժանը.

1) 1992 թ. հունիսի 2-ին	3) 1992 թ. փետրվարի 25-26-ը
2) 1992 թ. հունվարի 19-20-ը	4) 1992 թ. մայիսի 4-6-ը

92. Երբ են տեղի ունեցել Քարինտակի մարտերը.

1) 1991 թ. հունիսին	3) 1992 թ. փետրվարին
2) 1992 թ. հունվարին	4) 1992 թ. մայիսին

93. Երբ են հայկական ուժերը հասել Խոջալուի առաջավոր դիրքերին.

- 1) 1992 թ. հունվարին
- 2) 1992 թ. փետրվարի 25-ի լույս 26-ի գիշերը
- 3) 1993 թ. հուլիսի 23-24-ին
- 4) 1994 թ. փետրվարի 18-ին

94. Երբ է որոշվել իրագործել Շուշիի ազատագրման գործողությունը.

1) 1992 թ. մայիսի 1-ին	3) 1992 թ. մայիսի 8-ին
2) 1992 թ. մայիսի 4-ին	4) 1993 թ. մայիսի 12-ին

95. Երբ են արցախյան ազատագրական ուժերը մտել Լաչին.

1) 1992 թ. մայիսի 9-ին	3) 1992 թ. մայիսի 18-ին
2) 1992 թ. մայիսի 12-ին	4) 1992 թ. օգոստոսի 15-ին

96. Երբ են ադրբեջանական զինված ուժերը ներխուժել Արցախի հյուսիսային շրջաններ և գրավել Շահումյանի շրջանն ու Մարտակերտի շրջանի մի մասը.

1) 1992 թ. մայիսին	3) 1993 թ. ամռանը
2) 1992 թ. ամռանը	4) 1993 թ. ձմռանը

97. Երբ է Արցախում ստեղծվել Պաշտպանության պետական կոմիտեն.

1) 1991 թ. օգոստոսի 30-ին	3) 1992 թ. մայիսի 4-ին
2) 1992 թ. հունիսի 2-ին	4) 1992 թ. օգոստոսի 15-ին

98. Երբ է սկսվել ընդհանուր գրոհը դեպի Շուշի.

- 1) 1991 թ. մայիսի 9-ի գիշերը՝ 1 անց 30-ին
- 2) 1992 թ. մայիսի 8-ի գիշերը՝ 2 անց 30-ին
- 3) 1992 թ. մայիսի 7-ին՝ առավոտյան 6 անց 30-ին
- 4) 1992 թ. մայիսի 6-ին՝ ժամը 18:00-ին

99. Երբ է ազատագրվել Քելբաջարի (Քարվաճառի) շրջանը.

- 1) 1992 թ. մայիսին
- 2) 1992 թ. օգոստոսին
- 3) 1993 թ. ապրիլին
- 4) 1993 թ. հուլիսին

100. Երբ է սկսվել հարձակումը, որի արդյունքում ճնշվեցին Հորադիզի երկաթուղային հանգույցի կրակակետերը և ազատագրվեց Հորադիզի շրջանը.

- 1) 1993 թ. ապրիլի 23-ին
- 2) 1993 թ. հուլիսի 23-ին
- 3) 1993 թ. հոկտեմբերի 24-ին
- 4) 1994 թ. փետրվարի 18-ին

101. Երբ են հայկական ուժերը ադրբեջանցիներին Աղդամի մոտ պարտության մատնել.

- 1) 1993 թ. ապրիլի 23-ին
- 2) 1993 թ. հուլիսի 23-ին
- 3) 1993 թ. հոկտեմբերի 24-ին
- 4) 1994 թ. փետրվարի 18-ին

102. Երբ է Արցախում հաստատվել հրադադարը.

- 1) 1993 թ. հուլիսի 23-ին
- 2) 1994 թ. փետրվարի 18-ին
- 3) 1994 թ. մայիսի 12-ին
- 4) 1995 թ. հուլիսի 5-ին

103. Երբ է տեղի ունեցել Լոնդոնի կոնֆերանսը.

- 1) 1920 թ. ապրիլ – 1921 թ. հունիս
- 2) 1921 թ. փետրվարի 21 – մարտի 14
- 3) 1921 թ. փետրվարի 26 – մարտի 16
- 4) 1922 թ. նոյեմբերի 20 – 1923 հուլիսի 24

104. Երբ է տեղի ունեցել Լոզանի կոնֆերանսը.

- 1) 1921 թ. փետրվարի 21 – մարտի 14
- 2) 1921 թ. փետրվարի 26 – մարտի 16
- 3) 1922 թ. նոյեմբերի 20 – 1923 թ. հուլիսի 24
- 4) 1921 թ. նոյեմբերի 22-ից – 1922 թ. հուլիսի 23

105. Երբ է ԽՍՀՄ կառավարությունը որոշում ընդունել դադարեցնելու սփյուռքահայերի ներգաղթը.

- 1) 1947 թ. հունիսի 23-ին
- 2) 1948 թ. սեպտեմբերի 14-ին
- 3) 1948 թ. դեկտեմբերի 14-ին
- 4) 1949 թ. օգոստոսի 15-ին

106. Երբ է ընդունվել ԽՍՀՄ կառավարության որոշումը խորհրդա-թուրքական բաբեկամության և չեզոքության պայմանագրի դադարեցման մասին.

- 1) 1945 թ. մարտի 19-ին
- 2) 1945 թ. հուլիսի 19-ին
- 3) 1946 թ. ապրիլի 30-ին
- 4) 1946 թ. մայիսի 4-ին

107. Երբ է հրավիրվել Միավորված ազգերի կազմակերպության (ՄԱԿ) անդրանիկ նիստը.

1) 1945 թ. մարտին	3) 1945 թ. հունիսին
2) 1945 թ. ապրիլին	4) 1945 թ. հուլիսին

108. Երբ է Ամերիկայի հայկական ազգային խորհուրդը հեռագիր ուղարկել Պոտսդամի կոնֆերանսին՝ հայկական հարցը կոնֆերանսի օրակարգ մտցնելու խնդրանքով.

1) 1945 թ. մարտի 19-ին	3) 1947 թ. ապրիլի 30-ին
2) 1945 թ. հուլիսի 19-ին	4) 1947 թ. մայիսի 4-ին

109. Երբ է կայացել Հայկական համաշխարհային կոնգրեսը.

- 1) 1946 թ. փետրվարի 21 – մարտի 14
- 2) 1947 թ. նոյեմբերի 20 – նոյեմբերի 24
- 3) 1945 թ. մարտի 19 – հուլիսի 19
- 4) 1947 թ. ապրիլի 30 – մայիսի 4

110. Երբ է Հայկական համաշխարհային կոնգրեսի առաջարկով կազմված պատվիրակությունը ԱՄՆ պետքարտուղարին ներկայացրել հայկական հողային պահանջների մասին հուշագիրը.

1) 1947 թ. մարտի 19-ին	3) 1947 թ. մայիսի 4-ին
2) 1947 թ. հուլիսի 19-ին	4) 1947 թ. մայիսի 12-ին

111. Երբ է Կիպրոսի արտաքին գործերի նախարար Կիպրիանուն ՄԱԿ-ի ամբիոնից կոչ արել քննարկելու Հայկական հարցը.

1) 1965 թ. ապրիլին	3) 1967 թ. ապրիլին
2) 1965 թ. հոկտեմբերին	4) 1970 թ. հունիսին

112. Երբ է Մոնտեվիդեոյում հրավիրվել Լատինական Ամերիկայի միջխորհրդարանական համագումարը.

1) 1965 թ. ապրիլին	3) 1967 թ. ապրիլին
2) 1965 թ. հոկտեմբերին	4) 1970 թ. հունիսին

113. Երբ է Ուրուգվայի խորհրդարանը հանձնարարել իր կառավարությանը Հայկական հարցը ներկայացնել ՄԱԿ-ի քննարկմանը.

1) 1965 թ.	2) 1967 թ.	3) 1970 թ.	4) 1987 թ.

114. Երբ է Հայկական հարցը սկսել քննարկվել Եվրախորհրդում.

1) 1967 թ.	2) 1970 թ.	3) 1983 թ.	4) 1987 թ.

115. Երբ է ՀՍԽՀ-ի մշակութային-պատմական ինստիտուտը վերափոխվել Գիտության ու արվեստի ինստիտուտի.

1) 1921 թ.	2) 1925 թ.	3) 1926 թ.	4) 1933 թ.

116. Մինչև էրբ է գործել Գիտության ու արվեստի ինստիտուտը.

- 1) 1925 թ. 2) 1926 թ. 3) 1930 թ. 4) 1933 թ.

117. Երբ է Հովհաննես Աղամյանը ստեղծել եռագույն հեռուստատեսությունը.

- 1) 1925 թ. 2) 1926 թ. 3) 1930 թ. 4) 1933 թ.

118. Երբ է ստեղծվել Հայաստանի գրողների միությունը.

- 1) 1926 թ. 2) 1930 թ. 3) 1932 թ. 4) 1935 թ.

119. Երբ է հիմնադրվել Լենինականի (Գյումրու) պետական թատրոնը.

- 1) 1922 թ. 2) 1925 թ. 3) 1928 թ. 4) 1929 թ.

120. Երբ է հիմնադրվել պատանի հանդիսատեսի թատրոնը.

- 1) 1925 թ. 2) 1928 թ. 3) 1929 թ. 4) 1937 թ.

121. Երբ է Երևանում հիմնադրվել գեղարվեստի դպրոցը.

- 1) 1922 թ. 2) 1932 թ. 3) 1935 թ. 4) 1937 թ.

122. Երբ է հիմնադրվել Երևանի գեղարվեստական ինստիտուտը.

- 1) 1935 թ. 2) 1945 թ. 3) 1947 թ. 4) 1953 թ.

2. ՓԱՍՏԵՐ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐ

1. Ո՞վ է Հայաստանի օգնության կոմիտեի (ՀՕԿ) առաջին նախագահը.
 - 1) Վահան Տերյանը
 - 2) Սիմոն Վրացյանը
 - 3) Հովհաննես Քաջազունին
 - 4) Հովհաննես Թումանյանը
2. ՀՍԽՀ–ում 1932 թ. քանի մարդ գնդակահարվեց.
 - 1) շուրջ 500
 - 2) շուրջ 1500
 - 3) շուրջ 2000
 - 4) շուրջ 1000
3. ՀՍԽՀ–ում 1932 թ. քանի մարդ ազատագրկման ենթարկվեց.
 - 1) շուրջ 2100
 - 2) շուրջ 4000
 - 3) շուրջ 1200
 - 4) շուրջ 5000
4. Ո՞վ ձերբակալվեց 1936 թ. մայիսին.
 - 1) Ներսիկ Ստեփանյանը
 - 2) Լ. Տրոնգլին
 - 3) Աղասի Խանջյանը
 - 4) Լ. Կամենկը
5. Ո՞ւմ հրամանով սպանվեց Աղասի Խանջյանը.
 - 1) Լ. Տրոնգլու
 - 2) Լ. Կամենկի
 - 3) Բերիայի
 - 4) Գ. Ջինովկի
6. 1945–1952 թթ. Հայաստանում քանի մարդ բռնադատվեց.
 - 1) մոտ 2000
 - 2) մոտ 3000
 - 3) 3500
 - 4) 2500
7. Քանի հայ ընտանիք արքորվեց Անդրկովկասի հանրապետություններից 1949 թ. հունիսի 14–ի որոշմամբ.
 - 1) 2700
 - 2) 2650
 - 3) 2940
 - 4) 3620
8. 1949 թ. ընդամենը քանի հայ արքորվեց Անդրկովկասից Ալթայի երկրամաս.
 - 1) 14 500
 - 2) 15 500
 - 3) 16 500
 - 4) 19 500
9. Ո՞վ ընտրվեց ՀԿԿ կենտկոմի առաջին քարտուղար 1953 թ. նոյեմբերին.
 - 1) Յակով Զարոբյանը
 - 2) Գրիգոր Հարությունյանը
 - 3) Սուրեն Թովմասյանը
 - 4) Անաստաս Միկոյանը
10. Քանի եկեղեցի էր փակված Հայաստանում 1937 թ. վերջին.
 - 1) 600
 - 2) 700
 - 3) 800
 - 4) 900
11. Ո՞ր համագումարում է Ն. Խրուշչովը քննադատել անհատի պաշտամունքը.
 - 1) ԽՄԿԿ XIX համագումարում
 - 2) ԽՄԿԿ XXI համագումարում
 - 3) ԽՄԿԿ XX համագումարում
 - 4) ԽՄԿԿ XXII համագումարում

12. 1950–1970–ական թթ. հակախորհրդային մեղադրանքով քանի մարդ է դատապարտվել Հայաստանում.

1) ավելի քան 50	3) ավելի քան 350
2) ավելի քան 100	4) ավելի քան 600

13. Ինչ թերթեր է հրատարակել ԱՄԿ–ն.

1) «Փարոս» և «Երկունք»	3) «Հայրենիք» և «Երկունք»
2) «Ազգ» և «Հայրենիք»	4) «Փարոս» և «Հայրենիք»

14. Որտեղ է հրավիրվել 1923 թ. նոյեմբերի ՀՅԴ ինքնավերացման համագումարը.

1) Թիֆլիսում	3) Երևանում
2) Բեյրութում	4) Փարիզում

15. Քանի շրջաններ ստեղծվեցին ՀՍԽՀ–ում 1930 թ. վարչական փոփոխությամբ.

1) 22	2) 23	3) 25	4) 24

16. Թվարկված կոթողներից որի հեղինակն է քանդակագործ Նիկողայոս Նիկողոսյանը.

1) «Սասունցի Դավիթ»	3) «Միքայել Նալբանդյան»
2) «Դավիթ բեկ»	4) «Մարտիրոս Սարյան»

17. Ո՞ւմ ձևակերպմամբ հրապարակվեց Հայոց ազգային խորհրդի կոչը 1918 թ. մայիսին.

1) Հ. Քաջազնունու	3) Ն. Աղբալյանի
2) Գ. Նժդեհի	4) Խ. Կարճիկյանի

18. Հայկական կողմից ովքեր էին մասնակցում Բաթումում 1918 թ. վերսկսված թուրք–անդրկովկասյան բանակցություններին.

- 1) Ն. Աղբալյանը և Հովհ. Քաջազնունին
- 2) Ս. Վրացյանը և Ա. Խատիսյանը
- 3) Հ. Քաջազնունին և Ա. Խատիսյանը
- 4) Ա. Ահարոնյանը և Ա. Գյուլխանդանյանը

19. Բաթումի պայմանագիրը վերանայելու նպատակով ո՞ւմ գլխավորությամբ հայկական պատվիրակությունը մեկնեց Կ. Պոլիս.

1) Ա. Խատիսյանի	3) Հ. Օհանջանյանի
2) Ա. Ահարոնյանի	4) Հ. Քաջազնունու

20. Իշխանության ինչ մարմին ստեղծեց արցախահայության առաջին համագումարը.

- 1) Ղարաբաղի հատուկ կոմիտե
- 2) Ղարաբաղի ժամանակավոր կառավարություն
- 3) Ղարաբաղի ժողովրդական կառավարություն
- 4) Ղարաբաղի ազգային խորհուրդ

21. Որքան հայ բնակչություն կար Կիլիկիայում 1920 թ. սկզբներին.

1) 200 հազար	2) 100 հազար	3) 50 հազար	4) 150 հազար

22. Ո՞ր քաղաքը Կիլիկիայում դարձավ քեմալականների հարձակման առաջին թիրախը.

- 1) Սիս 2) Ադանա 3) Մարաշ 4) Տարսուն

23. Ո՞ր փաստաթղթում ձևակերպում ստացան քեմալական շարժման նպատակները.

- 1) «Թուրքական ազգային դաշինք»
2) «Բարենորոգումների թուրքական հրովարտակ»
3) «Թուրքական ազգային ուխտ»
4) «Թուրքական ազգային համաձայնություն»

24. Ինչ էր ազդարարվում Հայրենիքի փրկության կոմիտեի (ՀՓԿ) առաջին հրամաններով.

- 1) Հայաստանում խորհրդային իշխանությանը աջակցելու և ռազմական կոմունիզմը վերացնելու մասին
2) Հայաստանում հողային բարեփոխումներ անցկացնելու մասին
3) խորհրդային իշխանության տապալման և բոլոր բոլշևիկներին ձերբակալելու մասին
4) Մայիսյան ապստամբության մասնակիցներին ներում չնորհելու մասին

25. Մարդասիրական օգնության համար 1922 թ. մայիսի 10-ին ո՞ւմ շնորհակալություն հայտնեց Ա. Մյասնիկյանը.

- 1) Ռուսաստանի Ժողկոմխորհի նախագահին
2) ԱՄՆ նախագահին
3) Անտանտի երկրների Գերագույն խորհրդին
4) Մեծ Բրիտանիայի վարչապետին

26. Ո՞ր խորհրդային հանրապետության կուսակցական ղեկավարությունն էր դիմադրում Անդրկովկասի դաշնային միութենական պայմանագրի ստորագրմանը.

- 1) Հայաստանի՝ Ա. Մյասնիկյանի գլխավորությամբ
2) Ադրբեջանի՝ Ն. Նարիմանովի գլխավորությամբ
3) Վրաստանի՝ Պ. Մդիվանու գլխավորությամբ
4) Ռուսաստանի՝ Ի. Ստալինի գլխավորությամբ

27. Ինչ առաջարկությամբ էին հանդես գալիս Պ. Մդիվանին և նրա կողմնակիցները Անդրկովկասի հանրապետությունների դաշնության ստեղծման ժամանակ.

- 1) հանրապետությունների ինքնիշխանությունը վերացնելու առաջարկությամբ
2) հանրապետությունների միջև երկկողմանի պայմանագրային հարաբերություններ հաստատելու և նրանց իրական անկախությունը պահպանելու
3) հանրապետություններին միայն մշակութային ինքնավարություն տալու
4) հանրապետությունների միջև միայն ռազմական դաշինք հաստատելու

28. Ըստ Լենինի առաջարկի՝ ինչ հիմքի վրա էին ԽՍՀՄ-ի կազմում միավորվելու խորհրդային հանրապետությունները.

- 1) Բոլոր հանրապետություններն ընդգրկվելու էին Ռուսաստանի դաշնության մեջ՝ առանց միությունից դուրս գալու իրավունքի:
- 2) Բոլոր հանրապետությունները, այդ թվում՝ Ռուսաստանը, միավորվել էին նոր պետականության մեջ՝ պահպանելով իրենց ինքնիշխանությունը և միությունից դուրս գալու իրավունքը:
- 3) Միության մեջ մտնող բոլոր միավորները ունենալու էին ինքնավար մարզի կարգավիճակ և միայն մշակութային հավասար իրավունքներ:
- 4) Միության մեջ ընդգրկվող բոլոր հանրապետությունները իրավունք չունեին դուրս գալու միությունից:

29. Ինչ առաջարկությամբ հանդես եկավ Ա. Բեկզադյանը 1921 թ. հունիսի 25–27–ին Թիֆլիսում հրավիրված անդրկովկասյան հանրապետությունների սահմանները որոշող հանձնաժողովի նիստում.

- 1) Հայաստանին միացնել Նախիջևանն ու Ախալքալաքը
- 2) Լոռու և Լեռնային Ղարաբաղի հետ միասին ՀՍԽՀ–ին միացնել նաև Ախալքալաքի գավառը
- 3) Հայաստանին միացնել Կարսը, Լոռին և Ախալցխայի գավառը
- 4) Հայաստանին միացնել Լոռին, Նախիջևանը, Կաղզվանը և Օլթին

30. Համազանգեզուրյան համագումարը 1920 թ. դեկտեմբերի 25–ին Սյունիքը հռչակեց՝

- 1) Լեռնահայաստան
- 2) Ինքնավար Սյունիք
- 3) Հայաստանի Հանրապետություն
- 4) Զանգեզուրի անկախ հանրապետություն

31. Ինչ դիրք բռնեց ՀԿ(Բ)Կ կենտկոմը Լեռնային Ղարաբաղը Ադրբեջանին բռնակցելու 1921 թ. հուլիսի 5–ի որոշման դեմ.

- 1) Լռելայն ընդունեց այդ որոշումը:
- 2) Միանգամայն սխալ և անբավարար ճանաչեց այդ որոշումը և բողոքեց դրա դեմ:
- 3) Կոչ արեց հայ ազգաբնակչությանը դիմելու զինված պայքարի:
- 4) Ողջունեց այդ որոշումը:

32. Ինչի հետ էին կապում Ռուսաստանի իշխանությունները խորհրդա–թուրքական սահմանի հարցը 1921 թ. Մոսկվայի բանակցությունների ժամանակ.

- 1) Հայաստանի տարածքային արդարացի պահանջների իրագործման խնդրի հետ
- 2) ռուս և թուրք ժողովուրդների դարավոր բարեկամության խնդրի հետ
- 3) քեմալականների հետ հակաիմպերիալիստական դաշինք ստեղծելու խնդրի հետ
- 4) քեմալական Թուրքիայի՝ Խորհրդային Ռուսաստանի վրա հարձակվելու սպառնալիքի հետ

33. Ինչ էր նախատեսվում ՌԿ(Բ)Կ կովկասյան բյուրոյի 1921 թ. սեպտեմբերի 3-ի «Կարսի կոնֆերանսի մասին» որոշումով.

- 1) Կոնֆերանսում բոլոր հարցերը քննարկել առանց նախապայմանների, առանց նախնական փոխհամաձայնության և պայմանավորվածությունների:
- 2) Խստորեն պահպանել Մոսկվայի պայմանագրի շրջանակները, «ոչ մի դեպքում թույլ չտալ Կովկասի հանրապետությունների մեկուսի ելույթները»:
- 3) Թույլատրել բանակցող կողմերին առաջ քաշել բոլոր հուզող խնդիրները, այդ թվում նաև հանրապետությունների միջև առկա տարաձայնությունները:
- 4) Հայաստանին թույլատրել բարձրացնել Ցեղասպանության հարցը և պահանջել փոխհատուցում:

34. 1921 թ. Մոսկվա մեկնող թուրքական պատվիրակությունը ճանապարհին հանդիպումներ ունեցավ՝

- 1) Թիֆլիսում՝ Վրաստանի ղեկավարության հետ
- 2) Երևանում՝ Հայաստանի ղեկավարության հետ
- 3) Բաքվում՝ Ադրբեջանի ղեկավարության հետ
- 4) Կարսում՝ Ռուսաստանի ղեկավարության հետ

35. 1921 թ. Մոսկվայի բանակցությունների օրերին քննալականները միաժամանակ բանակցություններ էին վարում՝

- 1) Փարիզում
- 2) Վիեննայում
- 3) Լոնդոնում
- 4) Բեռլինում

36. Որքան էր գաղթականության թիվը Հայաստանում 1918 թ.

- 1) 500 հազար
- 2) 200 հազար
- 3) 300 հազար
- 4) 250 հազար

37. Քանի՞ արդյունաբերական ձեռնարկություն շահագործման հանձնվեց ՀՍԽՀ-ում 2-րդ հնգամյակի ընթացքում.

- 1) 26
- 2) 18
- 3) 36
- 4) 28

38. Որքան էր բանվորների թիվը Խորհրդային Հայաստանում 1940 թվականին.

- 1) 90,5 հազար
- 2) 109,2 հազար
- 3) 92,4 հազար
- 4) 86,7 հազար

39. Հնչակյան կուսակցության առաջնորդներից ով դարձավ կոմկուսի անդամ.

- 1) Գ. Կաֆյանը
- 2) Ա. Նազարբեկյանը
- 3) Ա. Արփիարյանը
- 4) Ռ. Խանազատը

40. Ո՞րն էր մինչև նոր Սահմանադրության ընդունումը պետության իրավական կարգավիճակը որոշող հիմնական փաստաթուղթը Հայաստանում 1990-ական թթ. սկզբին.

- 1) ՀԽՍՀ Սահմանադրությունը
- 2) «Ղարաբաղ» կոմիտեի ծրագիրը
- 3) Անկախության հռչակագիրը
- 4) ՀՀԾ-ի ծրագիրը

41. 1993 թ. հունիսի 12-ին Աղղամի մոտ՝ Մարզիլու գյուղում, զոհվեց՝

1) Մովսես Գորգիսյանը	3) Մոնթե Մելքոնյանը
2) Թաթուլ Կրպեյանը	4) Սիմոն Աչիբգյոզյանը

42. Թվարկվածներից ով տրոցկիստական ընդդիմության մասնակից չէ.

1) Լ. Տրոցկի	3) Գ. Զինովև
2) Գ. Օրջոնիկիձե	4) Լ. Կամենև

43. Ո՞ւմ կողմից է արվել «առանց հապաղելու հաց տրամադրել Կարմիր բանակին» կոչը.

1) ՀԿ(բ)Կ կենտկոմի	3) Ռազմհեղկոմի
2) Ժողկոմխորիի	4) ՉԵԿԱ-ի

44. Ո՞վ էր ՉԵԿԱ-ի նախագահը 1921 թ. սկզբին.

1) Ա. Նուրիջանյան	3) Ի. Դովլաթյան
2) Ն. Այվազով	4) Գ. Աթարբեկյան

45. 1990 թ. օգոստոսի 4-ին Լևոն Տեր-Պետրոսյանն ընտրվեց՝

- 1) Հայաստանի Գերագույն խորհրդի նախագահ
- 2) ՀՀՇ նախագահ
- 3) ՀՀ նախագահ
- 4) ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահ

46. Ո՞վ է Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի առաջին հայ հերոսը.

1) Հովհաննես Բաղդամյանը	3) Լազր Զափչախյանը
2) Նելսոն Ստեփանյանը	4) Կարապետ Սիմոնյանը

47. 1960 թ. դեկտեմբերին ով ընտրվեց ՀԿԿ կենտկոմի առաջին քարտուղար.

1) Գրիգոր Հարությունյանը	3) Յակով Զարոբյանը
2) Սուրեն Թովմասյանը	4) Անտոն Քոչինյանը

48. Որքան է Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչած ու դատապարտած պետությունների թիվը.

1) մեկուկես տասնյակ	3) երեքուկես տասնյակ
2) երկուսուկես տասնյակ	4) մոտ չորս տասնյակ

49. Ո՞ր թերթի խմբագիրն էր Հրանտ Դինքը.

1) «Մարմարա»	2) «Լրո Գիր»	3) «Ակոս»	4) «Ազդարար»

50. 1935 թ. ո՞ր հայկական ֆիլմը բարձրացավ էկրան.

1) «Գիքոր»	2) «Նամուս»	3) «Պեպո»	4) «Զարե»

51. Որտեղի՞ մարտերում զոհվեց Թաթուլ Կրպեյանը.

1) Քարինտակի	3) Շուշիի
2) Գետաշենի	4) Քարվաճառի (Քելբաջարի)

52. Ո՞ր տարածքում է հռչակվել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը.

- 1) Նախիջևանի, Ջանգեզուրի և նախկին ԼՂԻՄ տարածքներում
- 2) նախկին ԼՂԻՄ-ի և Շահումյանի շրջանի տարածքներում
- 3) նախկին ԼՂԻՄ-ի և Գետաշենի ենթաշրջանի տարածքներում
- 4) նախկին ԼՂԻՄ-ի և Ջանգեզուրի տարածքներում

53. ԼՂՀ բնակչության քանի տոկոսն է մասնակցել անկախության հանրաքվեին.

- 1) 94,39 %-ը
- 2) 83 %-ը
- 3) 80 %-ը
- 4) 99 %-ը

54. Քվեարկողների քանի տոկոսն է կողմ քվեարկել ԼՂ անկախության օգտին.

- 1) 94,39 %-ը
- 2) 83 %-ը
- 3) 80 %-ը
- 4) 99 %-ը

55. Արցախի դր գյուղն ազատագրվեց 1992 թ. հունվարի 26-ին.

- 1) Կրկժանը
- 2) Խոջալուն
- 3) Քարինտակը
- 4) Մարզիլուն

56. Ո՞վ էր գլխավորում Խոջալուի ուղղությամբ հայերի ռազմական գործողությունները.

- 1) Արկադի Տեր-Թադևոսյանը (Կոմանդոս)
- 2) Սեյրան Օհանյանը
- 3) Աշոտ Ղուլյանը (Բեկոր)
- 4) Մոնթե Մելքոնյանը

57. Որքան էր ադրբեջանցիների կորուստը Քարինտակի ազատագրման ժամանակ.

- 1) 6 զոհ և 15 վիրավոր
- 2) 74 զոհ և 70 վիրավոր
- 3) 10 զոհ և 15 զերի
- 4) 54 զոհ և 50 զերի

58. Ո՞րն էր ադրբեջանցիների առաջին խոշոր կորուստը Արցախյան պատերազմի սկզբնական փուլում.

- 1) Լաչինը
- 2) Խոջալուն
- 3) Քելբաջարը
- 4) Աղդամը

59. Ո՞ւմ վրա էր դրված Շուշիի ազատագրման գործողությունների ծրագրի կազմման ու իրագործման ղեկավարումը.

- 1) Աշոտ Ղուլյանի (Բեկոր)
- 2) Արկադի Տեր-Թադևոսյանի (Կոմանդոս)
- 3) Սեյրան Օհանյանի
- 4) Վալերի Չիթչյանի

60. Որքան էր թշնամու զինյալների թիվը Շուշիի համար մղվող մարտերում.

- 1) 2000 զինյալ
- 2) 2300 զինյալ
- 3) 1500 զինյալ
- 4) 1700 զինյալ

61. Որքան էր հայկական ուժերի թիվը Շուշիի ազատագրման ժամանակ.

- 1) 1500 հոգի
- 2) 1700 հոգի
- 3) 2000 հոգի
- 4) 2300 հոգի

62. Ո՞վ էր գլխավորում ԼՂՀ Պաշտպանության պետական կոմիտեն.

- 1) Արկադի Տեր-Թադևոսյանը (Կոմանդոս)
- 2) Սեյրան Օհանյանը
- 3) Օլեգ Եսայանը
- 4) Ռոբերտ Քոչարյանը

63. 1993 թ. ռվ էր ղեկավարում Մարտունու ուղղությամբ մարտնչող հայկական զորամասերը.

1) Սեյրան Օհանյանը	3) Սամվել Բաբայանը
2) Մոնթե Մելքոնյանը	4) Գ. Դալիբալթայանը

64. Որտեղ է գոհվել Մոնթե Մելքոնյանը.

1) Մարտունու մոտ՝ Ճարտար գյուղում	3) Քարվաճառի շրջանում
2) Աղբամի մոտ՝ Մարզիլու գյուղում	4) Շուշիում

65. Որքան էր 1920–ական թթ. ԱՄՆ–ում և Կանադայում հաստատված հայերի թիվը.

1) շուրջ 280 հազար	3) շուրջ 200 հազար
2) շուրջ 130 հազար	4) շուրջ 300 հազար

66. Որքան էր 1920–ական թթ. Իրանում հաստատված հայերի թիվը.

1) շուրջ 130 հազար	3) շուրջ 280 հազար
2) շուրջ 100 հազար	4) շուրջ 200 հազար

67. Որքան հայ էր մնացել Թուրքիայում 1920–ական թթ.

1) 250 հազար	2) 300 հազար	3) 600 հազար	4) 280 հազար

68. 1920–ական թթ. որքան հայ էր հանգրվանել Վրաստանում, Ադրբեջանում և Հյուսիսային Կովկասում.

1) շուրջ 100 հազար	3) շուրջ 280 հազար
2) շուրջ 130 հազար	4) շուրջ 600 հազար

69. Ո՞վ մերժեց Թուրքիայում հայերի «ազգային օջախ» ստեղծելու առաջարկը.

1) Էնվեր փաշան	3) Իսմեթ փաշան
2) Մուստաֆա Քեմալը	4) Բեհաեդդին Շաքիրը

70. Որքան էր 1921–1936 թթ. Հայաստան ներգաղթածների ընդհանուր թիվը.

1) 23 հազար	3) 51 հազար
2) 42 հազար	4) 90 հազար

71. Ո՞ր մարմինները միջոցներ տրամադրեցին 1920–ական թթ. ներգաղթածների համար նոր ավաններ ու գյուղեր կառուցելու համար.

- 1) հայ քաղաքական կուսակցությունները
- 2) Հայոց եկեղեցին
- 3) հայրենակցական կազմակերպությունները
- 4) Հայ դատի հանձնախմբերը

72. Որքան ներգաղթյալ է ընդունել Խորհրդային Հայաստանը 1947 թ.

1) 51 հազար	3) 25 հազար
2) 63 հազար	4) 10 հազար

73. Որքան ներգաղթյալ է ընդունել խորհրդային Հայաստանը 1948 թ.

1) 51 հազար	3) 25 հազար
2) 63 հազար	4) 10 հազար

74. Որքան հայ է ներգաղթել խորհրդային Հայաստան 1962–1982 թթ.

1) մոտ 63 հազար	3) մոտ 25 հազար
2) մոտ 32 հազար	4) մոտ 4 հազար

75. Որքան հայ է արտագաղթել Ադրբեջանից 1988–1990 թթ.՝ այնտեղ կազմակերպված կոտորածների ու տեղահանության արդյունքում.

1) շուրջ 200 հազար	3) շուրջ 400 հազար
2) շուրջ 300 հազար	4) շուրջ 500 հազար

76. Հայաստանի առաջին հանրապետության հռչակումից հետո ինչպես ձևավորվեց երկրի բարձրագույն օրենսդիր իշխանությունը.

- 1) ուղղակի, փակ, գաղտնի ընտրությունների ճանապարհով
- 2) Թիֆլիսի Հայոց ազգային խորհրդի հիմքի վրա
- 3) Երևանի Հայոց ազգային խորհրդի հիմքի վրա
- 4) Երևանի և Թիֆլիսի Հայոց ազգային խորհուրդների հիմքի վրա

77. 1920 թ. գարնանը ինչն էր հայ բոլշևիկների կողմից համարվում իշխանությունը նվաճելու նպատակովր պայման.

- 1) ժողովրդական լայն զանգվածների աջակցությունը
- 2) Ադրբեջանի խորհրդայնացումը
- 3) Հայ ժողովրդական կուսակցության ընդդիմություն լինելը
- 4) թուրք–թաթարական խռովությունների ճնշումը

78. Ովքեր էին հայ–ռուսական բանակցությունների եզրափակիչ փուլի ընթացքում Հայաստանի կառավարության ներկայացուցիչները.

- 1) վարչապետ Հ. Օհանջանյանը և զինվորական նախարար Ռ. Տեր–Մինասյանը
- 2) վարչապետ Հ. Օհանջանյանը և Ա. Խատիսյանը
- 3) Դրոն և Ա. Խատիսյանը
- 4) վարչապետ Հ. Օհանջանյանը և Թ. Նազարբեկյանը

79. Ովքեր էին հայ–ռուսական բանակցությունների եզրափակիչ փուլի ընթացքում Ռուսաստանի կառավարության լիազոր ներկայացուցիչները.

1) Յ. Գանեցկին և Բ. Լեգրանը	3) Օ. Սիլինը և Ս. Կիրովը
2) Բ. Լեգրանը և Պ. Մդիվանին	4) Բ. Լեգրանը և Գ. Չիչերինը

80. Պատմական ինչ իրադարձության ժամանակ է ազդարարվել Հայաստանում բոլշևիկյան իշխանության տապալման և բոլոր բոլշևիկներին ձերբակալելու մասին.

- 1) 1920 թ. թուրք–հայկական պատերազմի ժամանակ
- 2) 1921 թ. Փետրվարյան ապստամբության ժամանակ

- 3) Համազանգեզուրյան 2-րդ համագումարում
- 4) 1921 թ. Մոսկվայի խորհրդա-թուրքական կոնֆերանսի ժամանակ

81. 11-րդ Կարմիր բանակի ռը մարմնի անմիջական ցուցումով տեղի ունեցավ հայ սպաների և զինծառայողների առաջին արքայը Հայաստանից.

- 1) Հատուկ կազմակերպության
- 2) Հատուկ գնդի
- 3) Հատուկ բաժնի
- 4) Ապահովության խորհրդի

82. Արդյունաբերացման տարիներին ռը քաղաքը դարձավ Հայաստանի տեքստիլ արդյունաբերության կենտրոն.

- 1) Ալավերդին
- 2) Լենինականը
- 3) Ղափանը
- 4) Կիրովականը

83. Գտնել սխալ պատասխանը.

Ինչպե՞ս արտահայտվեց 1960-ական թվականների ազգային զարթոնքը:

- 1) Հայոց մեծ եղեռնի 50-ամյա տարելիցի առթիվ կազմակերպվեց համազգային մեծ ցույց:
- 2) Առաջին անգամ պետական մակարդակով Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի պետական թատրոնի շենքում նշվեց Հայոց մեծ եղեռնի 50-ամյա տարելիցը:
- 3) Ստեղծվեցին ընդհատակյա կազմակերպություններ, որոնք բարձրացրին համազգային խնդիրներ:
- 4) Երկրով մեկ տեղի ունեցան տիրապետող վարչակարգի դեմ ցույցեր և ելույթներ:

84. Հայկական դիվիզիաներից ռըն է առաջինը Հայրենական մեծ պատերազմի ժամանակ մեկնել ռազմաճակատ.

- 1) 408-րդ
- 2) 76-րդ
- 3) 390-րդ
- 4) 89-րդ

85. Ո՞վ է գլխավորել Հայրենիքի փրկության կոմիտեն (ՀՓԿ).

- 1) Դրաստամատ Կանայանը
- 2) Համազասպ Օհանջանյանը
- 3) Սիմոն Վրացյանը
- 4) Կուռո Թարխանյանը

86. Ո՞վ է գլխավորել ՀՀ պատվիրակությունը Փարիզի վեհաժողովում.

- 1) Լևոն Շանթը
- 2) Պողոս Նուբար փաշան
- 3) Ավետիս Ահարոնյանը
- 4) Գաբրիել Նորատունկյանը

1. Ո՞ւմ կողմից են ասվել հետևյալ խոսքերը.

«Մենք հաստատարականորեն կձգտենք մեր առաջադրած հարցի դրական լուծմանը, որը կենսական նշանակություն ունի ամբողջ հայ ժողովրդի հեղափոխական գարգացման համար»:

1) Յակով Զարոբյանի	3) Սուրեն Հարությունյանի
2) Գրիգոր Հարությունյանի	4) Զորի Բալայանի

2. Այս կոչով ո՞ր մարմինն էր իրեն հայտարարում հայկական գավառների գերագույն և միակ իշխանություն.

«Անդրկովկասյան քաղաքական ամբողջության լուծումով և Վրաստանի ու Ադրբեջանի անկախության հոչակումով ստեղծված նոր կացության հանդեպ իրեն հայտարարում է հայկական գավառների գերագույն և միակ իշխանությունը՝ որոշ ծանրակշիռ պատճառներով թողնելով մոտիկ օրերում կազմելու հայոց ազգային կառավարություն»:

- 1) Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը
- 2) Հայոց ազգային խորհուրդը
- 3) Հայոց ազգային համագումարը
- 4) Հայոց ազգային բյուրոն

3. Ո՞ր փաստաթղթից են մեջբերված հետևյալ խոսքերը.

«Հայաստանի կառավարությունը, համաձայն բովանդակ հայ ժողովրդի միահամուռ կամքի և ցանկության, հայտարարում է, որ այսօրվանից Հայաստանի բաժան-բաժան մասերը մշտնջենապես միացած են իբրև անկախ պետական միություն»:

- 1) «Հաշտության և հողի մասին» հրովարտակից
- 2) «Միացյալ Հայաստանի անկախության հոչակագրի ակտ»-ից
- 3) «Թուրքահայաստանի մասին» հրովարտակից
- 4) Հայոց ազգային խորհրդի՝ Հայաստանի անկախության մասին կոչից

4. Իշխանության ո՞ր մարմնի անվանումն է բաց թողնված.

«..... համաձայն բովանդակ հայ ժողովրդի միահամուռ կամքի և ցանկության, հայտարարում է, որ այսօրվանից Հայաստանի բաժան-բաժան մասերը մշտնջենապես միացած են իբրև անկախ պետական միություն»:

- 1) Հայաստանի խորհրդարանը
- 2) Հայաստանի կառավարությունը
- 3) Հայաստանի Սահմանադրական դատարանը
- 4) Հայաստանի Ազգային ժողովը

5. Ի՞նչ առիթով են ասվել հետևյալ խոսքերը.

«Մենք չենք կարող երբևիցե հրաժարվել հողային պահանջներից, որոնք մեզ համար անհրաժեշտություն են, մեր կենսունակության և ապրելու կարելիության առաջին պայմանը»:

- 1) Բաթումի պայմանագրի կնքման
- 2) Կարսի պայմանագրի կնքման
- 3) Ալեքսանդրապոլի պայմանագրի կնքման
- 4) Բրեստ–Լիտովսկի պայմանագրի կնքման

6. Ո՞ր իշխանությունն էր իր դիրքորոշումն արտահայտում հետևյալ խոսքերով.

«Մենք չենք կարող երբևիցե հրաժարվել հողային պահանջներից, որոնք մեզ համար անհրաժեշտություն են, մեր կենսունակության և ապրելու կարելիության առաջին պայմանը»:

- 1) Անդրկովկասյան դաշնության
- 2) Խորհրդային Ռուսաստանի
- 3) Հայաստանի Հանրապետության
- 4) Խորհրդային Հայաստանի

7. Գտնել սկզբնաղբյուրում բաց թողնվածը.

«Մենք չենք կարող երբևիցե հրաժարվել, որոնք մեզ համար անհրաժեշտություն են, մեր կենսունակության և ապրելու կարելիության առաջին պայմանը»:

- 1) դրամական փոխհատուցումից
- 2) հողային պահանջներից
- 3) բարոյական փոխհատուցումից
- 4) գույքային պահանջներից

8. Ո՞ւմ հետ հանդիպման ժամանակ է Գ. Հարությունյանը ասել ստորև բերված խոսքերը.

«Մենք հաստատականորեն կձգտենք մեր առաջադրած հարցի դրական լուծմանը, որը կենսական նշանակություն ունի ամբողջ հայ ժողովրդի հեղափոխական զարգացման համար»:

- 1) հանրապետության մտավորականության
- 2) օտարերկրյա դեսպանների
- 3) ընտրողների
- 4) կուսակցական ակտիվի

9. Ո՞ւմ էին ուղղված հետևյալ խոսքերը.

«Ընդառաջելով ԼՂԻՄ–ի աշխարավորների ցանկություններին՝ խնդրել խոր ըմբռնման զգացում դրսևորել Լեռնային Ղարաբաղի հայ բնակչության իղձերին և ԼՂԻՄ–ը Ադրբեջանական ԽՍՀ–ի կազմից Հայկական ԽՍՀ–ի կազմ հանձնելու հարցի դրական լուծմանը»:

- 1) Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդին
- 2) Ադրբեջանական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդին
- 3) ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդին
- 4) ԽՄԿԿ Քաղբյուրոյին

10. Որտեղ են հնչել այս խոսքերը.

«Լեռնային Ղարաբաղը մշտնջենապես բնակեցված է եղել հայերով, և նրանց հայրենիքի մի հատվածն է, որը, Ստալինի մեղքով հայտնվելով Ադրբեջանի կազմում, 65 տարի շարունակ ենթարկվել է ստորացման, վիրավորանքների ու ամեն տեսակի ճնշումների ... Լեռնային Ղարաբաղի ճակատագիրը կարող են լուծել միայն Լեռնային Ղարաբաղի բնակիչները ... Ստեղծված իրավիճակի միակ ճշմարիտ լուծումը կարող է լինել Լեռնային Ղարաբաղի դուրսբերումը Ադրբեջանի կազմից»:

- 1) Երևանում՝ ՀԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նիստում
- 2) Մոսկվայում՝ ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի նախագահության նիստում
- 3) ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահության նիստում
- 4) ԼՂԻՄ Հատուկ կառավարման կոմիտեի նիստում

11. Ըստ սկզբնաղբյուրի՝ ո՞ւմ մեղքով է հայտնվել ԼՂԻՄ–ը Ադրբեջանի կազմում.

«Լեռնային Ղարաբաղը մշտնջենապես բնակեցված է եղել հայերով, և նրանց հայրենիքի մի հատվածն է, որը, մեղքով հայտնվելով Ադրբեջանի կազմում, 65 տարի շարունակ ենթարկվել է ստորացման, վիրավորանքների ու ամեն տեսակի ճնշումների ... Լեռնային Ղարաբաղի ճակատագիրը կարող են լուծել միայն Լեռնային Ղարաբաղի բնակիչները ... Ստեղծված իրավիճակի միակ ճշմարիտ լուծումը կարող է լինել Լեռնային Ղարաբաղի դուրսբերումը Ադրբեջանի կազմից»:

- 1) Ա. Կիրովի
- 2) Ն. Նարիմանովի
- 3) Ի. Ստալինի
- 4) Վ. Լենինի

12. Ըստ սկզբնաղբյուրի՝ Լեռնային Ղարաբաղի ճակատագիրը կարող են լուծել միայն.

«Լեռնային Ղարաբաղը մշտնջենապես բնակեցված է եղել հայերով, և նրանց հայրենիքի մի հատվածն է, որը, Ստալինի մեղքով հայտնվելով Ադրբեջանի կազմում, 65 տարի շարունակ ենթարկվել է ստորացման, վիրավորանքների ու ամեն տեսակի ճնշումների ... Լեռնային Ղարաբաղի ճակատագիրը կարող են լուծել միայն Ստեղծված իրավիճակի միակ ճշմարիտ լուծումը կարող է լինել Լեռնային Ղարաբաղի դուրսբերումը Ադրբեջանի կազմից»:

- 1) Հայաստանի Հանրապետության բնակիչները
- 2) միջազգային կառույցները
- 3) Լեռնային Ղարաբաղի բնակիչները
- 4) Ռուսաստանի Դաշնությունը և ԱՄՆ–ն

13. Ո՞ւմ որոշումից է մեջբերված հատվածը.

«Պատրաստ սր լինել իշխանությունը գրավելու, երբ նեցուկ կունենանք մի հարևան երկիր, որով հնարավոր կլինի կապվել բանվորագյուղացիական Ռուսաստանի հետ»:

- 1) Հայաստանի կոմունիստական կազմակերպությունների՝ Երևանում հրավիրված առաջին կոնֆերանսի
- 2) հայ բոլշևիկների Բաքվի նիստի
- 3) հայ բոլշևիկների Ալեքսանդրապոլի կոմիտեի
- 4) Ռազմահեղափոխական կոմիտեի Կարսի կոնֆերանսի

14. Ե՞րբ է ընդունվել հետևյալ որոշումը.

«Պատրաստ սր լինել իշխանությունը գրավելու, երբ նեցուկ կունենանք մի հարևան երկիր, որով հնարավոր կլինի կապվել բանվորագյուղացիական Ռուսաստանի հետ»:

- 1) 1920 թ. մայիսին
- 2) 1920 թ. հունվարին
- 3) 1920 թ. փետրվարին
- 4) 1920 թ. ապրիլին

15. Որտե՞ղ է ընդունվել հետևյալ որոշումը.

«Պատրաստ սր լինել իշխանությունը գրավելու, երբ նեցուկ կունենանք մի հարևան երկիր, որով հնարավոր կլինի կապվել բանվորագյուղացիական Ռուսաստանի հետ»:

- 1) Ալեքսանդրապոլում
- 2) Բաքվում
- 3) Երևանում
- 4) Մոսկվայում

4. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ ԵՎ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Ինչ է Ամերկոմը.

- 1) Մերձավոր Արևելքի օգնության ամերիկյան կոմիտե
- 2) Հայաստանի բուլճարի կազմակերպությունների ղեկավար կենտրոն
- 3) Հայաստանի առաջին հանրապետության օրենսդիր մարմին
- 4) Խորհրդային Հայաստանում ամերիկյան ներկայացուցչություն

2. Ինչ է Լիազոր կոնֆերանսը.

- 1) Խորհրդային իշխանության տեղական ընտրովի մարմին
- 2) Հայաստանի առաջին հանրապետության պետական բարձրագույն օրենսդիր մարմին
- 3) Խորհրդային իշխանության ժամանակավոր մարմին Հայաստանում
- 4) Հայաստանի, Վրաստանի, Ադրբեջանի կենտրոնական ներկայացուցիչների համաժողով, որը հաստատեց Անդրդաշնություն կազմելու մասին միութենական պայմանագիր

3. Տերմինները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

1) Ժամանակավոր կառավարություն	3) սովխոզ
2) զեմստվո	4) ցիհադ

ա. Ռուսաստանում Փետրվարյան հեղափոխությունից հետո ստեղծված բարձրագույն գործադիր իշխանության մարմինը

բ. Հայաստանի առաջին հանրապետությունում տեղական ինքնակառավարման մարմին

գ. սրբազան պատերազմ

դ. հայրենական պատերազմ

ե. գյուղացիական խորհրդային տնտեսություն

1) 1-ա, 2-բ, 3-ե, 4-գ	3) 1-բ, 2-ե, 3-ա, 4-գ
2) 1-ա, 2-բ, 3-ե, 4-դ	4) 1-բ, 2-գ, 3-ե, 4-դ

4. Տրված հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց նշանակությանը.

1) Հայաստանի խորհուրդ	3) զեմստվո
2) մինիստրների խորհուրդ	4) Երդվյալ ատենակալների դատարան

ա) արդարադատության մարմին

բ) տեղական ինքնակառավարման մարմին

գ) զինվորական մարմին

դ) իշխանության բարձրագույն գործադիր մարմին

ե) իշխանության բարձրագույն օրենսդիր մարմին

1) 1-բ, 2-ա, 3-դ, 4-գ	3) 1-ե, 2-դ, 3-բ, 4-ա
2) 1-ե, 2-բ, 3-ա, 4-գ	4) 1-ե, 2-դ, 3-ա, 4-բ

5. Ինչպե՞ս էր կոչվում Հայաստանի առաջին հանրապետության բարձրագույն գործադիր իշխանությունը.
- 1) նախարարների ժողով
2) մինիստրների խորհուրդ
3) կառավարական խորհուրդ
4) գործադիր խորհուրդ
6. Ո՞ր իշխանությունն էր ներկայացնում մինիստրների խորհուրդը Հայաստանի առաջին հանրապետության տարիներին.
- 1) օրենսդիր
2) գործադիր
3) դատական
4) սահմանադիր
7. Ինչպե՞ս էին կոչվում համայնքային ինքնավարության ընտրովի պաշտոնյաները գյուղերում Հայաստանի առաջին հանրապետության տարիներին.
- 1) գյուղապետ
2) գյուղխորհրդի պետ
3) տանուտեր
4) համայնքապետ
8. Ո՞րն էր Մերձավոր Արևելքի օգնության կոմիտեի (Ամերկոմ) ստանձնած գործառույթը ՀՀ-ում.
- 1) Հայաստանի բնակիչների համար կացարանների կառուցումը
2) որբ և անապաստան երեխաների խնամքը
3) գյուղացիներին սերմացուով ապահովելը
4) Հայաստանի բանկերին ֆինանսների տրամադրումը
9. Առաջին հանրապետության շրջանում հայ բուլժակիների ազդեցության տակ գտնվող երիտասարդական կազմակերպությունը կոչվում էր՝
- 1) «Փարոս»
2) «Շանթ»
3) «Սպարտակ»
4) «Դինամո»
10. Մայիսյան ապստամբության օրերին Ա. Խատիսյանի կառավարությանը փոխարինած գործադիր իշխանությունը կոչվում էր՝
- 1) կոալիցիոն կառավարություն
2) բյուրո-կառավարություն
3) ազգային կենտրոնական կառավարություն
4) ազգային համաձայնության կառավարություն
11. 1919 թ. հունվարին Թիֆլիսում հրավիրված հայ-վրացական կոնֆերանսում Լոռին հայտարարվեց՝
- 1) Միջանկյալ գոտի
2) Վիճելի գոտի
3) Վրացական տարածք
4) Չեզոք գոտի
12. 1919 թ. սկզբին վերակազմավորված Զանգեզուրի հայկական ազգային խորհուրդը կոչվեց՝
- 1) Զանգեզուր-Ղարաբաղի միացյալ կառավարություն
2) Զանգեզուր-Ղարաբաղի ազգային խորհուրդ
3) Զանգեզուր-Ղարաբաղի մարզային խորհուրդ
4) Զանգեզուր-Ղարաբաղի ինքնավար կառավարություն

- 13. 1919 թ. բրիտանական կառավարության կողմից Ղարաբաղ-Չանգեզուրում ժամանակավորապես ինչ պաշտոն ստացավ հայատյաց Խոսրով բեկ Սուլթանովը.**
- 1) կառավարության նախագահի
 - 2) գեներալ-կոմիսարի
 - 3) գեներալ-նահանգապետի
 - 4) մարզային գործերի կառավարչի
- 14. 1918 թ. արցախահայության I համագումարում երկրամասը կառավարելու նպատակով ստեղծված մարմինը կոչվում էր՝**
- 1) Ղարաբաղի նախարարների խորհուրդ
 - 2) Ղարաբաղի ժողովրդական կառավարություն
 - 3) Ղարաբաղի ազգային կառավարություն
 - 4) Ղարաբաղի ժամանակավոր կառավարություն
- 15. Փարիզի խաղաղության խորհրդաժողովում արևմտահայության շահերը ներկայացնող մարմինը կոչվում էր՝**
- 1) Հայոց ազգային պատվիրակություն
 - 2) Հայոց ազգային խորհուրդ
 - 3) Հայոց ժողովրդական պատվիրակություն
 - 4) Հայոց ազգային կառավարություն
- 16. Մարմինը, ում ներկայացվել է 1919 թ. փետրվարի 12-ին Փարիզում ստորագրված հայկական պահանջների համատեղ հռչակագիրը, կոչվում էր՝**
- 1) Սահմանային վեճերը քննող խորհուրդ
 - 2) Նախագահության խորհուրդ
 - 3) Մանդատները բաշխող խորհուրդ
 - 4) Տասի խորհուրդ
- 17. Արևմտահայերի երկրորդ համագումարում ընտրված մարմինը, որ դիմեց «Արարատյան Հանրապետության» կառավարությանը, կոչվում էր՝**
- 1) Արևմտահայ գործադիր մարմին
 - 2) Արևմտահայ ազգային բյուրո
 - 3) Արևմտահայ ազգային պատվիրակություն
 - 4) Արևմտահայ ժամանակավոր կառավարություն
- 18. Ինչպե՞ս էր կոչվում Փարիզում կայացած հավաքը, որտեղ ընդունվեց «Ամբողջական Հայաստանի անկախության մասին» հայտարարությունը.**
- 1) Հայոց ազգային համագումար
 - 2) Հայոց ժողովրդական խորհրդաժողով
 - 3) Հայկական միացյալ համագումար
 - 4) Հայկական ընդհանուր համաժողով

19. Փետրվարյան ապստամբության նախօրյակին բուլճարի կողմից իրականացվող քաղաքականությունը կոչվում էր՝

1) ռազմական սոցիալիզմի	3) ռազմական կոմունիզմի
2) զինվորական կոմունիզմի	4) նէպի

20. Ֆրանսիական զորքերի կազմում կռվող հայ կամավորներից բաղկացած զորամասը կոչվում էր՝

1) Արևելյան լեգեոն	3) Մահապարտների լեգեոն
2) Ազգային լեգեոն	4) Ազատամարտիկների լեգեոն

21. Թվարկված հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

1) ՉԵԿԱ	4) արդյունաբերացում
2) ՀՓԿ	5) խորհրդային ամբողջատիրություն
3) պրոլետկուլտ	6) կուլակություն

- ա. 1920–ական թթ. Հայաստանում ծավալված պրոլետարական գրական շարժում
բ. Փետրվարյան ապստամբության ժամանակ ստեղծված իշխանության նոր մարմին
գ. խորհրդային կարգերը ներդնելու նպատակով բնակչության նկատմամբ բռնություններ գործադրող մարմին
դ. նէպի տարիներին իրենց աշխատանքի շնորհիվ կայուն գյուղացիական տնտեսություն ստեղծած խավ
ե. քաղաքական կուրս, որով խնդիր էր դրվում համախառն արտադրանքի մեջ հասնելու արդյունաբերական արտադրանքի ծավալի գերազանցմանը գյուղատնտեսականի նկատմամբ
զ. երկրի հասարակական, քաղաքական, մշակութային, սոցիալական կյանքն ամբողջությամբ վարչակարգի վերահսկողությանը ենթարկելը
է. տնտեսական ասպարեզում վերափոխման իրականացում

1) 1–գ, 2–բ, 3–ա, 4–ե, 5–զ, 6–դ	3) 1–բ, 2–ա, 3–դ, 4–է, 5–զ, 6–գ
2) 1–բ, 2–ա, 3–է, 4–ե, 5–զ, 6–դ	4) 1–գ, 2–բ, 3–ա, 4–ե, 5–է, 6–զ

22. Ինչ է սովխոզը.

- 1) գյուղում տեղական իշխանության մարմին
- 2) գյուղացիական ֆերմերային տնտեսություն
- 3) գյուղացիական անհատական տնտեսություն
- 4) գյուղացիական խորհրդային տնտեսություն

23. Բաքվում հրավիրված Արևելքի ժողովուրդների առաջին համագումարի կողմից կազմավորված մարմինը կոչվում էր՝

- 1) Քարոզչության և գործողության խորհուրդ
- 2) Քարոզչության և վերահսկողության խորհուրդ
- 3) Քարոզչության և ռազմական խորհուրդ
- 4) Քարոզչության և կառավարման խորհուրդ

- 24. Հայ-ռուսական երևանյան բանակցություններում նախաստորագրված փաստաթուղթը կոչվում էր՝**
- 1) «Ավարտական որոշման արձանագրություն»
 - 2) «Եզրափակիչ որոշման արձանագրություն»
 - 3) «Երաշխավորիչ որոշման արձանագրություն»
 - 4) «Միացյալ որոշման արձանագրություն»
- 25. Հայ տրոցկիստների առաջին հրապարակային ելույթը հայտնի է ... անունով.**
- 1) «Երեքի հայտարարություն»
 - 2) «Երեքի դիմում»
 - 3) «Երեքի դեկլարացիա»
 - 4) «Երեքի դեկրետ»
- 26. Ինչպե՞ս էր կոչվում 1921 թ. մարտի 16-ի Մոսկվայի ռուս-թուրքական պայմանագիրը.**
- 1) «Ռուս-թուրքական հաշտության պայմանագիր»
 - 2) «Ռուս-թուրքական բարեկամության և եղբայրության պայմանագիր»
 - 3) «Խաղաղության ռուս-թուրքական պայմանագիր»
 - 4) «Ռուս-թուրքական միջպետական և ռազմադիվանագիտական պայմանագիր»
- 27. «Միացյալ Հայաստանի անկախության հռչակագրի ակտը» ի՞նչ կարգավիճակում էր տեսնում ապագա Հայաստանը.**
- 1) դաշնային պետությունների միության
 - 2) ժամանակավոր միավորված ինքնիշխան պետությունների միության
 - 3) Հայաստանի բաժան-բաժան մասերը մշտնջենապես միացրած անկախ պետական միության
 - 4) հայկական պետությունների համադաշնության
- 28. Թվարկվածներից ո՞րն է համապատասխանում կուլակաթափության բովանդակությանը.**
- 1) միջակ ու չքավոր գյուղացիների բռնի անդամագրումը կոլեկտիվ տնտեսություններին
 - 2) քաղաքային բնակչության նկատմամբ հարկային լծի սաստկացումը
 - 3) ունևոր գյուղացիության ունեզրկումը
 - 4) տնտեսության մեջ պարենմասնատրման կիրառումը
- 29. Ըստ ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի 1992 թ. փետրվարի հատուկ որոշման՝ ինչպե՞ս են կոչվել Արցախի բոլոր զինված ջոկատները.**
- 1) ԼՂՀ ազատագրության բանակ
 - 2) ԼՂՀ ինքնապաշտպանական ուժեր
 - 3) ԼՂՀ հատուկ ջոկատայիններ
 - 4) ԼՂՀ պաշտպանության բանակ
- 30. 1991 թ. սեպտեմբերի 2-ին ընդունված որոշումը կոչվել է՝**
- 1) Հռչակագիր Հայաստանի Հանրապետության անկախության մասին
 - 2) Հռչակագիր Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության անկախության մասին
 - 3) Երկկողմ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման ու զարգացման մասին
 - 4) Հռչակագիր Արցախի հանրապետության անկախության վերականգնման մասին

31. 1945 թ. ապրիլին հայկական տարածքների վերադարձի խնդրանքով ԽՍՀՄ կառավարությանը և անձամբ Ստալինին դիմում հղած երկու մարմիններն էին՝

- 1) Հայկական ազգային կոմիտեն
- 2) Հայկական համաշխարհային կոնգրեսը
- 3) Արտասահմանից ներգաղթող հայերի ընդունման կոմիտեն
- 4) Արտասահմանից ներգաղթողների համընդհանուր ճակատը
- 5) Հայ փախստականների կենտրոնական կոմիտեն

32. Հայկական հարցի լուծման խնդրանքով ՄԱԿ-ի 1945 թ. անդրանիկ կոնֆերանսին հուշագրեր ներկայացրած երկու մարմիններն էին՝

- 1) Հայկական ազգային կոմիտեն
- 2) Հայկական համաշխարհային կոնգրեսը
- 3) Հայոց ազգային բյուրոն
- 4) Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությունը (ՀԲԸՄ)
- 5) Հայկական հարցի հանձնախումբը
- 6) Ամերիկայի հայկական ազգային խորհուրդը

33. Ո՞ր մարմինն էր Հայ դատի հանձնախումբը.

- 1) Համազգային կենտրոնական մարմինը
- 2) Ամերիկայի հայկական ազգային խորհուրդը
- 3) Հայկական ազգային կոմիտեն
- 4) Հայկական համաշխարհային կոնգրեսը

34. Գիտության ու արվեստի ինստիտուտի բարձրագույն մարմինն էր՝

- 1) գործադիր կոմիտեն
- 2) «Երեքի» խմբակը
- 3) ընդհանուր ժողովը
- 4) ինստիտուտի խորհուրդը

35. Գտնել «Արմֆան» հասկացության ճիշտ բացատրությունը.

- 1) Հայ գրողների միություն
- 2) Հայ նկարիչների միություն
- 3) ԽՍՀՄ գիտությունների ակադեմիայի հայկական մասնաճյուղ
- 4) Հայաստանի գիտությունների ակադեմիայի բաժանմունք

36. 1992 թ. օգոստոսի 15-ին ԼՂՀ-ում ստեղծված մարմինը կոչվում էր՝

- 1) Պաշտպանության գլխավոր շտաբ
- 2) Պաշտպանության պետական կոմիտե
- 3) Ինքնապաշտպանական ուժերի շտաբ
- 4) ԼՂՀ պաշտպանության կոմիտե

37. Հայաստանի առաջին հանրապետության հռչակումից հետո սկզբնապես ինչ-պէս էր կոչվում երկրի բարձրագույն գործադիր իշխանությունը.

- 1) նախարարների խորհուրդ
- 2) Հայաստանի խորհուրդ
- 3) մինիստրների խորհուրդ
- 4) Հայաստանի խորհրդարան

38. Ի՞նչ է հեղկոմը.

- 1) իշխանության տեղական, ժամանակավոր, նշանակովի գործադիր մարմին
- 2) իշխանության ընտրովի օրենսդիր մարմին
- 3) երիտասարդական հասարակական կազմակերպություն
- 4) քաղաքական կուսակցություն

39. Հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

- 1) Զանգեզուր–Ղարաբաղի մարզային խորհուրդ
- 2) Ղարաբաղի ժողովրդական կառավարություն
- 3) Լեռնային Ղարաբաղի Ազգային խորհուրդ
- 4) Լեռնային Ղարաբաղի Հատուկ կառավարման կոմիտե
- 5) «Լոռու չեզոք գոտի»

ա. Թիֆլիսի կոնֆերանսի որոշմամբ ստեղծված վարչական միավոր, ուր սահմանվել էր հատուկ կառավարում՝ հայ և վրացի ներկայացուցիչների համատեղ ղեկավարությամբ և անգլիացի գեներալ–նահանգապետի ընդհանուր վերահսկողությամբ

բ. արցախահայության I համագումարում ստեղծված երկրամասի իշխանության մարմին

գ. Զանգեզուրի ազգային խորհրդի հիմքի վրա վերակազմված և Հայաստանի Հանրապետության անունից գործող մարմին

դ. ԼՂԻՄ–ի լիազոր ներկայացուցիչների համագումարում ընտրված մարմին, որը գլխավորեց արցախցիների ազատագրական պայքարը

ե. Լոռու և Ախալքալաքի գավառներից ստեղծված վարչական միավոր, որը գտնվում էր անգլիացիների վերահսկողության ներքո

զ. ԽՍՀՄ ԳԽ նախագահության կողմից Լեռնային Ղարաբաղի պետական մարմինների ղեկավարումն իրականացնելու նպատակով ստեղծված իշխանության մարմին

1) 1–գ, 2–բ, 3–դ, 4–զ, 5–ա	3) 1–ե, 2–բ, 3–դ, 4–զ, 5–ա
2) 1–զ, 2–գ, 3–բ, 4–դ, 5–ե	4) 1–զ, 2–բ, 3–զ, 4–դ, 5–ե

40. Հասկացությունը համապատասխանեցնել բովանդակությանը.

- ա. նէպ
- բ. ռազմական կոմունիզմ
- գ. ԽՍՀՄ–ի արդյունաբերացում
- դ. ԽՍՀՄ–ի գյուղատնտեսության կոլեկտիվացում
- ե. կուլակաթափություն

- 1) տնտեսական միջոցառումների համակարգ, որում կենտրոնականը պարենհարկն է
- 2) տնտեսական միջոցառումների համակարգ, որում կենտրոնականը պարենմասնատրումն է
- 3) տնտեսավարման ձև, երբ տնտեսությունները կամ մարդիկ միավորվում են՝ համատեղ որևէ գործ կատարելու համար

- 4) սոցիալիզմի նյութատեխնիկական հիմքի ստեղծում՝ երկրի արդյունաբերության զարգացման ճանապարհով
- 5) սոցիալիզմի նյութատեխնիկական հիմքի ստեղծում՝ մանր, անհատական տնտեսությունների վերացման և խոշոր, կոլեկտիվ տնտեսության ստեղծման և կոլտնտեսային-կոոպերատիվ սեփականության հաստատման ճանապարհով
- 6) ունևոր գյուղացու՝ որպես գյուղում շահագործող դասակարգի ունեցվածքի բռնագրավում՝ նրա վերացման նպատակով

1) ա-1, բ-2, գ-5, դ-3, ե-6

3) ա-1, բ-2, գ-4, դ-5, ե-6

2) ա-3, բ-2, գ-4, դ-5, ե-1

4) ա-3, բ-1, գ-5, դ-4, ե-2

41. Կատարել համապատասխանեցում.

- 1) Զանգեզուր-Ղարաբաղի մարզային խորհուրդ
- 2) Ղարաբաղի ժողովրդական կառավարություն
- 3) Լեռնային Ղարաբաղի Ազգային խորհուրդ
- 4) Լեռնային Ղարաբաղի Հատուկ կառավարման կոմիտե
- 5) Ադրբեջանի հանրապետության կոմիտե
- 6) «Ղարաբաղ» կոմիտե

ա. Արցախյան շարժումը ղեկավարելու նպատակով 1988 թ. փետրվարին ստեղծված մարմին

բ. 1918 թ. հուլիսին ստեղծված երկրամասի իշխանության մարմին

գ. Զանգեզուրի ազգային խորհրդի հիմքի վրա 1919 թ. սկզբին վերակազմված և Հայաստանի Հանրապետության անունից գործող մարմին

դ. 1989 թ. օգոստոսին ստեղծված մարմին, որը գլխավորեց արցախցիների ազատագրական պայքարը

ե. 1992 թ. օգոստոսին ԼՂՀ-ում ստեղծված պետական իշխանության մարմին

զ. 1989 թ. հունվարին Լեռնային Ղարաբաղի պետական մարմինների ղեկավարումն իրականացնելու նպատակով ստեղծված իշխանության մարմին

է. 1989 թ. նոյեմբերի վերջին ստեղծված, Լեռնային Ղարաբաղի պետական մարմինների ղեկավարումն իրականացնող իշխանության մարմին

1) 1-գ, 2-բ, 3-դ, 4-զ, 5-է, 6-ա

2) 1-բ, 2-զ, 3-գ, 4-դ, 5-է, 6-ա

3) 1-զ, 2-բ, 3-գ, 4-է, 5-ե, 6-դ

4) 1-բ, 2-զ, 3-ա, 4-զ, 5-ե, 6-դ

42. Հասկացությունը համապատասխանեցնել բովանդակությանը.

- 1) Արտասահմանից ներգաղթող հայերի ընդունման կոմիտե
- 2) Հայկական ազգային կոմիտե
- 3) Հատուկ կառավարման կոմիտե
- 4) Հայաստանի օգնության կոմիտե
- 5) Հայրենիքի փրկության կոմիտե

- ա. ԽՍՀՄ ԳԽ նախագահության կողմից Լեռնային Ղարաբաղի պետական մարմինների ղեկավարումն իրականացնելու նպատակով ստեղծված իշխանության մարմին
- բ. Արևմտահայերի առաջին համագումարում ստեղծված մարմին
- գ. ԱՄՆ–ում դաշնակցության կողմից ստեղծված Հայ դատի հանձնախումբ՝ հայոց պահանջատիրության պաշտպանության նպատակով
- դ. Հայաստանի կառավարությանն առընթեր կազմավորված մարմին՝ հայրենադարձությունն իրականացնելու նպատակով
- ե. Խորհրդային Հայաստանին արտաքին օգնության նպատակով 1921 թ. ստեղծված մարմին
- զ. Փետրվարյան ապստամբության ժամանակ Հայաստանում ստեղծված իշխանության մարմին

1) 1–ե, 2–դ, 3–գ, 4–բ, 5–ա

3) 1–դ, 2–գ, 3–ա, 4–ե, 5–գ

2) 1–դ, 2–գ, 3–ա, 4–բ, 5–գ

4) 1–ե, 2–բ, 3–գ, 4–գ, 5–ա

43. Ընտրել տերմինների կամ հասկացությունների երկու ճիշտ բացատրությունները.

- 1) «Որոգայթ փառաց» գրքում պետության բարձրագույն օրենսդիր մարմինը պետք է կազմվեր ժողովրդի կողմից ընտրված փոխանորդներից (պատգամավորներից):
- 2) Նադիր շահի կողմից Ղարաբաղում ստեղծված մելիքություններն անվանվում էին սղնախ:
- 3) Հայդուկ արաբերեն նշանակում է հարյուրապետ:
- 4) Դիվանագետներ Մ. Սայքսի ու Ժ. Պիկոյի և Պողոս Նուբարի միջև Լոնդոնում ձեռք բերված համաձայնությամբ հայ կամավորներից կազմված ջոկատը կոչվում էր «Արևելյան լեգեոն»:
- 5) Խորհրդային Հայաստանին և նրա սովյալ բնակչությանը արտաքին օգնության կազմակերպման գործում նշանակալից դեր կատարած, 1921 թ. սեպտեմբերին Երևանում հիմնված մարմինը կոչվում էր Հայկական ազգային կոմիտե:

44. Հասկացությունները համապատասխանեցնել բացատրություններին.

1) պանթյուրքիզմ

3) Ազգային ուխտ

2) պանիսլամիզմ

4) Արևելյան հարց

- ա. թյուրքալեզու ժողովուրդների միավորում օսմանյան Թուրքիայի դրոշի ներքո և սրբազան պատերազմ բոլոր անհավատների՝ գյավուրների դեմ
- բ. Թուրքիայից զանազան զիջումներ կորզելու մեծ տերությունների միջև պայքարը, որը դարձավ միջազգային հարաբերությունների հիմնախնդիր
- գ. փաստաթուղթ, որում ամրագրվում էր Օսմանյան կայսրությունում բնակվող բոլոր ազգային ու կրոնական փոքրամասնությունների լիակատար հավասարությունը
- դ. իսլամադավան բոլոր ազգերի միավորում օսմանյան Թուրքիայի դրոշի ներքո և սրբազան պատերազմ բոլոր անհավատների՝ գյավուրների դեմ
- ե. քաղաքական ծրագիր, որը «բուն թուրքական տարածք» էր հռչակում Արևմտյան Հայաստանը և Կիլիկիան, ինչպես նաև Կարսը, Արդահանը և Բաթումը

1) 1-ե, 2-ա, 3-գ, 4-բ

3) 1-ա, 2-դ, 3-ե, 4-բ

2) 1-ա, 2-դ, 3-ե, 4-գ

4) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-գ

45. Ինչպե՞ս էին կոչվում պատժիչ այն կառույցները, որոնք կարևոր դեր ունեին Հայաստանի կառավարման համակարգում՝ կապված խորհրդային կարգերի հաստատման և ամրապնդման հետ.

1) Գերագույն խորհուրդ և Չեկա

2) Ներքին գործերի ժողկոմատ և գերագույն մարմին

3) ՕՄՈՆ և Չեկա

4) Չեկա և Ներքին գործերի ժողկոմատ

5) ՕՄՕՆ

46. 1920 թ. դեկտեմբերի 25-ին Տաթևի վանքում հրավիրված համազանգեզուրյան համագումարի կողմից հռչակված Սյունիքի երկրամասը կոչվում էր՝

1) Ինքնավար Սյունիք

3) Զանգեզուր

2) Անկախ Սյունիք

4) Լեռնահայաստան

47. «Արմենկոմ» հասկացությունը համապատասխանեցնել իր բովանդակությանը.

1) Հայաստանի բոլշևիկյան կազմակերպությունների կենտրոնական ղեկավար մարմին

2) Հոկտեմբերյան հեղափոխությունից հետո ձևավորված գործադիր իշխանություն

3) Մայիսյան ապստամբության ընթացքում ձևավորված Հայաստանի ռազմահեղափոխական կոմիտե

4) տնտեսավարման ձև, որի հիմքում ընկած էր պարենհարկը

48. Ինչպե՞ս էր կոչվում Հայաստանի առաջին հանրապետության բարձրագույն օրենսդիր մարմինը.

1) Ազգային խորհուրդ

2) Հայաստանի խորհուրդ

3) նախարարների խորհուրդ

4) սահմանադիր ժողով

5. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ ՈՒ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ

1. Նէպի քաղաքականության ծախսողման և դրանից հրաժարվելու պատճառներ են հանդիսացել.

- ա. պետության կողմից տարեցտարի մեծացող միջամտությունը երկրի տնտեսական կյանքին
- բ. բանվոր դասակարգի և ճարտարագիտատեխնիկական անձնակազմի քանակական աճը
- գ. բռնաճնշումների և հարկադրական կոլեկտիվացման քաղաքականությունը
- դ. գների վերահսկումը, ձեռնարկությունների ինքնուրույնության սահմանափակումը
- ե. ներկուսակցական պայքարն ու անհատի պաշտամունքի քննադատությունը
- զ. այլախոհական պայքարը Հայաստանում
- է. տեղական ինքնակառավարման մարմինների ձևավորումը
- ը. ռազմական կոմունիզմի ժամանակների գործելակերպի վերակենդանացումը
- թ. կառավարման վարչահրամայական եղանակին անցում կատարելը

1) բ, գ, դ, զ

2) ա, գ, ե, ը

3) բ, դ, է, թ

4) ա, դ, ը, թ

2. Թվարկվածներից որո՞նք են Փետրվարյան ապստամբության հետևանքներ.

- ա. Այն սթափեցնող ներգործություն ունեցավ խորհրդային իշխանությունների վրա, ստիպեց առավել զգուշորեն գործել:
- բ. Վճռական քայլեր ձեռնարկվեցին երկրի սոցիալ-տնտեսական դրությունը բարելավելու ուղղությամբ:
- գ. Խորհրդային իշխանությունները ժամանակավոր իշխանության անունից հրապարակեցին որոշում Արևելյան Հայաստանում կառավարման նոր ձևի հաստատման մասին:
- դ. Վանի, Իսնուսի և Էրզրումի մարզերում կարճ ժամանակ անց ձևավորվեցին և սկսեցին գործել Արևմտահայ ազգային խորհրդի տեղական կազմակերպություններ:
- ե. Գնդակահարվեցին ապստամբության մի շարք ղեկավարներ ու մասնակիցներ, այդ թվում՝ Ստեփան Ալավերդյանը, Սարգիս Մուսայելյանը, Բագրատ Ղարիբջանյանը, Եգոր Սևյանը:
- զ. Ապստամբության բոլոր մասնակիցներին, ներառյալ ղեկավարներին, շնորհվեց համաներում:
- է. Խորհրդային իշխանությունները ձեռնամուխ եղան նաև հայկական բանակի աքսորված սպաներին ազատ արձակելու և հանրապետություն վերադարձնելու գործին:
- ը. Ստեղծվեց Հայաստանի ռազմահեղափոխական կոմիտե՝ Սարգիս Մուսայելյանի գլխավորությամբ:
- թ. Երկրում վերականգնվեց ՀՀ օրինական իշխանությունը՝ ՀՅԴ ղեկավարությամբ:

1) ա, գ, է, թ

2) ա, բ, գ, է

3) բ, գ, ը, թ

4) գ, դ, ե, թ

3. Ինչով է բացատրվում բանվոր դասակարգի և ինժեներական անձնակազմի քանակական աճը 1928–1940 թթ.

- 1) կուլտուրական շինարարության կենսագործմամբ
- 2) պարենմասնատրման կիրառմամբ
- 3) մշակութային կյանքի վերելքով
- 4) արդյունաբերացման քաղաքականության կենսագործմամբ

4. 1920 թ. թուրք–հայկական պատերազմում Կարսը գրավվեց թուրքերի կողմից, որովհետև՝

- 1) իրենց բարձրության վրա չէին ո՛չ Կարսը պահպանող հայ զինվորները, ո՛չ էլ բանակի հրամանատարությունը. թույլ էր նրանց բարոյահոգեբանական և մարտական պատրաստվածությունը
- 2) Կարսի բերդն ամրացված էր եվրոպական ռազմական տեխնիկայով, որը Կարմիր բանակի հրամանատարության առջև ծանր խնդիրներ էր դրել
- 3) Կարսի բնակչությունը տեղահանվել էր, որը հեշտացրեց կարմիրբանակայինների մուտքը Կարսի բերդ
- 4) հայերը կռվում էին քեմալա–բոլշևիկյան միացյալ բանակի դեմ, որոնց նպատակն էր Կարսում հաստատել անգլիական գեներալ–նահանգապետություն

5. Բաթումում Խալիլ բեյը հայկական պատվիրակության հետ սկսեց բանակցություններ, որովհետև՝

- ա. Թուրքական զորքերը պարտություն էին կրել Անտանտի զորքերից:
բ. Մայիսյան հերոսամարտերում հայկական զորքերը հաղթական սխրանքներ գործեցին:
գ. Գերմանիան պարտադրեց դաշնակից Թուրքիային նստել բանակցությունների:
դ. Թուրքիան ձգտում էր Անդրկովկասում արդարացի խաղաղություն հաստատել:
ե. Հայաստանը փաստացի հռչակվել էր անկախ պետություն:

- 1) ա, բ 2) բ, ե 3) ա, գ 4) դ, ե

6. Թվարկվածներից որո՞նք Բաթումի պայմանագրի հետևանքներից չեն.

- ա. Օսմանյան կառավարությունն ընդունեց և ճանաչեց Հայաստանի անկախությունը:
բ. Արագորեն զարգացան առևտրա–տնտեսական հարաբերությունները Թուրքիայի և ՀՀ–ի միջև:
գ. Թուրքիան զավթեց Արդվինը, Կարսը, Արդահանը, Օլթին, Կաղզվանը, Ախալքալաքը, Ախալցխան:
դ. Թուրքիան պարտավորվեց միջազգային առյուծախնամ պաշտպանել ՀՀ–ի շահերը:
ե. Թուրքիային անցան Սուրմալուի գավառը, Ալեքսանդրապոլի և Էջմիածնի գավառների 3/4 մասը, Երևանի գավառի կեսը, Շարուր–Ղարալագյազի 1/5 մասը:
զ. Թուրքիային մնացին Ալեքսանդրապոլը, Էջմիածինն ու Երևանը:

- 1) ա, բ, ե 2) բ, դ, գ 3) գ, դ, ե 4) գ, ե, գ

7. Որո՞նք էին Հայաստանի Հանրապետությունում 1918 թ. սովի պատճառները.

- ա. 1919 թ. գյուղատնտեսական համախառն արտադրանքը նախապատերազմյան 1913 թ. համեմատությամբ մնացել էր նույնը:
- բ. Ցանքատարածությունները կրճատվել էին 3 անգամ:
- գ. Գյուղացին չուներ սերմացու:
- դ. Անասունների գլխաքանակը ավելացել էր մի քանի անգամ:
- ե. Սկսվել էր գյուղատնտեսության կոլեկտիվացումը:
- զ. Գյուղում առկա էր մեծաքանակ արևմտահայ գաղթականություն:

- 1) բ, գ, ե 2) բ, գ, զ 3) ա, դ, ե 4) դ, ե, զ

8. Ո՞րն էր մինիստրների խորհրդի կողմից Առաջին հանրապետության շրջանում հողային նոր օրենսդրության ընդունումը ձգձգելու պատճառը.

- 1) Հին օրենսդրությունը լիովին համապատասխանում էր հողային քաղաքականությանը:
- 2) Նոր օրենսդրության ընդունման նախադրյալներ չկային:
- 3) ՀՀ իշխանությունները սպասում էին Հայկական հարցի լուծմանը, որը որոշելու էր ՀՀ սահմանները և հողային ֆոնդի ծավալը:
- 4) Կառավարությունը կողմ չէր կալվածատիրական հողատիրությունը վերացնելուն:

9. Գտնել երեք սխալ: Որո՞նք էին 1920 թ. Մայիսյան ապստամբության պարտության պատճառները.

- ա. Կառավարությունն առանց զենքի դիմելու համոզեց ապստամբների ղեկավարներին հանձնվել:
- բ. Հաղթանակի համար չկային լուրջ նախադրյալներ:
- գ. Ապստամբությունը կրում էր լայնածավալ և զանգվածային բնույթ, որի պատճառով հնարավոր չէր զավ այն ղեկավարել:
- դ. Ապստամբության հաջողությունն ի սկզբանե կապվում էր Անտանտի օգնության և ոչ թե ներքին գործոնների հետ:
- ե. Բոլշևիկները Երևանում ապստամբություն չէին նախատեսել:
- զ. Ապստամբության կենտրոնի պարտությունը կանխորոշեց նրա անհաջողությունը:
- է. Բոլշևիկները չկարողացան օգտագործել ժողովրդական լայն զանգվածների աջակցությունը:

- 1) ա, գ, դ 2) բ, գ, ե 3) գ, դ, է 4) բ, ե, զ

10. Անդրկովկասյան հանրապետությունների և Թուրքիայի միջև Բաթումում կնքված պայմանագրերը վերանայելու հարցը քննարկման առարկա էր դարձել Գերմանիայում և Ավստրո-Հունգարիայում, որովհետև՝

- ա. նրանք ցանկանում էին երկրամասը պահել սեփական ազդեցության ոլորտում:
- բ. այդ երկրները պայմանագրերը անարդարացի էին համարում, քանի որ Հայաստանը կորցրել էր իր հողային տարածքները:
- գ. Անդրկովկասին տիրանալու Թուրքիայի ձգտումը հակասում էր պատերազմում նրա դաշնակիցների, հատկապես Գերմանիայի ծրագրին:

դ. Ավստրո-Հունգարիան ցանկանում էր երկրամասը պահել սեփական ազդեցության ոլորտում:

ե. այդ երկրները դեմ էին Անդրկովկասում ադրբեջանական պետության ձևավորմանը:

- 1) բ, ե 2) ա, գ 3) ա, ե 4) գ, դ

11. Թվարկվածներից որո՞նք են 1919 թ. հունվարի հայ-վրացական հաշտության կոնֆերանսի արդյունքներից.

ա. Լոռին հայտարարվեց «չեզոք գոտի»:

բ. «Լոռու չեզոք գոտու» մեջ մտան Բորչալուի գավառի Ալավերդու (Թումանյան), Ուզունլարի (Օձուն) և Ախալքալաքի շրջանները:

գ. «Չեզոք գոտում» սահմանվեց հատուկ կառավարում՝ Հայաստանի և Վրաստանի լիազոր ներկայացուցիչների համատեղ ղեկավարությամբ:

դ. «Լոռու չեզոք գոտու» ընդհանուր վերահսկողությունը դրվեց ամերիկացի գեներալ-նահանգապետի վրա:

ե. Վորոնցովկայի շրջանը համարվեց վիճելի տարածք:

զ. «Չեզոք գոտում» տեղակայվեցին խաղաղապահ զորքեր:

է. Ջավախքը փաստացի մնաց Վրաստանի հսկողության ներքո:

- 1) ա, դ, ե 2) բ, դ, է 3) գ, ե, գ 4) ա, գ, է

12. Բաթումի պայմանագրով՝ Բաքվում գտնվող հայկական ազգային զորամասերի լուծարման պահանջը նպաստեց, որ՝

1) հայկական կողմը կազմացրի Բաքվի հայկական ազգային զորամասերը:

2) Բաքվի Հայոց ազգային խորհուրդը համագործակցի Ստ. Շահումյանի հետ:

3) հայկական ուժերը չհամագործակցեն Բաքվի ժողովրդական կոմիսարների իշխանության հետ:

4) ինքնապաշտպանության կազմակերպման ժամանակ հայկական զորամասերը չեզոք դիրք բռնեն:

13. Ինչն էր ամբողջ Անդրկովկասում իրադրության կտրուկ փոխվելու պատճառը 1920 թ. ապրիլի վերջին.

1) հայ-ռուսական բանակցությունների սկսվելը Մոսկվայում

2) թուրքական զորքերի ներխուժումը Անդրկովկաս

3) Ադրբեջանի խորհրդայնացումը

4) թուրք-հայկական պատերազմում Հայաստանի պարտությունը

14. Թվարկվածներից որո՞նք են 1921 թ. հոկտեմբերի 20-ին Անկարայում կնքված Ֆրանս-թուրքական պայմանագրի արդյունքներից.

ա. Հայաթափված Կիլիկիան տրվեց Թուրքիային:

բ. Կիլիկիահայ բեկորներից Կիլիկիայում ձևավորվեց «հայկական օջախ»:

գ. Ֆրանսիական զորամասերը լքեցին Կիլիկիան:

դ. Կիլիկիան հռչակվեց ինքնավար՝ Ֆրանսիայի հովանավորության ներքո:

ե. Ինքնավար Կիլիկիան ստեղծեց 50–հազարանոց բանակ:

զ. Կիլիկիահայության վերջին բեկորներն արտագաղթեցին հարևան արաբական երկրներ և Եվրոպա:

1) ա, գ, դ

2) բ, դ, ե

3) ա, գ, զ

4) բ, դ, զ

15. Հայաստանի իշխանությունները Թիֆլիսի 1920 թ. օգոստոսի 10–ի համաձայնագրին կարևոր նշանակություն չէին տալիս, որովհետև՝

ա. այն համարում էին ձևական և ժամանակավոր:

բ. երկրի արտաքին քաղաքականության գլխավոր նպատակը և Հայկական հարցի լուծումը կապում էին Սևրի պայմանագրի հետ:

գ. մտածում էին, որ իրենք ստեղծված իրավիճակում այլ ելք չունեն:

դ. նրանք հասկանում էին, որ Սևրի պայմանագիրը հնարավոր չէ իրագործել:

ե. համոզված էին, որ Եվրոպական հզոր պետությունների ջանքերով կիրագործվի Սևրի պայմանագիրը:

զ. գերազնահատում էին Ռուսաստանի դերը տարածաշրջանային խնդիրներում:

է. ենթադրում էին, որ դրանով կխոչընդոտեն քեմալա–բոլշևիկյան համագործակցության ամրապնդմանը:

1) ա, գ, ե

2) ա, բ, ե

3) բ, գ, է

4) դ, գ, է

16. 1920 թ. սեպտեմբերի 18–ին Բաքվում ընդունված բանաձև–փաստաթուղթը վտանգավոր էր Հայաստանի համար, որովհետև՝

ա. նրա հիմնական դրույթներն ամբողջությամբ ուղղված էին Հայաստանի Հանրապետության դեմ:

բ. դրանով առաջարկվում էր հնարավոր բոլոր միջոցառումներով օգնել Հայաստանին խուսափելու խորհրդայնացումից:

գ. ենթադրվում էր բոլոր միջոցներով օգնել Անտանտին:

դ. առաջարկվում էր քեմալականների ռազմարշավի միջոցով նպաստել Հայաստանի խորհրդայնացմանը:

ե. Ռուսաստանից պահանջվում էր չմիջամտել Հայաստանի ներքին գործերին:

զ. նախատեսում էր «թուրք–հայկական կոտորածները» կանխելու պատրվակով որպես փրկարար և հաշտարար ռուսական զորքերը մտցնել Հայաստան և հաստատել խորհրդային վարչակարգ:

է. նախատեսում էր ադրբեջանական զորքը Հայաստան մտցնելով՝ կանխել «թուրք–հայկական կոտորածները»:

1) բ, ե, է

2) ա, գ, դ

3) ա, դ, զ

4) ե, գ, է

17. Թվարկվածներից որոնք 1921 թ. Փետրվարյան ապստամբության արդյունքներից չեն.

ա. Խորհրդային իշխանությունը ստիպված էր առավել զգուշորեն գործել:

բ. Վճռական քայլեր ձեռնարկվեցին երկրի սոցիալ–տնտեսական դրությունը բարելավելու ուղղությամբ:

- գ. Ապստամբության ղեկավարները ենթարկվեցին առավելագույն պատժի՝ գնդակահարության:
- դ. Ապստամբության բոլոր մասնակիցներին, ներառյալ ղեկավարներին, շնորհվեց համաներում:
- ե. Հայկական բանակի աքսորված սպաներին ազատ արձակեցին:
- զ. Հայկական բանակի աքսորից ազատված սպաներին թույլ չտրվեց վերադառնալ Հայաստան:
- է. Ամրապնդվեց ռազմական կոմունիզմի քաղաքականությունը:

- 1) բ, դ, է 2) ա, դ, է, 3) ա, գ, զ 4) գ, զ, է

18. Թվարկվածներից որո՞նք ԽՍՀՄ կազմալուծման պատճառներից չեն.

- ա. ԽՍՀՄ-ը իրականում ոչ թե դաշնային միություն էր, այլ միաձույլ կենտրոնացված պետություն:
- բ. Խորհրդային պետությանը բնորոշ էր իրական ժողովրդավարությունը:
- գ. ԽՍՀՄ բոլոր քաղաքացիները մշտապես օգտվում էին խոսքի, մամուլի, միտինգների, ցույցերի ազատություններից:
- դ. Հետապնդվում էր այլախոհությունը:
- ե. Ազգերի ու հասարակության միլիոնավոր անդամների նկատմամբ կիրառվում էին բռնություններ:
- զ. Անխախտ կերպով իրականացվում էր մարդու իրավունքների պաշտպանությունը:

- 1) ա, դ, է 2) բ, գ, զ 3) գ, դ, է 4) բ, դ, զ

19. Վրաստանի մենշևիկյան իշխանության հետ ՀՓԿ-ի դաշինքի հաստատումը և խորհրդային իշխանության դեմ համակովկասյան պայքարը խափանվեց, որովհետև՝

- 1) թուրքական զորքերը ներխուժեցին Հայաստան
- 2) Վրաստանի մենշևիկյան իշխանությունը մերժողական պատասխան տվեց
- 3) Վրաստանը խորհրդայինացվեց
- 4) սերտացավ վրաց-ադրբեջանական մերձեցումը

20. Ի՞նչ նպատակով օգտագործվեց Ս. Կիրովի սպանությունը Ստալինի կողմից.

- 1) երկրում ժողովրդավարություն հաստատելու
- 2) կուսակցական կազմակերպությունների թիվը մեծացնելու
- 3) իր նախկին զինակիցներից ազատվելու
- 4) այլախոհների նկատմամբ հալածանքները դադարեցնելու

21. Թվարկվածներից որո՞նք Հայաստանի արդյունաբերացման հետևանքներից չեն.

- ա. Հայաստանն աստիճանաբար ագրարային երկրից վերածվեց արդյունաբերական հանրապետության:
- բ. Կրճատվեց խորհրդահայ մտավորականության և ճարտարագիտատեխնիկական անձնակազմի քանակը:

- գ. Բանվոր դասակարգի քանակը մի քանի անգամ աճեց:
- դ. Առաջացրեց բնապահպանական խնդիրներ:
- ե. Հրազդան գետի վրա հիդրոէլեկտրակայանների կառուցումը հանգեցրեց Սևանա լճի մակարդակի իջեցմանը:
- զ. Ստեղծվեցին մի շարք կոմունաներ, արտելներ, սովխոզներ:
- է. Հայաստանի խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը կրճատվեց 30 %-ով:

- 1) բ, գ, է 2) բ, գ, է 3) ա, դ, ե 4) դ, ե, գ

22. Որո՞նք էին Երկրորդ աշխարհամարտից հետո սկսված զանգվածային հայրենադարձության պատճառները.

- ա. հայկական հողերը Թուրքիայից պահանջելու և Հայաստանին միացնելու մտայնության աճը
- բ. Խորհրդային Միության, այդ թվում՝ Խորհրդային Հայաստանի հեղինակության աճը
- գ. Սփյուռքի տարբեր հայկական համայնքներում տնտեսական վիճակի կտրուկ վատթարացումը
- դ. Սփյուռքում հայերի նկատմամբ ազգային, կրոնական հալածանքները

- 1) ա, բ 2) ա, գ 3) բ, դ 4) բ, գ

23. Հայ-վրացական սահմանազատման վերջնական համաձայնագրով՝

- ա. Լոռին միանում էր Վրաստանին
- բ. Լոռին, բացառությամբ Հյուսիսային Լոռու հայկական մի խումբ գյուղերի (Աղ-Քյորփի, Օփրեթ, Խոժոռնի և այլն), մնում էր Խորհրդային Հայաստանին
- գ. Ջավախքն անցնում էր Հայաստանին, իսկ Լոռին դառնում էր «չեզոք գոտի»
- դ. Ջավախքն անցնում էր Վրաստանին
- ե. Լոռիում հաստատվեց անգլիական գեներալ-նահանգապետություն
- զ. Վրաստանը ժամանակավորապես զորքեր մտցրեց Լոռի

- 1) ա, գ 2) ա, ե 3) բ, գ 4) բ, դ

24. Ի՞նչն էր 1990-ական թթ. հայ-թուրքական դիվանագիտական հարաբերություններ չհաստատելու պատճառը.

- 1) Հայաստանի կողմից արձանագրությունների վավերացման կասեցումը
- 2) Թուրքիան Հայաստանին նախապայմաններ ներկայացրեց՝ հատկապես կապված Ղարաբաղյան խնդրի հետ
- 3) Թուրքիան առաջարկում էր արձանագրություններում կետեր փոփոխել՝ հոգուտ Ադրբեյջանի
- 4) Հայաստանի մերձեցումը ՌԴ-ի և ԱՄՆ-ի հետ, որին Թուրքիան դեմ էր

25. Ի՞նչ հետևանք է ունեցել ադրբեջանական բանակի հարձակումը Գետաշենի ու Մարտունաշենի վրա.

- 1) Հայերը հերոսաբար հետ մղեցին թշնամուն և ազատագրեցին Գետաշենն ու Մարտունաշենը:

- 2) Ուժերը անհավասար էին, ուստի գավթիչները գրավեցին Գետաշենն ու Մարտունաշենը:
- 3) Թշնամին պաշարեց Գետաշենն ու Մարտունաշենը, բայց հայկական ինքնապաշտպանական ուժերի դիմադրության շնորհիվ շուտով պաշարումը դադարեցվեց:
- 4) Գետաշենն ու Մարտունաշենը չնվաճվեցին, քանի որ ադրբեջանական բանակի ուշադրության կենտրոնում հայտնվեցին Խոջալուն, Շուշին ու Աղդամը:

26. Ադրբեջանի անկախության հռչակագրով՝

- 1) Ադրբեջանը դուրս էր գալիս ԱՊՀ-ի կազմից
- 2) Ադրբեջանն ընդգրկված էր լինելու 1920–1936 թթ. Խորհրդային Ադրբեջանի Հանրապետության սահմաններում
- 3) Ադրբեջանն ընդգրկված էր լինելու 1918–1920 թթ. մուսավաթական Ադրբեջանի Հանրապետության սահմաններում
- 4) Բաքուն շարունակեց մնալ Խորհրդային Ադրբեջանի իրավահաջորդը
- 5) Բաքուն փաստորեն հրաժարվեց Խորհրդային Ադրբեջանի իրավահաջորդը լինելուց
- 6) Ադրբեջանի կազմում էին լինելու Նախիջևանը, Լեռնային Ղարաբաղն ու Զանգեզուրը
- 7) Ադրբեջանի կազմում չէին կարող լինել Նախիջևանն ու Լեռնային Ղարաբաղը

27. ԼՂՀ անկախության հանրաքվեի արդյունքում՝

- 1) մերժվեց ՀՀ-ի հետ ԼՂՀ-ի միավորման հարցը
- 2) հաստատվեց Ադրբեջանի կազմից դուրս գալու հարցը
- 3) հաստատվեց Լեռնային Ղարաբաղի անկախությունը
- 4) հաստատվեց Ղարաբաղ–Զանգեզուրի անկախությունը

28. Ինչո՞վ են ավարտվել Խոջալուի համար մղված մարտերը.

- 1) Անակնկալի եկած թշնամին փորձեց գրավել Շուշին:
- 2) Դարանակալած թշնամին հայկական ուժերին զցցե շրջափակման մեջ:
- 3) Հայկական ուժերը նահանջեցին դեպի Ստեփանակերտ:
- 4) Հայկական ուժերը լիովին ջախջախեցին Խոջալուում տեղակայված ադրբեջանական ուժերը:

29. Ինչո՞ւ էին հայ մարտիկները Խոջալուի ազատագրման ժամանակ գլխավոր ճանապարհի կողմից միջանցք թողել.

- 1) որպեսզի ռուս գրոհայիններն այդ ճանապարհով նահանջեին
- 2) որպեսզի Խոջալուի բնակիչները հեռանային Շուշի
- 3) որպեսզի օգնական ուժեր ստանային Ստեփանակերտից
- 4) որպեսզի Խոջալուի բնակիչները հեռանային Աղդամ

30. Արցախյան ազատագրական ուժերի Լաչին մտնելով՝

- 1) դյուրին դարձավ Շուշիի ազատագրումը
- 2) ճեղքվեց շրջափակման օղակը
- 3) հեշտացավ Շահումյանի ու Մարտակերտի ազատագրումը

- 4) Արցախը ցամաքային ճանապարհով միացավ ՀՀ-ին
- 5) թշնամին զինադադար խնդրեց

31. Ինչի՞ շնորհիվ ապահովվեց Մարտակերտի շրջանում ազատագրական մարտեր մղող հայկական պաշտպանական ուժերի թիկունքը.

- 1) Շուշիի ազատագրման
- 2) Լաչինի ազատագրման
- 3) Հորադիզի երկաթուղային հանգույցի կրակակետերի ոչնչացման և Հորադիզի ազատագրման
- 4) Քելբաջարի շրջանի հյուսիսային մասի և Օմարի բարձրադիր լեռնանցքի ազատագրման

32. Լոզանի կոնֆերանսից հետո Հայկական հարցը փոխարինվեց՝

- 1) դեպի հայրենիք ներգաղթ կազմակերպելու հարցով
- 2) հայ գաղթականությանը որևէ կերպ բնակեցնելու և օգնություն ցույց տալու հարցով
- 3) հայ գաղթականությանը Սփյուռքի տարբեր գաղթօջախներում տեղաբաշխելու հարցով
- 4) ԱՄՆ-ում հայ գաղթականությանը ապաստան տալու հարցով

33. Ինչո՞ւ էր Խորհրդային իշխանության տարիներին Հայ դատի և պահանջատիրության խնդիրներով հիմնականում Սփյուռքը զբաղվում.

- 1) քանի որ Սփյուռքում էին գործում հայ ազգային ավանդական կուսակցությունները
- 2) քանի որ Խորհրդային Հայաստանում չկային համապատասխան մարմիններ և դիվանագետներ
- 3) քանի որ Խորհրդային Հայաստանը զրկված էր ինքնուրույն արտաքին քաղաքականություն վարելու հնարավորությունից
- 4) Խորհրդային Հայաստանը շահագրգռված չէր Հայ դատի ու պահանջատիրության խնդիրներով

34. Ինչո՞ւ 1920-ական թթ. սկսած հազարավոր հայեր վերադարձան հայրենիք.

- 1) քանի որ հայրենիքում նրանք ունեին կյանքի ու գույքի ապահովություն
- 2) քանի որ իրենց ապաստանած երկրներում ենթարկվում էին տնտեսական, քաղաքական ու կրոնական հալածանքների
- 3) քանի որ Խորհրդային Հայաստանը իր գոյության առաջին իսկ տարիներից վարում էր տարբեր երկրներում ցրված հայությանը Հայաստան տեղափոխելու քաղաքականություն
- 4) քանի որ հույս ունեին ստեղծվելիք ազգային օջախում ստանալու կյանքի բարենպաստ պայմաններ

35. 1930-ական թթ. ինչ պատճառներով ընդհատվեցին Սփյուռքի հետ առանց այն էլ սահմանափակ հարաբերությունները.

- 1) Խորհրդային երկրում ծավալված բռնաճնշումների
- 2) Հայաստանում քաղաքական կուսակցությունների լուծարման

40. Հայկական ազգային կոմիտեի նպատակն էր՝

- 1) Արևելյան ու Արևմտյան Հայաստանների միավորումն ու հայկական պետություն կազմելը ոչ միայն Վիլսոնի նախանշած սահմաններում, այլ նաև ժամանակին Խորհրդային Հայաստանից արհեստականորեն անջատված բոլոր տարածքներում:
- 2) Արևելյան ու Արևմտյան Հայաստանների, ինչպես նաև Կիլիկիայի միավորումն ու հայկական պետություն կազմելը ոչ միայն Վիլսոնի նախանշած սահմաններում, այլ նաև ժամանակին Խորհրդային Հայաստանից արհեստականորեն անջատված բոլոր տարածքներում:
- 3) Արևմտյան Հայաստանից Թուրքիայի խլած բոլոր տարածքներից հայկական 6 վիլայեթների վերականգնումը, ինչը պետք է լիներ Վիլսոնի նախանշած սահմաններում:
- 4) Արևելյան ու Արևմտյան Հայաստանների, Կիլիկիայի միավորումը և հայկական պետության ելք ունենալը դեպի ծով:

41. Ինչ հետևանքներ ունեցավ բոլշևիկների Մայիսյան ապստամբությունը.

- ա. Հայաստանում հաստատվեց խորհրդային իշխանություն
- բ. երկրում արգելվեց Հայաստանի կոմունիստական կուսակցության գործունեությունը
- գ. շարունակվեց բոլշևիկների օրինական գործունեությունը Հայաստանում
- դ. համաներում ստացան ապստամբության ղեկավարները
- ե. ապստամբությունը թուլացրեց ու ապակայունացրեց երկրի ներքին դրությունը

- 1) բ, ե 2) ա, գ 3) գ, ե 4) բ, դ

42. Գերմանիան շահագրգիռ էր հրավիրելու կոնֆերանս Կոստանդնուպոլսում, որովհետև՝

- 1) ձգտում էր վերանայելու Բաթումի պայմանագիրը և թույլ չտալու Թուրքիայի ուժեղացումն Անդրկովկասում, քանի որ դրանով կսահմանափակվեր իր ազդեցությունն այդ տարածաշրջանում:
- 2) ձգտում էր վերանայելու Բրեստ–Լիտովսկի պայմանագիրը:
- 3) ձգտում էր հրավիրվելիք կոնֆերանսում քննարկելու Բալկանյան տարածքների հարցը և լուծելու այն հոգուտ Թուրքիայի:
- 4) ձգտում էր հրավիրվելիք կոնֆերանսում քննարկելու Անդրկովկասյան հանրապետությունների միջև տարածքային վեճերը և լուծելու դրանք հոգուտ Հայաստանի:

43. Խորհրդային Ռուսաստանը սատարում էր Խորհրդային Ադրբեջանի՝ հայկական տարածքները նվաճելու ծրագրին, որովհետև՝

- 1) հենակետ ունենալով Խորհրդային Ադրբեջանը՝ ձգտում էր կապվելու քեմալական Թուրքիայի հետ՝ հուսալով, թե վերջինս կօգնի հեղափոխությունն Արևելքի երկրներում տարածելուն:
- 2) այդ տարածքները դիտում էր իբրև Ադրբեջանի պատմական մաս և ձգտում էր վերականգնելու պատմական արդարությունը:

- 3) իրականում ձգտում էր Նախիջևանը, Ղարաբաղը, Զանգեզուրն ու Շարուրը ադրբեջանական զենքի օգնությամբ բռնակցելու իր տարածքին:
- 4) նման դիրքորոշմամբ ձգտում էր վստահություն ներշնչելու Վրաստանին, թե վերջինիս խորհրդայնացման դեպքում ինքը կսատարի նաև Լոռու նկատմամբ նրա տարածքային հավակնություններին:

44. Գտնել սխալ պատասխանները.

Որո՞նք էին Հայաստանում բռնկված Փետրվարյան ապստամբության պատճառները:

- 1) բոլշևիկյան մենիշխանության հաստատումը
- 2) ռազմական կոմունիզմի քաղաքականության կիրառումը
- 3) 1921 թ. փետրվարին իրականացված նոր ձերբակալություններն ու գնդակահարությունները
- 4) օտարերկրյա կազմակերպությունների սադրիչ գործողությունները
- 5) դաշնակցություն կուսակցության և նախկին կառավարության անդամների բացահայտ քարոզչական և կազմակերպչական աշխատանքը՝ խորհրդային իշխանության հեղինակությունը վարկաբեկելու ուղղությամբ

45. Գտնել սխալ պատասխանները.

Ի՞նչ հետևանքներ ունեցավ Փետրվարյան ապստամբությունը Հայաստանում:

- 1) Երկրում վերահաստատվեց խորհրդային իշխանությունը:
- 2) Վճռական քայլեր արվեցին երկրի սոցիալ-տնտեսական վիճակը բարելավելու համար:
- 3) Երկրում վերջ տրվեց բոլշևիկների մենիշխանությանը:
- 4) Քայլեր ձեռնարկվեցին բանակի աքսորված սպաներին հայրենիք վերադարձնելու ուղղությամբ:
- 5) Երկրում շարունակվեցին բոլոր տեսակի բռնագրավումները:
- 6) Ապստամբներին համաներում շնորհվեց:

46. Ինչո՞ւ խորհրդային երկրում արագացվեցին կոլեկտիվացման տեմպերը, և բռնություն ու հարկադրանք գործադրվեց գյուղացիների հանդեպ.

- ա. Կոմունիստական կուսակցությունը տնտեսական դժվարություններից ելքը տեսավ կոլեկտիվացման տեմպերի արագացման մեջ:
- բ. Գործադրվեց բռնություն, որովհետև մենատնտես գյուղացիները ժողովրդի թշնամիներ էին և սոցիալիզմի կառուցման հակառակորդներ:
- գ. Գործադրվեց բռնություն, որովհետև մենատնտես գյուղացին ցանկություն չուներ և պատրաստ չէր հրաժարվելու անհատական տնտեսությունից ու կամավոր մտնելու կոլտնտեսություն:
- դ. Գործադրվեց բռնություն, որովհետև միջակ գյուղացիները թույլ չէին տալիս չքավոր գյուղացիներին անդամագրվել կոլեկտիվ տնտեսություններին:

- 1) ա, բ 2) գ, դ 3) ա, գ 4) բ, դ

47. Թվարկվածներից որո՞նք են 1920 թ. Մայիսյան ապստամբության անմիջական հետևանքներ.

- ա. Գնդակահարվեցին ապստամբության մի շարք ղեկավարներ և մասնակիցներ:
- բ. Ապստամբությունը տեղի ունեցավ Հայաստանի բոլոր քաղաքներում միաժամանակ և ավարտվեց հաղթանակով:
- գ. Բոլշևիկյան կազմակերպություններն ամրապնդեցին իրենց դիրքերը Հայաստանում:
- դ. Բոլշևիկյան կազմակերպությունները հայտարարվեցին օրենքից դուրս:
- ե. Ամրապնդվեց հայ և ռուս բոլշևիկների ռազմաքաղաքական դաշինքը:
- զ. Ապստամբությունը պետությանը միայն վնաս հասցրեց՝ ապակայունացնելով երկրի ներքին դրությունը:
- է. Իշխանությունն անցավ Հայաստանի ռազմաիշխանական կոմիտեի ձեռքը:
- ը. Հ. Օհանջանյանի բյուրո-կառավարությունը ՌՀԿ-ին առաջարկեց կազմել կոալիցիոն կառավարություն:

- 1) բ, գ, զ 2) ա, դ, է 3) ա, դ, զ 4) ե, է, ը

48. Թվարկվածներից որո՞նք են Փետրվարյան ապստամբության պատճառներ.

- 1) նոր իշխանությունների վարած «ռազմական կոմունիզմի» քաղաքականությունը
- 2) Վրաստանին պատերազմ հայտարարելու պատճառով շտապ իրականացված զորահավաքը
- 3) նոր իշխանությունների այն հայտարարությունը, որ Խորհրդային Ադրբեջանի հետ տարածքային վեճերը լուծվելու են հօգուտ ադրբեջանցիների
- 4) բնակչության ունեցվածքի կամայական բռնագրավումները, որոնք ուղեկցվում էին անհնազանդների ձերբակալություններով
- 5) նէպի քաղաքականության գործադրումը, որի հետևանքով կտրուկ վատթարացավ գյուղացիության դրությունը
- 6) ՀՍԽՀ իշխանությունների բացահայտ թուրքամետ քաղաքականությունը և Թուրքիային տարածքային պահանջներ առաջադրելուց հրաժարվելու հայտարարությունները
- 7) Խորհրդային իշխանության գործադրած քաղաքական բնույթի հետապնդումները և բռնությունները

49. Ի՞նչ պատճառով 1918 թ. վերջին չհաջողվեց խուսափել հայ-վրացական պատերազմից.

- 1) վրացական իշխանությունների որդեգրած անզիջում և հարձակողական կեցվածքի
- 2) Հայաստանի Հանրապետության ներկայացրած տարածքային պահանջների
- 3) ռուսական իշխանությունների սադրանքների
- 4) ադրբեջանական և վրացական իշխանությունների փոխհամաձայնեցված գործողությունների

50. Գտնել սխալ պատասխանը.

Ինչո՞ւ Խորհրդային Հայաստանում նէպի շրջանում կատարված հողային բարենորոգումները քիչ չափով ավելացրին գյուղացու հողաբաժինը:

- 1) Հայաստանում կալվածատիրությունը տարածված չէր, հետևաբար բռնագրավված և ազգայնացված կալվածատիրական հողերը ևս քիչ էին:
- 2) Հողային ֆոնդի խիստ սահմանափակության պատճառով շնչաբաժինը սահմանվեց նվազագույն չափով:
- 3) Գաղթական բնակչությանը հողով ապահովելը ևս հողասակավ Հայաստանի համար խնդիր ստեղծեց:
- 4) Ժողտնտխորհի ստեղծումը սահմանափակեց անհատական գյուղացիական տնտեսությունների հողաբաժինը:

6. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՋՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. ՀԿԿ կենտկոմի առաջին քարտուղարի պաշտոնում Սուրեն Հարությունյանի նշանակումը
- բ. «Ուրաբադ» կոմիտեի ստեղծումը
- գ. Սումգաիթյան ոճրագործության իրականացումը
- դ. ԱՄԿ խորհրդի ձևավորումը
- ե. Յակով Ջարոբյանի ընտրվելը ՀԿԿ կենտկոմի առաջին քարտուղարի պաշտոնում
- զ. «Փարոս» թերթի գաղտնի հրատարակումը
- է. Եռագույնի ճանաչումը Հայաստանի երրորդ հանրապետության պետական դրոշմը
- ը. Եռաստիճան դատական համակարգի ներդրումը ՀՀ-ում
- թ. Միխայիլ Գորբաչովի՝ ԽՍՀՄ-ի նախագահի լիազորությունները կամավոր վայր դնելը
- ժ. «Հռչակագիր Հայաստանի անկախության մասին» փաստաթղթի ընդունումը

1) գ, ե, դ, բ, ա, գ, է, ժ, թ, ը

3) ե, գ, դ, բ, գ, ա, ժ, է, թ, ը

2) ե, դ, գ, գ, բ, ա, ժ, է, ը, թ

4) ե, դ, գ, բ, գ, ա, ժ, թ, ը, է

2. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Մարքսիզմ-լենինիզմի ինստիտուտի տնօրեն Ներսիկ Ստեփանյանի ձերբակալությունը
- բ. Սահակ Տեր-Գաբրիելյանի մահը
- գ. Հայոց համազգային շարժման առաջին համագումարի հրավիրումը
- դ. զանգվածային հայրենադարձության սկիզբը
- ե. «Կոլցո» (Օղակ) գործողության իրականացումը Արցախում
- զ. Սումգաիթյան ոճրագործության իրականացումը
- է. դաշնակցության գործունեության կասեցումը ՀՀ-ում
- ը. ՀՀ նախագահական չորրորդ ընտրությունների անցկացումը

1) ա, բ, գ, դ, ե, գ, ը, է

3) բ, ա, դ, գ, գ, ե, ը, է

2) ա, բ, դ, գ, գ, ե, է, ը

4) բ, ա, գ, դ, է, գ, ը, է

3. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. գյուղմիասնարկի շրջանառության մեջ մտնելը
- բ. 390-րդ դիվիզիայի կազմացումը
- գ. Հայաստանի կոմունիստական երիտասարդական միության (ՀԿԵՄ) ստեղծումը

- դ. «Մեծ բեկման տարի» հողվածի հրապարակումը
- ե. դաշնակցության երիտասարդական միության «ինքնավերացման» համագումարը
- զ. Երկրորդ համաշխարհային պատերազմում Կարապետ Սիմոնյանի՝ ԽՍՀՄ հերոսի կոչմանն արժանանալը
- է. Նելսոն Ստեփանյանի մահը

- 1) դ, ե, ա, գ, բ, զ, է
- 2) գ, ա, ե, դ, զ, է, բ
- 3) գ, ե, ա, դ, զ, է, բ
- 4) գ, ա, ե, դ, զ, բ, է

4. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Մայիսյան ապստամբությունը
- բ. անկախ և միացյալ Հայաստանի հռչակումը
- գ. Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության (<ԲԸՄ) հիմնադրումը
- դ. 89-րդ հրաձգային դիվիզիայի կազմացումը
- ե. Խաչատուր Ամիրջանյանի, Խաչիկ Սաֆարյանի, Վիգեն Բաբայանի, Մերուժան Հովհաննիսյանի, Գրիգոր Եղյանի, Կարապետ Քիրամիջյանի, Էդուարդ Կակոսյանի ազատագրկման դատապարտվելը
- զ. 409-րդ հրաձգային դիվիզիայի կազմացումը
- է. կաթողիկոս Խորեն Մուրադբեգյանի մահը
- ը. «Երեքի» գրական խմբակի ստեղծումը
- թ. Քելբաջարի շրջանի հյուսիսային մասի և Օմարի լեռնանցքի ազատագրումը
- ժ. Հորադիզի շրջանի ազատագրումը

- 1) գ, բ, ա, ը, է, զ, դ, ե, թ, ժ
- 2) ա, գ, բ, է, ը, զ, դ, թ, ժ, ե
- 3) գ, բ, ա, ը, է, զ, դ, ե, ժ, թ
- 4) գ, բ, ա, է, ը, դ, ե, զ, ժ, թ

5. Պատմական գործիչներին դասավորել ըստ նրանց գործունեության ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Ներսես Աշտարակեցի
- բ. Ստեփան Շահումյան
- գ. Ռոբերտ Քոչարյան
- դ. Աղասի Խանջյան
- ե. Գրիգոր Հարությունյան
- զ. Հայկազ Խաչատրյան

- 1) ա, դ, ե, բ, գ, զ,
- 2) ա, բ, ե, դ, գ, զ
- 3) ա, բ, դ, ե, գ, զ
- 4) բ, ա, դ, ե, գ, զ

6. Պատմական գործիչներին դասավորել ըստ նրանց գործունեության ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Սիմոն Աշիքզյոզյան
- բ. Սարգիս Ճեպեճյան
- գ. Ներսիկ Ստեփանյան
- դ. Ասքանազ Կարապետյան
- ե. Հայկազ Խաչատրյան

1) գ, բ, ա, դ, Ե

2) բ, գ, դ, Ե, ա

3) բ, գ, դ, ա, Ե

4) ա, գ, Ե, դ, բ

7. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Լոնդոնի կոնֆերանսի հրավիրումը

բ. Հայաստանի կերպարվեստի թանգարանի (Հայաստանի ազգային պատկերասրահ) ստեղծումը

գ. Ալեքսանդրապոլի պայմանագրի կնքումը

դ. Հնչակյան կուսակցության գործունեության դադարեցումը ԽՍՀՄ-ի տարածքում

ե. գյուղմիասնարկը շրջանառության մեջ դնելը

զ. Աղասի Խանջյանի սպանությունը

է. Խորեն Մուրադբեգյանին խեղդամահ անելը

ը. Գևորգ Ե Սուրենյանցի մահը

թ. Հայաստանի ժողովրդի նախկին նախագահ Սահակ Տեր-Գաբրիելյանին երրորդ հարկի լուսամուտից ցած նետելը

ժ. Ս. Էջմիածնի Գերագույն հոգևոր խորհրդի՝ «Նոր եկեղեցի» կազմակերպության պառակտիչ գործունեությունը դատապարտող դիմումը բոլոր թեմերին:

1) ա, գ, դ, Ե, ժ, ը, գ, թ, բ, է

2) ա, գ, Ե, դ, ժ, ը, գ, թ, է, բ

3) գ, ա, Ե, դ, ժ, ը, բ, գ, թ, է

4) գ, ա, դ, Ե, ը, է, ժ, գ, թ, բ

8. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Անդրկովկասյան Սեյմի լուծարումը

բ. Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտեի ստեղծումը

գ. Անդրկովկասի Դաշնային ժողովրդավարական Հանրապետության հռչակումը

դ. Անդրկովկասյան կոմիսարիատի ստեղծումը

ե. Արևելակովկասյան մուսուլմանական հանրապետության հռչակումը

զ. Վրաստանի դեմոկրատական հանրապետության հռչակումը

է. Հայաստանի առաջին հանրապետության հռչակումը

1) բ, դ, գ, ա, է, Ե, գ

2) բ, դ, գ, ա, գ, Ե, է

3) գ, բ, դ, է, ա, գ, Ե

4) դ, բ, գ, ա, Ե, գ, է

9. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Հայաստանի անկախության մասին կոչի հրապարակումը Թիֆլիսի մամուլում

բ. Խավիլ բեյի կողմից Հայոց ազգային խորհուրդը չճանաչելու մասին հայտարարությունը

գ. Հայաստանի առաջին հանրապետության հռչակումը

դ. Բաթումում թուրք-անդրկովկասյան բանակցությունների վերսկսումը

Ե. Բաթումի պայմանագրի ստորագրումը

1) բ, դ, գ, Ե, ա

2) դ, Ե, ա, բ, գ

3) դ, բ, գ, ա, Ե

4) բ, դ, ա, Ե, գ

10. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. լեզվի մասին օրենքի ընդունումը Հայաստանի առաջին հանրապետությունում
- բ. Անդրկովկասյան Սեյմի լուծարումը
- գ. Արցախահայության առաջին համագումարի հրավիրումը
- դ. Հայոց կենտրոնական ազգային խորհրդի ժամանումը Թիֆլիսից Երևան
- ե. «Միացյալ անկախ Հայաստանի հռչակագրի ակտ»-ի ստորագրումը
- զ. Հայաստանի և Վրաստանի միջև կարճատև պատերազմի ավարտը
- է. Զանգեզուր-Ղարաբաղի մարզային խորհրդի ստեղծումը
- ը. Գ. Նժդեհի ժամանումը Զանգեզուր՝ ինքնապաշտպանությունն ամրապնդելու նպատակով
- թ. «Աշոտ Երկաթ» ռազմանավի գործարկումը Սևանա լճի վրա
- ժ. Զանգեզուրից Դրոյի և Նժդեհի ջոկատների մուտքը Արցախ

- 1) ա, գ, գ, է, ժ, թ, ը, բ, դ, ե
- 2) բ, դ, գ, գ, է, ե, ը, թ, ա, ժ
- 3) բ, դ, գ, գ, է, ե, ը, ա, ժ, թ
- 4) բ, դ, գ, գ, է, ե, ա, ժ, թ, ը

11. Գտնել այն իրադարձությունը, որ տեղի է ունեցել վերջինը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Հայ ժողովրդական կուսակցության երկրորդ համագումարը
- բ. Հայաստանի խորհրդի անդրանիկ նիստը
- գ. Հայաստանի Հանրապետության վարչական բաժանումը 4 նահանգների
- դ. «Լոռու չեզոք գոտի» ժամանակավորապես վրացական զորք մտցնելու մասին համաձայնագրի ստորագրումը
- ե. Հայոց ազգային խորհրդի կողմից Հ. Քաջազնունու ընտրվելը վարչապետ
- զ. Արցախահայության 9-րդ համագումարը
- է. Սևրի պայմանագրի ստորագրումը
- ը. Անկարայում ֆրանս-թուրքական պայմանագրի ստորագրումը

- 1) դ
- 2) ը
- 3) գ
- 4) է

12. Գտնել այն իրադարձությունը, որն ըստ ժամանակագրական հաջորդականության երկրորդն է.

- ա. Մայիսյան ապստամբության սկիզբը
- բ. Կարսի պայմանագրի ստորագրումը
- գ. պետական լեզվին չտիրապետող պաշտոնյաներին աշխատանքից ազատելու մասին Հայաստանի առաջին հանրապետության օրենքի ընդունումը
- դ. «Միացյալ Հայաստանի անկախության հռչակագրի ակտի» հռչակումը
- ե. ՀՍԽՀ խորհուրդների առաջին ընտրությունները

- 1) գ
- 2) դ
- 3) ա
- 4) բ

13. Իրադարձություններից ո՞րն է խախտում դեպքերի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Արևելքի ժողովուրդների առաջին համագումարը
- 2) Հայաստանի խորհրդայնացումը
- 3) Փետրվարյան ապստամբության սկիզբը
- 4) Ալեքսանդրապոլի պայմանագրի ստորագրումը
- 5) Հայիեդկոմի «Պարենային մթերքների և այլ նյութերի հայտնաբերման մասին» հրամանի հրապարակումը
- 6) ԽՍՀՄ կազմավորումը

14. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. վրացական ռազմակալման դեմ ապստամբության սկիզբը Լոռիում
- բ. Կարմիր բանակի զորամասերի մուտքը Թիֆլիս
- գ. Հայրենիքի փրկության կոմիտեի ստեղծումը
- դ. քեմալական զորքերի դուրսբերումը Ալեքսանդրապոլից
- ե. Ախալքալաքի գավառը ՀՍԽՀ-ին միացնելու վերաբերյալ Ա. Բեկզադյանի առաջարկի ներկայացումը Ս. Կիրովի գլխավորած հանձնաժողովի նիստում
- զ. Ռուս-թուրքական երկրորդ կոնֆերանսից առաջ թուրքական պատվիրակության հանդիպումը Ստալինին
- է. Ռուս-թուրքական երկրորդ կոնֆերանսի բացումը
- ը. Փետրվարյան ապստամբության սկիզբը
- թ. Հայ-վրացական սահմանազատման մասին վերջնական համաձայնագրի ստորագրումը

- 1) ա, գ, ե, բ, դ, է, զ, թ, ը
- 2) գ, ա, ը, զ, բ, է, դ, ե, թ
- 3) գ, ա, զ, ը, բ, է, ե, դ, թ
- 4) գ, ը, ա, զ, բ, ե, թ, դ, է

15. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Նժդեհի զորաջոկատի հաղթանակը Որոտանի կիրճում Նուրի փաշայի զորքի նկատմամբ
- բ. Հայաստանի խորհրդի անդրանիկ նիստի բացումը
- գ. ռուս-թուրքական «Սրտագին և անկեղծ բարեկամության» պայմանագրի նախաստորագրումը
- դ. Կիլիկիայի ինքնավարության հռչակումը Ադանայում՝ Ֆրանսիայի հովանավորության ներքո
- ե. Փարիզում հայկական երկու պատվիրակության կողմից հայկական պահանջների համատեղ հռչակագրի ստորագրումը
- զ. Ջեյմս Հարբորդի գլխավորած պատվիրակության գործուղումը Փոքր Ասիա և Անդրկովկաս
- է. Սևրի պայմանագրի ստորագրումը

ը. Հայաստանի խորհրդայնացումը

թ. Ռուսաստանի լիազոր ներկայացուցչի՝ Բորիս Լեգրանի պատվիրակության ժամանումը Երևան

1) ե, ա, բ, դ, ը, է, գ, զ, թ

3) բ, ե, գ, ա, դ, է, գ, թ, ը

2) ե, ա, գ, բ, դ, է, ը, գ, թ

4) բ, ե, ա, գ, է, թ, գ, դ, ը

16. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Վրաստանի ամբողջ տարածքում խորհրդային կարգերի հաստատումը

բ. Լեռնահայաստանի վերանվանումը Հայաստանի Հանրապետության

գ. ՀՅԴ 9-րդ ընդհանուր ժողովի գումարումը

դ. թուրքական զորքերի դեպի Բաքու ռազմարշավի սկիզբը

ե. Շուշիի հայության կոտորածները Խոսրով բեկ Սուլթանովի հրամանատարությամբ

զ. Հայաստանի խորհրդարանի պատգամավորներ Արշակ Շիրինյանի և Վահան Խորենու գնդակահարությունը

է. Շարուր-Նախիջևանը Հայաստանի Հանրապետությանը հանձնելու մասին հրամանի ստորագրումը

ը. հակախորհրդային ապստամբությունը Կապանում և Սիսիանում Պողոս Տեր-Դավթյանի գլխավորությամբ

թ. Սան Ռեմոյի խորհրդաժողովի սկիզբը

1) է, դ, ե, գ, ը, թ, գ, ա, բ

3) է, գ, բ, թ, ա, դ, ե, գ, ը

2) դ, է, գ, ե, թ, գ, ը, բ, ա

4) դ, է, գ, ե, թ, գ, ը, ա, բ

17. Թվարկված իրադարձություններից հորն է տեղի ունեցել առաջինը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Ստալինի 50-ամյակի նշումը, անձի պաշտամունքի բացահայտ դառնալը

բ. մարքսիզմ-լենինիզմի ինստիտուտի տնօրեն Ներսիկ Ստեփանյանի ձերբակալությունը

գ. Տրոցկիստական ընդդիմության հանդես գալը

դ. Աղասի Խանջյանի սպանությունը

ե. կաթողիկոս Խորեն Մուրադբեգյանի խեղդամահ արվելը

1) ա

2) դ

3) գ

4) ե

18. Դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Լենինականի հէկի գործարկումը

բ. Ստալինի 50-ամյակի նշումը, անձի պաշտամունքի բացահայտ դառնալը

գ. Երևանի կաուչուկի գործարանի շահագործման հանձնվելը

դ. գյուղմիասնարկի շրջանառության մեջ մտնելը

ե. Խորեն Մուրադբեգյանի ընտրվելը Ամենայն հայոց կաթողիկոս

զ. Հայաստանում գյուղացիության ճնշող մեծամասնության անդամագրվելը կոլտնտեսություններին

է. Սովի պատճառով և ապրուստի միջոցներ հայթայթելու համար Սևանա լճի ավազանից հազարավոր ընտանիքների հեռանալը

ը. Հնչակյան կուսակցության գործունեության դադարեցումը ԽՍՀՄ տարածքում
թ. Հայաստանում գավառային բաժանման վերացումը և շրջանների ստեղծումը
ժ. Հայաստանի կոմունիստական երիտասարդական միության ստեղծումը

1) ժ, դ, ը, ա, բ, թ, ե, է, գ, զ

3) ժ, դ, ե, ը, ա, բ, գ, է, թ, զ

2) է, դ, ը, ե, ա, գ, բ, զ, թ, ժ

4) ա, ը, թ, է, բ, գ, ժ, ե, դ, զ

19. Դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Ստալինի մահը

բ. Ազգային միացյալ կուսակցության ստեղծումը Հայաստանում

գ. ԽՍՀՄ կառավարության պաշտոնական հայտարարությունը Թուրքիայից տարածքային պահանջներից հրաժարվելու մասին

դ. հայկական տարածքների հարցի քննարկումը մեծ տերությունների Պոտսդամի կոնֆերանսում

ե. «Փարոս» թերթի գաղտնի հրատարակումը

զ. Ազգային միացյալ կուսակցության խորհրդի ձևավորումը՝ Պ. Հայրիկյանի ղեկավարությամբ

է. «հակախորհրդային գործունեության համար» Անդրանիկ Մարգարյանին երեք տարվա ազատազրկման դատապարտելը

ը. ԽՄԿԿ XX համագումարի բացումը

թ. Յակով Ջարոբյանի ընտրվելը ՀԿԿ կենտկոմի առաջին քարտուղար

1) ա, գ, դ, բ, ե, զ, է, թ, ը

3) դ, ա, ը, թ, գ, բ, ե, զ, է

2) դ, ա, գ, ը, թ, բ, ե, զ, է

4) ա, գ, դ, ը, բ, է, թ, զ, ե

20. Իրադարձություններից որն է տեղի ունեցել երրորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Մոսկվայում ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի նախագահության նիստը Լեոնային Ղարաբաղի հարցի վերաբերյալ

բ. Սպիտակի աղետալի երկրաշարժը

գ. Հատուկ կառավարման կոմիտեի ստեղծումը ԼՂԻՄ-ում

դ. հայ բնակչության կոտորածը Սումգաիթում

ե. «Ղարաբաղ» կոմիտեի ստեղծումը

զ. Կ. Դեմիրճյանի ազատվելը ՀԿԿ կենտկոմի առաջին քարտուղարի պաշտոնից

է. «Ղարաբաղ» կոմիտեի վերանվանվելը «Ղարաբաղյան շարժման Հայաստանի կոմիտե»-ի

ը. Մ. Գորբաչովի դիմումը «Ադրբեջանի և Հայաստանի աշխատավորներին, ժողովուրդներին»

թ. պարետային ժամի հայտարարումը Երևանում

1) գ

2) դ

3) ե

4) ը

21. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. ՀՀ Սահմանադրության փոփոխությունների առաջին տարբերակի ընդունումը
- բ. Երևանի արհեստական կաուչուկի գործարանի կառուցումը
- գ. Լևոն Տեր-Պետրոսյանի հրաժարականը
- դ. «Անուշ» օպերայի բեմադրումը Ալեքսանդրապոլում
- ե. Արթուր Մկրտչյանի ընտրվելը ԼՂՀ գերագույն խորհրդի նախագահ
- զ. Ա. Թամանյանի կողմից Երևանի գլխավոր հատակագծի կազմումը

- 1) դ, գ, բ, ե, գ, ա
- 2) գ, բ, դ, ա, ե, գ
- 3) դ, գ, բ, ա, ե, գ
- 4) գ, դ, գ, ա, բ, ե

22. Գտնել այն երկու իրադարձությունները, որոնք խախտում են դեպքերի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- ա. Հայաստանի Ժողկոմխորհի նախկին նախագահ Սահակ Տեր-Գաբրիելյանի մահը
- բ. ՀԿ(Բ)Կ կենտկոմի որոշումը Էջմիածնի վանքը փակելու, կաթողիկոսությունը վերացնելու մասին
- գ. «Օղակ» գործողության իրականացման սկիզբը Հյուսիսային Արցախում
- դ. Գերմանիայի հարձակումը Խորհրդային Միության վրա
- ե. Արմենակ Խանփեդյանցի գնդակահարությունը
- զ. Երկրորդ աշխարհամարտի սկիզբը
- է. Ազգային միացյալ կուսակցության ստեղծումը Հայաստանում

- 1) գ, է
- 2) բ, գ
- 3) գ, զ
- 4) դ, ե

23. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Զինված ահաբեկիչների ներխուժումը ԱԺ
- բ. ՀՀ Սահմանադրության ընդունումը
- գ. Մ. Գորբաչովի՝ ԽՍՀՄ նախագահի լիազորությունները վայր դնելը
- դ. ՀՀԿ, ԲՀԿ և ՀՅԴ կուսակցությունների կողմից կոալիցիոն կառավարության ձևավորումը
- ե. Շուշիի ազատագրումը ադրբեջանցիներից
- զ. Ստամբուլում «Ակոս» թերթի խմբագիր Հրանտ Դինքի սպանությունը
- է. ՀՀՇ առաջին համագումարի բացումը
- ը. Սպիտակի երկրաշարժը

- 1) ը, է, գ, ե, բ, ա, գ, դ
- 2) ը, է, գ, ե, գ, բ, դ, ա
- 3) է, դ, ը, ե, գ, ա, բ, գ
- 4) է, ը, բ, գ, գ, ա, ե, դ

24. Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Սումգաիթյան ցեղասպանությունը
- բ. Ազգային միացյալ կուսակցության ստեղծումը
- գ. ԱՄԿ ղեկավար մարմնի՝ խորհրդի ստեղծումը

- դ. «ԽՍՀՄ–ը Թուրքիայից ոչ մի տարածքային պահանջ չունի»՝ խորհրդային կառավարության պաշտոնական հայտարարություն անելը
- ե. Ի. Վ. Ստալինի մահը
- զ. Յ. Ջարոբյանի ընտրվելը ՀԿԿ կենտկոմի առաջին քարտուղար
- է. ՀԽՍՀ նախարարների խորհրդին առընթեր ներգաղթի կոմիտեի գործունեության դադարեցումը
- ը. ՄԱԿ–ի հիմնադիր կոնֆերանսը Սան Ֆրանցիսկոյում
- թ. մշակութային–պատմական ինստիտուտի հիմնումը Էջմիածնում
- ժ. ՀՅԴ գործունեության դադարեցումը Հայաստանի երրորդ հանրապետությունում

- 1) թ, ը, է, դ, ե, գ, զ, ժ, ա, բ
- 2) ը, թ, է, ե, դ, գ, զ, բ, ժ, ա
- 3) թ, ը, է, ե, դ, գ, բ, գ, ա, ժ
- 4) ը, թ, ե, է, դ, գ, գ, բ, ա, ժ

25. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Անդրդաշնություն կազմելու վերաբերյալ միութենական պայմանագրի հաստատումը
- բ. Ադասի Խանջյանի սպանությունը
- գ. Հայիեղկոմի «Պարենային մթերքների և այլ նյութերի հայտնաբերման մասին» հրամանի հրապարակումը
- դ. Լազր Չափչախյանին հերոսի կոչում շնորհելը
- ե. Ալեքսանդրապոլի պայմանագրի կնքումը
- զ. Լևոն Տեր–Պետրոսյանի ընտրվելը Հայաստանի Գերագույն խորհրդի նախագահ
- է. Սումգաիթյան ցեղասպանության կազմակերպումը
- ը. «Միասնություն» դաշինքի ձևավորումը
- թ. «Հայկական ԽՍՀ և Լեռնային Ղարաբաղի վերամիավորման մասին» համատեղ որոշման ընդունումը
- ժ. ՀՀ նախագահական չորրորդ ընտրությունների անցկացումը

- 1) ե, գ, բ, դ, ա, զ, է, թ, ժ, ը
- 2) ե, գ, ա, բ, դ, է, թ, գ, ը, ժ
- 3) գ, ե, դ, ա, բ, գ, ը, թ, է, ժ
- 4) ա, գ, ե, դ, գ, է, թ, ժ, բ, ը

26. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Դրոյի առաջին հաղթական մարտը Բաշ Ապարանում
- բ. Լազարյան ճեմարանի հիմնումը
- գ. Կ. Պոլսում Արևելյան թատրոնի հիմնումը
- դ. պարենհարկի ընդունումը ՀՍԽՀ–ում
- ե. Ինքնավար Սյունիքի հռչակումը «Լեռնահայաստան»
- զ. դաշնակցության երիտասարդական միության «ինքնավերացման» համագումարը
- է. «Տրանսիլվանիա» շոգենավով հայրենադարձների առաջին խմբի ժամանումը Բաթում
- ը. Հայաստանի խորհրդային կերպարվեստագետների միության ստեղծումը

- 1) գ, բ, ա, ը, դ, գ, ե, է
- 2) գ, բ, ա, դ, ե, գ, է, ը
- 3) բ, գ, ա, ե, դ, գ, ը, է
- 4) բ, գ, ե, ա, դ, է, գ, ը

27. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Կարսի թուրք-անդրկովկասյան կոնֆերանսի սկիզբը
- բ. Արևմտահայերի երկրորդ համագումարը
- գ. Ինքնավար Սյունիքի հռչակումը
- դ. Գ. Սունդուկյանի անվան պետական դրամատիկական թատրոնի բացումը
- ե. Հովսեփ Օրբելու նշանակվելը Արմֆանի նախագահ
- զ. ռուսական դրամատիկական թատրոնի հիմնադրումը Երևանում

1) բ, գ, ա, դ, զ, ե

3) բ, գ, ա, զ, ե, դ

2) գ, բ, ա, զ, դ, ե

4) գ, դ, ա, բ, ե, զ

28. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. ՀԽՍՀ նախարարների խորհրդին առընթեր ներգաղթի կոմիտեի գործունեության դադարեցումը
- բ. Լոզանի կոնֆերանսը
- գ. Քելբաջարի հյուսիսային մասի և Օմարի բարձրադիր լեռնանցքի ազատագրումը
- դ. ԼՂՀ ողջ տարածքում ռազմական դրության հայտարարումը
- ե. «Հարսանիք լեռներում» գործողության իրագործման սկիզբը
- զ. Ադրբեջանի Գերագույն խորհրդի կողմից անկախության վերականգնման մասին հռչակագրի ընդունումը
- է. Կրկժանի ազատագրումը
- ը. ԼՂՀ անկախության հանրաքվեի անցկացումը
- թ. ՀՀ նախագահական երկրորդ ընտրությունների անցկացումը
- ժ. Եվրախորհրդարանի կողմից Հայոց ցեղասպանության դատապարտումը

1) ա, բ, ժ, ը, գ, դ, ե, է, թ, գ

2) ա, բ, ը, ժ, ե, է, դ, գ, թ, գ

3) բ, ա, ժ, գ, ը, է, ե, դ, գ, թ

4) բ, ա, ժ, ը, դ, ե, գ, գ, է, թ

29. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Օմարի բարձրադիր լեռնանցքի ազատագրումը
- բ. Հորադիզի ազատագրումը
- գ. Քարինտակի մարտերը
- դ. Քելբաջարի ազատագրումը
- ե. Մարտակերտի ազատագրումը
- զ. Ֆիզուլի, Ջաբրաիլ և Կուբաթլի շրջանների ազատագրումը
- է. Ադրամի մոտ ադրբեջանական ուժերի պարտությունը
- ը. Էջմիածնում հիմնված մշակութային-պատմական ինստիտուտի վերափոխումը Գիտության և արվեստի ինստիտուտի
- թ. Թաթուլ Ալթունյանի գլխավորությամբ հայկական ժողովրդական երգի-պարի պետական անսամբլի ստեղծումը

ժ. աստղաֆիզիկոս, ակադեմիկոս Վիկտոր Համբարձումյանի ընտրվելը Հայաստանի գիտությունների ակադեմիայի նախագահ

- 1) ը, թ, ժ, գ, դ, ե, է, զ, ք, ա
- 2) ը, ժ, թ, է, գ, դ, զ, ե, ք, ա
- 3) ը, թ, դ, ե, է, զ, գ, ժ, ա, ք
- 4) թ, ը, ժ, դ, է, ե, զ, գ, ա, ք

30. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Հայաստանի առաջին Հանրապետության նորընտիր խորհրդարանի բացումը
- բ. Հայաստանի խորհրդի անդրանիկ նիստի բացումը
- գ. Թիֆլիսում կազմավորված ՀՀ պետական իշխանության մարմինների ժամանելը Երևան
- դ. Հայաստանի խորհրդարանի (պառլամենտի) ընտրությունները

- 1) գ, ք, ա, դ 2) ք, գ, դ, ա 3) գ, ք, դ, ա 4) դ, ա, գ, ք

31. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Ախալքալաքի գավառի ամրագրումը Խորհրդային Վրաստանին
- բ. Ա. Ահարոնյանի մեկնումը Թուրքիա՝ Բաթումի հաշտության պայմանների վերանայման նպատակով
- գ. Խորհրդային Ռուսաստանի զորքերի օգնությամբ Խորհրդային Ադրբեջանի՝ Լեռնային Ղարաբաղին տիրելը
- դ. Լոռու գավառի համար հայ-վրացական պատերազմը

- 1) գ, դ, ա, ք 2) ք, գ, դ, ա 3) գ, դ, ք, ա 4) ք, դ, գ, ա

32. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Հայաստանի Հանրապետության փաստացի (դե ֆակտո) ճանաչումը ԱՄՆ-ի կողմից
- բ. Սայքս-Պիկոյի համաձայնագրի կնքումը
- գ. հայկական պատվիրակությունների կողմից Փարիզի խաղաղության կոնֆերանսին միասնական պահանջներ ներկայացնելը
- դ. քեմալական զորքերի կողմից Այնթապի պաշարման սկիզբը
- ե. հայ ազգային-քաղաքական ուժերի կողմից Կիլիկիան Ֆրանսիայի հովանավորության ներքո ինքնավար հանրապետություն հռչակելը
- զ. Կիլիկիայում անգլիական զորքի փոխարինումը ֆրանսիականով
- է. գեներալ Ջեյմս Հարբորդի ղեկավարությամբ ԱՄՆ պատվիրակության ժամանումը Հայաստան
- ը. Փարիզի խաղաղության կոնֆերանսի աշխատանքների սկիզբը

թ. Պողոս Նուբար փաշայի գլխավորությամբ Հայոց ազգային պատվիրակության ստեղծումը

ժ. Սևրի պայմանագրի կնքումը

1) թ, բ, ը, գ, է, զ, դ, ա, ե, ժ

3) բ, թ, ը, է, գ, դ, զ, ե, ա, ժ

2) բ, գ, ը, է, թ, զ, դ, ա, ժ, ե

4) թ, ը, բ, է, զ, գ, ա, դ, ժ, ե

33. Իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել չորրորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Սայքս-Պիկոյի համաձայնագրի կնքումը

բ. Հալեպի հաշտությունը գեյթունցի ապստամբների և թուրքական կառավարության միջև

գ. գեյթունցիների ապստամբությունը Մ. Յաղուբյանի ղեկավարությամբ

դ. Անկարայում ֆրանս-թուրքական պայմանագրի կնքումը

ե. Կիլիկիայի հայկական ինքնավարության հռչակումը

զ. Անկարայում ֆրանս-թուրքական զինադադարի կնքումը

է. քեմալականների կողմից Այնթապի պաշարման սկիզբը

ը. քեմալականների ներխուժումը Մարաշ

1) գ

2) ը

3) դ

4) ա

34. Գտնել այն իրադարձությունները, որոնք խախտում են 1920 թ. տեղի ունեցած դեպքերի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

1) թուրք-հայկական պատերազմի սկիզբը

2) Կաղզվանի և Սարիղամիշի գրավումը թուրքերի կողմից

3) Արևելքի ժողովուրդների առաջին համագումարը

4) Կարսի գրավումը թուրքերի կողմից

5) թուրք-հայկական զինադադարի կնքումը

6) Ալեքսանդրապոլում Հայաստանի Հանրապետության և Թուրքիայի միջև բանակցությունների սկիզբը

7) Ալեքսանդրապոլի պայմանագրի ստորագրումը

8) Ս. Կասյանի գլխավորած ՌՀԿ-ի մուտքը Ադրբեջանից Հայաստան

9) Երևանի հայ-ռուսական համաձայնագրի կնքումը

35. Գտնել այն երկու իրադարձությունները, որոնք խախտում են ստորև բերված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

1) Հայաստանի Հանրապետության պատվիրակության մեկնելը Մոսկվա՝ Լ. Շանթի գլխավորությամբ

2) Թիֆլիսում Հայաստանի և Ռուսաստանի միջև համաձայնագրի կնքումը

3) ՌԿ(Բ)Կ կենտկոմի քաղբյուրոյի որոշման ընդունումը՝ Հայաստանը խորհրդայնացնելու համար վճռական գործողությունների դիմելու մասին

4) հայ-ռուսական բանակցությունների «Եզրափակիչ որոշման արձանագրության» ստորագրումը

- 5) Հայաստանի ռազմահեղափոխական կոմիտեի մուտքը Հայաստան և նրա կողմից երկրում խորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետության հռչակումը
- 6) Կաղզվանի և Սարիղամիշի գրավումը թուրքերի կողմից
- 7) Ալեքսանդրապոլի գրավումը թուրքերի կողմից
- 8) Երևանի հայ-ռուսական համաձայնագրի կնքումը
- 9) Ալեքսանդրապոլի պայմանագրի ստորագրումը

36. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Ալեքսանդրապոլի պայմանագրի ստորագրումը
- բ. Հայաստանը խորհրդայնացնելու մասին համաձայնագրի ստորագրումը
- գ. Արտակարգ հանձնաժողովի ստեղծումը Հայաստանում
- դ. Հայիեղկոմի «Պարենային մթերքների և այլ նյութերի հայտնաբերման մասին» հրամանի ստորագրումը

- 1) բ, ա, դ, գ 2) գ, դ, բ, ա 3) ա, բ, դ, գ 4) բ, ա, գ, դ

37. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Ա. Մյասնիկյանի և Ս. Լուկաշինի ժամանումը Հայաստան
- բ. ԱԽԴԱՀ Սահմանադրության ընդունումը Անդրկովկասի խորհուրդների առաջին համագումարում
- գ. ԽՍՀՄ կազմավորման մասին Հռչակագրի և Միությանական պայմանագրի ստորագրումը
- դ. ՍԽՍՀԴՄ-ի ստեղծումը
- ե. ՀՍԽՀ առաջին Սահմանադրության ընդունումը
- զ. Վ. Լենինի առաջարկի հիման վրա ԽՍՀՄ կազմավորման վերաբերյալ նախագծի ընդունումը

- 1) ա, ե, դ, գ, բ, գ 3) բ, ա, ե, գ, դ, գ
- 2) ե, ա, բ, դ, գ, գ 4) ա, դ, ե, գ, գ, բ

38. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է դեպքերի ժամանակագրական ճիշտ հաջորդականությունը.

- 1) ՀՍԽՀ առաջին Սահմանադրության ընդունումը
- 2) ԱԽՍՀԴՄ-ի ստեղծումը
- 3) ԱԽԴԱՀ-ի ստեղծումը
- 4) Անդրկովկասի «կոմունիստ ընկերներին» Վ. Լենինի նամակ-հրահանգով հանդես գալը
- 5) ԽՍՀՄ կազմավորումը
- 6) Անդրկովկասի խորհրդային դաշնության լուծարումը

39. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Անդրկովկասի երեք հանրապետությունների կենտրոններին ներկայացուցիչների լիազոր կոնֆերանսը Թիֆլիսում
- բ. Հայաստանի խորհուրդների առաջին համագումարը
- գ. Անդրկովկասի խորհուրդների առաջին համագումարը
- դ. ԽՍՀՄ խորհուրդների առաջին համագումարը

- 1) բ, ա, գ, դ 2) բ, գ, դ, ա 3) ա, դ, գ, բ 4) դ, ա, բ, գ

40. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Մոսկվայի պայմանագրի ստորագրումից հետո թուրքական զորքերի հեռանալը Ալեքսանդրապոլից
- բ. Հայիեդկոմի դեկրետը Փետրվարյան ապստամբության բոլոր մասնակիցներին համաներում շնորհելու մասին
- գ. Մոսկվայի ռուս-թուրքական երկրորդ կոնֆերանսից հետո հայկական պատվիրակության բողոք-հուշագրի ներկայացումը Վ. Լենինին՝ հայկական շահերի անտեսման կապակցությամբ
- դ. Հայիեդկոմի վերակազմավորվելը ՀՍԽՀ ժողկոմխորհի
- ե. Փետրվարյան ապստամբության ժամանակ Կարմիր բանակի զորքերի կողմից Երևան մտնելը

- 1) ե, գ, բ, ա, դ 3) ե, դ, գ, ա, բ
2) ե, գ, ա, բ, դ 4) դ, գ, բ, ա, ե

41. Ո՞ր մշակութային իրադարձություններն են խախտում ստորև բերված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- ա. պատմա-մշակութային ինստիտուտի հիմնումը Էջմիածնում
- բ. հայկական առաջին պետական դրամատիկական թատրոնի բացումը
- գ. Ա. Թամանյանի Հայաստան գալը
- դ. «Նամուս» համր ֆիլմի ցուցադրումը
- ե. ռուսական դրամատիկական թատրոնի հիմնադրումը
- զ. պատանի հանդիսատեսի թատրոնի բացումը Երևանում
- է. Հայաստանի խորհրդային կերպարվեստագետների միության ստեղծումը
- թ. Երաժշտական ստուդիայի հիմնումը Երևանում
- ր. Հայաստանի կերպարվեստի թանգարանի հիմնումը

- 1) գ, ե 2) ե, թ 3) է, թ 4) բ, ը

42. Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է դեպքերի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Արևմտահայերի երկրորդ համագումարը Երևանում
- 2) ՀՅԴ-ի 9-րդ ընդհանուր ժողովը
- 3) Հայաստանի առաջին հանրապետության զինանշանի մասին օրենքի հաստատումը

- 4) քեմալականների ներխուժումը հայաբնակ Մարաշ
- 5) Նուրի փաշայի զորքերի պարտությունը Գարեգին Նժդեհի ուժերի կողմից
- 6) Հայաստանի խորհրդարանի պատգամավորներ Ա. Շիրինյանի և Վ. Խորենու գնդակահարումը բոլշևիկների կողմից

43. Իրադարձությունների տրված շարքում որն է տեղի ունեցել հինգերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Խոսրով բեկ Սուլթանովի նշանակվելը Ղարաբաղ–Ջանգեզուրի գեներալ–նահանգապետ
- բ. Հայ ժողովրդական կուսակցության երկրորդ համագումարի հրավիրումը
- գ. անգլիացի գեներալ Դևիսի և Դրոյի կողմից Նախիջևանի՝ Հայաստանին պատկանելու մասին հրամանի ստորագրումը
- դ. Լևոն Շանթի կողմից ստորագրված պետական լեզվի մասին օրենքի ընդունումը
- ե. Հայաստանի առաջին հանրապետության խորհրդարանի ընտրությունները
- զ. հայկական համատեղ պահանջների հուշագրի ներկայացումը Փարիզի խորհրդածրողվին

- 1) ե 2) գ 3) բ 4) դ

44. Իրադարձությունների տրված շարքում որն է տեղի ունեցել երրորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Սան Ռեմոյի խորհրդածրողվը
- բ. Հայաստանի կոմունիստական կազմակերպությունների առաջին կոնֆերանսը
- գ. Գորիսի ազատագրումը բոլշևիկներից Գարեգին Նժդեհի գլխավորությամբ
- դ. քեմալականների կողմից Հաճընի պաշարման սկիզբը
- ե. խորհրդա–քեմալական «Սրտագին և անկեղծ բարեկամության» պայմանագրի նախաստորագրումը
- զ. Հայիեդկոմի «Պարենային մթերքների և այլ նյութերի հայտնաբերման մասին» հրամանի հրապարակելը

- 1) ե 2) ա 3) գ 4) բ

45. Գտնել այն երկու իրադարձությունը, որոնք խախտում են ստորև բերված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Անտանտի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ հայ–վրացական հաշտության կոնֆերանսը
- 2) Հայաստանի, Վրաստանի և Ադրբեջանի կենտգործկոմների ներկայացուցիչների լիազոր կոնֆերանսը Թիֆլիսում
- 3) ՌՍԴԽԸ կառավարության և ՀՀ ներկայացուցիչների միջև Թիֆլիսում համաձայնագրի ստորագրումը
- 4) Խորհրդա–քեմալական «Սրտագին և անկեղծ բարեկամության» պայմանագրի նախաստորագրումը
- 5) ՀՍԽԸ խորհուրդների առաջին ընտրությունները

- 6) «Ռուս-թուրքական բարեկամության և եղբայրության» պայմանագրի կնքումը
- 7) Հայաստանի ժողովրդի նախագահ Ա. Մյասնիկյանի և Պ. Մդիվանու կողմից հայ-վրացական սահմանագատման մասին վերջնական համաձայնագրի ստորագրումը

46. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. ԼՂԻՄ-ում ազգաբնակչության լիազոր ներկայացուցիչների համագումարում Ազգային խորհրդի ստեղծումը
- բ. Ղարաբաղի ժողովրդական կառավարության ստեղծումը
- գ. «Հոչակագիր ԼՂՀ հոչակման մասին» որոշման ընդունումը
- դ. Խորհրդային Ադրբեջանի իշխանությունների կողմից Լեռնային Ղարաբաղին ինքնավար մարզի կարգավիճակ տրամադրելը
- ե. Ղարաբաղա-ադրբեջանական պատերազմի սանձազերծումը

- 1) դ, ա, բ, գ, ե
- 2) բ, դ, ա, գ, ե
- 3) դ, ե, բ, գ, ա
- 4) բ, դ, ա, ե, գ

47. Ո՞ր իրադարձությունն է խախտում ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Առաջին աշխարհամարտից հետո Փարիզում Խաղաղության խորհրդաժողովի սկսվելը
- 2) «Միացյալ Հայաստանի անկախության հռչակագրի» ակտի հռչակումը
- 3) Փարիզում ԱՄՆ-ի, Մեծ Բրիտանիայի, Ֆրանսիայի, Իտալիայի և Ճապոնիայի ղեկավարների նիստում Հայաստանի կառավարության փաստացի (դե ֆակտո) ճանաչումը
- 4) հայկական երկու պատվիրակությունների կողմից հայկական պահանջների համատեղ հուշագրի ստորագրումը
- 5) Սան Ռեմոյի խորհրդաժողովի հրավիրումը
- 6) ԱՄՆ-ի Սենատի կողմից Վ. Վիլսոնի՝ Հայաստանի մանդատը ստանձնելու առաջարկը մերժելու որոշման ընդունումը

48. Արցախյան պատերազմի շրջանի իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Պաշտպանության պետական կոմիտեի ստեղծումը ԼՂՀ-ում
- բ. Շուշիի ազատագրումը
- գ. Մարտակերտ քաղաքի ազատագրումը
- դ. Լաչինի հաղթական գործողությունները
- ե. զինադադարի հաստատումը
- զ. Քելբաջարի հյուսիսային մասի և Օմարի լեռնանցքի ազատագրումը

- 1) դ, բ, գ, ա, ե, գ
- 2) գ, բ, դ, գ, ա, ե
- 3) բ, դ, ա, գ, գ, ե
- 4) բ, ա, դ, գ, ե, գ

49. Հայաստանի կոմկուսի կենտկոմի առաջին քարտուղարներին դասավորել ըստ նրանց պաշտոնավարման ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Ամատունի	ե. Գ. Հարությունյան
բ. Ա. Խանջյան	զ. Ս. Հարությունյան
գ. Ս. Թովմասյան	է. Կ. Դեմիրճյան
դ. Յ. Զարոբյան	

1) ա, ե, գ, դ, գ, բ, է	3) բ, ա, ե, գ, դ, է, գ
2) ե, ա, գ, բ, դ, է, գ	4) բ, ա, ե, գ, է, դ, գ

50. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. «Հանրապետություն» քաղաքական միավորման ձևավորումը
բ. ՀՀ եռաստիճան դատական համակարգի ձևավորումը
գ. ՀՀ-ի վարչատարածքային փոփոխությունների իրականացումը՝ մարզերի ստեղծումը
դ. նախկին խորհրդային հանրապետությունների հայտարարությունները Անկախ պետությունների համագործակցություն ստեղծելու մասին
ե. Հայաստանի անկախության մասին հռչակագրի ընդունումը

1) դ, ե, ա, բ, գ	3) ա, գ, դ, ե, բ
2) ե, դ, ա, գ, բ	4) ե, դ, գ, ա, բ

51. Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. ՀՍԽՀ խորհուրդների առաջին ընտրությունները
բ. ԽՍՀՄ-ի կազմավորման մասին Հռչակագրի և Պայմանագրի ստորագրումը
գ. Վ. Ի. Լենինի նամակի ուղարկվելը Անդրկովկասի կոմունիստներին
դ. ՀՍԽՀ խորհուրդների առաջին համագումարի բացումը
ե. Մոսկվայի պայմանագրի ստորագրումը Խորհրդային Ռուսաստանի և Թուրքիայի միջև
զ. Երևանի համաձայնագրի ստորագրումը Հայաստանի խորհրդայնացման վերաբերյալ
է. Խորհրդային Ռուսաստանի և խորհրդային հանրապետությունների միջև միջպետական հարաբերությունները կարգավորող հանձնաժողովի ստեղծումը

1) գ, ե, գ, ա, դ, է, բ	3) գ, ե, գ, դ, ա, է, բ
2) ե, գ, դ, ա, գ, բ, է	4) գ, ե, դ, գ, ա, բ, է

52. Մշակութային կյանքի թվարկված իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. «Երեքի» գրական խմբակի կազմակերպումը
բ. գրական խմբակների միավորումը Հայաստանի գրողների միության մեջ
գ. հայկական կինեմատոգրաֆի առաջնեկի՝ «Նամուսի» ցուցադրումը
դ. ռուսական դրամատիկական թատրոնի հիմնադրումը
ե. երաժշտական ստուդիայի հիմնումը Երևանում

- գ. պատանի հանդիսատեսի թատրոնի բացումը
- է. Ա. Խարազյանի գլխավորությամբ պետական շրջիկ թատրոնի կազմակերպումը
- ը. «Պեպո» հայկական առաջին հնչյունային կինոնկարի էկրան բարձրանալը
- թ. հայկական ժողովրդական երգի-պարի պետական անսամբլի ստեղծումը

- 1) ա, ե, բ, դ, ը, թ, գ, է, գ
- 2) ե, ա, գ, է, բ, դ, ը, գ, թ
- 3) ե, ա, գ, է, գ, բ, ը, դ, թ
- 4) ա, գ, գ, ե, ը, բ, թ, է, դ

53. Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Անկախ և միացյալ Հայաստանի հռչակումը
- բ. Բեռլինի վեհաժողովի գումարումը
- գ. Արցախի անջատումը Գանձակի խանությունից և առանձին վարչական միավոր դառնալը
- դ. «Ռուս-թուրքական բարեկամության և եղբայրության» պայմանագրի կնքումը
- ե. Լեռնային Ղարաբաղին ինքնավար մարզի կարգավիճակ տրամադրելը
- զ. Կովկասյան բյուրոյի պլենումի կամայական որոշման ընդունումը Արցախի հարցում
- է. «Լեռնահայաստանի» վերանվանումը Հայաստանի Հանրապետության
- ը. Անդրկովկասի Խորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետությունների Դաշնային Միության (ԱԽՍՀՄ) ստեղծումը
- թ. Խորհրդային Հայաստանում պարենհարկ մտցնելը
- ժ. Ադանայում Ֆրանսիայի հովանավորությամբ Կիլիկիայի ինքնավարության հռչակումը

- 1) բ, ա, գ, դ, է, ժ, թ, գ, է, ը
- 2) գ, բ, ա, ժ, դ, թ, գ, է, ե, ը
- 3) գ, բ, ա, ժ, է, դ, գ, ը, թ, ե
- 4) գ, բ, ա, ժ, դ, է, թ, գ, ը, ե

7. ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆԵՑՈՒՄ

1. Կատարել համապատասխանեցում.

Իրադարձություն

- ա. «Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզի մարզային խորհրդի միջնորդությունը՝ մարզը Ադրբեջանական ԽՍՀ-ի կազմից հանելու և Հայկական ԽՍՀ-ի կազմի մեջ մտցնելու մասին» հարցի քննարկումը և որոշման ընդունումը
- բ. «Ղարաբաղ» կոմիտեի վերանվանվելը «Ղարաբաղյան շարժման Հայաստանի կոմիտե»-ի
- գ. Սուրեն Հարությունյանի նշանակումը ՀԿԿ կենտկոմի առաջին քարտուղարի պաշտոնում
- դ. Սումգաիթյան ոճրագործությունը
- ե. ԼՂԻՄ մարզկոմի առաջին քարտուղարի պաշտոնում Հենրիխ Պողոսյանի ընտրվելը
- զ. Հայաստանում առաջին նախագահական ընտրությունների անցկացումը
- է. Սպիտակի երկրաշարժը
- ը. ՀՀԿ, ԲՀԿ և ՀՅԴ կուսակցությունների համաձայնագրի ստորագրումը կոալիցիոն կառավարության ստեղծման մասին
- թ. Հայոց համազգային շարժման առաջին համագումարի բացումը
- ժ. «Հոչակագիր Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հոչակման մասին» որոշման ընդունումը

Տարեթիվ

1) 1988 թ. մայիսի 21	6) 1988 թ. դեկտեմբերի 7
2) 1991 թ. սեպտեմբերի 2	7) 2007 թ. մայիսի 12
3) 1988 թ. փետրվարի 20	8) 1988 թ. մայիսի 31
4) 1988 թ. փետրվարի 27-29	9) 1989 թ. նոյեմբերի 4
5) 1988 թ. փետրվարի 23	10) 1991 թ. հոկտեմբերի 16
	11) 1989 թ. դեկտեմբերի 7

- 1) ա-1, բ-8, գ-3, դ-5, ե-4, զ-10, է-6, ը-7, թ-11, ժ-2
- 2) ա-3, բ-6, գ-1, դ-4, ե-5, զ-7, է-11, ը-8, թ-2, ժ-9
- 3) ա-1, բ-6, գ-3, դ-4, ե-5, զ-9, է-11, ը-8, թ-10, ժ-2
- 4) ա-3, բ-8, գ-1, դ-4, ե-5, զ-10, է-6, ը-7, թ-9, ժ-2

2. Կատարել համապատասխանեցում.

Անուն

- 1) Սարգիս Մուրադյան
- 2) Նիկողայոս Նիկողոսյան

- 3) Արտաշես Հովսեփյան
- 4) Մինաս Ավետիսյան

Ստեղծագործություն

- ա. «Ալեքսանդր Թամանյան»
- բ. «Կոմիտասի վերջին գիշերը»

- գ. «Սպասում»
- դ. «Միքայել Նալբանդյան»
- ե. «Իմ ժողովրդի պատմության տարեթվերից»

- 1) 1-ե, 2-դ, 3-ա, 4-բ
- 2) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-ե

- 3) 1-ա, 2-բ, 3-դ, 4-ե
- 4) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-գ

3. Կատարել համապատասխանեցում.

Իրադարձություն

- 1) հայ-վրացական սահմանազատման պայմանագրի կնքումը
- 2) ԽՍՀՄ-ի ստեղծումը
- 3) Բ. Լեգրանի գլխավորած պատվիրակության ժամանումը Երևան
- 4) Համո Օհանջանյանի կառավարության հրաժարականի ընդունումը

Տարեթիվ

- ա. 1920 թ. հոկտեմբերի 11
- բ. 1920 թ. նոյեմբերի 23

- գ. 1921 թ. նոյեմբերի 6
- դ. 1922 թ. դեկտեմբերի 30
- ե. 1921 թ. փետրվարի 2

- 1) 1-գ, 2-դ, 3-ե, 4-բ
- 2) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-բ

- 3) 1-ե, 2-գ, 3-ա, 4-դ
- 4) 1-ե, 2-դ, 3-ա, 4-բ

4. Կատարել համապատասխանեցում.

Իրադարձություն

- ա. Գերմանիայի և ԽՍՀՄ-ի միջև չհարձակման պայմանագրի կնքումը
- բ. 89-րդ Թամանյան դիվիզիայի կազմացումը
- գ. Յակով Ջարոբյանի ընտրվելը ՀԿԿ կենտկոմի առաջին քարտուղարի պաշտոնում
- դ. «Տրանսիլվանիա» շոգենավով հայրենադարձների առաջին խմբի դուրս գալը Բեյրութ նավահանգստից
- ե. Լոզանի կոնֆերանսի հրավիրումը
- զ. Լոնդոնի կոնֆերանսի հրավիրումը
- է. «Երկկողմ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման մասին» արձանագրությունների վավերացման գործընթացի կասեցումը

ը. կուսակցությունների վերաբերյալ օրենքը խախտելու ամբաստանությամբ դաշ-
նակցության գործունեության կասեցումը Հայաստանում
թ. «Հարսանիք լեռներում» գործողությունը

Տարեթիվ

1) 1921 թ.	6) 1956 թ.
2) 2010 թ.	7) 1946 թ.
3) 1994 թ.	8) 1960 թ.
4) 1992 թ.	9) 1922 թ.
5) 1939 թ.	10) 1991 թ.

- 1) ա-7, բ-8, գ-6, դ-1, ե-9, զ-5, է-2, ը-4, թ-10
- 2) ա-5, բ-8, գ-6, դ-1, ե-7, զ-9, է-2, ը-4, թ-10
- 3) ա-5, բ-6, գ-8, դ-7, ե-1, զ-9, է-10, ը-3, թ-4
- 4) ա-5, բ-6, գ-8, դ-7, ե-9, զ-1, է-2, ը-3, թ-4

5. Կատարել համապատասխանեցում.

Փաստ

- ա. Ամբողջ Անդրկովկասից 1949 թ. արտրված հայերի թիվը
- բ. 1988 թ. փետրվարի 25-26-ին Երևանի հանրահավաքում ցուցարարների թիվը
- գ. Հայրենական պատերազմին մասնակցած հայ զենեալների թիվը
- դ. 1947-1951 թթ. ԱՄՆ տեղափոխված հայերի թիվը
- ե. Հայրենական պատերազմում Փառքի շքանշանի արժանացած հայերի թիվը
- զ. Սպիտակի երկրաշարժի հետևանքով զոհվածների թիվը

Թվաքանակ

1) 27	4) 4500
2) 64	5) 25000
3) 15500	6) 100 հազարից ավել
	7) 17 000
1) ա-6, բ-7, գ-1, դ-5, ե-2, զ-4	3) ա-3, բ-7, գ-1, դ-4, ե-2, զ-5
2) ա-3, բ-6, գ-1, դ-4, ե-2, զ-7	4) ա-3, բ-6, գ-2, դ-4, ե-1, զ-5

6. Կատարել համապատասխանեցում.

Անուն

1) Արամ Մանուկյան	4) Ալեքսանդր Մյասնիկյան
2) Ավետիք Սահակյան	5) Ալեքսանդր Բեկզադյան
3) Սիմոն Վրացյան	6) Սարգիս Սրապիոնյան

Պաշտոն

- ա. Հայաստանի Հանրապետության վարչապետ
- բ. ՀՍԽՀ Ժողկոմխորհի նախագահ
- գ. Հայաստանի խորհրդի նախագահ
- դ. ՀՍԽՀ Ժողովրդական տնտեսության խորհրդի նախագահ
- ե. Մոսկվայի ռուս-թուրքական բանակցություններին մասնակցելու համար ստեղծված հայկական պատվիրակության ղեկավար
- զ. ՀՀ զինվորական նախարար
- է. ՀՀ ներքին գործերի նախարար

- 1) 1-գ, 2-է, 3-դ, 4-ե, 5-ա, 6-զ,
- 2) 1-է, 2-գ, 3-ա, 4-բ, 5-զ, 6-դ

- 3) 1-ա, 2-դ, 3-բ, 4-զ, 5-ե, 6-է
- 4) 1-է, 2-զ, 3-ա, 4-բ, 5-ե, 6-դ

7. Անունները համապատասխանեցնել Հայաստանի առաջին հանրապետության շրջանի իրադարձություններին.

- 1) Հայաստանի խորհրդի անդրանիկ նիստի բացումը
- 2) հայերենի՝ որպես պետական լեզվի մասին օրենքի ստորագրումը
- 3) Առաջին հայկական կորպուսի վերակազմավորումը դիվիզիայի
- 4) Մայիսյան ապստամբությունը Հայաստանում
- 5) Վրաստանում ՀՀ դիվանագիտական առաքելության հիմնումը
- 6) Փարիզում Հայոց ազգային համագումարի հրավիրումը

- ա. Արշակ Զամալյան
- բ. Պողոս Նուբար
- գ. Սարգիս Մուսայելյան
- դ. Լևոն Շանթ

- ե. Ավետիք Սահակյան
- զ. Սերգեյ Մելիք-Յուլյան
- է. Մովսես Սիլիկյան

- 1) 1-դ, 2-ա, 3-զ, 4-բ, 5-է, 6-ե
- 2) 1-ե, 2-դ, 3-է, 4-զ, 5-ա, 6-բ

- 3) 1-ա, 2-դ, 3-զ, 4-ե, 5-է, 6-բ
- 4) 1-ե, 2-զ, 3-է, 4-զ, 5-բ, 6-ա

8. Կատարել համապատասխանեցում.

Տարեթիվ

- 1) 1922 թ. մարտի 12
- 2) 1921 թ. դեկտեմբեր
- 3) 1922 թ. դեկտեմբերի 10-13

- 4) 1922 թ. հունվարի 30
- 5) 1922 թ. փետրվարի 3
- 6) 1922 թ. դեկտեմբերի 30

Իրադարձություն

- ա. ԽՍՀՄ կազմավորման մասին Հռչակագրի և Միութենական պայմանագրի կնքումը
- բ. ՀՍԽՀ խորհուրդների առաջին համագումարի բացումը
- գ. ՀՍԽՀ առաջին Սահմանադրության ընդունումը
- դ. ԱԽՍՀԴՄ-ի ստեղծումը

- ե. Անդրկովկասի խորհուրդների առաջին համագումարը
- զ. ՀՍԽՀ խորհուրդների առաջին ընտրությունները
- է. ԱԺԴԿ-ի կազմալուծումը

- 1) 1-դ, 2-զ, 3-ե, 4-բ, 5-զ, 6-ա
- 2) 1-դ, 2-զ, 3-է, 4-բ, 5-ե, 6-ա
- 3) 1-բ, 2-զ, 3-դ, 4-ա, 5-ե, 6-զ
- 4) 1-ա, 2-բ, 3-զ, 4-դ, 5-է, 6-ե

9. Կատարել համապատասխանեցում.

Անուն

Պաշտոն

- 1) Մ. Սիլիկյան
 - 2) Հ. Պողոսյան
 - 3) Ս. Շահումյան
 - 4) Խ. Կարճիկյան
 - 5) Ս. Կասյան
 - 6) Ս. Տեր-Գաբրիելյան
 - 7) Ի. Մուրադյան
- ա. «Ղարաբաղ կոմիտեի» անդամ
 - բ. Հայիեղկոմի նախագահ
 - գ. ՀՀ ֆինանսների նախարար
 - դ. ԼՂԻՄ մարզկոմի առաջին քարտուղար
 - ե. հայկական դիվիզիայի հրամանատար
 - զ. Բաքվի կոմունայի ղեկավար
 - է. Հայաստանի Ժողկոմխորհի նախագահ
 - ը. ՀՍԽՀ արտաքին գործերի ժողկոմ

- 1) 1-բ, 2-ա, 3-ը, 4-դ, 5-զ, 6-զ, 7-է
- 2) 1-ե, 2-դ, 3-զ, 4-զ, 5-բ, 6-է, 7-ա
- 3) 1-բ, 2-զ, 3-զ, 4-դ, 5-ը, 6-ա, 7-է
- 4) 1-ե, 2-դ, 3-բ, 4-զ, 5-ը, 6-զ, 7-ա

10. Կատարել իրադարձության և տարեթվի համապատասխանեցում.

- 1) զինանշանի մասին ՀՀ օրենքի հաստատումը
- 2) Ինքնավար Կիլիկիայի հռչակումը Ադանայում
- 3) Հայաստանի խորհրդայնացումը
- 4) Արցախահայության առաջին համագումարը Շուշիում

- ա. 1920 թ. դեկտեմբերի 2
- բ. 1918 թ. հուլիսի 22-26
- գ. 1920 թ. հուլիսի 23
- դ. 1920 թ. օգոստոսի 4
- ե. 1921 թ. նոյեմբերի 29

- 1) 1-ա, 2-զ, 3-ե, 4-դ
- 2) 1-զ, 2-ե, 3-ա, 4-դ
- 3) 1-զ, 2-դ, 3-ա, 4-բ
- 4) 1-ա, 2-դ, 3-ե, 4-բ

11. Կատարել համապատասխանեցում.

Անուն

- ա. Լեո
- բ. Գրիգոր Ղափանցյան
- գ. Մանուկ Աբեղյան
- դ. Համբարձում Քեչեկ
- ե. Մարտիրոս Սարյան
- զ. Ալեքսանդր Թամանյան
- է. Ռոմանոս Մելիքյան

Մասնագիտություն

- 1) ճարտարապետ
- 2) լեզվաբան
- 3) գրականագետ
- 4) նկարիչ

- 1) ա-6, բ-2, գ-3, դ-7, ե-4, զ-1, է-5
- 2) ա-2, բ-6, գ-3, դ-5, ե-4, զ-1, է-7

- 5) կոմպոզիտոր
- 6) պատմաբան
- 7) բժիշկ
- 8) ճարտարագետ

- 3) ա-6, բ-2, գ-3, դ-8, ե-4, զ-1, է-7
- 4) ա-3, բ-2, գ-6, դ-4, ե-5, զ-8, է-7

12. Կատարել համապատասխանեցում.

Անուն

- ա. Լևոն Ռոտինյան
- բ. Հովսեփ Տեր-Աստվածատրյան
- գ. Տիգրան Զրբաշյան
- դ. Հովսեփ Օրբելի
- ե. Վարդան Աճեմյան

- գ. Սերգեյ Մերկուրով
- է. Նիկողայոս Բունիաթյան
- ը. Շարա Տալյան
- թ. Սուրեն Երեմյան

Մասնագիտություն

- 1) լեզվաբան
- 2) պատմաբան
- 3) ճարտարապետ
- 4) արևելագետ
- 5) ռեժիսոր

- 6) երգիչ
- 7) քանդակագործ
- 8) քիմիկոս
- 9) ճարտարագետ-էներգետիկ
- 10) երկրաբան

- 1) ա-9, բ-8, գ-10, դ-7, ե-5, զ-2, է-6, ը-3, թ-4
- 2) ա-9, բ-10, գ-8, դ-4, ե-1, զ-3, է-7, ը-5, թ-2
- 3) ա-8, բ-9, գ-10, դ-4, ե-5, զ-7, է-3, ը-6, թ-2
- 4) ա-8, բ-9, գ-10, դ-2, ե-1, զ-7, է-3, ը-6, թ-4

13. Իրադարձությունները համապատասխանեցնել պատմական տարեթվերին.

- ա. ՀՀ զինանշանի մասին օրենքի ընդունումը
- բ. Բաթումի հաշտության կնքումը
- գ. ՀՀ հռչակումը
- դ. Արևմտահայերի երկրորդ համագումարը
- ե. Անդրանիկի՝ արևմտահայ դիվիզիայի հրամանատար նշանակվելը
- զ. Անտանտի պետությունների կողմից ՀՀ-ի դե ֆակտո ճանաչումը
- է. Արևմտահայերի առաջին համագումարը
- ը. Հայերենի՝ որպես պետական լեզվի օրենքի ընդունումը
- թ. Անկախ և միացյալ Հայաստանի հռչակագրի ընդունումը
- ժ. Արամ Մանուկյանի՝ Երևանի նահանգի դիկտատոր հաստատվելը

- 1) 1918 թ. մարտի 24
- 2) 1917 թ. մայիսի 2-11
- 3) 1918 թ. մայիսի 28
- 4) 1918 թ. հունիսի 4
- 5) 1919 թ. փետրվարի 6-13

- 6) 1919 թ. մայիսի 28
- 7) 1919 թ. դեկտեմբերի 26
- 8) 1920 թ. հունվարի 19
- 9) 1920 թ. հուլիսի 23
- 10) 1917 թ. դեկտեմբեր
- 11) 1919 թ. հունվարի 18

- 1) ա-9, բ-4, գ-6, դ-5, ե-1, զ-11, է-2, ը-7, թ-8, ժ-10
- 2) ա-8, բ-4, գ-3, դ-7, ե-10, զ-11, է-1, ը-9, թ-6, ժ-2
- 3) ա-9, բ-4, գ-3, դ-5, ե-10, զ-8, է-2, ը-7, թ-6, ժ-1
- 4) ա-4, բ-9, գ-6, դ-7, ե-1, զ-11, է-5, ը-8, թ-3, ժ-2

14. Իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերին.

- ա. Ա. Ահարոնյանի մեկնումը Թուրքիա՝ Կոստանդնուպոլսում հրավիրվելիք կոնֆերանսին մասնակցելու նպատակով
- բ. Բրեստի հաշտության կնքումը
- գ. Բաթումի հաշտության կնքումը
- դ. «Սրտագին և անկեղծ բարեկամության մասին» ռուս-թուրքական պայմանագրի նախաստորագրումը
- ե. դաշնակից երկրների մասնակցությամբ հայ-վրացական կոնֆերանսի հրավիրումը՝ Լոռու գավառի հարցը լուծելու համար
- զ. Սուլթանովի հրահանգով Շուշիի հայ բնակչության ջարդը
- է. Լոռու գավառի համար հայ-վրացական պատերազմը
- ը. արցախահայության 9-րդ համագումարի հրավիրումը
- թ. Գարեգին Նժդեհի զինված ուժերի կողմից Գորիսի ազատագրումը բուլնիկյան զորքերից

- 1) 1918 թ. մարտի 3
- 2) 1918 թ. հունիսի 4
- 3) 1918 թ. հունիս
- 4) 1918 թ. դեկտեմբեր
- 5) 1919 թ. հունվար

- 6) 1919 թ. հոկտեմբեր
- 7) 1920 թ. մարտի 23
- 8) 1920 թ. օգոստոսի 24
- 9) 1920 թ. ապրիլի 25
- 10) 1920 թ. նոյեմբերի 21

- 1) ա-3, բ-1, գ-2, դ-8, ե-5, զ-7, է-4, ը-9, թ-10
- 2) ա-1, բ-2, գ-9, դ-6, ե-8, զ-7, է-4, ը-3, թ-10
- 3) ա-3, բ-1, գ-2, դ-5, ե-8, զ-4, է-7, ը-9, թ-6
- 4) ա-1, բ-9, գ-2, դ-8, ե-5, զ-4, է-6, ը-10, թ-7

15. Պատմական իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերին.

- ա. Սևրի պայմանագրի ստորագրումը
- բ. Փարիզի Խաղաղության խորհրդաժողովի բացումը
- գ. Արարայի ճակատամարտը

դ. Անկարայում ֆրանս-թուրքական պայմանագրի կնքումը
ե. ԱՄՆ Սենատի կողմից Հայաստանի մանդատի մերժումը

- 1) 1918 թ. սեպտեմբերի 19
- 2) 1919 թ. հունվարի 18
- 3) 1920 թ. հունիսի 1

- 4) 1920 թ. հուլիսի 4
- 5) 1920 թ. օգոստոսի 10
- 6) 1921 թ. հոկտեմբերի 20

- 1) ա-5, բ-2, գ-1, դ-6, ե-4
- 2) ա-5, բ-2, գ-1, դ-6, ե-3

- 3) ա-5, բ-1, գ-2, դ-4, ե-3
- 4) ա-3, բ-1, գ-2, դ-5, ե-6

16. Կատարել համապատասխանեցում.

Անուն

ա. Ջեյմս Հարբորդ
բ. Ավետիս Ահարոնյան
գ. Պողոս Նուբար փաշա

դ. Վահան Փափազյան
ե. Միհրան Տամատյան

Պաշտոն

- 1) Հայաստան գործուղված ԱՄՆ պատվիրակության ղեկավար
- 2) Փարիզի կոնֆերանսում Հայաստանի Հանրապետության պատվիրակության ղեկավար
- 3) Հայոց ազգային պատվիրակության ղեկավար
- 4) ինքնավար հանրապետություն հռչակված Կիլիկիայի վարչապետ
- 5) անգլիական բանակի մարշալ
- 6) Արևմտահայ ազգային խորհրդի նախագահ

- 1) ա-1, բ-2, գ-3, դ-6, ե-4
- 2) ա-1, բ-2, գ-4, դ-5, ե-3

- 3) ա-5, բ-2, գ-3, դ-4, ե-6
- 4) ա-1, բ-3, գ-2, դ-5, ե-4

17. Պատմական իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերին.

ա. 11-րդ բանակի զորամասերի անցնելը վճռական գործողությունների
բ. հայկական բանակի սպաների արտաքսումն ու արգելափակումը բուլղարիկների կողմից
գ. ապստամբ ուժերի կողմից Երևանի գրավումը
դ. ապստամբների կողմից Հայաստանի կենտրոնական մի շարք շրջաններում իշխանության գրավումը
ե. ՀՕԿ-ի հիմնումը

- 1) 1920 թ. դեկտեմբեր – 1921 թ. հունվար
- 2) 1921 թ. փետրվարի 18
- 3) 1921 թ. փետրվարի 16-18

- 4) 1921 թ. մարտի 25
- 5) 1921 թ. սեպտեմբեր
- 6) 1921 թ. մարտի 25

- 1) ա-4, բ-1, գ-2, դ-3, ե-5
- 2) ա-6, բ-1, գ-4, դ-5, ե-3

- 3) ա-6, բ-2, գ-3, դ-1, ե-4
- 4) ա-4, բ-1, գ-3, դ-2, ե-5

18. Անունը համապատասխանեցնել պաշտոնին.

- ա. Լեռնային Ղարաբաղի արտակարգ կոմիսար
- բ. Հայաստանի կառավարության նախագահ
- գ. Ադրբեջանի կառավարության նախագահ
- դ. Անդրկովկասի հանրապետությունների միջև սահմանային հարցերը լուծելու համար ստեղծված հանձնաժողովի նախագահ
- ե. ՀԿ(Բ)Կ Կենտկոմի քարտուղար
- զ. Սյունիքի ազգային-ազատագրական պայքարի ղեկավար

- 1) Ն. Նարիմանով
- 2) Ա. Մյասնիկյան
- 3) Ս. Կիրով
- 4) Ա. Բեկզադյան
- 5) Ա. Մռավյան
- 6) Ս. Լուկաշին
- 7) Գ. Նժդեհ

- 1) ա-4, բ-5, գ-3, դ-1, ե-2, զ-6
- 2) ա-5, բ-2, գ-1, դ-3, ե-6, զ-7
- 3) ա-4, բ-2, գ-3, դ-1, ե-6, զ-7
- 4) ա-5, բ-2, գ-1, դ-3, ե-4, զ-7

19. Կատարել համապատասխանեցում.

Անուն

- ա. Կ. Հալաբյան
- բ. Ա. Սարգսյան
- գ. Հ. Բեկնազարյան
- դ. Լ. Քալանթարյան
- ե. Շ. Տալյան
- զ. Լ. Շանթ

Մասնագիտություն

- 1) կինոռեժիսոր
- 2) քանդակագործ
- 3) ժողովրդական երգի-պարի պետական համույթի ղեկավար
- 4) երգիչ
- 5) պետական թատրոնի ռեժիսոր
- 6) ճարտարապետ
- 7) գրող

- 1) ա-6, բ-2, գ-1, դ-5, ե-4, զ-7
- 2) ա-6, բ-2, գ-5, դ-3, ե-4, զ-7
- 3) ա-2, բ-6, գ-1, դ-5, ե-3, զ-4
- 4) ա-2, բ-6, գ-5, դ-1, ե-3, զ-4

20. Կատարել համապատասխանեցում.

Անուն

- ա. Հրաչյա Աճառյան
- բ. Արսեն Տերտերյան
- գ. Լևոն Ռոտինյան
- դ. Լևոն Քալանթարյան
- ե. Համբարձում Քեչեկ
- զ. Հովսեփ Օրբելի

Մասնագիտություն

- 1) արևելագետ
- 2) լեզվաբան
- 3) գրականագետ
- 4) թատերական գործիչ
- 5) բժիշկ
- 6) քիմիկոս
- 7) էներգետիկ-ճարտարապետ

- 1) ա-2, բ-3, գ-6, դ-4, ե-5, զ-1
2) ա-3, բ-2, գ-7, դ-6, ե-5, զ-4

- 3) ա-2, բ-3, գ-7, դ-4, ե-1, զ-6
4) ա-3, բ-1, գ-5, դ-6, ե-2, զ-4

21. Կատարել համապատասխանեցում.

- ա. Լեոնային Ղարաբաղի բռնակցումն Ադրբեջանին
բ. Նախիջևանի մարզը Ադրբեջանի խնամակալությանը փոխանցելը
գ. Լեոնային Ղարաբաղին ինքնավար մարզի կարգավիճակ տրամադրելու մասին որոշման ընդունումը
դ. Ախալքալաքի բռնակցումը Վրաստանին

- 1) 1923 թ. հուլիսի 7
2) 1921 թ. հուլիսի 5
3) 1921 թ. հուլիսի 7
4) 1921 թ. նոյեմբերի 6
5) 1921 թ. մարտի 16

- 1) ա-2, բ-5, գ-1, դ-4
2) ա-2, բ-5, գ-3, դ-1
3) ա-1, բ-2, գ-3, դ-4
4) ա-1, բ-2, գ-4, դ-5

22. Կատարել համապատասխանեցում.

- ա. Ղարաբաղյան շարժման մի շարք անդամների ձերբակալումը և տեղափոխումը Մոսկվա
բ. ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի նախագահության որոշումը՝ ԼՂԻՄ-ում կառավարման հատուկ ձև սահմանելու մասին
գ. Ղարաբաղյան շարժման ղեկավարների՝ բանտից ազատ արձակվելը
դ. ՀՀԾ-ի հիմնադիր համագումարի բացումը
ե. Ստեփանակերտում ԼՂԻՄ-ի լիազոր ներկայացուցիչների համագումարի հրավիրումը՝ Ազգային խորհրդի ստեղծումը
զ. ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի նախագահության կողմից Հայաստանի և Լեոնային Ղարաբաղի վերամիավորման մասին որոշման բեկանումը
է. ՀԽՍՀ Գերագույն խորհրդի և ԼՂԻՄ-ի Ազգային խորհրդի համատեղ որոշումը՝ Հայաստանի և Լեոնային Ղարաբաղի վերամիավորման հռչակման մասին
ը. ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի՝ «Լեոնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզում իրադրությունը կարգավորելու միջոցառումների մասին» որոշման ընդունումը

- 1) 1989 թ. դեկտեմբերի 1
2) 1990 թ. հունվարի 10
3) 1989 թ. նոյեմբերի 28
4) 1989 թ. օգոստոսի 16
5) 1989 թ. նոյեմբերի 4
6) 1988 թ. հուլիսի 18
7) 1989 թ. մայիսի վերջ
8) 1989 թ. հունվարի 9
9) 1989 թ. հունվարի 11

- 1) ա-8, բ-9, գ-7, դ-5, ե-4, զ-2, է-1, ը-3
2) ա-2, բ-6, գ-8, դ-5, ե-4, զ-9, է-1, ը-3
3) ա-2, բ-9, գ-7, դ-4, ե-5, զ-8, է-6, ը-3
4) ա-8, բ-9, գ-4, դ-3, ե-5, զ-2, է-6, ը-1

23. Պայմանագրերը կամ համաձայնագրերը համապատասխանեցնել կնքման տարեթվերին.

- ա. Գերոգիևսկի դաշնագիր
- բ. Կարսի պայմանագիր
- գ. Ֆրանս-թուրքական պայմանագիր
- դ. Գյուլիստանի պայմանագիր
- ե. Խորհրդային Ռուսաստանի և ՀՀ-ի միջև կնքված Երևանի համաձայնագիր
- զ. ռուս-թուրքական համաձայնագիր
- է. Սայքս-Պիկոյի համաձայնագիր
- ը. հայ-ռուսական Թիֆլիսի համաձայնագիր
- թ. Բաթումի հաշտության պայմանագիր
- ժ. Ադրիանուպոլսի պայմանագիր

- 1) 1921 թ. հոկտեմբերի 13
- 2) 1914 թ. հունվարի 26
- 3) 1920 թ. օգոստոսի 10
- 4) 1783 թ.
- 5) 1921 թ. հոկտեմբերի 20
- 6) 1813 թ. հոկտեմբերի 12

- 7) 1918 թ. հունիսի 4
- 8) 1920 թ. դեկտեմբերի 2
- 9) 1916 թ. մայիսի 16
- 10) 1829 թ. սեպտեմբերի 2
- 11) 1812 թ. մայիսի 16

- 1) ա-4, բ-5, գ-1, դ-7, ե-6, զ-3, է-9, ը-8, թ-2, ժ-10
- 2) ա-4, բ-1, գ-5, դ-6, ե-8, զ-2, է-9, ը-3, թ-7, ժ-10
- 3) ա-4, բ-1, գ-5, դ-6, ե-2, զ-10, է-11, ը-8, թ-9, ժ-3
- 4) ա-6, բ-5, գ-1, դ-8, ե-11, զ-10, է-9, ը-3, թ-7, ժ-4

24. Գործիչներին համապատասխանեցնել իրենց զբաղեցրած պաշտոններին.

- 1) Ա. Շահմազյան
- 2) Խ. Կարճիկյան
- 3) Ա. Մյասնիկյան
- 4) Հ. Հախվերդյան
- 5) Ա. Մանուկյան
- 6) Գ. Պետրոսյան
- 7) Ա. Ահարոնյան
- 8) Ա. Սահակյան
- 9) Զ. Զորյան
- 10) Ս. Կասյան

- ա. Հայաստանի խորհրդի նախագահ
- բ. Զանգեզուր-Ղարաբաղի մարզային խորհրդի ներկայացուցիչ
- գ. ՀՀ ֆինանսների նախարար
- դ. ՀՀ ներքին գործերի նախարար
- ե. ՀՀ արդարադատության նախարար
- զ. ՀՀ զինվորական նախարար
- է. Ախալցխայի քաղաքապետ և Հայոց ազգային խորհրդի նախագահ

ը. Փարիզի վեհաժողովում Հայաստանի Հանրապետության պատվիրակության ղեկավար
թ. Հայաստանի ՌՀԿ նախագահ
ժ. ՀՍԽՀ Ժողկոմխորհի նախագահ
ժա. ՀՍԽՀ ռազմգործողկոմի տեղակալ

- 1) 1-ա, 2-դ, 3-ժ, 4-գ, 5-է, 6-ե, 7-զ, 8-թ, 9-բ, 10-ժա
- 2) 1-ա, 2-գ, 3-ժա, 4-դ, 5-է, 6-ժ, 7-ե, 8-թ, 9-բ, 10-զ
- 3) 1-բ, 2-գ, 3-ժա, 4-զ, 5-դ, 6-ժ, 7-ը, 8-ա, 9-ե, 10-թ
- 4) 1-բ, 2-զ, 3-ժ, 4-զ, 5-դ, 6-ե, 7-ը, 8-ա, 9- է, 10-թ

ZANNGAK

8. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱՐԿՆԵՐԻ, ՊՆԴՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԴՐՈՒՄ ԵՎ ԽՄԲԱՎՈՐՈՒՄ

1. Ստորև բերված պնդումներից որոնք են սխալ.

- 1) «Երեքի» խմբակի կազմում էին Ե. Չարենցը, Գ. Աբովը, Վ. Ռշտունին:
- 2) 1990 թ. նոյեմբերի 15-ին ստեղծվել էր ՀՀ Գերագույն խորհրդի սահմանադրական հանձնաժողովը, որը զբաղվում էր նոր Սահմանադրության նախագծի մշակմամբ:
- 3) ՀՀ Գերագույն խորհրդի հավանությանն արժանանալուց հետո Սահմանադրությունը դրվեց հանրաքվեի 1995 թ. հունիսի 5-ի խորհրդարանական ընտրությունների հետ միաժամանակ:
- 4) 1990 թ. օգոստոսի 4-ին ՀՀ վարչության նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանն ընտրվեց ՀՀ նախագահ:
- 5) Հայաստանի անկախության մասին հռչակագրի քաղաքական բաժնում նշվում էր, որ ՀԽՍՀ-ն վերանվանվում է Հայաստանի Հանրապետություն:
- 6) Հայաստանի անկախության մասին հռչակագրի տնտեսական բաժնում նշվում էր, որ Հայաստանի տարածքում հողը, ընդերքը, ձեռնարկությունները համարվում են բացառապես հայ ժողովրդի սեփականությունը:
- 7) Գետաշենում իրագործված «Կոլցո» գործողության ժամանակ զոհվեց 41, վիրավորվեց 70, պատանդ տարվեց 335 մարդ:
- 8) 1989 թ. մայիսի 25-ին Մոսկվայում աշխատանքներն սկսեց ԽՍՀՄ ժողովրդական պատգամավորների 1-ին համագումարը:

2. Ստորև բերված փաստարկներից որոնք են ճիշտ.

- ա. 1920 թ. ամռան կեսերից Մոսկվայում ընթացած խորհրդա-քեմալական բանակցություններն ավարտվեցին օգոստոսի 24-ին կողմերի միջև նախաստորագրված «Սրտագին և անկեղծ բարեկամության» պայմանագրով:
- բ. 1920 թ. նոյեմբերի 7-ին՝ Ալեքսանդրապոլի անկումից հետո, Հայաստանի կառավարությունը ստիպված ընդունեց թուրքական կառավարության կողմից ներկայացված զինադադարի պայմանները:
- գ. 1918 թ. հուլիսի 22-25-ին Շուշիում կայացած արցախահայության առաջին համագումարը երկրամասը հռչակեց անկախ վարչաքաղաքական միավոր՝ «Լեռնահայաստան» անունով:
- դ. Արցախահայության 1919 թ. ապրիլի 25-ին կայացած 9-րդ համագումարը երկրամասը հռչակեց Հայաստանի Հանրապետության անբաժան մասը:
- ե. 1919 թ. փետրվարի 6-13-ը Թիֆլիսում հրավիրվեց Արևմտահայերի երկրորդ համագումարը:
- զ. 1947 թ. ապրիլի 30-ից մայիսի 4-ը Նյու Յորքում կայացավ Հայկական համաշխարհային կոնգրեսը:

է. 1990 թ. մայիսի 20-ին տեղի ունեցան ՀԽՍՀ Գերագույն խորհրդի ընտրությունները. ընտրողների ձայները համարյա հավասարապես բաժանվեցին Հայկոմկուսի և ՀՀԾ-ի թեկնածուների միջև:

ը. ԽՍՀՄ ԳԽ նախագահությունը 1989 թ. դեկտեմբերի 28-ին բեկանեց ՀԽՍՀ Գերագույն խորհրդի և ԼՂ Ազգային խորհրդի 1989 թ. դեկտեմբերի 1-ի «Հայկական ԽՍՀ-ի և Լեռնային Ղարաբաղի վերամիավորման մասին» համատեղ որոշումը:

1) ա, գ, դ, ը

2) ա, բ, գ, է

3) ա, բ, է, ը

4) բ, գ, դ, ե

3. Ստորև բերված պնդումներից որն է ճիշտ.

1) 1920 թ. հոկտեմբերի 11-ին Երևան է ժամանում Ռուսաստանի լիազոր ներկայացուցիչ Ս. Կիրովի գլխավորած պատվիրակությունը:

2) Հայ-ռուսական երևանյան բանակցություններն ավարտվեցին 1920 թ. հոկտեմբերի 28-ին նախաստորագրված «Եզրափակիչ որոշման արձանագրությամբ»:

3) Հայաստանի խորհրդարանի նոյեմբերի 23-ի արտակարգ նիստում ընդունվեց Համո Օհանջանյանի կառավարության՝ նախօրեին ներկայացրած հրաժարականը, վարչապետ ընտրվեց Ալեքսանդր Խատիսյանը:

4) ՌԿ(Բ)Կ կովկասյան բյուրոյի կողմից Բաքվում կազմավորված Հայաստանի ռազմահեղափոխական կոմիտեն Ալեքսանդր Մյասնիկյանի նախագահությամբ 11-րդ Կարմիր բանակի շարքերից առանձնացված «Հատուկ գնդի» ուղեկցությամբ 1920 թ. նոյեմբերի 29-ին Ադրբեջանից մտավ Հայաստան:

4. Ստորև բերված փաստարկներից որոնք են սխալ.

1) 1990-ական թվականների սկզբին հետխորհրդային առաջին բազմակուսակցական Գերագույն խորհրդում ամենամեծ խմբակցությունն ուներ Հայոց համազգային շարժումը (ՀՀԾ):

2) 1991 թ. ապրիլին խորհրդարանն ընդունեց օրենք, որով Հայաստանի Հանրապետությունում ստեղծվում էր բազմակուսակցական համակարգ:

3) 1994 թ. դեկտեմբերի վերջին կուսակցությունների վերաբերյալ օրենքը խախտելու ամբաստանությամբ կասեցվեց դաշնակցության գործունեությունը:

4) Երկրում խորացած քաղաքական ճգնաժամը հանգեցրեց 1998 թ. փետրվարին ՀՀ նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի հրաժարականին:

5) 2003 թ. արտահերթ նախագահական ընտրություններից հետո ՀՅԴ-ն, որի պաշտոնական կարգավիճակը վերականգնվեց Լևոն Տեր-Պետրոսյանի հրաժարականից հետո, դադարեցրեց ընդդիմադիր պայքարը և սատարեց նախագահ Սերժ Սարգսյանին:

6) 1999 թ. հոկտեմբերի 27-ին զինված 5 ահաբեկիչներ ներխուժեցին ԱԺ-ի նիստերի դահլիճ և կրակ բացեցին ներկաների վրա:

7) 1992 թ. նոյեմբերի 17-ին ԼՂՀ Գերագույն խորհուրդը հաստատեց երկրի պետական դրոշը, զինանշանն ու օրհներգը:

5. Ստորև բերված փաստարկներից ո՞ր երեքն են ճիշտ.

- ա. Հայրենական պատերազմում առաջին հայ հերոսը Կարապետ Սիմոնյանն էր, որն այդ կոչմանն արժանացավ 1940 թ. հունվարի 15-ին:
- բ. 1937 թ. ապրիլին ձերբակալվեց մարքսիզմ-լենինիզմի ինստիտուտի տնօրեն Ներսիկ Ստեփանյանը:
- գ. 408-րդ հրաձգային դիվիզիան կազմավորվել է Արտաշատում:
- դ. Բալթիկայի համար մղվող մարտերից մեկում 1944 թ. զրիվեց ԽՍՀՄ հերոս Նելսոն Ստեփանյանը:
- ե. 1945 թ. վերջերին հայրենիքի դավաճանության անհիմն մեղադրանքով ձերբակալվեց ավիացիայի մարշալ Սերգեյ Խուոյակովը (Արմենակ Խանփերյանց):
- զ. 1953 թ. մարտի 5-ին մահացավ Ի. Ստալինը:
- է. 1974 թ. հակախորհրդային գործունեության մեղադրանքով ազատազրկման և քստրի դատապարտվեցին Ազատ Արշակյանը, Ռազմիկ Զոհրաբյանը, Ռազմիկ Մարկոսյանը, Էդուարդ Կակոսյանը և Գրիգոր Եղյանը:
- ը. 1988 թ. դեկտեմբերի 1-ի երեկոյան ընդունվեց «Հայկական ԽՍՀ-ի և Լեռնային Ղարաբաղի վերամիավորման մասին» համատեղ որոշումը:

1) դ, ե, է

2) դ, ե, գ

3) բ, գ, է

4) ա, գ, ը

6. Ստորև բերված փաստարկներից որո՞նք են սխալ.

- ա. Լենինգրադի կուսմարզկոմի առաջին քարտուղար Ս. Կիրովը սպանվել է 1934 թ. դեկտեմբերին:
- բ. 1929 թ. դեկտեմբերի վերջին հայտարարվեց նէպից հրաժարվելու ու կուլակությունը որպես դասակարգ վերացնելու քաղաքականությանն անցնելու մասին:
- գ. 1931 թ. մայիսի դրությամբ որպես «Կուլակ» ունեզրկվեց շուրջ 1100 տնտեսություն:
- դ. 1924 թ. վերագործարկվեցին Երևանի գինու-կոնյակի «Արարատ», կաշվի երկու փոքր գործարաններ, ինչպես նաև բազմաթիվ այլ ձեռնարկություններ:
- ե. 1928 թ. գործարկվեց Լենինականի հէկը:
- զ. Առաջին հնգամյակի տարիներին սկսվեց Քանաքեռի շինարարությունը, որին հաջորդեց Հրազդան գետի վրա ևս մի քանի կայանների կառուցումը:
- է. 1942 թ. հունիսի 14-ին 390-րդ դիվիզիան ԽՍՀՄ պաշտպանության ժողկոմի հրամանով կազմացրվեց:
- ը. Հայրենական պատերազմի ժամանակ Համազասպ Բաբաջանյանը եղել է ռազմաճակատի հրամանատար:
- թ. 1953 թ. նոյեմբերին ՀԿԿ կենտկոմի առաջին քարտուղար Սուրեն Թովմասյանին փոխարինեց Գրիգոր Հարությունյանը:

1) գ, դ, ը, թ

2) ա, բ, դ, ե

3) գ, դ, գ, թ

4) բ, ե, է, ը

7. Տրված շարքերից որն է ներկայացնում միայն ՀԿԿ կենտկոմի առաջին քարտուղարներին.

- 1) Գևորգ Ալիխանյան, Շահեն Հարությունյան, Գագիկ Հարությունյան
- 2) Գրիգոր Հարությունյան, Սուրեն Թովմասյան, Յակով Զարոբյան
- 3) Աղասի Խանջյան, Վահան Փափազյան, Յակով Զարոբյան
- 4) Ալեքսանդր Մյասնիկյան, Սուրեն Հարությունյան, Սուրեն Թովմասյան

8. Ստորև բերված փաստարկներից որոնք են սխալ.

- 1) 1991 թ. ապրիլին սկսվեց նախօրոք մշակված «Կուցո» (Օղակ) գործողությունը:
- 2) Գետաշեն և Մարտունաշեն գյուղերի պաշտպանության ժամանակ հերոսաբար զոհվեցին Թաթուլ Կրպեյանը, Սիմոն Աչիբգյոզյանը, Արթուր Կարապետյանը և ուրիշներ:
- 3) 1992 թ. ապրիլին ԼՂՀ Գերագույն խորհուրդը հատուկ որոշում ընդունեց ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերի մասին, որով բոլոր զինված ջոկատները կոչվեցին ԼՂՀ ինքնապաշտպանական ուժեր և շուտով համախմբվեցին մեկ միասնական հրամանատարության ներքո:
- 4) 1991 թ. դեկտեմբերի 10-ին տեղի ունեցավ անկախության հանրաքվեն, որը հաստատեց Լեռնային Ղարաբաղի անկախությունը:
- 5) 1991 թ. դեկտեմբերի 20-ին տեղի ունեցան ԼՂԻՄ Գերագույն խորհրդի (հետագայում՝ Ազգային ժողով) պատգամավորների ընտրություններ:
- 6) 1992 թ. հունվարի 19-20-ին հայ ազատամարտիկները լիովին ազատագրեցին ռազմական հենակետերից մեկը՝ Կրկժանը:
- 7) 1992 թ. սեպտեմբերին թե՛ մարտեր տեղի ունեցան Քարինտակի մատույցներում, Շուշիի բարձունքից գրոհող թշնամին մեծ զոհերի գնով նահանջեց:
- 8) 1993 թ. առաջին կիսամյակի մարտական գործողությունների եզրափակիչ փուլը Մարտակերտ քաղաքի ազատագրումն էր (հունիսի 28):

9. Տրված պնդումներից որոնք են ճիշտ.

- ա. 1918 թ. հունվարին թուրքական զորքերը ներխուժել էին Արևելյան Հայաստան և Անդրկովկաս:
- բ. Գերմանիայի ներկայացուցիչ ֆոն Լոսովի խորհրդով Հայոց ազգային խորհրդի ներկայացուցիչներ Հ. Օհանջանյանն ու Ա. Զուրաբյանը մեկնեցին Բեռլին:
- գ. 1918 թ. մայիսի 27-ին հայտարարվեց Արևելակովկասյան մուսուլմանական հանրապետության անկախության մասին:
- դ. 1918 թ. մայիսի 30-ին Թիֆլիսի մամուլում Ավետիս Ահարոնյանի ձևակերպումով հրապարակվեց Հայոց ազգային խորհրդի կոչը:
- ե. Բաթումում 1918 թ. մայիսի 11-ին վերսկսված բանակցություններում թուրքական պատվիրակությունը գլխավորում էր Ք. Կարաբեքիր փաշան:
- զ. Առաջին հանրապետության դրոշը, զինանշանը և օրհներգը Հայաստանի երրորդ հանրապետությունը այսօր նույնությամբ դարձրել է իր խորհրդանիշները:

է. Բաթումի պայմանագրով քեմալական կառավարությունն ընդունեց և ճանաչեց Հայաստանի անկախությունը:

ը. Նորահռչակ հայկական առաջին հանրապետության բարձրագույն օրենսդիր իշխանությունը կոչվեց Հայաստանի կառավարություն:

1) ա, դ, ը

2) բ, գ, է

3) բ, գ, գ

4) դ, ե, գ

10. Տրված փաստարկներից որո՞նք են ճիշտ.

ա. Բաթումի հաշտության բանակցություններում հայ պատվիրակները տեղեկացրին, որ իրենք հանդես են գալիս Հայոց ազգային խորհրդի անունից:

բ. Բաթումի պայմանագիրը ուժի մեջ մնաց մի քանի տարի:

գ. ՀՀ առաջին կառավարությունը կազմվեց կոալիցիոն սկզբունքով, որի մեջ մտան ՀՅԴ, Հնչակյան և էսէռների կուսակցությունների ներկայացուցիչները:

դ. 1920 թ. մայիսին հանրապետության տարածքը հասավ շուրջ 70 հազ. քառ. կմ–ի: Ե. ՀՀ խորհրդարանի 1919 թ. ընտրություններին ընտրվել էր խորհրդարանի 80 անդամ, որից 70–ը ՀՅԴ անդամներ էին, 5–ը՝ էսէռ, 2–ը՝ անկուսակցական, 2–ը՝ թուրք–թաթար, 1–ը՝ եզդի:

զ. 1920 թ. թուրք–հայկական պատերազմի ժամանակ Հայաստանն ուներ շուրջ 40–հազարանոց բանակ:

է. 1920 թ. հողային նոր օրենքով Հայաստանում բոլոր հողերն ազգայնացվում էին, հանձնվում գյուղական համայնքներին՝ առանց հողի պարբերական վերաբաժանման իրավունքի:

1) ա, բ, գ

2) ա, դ, գ

3) բ, դ, ե

4) գ, գ, է

11. Տրված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

ա. Տնտեսության բնագավառում 1918–1920 թթ. պետությունը թույլատրում էր սեփականության տարբեր ձևեր՝ պետական, մասնավոր, կոոպերատիվ և այլն:

բ. Հայաստանի առաջին հանրապետության 2–րդ գումարման խորհրդարանում կուսակցական խմբակցություններ են ունեցել ՀՅԴ–ն, ռամկավարները և էսէռները:

գ. Հայ ժողովրդական կուսակցությունը որոշ վերապահությամբ կողմ էր միացյալ և անկախ Հայաստանի ստեղծմանը:

դ. Բոլոր կուսակցությունները, բացի բոլշևիկներից, ազգի և պետության համար ճակատագրական ու վճռական պահերին թիկունք էին կանգնում ՀՀ կառավարությանը:

ե. Հայաստանում ի սկզբանե բոլշևիկների իշխանության հաստատումը կապվում էր երկրում հասունացող սոցիալ–տնտեսական ճգնաժամի և աշխատավորների ծայրահեղ դժգոհությունների հետ:

զ. Ալեքսանդրապոլում ստեղծվեց Հայաստանի ռազմաիշխանական կոմիտե, որը ՀՀ կառավարությունից պահանջում էր հանձնել իշխանությունը:

1) բ, ե

2) ա, գ

3) դ, գ

4) գ, ե

12. Բոլշևիկների Մայիսյան ապստամբությանն առնչվող պնդումներից որոնք են ճիշտ.

- ա. Մայիսի 5–ին հրաժարական տվեց Ա. Խատիսյանի կառավարությունը:
- բ. Ա. Խատիսյանի կառավարությանը փոխարինեց Ս. Վրացյանի կառավարությունը, որը որդեգրեց մեղմ քաղաքականություն:
- գ. Ընդունվեց օրենք ժողովրդական դատարաններ կազմակերպելու մասին:
- դ. Սահմանվեցին խստագույն պատիժներ՝ մահապատիժ, ցմահ տաժանակիր աշխատանք և այլն:
- ե. Որոշվեց ընդառաջել ապստամբներին և բոլշևիկներին ներգրավել կառավարության մեջ:
- զ. Կառավարության միջոցառումները չպաշտպանեցին հասարակական կազմակերպությունները և քաղաքական կուսակցությունները:
- է. Հայոց եկեղեցին պաշտպանում էր պետության շահերը և կառավարության գործունեությունը:

- 1) գ, դ, է 2) բ, ե, գ 3) ա, ե, գ 4) ա, դ, է

13. Թվարկվածներից որոնք տեղ չեն գտել 1919 թ. փետրվարին Փարիզում ստորագրված հայկական պահանջների համատեղ հուշագրում.

- ա. Ճանաչել միացյալ հայկական անկախ պետությունը
- բ. Պատժի ենթարկել հայկական ջարդերի կազմակերպիչներին
- գ. Արևմտյան Հայաստանի վիլայեթներից կազմել երկու նահանգներ՝ քրիստոնյա կառավարիչներով
- դ. Միացյալ Հայաստանի կազմի մեջ ներառել Արևմտյան Հայաստանի յոթ վիլայեթները (Վան, Բիթլիս, Դիարբեքիր, Խարբերդ, Սեբաստիա, Էրզրում և Տրապիզոն), Կիլիկիայի 4 սանջակները, ինչպես նաև ՀՀ–ն իր ընդլայնված սահմաններով
- ե. Հայաստանի հովանավորության մանդատը 20 տարով հանձնել դաշնակից պետություններից մեկին
- զ. Թուրքիային ազատել հայերին պատճառած վնասների փոխհատուցումից
- է. Ադրբեջանին զիջել Ղարաբաղը և Նախիջևանը

- 1) ա, բ, ե 2) գ, դ, է 3) գ, գ, է 4) դ, ե, գ

14. Տրված փաստարկներից որոնք են ճիշտ.

- ա. Օգտվելով ֆրանսիական զորամասերի մասնակի նահանջից՝ 1920 թ. ապրիլի 1–ին քեմալական զորքերը պաշարեցին նաև Այնթապը:
- բ. 1921 թ. հոկտեմբերի 20–ին Անկարայում կնքված ֆրանս–թուրքական պայմանագրով հայաթափված Կիլիկիան հանձնվեց Ֆրանսիային:
- գ. 1920 թ. հունվարի 28–ին ընդունված «Ազգային ուխտ» փաստաթղթով բուն թուրքական տարածք էին հռչակվում Արևելյան Հայաստանը, ինչպես նաև Կարինը, Արդահանը և Բաթումը:
- դ. 1920 թ. օգոստոսի 24–ին նախաստորագրվեց խորհրդա–քեմալական «Սրտագին և անկեղծ բարեկամության» պայմանագիրը:

- ե. 1920 թ. սեպտեմբերին Բաքվում տեղի ունեցած Արևելքի ժողովուրդների երկրորդ համագումարում կոչ արվեց «Սրբազան պատերազմ ծավալելու» միջազգային իմպերիալիզմի դեմ:
- զ. 1920 թ. Հայաստանի վրա հարձակվող թուրքական զորքերի թիվն անցնում էր 50 հազարից, որոնց հրամանատարն էր Մուստաֆա Քեմալը:
- է. 1920 թ. նոյեմբերի 18-ին ՀՀ կառավարությունն ընդունեց զինադադարի թուրքական պայմանները:
- ը. 1920 թ. նոյեմբերի 25-ին Երևանում սկսվեցին թուրք-հայկական բանակցությունները:

1) բ, դ, զ	2) ա, դ, է
3) ա, ե, է	4) գ, ե, ը

15. Բերված փաստարկներից որո՞նք են ճիշտ.

- ա. 1920 թ. հոկտեմբերի 14-ին ՌԿ(Բ)Կ կենտկոմի քաղբյուրոն Հայաստանում խորհրդային իշխանություն հաստատելու համար վճռական գործողությունների դիմելու որոշում ընդունեց:
- բ. 1920 թ. դեկտեմբերի 2-ից իշխանությունը Հայաստանում ամբողջապես անցավ ՀՍԽՀ Ռազմական հեղափոխական կոմիտեին:
- գ. 1921 թ. ապրիլի 2-ին 11-րդ բանակի զորամասերը մտան Երևան, իսկ ապստամբները ՀՓԿ-ի գլխավորությամբ Բաշ Գյառնիով և Դարալագյազով նահանջեցին դեպի Նախիջևան:
- դ. 1921 թ. մայիսի 21-ին Հայիեդկոմը վերակազմավորվեց ՀՍԽՀ ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի:
- ե. 1922 թ. հունվարի 29-ին Երևանի պետական ֆիլիարմոնիայի շենքում բացվեց ՀՍԽՀ խորհուրդների առաջին համագումարը:
- զ. ԽՍՀՄ-ի կազմավորման մասին Հռչակագրի և Միութենական պայմանագրի նախագծերը հաստատվեցին ՀԽՍՀ Գերագույն խորհրդի կողմից:
- է. 1921 թ. փետրվարի 25-ին Կարմիր բանակի զորամասերը մտան Թիֆլիս, իսկ մինչև մայիսի կեսերը խորհրդային կարգեր հաստատվեցին ամբողջ Վրաստանում:
- ը. 1921 թ. փետրվարի վերջին և մարտի սկզբին Ախալքալաքի գավառը ենթարկվեց քեմալական Թուրքիայի հարձակմանը:
- թ. 1921 թ. հունիսի 12-ին Ղարաբաղ գործուղվեց Ա. Բեկզադյանը՝ որպես արտակարգ կոմիսար:

1) ա, դ, ը	3) գ, դ, ե
2) բ, է, թ	4) ա, գ, ը

16. Ո՞ր տարածքներն էին ներառվելու Միացյալ հայկական անկախ պետության կազմի մեջ՝ ըստ Փարիզի խաղաղության խորհրդաժողովի Տասի խորհրդին ներկայացված հայկական համատեղ հուշագրի.

- 1) Արևմտյան Հայաստանի 6 վիլայեթները, Կիլիկիայի 5 սանջակները, Հայաստանի Հանրապետությունը՝ ընդլայնված սահմաններով
- 2) Արևմտյան Հայաստանի 7 վիլայեթները, Կիլիկիայի 4 սանջակները, Հայաստանի Հանրապետությունը՝ ընդլայնված սահմաններով
- 3) Արևմտյան Հայաստանի 7 վիլայեթները, Կիլիկիայի 6 սանջակները, Ղարաբաղն ու Ջանգեզուրը
- 4) Արևմտյան Հայաստանի 7 վիլայեթները, Կիլիկիայի 4 սանջակները, Ջավախքը, Լոռին, Ջանգեզուրը

17. Թուրք-հայկական 1920 թ. պատերազմին վերաբերող՝ ստորև տրված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- ա. 1920 թ. աշնան սկզբին Հայաստանը հայտնվել էր ռազմաքաղաքական վտանգավոր իրադրության մեջ:
- բ. Հայաստանի գլխավոր դաշնակիցները՝ Անգլիան և Ֆրանսիան, գործնական քայլեր էին կատարում Հայաստանը պաշտպանելու և Սևրի պայմանագիրը կյանքի կոչելու համար:
- գ. Հայաստանի նկատմամբ թշնամաբար էին տրամադրված Խորհրդային Ռուսաստանը և Ադրբեջանը:
- դ. Վրաստանը, քեմալա-վրացական գաղտնի պայմանավորվածությունների համաձայն, պատերազմի դեպքում պահպանելու էր չեզոքություն:
- ե. Հայաստանի վրա թուրքական լայնածավալ հարձակումը սկսվեց սեպտեմբերի 23-ին:
- զ. Մեծ տերությունները արագորեն արձագանքեցին Հայաստանի օգնության կոչին:
- է. Հայկական զինված ուժերի, որոնց թիվը շուրջ 40 հազար էր, գլխավոր հրամանատարը գեներալ Մ. Սիլիկյանն էր:

1) ա, գ, է	3) բ, գ, է
2) բ, դ, ե	4) դ, ե, գ

18. Բերված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ.

- 1) Արդյունաբերացնել Խորհրդային Հայաստանը՝ նշանակում էր ստեղծել արդյունաբերական նոր ճյուղեր, կառուցել գործարաններ, ֆաբրիկաներ, հիդրոէլեկտրակայաններ, ընդլայնել երկաթուղիները:
- 2) Հայաստանում 1920-ական թթ. չկային Լ. Տրոցկու տեսակետների պաշտպաններ:
- 3) 1932 թ. սկզբին Հայաստանում առանց դատաքննության և դատարանի վճիռների գնդակահարվեց շուրջ 1000 մարդ, տարբեր ժամկետների ազատազրկման ենթարկվեց շուրջ 500 մարդ:

- 4) 1937 թ. հուլիսին Բերիայի հրամանով Թիֆլիսում սպանվեց Աղասի Խանջյանը:
- 5) Խորհրդային իշխանության համար Հայոց եկեղեցին և առաձին հոգևորականներ կապի միջոց էին Սփյուռքում գործելու համար:
- 6) ՀԿ(ք)Կ կենտկոմը 1938 թ. օգոստոսի 4-ին որոշում ընդունեց Էջմիածնի վանքը փակելու մասին. Մոսկվան հաստատեց այդ որոշումը:
- 7) 261-րդ հրաձգային դիվիզիայի հիմնական խնդիրն էր պաշտպանել Խորհրդային Հայաստանի՝ Թուրքիայի հետ ունեցած պետական սահմանը:
- 8) Հայրենական մեծ պատերազմում առաջին հայ հերոսը օդաչու Նելսոն Ստեփանյանն էր:

19. Գտնել ճիշտ պատասխանը.

409-րդ հրաձգային դիվիզիայի մարտական ուղին ձգվեց Մոզրոկ քաղաքի շրջանից մինչև՝

- 1) Ավստրիա, Հունգարիա, Ռումինիա, Իտալիա
- 2) Ռումինիա, Հունգարիա, Ավստրիա, Չեխոսլովակիա
- 3) Հարավսլավիա, Բուլղարիա, Հունգարիա, Չեխոսլովակիա
- 4) Ռումինիա, Ավստրիա, Լեհաստան, Չեխոսլովակիա

20. Տրված փաստարկներից որո՞նք են սխալ.

- ա. 1988 թ. հունվարի 5-ին Մոսկվա մեկնեց արցախցիների պատվիրակությունը՝ երկրի ղեկավարությանը իր պահանջները ներկայացնելու համար:
- բ. 1988 թ. փետրվարի 20-ին ԼՂԽՄ մարզխորհրդի արտահերթ նստաշրջանին մասնակցում էր 150 պատգամավոր:
- գ. 1988 թ. մայիսի 21-ին Հայաստանի և Ադրբեջանի կոմկուսի կենտկոմների առաջին քարտուղարներ Կ. Դեմիրճյանին և Ք. Բադիրովին փոխարինեցին համապատասխանաբար Վ. Մովսիսյանը և Ա. Մուֆալիբովը:
- դ. 1989 թ. մայիսի 25-ին Մոսկվայում իր աշխատանքներն սկսեց ԽՍՀՄ ժողովրդավարական պատգամավորների առաջին համագումարը:
- ե. Երևանում ընթացող երկարատև ցույցերի ճնշման տակ 1988 թ. հունիսի 15-ին գումարվեց ՀԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նստաշրջանը:
- զ. 1988 թ. նոյեմբերի 24-ին՝ ժամը 24⁰⁰-ից, Երևանում հայտարարվեց պարետային ժամ:

- 1) ա, գ 2) գ, դ 3) բ, ե 4) բ, գ

21. Տրված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- ա. «Աջերի», տրոցկիստների ջախջախումից հետո ՀամԿ(բ)Կ ստալինյան ղեկավարությունը հաստատեց իր բացարձակ իշխանությունը երկրում:
- բ. 409-րդ հայկական դիվիզիան կազմացրվեց 1945 թ. հուլիսի 2-ին Չեխոսլովակիայում:
- գ. 1993 թ. հուլիսի 23-ին հայկական ուժերին հաջողվեց Աղդամի մոտ հակառակորդին պարտության մատնել:
- դ. 1990 թ. օգոստոսի 23-ին Հայաստանի անկախության հռչակագրով վերականգնվում էին Հայ առաքելական եկեղեցու ոտնահարված իրավունքները:
- ե. 1967 թ. Հայաստանում գործում էր 112 գիտահետազոտական հիմնարկ:
- զ. Ե. Չարենցի խմբակի հրապարակած «Երեքի հռչակագրով» մերժվում էր պրոլետարկուլտի գրական ժառանգությունն ամբողջությամբ:
- է. Հայ նշանավոր ճարտարագետ-էներգետիկ Հովսեփ Տեր-Աստվածատրյանը գլխավորում էր Հայաստանի հիդրոտեխնիկական շինարարությունը:
- ը. 1938 թ. Արմֆանի նախագահ նշանակվեց արևելագետ, ակադեմիկոս Հովսեփ Օրբելին:
- թ. 1962-1982 թթ. անհատական կարգով և առանձին խմբերով աշխարհի 40 երկրներից Հայաստան ներգաղթեց մոտ 38 հազար մարդ:

- 1) ա, դ, է 2) բ, գ, թ 3) բ, է, թ 4) գ, է, ը

22. Ընտրել այն շարքը, որտեղ ներկայացված են միայն Բաքվի 1918 թ. ինքնապաշտպանության գործում մեծ ավանդ ունեցած գործիչները.

- 1) Համազասպ, Մ. Սիլիկյան, Սևքարեցի Սաքո, Սեպուհ, Ն. Դուման, Դ. Բեկ-Փիրումյան
- 2) Ստ. Շահումյան, Համազասպ, Գր. Կորգանով, Հ. Բագրատունի, Սեբաստացի Մուրադ, Սեպուհ
- 3) Գ. Նժդեհ, Գր. Կորգանով, Ն. Դուման Բուլղարացի Գրիգոր, Ա. Գարո, Անդրանիկ
- 4) Հ. Բժշկյանց, Թ. Նազարբեկյան, Մեծն Մուրադ, Սեպուհ, Ս. Շահումյան, Ա. Գարո

23. 1920 թ. հունվարի 19-ին Փարիզում ճիշտ երկրների ղեկավարները փաստացի ճանաչեցին Հայաստանի կառավարությունը.

- 1) ԱՄՆ, Ռուսաստան, Մեծ Բրիտանիա, Ֆրանսիա, Իրան
- 2) ԱՄՆ, Մեծ Բրիտանիա, Ֆրանսիա, Իտալիա, Ճապոնիա
- 3) Ռուսաստան, Ֆրանսիա, Մեծ Բրիտանիա, Ճապոնիա, Իրան
- 4) Իտալիա, Նորվեգիա, Մեծ Բրիտանիա, Եգիպտոս, Թուրքիա

24. Տրված պնդումներից որոնք են ճիշտ.

- ա. «Աջերի», տրոցկիստների ընդդիմության ջախջախումից հետո ՀամԿ(Բ)Կ ստալինյան ղեկավարությունը հաստատեց իր բացարձակ իշխանությունը:
- բ. Ստալինի անձի պաշտամունքը բացահայտ դարձավ 1924 թ.՝ Լենինի մահից հետո:
- գ. Հայրենական մեծ պատերազմին մասնակցել է 64 հայ գեներալ:
- դ. Վերջին անգամ Հայկական հարցը քննարկվեց Լոզանի կոնֆերանսում (1921 թ. սեպտեմբերի 21–22):
- ե. 1925 թ. հունվարի 25–ին Գաբրիել Սունդուկյանի «Պեպո» պիեսի բեմադրությամբ բացվեց հանրապետության առաջին դրամատիկական թատրոնը:
- զ. Մոխթե Մելքոնյանը զոհվել է 1993 թ. հունիսի 12–ին Աղդամի մոտ՝ Մարզիլու գյուղում:
- է. Արմֆանի առաջին նախագահ նշանակվեց հայտնի աստղագետ Վիկտոր Համբարձումյանը:

1) բ, ե, գ

3) ա, գ, զ

2) ա, գ, դ

4) բ, դ, է

25. Տրված պնդումներից որոնք են սխալ.

- ա. ՀՀ արտաքին քաղաքականության գլխավոր ուղղություններից մեկը Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչումն է:
- բ. Յեղասպանությունը ճանաչած և դատապարտած պետությունների թիվը 3,5 տասնյակ է:
- գ. 2008 թ. հունվարի 19–ին Ստամբուլում ահաբեկչության զոհ դարձավ «Ակոս» թերթի խմբագիր, հայտնի հասարակական գործիչ Հրանտ Դինքը:
- դ. Թուրքիան մինչ օրս չի բացել ՀՀ–ի հետ պետական սահմանը, որը փակել է 1993 թ. ապրիլին:
- ե. 1992 թ. ապրիլ–մայիս ամիսներին Ադրբեջանի իշխանությունները խորհրդային բանակի աջակցությամբ բացահայտ պատերազմ սկսեցին Շահումյանի շրջանի և Գետաշենի ենթաշրջանի հայ բնակչության դեմ:
- զ. 1991 թ. սեպտեմբերի 2–ին Ստեփանակերտում տեղի ունեցավ Լեռնային Ղարաբաղի պատգամավորների մարզային և Շահումյանի շրջանային խորհուրդների համատեղ նստաշրջանը:
- է. 1994 թ. փետրվարի 18–ին Քելբաջարի շրջանի հյուսիսային մասի և Օմարի բարձրադիր լեռնանցքի ազատագրմամբ, երբ մարտական գործողություններն ընթանում էին 3000 մ և ավելի բարձր լեռնային շրջաններում, ապահովվեց Մարտակերտի շրջանում ազատագրական մարտեր մղող պաշտպանական ուժերի թիկունքը:
- ը. 1947 թ. ապրիլի 30–ից մայիսի 4–ը Նյու Յորքում կայացավ Հայկական համաշխարհային կոնգրեսը, որին մասնակցում էին 22 երկրների 715 պատգամավորներ:

1) բ, գ, զ

3) ե, է, ը

2) բ, գ, ե

4) ա, դ, գ

26. Որո՞նք էին այն նախապայմանները, որ Թուրքիան առաջադրել էր նորանկախ ՀՀ-ին՝ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատելու համար.

- 1) հրաժարվել Ջանգեզուրից
- 2) չարժարժել Հայոց ցեղասպանության հարցը
- 3) հրաժարվել պահանջատիրությունից
- 4) հրաժարվել Եվրամիություն մտնելուց
- 5) հրաժարվել Լեռնային Ղարաբաղին աջակցելուց
- 6) չարժարժել Հրանտ Դինքի սպանության հարցը
- 7) Նախիջևանը զիջել Ադրբեջանին

27. Բերված փաստարկներից որո՞նք են սխալ.

- 1) Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման գործընթացը նոր թափով ծավալվեց XX դարի վերջին և XXI դարի սկզբին:
- 2) 2015 թ. ապրիլի 24-ին ընդունվեց «Հայոց ցեղասպանության 100-րդ տարելիցի համահայկական հռչակագիրը»:
- 3) Եվրամիությունը Թուրքիայի անդամակցության նախապայմանների մեջ նշում է Հայոց ցեղասպանության ճանաչման փաստը:
- 4) 1991 թ. հունվարի 19–20–ը հայ ազատամարտիկները ազատագրեցին ռազմական հենակետերից մեկը՝ Կրկժանը:
- 5) 1992 թ. մայիսի 4-ին որոշվեց իրագործել «Հարսանիք լեռներում» գործողությունը:
- 6) 1992 թ. օգոստոսի 15-ին ստեղծվեց Պաշտպանության պետական կոմիտե՝ Ռոբերտ Քոչարյանի գլխավորությամբ:
- 7) 1934 թ. «Գիքոր» կինոնկարով ամփոփվեց հայկինոյի համր շրջանը:
- 8) 1924 թ. Ալեքսանդր Թամանյանը կազմեց Երևանի գլխավոր հատակագիծը:
- 9) Անդրանիկ Մարգարյանը 1974 թ. մարտին «հակախորհրդային գործունեության համար» դատապարտվել է երեք տարվա ազատազրկման:

28. Թվարկվածներից ովքեր են զոհվել Գետաշենի ու Մարտունաշենի կռիվներում.

1) Արթուր Մկրտչյանը	5) Վիգեն Զաքարյանը
2) Թաթուլ Կրպեյանը	6) Մհեր Ջուլիաճյանը
3) Մոնթե Մելքոնյանը	7) Արթուր Կարապետյանը
4) Սիմոն Աջիբգյոզյանը	8) Կարո Քահքեջյանը

29. Գտնել սխալ փաստարկները.

- 1) Արցախի ազատագրված տարածքն ընդհանուր առմամբ կազմում է 12000 կմ², որն ամրագրված է ԼՂՀ Սահմանադրությամբ:
- 2) 1993 թ. ապրիլի սկզբին ԼՂՀ մայրաքաղաքում և այլ բնակավայրերում օրհասական դրություն էր:
- 3) 1991 թ. օգոստոսի 23-ին Հայաստանի ԳԽ-ն քննարկումից հետո ընդունեց «Հռչակագիր Հայաստանի անկախության մասին» փաստաթուղթը:

- 4) 1992 թ. մայիսի 8-ի գիշերը՝ ժամը 2 անց 30-ին, հրետանային կրակի ներքո բուր չորս ուղղություններով սկսվեց ընդհանուր գրոհը դեպի Շուշի:
- 5) Հայ օգնության միությունը (ՀՕՄ) գործում է 1906 թվականից:
- 6) 1921–1936 թթ. Խորհրդային Հայաստան ներգաղթածների ընդհանուր թիվն ավելի քան 42 հազար էր:
- 7) ԽՍՀՄ կառավարությունը 1945 թ. նոյեմբերի 21-ին որոշում ընդունեց սփյուռքահայության ներգաղթը Խորհրդային Հայաստան իրականացնելու մասին:
- 8) 1948 թ. սեպտեմբերի 14-ին եղավ ԽՍՀՄ կառավարության որոշումը՝ սփյուռքահայերի ներգաղթը դադարեցնելու մասին:

30. Ընտրել այն շարքը, որտեղ ներկայացված են Շուշիի ազատագրման ժամանակ գլխավոր ուղղությունների պատասխանատուները.

- 1) Արկադի Կարապետյան, Աշոտ Ղուլյան, Դուշման (Վարդան), Սամվել Բաբայան, Յուրա Հովհաննիսյան, Սեյրան Օհանյան, Վիտալի Չիթչյան, Վալերի Բաբայան, Նվեր Չախոյան
- 2) Արկադի Կարապետյան, Աշոտ Ղուլյան, Մոնթե Մելքոնյան, Դուշման (Վարդան), Յուրա Հովհաննիսյան, Վալերի Բաբայան, Սեյրան Օհանյան, Վիտալի Չիթչյան, Արթուր Կարապետյան
- 3) Վիտալի Չիթչյան, Արկադի Կարապետյան, Աշոտ Ղուլյան, Դուշման (Վարդան), Թաթուլ Կրպեյան, Սեյրան Օհանյան, Զարգանդ Դանիելյան, Վալերի Բաբայան, Նվեր Չախոյան
- 4) Վիտալի Չիթչյան, Արկադի Կարապետյան, Աշոտ Ղուլյան, Դուշման (Վարդան), Մոնթե Մելքոնյան, Սիմոն Աչիբգյոզյան, Վալերի Բաբայան, Սեյրան Օհանյան, Արթուր Կարապետյան

31. Ընտրել այն շարքը, որը կազմված է միայն Արցախյան պատերազմում ընկած սփյուռքահայ քաջերի անուններից.

- 1) Վիգեն Զաքարյան, Մհեր Զուլիաճյան, Մոնթե Մելքոնյան, Կարո Քահքեջյան
- 2) Մհեր Զուլիաճյան, Մոնթե Մելքոնյան, Նվեր Չախոյան, Կարո Քահքեջյան
- 3) Մհեր Զուլիաճյան, Արկադի Կարապետյան, Մոնթե Մելքոնյան, Կարո Քահքեջյան
- 4) Կարո Քահքեջյան, Մհեր Զուլիաճյան, Մոնթե Մելքոնյան, Զարգանդ Դանիելյան

32. Գտնել սխալ փաստարկները.

- 1) 1906 թ. կազմակերպվել էր Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությունը (ՀԲԸՄ):
- 2) Լոնդոնի կոնֆերանսում (1922 թ. նոյեմբերի 20 – 1923 թ. հուլիսի 24) Կ. Պոլսի և Անկարայի թուրքական միացյալ պատվիրակությունը պահանջեց Թուրքիային վերադարձնել Կիլիկիան, ճանաչել Ալեքսանդրապոլի պայմանագիրը և հրաժարվել Սևրի պայմանագրից:
- 3) Հայապահպանության և Հայ դատի գործում կարևոր դեր էին խաղում նաև հայ ազգային քաղաքական կուսակցությունները՝ ՀՅԴ-ն, Հնչակյան կուսակցությունը, Ռամկավար ազատական կուսակցությունը (ՌԱԿ):

- 4) 1921 թ. դեկտեմբերին Միջագետքի (Իրաք) բրիտանական իշխանություններն այնտեղի հատուկ ճամբարներում ապաստանած հայ գաղթականների առաջին խումբը (շուրջ 3000 մարդ, հիմնականում վասպուրականցիներ) նավերով տեղափոխեցին Բաթում, այնտեղից՝ Հայաստան:
- 5) 1946 թ. հունիսի 23-ին հայրենադարձների առաջին խումբը «Տրանսիլվանիա» շոգենավով դուրս եկավ Բեյրութի նավահանգստից և 4 օր անց ժամանեց Բաթում:
- 6) ԽՍՀՄ կառավարության որոշմամբ 1946 թ. Խորհրդային Հայաստան պետք է ներգաղթեին շուրջ 63 հազար սփյուռքահայեր, սակայն մի շարք պատճառներով հանրապետությունը կարողացավ ընդունել միայն 25 հազար մարդու:
- 7) 1947–1951 թթ. ԱՄՆ տեղափոխվեցին շուրջ 4,5 հազար հայեր, հիմնականում հայ ռազմագերիներ՝ ԽՍՀՄ նախկին քաղաքացիներ, որոնք, հայրենիք վերադառնալով, կհայտնվեին ստալինյան ճամբարներում:
- 8) 1974 թ. Թուրքիայի կողմից Կիպրոսի հարավային մասի բռնազավթումն այնտեղ բնակվող հայության մի մասի արտագաղթի պատճառ դարձավ:

33. Ինչ հանգամանքներով էր պայմանավորված դաշնակցության տազնապը զանգվածային հայրենադարձության խնդրի հետ կապված.

- 1) Խորհրդային Հայաստանը զրկված էր ինքնուրույն արտաքին քաղաքականություն վարելու հնարավորությունից:
- 2) Ցանկալի չէր, որ Խորհրդային Միությունը զբաղվեր Հայկական հարցի լուծմամբ:
- 3) ԽՍՀՄ-ը մտադիր չէր հանդես գալ Հայկական հարցի լուծման օգտին, ուստի հայոց պահանջատիրության միակ արժարժողը մնում էր սփյուռքահայությունը:
- 4) Կուսակցությունը չէր ցանկանում, որ տարիների ընթացքում Սփյուռքում ձևավորված ֆինանսական կապիտալը տեղափոխվեր Խորհրդային Հայաստան:
- 5) Ներգաղթի հետևանքով գաղթօջախների թուլացումը կվտանգեր հայության համար առաջնային խնդիրների կենսագործումը:
- 6) Ներգաղթի արդյունքում կվատթարանար Խորհրդային Հայաստանի՝ առանց այդ էլ վատ տնտեսական դրությունը:
- 7) Խորհրդային Միությունն այդքան տարածք չունեի մեծաքանակ գաղթականներին ապաստան տալու համար:

34. Գտնել սխալ փաստարկները.

- 1) 1941 թ. Արմֆանի կազմում գործում էին 12 գիտահետազոտական հիմնարկներ՝ 150 աշխատողներով:
- 2) 1938 թ. Արմֆանի նախագահ նշանակվեց նշանավոր արևելագետ, ակադեմիկոս Հովսեփ Օրբելին:
- 3) 1922 թ. կազմավորվեց «Երեքի» խմբակը՝ Ե. Չարենց, Գ. Աբով, Ա. Վշտունի:
- 4) Հայաստանի կոմկուսի կենտկոմի 1935 թ. որոշմամբ գրական խմբակները միավորվեցին Հայաստանի գրողների միության մեջ:
- 5) 1922 թ. հունվարի 25-ին Գաբրիել Սունդուկյանի «Պետրոս» պիեսի բեմադրությամբ բացվեց հանրապետության առաջին դրամատիկական թատրոնը:

- 6) 1927 թ. Ա. Խարազյանի ղեկավարությամբ բացվեց շրջիկ թատրոն:
- 7) 1921 թ. ղեկտեմբերին ստեղծված երաժշտական ստուդիայի հիման վրա մի քանի տարի անց բացվեց պետական կոնսերվատորիան:
- 8) 1967 թ. Հայաստանում գործում էր 112 գիտահետազոտական հիմնարկ:

35. Ընտրել այն շարքը, որը կազմված է միայն ճարտարապետներից.

- 1) Ալեքսանդր Թամանյան, Մարկ Գրիգորյան, Կարո Հալաբյան, Գևորգ Քոչար, Նիկողայոս Բունիաթյան, Միքայել Մազմանյան
- 2) Ալեքսանդր Թամանյան, Մարկ Գրիգորյան, Կարո Հալաբյան, Գևորգ Քոչար, Նիկողայոս Բունիաթյան, Արմենակ Մնջոյան
- 3) Ալեքսանդր Թամանյան, Մարկ Գրիգորյան, Կարո Հալաբյան, Գևորգ Քոչար, Արմենակ Մնջոյան, Աբգար Հովհաննիսյան
- 4) Ալեքսանդր Թամանյան, Մարկ Գրիգորյան, Կարո Հալաբյան, Գևորգ Քոչար, Արմենակ Մնջոյան, Մկրտիչ Ներսիսյան

36. Թվարկվածներից ովքեր են մշակել ու հրատարակել «Սասունցի Դավիթ» էպոսի համահավաք տեքստը.

- 1) Հրաչյա Աճառյանը
- 2) Գրիգոր Ղափանցյանը
- 3) Մանուկ Աբեղյանը
- 4) Լեոն
- 5) Կարապետ Մելիք-Օհանջանյանը
- 6) Գարեգին Սրվանձոյանցը

37. Ստորև տրված պնդումներից որն է սխալ.

- 1) 1919 թ. ստեղծված Ամերկոմը Հայաստանի բոլշևիկյան կազմակերպությունների ղեկավար կենտրոնն էր:
- 2) Հայաստանի բոլշևիկների ազդեցության տակ էր 1919 թ. ստեղծված «Սպարտակ» երիտասարդական միությունը:
- 3) Հայաստանի բոլշևիկները չէին պաշտպանում ՀՀ կառավարությանը:
- 4) Բոլշևիկները կողմնակից էին բռնությամբ իշխանության նվաճմանը և համաշխարհային սոցիալիստական հեղափոխություն հրահրելուն:

38. Թվարկված պնդումներից որոնք են ճիշտ.

- 1) Բաթումի հայ-թուրքական բանակցություններում Հայաստանի պատվիրակությունը ղեկավարում էր Թիֆլիսի Հայոց ազգային խորհրդի նախագահ Համազասպ Օհանջանյանը:
- 2) Հայաստանում խորհրդային իշխանությունը վերահաստատելու խնդիրը ստանձնեց ՌԿ(Բ)Կ կենտկոմի կովկասյան բյուրոն:
- 3) Հայոց բանակի «Աշոտ Երկաթ» ռազմանավը Սևանա լճում գործարկվեց 1920 թ. հուլիսին:

- 4) Վրաստանի Հանրապետությունում ՀՀ դիվանագիտական առաքելությունը ղեկավարում էր Ա. Ջամալյանը:
- 5) Ղարաբաղ-Ջանգեզուրի մարզային խորհրդի ներկայացուցիչ նշանակվեց Ավետիս Ահարոնյանը:
- 6) Ղարաբաղին և Ջանգեզուրին զենքով տիրելու մուսավաթական Ադրբեջանի քաղաքականությունը շարունակեց Խորհրդային Ադրբեջանը:
- 7) 1919 թ. հուլիսի սկզբից Գորիսը բուլճարիկների ձեռքում էր:

39. Ստորև տրված կետերից որո՞նք են համապատասխանում Աևրի պայմանագրի բովանդակությանը.

- 1) Թուրքիան ճանաչում էր Հայաստանը որպես ազատ և անկախ պետություն:
- 2) Թուրքիային էր անցնում Արևմտյան Հայաստանը, Կարսը, Արդահանը, Բաթումը:
- 3) Հայաստանին մնում էր ընդամենը 12 000 քառակուսի կիլոմետր տարածք:
- 4) Հայաստանի սահմանները Վրաստանի և Ադրբեջանի հետ որոշելու էր Ռուսաստանը:
- 5) Հայաստանի սահմանները Վրաստանի և Ադրբեջանի հետ որոշվելու էր այդ պետությունների փոխադարձ համաձայնությամբ:
- 6) Հայ-թուրքական սահմանի վերջնական որոշումը իրականացնելու էր ԱՄՆ նախագահը:
- 7) Հայաստանի Հանրապետությունն ունենալու էր սահմանափակ թվով զորք, երկաթուղիների վերահսկողությունն անցնելու էր Թուրքիային:
- 8) Կիլիկիան բաժանվում էր Թուրքիայի և Սիրիայի միջև:
- 9) Բաքվից դուրս էին բերվելու և ցրվելու հայկական ազգային զորամասերը:

40. Ստորև բերված պնդումներից որո՞նք են համապատասխանում Հայաստանի և Ռուսաստանի միջև 1920 թ. օգոստոսի 10-ին կնքված համաձայնագրի բովանդակությանը.

- 1) Ռուսաստանը Հայաստանին տրամադրելու էր 2,5 միլիոն ռուբլի (ոսկով) վարկ:
- 2) Ռուսաստանը ստիպելու էր, որ Թուրքիան հրաժարվի Բրեստ-Լիտովսկի և Բաթումի պայմանագրերից:
- 3) Խորհրդային Ռուսաստանը ճանաչում էր ՀՀ անկախությունը:
- 4) Հայաստանը համաձայնվում էր, որ Ղարաբաղը, Ջանգեզուրը և Նախիջևանը ժամանակավորապես զբաղեցվեն ռուսական զորքերի կողմից՝ մինչև հարցի վերջնական լուծումը:
- 5) Հայաստանը Ռուսաստանին հնարավորություն էր տալիս օգտվելու իր երկաթուղիներից՝ զորքեր և այլ ռազմական փոխադրումներ Թուրքիա հասցնելու համար:

41. Գտնել սխալ պատասխանները.

Հայ-ռուսական 1920 թ. հոկտեմբերի 28-ի արձանագրությամբ կողմերը պարտավորվում էին ստորագրել «Հաշտության պայմանագիրը» հետևյալ պայմաններով.

- 1) Ռուսաստանը Հայաստանին տրամադրելու էր 2,5 միլիոն ռուբլի (ոսկով) վարկ:
- 2) Հայաստանն ընդունելու էր կարմիրների առաջարկը խորհրդայնացման մասին:
- 3) Հայաստանը համաձայնվում էր, որ Ղարաբաղը, Ջանգեզուրը և Նախիջևանը ժամանակավորապես զբաղեցվեն ռուսական զորքերի կողմից՝ մինչև հարցի վերջնական լուծումը:
- 4) Ռուսաստանը և Ադրբեջանը ճանաչելու էին Հայաստանի Հանրապետության իրավունքները Ջանգեզուրի և Նախիջևանի նկատմամբ:
- 5) Հայաստանը հրաժարվելու էր Ղարաբաղից:
- 6) Հայաստանն ընդունելու էր Ռուսաստանի բարեկամական օժանդակությունը Թուրքիայի հետ վեճերը լուծելու հարցում՝ այն բանից հետո, երբ թուրքական զորքերը հետ կքաշվեին մինչև 1914 թ. սահմանը:

42. Ընտրել այն փաստարկները, որոնք չեն համապատասխանում խորհրդային իշխանության հաստատումից հետո ՀԿ(Բ)Կ-ի վարած քաղաքականությանը.

- 1) Սկսվեցին զանգվածային բռնություններ և հետապնդումներ քաղաքական կուսակցությունների և նախկին կառավարության անդամների և բանակի սպայության նկատմամբ:
- 2) Դաշնակցականներին թույլատրվեց ներգրավվել իշխանության մարմիններում:
- 3) Երկրում սկսեց կիրառվել «ռազմական կոմունիզմի» քաղաքականությունը:
- 4) Ծավալվեց խորհրդային վարչակարգը հաստատելու և ամրապնդելու գործընթաց՝ տեղերում ստեղծված կուսկազմակերպությունների միջոցով:
- 5) Երկրում թույլ տրվեց այլախոհություն, մասնավոր սեփականության առկայություն:

43. Ստորև բերված պնդումներում գտնել երկու սխալ.

- 1) 1921 թ. դեկտեմբերին իշխանության ընտրովի մարմիններին՝ հեղկոմներին, փոխարինեցին խորհուրդները:
- 2) 1922 թ. ՀՍԽՍՀ Սահմանադրությունն առաջինն էր հայոց պետականության պատմության մեջ:
- 3) Վ. Լենինն առաջարկում էր ԽՍՀՄ-ը կազմավորել՝ պահպանելով խորհրդային պետությունների մշակութային ինքնավարությունը և միությունից դուրս գալու իրավունքը:
- 4) Անդրկովկասի խորհուրդների առաջին համագումարը տեղի ունեցավ Բաքվում:
- 5) Ի. Ստալինի նախագծի համաձայն՝ խորհրդային հանրապետությունները մտնելու էին Ռուսաստանի կազմի մեջ՝ որպես նրա ինքնավար միավորներ:

44. Որո՞նք էին ԽՍՀՄ խորհուրդների առաջին համագումարի կողմից ընդունված կարևորագույն փաստաթղթերը.

- 1) Ամբողջ իշխանությունը բանվորների, գյուղացիների և զինվորների պատգամավորական խորհուրդներին պատկանելու մասին օրենքը
- 2) ԽՍՀՄ-ի կազմավորման մասին Հռչակագիրը և Միութենական պայմանագիրը
- 3) ԱԽԴՍՀ-ի լուծարման մասին համաձայնագիրը
- 4) բոլշևիկյան կուսակցության մենիշխանության հաստատման մասին հռչակագիրը

45. Ստորև տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ.

- ա. ԽՍՀՄ կազմավորումից հետո խորհրդային հանրապետություններն իրապես պահպանեցին լիակատար անկախությունը և ԽՍՀՄ կազմից դուրս գալու իրավունքը:
- բ. ԽՍՀՄ կազմավորումից հետո խորհրդային հանրապետությունների ինքնիշխանությունը դարձավ ձևական:
- գ. ԽՍՀՄ-ի կազմում Հայաստանի պաշտպանությունը դարձավ ապահով:
- դ. ԽՍՀՄ-ի կազմում Հայաստանը չունեւ տնտեսական, գիտակրթական ու մշակութային զարգացման լայն հնարավորություններ:
- ե. ԽՍՀՄ-ը գոյատևեց մինչև 1993 թ.:

- 1) ա, գ 2) բ, գ 3) բ, դ 4) ա, ե

46. Ստորև տրված կետերից որո՞նք են համապատասխանում Մոսկվայում կնքված ռուս-թուրքական պայմանագրի բովանդակությանը.

- 1) Թուրք-հայկական սահմանն անցնում էր Ախուրյան և Արաքս գետերի հունով՝ թուրքական կողմում թողնելով Կարսի մարզը և Սուրմալուի գավառը:
- 2) Խիստ սահմանափակվում էին Հայաստանի զինված ուժերը:
- 3) Շարուրում և Նախիջևանում մտցվում էր հատուկ կառավարում՝ Թուրքիայի պաշտպանության ներքո:
- 4) Նախիջևանի մարզը դառնում էր ինքնավար տարածք՝ Ադրբեջանի խնամակալության տակ, որը չէր զիջվելու երրորդ պետության:
- 5) Հայաստանը հրաժարվում էր Սևրի պայմանագրից:
- 6) Հայաստանին էին վերադարձվում պատմական Անին և Կողբի աղահանքերը:
- 7) Հայաստանին էր վերադարձվում Ալեքսանդրապոլ քաղաքն ու գավառը:

47. Կարսի խորհրդա-թուրքական բանակցությունների ժամանակ ի՞նչ պահանջներ կայացրեց հայկական կողմը: Գտնել սխալը.

- 1) Հայաստանին վերադարձնել պատմական Անին
- 2) վերադարձնել Ալեքսանդրապոլի երկաթուղային դեպոյի թալանված գույքը
- 3) Հայաստանին տրամադրել Լեռնային Ղարաբաղի խնամակալությունը
- 4) Հայաստանին վերադարձնել Կողբի աղահանքերի շահագործումը

48. Առանձնացնել այն կետերը, որոնք համապատասխանում են Համազանգեզուրյան երկրորդ համագումարում ընդունված որոշումների բովանդակությանը.

- 1) Ինքնավար Սյունիքը կոչվեց Լեռնահայաստան:
- 2) Սյունիքի վարչապետ դարձավ Գարեգին Նժդեհը:
- 3) Սյունիքի վարչապետ դարձավ Սիմոն Վրացյանը:
- 4) Լեռնահայաստանը վերանվանվեց Հայաստանի Հանրապետություն:
- 5) Ստեղծվեց Զանգեզուր-Ղարաբաղի մարզային խորհուրդ:

49. Առանձնացնել այն մշակութային իրադարձությունները, որոնք տեղի են ունեցել 1925 թվականին.

- ա. պատմա-մշակութային ինստիտուտի հիմնումը Էջմիածնում
- բ. Հայաստանի Գիտության և արվեստի ինստիտուտի ստեղծումը
- գ. գեղարվեստի դպրոցի հիմնումը Երևանում
- դ. հայկական առաջին պետական դրամատիկական թատրոնի բացումը
- ե. «Նամուս» համր ֆիլմի ցուցադրումը
- զ. Ա. Սպենդիարյանի Հայաստան գալը

- 1) ա, ե 2) բ, ե 3) դ, գ 4) բ, գ

50. Առանձնացնել այն մշակութային իրադարձությունները, որոնք տեղի են ունեցել 1932 թվականին.

- 1) Խորհրդային Միության գիտությունների ակադեմիայի հայկական մասնաճյուղի հիմնումը
- 2) Հայաստանի գրողների միասնական միության ստեղծումը
- 3) գեղարվեստի դպրոցի հիմնումը Երևանում
- 4) Հայաստանի խորհրդային կերպարվեստագետների միության ստեղծումը
- 5) Հովսեփ Օրբելու՝ ԽՍՀՄ գիտությունների ակադեմիայի հայկական մասնաճյուղի նախագահ նշանակվելը
- 6) Հայաստանի կերպարվեստի թանգարանի հիմնումը
- 7) պետական ֆիլիհարմոնիայի կազմակերպումը
- 8) օպերայի և բալետի պետական թատրոնի բացումը

51. Առանձնացնել այն մշակութային իրադարձությունները, որոնք տեղի են ունեցել 1922 թվականին.

- 1) Հայաստանի գրողների միասնական միության ստեղծումը
- 2) գեղարվեստի դպրոցի հիմնումը Երևանում
- 3) «Նամուս» համր ֆիլմի ցուցադրումը
- 4) հայկական առաջին պետական դրամատիկական թատրոնի բացումը
- 5) Հայաստանի կերպարվեստի թանգարանի հիմնումը

52. Բերված շարքերից դ՛րս է կազմված միայն մշակույթի նույն բնագավառը ներկայացնող գործիչներից.

- 1) Սերգեյ Մերկուրով, Արա Սարգսյան, Երվանդ Քոչար
- 2) Ալեքսանդր Թամանյան, Մարկ Գրիգորյան, Տիգրան Զրբաշյան
- 3) Սեդրակ Առաքելյան, Ստեփան Աղաջանյան, Լևոն Շանթ
- 4) Հայկանուշ Դանիելյան, Հասմիկ, Վահրամ Փափազյան

53. Ընտրել այն շարքը, որտեղ տրված են միայն հայ բժիշկների անուններ.

- 1) Թորոս Թորամանյան, Ալեքսանդր Թամանյան, Վահան Արծրունի
- 2) Ստեփան Ղամբարյան, Աշոտ Հովհաննիսյան, Տիգրան Զրբաշյան
- 3) Գրիգոր Արեշյան, Համբարձում Քեչեկ, Վահան Արծրունի
- 4) Հովհաննես Կարապետյան, Տիգրան Զրբաշյան, Ստեփան Ղամբարյան

54. Ընտրել այն շարքը, որտեղ տրված են միայն նշանավոր քիմիկոս գիտնականների անուններ.

- 1) Ս. Ղամբարյան, Ա. Տերտերյան, Ս. Երեմյան
- 2) Ս. Սաֆարյան, Հ. Հովհաննիսյան, Լ. Ռոտինյան
- 3) Հ. Կարապետյան, Լ. Ռոտինյան, Ա. Հովհաննիսյան
- 4) Լ. Ռոտինյան, Ս. Ղամբարյան, Ա. Մնջոյան

55. Ընտրել այն շարքը, որտեղ տրված են միայն հայ նշանավոր լեզվաբանների անուններ.

- 1) Համբարձում Քեչեկ, Վահան Արծրունի
- 2) Հակոբ Մանանդյան, Աշոտ Հովհաննիսյան
- 3) Հրաչյա Աճառյան, Գրիգոր Ղափանցյան
- 4) Ալեքսանդր Սպենդիարյան, Ռոմանոս Մելիքյան

56. Ընտրել այն շարքը, որտեղ տրված են միայն պատմաբանների անուններ.

- 1) Գրիգոր Արեշյան, Համբարձում Քեչեկ, Վահան Արծրունի, Սուրեն Երեմյան
- 2) Լեո, Հակոբ Մանանդյան, Աշոտ Հովհաննիսյան, Մկրտիչ Ներսիսյան
- 3) Տիգրան Զրբաշյան, Հովհաննես Կարապետյան, Մկրտիչ Ներսիսյան, Աբգար Հովհաննիսյան
- 4) Արսեն Տերտերյան, Էդուարդ Աղայան, Գևորգ Զահուկյան, Արարատ Ղարիբյան

57. Ընտրել այն շարքը, որտեղ տրված են միայն գրականագետների անուններ.

- 1) Գրիգոր Ղափանցյան, Հովհաննես Կարապետյան
- 2) Հակոբ Մանանդյան, Աշոտ Հովհաննիսյան
- 3) Տիգրան Զրբաշյան, Մկրտիչ Ներսիսյան
- 4) Մանուկ Աբեղյան, Արսեն Տերտերյան

58. Ընտրել այն շարքը, որտեղ տրված են միայն երկրաբանների անուններ.

- 1) Արսեն Տերտերյան, Վահան Արծրունի
- 2) Հովսեփ Տեր-Աստվածատրյան, Լևոն Ռոտինյան
- 3) Տիգրան Զրբաշյան, Հովհաննես Կարապետյան
- 4) Լևոն Ռոտինյան, Գևորգ Զահուկյան

59. Ընտրել այն շարքը, որտեղ տրված են նշանավոր երգահանների անուններ.

- 1) Գրիգոր Արեշյան, Համբարձում Քեչեկ, Վահան Արծրունի
- 2) Լեո, Հակոբ Մանանդյան, Աշոտ Հովհաննիսյան
- 3) Թորոս Թորամանյան, Ալեքսանդր Թամանյան, Կարո Հալաբյան
- 4) Ալեքսանդր Սպենդիարյան, Ռոմանոս Մելիքյան, Արամ Խաչատրյան

60. Թվարկվածներից ովքեր կերպարվեստի բնագավառի ներկայացուցիչ չեն.

- 1) Արտաշես Հովսեփյան
- 2) Սեդրակ Առաքելյան
- 3) Սարգիս Մուրադյան
- 4) Եղիշե Թադևոսյան
- 5) Հակոբ Կոջոյան
- 6) Գրիգոր Եղիազարյան
- 7) Վահան Արծրունի
- 8) Արա Սարգսյան
- 9) Արսեն Տերտերյան

61. Թվարկվածներից առանձնացնել միայն քանդակագործներին.

ա. Ալեքսանդր Թամանյան	ե. Հակոբ Կոջոյան
բ. Սեդրակ Առաքելյան	զ. Եղիշե Թադևոսյան
գ. Ստեփան Աղաջանյան	է. Արա Սարգսյան
դ. Սերգեյ Մերկուրով	ը. Երվանդ Քոչար

- 1) ա, բ, ը
- 2) դ, է, զ
- 3) դ, է, ը
- 4) գ, դ, ե

62. Ընտրել այն շարքը, որտեղ տրված են միայն հայ բեմական արվեստի ճանաչված ներկայացուցիչներ.

- 1) Հ. Աբելյան, Հասմիկ Ա. Ոսկանյան, Վ. Փափազյան, Հ. Ներսիսյան, Վ. Վաղարշյան
- 2) Գ. Խանջյան, Հասմիկ Ա. Ոսկանյան, Վ. Փափազյան, Հ. Ներսիսյան, Ա. Ասրյան
- 3) Հ. Աբելյան, Հասմիկ Ա. Ոսկանյան, Վ. Փափազյան, Հ. Ներսիսյան, Ս. Սաֆարյան
- 4) Գ. Գյուրջյան, Հասմիկ Ա. Ոսկանյան, Վ. Փափազյան, Է. Տիգրանյան, Է. Միրզոյան

63. Առանձնացնել Արամ Խաչատրյանի գործունեությունը ներկայացնող փաստերը.

- 1) Նա Հայաստան եկավ 1924 թ.:
- 2) Նա ստեղծեց հիանալի գործեր՝ «Երևանյան էտյուդներ», «Ալմաստ» օպերան, նոր սիրերգեր:
- 3) Նա ստեղծեց «Գայանե» և «Սպարտակ» բալետները:
- 4) Նա մեծ ներդրում ունեցավ համաշխարհային երգարվեստում:
- 5) Նրա ստեղծագործությունների շարքում առանձնանում է «Հերոսական բալլադը»:

64. Ստորև բերված պնդումներից հիր չի վերաբերում Ա. Թամանյանի գործունեությանը.

- 1) Նա 1924 թ. կազմեց Երևանի կառուցապատման գլխավոր հատակագիծը:
- 2) Նրա նախագծով կառուցվեցին կառավարության տունը, օպերայի և բալետի թատրոնը, հանրային գրադարանը, բուհական մի շարք շենքեր:
- 3) Նրա նախագծով է կառուցվել Երևանի առաջին հէկը:
- 4) Նա ուսումնասիրել է Անին և գրել համանուն աշխատություն:

65. Պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- 1) Հայաստանում բնամթերային հարկաձևից ամբողջովին հրաժարվեցին 1924 թ., երբ շրջանառության մեջ դրվեց գյուղմիասհարկը:
- 2) Հայաստանում պղնձարդյունաբերությունը հիմնվել է 1923–1924 թթ.:
- 3) Ստալինյան բռնաճնշումների գագաթնակետը 1938 թվականն էր:
- 4) 1928 թ. գործարկվեց Լենինականի հէկը:
- 5) 409–րդ ազգային դիվիզիան կազմացրվեց Հայրենական մեծ պատերազմի ավարտից հետո:
- 6) Հայկական հարցը Պոտսդամի կոնֆերանսի օրակարգում ընդգրկելու խնդրանքով Ամերիկայի Հայկական ազգային խորհուրդը երեք տերությունների ղեկավարներին հեռագիր հղեց 1945 թ. օգոստոսի 2–ին:
- 7) 1983 թ. Եվրախորհրդում քննարկվեց Հայոց ցեղասպանության հարցը:
- 8) 1926 թվականից ԵՊՀ–ն սկսեց հրատարակել Հր. Աճառյանի «Հայերեն արմատական բառարանը»:
- 9) 1962–1965 թթ. Վիկտոր Համբարձումյանը զբաղեցրել է Աստղագետների միջազգային միության նախագահի պաշտոնը:

66. Տրված պնդումներից որը ճիշտ է.

- 1) 1919 թ. հունվարի 9–17–ը Թիֆլիսում Անգլիայի ներկայացուցչի մասնակցությամբ հրավիրված հայ–վրացական հաշտության կոնֆերանսում կողմերը համաձայնում են Զավախքը հայտարարել «չեզոք գոտի»:
- 2) ՌՍԴԽՀ կառավարության և Հայաստանի Հանրապետության միջև 1920 թ. օգոստոսի 10–ին Թիֆլիսում ստորագրված համաձայնագրով Ղարաբաղը, Զանգեզուրն ու Նախիջևանը հայտարարվում էին «վիճելի տարածքներ»:
- 3) 1920 թ. ապրիլի 19–26–ը Իտալիայի Սան Ռեմո քաղաքում տերությունների Գերագույն խորհրդի խորհրդատուները հավանություն տվեց միացյալ հայկական պետության ստեղծմանը:
- 4) 1921 թ. հոկտեմբերի 20–ին Անկարայում կնքված ֆրանս–թուրքական պայմանագրով հայաթափված Կիլիկիան հանձնվում էր Թուրքիային:

67. Պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- 1) Արևելքի ժողովուրդների առաջին համագումարի կողմից կազմավորվել էր «Քարոզչության և գործողության խորհուրդ»:
- 2) ԱՄՆ նախագահ Վիլսոնը հայ–ադրբեջանական և հայ–վրացական սահմանների վերաբերյալ իր իրավարար վճիռը հայտնեց 1920 թ. նոյեմբերի 22–ին:
- 3) Արևմտահայերի երկրորդ համագումարն ընտրեց «Մեկ ազգ, մեկ հայրենիք» կարգախոսով առաջնորդվող, օրենսդրական իրավասություններ ունեցող Արևմտահայ ազգային ժողով:
- 4) Զանգեզուրի գյուղացիության ժամանակավոր խորհուրդը ստեղծվեց Գ. Նժդեհի ղեկավարությամբ՝ երկրամասը կառավարելու նպատակով:
- 5) Մոսկվայի պայմանագրով Խորհրդային Ռուսաստանը ճանաչեց 1920 թ. հունվարի 28–ին ընդունված «Թուրքական ազգային ուխտ»–ը:

68. Պնդումներից որո՞նք չեն բնորոշում կրոնի և եկեղեցու նկատմամբ խորհրդային պետության վարած քաղաքականությունը.

- ա. Խիստ սահմանափակվեցին կրոնական քարոզչության հնարավորությունները, և ուժեղ պայքար ծավալվեց եկեղեցու դեմ:
- բ. Եկեղեցուն չտրվեց գործունեության լայն ազատություն, և ուժեղ պայքար ծավալվեց նրա դեմ:
- գ. Հայաստանում խորհրդային կարգերի հաստատումից հետո իշխանության կողմից եկեղեցու շարժական և անշարժ գույքը թողնվեց նրա տնօրինությանը:
- դ. Ռուսաստանի սովյալ բնակչությանն օգնելու պատրվակով սկսվեց եկեղեցական գույքի և թանկարժեք իրերի բռնագրավումը:
- ե. 1926 թ. հատուկ որոշումով արգելվեց եկեղեցու կողմից Հայոց եղեռնի օրվա՝ ապրիլի 24-ի նշումը:
- զ. Շարունակվեց ճեմարանի և հոգևոր դպրոցի գործունեությունը:
- է. Պաշտոնական եկեղեցու դեմ պայքարում իշխանությունները փորձեցին օգտագործել «Ազատ եկեղեցական եղբայրությունը» կամ «Նոր եկեղեցին»:
- ը. Սկսած 1920-ական թվականներից՝ պետությունը փակում է վանքերը, եկեղեցիները, դրանք ծառայեցնում որպես պահեստներ:
- թ. ԽՍՀՄ իշխանությունների կարգադրությամբ փակված կամ ավերված մի շարք եկեղեցիներ 1930-ական թվականներին վերականգնվեցին և սկսեցին գործել:

- 1) գ, գ, թ 2) բ, գ, ե 3) ա, գ, թ 4) դ, է, ը

69. Թվարկվածներից որո՞նք են հայ-վրացական հաշտության կոնֆերանսի ընդունած որոշումներից.

- 1) Լոռին հայտարարել «չեզոք գոտի», որի մեջ մտնում էին Ալավերդու, Ուզունլարի, Վորոնցովկայի շրջանները՝ իրենց չորս տասնյակ գյուղերով
- 2) Լոռին միացնել Վրաստանին՝ բացառությամբ Ալավերդու և Վորոնցովկայի շրջանների, իսկ Ուզունլարը և Շուվավերը՝ իրենց շրջակա գյուղերով, անցնում էին Հայաստանին
- 3) «Չեզոք գոտում» տեղակայել հայկական ու վրացական զորամասեր
- 4) «Չեզոք գոտում» սահմանել հատուկ կառավարում, որն իրականացվելու էր Հայաստանի ու Վրաստանի լիազոր ներկայացուցիչների համատեղ ղեկավարությամբ և անգլիացի գեներալ-նահանգապետի ընդհանուր վերահսկողությամբ
- 5) Ջավախքը դնել հայկական կողմի վերահսկողության ներքո, իսկ Վրաստանն իրավունք էր ստանում այստեղ նշանակելու իր ներկայացուցիչին
- 6) Ջավախքում սահմանված հատուկ կառավարումն իրականացնելու էին Հայաստանի և Վրաստանի լիազոր ներկայացուցիչները՝ անգլիացի գեներալ-նահանգապետի ընդհանուր վերահսկողությամբ
- 7) Ջավախքը հռչակվում էր «չեզոք գոտի», որին միացվում էին Ախալցխայի և Ծալկայի մի շարք գյուղեր

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

ՄԱՍ Ա

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՁԵՎԱԿՈՐՈՒՄՆ ՈՒ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

1. ՏԱՐԵԹՎԵՐ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	3	6	3	11	2	16	2	21	4	26	2
2	3	7	2	12	4	17	2	22	2	27	2
3	4	8	2	13	1	18	3	23	2	28	3
4	2	9	4	14	4	19	2	24	1		
5	2	10	1	15	3	20	2	25	3		

2. ՓԱՏԵՐ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	3	16	2	31	3	46	4	61	2	76	2
2	2	17	4	32	4	47	3	62	2	77	3
3	1	18	1	33	2	48	4	63	3	78	2
4	3	19	2	34	2	49	4	64	2	79	3
5	4	20	2	35	4	50	1	65	3	80	3
6	3	21	1	36	3	51	3	66	3	81	3
7	1	22	4	37	3	52	3	67	3	82	2
8	2	23	2	38	4	53	2	68	1	83	4
9	1	24	2	39	2	54	3	69	3	84	2
10	3	25	2	40	3	55	2	70	1	85	1
11	3	26	4	41	3	56	4	71	4	86	4
12	3	27	4	42	2	57	2	72	2		
13	2	28	4	43	3	58	2	73	3		
14	2	29	3	44	1	59	3	74	2		
15	1	30	2	45	2	60	2	75	2		

3. ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՍԿՁԲՆԱԴՐՅՈՒՐՆԵՐԻ ՀԵՏ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	3	4	3	7	1	10	3	12	2	14	4
2	4	5	2	8	4	11	3	13	1	15	2
3	2	6	1	9	2						

4. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՏԵՐԻՆՆԵՐ ԵՎ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	4	3	2	5	3	7	2	9	1	11	1,3
2	2	4	4	6	2	8	1	10	1		

5. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ ՈՒ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	3	7	2, 4, 5	13	3, 4	19	1	25	2	31	3, 5
2	3, 6, 7	8	1, 4, 7	14	4	20	2	26	4	32	1
3	7, 8, 9	9	2, 5, 8	15	1	21	4	27	1	33	1
4	2, 6, 8	10	3, 6, 7	16	3	22	4	28	3		
5	4, 5, 6	11	2, 3, 8	17	4	23	3	29	1, 4		
6	1, 5, 7	12	1, 2, 7	18	3	24	3	30	2, 3		

6. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՋՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	3	7	1	13	3	19	2	25	3, 6	31	1
2	4	8	2	14	4	20	3	26	2, 4	32	2
3	3	9	3	15	4	21	3	27	2, 6	33	4
4	1	10	4	16	4	22	4	28	2	34	2
5	4	11	5, 7	17	3	23	4, 6	29	2	35	4
6	3	12	3	18	4	24	5	30	3		

7. ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԻԱՆԵՑՈՒՄ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	1	5	4	9	3	12	2	15	1	18	1
2	4	6	2	10	3	13	3	16	4	19	3
3	3	7	4	11	2	14	4	17	2	20	1
4	1	8	2								

8. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՓԱՏՏԱՐԿՆԵՐԻ, ՊՆԴՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԴՐՈՒՄ ԵՎ ԽՄԲԱՎՈՐՈՒՄ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	3	7	3	13	2	19	1, 3, 8	25	1, 5, 8	31	2
2	2	8	3	14	2	20	3, 4, 6	26	3, 5	32	1, 3
3	3, 6, 7	9	2	15	3, 4	21	1, 5	27	1, 5, 7	33	3
4	2	10	4	16	2	22	1, 5	28	1	34	4
5	1	11	3	17	1	23	1, 4	29	2, 5, 7		
6	3	12	2	18	3	24	1, 4, 5	30	3, 4		

ՄԱՍ Բ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԻՋԻՆ ԴԱՐԵՐՈՒՄ

1. ՏԱՐԵԹՎԵՐ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	3	14	2	27	2	40	1	53	2	66	4
2	3	15	2	28	4	41	3	54	2	67	1
3	3	16	3	29	2	42	4	55	1	68	2
4	4	17	2	30	3	43	4	56	2	69	2
5	1	18	4	31	1	44	2	57	3	70	1
6	4	19	2	32	3	45	3	58	4	71	1
7	2	20	3	33	2	46	2	59	2	72	2
8	1	21	4	34	3	47	3	60	3	73	4
9	2	22	2	35	4	48	3	61	4	74	2
10	4	23	1	36	4	49	2	62	1	75	4
11	2	24	3	37	4	50	3	63	2		
12	2	25	1	38	2	51	3	64	3		
13	2	26	4	39	3	52	3	65	1		

2. ՓԱՍՏԵՐ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	4	27	3	53	3	79	1	105	4	131	1
2	2	28	3	54	2	80	2	106	2	132	2
3	4	29	2	55	3	81	1	107	2	133	2
4	1	30	2	56	2	82	4	108	3	134	4
5	3	31	4	57	2	83	2	109	1	135	4
6	3	32	3	58	1	84	3	110	1	136	2
7	3	33	1	59	1	85	4	111	4	137	1
8	2	34	2	60	4	86	4	112	1	138	4
9	2	35	3	61	1	87	4	113	2	139	4
10	4	36	3	62	1	88	2	114	3	140	2
11	4	37	3	63	4	89	1	115	4	141	3
12	3	38	3	64	4	90	1	116	1	142	4
13	3	39	4	65	2	91	3	117	2	143	1

14	4	40	3	66	3	92	1	118	1	144	3
15	4	41	4	67	4	93	1	119	4	145	2
16	4	42	2	68	1	94	2	120	2	146	3
17	2	43	2	69	2	95	1	121	4	147	1
18	3	44	4	70	1	96	2	122	2	148	2
19	3	45	4	71	4	97	1	123	2	149	2
20	2	46	3	72	1	98	2	124	1	150	2
21	3	47	2	73	3	99	3	125	2	151	2
22	1	48	2	74	4	100	1	126	3	152	2
23	3	49	4	75	1	101	2	127	2	153	2
24	2	50	4	76	3	102	3	128	4	154	4
25	3	51	2	77	4	103	1	129	1	155	4
26	3	52	3	78	2	104	2	130	4	156	3

3. ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՍԿԶԲԱԴԲՅՈՒՐՆԵՐԻ ՀԵՏ

հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	4	6	3	11	3	16	3	21	3	26	4
2	4	7	3	12	4	17	2	22	3	27	3
3	2	8	2	13	3	18	1	23	1	28	1
4	2	9	3	14	2	19	2	24	4	29	3
5	3	10	4	15	2	20	3	25	3		

4. ՊԱՄԱԿԱՆ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ ԵՎ ՀԱՍԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	4	9	2	17	1	25	1	33	1	41	1, 5, 6
2	4	10	1	18	3, 5	26	3	34	2	42	2
3	2	11	1	19	3, 7, 8	27	1	35	3	43	4
4	3	12	2	20	3	28	1	36	2	44	4
5	1	13	1	21	4	29	3	37	2, 5	45	3
6	4	14	2	22	3	30	1	38	1, 4	46	2
7	4	15	2	23	2	31	1	39	2, 3	47	2
8	4	16	1	24	2	32	4	40	1, 4		

5. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ ՈՒ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ

հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	2	6	3	11	1	16	2	20	1, 4, 6	24	2
2	2	7	4	12	3	17	2	21	1, 4, 6	25	1
3	4	8	1	13	2	18	3	22	3	26	2, 3, 5
4	4	9	2	14	1	19	1	23	2	27	3
5	2	10	1, 5	15	4						

6. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՋՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	1	14	4	26	2	38	5, 9	50	3	62	2
2	2	15	1	27	4	39	4	51	2	63	1
3	1	16	4	28	1	40	3,7	52	1	64	2
4	4	17	4	29	2	41	3	53	2	65	3
5	2	18	4	30	4	42	2	54	2	66	2
6	3	19	2	31	3	43	4, 6	55	3	67	3
7	4	20	3	32	4	44	3	56	2	68	2
8	3	21	4	33	3	45	2	57	1	69	4
9	2	22	2	34	4,6	46	2	58	3	70	3
10	2	23	1	35	4	47	3	59	3	71	3
11	2	24	4	36	5, 8	48	3	60	1	72	2
12	3	25	1	37	1	49	1	61	4	73	4
13	3										

7. ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԻԱՆԵՑՈՒՄ

հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	3	11	4	20	3	29	1	38	3	47	4
2	3	12	4	21	4	30	2	39	1	48	3
3	1	13	1	22	3	31	1	40	4	49	2
4	4	14	3	23	3	32	2	41	3	50	1
5	1	15	2	24	3	33	1	42	3	51	2
6	1	16	4	25	2	34	3	43	4	52	3
7	2	17	3	26	4	35	2	44	3	53	2
8	2	18	3	27	1	36	4	45	2	54	4
9	4	19	1	28	1	37	2	46	3	55	1
10	1										

8. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՓԱՏՏԱՐԿՆԵՐԻ, ՊՆԴՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԴՐՈՒՄ ԵՎ ԽՄԲԱՎՈՐՈՒՄ

հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	4	14	4	26	3, 5	38	1	50	2	62	1, 4, 6
2	1	15	3	27	2	39	1	51	2	63	2, 5
3	4	16	2	28	3	40	2, 4	52	1	64	2
4	1,5	17	2	29	2, 3, 6	41	4, 5, 7	53	1	65	1, 3
5	2, 4, 7	18	4	30	3	42	3, 4, 7	54	4	66	2, 3, 6
6	1,5	19	3	31	3,5	43	2,5	55	4	67	3, 4, 6
7	3	20	2	32	3	44	2	56	3	68	4
8	1	21	1, 3	33	4	45	2	57	1	69	2, 4
9	1	22	2	34	3	46	2, 4	58	1	70	3
10	3	23	4	35	3, 5, 7	47	3	59	4	71	4
11	2	24	1	36	2, 3	48	1, 5	60	3	72	3
12	3	25	3, 6	37	2, 4	49	1	61	2, 3, 5	73	1
13	3										

ՄԱՍ Գ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆՈՐ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

1. ՏԱՐԵԹՎԵՐ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	2	11	2	20	3	29	2	38	1	47	1
2	1	12	1	21	1	30	3	39	2	48	1
3	4	13	1	22	2	31	4	40	1	49	1
4	4	14	1	23	1	32	3	41	1	50	1
5	2	15	3	24	3	33	4	42	3	51	1
6	3	16	1	25	3	34	1	43	3	52	3
7	2	17	3	26	4	35	1	44	3	53	1
8	1	18	1	27	1	36	2	45	3	54	1
9	1	19	1	28	3	37	2	46	1	55	4
10	1										

2. ՓԱՍՏԵՐ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	2	14	3	27	1	40	1	53	3	66	1
2	3	15	2	28	1	41	1	54	3	67	1
3	4	16	2	29	1	42	2	55	2	68	1
4	1	17	3	30	2	43	1	56	4	69	1
5	2	18	2	31	3	44	2	57	3	70	2
6	2	19	3	32	1	45	4	58	1	71	3
7	3	20	1	33	2	46	1	59	2	72	3
8	3	21	3	34	2	47	2	60	2	73	1
9	1	22	2	35	1	48	1	61	3	74	1
10	2	23	3	36	4	49	2	62	4	75	4
11	2	24	1	37	1	50	2	63	3	76	1
12	4	25	2	38	1	51	4	64	3	77	1
13	4	26	1	39	3	52	1	65	1		

3. ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՍԿԶԲՆԱԴՐՅՈՒՐՆԵՐԻ ՀԵՏ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	4	4	3	7	3	10	1	13	3	16	2
2	3	5	2	8	2	11	1	14	1	17	3
3	3	6	2	9	3	12	3	15	1	18	4

4. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ ԵՎ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	2, 5	6	2	10	4	14	3	18	3	22	2
2	1	7	3	11	1	15	2	19	3	23	2
3	2	8	3	12	1	16	2	20	2	24	2
4	3	9	1	13	2	17	3	21	3	25	3
5	3										

5. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ ՈՒ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	2	9	3	16	1	23	3	30	1	37	4
2	2	10	4	17	3	24	3	31	2	38	3
3	3	11	1	18	2	25	4	32	4	39	3, 5
4	2, 4	12	3	19	2	26	3	33	4	40	1
5	1	13	2	20	1	27	2	34	2	41	4
6	1	14	1	21	2	28	2	35	2	42	2
7	1, 3	15	1	22	4	29	3	36	1	43	2, 4
8	3										

**6. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ
ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՋՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**

հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	2	15	3	29	4	43	1	56	3	69	4
2	3	16	3	30	3	44	5	57	1	70	4
3	1	17	5,7	31	2	45	2	58	1	71	2
4	2	18	4	32	1	46	1	59	2	72	1
5	4	19	4,6	33	4	47	1	60	2	73	2
6	1	20	4,6	34	3	48	1	61	3	74	2
7	2	21	1,5	35	4	49	1	62	4	75	3
8	4	22	2,6	36	2	50	3	63	4	76	3,7
9	1	23	3	37	1	51	2	64	1	77	3,7
10	4	24	2	38	1	52	2	65	1	78	3,9
11	3	25	3	39	1	53	2	66	4	79	2
12	3	26	2,6	40	1	54	3	67	1	80	2
13	2	27	4	41	2	55	4	68	5	81	3
14	2	28	1	42	1						

7. ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԻՆԱՆՅՈՒՄ

հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	3	10	1	19	2	28	3	37	1	45	2
2	4	11	1	20	3	29	3	38	2	46	2
3	2	12	1	21	3	30	3	39	3	47	3
4	2	13	1	22	1	31	3	40	3	48	4
5	1	14	1	23	3	32	4	41	3	49	3
6	1	15	3	24	3	33	3	42	2	50	3
7	3	16	1	25	1	34	3	43	1	51	4
8	4	17	1	26	1	35	3	44	1	52	1
9	2	18	4	27	3	36	4				

8. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱՐԿՆԵՐԻ, ՊՆԴՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԴՐՈՒՄ ԵՎ ԽՄԲԱՎՈՐՈՒՄ

հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	3	16	3	30	4	44	1, 3, 6	58	1, 2	72	1, 3, 6
2	3	17	2	31	3	45	1	59	1, 2, 6	73	1,2
3	4	18	2, 5, 8	32	3	46	1	60	2	74	1
4	4	19	2, 4, 6	33	1	47	1, 3, 4	61	3	75	3
5	1	20	3, 6, 8	34	3	48	1, 4, 5	62	2, 3, 6	76	1
6	3	21	1, 3, 6	35	4	49	2, 3	63	2	77	2
7	3	22	2, 6	36	2	50	1	64	2	78	2
8	1	23	4	37	2	51	2	65	2	79	4
9	1, 5, 7	24	4, 6	38	2	52	1, 5	66	2, 3	80	1
10	1	25	3	39	1	53	2	67	3, 4	81	4
11	3	26	1,3	40	1	54	3	68	3, 5	82	2
12	1	27	2,4	41	2, 4, 7	55	3	69	4	83	1
13	2	28	1, 4, 7	42	3, 5, 9	56	1	70	1, 2, 3	84	1
14	1, 3, 7	29	1	43	1, 3, 4	57	4, 5	71	1, 2, 5	85	3
15	3, 5, 7										

ՄԱՍ Դ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

1. ՏԱՐԵԹՎԵՐ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	3	22	2	43	2	63	2	83	3	103	2
2	1	23	2	44	3	64	4	84	3	104	3
3	2	24	2	45	3	65	3	85	3	105	2
4	4	25	2	46	1	66	3	86	2	106	1
5	2	26	2	47	2	67	2	87	2	107	2
6	1	27	2	48	2	68	1	88	2	108	2
7	1	28	4	49	1	69	3	89	3	109	4
8	3	29	2	50	2	70	3	90	4	110	4
9	3	30	4	51	1	71	4	91	2	111	2
10	4	31	2	52	2	72	2	92	2	112	3
11	2	32	2	53	2	73	2	93	2	113	3
12	3	33	2	54	3	74	2	94	2	114	3
13	1	34	3	55	3	75	3	95	3	115	2
14	4	35	2	56	3	76	2	96	2	116	3
15	2	36	4	57	3	77	2	97	4	117	1
16	4	37	3	58	1	78	1	98	2	118	3
17	4	38	2	59	2	79	4	99	3	119	3
18	2	39	3	60	3	80	3	100	3	120	3
19	4	40	2	61	2	81	4	101	2	121	1
20	2	41	1	62	3	82	3	102	3	122	2
21	4	42	2								

2. ՓԱՍՏԵՐ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐ

հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	4	16	3	31	2	45	1	59	2	73	4
2	1	17	3	32	3	46	4	60	2	74	2
3	1	18	3	33	2	47	3	61	2	75	3
4	1	19	2	34	3	48	2	62	4	76	4
5	3	20	3	35	3	49	3	63	2	77	2
6	2	21	4	36	3	50	3	64	2	78	1
7	4	22	3	37	1	51	2	65	2	79	2
8	2	23	3	38	3	52	2	66	2	80	2
9	3	24	3	39	2	53	3	67	4	81	3
10	3	25	2	40	3	54	4	68	4	82	2
11	3	26	3	41	3	55	3	69	3	83	4
12	2	27	2	42	2	56	3	70	2	84	3
13	1	28	2	43	1	57	2	71	3	85	3
14	3	29	2	44	2	58	2	72	3	86	3
15	3	30	2								

3. ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՍԿԶԲՆԱԴԲՅՈՒՐՆԵՐԻ ՀԵՏ

հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	2	4	2	7	2	10	2	12	3	14	2
2	2	5	2	8	3	11	3	13	1	15	3
3	2	6	4	9	2						

4. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ ԵՎ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	1	9	3	17	1	25	3	33	3	41	1
2	4	10	2	18	1	26	2	34	3	42	3
3	1	11	4	19	3	27	3	35	3	43	1, 4
4	3	12	3	20	1	28	3	36	2	44	3
5	2	13	3	21	1	29	2	37	3	45	4
6	2	14	2	22	4	30	2	38	1	46	1
7	3	15	1	23	1	31	1, 5	39	1	47	1
8	2	16	4	24	2	32	1, 6	40	3	48	2

5. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ ՈՒ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ											
հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	4	10	2	19	3	27	3	35	1,3	43	1
2	2	11	4	20	3	28	4	36	2	44	4,5
3	4	12	2	21	1	29	4	37	3	45	3,5
4	1	13	3	22	1	30	2,4	38	3,4	46	3
5	2	14	3	23	4	31	4	39	2,4	47	3
6	2	15	2	24	2	32	2	40	1	48	1,4,7
7	2	16	3	25	2	33	3	41	1	49	1
8	3	17	4	26	3,5,7	34	3	42	1	50	4
9	3	18	2								

**6. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ
ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՋՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**

հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	3	10	3	19	2	28	3	37	1	46	4
2	2	11	2	20	2	29	1	38	4	47	4
3	4	12	3	21	1	30	3	39	1	48	3
4	3	13	3	22	3	31	4	40	2	49	3
5	3	14	2	23	1	32	1	41	2	50	2
6	2	15	3	24	3	33	2	42	3	51	1
7	3	16	4	25	2	34	3,7	43	3	52	3
8	2	17	3	26	3	35	6,7	44	2	53	4
9	3	18	1	27	1	36	4	45	2,5		

7. ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆԵՑՈՒՄ

հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	4	5	4	9	2	13	3	17	1	21	1
2	4	6	4	10	3	14	1	18	2	22	1
3	2	7	2	11	1	15	2	19	1	23	2
4	4	8	1	12	3	16	1	20	1	24	4

8. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱՐԿՆԵՐԻ, ՊՆԴՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԴՐՈՒՄ ԵՎ ԽՄԲԱՎՈՐՈՒՄ

հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.	հարց	պատ.
1	1, 3, 4	13	3	25	2	37	1	48	1, 2	59	4
2	2	14	2	26	2, 3, 5	38	2, 4, 6	49	2	60	6, 7, 9
3	2	15	1	27	2, 4, 9	39	1, 5, 6	50	2, 4, 7	61	3
4	2, 5, 7	16	2	28	2, 4, 7	40	3, 4	51	2, 4	62	1
5	2	17	3	29	2, 3, 5	41	2, 3	52	1	63	3, 4
6	1	18	1, 5, 7	30	1	42	2, 5	53	3	64	4
7	2	19	2	31	1	43	1, 3	54	4	65	2, 3, 6
8	3, 5, 7	20	4	32	2, 6, 8	44	2	55	3	66	1
9	3	21	2	33	1, 3, 5	45	2	56	2	67	2, 3
10	2	22	2	34	1, 4, 6	46	1, 4, 7	57	4	68	1
11	1	23	2	35	1	47	3	58	3	69	1, 3, 4
12	4	24	3	36	3, 5						

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

2017 թ. պետական ավարտական և միասնական
քննությունների թեստային առաջադրանքների շտեմարան

ԳԻՐՔ ԵՐԿՐՈՐԴ

Հինգերորդ՝ լրամշակված հրատարակություն

Հրատարակչության տնօրեն՝
Գեղարվեստական խմբագիր՝
Վերստուգող սրբագրիչ՝
Համակարգչային ձևավորումը՝

Է. Մկրտչյան
Ա. Բաղդասարյան
Ս. Մելքունյան
Գ. Գրիգորյանի

ZANGAK

Տպագրությունը՝ օֆսեթ:
Չափսը՝ 70x100 1/16: Թուղթը՝ օֆսեթ:
Ծավալը՝ 24,5 տպ. մանուլ:

ԶԱՆԳԱԿ
ՀՐԱՏԱՐԱՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ, 0051, Երևան, Կոմիտասի պող. 49/2, հեռ.՝ (+37410) 23 25 28
Էլ. փոստ՝ info@zangak.am, էլ. կայքեր՝ www.zangak.am, www.book.am
Ֆեյսբուքյան կայքէջ՝ www.facebook.com/zangak